

T.C.

Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

Tarih Anabilim Dalı

Yeniçağ Bilim dalı

Yüksek Lisans Tezi

**9 NUMARALI KAL‘ABEND DEFTERİ’NİN H.1158/M. 1744
TARİHLİ HÜKÜMLERİNİN TRANSKRİPSİYONU VE
DEĞERLENDİRİLMESİ**

Sümmeral KARADAŞ

13902001

Danışman

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Salih ERPOLAT

Diyarbakır-2019

T.C.
Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
Tarih Anabilim Dalı
Yeniçağ Bilim Dalı

Yüksek Lisans Tezi

**9 NUMARALI KAL‘ABEND DEFTERİ’NİN H.1158/M. 1744
TARİHLİ HÜKÜMLERİNİN TRANSKRİPSİYONU VE
DEĞERLENDİRİLMESİ**

Sümmeral KARADAŞ
13902001

Danışman
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Salih ERPOLAT

Diyarbakır-2019

TAAHHÜTNAME

SOSYAL BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Dicle Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğine göre hazırlamış olduğum “9 Numaralı Kal‘abend Defteri’nin (H. 1158/M. 1744 Tarihli Hükümlerinin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi ” adlı tezin/projenin tamamen kendi çalışmam olduğunu ve her alıntıya kaynak gösterdiğimi ve tez yazım kılavuzuna uygun olarak hazırladığımı taahhüt eder, tezimin/projemini kağıt ve elektronik kopyalarının Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü arşivlerinde saklanmasına izin verdiğimi onaylarım. Lisansüstü Eğitim-Öğretim yönetmeliğinin ilgili maddeleri uyarınca gereğinin yapılmasını arz ederim.

16/07/2019

Sümmeral KARADAŞ

T.C

DİCLE UNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ

DIYARBAKIR

Sümmerral KARADAŞ tarafından yapılan “9 NUMARALI KAL ‘ABEND DEFTERİ’NİN (H. 1158/M. 1744) TARİHLİ HÜKÜMLERİNİN TRANSKİPSİYONU VE DEĞERLENDİRİLMESİ” konulu bu çalışma, jürimiz tarafından Tarih/Yeniçağ Tarihi Anabilim Dalında YÜKSEK LİSANS tezi olarak kabul edilmiştir

Jüri Üyesinin

Unvanı

Adı Soyadı

Başkan: (Danışman) Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Salih ERPOLAT

Üye: Dr. Öğr. Üyesi Veysel GÜRHAN

Üye: Dr. Öğr. Üyesi Serkan SARI

Tez Savunma Sınavı Tarihi: 19/06/2019

Yukarıdaki bilgilerin doğruluğunu onaylarım.

./07/2019

Prof. Dr. Nazım HASIRCI

ENSTİTÜ MÜDÜRÜ

ÖNSÖZ

İnsanoğlunda topluluk bilincinin oluştuğu dönemden günümüze kadar, kişiler arasında düzeni sağlamak, hak ve hüriyetti korumak amacıyla hukuk sistemi meydana getirilmiştir. Suç olarak tabir olunan her davranışa dönemin şartlarına ve işlenilen suça göre cezalar uygulanmıştır. Osmanlı Devleti'nin hâkim olduğu coğrafya ve farklı din, dil, ırk ve mezhepte yönettiği insanlar düşünüldüğünde gelişmiş bir hukuk sisteminin var olduğu söylenebilir. Osmanlı Devleti, re'âyâ'yı kendi haline bırakmayıp devlet-kişi, kişi-kişi arasında düzeni ve adaleti sağlamaya özen göstermiştir.

Kal'abend defterleri Dîvân-ı Hümâyûnda sâdır olan ferman, hüküm suretlerini içermektedir. Yargı ve karar organı olarak önemli bir yere sahip olan Divân-ı Hümâyûnda yazılmış olan bu hükümler Osmanlı Devleti'nin adli sistemi, idâri yapısı, suça ve suçlulara yaklaşımı ile ilgili bilgileri kapsamaktadır.

Defterde “Nefiy, nefiy u iclâ, tâğrib, habs, zorunlu ikâmet ettirme, Kal'abendlik, cezirebendlik, habs, müebbet, kürek cezası” gibi tabirler sıkça kullanılmıştır. Buda bize işlenilen suçun derecesine göre cezaların çeşitli kademelerden meydana geldiğini göstermektedir.

Çalışmada, merkez veya kazalardan gelen şikâyet ve isteklerin Osmanlı Devleti tarafından ele alınıp uygun müdahalelerin yapıldığını görmekteyiz. Kanuna aykırı davranışlarda bulunanlar ayırım yapılmadan, ister devlet görevlisi ister re'âyâdan biri olsun, cezalandırılmışlardır. Osmanlı Devleti, devletin devamlılığı ve toplumsal huzurun sağlanması adına kişiler arasında güvenliği sağlayıp korumaya çalışmıştır. Defterde, yönetici kadrosunda bulunanların görevlerini yerine getirmemeleri ya da görevlerini kötüye kullanmaları ve bu durumun yaygınlaşmasını engellemek için Osmanlı Devleti'nin ceza vermekten çekinmediği görülmektedir.

Hükümlerin geneline bakıldığında hem toplumsal hem de idari alanda bir karmaşanın yaşandığını görmekteyiz. Merkez ve kazalarda bulunan askeri sınıfın çoğu zaman emre itaat etmediği ve verilen cezaların caydırıcı olmadığını görmekteyiz.

Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nde sürgünle ilgili çalışmalar, nefy ve kısas defteri olarak Bâb-ı Âsafî Defteri Kataloğu ve Dîvân-ı Hümâyûn Defterleri Kataloğu şeklinde tasnif edilmiştir. 9 Numaralı Kal'abend Defteri H.1158-1160/ M. 1744-1746 yıllarında meydana gelen suçlar ve bu suçlara verilen cezaları kapsamaktadır. Bu çalışmada defterin H.1158/ M. 1744 yılına ait olan hükümlerin transkripsiyonu ve değerlendirilmesi yapılmıştır. Tezin giriş bölümünde sürgünün tanımı, tarihçesi, belgelerin değerlendirilmesi ve belgelerin özetine yer verilmiştir. Devamında defterin transkripsiyonu yapılmıştır.

Sümmeral KARADAŞ

Diyarbakır 2019

ÖZET

Kanunlarını oluştururken temel olarak şer‘i hukuktan yararlanan Osmanlı Devleti, dönemin şartlarına uygun olarak, toplumun ihtiyaçlarını ve sosyal yapısını göz önünde bulundurup örfi hukuktan da yararlanarak adli sistemini oluşturmuştur. Yaptığımız çalışmada kimi zaman verilen cezaların şer‘i hukuk sistemiyle uyuşmadığını görmekteyiz.

Kazalarda adaleti sağlamakla görevli olan kurum kadıydı. Reâyânın, istek ve şikayetlerini üst seviyede tutan Osmanlı Devleti, bölgedeki devlet görevlilerinin aracılığıyla merkeze iletilen şikayetleri Dîvân-ı Hümâyûn da inceleyip karara bağlanmaktaydı.

Osmanlı Devleti, suç unsuru olarak gördüğü davranışları kontrol altında tutmak için işlenen suçlara karşı müsamaha göstermemiştir. Toplumun huzuru ve devlet bekâsı için suç olarak kabul ettiği davranışlara ceza uygulamada tereddüd etmemiştir. Bu bağlamda suçlulara örfi ve şer‘i hukuk kapsamında çeşitli cezalar verilmiştir. Cezaların temelinde şahsı toplumdan soyutlamadan ıslah olması amaçlanmıştır. Bu çalışmada verilen cezalar arasında; nefiy, iclâ, cezirebend, habs ve kal‘abend, başka bir yerde zorunlu iskân ve ikâmet ettirme, zindanbend ve kürek cezası yer almaktadır.

Anahtar Sözcükler

Nefiy, Kal‘abend, İclâ, Cezirebend, İtlâk

ABSTRACT

Basically, taking advantages of religious justice system when they are creating rules, belonging that age condition, taking into consideration with necessity of society and social structure, taking advantages of traditional system, Ottoman Empire created justice system. Work we have done, sometimes, we see that religious justice system disagree with penalties which were given.

In accidents, Kadı was the institution which made justice right. Keeping Reaya's desires and complaint at the high level, Ottoman Empire made a decision about complaints which were trasmitted to center via goverment's officers in Dîvân-ı Hümâyûn.

Ottoman Empire showed no mercy about committed crimes for taking under control behaviours which were saw as crime factor. It did not hesitate about fining to behaviours which were saw as crime factor for society's tranquility and continuity of the state. Concordantly, it gave various penalties to someone guilty as part of religious and traditional justice system. Underlying the penalties, it aimed to disciplining guilty without alienating from society. Within these peanlties, there were penalties such as nefiy, iclâ, cezirebend, habs, kal'abend, locating somewhere else and domiciling, zindanbend and rowing.

Keywords

Nefiy, Kal'abend, İclâ, Cezirebend, İtlâk

İÇİNDEKİLER

Sayfa No.

ÖNSÖZ.....	i
ÖZET.....	iii
ABSTRACT	iv
İÇİNDEKİLER	v
KISALTMALAR.....	viii
GİRİŞ	1
KAL‘ABEND DEFTERİ İLE İLGİ YAPILAN ÇALIŞMALAR	8
9 NUMARALI KAL‘ABEND DEFTERİNİN FİZİKSEL ÖZELLİKLERİ ..	9

BİRİNCİ BÖLÜM

KAL‘ABEND DEFTERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

1.1. İŞLENİLEN SUÇLAR VE ALINAN CEZALAR.....	13
1.2. VERİLEN CEZALAR VE CEZA SÜRELERİ.....	15
1.3. KAL‘ABEND, NEFİY VE CEZİREBEND YERLERİ	19
1.4.BELGE ÖZETLERİ	31

İKİNCİ BÖLÜM

METİN TRANSKİRİPSİYONU

KAL‘A-BEND DEFTERİ.....	84
SONUÇ.....	356
SÖZLÜK.....	359
KAYNAKÇA	369
EKLER.....	372

TABLO LİSTESİ

Sayfa No.

Tablo:1 Aylara Göre Hükümleri Sınıflandırılması:	12
Tablo 2: Hükümlerin, Suç ve Verilen Cezaya Göre Sınıflandırılması:.....	14
Taoblo 3: Hükümlerin Ceza Süreleri ve Affedilme Nedenlerine Göre Sınıflandırılması:	16
Tablo 4: Suçluların Gönderildikleri Yerler, Cinsiyet ve Din Bazında Sınıflandırılması:	19
Tablo 5: Görevlilerin İşledikleri Suç ve Aldıkları Cezalar:	23
Tablo 6: Kadınların İşledikleri Suç, Aldıkları Ceza ve Dinlerine Göre Sınıflandırılması:	27
Tablo: 7 Gayrimüslimlerin İşledikleri Suç ve Aldıkları Cezalar:	28

KISALTMALAR

B.	Receb
C.	Cemâziye‘l-âhir
c.	Cilt
Ca.	Cemâziye‘l-evvel
DİA.	Diyanet İslâm Ansiklopedisi
İA.	İslâm Ansiklopedisi
KLB.d	Kalabend Defteri
L.	Şevval
M.	Muharrem
MEB.	Millî Eğitim Bakanlığı
N.	Ramazan
No.	Numara
R.	Rebi‘ül-âhir
Ra.	Rebi‘ül-evvel
S.	Safer
S.	Sayı
s.	Sayfa
TTK.	Türk Tarih Kurumu
Z.	Zilhicce
Za.	Zilka‘adde

GİRİŞ

Sürgün, bir bireyin ya da topluluğun belli bir süre ya da süresiz olarak kendi şehri dışında başka bir şehirde zorunlu ikamet ettirilmesidir.¹ Hz. Âdem ve hanımı Hz. Havva'nın yasak meyveden yedikleri için cennetten dünyaya gönderilmeleri sürgün olarak kabul edildiğinden beridir bu uygulamanın insanlığın ceza olarak uygulandığı söylenebilir.² Kuranı Kerim ve hadislerde de sıkça sürgünden söz edilmektedir.³

Hitit, Asur, Pers, Yunanlılar, Babil, Roma ve Bizans kanunnamelerinde de yaptırım olarak sürgünün uygulandığı bilinmektedir.⁴ Sümerlilere ait olduğu bilinen kanunda, koyun ve kuzularını satan çavuşun başka bir yere gönderildiği yazmaktadır.⁵ Hitit Kanunnamelerinde de, “Köle olan kadın ve erkek toplumca lanetlenen hareketlerde bulunursa ikisi farklı bölgelere yerleştirilip her ikisi için de kurban kesile” ifadesi kullanılmıştır.⁶ Roma İmparatorluğunda ise, kişi sürgüne gönderildiği gibi vatandaşlık haklarına da son verildiği bilinmektedir.⁷

İslamiyet öncesi Türk devletlerinde de Türk hakanının, ki bu hakanın Türgiş kağanı Sulu Han olması ihtimali var, Emevilerin Horosan Valisi Cunayd ile görüşmesinde, insanları meşrepliğe alıştırarak kişileri yönetimi altındaki yerlerden sürgün edeceğini belirtmiştir.⁸

İslamiyet öncesi Araplarda, Ümmeye ve amcası Haşim arasındaki mücadelede Ümmeye'nin ceza olarak elli deve vermesini on yıllığına Şam'a sürgün edilmesi

¹ Talip Türcan, “Sürgün”, **DİA**, Ankara 2010, c. 38, s. 164.

² Kemal Daşcıoğlu, **İşkân, Suç ve Ceza Osmanlı'da Sürgün**, Yeditepe Yayınevi, İstanbul 2007, s. 14.

³ Türcan, “Sürgün”, s. 164.

⁴ Daşcıoğlu, **İşkân**... s. 16-21.

⁵ İbrahim Mekan, **II. Abdülhamid Döneminde Trablusgarb ve Fizan Sürgünleri:1876-1909**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Isparta 2012, s. 6.

⁶ Daşcıoğlu, **İşkân**... s. 16.

⁷ Mekan, **II. Abdülhamid**..., s. 7.

⁸ Feda Şamil Arık, “Eski Türk Ceza Hukukuna Dair Notlar”, **Tarih Araştırmaları Dergisi**, c. 17, S. 28, 1995, s. 34.

istenmiştir. Aynı şekilde Hz. Peygamberin müslümanların sırlarını ifşa ettiği gerekçesiyle Hakem Bin Ebi'l-As'ı Taif'e, kadınsı hareketlerde bulunan bir erkeği de en-Naki'ye sürgün ettiği bilinmektedir.⁹

Sürgün sadece halka yönelik bir ceza olmamıştır. Selçuklu Sultanı I. Gıyaseddin Keyhüsrev ve Rükneddin Süleyman Şah arasında yaşanan mücadelede I. Gıyaseddin Keyhüsrev'in şehirden uzaklaştırılması ile ilgili karar alınmıştır.¹⁰

I. Selim Kanunnâmelerinde, “... *bir kimesneyi hırsüzdur veya kahbedür diyü mahallesi veya karyesi cema'ati şikâyet idüb bize gerekmez diyü redd itseler vaki'a töhmeti dahi ol kimesnenün beyne'n-nâs ma'rûf olsa mahallesinden veya karyesinden nefy idüb yani redd idüb süreler ve varduğu yerde kabul itmeseler şerhden süreler...*”¹¹ yer alan ifadede de anlaşılaacağı üzere sürgünün Osmanlı Devleti'nde var olduğu söylenebilir. Ancak Tanzimat öncesi kanunnâmelerde, nefiy'in ta'zir cezası olarak uygulandığına dair hüküm maddeleri yok denilecek kadar azdır.¹²

Tarihi seyir içinde Osmanlı Devleti'nin sürgünü iki farklı amaç için uyguladığı bilinmektedir. İlki kuruluş döneminde, re'âyânın devlete yarar sağlaması için boş ama verimli yerlere iskân ettirilmesidir.¹³ Kuruluş döneminden sonraki dönemlerde uygulanan sürgün ise ceza amaçlıdır.¹⁴

Hukuk, bireyin bireyle ve bireyin devlet ile arasındaki düzeni sağlar. Toplumun huzurunu ihlal eden suçların engellenmesi ve suçun işlenmesi durumunda fâiline uygulanacak yaptırımları kapsayan kurallara ceza hukuku denilmektedir. Diğer bir deyişle ceza hukuku, hangi hareketlerin suç teşkil ettiği ve bu hareketleri işleyenlere karşı uygulanacak yaptırımları belirleyen kaideleri kapsar.¹⁵

⁹ Ali İhsan Karataş, **Osmanlı Dönemi Bursa Sürgünleri (18.-19. Asırlar)**, Emin Yayınları, Bursa 2009, s. 20-21.

¹⁰ Karataş, **Osmanlı Dönemi...**, s. 22.

¹¹ Yaşar Yücel, Selami Puhala, **I. Selim Kanunnameleri (1512-1520)**, TTK, Ankara 1995, s. 182.

¹² Karataş, **Osmanlı Dönemi...**, s. 41.

¹³ Ömer Lütfi Barkan, “Osmanlı İmparatorluğunda Bir İskân ve Kolonizasyon Metodu Olarak Sürgünler”, **İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Mecmuası**, c.13, S. 1-4, 1952, s. 56.

¹⁴ Osmanlı Devleti'nin uyguladığı iskân politikasını da iki dönem de inceleme mümkündür. İlki kuruluş döneminde, devletin denetiminde meydana gelen dışa dönük iskânlar, ikincisi ise XIX. yüzyılda devlet denetimi olmadan içe dönük yapılan iskânlardır. Bk. Faruk Kocacık, “Rumeli'den Anadolu'ya Yönelik Göçler ve Sonuçları”, **Osmanlı Ansiklopedisi**, c. 4, Ankara, 1999, s. 655.

¹⁵ Arık, , “Eski Türk Ceza...”, s. 2.

Osmanlı Devleti, kendinden önceki devletlerin teşkilatlarını kendi ihtiyaçlarına göre şekillendirip, aktif bir şekilde hayata geçirmiştir.¹⁶ Kanuni Sultan Süleyman döneminde ceza kanunları geliştirilmiştir. Kanuni döneminden önceki cezalar, suçlulara uygulanan cezalar olarak sınıflandırılırken bu dönemden sonra suçlara göre sınıflandırılmıştır.¹⁷

Padişahın kendi idaresine dayanarak şeriâtın hüküm koymadığı alanlarda kanun koyma yetkisine sahip olması Osmanlı Devleti'nde şeriatı aşan hukuk nizamının gelişmesine neden olmuştur.¹⁸ Osmanlı Devleti hukukunun iki temel dayanağı vardır. Biri doğrudan Kuran, Sünnet, İcma ve Kıyas'a dayanan şer'i hukuk, diğeri ise örfi hukuktur. Şer'i hukuk kişi ya da kurumun onayına ihtiyaç duymaz.¹⁹ Her mezhepten insanları bünyesinde barındıran Osmanlı Devletinde, hanefi mezhebinde olanların çoğunlukta olmasından dolayı hükümler hanefi mezhebine göre verilmekteydi. Başka mezhepteki bireyler arasındaki anlaşmazlıklar, bağlı bulundukları mezhebin âlimlerinden birinin hakem tayin edilmesi ile karara bağlanırdı.²⁰ Şer'i hukukta bütünlük sağlanırken, örfi hukuk eyaletlere göre farklılık göstermekteydi. Bu farklılığın giderilebilmesi için genel kanunnamelerin hazırlandığı bilinmektedir.²¹

Örfi hukuk, şer'i hukukun hükümlerini değiştirme ya da ortadan kaldırmak amacıyla oluşturulmamıştır. Şer'i hukukta bazı suçların cezalarına dair açıklamaların yetersiz oluşu ya da düzenleme yapılmamış olması örfi hukukun oluşumunu zaruri hale getirmiştir. Örfi hukuk tabiri ilk kez Fatih dönemi tarihçisi Tursun Beyin eserinde görülmektedir. Dönemin koşullarına göre şekillenen örfi hukuk kuralları zamanla bir araya getirilerek kanunnâmeler oluşturulmuştur. İlk kanunnâme Fatih döneminde hazırlanan "Kanunnâme-i Âli Osman'dır. II. Bayezid, Yavuz Sultan Selim ve Kanuni Sultan Süleyman dönemlerinde de kanunnâmeler hazırlandığı bilinmektedir.

¹⁶ M. Akif Aydın, "Osmanlı Hukukunun Genel Yapısı ve İşleyişi", **Türkler**, c. 10, İstanbul 2002, s. 15.

¹⁷ Neşe Erim, "Osmanlı İmparatorluğunda Kalabendlik Cezası ve Suçların Sınıflandırılması Üzerine Bir Deneme", **Osmanlı Araştırmaları**, c. 4, İstanbul 1984, s. 79.

¹⁸ Halil İnalcık, "Osmanlı Örfi Hukukuna Giriş", **Ankara Üniversitesi Siyasal Bilimler Fakültesi Dergisi**, c. 13, S. 2, 1958, s. 102.

¹⁹ Murat Şen, "Osmanlı Hukukunun Yapısı", **Osmanlı Ansiklopedisi**, c. 4, Ankara 1999, s. 328.

²⁰ Abdülaziz Bayındır, "Örneklerle Osmanlı'da Ceza Yargılaması", **Türkler**, c. 10 İstanbul 2002, s. 69.

²¹ Aydın, "Osmanlı Hukukunun...", s. 17.

Hazırlanan bu kanunnâmeler, re‘âyâ’nın bilgi sahibi olması istendiğinden özellikle halka duyurulması amaçlanmıştır.²²

Kur‘an’da, yargılama esaslarına ya da bazı suçların cezalarına ilişkin açıklamalar bulunmakla birlikte, yargı kararlarının nasıl uygulanacağına dair özel hükümler açıklanmamıştır.²³ Şer‘i hukukta, özel hukuk alanında ayrıntılı düzenlemeler mevcûd iken kamu hukukunda aynı durum söz konusu değildir. Örfi hukuka ihtiyaç duyulmasının nedenlerinden biri, askeri ve idari yöneticilerinin keyfi ceza vermelerini engellenmek istenmesidir.²⁴ Hâkimin yargılama yetkileri coğrafi olarak sınırlandırılmıştır.

Osmanlı Devleti’nde yürütme gücü hükümdara aitti. Örfi konularda tek yetkili iken şer‘i konularda sınırlandırılmıştır. Ancak şeriat alanını da yönetme hakkı hükümdardaydı. Çünkü Dîvân-ı Hümayûn’un üyesi olan kadîaskerleri ve şeyhülislâmı doğrudan hükümdar görevlendirmekteydi.²⁵

İrili ufaklı her devlette, devlet işlerinin görüşülüp karara bağlandığı yüksek merci kurumları bulunmaktaydı. Kendinden önceki devlet teşkilatlanmalarını örnek alıp geliştiren Osmanlı Devleti’nde, devlet işlerinin görüşüldüğü tek merci olarak karşımıza Dîvân-ı Hümayûn çıkmaktadır. Dîvân-ı Hümayûn’da, idari ve örfi konulara vezir-i âzam, arazi işlerine nişâncı, şer‘i ve hukuki işlere kadîasker ve mali konulara defterdâr bakmaktaydı.²⁶

Halkın, doğrudan şikâyetini hükümdara sunduğu ve hükümdarın emriyle karara bağlayan tek kurum Dîvân-ı Hümayûn’dur.²⁷ Dîvân-ı Hümayûn’da şer‘i hukuku temsil eden Rumeli ve Anadolu kazaskerleri idi. Örfi hukuku ise “müfti-i kanun”

²² Uğur Koca, **17 Numaralı Kal‘abend Defterine Göre Hicri 1182-1188 (M.1768-1774) Yılları Arasında Osmanlı Devleti’nde Suç, Suçlu, Hapishaneler ve Cezalar**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 2015, s. 2-5.

²³ Mustafa Avcı, “Osmanlı İnfaz Hukukundaki Gelişmelere Genel Bir Bakış”, **Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, c. 12, S. 3-4, 2004, s. 89.

²⁴ Şen, “Osmanlı...”, s. 330.

²⁵ Ahmed Mumcu, **Hukuksal ve Siyasi Karar Organı Olarak Dîvân-ı Hümayûn**, Birey ve Toplum Yayınları, Ankara 1987, s. 35.

²⁶ İsmail Hakkı Uzunçarşılı, **Osmanlı Devletinin Merkez ve Bahriye Teşkilatı**, TTK, Ankara 1988, 3. Baskı. s. 2-6.

²⁷ Halil İnalcık, **Osmanlıda Devlet, Hukuk, Adalet**, Eren Yayınları, İstanbul 2000, s. 49-76.

denilen nişancı temsil etmekteydi.²⁸ Yargı gücünün en önemli temsilcisi kadîydı. Kadî dışında örfi davalara bakan başka bir hâkim bulunmamaktaydı. Dîvân-ı Hümâyûn aynı zamanda, kadının aldığı kararı kabullenmeyenlerin başvurduğu, yüksek mahkeme, yani, bu günkü temyiz kurumu görevi görmekteydi.²⁹ Şeriat ile ilgili konular kadîaskere, yönetimle ilgili konular dîvân üyelerine gönderilirdi. Askeri zümreden olanlar ise ya dîvânda ya da bağlı bulundukları zümrenin idarecileri tarafından kurulan dîvânda yargılanırlardı.³⁰ Dîvân-ı Hümâyûn da görüşülemeyen ya da sonuca bağlanılmayan konuların çözülmesi için vezir-i azamın sarayında da divân kurulurdu.³¹

Osmanlı Devleti, toplumsal düzeni korumaya ihtiyaç duyduğu zamanlarda, para cezaları, kürekçiye ihtiyaç var ise kürek cezaları ve ağır ceza politikası uygulamıştır.³²

Önceki devletlerde sistemli bir şekilde sürgün uygulanmamışken, Osmanlı Devleti'nde sistemli bir şekilde uygulandığı söylenebilir.³³

Osmanlı ceza hukukunda suça “cerime” ya da “cürm” denilmektedir. Şahıs hukuku, aile hukuku, borçlar hukuku, miras ve eşya hukuku gibi had ve kısas olarak nitelendirilen suç ve cezalarda şer‘i hükümler uygulanmıştır. Had ve kısas cezalarının dışında kalan ve ta‘zîr olarak adlandırılan suçlarda ise kanunnâmelerdeki hükümler uygulanmıştır. Ta‘zîr suçları: idam, celd (sopa ve çomak), hapis, sürgün, para, kürek, pranga-bendlik, kal‘abend cezası gibi cezaları kapsamaktadır.³⁴

Had cezası, Ku‘ran’da, yapılması istenilmeyen ve yapıldığı takdirde gerekli görülen cezaları kapsamaktadır. Kısas cezaları da aynı şekilde Ku‘ran ve sünnetin belirlediği cezalardır. Tazir cezaları ise, Had ve Kısas cezalarını kapsamayan hukuk

²⁸ Şen, “Osmanlı...”, s. 334.

²⁹ Hasan Tahsin Fendoğlu, “Osmanlı’da Kadılık Kurumu ve Yargının Bağımsızlığı”, **Osmanlı Ansiklopedisi**, c. 6, Ankara 1999, s. 453.

³⁰ Halil İnalcık, **Osmanlı İmparatorluğu Klasik Çağ (1300-1600)**, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 2003, s. 80-90.

³¹ İsmail Hakkı Uzunçarşılı, **Osmanlı Tarihi**, TTK, Ankara 2011, c. 3/1, s. 49-76.

³² Fendoğlu, “Osmanlı’da Kadılık Kurumu...”, s. 457.

³³ Daşcıoğlu, “İşkân...”, s. 167.

³⁴ Ahmed Akgündüz, **Osmanlı Kanunnameleri ve Hukuki Tahlilleri**, Fey Vakfı Yayınları, İstanbul 1990, c.1 s. 8-126.

alanında oluşan boşluğun doldurulması amacıyla devlet görevlileri tarafından zamanla dönemin şartlarına göre şekillenen cezalardır.³⁵ İslâm ceza hukukuna göre kamu hakkının ihlâl edilmesi durumunda verilecek cezalar naslarla belirlenmiş olan suçlara had suçları denilmektedir. Kuranda cezası belirlenen had suçları; zina, hırsızlık, yol kesme gasb'tır.³⁶ Had cezalarında amaç korkutmak olduğundan infaz alenen yapıldı.³⁷ Had ve tazir cezaları çoğunlukla halka yönelik suçlar olduğundan ceza yetkisi ve infazı tamamen devlete ait olmuştur.³⁸

Osmanlı Devleti, kur'ân'da, işlenilen suça karşılık gelen cezayı kimi zaman uygulamamıştır. Eşkıyalık suçunun cezası kur'ân'da belirtilmiş olup; mal ve cana dokunulmadan yol kesip korku amaçlı yapılmışsa cezası sürgündür; cana dokunulmayıp sadece mal alınmışsa sağ el ve sol ayakları bilekten çaprazlama kesilir. Eşkıyalık sırasında adam öldürmenin cezası ölümdür.³⁹ Eşkıyalık suçuna verilen bu cezaların dışında en fazla uygulanan diğer bir ceza şekli ise sürgündür. Bu ceza ile hem eşkıyalık yapan kişilerin bulundukları ortamdan uzaklaştırılması istenmiş hem de örgütlenmiş eşkıya grupları dağıtılmıştır. Osmanlı Devleti gerekli gördüğü durumlarda eşkıyalık yapanlara sürgünün daha ağırlaştırılmış şekli olan kal'abendlik cezasını da uygulamıştır.⁴⁰

Osmanlı Devleti'nde cezaların uygulanması ehl-i örf tarafından yapılmaktaydı. Verilen ceza eğer örfi hukuk kapsamında ise cezayı uygulayanların takdir hakları vardı. Ancak ceza şer'î hukuk kapsamında verilmişse böyle bir hakları bulunmamaktaydı. Sürgün, hapis ve siyaset gibi önemli cezaları sadrazam, para cezaları gibi küçük cezaları da mahalli mülki amirler infaz ederlerdi.⁴¹

³⁵ Ramazan Uz, **24 Numaralı Kal'abend Defterine (H. 1203-1205/ M. 1788-1790) Göre Osmanlı Devleti'nde Suçlar, Suçlular ve Cezalar (Değerlendirme ve Metin)**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 2017, s. 2-3.

³⁶ Mehmet Salih Erkek, "Osmanlı Temaşvar'ında Suç ve Suçlular (1652-1653)", **Tarih Okulu Dergisi**, S. 32, Aralık 2017, s. 427.

³⁷ Ahmet Mumcu, **Osmanlı Devletinde Siyaseten Katl**, Birey ve Toplum Yayınları, Ankara 1985, s. 122.

³⁸ Avcı, "Osmanlı İnfaz Hukukundaki...", s. 91.

³⁹ Esra Yakut, **Osmanlı Hukukunda Bir Suç Olarak Eşkıyalık ve Cezalandırılması**, Kebikeç, 2012, S. 33, s. 22.

⁴⁰ Yakut, "Osmanlı...", s. 28-30.

⁴¹ Avcı, "Osmanlı İnfaz Hukukundaki...", s. 111-117.

Osmanlı hukukunda, sürgün kelimesi yerine çoğunlukla, “sürme, sürgün etme” anlamlarına gelen “nefiy” kelimesi kullanılmıştır. Aynı şekilde “iclâ, nefiy u irsâl, sarf-ı tahvîl” vb. ifadelerde kullanılmıştır.⁴² Nefiy edilenlere “menfi”, sürgün yerine de “menfâ”, suçun bağışlanması durumunda da “ıtlâk”, “afv u ıtlâk”, “ıtlâk-ı sebîl” tabirleri kullanılmıştır.⁴³

Kürek ve kal‘abendlik cezaları, özgürlüğü kısıtlayan cezalar arasın da yer almaktadır.⁴⁴ Sürgünden farklı şekilde uygulanan kal‘abend cezasında, kişi hem sürgüne gönderilmiş hem de gittiği bölgede habsolunmuştur.⁴⁵ Hem hapis cezası hem de sürgün cezasının birleşiminden oluşan Kal‘abendlik, hapisin infaz rejiminden daha yumuşak bir rejimini öngörmüştür.⁴⁶ Ancak kal‘abend cezası almış bir kişi cezası infaz edilirken başka bir suç işlemesi durumunda cezası küreğe çevrilirdi.⁴⁷ Kal‘abendlik cezasında hükümlünün, ailesini yanına aldrabilme, kale içinde mabetlere gidebilme, küçük çaplı üretim yapma gibi haklara sahip olması kürek ve hapis cezasına göre daha hafif bir ceza olarak görülmesine neden olmuştur.⁴⁸

Osmanlı Devleti, zamanın koşullarına göre cezalandırma ilkelerini değiştirerek uygulamıştır. XVI. yüzyılda donanmanın gelişmesiyle birlikte kürekçi istihdam etmek amacıyla o dönem de hapis cezaları yerine kürek cezalarının verildiği bilinmektedir.⁴⁹ Askerlerin seferlere katılmamaları durumun da yayınlanan fermanlarda, emre itaat etmeyenlerin yakalanıp şer‘an katl edilmeleri istenmiştir. Başka bir fermanda ise, birçok yeniçerinin sefere katılmaması nedeniyle askerlere hapis, sürgün ve kal‘abendlik cezalarının verilmesi istenmiştir.⁵⁰

Osmanlı Devleti’nde hapis cezasının nadir görülmesinin nedenlerinden biri, bireylerin diğer kişilerle etkileşime geçerek bozulmalarının önüne geçilmek istenmesi

⁴² Abdullah Acehan, “Osmanlı Devleti’nin sürgün Politikası ve Sürgün Yerleri”, **Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi**, c. 1, S. 5, İstanbul 2008.

⁴³ M. Çağatay Uluçay, “Sürgünler, Yeni ve Yakın Çağlarda Manisa’dan Sürülenler”, **Belleten**, c. 15, S. 60, Ankara 1951, s. 512.

⁴⁴ Akgündüz, **Osmanlı Kanunnameleri...**, s. 125.

⁴⁵ Acehan, “Osmanlı...”, s. 15.

⁴⁶ Mustafa Avcı, “Osmanlı Uygulamasında İnfazı Gösteren Habis Türleri: Kal‘abendlik, Kürek ve Prangabendlik”, **Yeni Türkiye**, yıl 8, S. 45, Mayıs-Haziran 2002, s. 128-147.

⁴⁷ Avcı, “Osmanlı İnfaz Hukukundaki...”, s. 122.

⁴⁸ Avcı, “Osmanlı İnfaz Hukukundaki...”, s. 159.

⁴⁹ Erim, “Kalebendlik Cezası...”, s. 80.

⁵⁰ Yakut, “Osmanlı...”, s. 24.

ve kişilerden yararlanmak düşüncesidir. Bir geceliğine alınan bireyin, gece boyunca habs etmek yerine hamam sahiplerine teslim edilerek çalıştırıldıkları bilinmektedir. Yani, hafif suç işleyenlerin, hem suç işlemeyip ıslah olmaları için hem de onlardan yararlanmak olarak değerlendirilebilir.⁵¹

Ta'zir suçlarında, ulemâ sınıfından olanlar ile re'âyâdan olanlara farklı davranılmıştır. Rüşvet, katle sebep olma, eşkıyaya yardım, tecavüz, ahlaksızlık vb. gibi suçların askeri zümrenin işlemesi durumunda siyaseten katl ile cezalandırılırken, aynı suçların ulemâ zümresinden birinin işlemesi durumunda suçun derecesine bakılmadan sürgün edilmişlerdir.⁵² Osmanlı Devleti'nin kuruluş dönemindeki ulemâya saygı anlayışı Tanzimattan sonra da devam etmiştir. Tanzimat dönemi ceza kanunnamelerinde yer alan maddelerden birinde, müderris, şeyh, imam, hatip gibi müslüman ulemâ ile gayrimüslimlerden ruhbanlık sıfatını taşıyanların teşhîrden muaf oldukları belirtilmiştir.⁵³

Kal'abend Defteri İle İlgili Yapılan Çalışmalar

Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nde sürgün ile ilgili bilgiler, neyf ve kısas defterleri 980 Numaralı Bâb-ı Âsafî Defterleri Kataloğu'ndaki Kal'abend Defterleri ve 989 Numaralı Divân-ı Hümayûn Defterleri Kataloğu'ndaki Kal'abend Defterleri şeklinde tasnif edilmiştir. Bâb-i Âsafî kataloğunda 6, Divân-ı Hümayûn kataloğunda da 44 adet defter mevcuttur. Bu defterlerden çalışılmış olanlar:

- 1 numaralı neyf ve ıtlak defterinin 1-35 varağı Tekin Gür tarafından,
- 3 numaralı neyf ve ıtlak defterinin 1-100 varağı Tuğba Akıllı Acar tarafından,
- 4 numaralı neyf ve ıtlak defterinin tamamı Ömer Kılıç tarafından,
- 5 numaralı neyf ve ıtlak defterinin tamamı Harun Çoban tarafından,
- 17 numaralı kal'abend defterininin tamamı Uğur Koca tarafından,

⁵¹ Avcı, "Osmanlı İnfaz Hukukundaki...", s. 128.

⁵² Mumcu, "..... Siyaseten Katl", s. 130.

⁵³ Karataş, "...Bursa Sürgünleri", s. 53.

-20 numaralı ka‘abend defterinin tamamı Şahin Alemdaroğlu tarafından,

-24 numaralı kal‘abend defterinin tamamı Ramazan Uz tarafından, transkripsiyonu ve değerlendirilmesi yapılmıştır.

9 Numaralı Kal‘abend Defterinin Fiziksel Özellikleri

Başbakanlık Osmanlı Arşivi’nde sürgün ile ilgili bilgiler, neyif ve kısas defterleri 980 Numaralı Bâb-ı Âsafî Defterleri Kataloğu’ndaki Kal‘abend Defterleri ve 989 Numaralı Divân-ı Hümâyûn Defterleri Kataloğu’ndaki Kal‘abend Defterleri şeklinde tasnif edilmiştir. Bâb-i Âsafî kataloğunda 6, Divân-ı Hümâyûn kataloğunda da 44 adet defter mevcuttur.

989 Numaralı Dîvân-ı Hümâyûn Defterleri Kataloğundaki 9 numaralı Kal‘abend defteri H.1158-1160/ M.1744-1746 yıllarını kapsamakta olup toplam 236 sayfadan oluşmaktadır. H.1158/ M.1744 yılını kapsayan ilk 92 sayfasının transkripsiyonu ve değerlendirmesi yapılmıştır. Üzerinde çalışılan sayfalarda toplam 369 hüküm yer almaktadır.

Defter, “*Hâzâ kuyûd-ı ahkâmü’n-nefiy ve’l-habs ve’l-iclâ’ fî zaman sadr-ı sudûrû’l-vüzerâ Hazret-i Hasan Paşa yesserallâhu mâ yeşâ ve fî Âbân Hazret-i Mustafa Efendi reîsü’l-küttâb nâle mâ yetemennahu*” ifadeleri ile başlamakta ve hükümlerle devam etmektedir. Hükümlerin üst kısmında boşluklar bulunmaktadır. Bu boşlukların bazılarına daha sonradan hükümler yazılmıştır. Bunlar çoğunlukla suçlunun ıtlak edilmesine dair notlar olup ıtlâk edilme tarihi de yazılmıştır.

Tarih yazılımında kısaltmalara gidilmiştir. Yazıldığı ayı belirten ay kısaltması ve ayın başını, ortasını ve sonunu ifade eden tabirler kullanılmıştır. Sene olarak genellikle H-1158/M-1744 yazılmıştır. Ancak H-158 şeklinde yazılan hükümlerde bulunmaktadır.

Defterde 18. sayfanın sonunda yazılan hüküm ters yönde yazılmış olup yazılan tarih belirtilmemiştir. Hükümün tamamının üstü çizilmiştir. Aynı şekilde 59, 68, 77, ve 78. sayfalarda “*bir sureti*” ile başlayıp “*hüküm ki*” ile son bulan hitâb cümlesi

yazılmıştır. Bazı hükümlerde de hükmün tamamını kapsayacak şekilde hükmün iptal edilmesi anlamına gelen “*Terkîn*” kelimesi yazılmıştır.

BİRİNCİ BÖLÜM

KAL‘ABEND DEFTERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

İncelediğimiz bölüm 92 sayfadan ve 369 hükümden oluşmaktadır. Hükümleri, sayfaların numaralarına göre 1-1, 1-2, 2-1, 2-2, 3-1, 3-6 şeklinde numaralandı. Defterin bazı bölümlerinde şahıs, kaza ya da çavuş ismi yazılmayıp boşluk bırakılmıştır. Bu boşlukları transkrip bölümünde “(…)” şeklinde belirtilmiştir.⁵⁴ Hükümlerde, “Bursa” ve “Mağnisa” olarak geçen yer isimleri “Bursa” ve “Manisa” şeklinde yazılmıştır.⁵⁵ “İncirpazarı” olarak geçen kaza ismi “İncir(li)pazarı” olarak yazılmıştır.⁵⁶

Okuyamadığımız ifadeler için “...” işaretini, okunuşundan emin olmadığımız kelimelerden sonra ise “(?)” işaretini kullandık. Transkripsiyon kısmında (ع) harfi (‘) işareti ile hemzeler (ء) ise (‘) işareti ile gösterilmiştir.

Defterde kazâlarda çözülmeyen davaların üst merci olarak merkeze iletilip karara bağlanması istenilen olaylar belirli sıraya göre yazılmıştır. Genellikle hükümlerde ki olay ve şahıslar birbirlerinden bağımsız olduğu halde bazı hükümlerin birkaç defa yazıldığı görülmektedir. İlbasan Sancağı müftüsü Tokadî İbrahim Efendi ile ilgili üç hüküm bulunmaktadır. Rebî’ül-ahir ayında yazılan hükümde yakalanıp fetvadan men edilip Aydonat Kalesi’nde kal‘abend edilmesi istenmiştir. Aynı hükmün hemen üstünde Receb ayına ait şerh de Selanik Kalesi’ne gönderilmesi istenmiştir.⁵⁷ Cemâziye’l-âhir ayında yazılan bir hükümde, Tokadî İbrahim Efendi’nin fetvadan

⁵⁴ Kalabend Defteri, no: 9, s. 6-1,14-22.

⁵⁵ KLB.d, no: 9, s. 1-3, 7-3, 59-1,62-2,25-2.

⁵⁶ Tahir Sezer, **Osmanlı Yer Adları**, Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Yayınları, Ankara 2006.

⁵⁷ KLB.d, no: 9, s. 16-1.

men edilip Selanik Kalesi'nde kal'abend olunması istenmiştir.⁵⁸ Diğer bir hükümde de ıtlâk edilmesi istenmiştir.⁵⁹

Rebî'ü'l-âhir ayında ki hükümde, Darbhane'de başkâtibin cezirebend olunması istenmiş ve terkin kelimesi yazılmıştır. Aynı sayfada diğer bir hükümde de içerik aynı olduğu halde son cümlede cezire-i mezbûreye irsâli sebebiyle tahliye ve kaydı terkîn yazılmıştır.⁶⁰ Şaban ayında Rum patriğinin istemiyle nefiy edilen şahıs, Rebî'ü'l-evvel ayında yazılan başka bir hükümde şahsın eşinin istemiyle ıtlak edilmiştir.⁶¹

Kilis voyvodası ve Ayntab kalesi dizdârı olan kardeşi, cemâziye'l-ahir ayına ait hüküm de yakalanıp Haleb'e götürülüp habs ve kal'abend olunmaları istenmiştir. Aynı tarihli diğer bir hükümde konunun araştırılması için Haleb'e irsâl olunmaları istenmiştir. Rebî'ü'l-evvel ayında yazılmış başka bir hükümde de, araştırma sonucunda suçlamaların iftara olduğu anlaşıldığından ıtlâk edilmişlerdir.⁶²

Hüküm tarihleri genel olarak Rebî'ül-evvel'den başlayıp sırayla gitmektedir. Ancak bazı hükümlerde bu sıraya uyulmamıştır.

Tablo:1 Aylara Göre Hükümleri Sınıflandırılması:

Aylar	Hüküm Sayısı
Rebî'ü'l-evvel	42
Rebî'ü'l-ahir	45
Cemâziye'l-evvel	49
Cemâziye'l-âhir	43
Receb	33
Şaban	35
Ramazan	-
Şevval	38
Zilka'ade	42
Zilhicce	38 ⁶³
TOPLAM	365

⁵⁸ KLB.d, no: 9, s. 41-3.

⁵⁹ KLB.d, no: 9, s. 57-5.

⁶⁰ KLB.d, no: 9, s. 7-1,7-6.

⁶¹ KLB.d, no: 9, s. 53-4, 59-3.

⁶² KLB.d, no: 9, s. 40-2, 40-3, 59-6.

⁶³ Zilhicce tarihli son hüküm 1159 yılına aittir.

24-2 numaralı hükmün tarihi yazılmamış ve 82-5, 68-3, 50-2 numaralı hükümlerinde tarihi okunamamıştır. Ramazan ayına ait hiçbir hükmün bulunmamasının nedeni ayın özelliğinden mi kaynaklı yoksa devletin bu ayda işlenen suçluları bağışlamasından mıdır bilinmemektedir.

Terkîn; yazılı olan bir şeyi bozma⁶⁴ anlamına gelmektedir. Yedi hükümde, hükmün tamamını kapsayacak şekilde “*Terkîn*” kelimesi yazılmıştır.⁶⁵ Bazı hükümlerde de cümlelerin sonunda “...*vech-i muharer sâdır olan emr-i şerîfin kayd-ı terkîn...*, ...*vech-i meşrûh üzre afv ve itlâk ve kayd-ı terkîn...*, ...*afv ve itlâk ve verilen emrin kayd-ı terkin...*, ...*vech-i meşrûh üzre kal‘abend kayd-ı terkîn...*, ...*verilen emrin kayd-ı mahalleri terkîn...*” ifadeleri kullanılmıştır.⁶⁶ Hükümlerin içeriğine bakıldığında eşkıyalık veya iftira sonucu cezalandırılmışlardır. Devamında ithamların gerçekliğinin araştırılması istenmiştir. Bu hükümlerde neden kaydın silindiğine dair bir bilgi bulunmamaktadır. Çünkü birçok hükümde konunun detaylı bir şekilde araştırılması istendiği halde kayıt silinmemiştir sadece itlâk edilmişlerdir. Hatta hükümlerin bazılarında kazânın ilerigelenlerinin suçlamaların gerçek olmadığına dair şahitlik yaptıkları halde zanlı sadece itlâk edilmiştir.⁶⁷

Sürgün kelimesi yerine, “nefiy, nefiy u iclâ”, kelimeleri kullanılmıştır. Şartlı tahliye edilenler ya da yakalandıkları bölgeden gönderilenler için “vatan-ı asliyelerine irsâl ya da kendi memleketlerine nakl ve iskân” tabirleri kullanılmıştır. Serbest bırakma anlamında da “itlâk, afv u itlâk” tabirleri kullanılmıştır.

1.1. İŞLENİLEN SUÇLAR VE ALINAN CEZALAR

Hırsızlık, emre itâatsizlik, eşkıyalık, adam öldürmek, kalpazanlık, evrakta sahtecilik, fuhuş, fitne ve fesadlık ederek re‘âyâyı isyana teşvik etmek, toplumun huzurunu bozmak ve devlet işlerine engel olmak, vergilerin toplanmasına muhalefet

⁶⁴ Ferit Devellioğlu, **Osmanlı-Türkçe Ansiklopedik Lûgat**, “*Terkîn*”, Aydın Kitabevi, Ankara 2006.

⁶⁵ KLB.d, no: 9, s. 4-3, 7-1, 55-3, 59-4, 63-2, 70-4, 88-1.

⁶⁶ KLB.d, no: 9, s. 7-6, 28-4, 35-1, 55-2, 64-4, 69-1, 84-1, 91-3.

⁶⁷ KLB.d, no: 9, s. 12-3, 22-4.

etmek, sefere gitmemek, görevi kötüye kullanmak, rüşvet almak gibi suçlar bulunmaktadır.

Tablo 2: Hükümlerin, Suç ve Verilen Cezaya Göre Sınıflandırılması:

Suç	Ceza Türleri									
	Habs ve kal'abend	Nefiy icla	Vilayetine nefiy	Kürek	Zindanbend	Diyar-ı ahire nefiy	İkamet	Cezirebend	Kazadan ihrac	para cezası
İftira	33	9	4	2		3		2		
Vergilere muhalefet	11	2								
Hırsızlık	1	3	5	7		1				
Düzeni bozmak	8	3	7	2			1	2	1	
Fitne fesad	22	6	5	2		2	1			
Eşkıyalık	61	5	3	2	1	5	1		1	
Sahte belge düzenleme	3	1	2					1		
Görevi kötüye kullanma	8	1	1			1		1		
Emre itaatsizlik	10	1	3	1					1	
Kalbazanlık				1						
Sefere gitmemek	14							1		
Fuhuş		1			1					
Kaza işlerine nüdahale	8	2		1		1	1			
Serserilik			2							
Re'âyâ zulum	11	1				1				1
Vakıf ve cami işlerine müdahale	3	2								
Irza taarruz	2		1							
Kişiler arası anlaşmazlık	2					1		1		
Define saklama	1									
Adam öldürme	5	2								
Kanuna aykırı hareket	3		1			1	1			
Devlete muhalefet		1					1		1	
Diğer	14	3	5	2			5	1		
TOPLAM	220	43	39	20	2	16	11	9	4	1

Yukarıda “diğer” şeklinde sınıflandırdığımız suçların bir kısmı daha önce hangi suçlardan dolayı cezalandıkları yazılmayıp itlâk ya da vilayetlerine nefiy olunmaları için yazılan hükümleri kapsamaktadır. Diğer kısmı ise iki ya da daha fazla

birey arasında ki anlaşmazlıktan doğan sorunların çözümü için yazılan hükümlerdir.⁶⁸ Eşkîyalık olarak sınıflandırdığımız hükümlerde de suçlu, gasb adam öldürme, sefere gitmeme, görevi kötüye kullanma re‘âyâ’ya zulüm gibi birden fazla suçu işlemiştir.⁶⁹

Eşkîyalık, suçlar arasında 61 hükümle ilk sırada sırada yer almaktadır. En fazla uygulanan ceza türü ise 220 hükümle habs ve kal‘abend gelmektedir. En az uygulanan ceza ise para cezasıdır.

Aynı suçlar işlendiği halde farklı cezalar verilmiştir. Evrakta sahtecilik suçunu işleyenlere, vilayetine gönderilip iskân ettirmek, cezirebend, nefiy, kal‘abend ve kürek cezaları verilmiştir.⁷⁰ Aynı şekilde fuhuş yapanlarada, vilayetlerine nefiy, mahalleden ihrac edilmesi ve kal‘abend cezaları verilmiştir.⁷¹ Hırsızlık suçunu işleyenlerin büyük birçoğunluğuna nefiy cezası verilmiştir.

1.2. VERİLEN CEZALAR VE CEZA SÜRELERİ

İşlenen suçlar farklılık göstermekle birlikte verilen cezalar, zindanbend, kal‘abend, evinde ya da vilayetinde zorunlu ikamet, nefiy ve iclâ, cezirebend, nakl ve iskân, habs ve kal‘abend, vatanlarına irsâl, kazadan ihraç ve kürek cezalarıdır.

Genellikle suçluların ceza süreleri ile ilgili kesin bir bilgi bulunmamaktadır. Sadece bazı hükümlerin üst kısımlarına şahsın ıtlâk edilmesi için yazılan yazının tarihinden ne kadar ceza aldığı öğrenilmektedir. Aynı şahsa yönelik aynı ayda yazılan başka bir hükümde “...on ay mikdârı kal‘abend olub...”⁷² ifadesi kullanılmıştır. İki hükümde de “müebbeden” tabiri kullanılmıştır.⁷³ Çoğunlukla “ıslâh-ı nefis oluncaya değin” şeklinde belirsiz bir zaman dilimi kullanılmıştır.⁷⁴ Cezalandırılan şahıs devlet görevlisi ise bağlı bulunduğu kurumun yöneticisi tarafından mühürlü mektup verilmeyene kadar ıtlâk olunmaması belirtilmiştir. Bazı hükümlerde de istenilenin yapılmaması ya da aynı suçtan tekrardan yakalanması durumunda

⁶⁸ KLB.d, no: 9, s. 18-4, 20-3, 22-4, 26-1, 26-4, 27-1.

⁶⁹ KLB.d, no: 9, s. 18-3, 36-5, 64-1.

⁷⁰ KLB.d, no: 9, s. 4-4, 53-2, 10-2, 54-5, 72-4.

⁷¹ KLB.d, no: 9, s. 16-2, 73-2, 81-2.

⁷² KLB.d, no: 9, s. 65-1, 69-1.

⁷³ KLB.d, no: 9, s. 16-2, 38-2.

⁷⁴ KLB.d, no: 9, s. 39-5, 45-1, 56-3.

“...cezaları tertîb olunmak şartıyla..., ...bilâ-emân cezaları tertîb olunmak şartıyla...”⁷⁵
ifadeleri kullanılarak şartlı ıtlâk olunmuşlardır.

Tablo 3: Hükümlerin Ceza Süreleri ve Affedilme Nedenlerine Göre Sınıflandırılması:

Sıra	Hüküm no	Suç	Ceza	Ceza süreleri	Affedilme nedenleri
1	2-3	Fitne fesadlık	Nefiy ve icla	12 ay	-
2	2-5	Re‘âyâya zulüm	Nefiy ve icla	12 ay	-
3	3-3	Düzeni bozmak	Cezirebend	3 ay	-
4	4-3	Eşkıyalık	Kal‘abend	17 ay	Suçtu sabit olmaz ise
5	5-2	Eşkıyalık	Kal‘abend	15 ay	-
6	7-3	Sefere gitmeme	Kal‘abend	13 ay	-
7	10-2	Kalbazanlık	Kürek	12 ay	-
8	11-4	Düzeni bozmak	Kal‘abend	13 ay	-
9	12-5	Fitne fesadlık	Kal‘abend	3 ay	re‘âyâya karışmamak
10	12-3	Eşkıyalık	Kal‘abend	2 ay	-
11	15-1	Eşkıyalık	Kal‘abend	24 ay	-
12	16-1	Eşkıyalık	Kal‘abend	1 ay	-
13	17-3	Görevi kötüye kullanma	Kal‘abend	3 ay	-
14	19-1	Eşkıyalık	Habs ve Kal‘abend	1 ay	-
15	22-4	Eşkıyalık	Kal‘abend	5 ay	Cezanın tertib olunması
16	23-2	Görevi kötüye kullanma	Kal‘abend	4 ay	-
17	24-1	Eşkıyalık	Kal‘abend	9 ay	-
18	24-3	Düzeni bozmak	Kal‘abend	3 ay	-
19	26-1	Emre itaatsizlik	Kal‘abend	11 ay	-
20	28-2	Eşkıyalık	Kal‘abend	4 ay	-
21	30-6	Görevi kötüye kullanma	Kal‘abend ve habs	1 ay	-
22	33-1	Eşkıyalık	Kal‘abend	3 ay	Vilayetinde ikamet etmek
23	34-1	Sefere gitmeme	Kal‘abend ve habs	3 ay	-
24	34-3	Vergilere muhalefet	Nefiy ve icla	26 ay	-

⁷⁵ KLB.d, no: 9, s. 9-3, 22-4.

25	39-1	Eşkıyalık	Kal'abend	12 ay	-
26	39-2	Emre itaatsizlik	Kal'abend	2 ay	-
27	39-5	Fitne fesadlık	Kal'abend	3 ay	-
28	41-4	Zimmete para geçirme	Kal'abend	1 ay	-
29	43-1	Fitne fesadlık	Kal'abend	1 ay	-
30	45-3	Kaza işlerine müdahale	Nefiy ve icla	32 ay	Kaza işlerine karışmama
31	48-3	Görevi kötüye kullanma	Nefiy ve icla	6 ay	-
32	48-4	Eşkıyalık	Nefiy ve icla	44 ay	-
33	50-1	Görevi kötüye kullanma	Kal'abend	9 ay	-
34	53-2	Evrakta sahtecilik	Cezirebend	2 ay	-
35	55-3	Eşkıyalık	Nefiy ve icla	16 yıl	-
36	56-3	Re'âyâya zulüm	Kal'abend	10 ay	-
37	61-3	Diğer	Yalısında ikamet	15 ay	-
38	61-4	Diğer	Nefiy ve icla	8 ay	Çocuklara merhamet
39	63-2	Eşkıyalık	Kal'abend	4 ay	-
40	65-1	Hırsızlık	Nefiy ve icla	3 ay	-
41	70-1	Düzeni bozma	Kal'abend	5 ay	-
42	70-4	Fitne fesadlık	Kal'abend	33 ay	-
43	71-1	Vergilere müdahale	Kal'abend	4 ay	-
44	72-5	Kanunlara aykırı hareket	Kal'abend	6 ay	-
45	76-1	Arazileri zapt etme	Kal'abend	4 ay	-
46	76-4	Eşkıyalık	Kal'abend	4 ay	-
47	78-4	Vergilere muhalefet	Kal'abend	4 ay	-
48	82-1	Düzeni bozma	Kürek	11 ay	-
49	82-3	İftira	Habs ve Kal'abend	6 ay	Çocuklara merhemet
50	82-4	Vergilere muhalefet	Kal'abend	5 ay	-
51	83-1	Kanunlara aykırı hareket	Kal'abend	6 ay	Tekrar suç işlememesi

52	83-3	Kaza işlerine müdahale	Vilayetinde ikamet	2 ay	-
53	85-1	Voyvoda işlerine müdahale	Habs ve Kal'abend	6 ay	-
54	85-3	Fitne fesadlık	Kal'abend	4 ay	-
55	86-1	Fitne fesadlık	Kal'abend ve habs	2 ay	-
56	86-3	Vergilere muhalefet	Kal'abend	3 ay	-
57	87-4	Re'âyâya zulüm	Kal'abend	32 yıl	-
58	88-1	Kanunlara aykırı hareket	İkamet	8 ay	-
59	90-1	Görevi kötüye kullanma	Nefiy ve icla	2 ay	-
60	90-3	Emre itaatsizlik	Nefiy	3 ay	Borçunu ödemesi
61	91-2	Fitne fesadlık	Nefiy ve icla	11 ay	-
62	91-5	Eşkıyalık	Kal'abend	12 ay	-
63	92-3	Eşkıyalık	Kal'abend	3 ay	-

Toplamda 369 hükümden sadece 63 tane hükümde ceza süreleri bilinmektedir. Hükümlerin üst kısmına yazılan ıtlak yazılarının sadece yedi tanesinde neden ıtlak edilgi yazılmıştır. Geriye kalan hükümlerde kişinin neden ıtlâk edildiğine dair bilgi bulunmamaktadır. Tablodan da anlaşılacağı üzere en uzun ceza re'âyâ'ya zulüm suçundan 32 yıl ka'labend olunması ile ilgili hükümdür.

Bu hükümlerin dışında defterin genelinde sadece 105 tane hüküm afv ve ıtlâk ile ilgili hükümleri içermektedir. Bu hükümlerin birçoğunda işlenilen suç ayrıntılı olarak anlatılmış olmasına rağmen, ıtlâk edilme nedenlerine değinilmemiştir.⁷⁶

Kazâ ahalilerinin meclis-i şer'a haber vermesiyle,⁷⁷ evlatlarına merhameten,⁷⁸ sefere gitmeleri şartıyla,⁷⁹ ahalinden bazı kişilerin suçluya kefil olması,⁸⁰ ve yaşlılık⁸¹

⁷⁶ KLB.d, no: 9, s. 30-5, 50-2, 64-3, 84-1.

⁷⁷ KLB.d, no: 9, s. 79-2.

⁷⁸ KLB.d, no: 9, s. 35-1.

⁷⁹ KLB.d, no: 9, s. 8-1.

⁸⁰ KLB.d, no: 9, s. 17-1, 20-3, 51-4.

⁸¹ KLB.d, no: 9, s. 88-3.

gibi nedenlerden şahıslar ıtlâk edilmiştir. Askeri zümrenin affedilmesi bağlı bulundukları kurumun yetkilisi tarafından mühürlü mektub verilmesi şartına bağlanmıştır.⁸² Re‘âyâdan suç işleyenler de ise çoğunlukla ailesine merhameten affedildikleri görülmektedir.⁸³ Suç işleyenlerin çoğunluğunun erkek olması ve ceza aldığı anda arkasında geçimini sağlamakta zorlandığı için mağdur olan ailesini bıraktığından affedilme isteminde, devlet bu durumu göz önünde bulundurmıştır. Suçlu yakınlarının af istemiyle üst mercilere başvurduğunda devlet bu mağduriyeti göz ardı etmeyip af talebine olumlu yanıt vermiştir.

1.3. KAL‘ABEND, NEFİY VE CEZİREBEND YERLERİ

Sürgün olarak belirlenen yerler geniş bir coğrafyaya yayılmıştır. Yer seçiminde yakın ya da uzak olduğuna bakılmadan neredeyse tüm sancak ve kazalar sürgün yeri olarak görülmüştür.

Tablo 4: Suçluların Gönderildikleri Yerler, Cinsiyet ve Din Bazında Sınıflandırılması:

Sıra	Yer	Cinsiyet		Din		Toplam Suçlu Sayısı
		Kadın	Erkek	M	GM	
1	Adana		3	3		3
2	Adapazarı		1	1		1
3	Ağrıboz		4	1	3	4
4	Ankara		1	1		1
5	Antalya		2	2		2
6	Arabgir		1		1	1
7	Arım		1	1		1
8	Aşkale		1	1		1
9	Aydonat		2	2		2
10	Avrat Adası		1		1	1
11	Ayvalık		1	1		1
12	Bafı		1		1	1
13	Başkale		1	1		1
Sıra	Yer	Cinsiyet		Din		

⁸² KLB.d, no: 9, s. 36-3, 8-1..

⁸³ KLB.d, no: 9, s. 27-2, 42-2, 84-2.

		Kadın	Erkek	M	GM	Toplam Suçlu Sayısı
14	Behisni		1	1		1
15	Birecik		2	2		2
16	Boğazhisar		1	1		1
17	Boğazkesen		3	3		3
18	Bolu		1	1		1
19	Bor		1		1	1
20	Borlu		1	1		1
21	Bursa		3	3		3
22	Ceşme		1	1		1
23	Delvine		1	1		1
24	Drac		1	1		1
25	Edirne		1	1		1
26	Eğridere		4	3	1	4
27	Erzurum		2	2		2
28	Galos		4	4		4
29	Girid		1	1		1
30	Gözleve					1
31	Haleb		1	1		1
32	Hekimhan		2	2		2
33	İnebehtı		1		1	1
34	İnöz		20	13	7	20
35	İskenderiye		2	2		2
36	İslimiye		1	1		1
37	İzmir		1	1		1
38	İznikmid		1	1		1
49	Kandiye		1	1		1
40	Karahisarı Sahib		2	2		2
41	Karahisarı Şarki		1	1		1
42	Kastamonu		5	5		5
43	Kavala	1	8	8	1	9
44	Kefe		1	1		1
45	Kelmeriye		3	3		3
46	Kıbrıs	1	3	4		4
47	Konya		8	8		8
48	Kütahya		19	17	2	19
49	Lefkoşe		1		1	1

Sıra	Yer	Cinsiyet		Din		Toplam Suçlu Sayısı
		Kadın	Erkek	M	GM	
50	Limni		22	19	3	22
51	Magosa	1	6	5	1	7
52	Manastır		1	1		1
53	Manisa		1	1		1
54	Midüllü	1	5	5	1	6
55	Mihalic		1	1		1
56	Molova		2	2		2
57	Mora		1	1		1
58	Nevşehir		1	1		1
59	Niğde		1	1		1
60	Niş		2	1	1	2
61	Rodos		1	1		1
62	Rodoscuk	1			1	1
63	Sakız		2	2		2
64	Samsun		14	12	2	14
65	Seddülbahir		16	13	3	16
66	Selanik		2	2		2
67	Sivas		1	1		1
68	Şarköy		1		1	1
69	Şuur		2	2		2
70	Trablusşam		1	1		1
71	Trabzon		2	2		2
72	Tulca		7	7		7
73	Yalakabad	1	1			2
74	Zile		1	1		1
75	TOPLAM					234

Suçlular en fazla Limni adasına gönderilmiştir. Diğer hükümlerin bir kısmında “...diyar-ı ahere nefiy ve icla...,” vilayetine nefiy”, ve “kazadan ihraç” tabirleri gibi belirsiz genel ifadeler kullanılmıştır.⁸⁴

⁸⁴ KLB.d, no: 9, s. 1-4, 2-3, 27-4.

Defter, bir yıl içinde Osmanlı Devleti'nde meydana gelen suçlar ile bu suçlara yönelik cezaları ve Osmanlı Devleti bünyesinde bulunan her dinden insanların şikâyet ve isteklerini beyan etme hakları ile ilgili bilgileri kapsamaktadır.

Osmanlı Devleti'nde adaletin nasıl sağlandığı ve hukuk sisteminin ne şekilde işlediğini göstermektedir. Müslim, gayrimüslim ve askeri zümreden olanlar ile ilgili hükümler bulunmaktadır. Bu da Osmanlı Devleti'nin sınıf ayrımı yapmadan huzuru ve adaleti sağlamak amacıyla herkesi cezalara tabii tuttuğunu göstermektedir.

Defter, merkez ya da kazalarda, kanuna aykırı hareketlerde bulunanlara hangi cezaların verildiği ile ilgili bilgiler vermektedir. Ağır ceza olarak zindanbend verilmiştir⁸⁵. Nefiy cezası ise kürek cezasından daha hafif bir ceza olarak görülmüştür.⁸⁶

Osmanlı Devleti'nin, suçluların hem daha fazla suç işlememeleri hemde kendilerinden faydalanılması için habs cezasını pek uygulamadığı bilinmektedir. Nitekim hükümlerin çoğunda kal'abend olunması yazılıyken bazılarında habs ve kal'abend kelimeleri bir arada kullanılmıştır.⁸⁷ Bu da kal'abend olunanların gönderildikleri kal'ada hizmet ettikleri sonucuna götürmektedir.

Defterde, hangi suçların ta'zir suçu olduğu, yargılama esnasında sürecin nasıl işlediği ve nasıl karara bağlandığı ile ilgili bilgiler mevcuttur. Hükümler genellikle muhatab alınan kişi ya da kuruma yönelik “*Tulca kal'ası dizdârına hüküm ki*⁸⁸,...*Sivas mütesellimine ve Samsun kal'ası dizdârına hüküm ki*⁸⁹, *Sinop kadîsına hüküm ki*⁹⁰, *Dîvân-ı Hümayûnumda Çavuşbaşına ve Sinop kal'ası dizdârına hüküm ki*⁹¹, *İstanbul Gümrük Eminine hüküm ki*⁹²” ifadesiyle başlamaktadır. Hükümler de tek bir kurum ya da kişiye hitab edildiği gibi birden fazla kurum veya kişiye de “*halen Kars canibi seraskeri vezir-i sadr-ı esbâk Ahmed Paşaya ve Erzurum Valisi Vezir'e ve Asitane-i Saâdetimde Kars'a varınca vâki olan Vüzerâ ve mir-i miran-ı kirâm ve müvella vesâir*

⁸⁵ KLB.d, no: 9, s. 38-2.

⁸⁶ KLB.d, no: 9, s. 7-5.

⁸⁷ KLB.d, no: 9, s. 9-3.

⁸⁸ KLB.d, no: 9, s. 1-1.

⁸⁹ KLB.d, no: 9, s. 17-4.

⁹⁰ KLB.d, no: 9, s. 18-4.

⁹¹ KLB.d, no: 9, s. 21-5.

⁹² KLB.d, no: 9, s. 26-4.

*kadılara ve nâiblere ve Midillü ceziresine ve Midillü nahiyesine hüküm ki*⁹³ hitap edilmiştir. Yanlış anlaşılmanın önüne geçilmek için kurum ya da kişiler ayrıntılı şekilde yazılmıştır.

Hükümlerde, *sadr-ı a‘zam, nâib, müftü, kadî, şehüslâm* görevinde bulunanlara yönelik “*edâme Allahu ta‘âlâ, mevlâna, zide fazluhu, dame uluvvuhu, tabe sırrıhu, müftiy’ül-enam...*” gibi elkapları ve dua kısımları bulunmaktadır. Bu aynı zamanda Osmanlı Devleti’nde bürokrasinin nasıl olduğunu göstermektedir.

Hitap cümlesinden sonra genellikle kimin şikâyet ya da istekde bulunduğu yazılmıştır. *Re‘âyâ, kadî, nâib, Rum patriği* gibi statü farkı olmadan “...*Ümmü Gülsüm nam hatun südde-i saâdetime arzuhal idup...*⁹⁴, ...*Ohri kadısı el-Hac İbrahim zide fazluhu südde-i saâdetime mektub gönderub...*⁹⁵, ...*İstanbul ve tevâbi-i Rum patriği...südde-i saâdetime arzuhal idub...*⁹⁶ herkesimden insanların talebde bulundukları görülmektedir.

Suç işledikleri için cezalandırılanlar sadece *re‘âyâ* olmamıştır. Düzeni sağlamakla görevli askerler, *nâibler, başkatipler, dizdârlar, imamlar, liva beyleri, defterdârlar, mollalar, voyvodalar* gibi devlet hizmetinde çalışanlar da cezalandırılmışlardır.

Tablo 5: Görevlilerin İşledikleri Suç ve Aldıkları Cezalar:

Sıra	Hüküm no	Ünvanı	Suç	Ceza	Ceza süreleri
1	2-3	Müftü	Fitne fesadlık	Görevden men, nefiy ve icla	12 ay
2	3-1	Naib	Görevi kötüye kullanma	Kal‘abend	-
3	6-2	Papaz	Fitne fesadlık	Kal‘abend	-
4	7-1	Başkatip	Görevi kötüye kullanma	Nefiy ve icla	-
5	7-3	Asker	Sefere gitmeme	Kal‘abend	13 ay

⁹³ KLB.d, no: 9, s. 58-3.

⁹⁴ KLB.d, no: 9, s. 65-1.

⁹⁵ KLB.d, no: 9, s. 66-1.

⁹⁶ KLB.d, no: 9, s. 61-2.

6	8-1	Asker	Diğer	Kal'abend	-
7	8-3	Asker	İftira	Kal'abend	10 ay
8	9-1	Asker	Görevi kötüye kullanma	Kal'abend ve habs	-
9	9-3	Asker	Diğer	Kal'abend	-
10	11-1	Asker	Sefere gitmeme	Kal'abend	-
11	12-3	Müezzin	İftira	Diyarı ahire nefiy	-
12	12-5	Ruhban	Fitne fesadlık	Nefiy ve Kal'abend	30 ay
13	12-6	Asker	İftira	Kal'abend	-
14	13-1	Asker	Düzeni bozmak	Kal'abend	-
15	15-1	Liva Beyi ve Papaz	Eşkıyalık	Kal'abend	24 ay
16	15-4	Düzeni bozmak	Ulema	Nefiy ve icla	-
17	16-1	Askeri	Eşkıyalık	Kal'abend	1 ay
18	17-3	Asker	Görevi kötüye kullanma	Kal'abend	3 ay
19	17-4	Asker	Vergilere muhalefet	Kal'abend	-
20	19-1	Asker	Eşkıyalık	Kal'abend ve habs	1 ay
21	21-5	Ulema	Düzeni bozmak	Kal'abend	-
22	22-2	Ulema	İftira	Diyar-ı aherde ikamet	-
23	22-4	Asker	Eşkıyalık	Kal'abend	5 ay
24	27-2	Asker	Sefere gitmemek	Kal'abend	-
25	27-3	Asker	Görevi kötüye kullanma	Kal'abend	-
26	29-2	Asker	Eşkıyalık	Kal'abend	-
27	30-6	Asker	Görevi kötüye kullanma	Kal'abend ve habs	1 ay
28	32-1	Asker	Diğer	Kal'abend	-
29	33-3	Asker	Sefere gitmemek	Kal'abend	-
30	34-1	Asker	Sefere gitmemek	Kal'abend	3 ay

31	36-2	Rahip	Fitne fesadlık	Nefiy	-
32	36-3	Asker	Sefere gitmemek	Kal'abend	-
33	36-5	Asker	Eşkıyalık	Kal'abend ve habs	-
34	37-2	Asker	Eşkıyalık	Kal'abend ve habs	-
35	39-1	Asker	Eşkıyalık	Kal'abend ve habs	12 ay
36	39-2	Asker	Emre itaatsizlik	Kal'abend	2 ay
37	40-2	Voyvoda ve dizdar	Buldukları defineyi saklamak	Kal'abend ve habs	-
38	41-3	Ulema	Görevi kötüye kullanma	Kal'abend	-
39	41-4	Müftü	Zimmete para geçirme	Kal'abend	1 ay
40	48-3	İmam	Görevi kötüye kullanma	Nefiy ve icla	6 ay
41	49-3	Rahip	Emre itaatsizlik	Kal'abend	-
42	58-1	Asker	Sefere gitmemek	Kal'abend	-
43	59-5	Papaz	Fitne fesadlık	Kal'abend	-
44	62-2	Asker	Kanunlara aykırı hareketler	İkamet	-
45	66-3	Asker	Diğer	Vilayetine irsal	-
46	66-4	Asker	Sefere gitmemek	Kal'abend	-
47	69-4	Asker	Emre itaatsizlik	Kal'abend	-
48	73-2	Asker	Fitne fesadlık	Vilayetine nefiy	-
49	75-1	Asker	Adam öldürme	Kal'abend	-
50	784	İmam	Vergilere muhalefet	Kal'abend	-
51	78-5	Rahip	Fitne fesadlık	Kal'abend	-
52	80-3	Asker	Eşkıyalık	Kal'abend ve habs	-
53	82-5	Rahip	Fitne fesadlık	İrsâl	-
54	83-1	Asker	Kanunlara aykırı hareket	Kal'abend	-
55	85-1	Asker	Voyvoda işlerine müdahale	Kal'abend ve habs	6 ay
56	90-1	Asker	Görevi kötüye kullanma	Nefiy ve icla	2 ay

57	91-4	Rahip	Fitne fesadlık	Kal‘abend	-
58	92-2	Müftü	Eşkıyalık	Kal‘abend	-

Devlet görevlilerinin azımsanmayacak suç işlemeleri devlet de otoritesinde zayıflığın yaşandığını göstermektedir. Benzer suçları işleyip aynı cezayı alan asker ile re‘âyâ arasındaki fark ıtlak edilme nedenleri ve süreleridir. Çoğu hükümde re‘âyânın ne zaman ıtlak olduğu bilinmezken, askerin sefere gitmesi şartıyla ıtlâk edildiği bilinmektedir. Osmanlı Devleti’nin seferi başlıbaşına bir ceza olarak gördüğünden mi yoksa askere ihtiyacı olduğundan mı bu farklılığı benimsediği bilinmemektedir. Kuşkusuz bu farklılığın birçok sebebi olabilir.

Defterden, Osmanlı Devleti’nin, sancak ve kazalardaki yöneticilerin ve re‘âyânın merkezden bağımsız hareket etmelerine ve yöneticilerin halka zulm etmelerine mücadele etmediğini görmekteyiz. Haksızlığa uğradığını düşünüp adalet talebiyle merkeze başvuran re‘âyâ gibi, yöneticilerinde merkezden nihai sonuçlanmasını istedikleri davalar olmuştur.

Re‘âyânın bağlı bulundukları idari makama şikâyetleri doğrultusunda idari yöneticinin arzuhal yazdığı görülmektedir. Şikâyetde bulunanlar şikâyet konu olan olayı en ince ayrıntısına kadar anlatmışlardır. “...adet-i müstemirresidir diyu..., kazganımız zaî oldi diyu..., ...der-idevletmedarım arz-ı il‘âm idilur diyu..., ...imdad-ı seferiyenin verilmesi şer‘i değildir diyu..., ...re‘âyâ fukarasını tahrik ve ihlâl ider diyu...”⁹⁷ şeklindeki ifadelerden de anlaşılacağı gibi devlete öncelikle şikâyet konusu hakkında bilgi verilmiştir.

Sonraki aşamada şikâyet konusunu gerçekliğini kanıtlama yoluna gidilmiştir. Karara bağlanmadan önce davanın meclis-i şer‘de görüşülmesi ve suçun sabit olması durumunda şer‘a öngörülen cezanın verilmesi istenmiştir.⁹⁸

⁹⁷ KLB.d, no: 9, s. 11-3, 11-5, 13-2.

⁹⁸ KLB.d, no: 9, s. 1-1, 5-2, 18-1.

Her şikâyetin titizlikle araştırıldığı görülmektedir. Ancak yargı sürecin de nelerin yaşandığı ya da hangi kaynaklara dayanarak hükme varıldığıyla ilgili bilgi verilmemiştir.

“...dîvân-ı hümâyûnumda mahfûz olan kuyud-u ahkâma mürâacat olundukda..., ...dîvân-ı hümâyûnumda mahfûz olan ruznâmce-i hümâyûnuma mürâacat olundukda⁹⁹ gibi ifadelerde şahıs veya şahıslar hakkında birkaç defa şikâyet olunması durumunda bağlı bulundukları defterlere bakılarak daha önce verilen cezanın aynısı verildiği görülmektedir.

İsimleri yazılan şahıslar dışında, sefer için gerekli asker veya vergilerin toplanmasına muhalefet edecek olanların da yakalanmaları ile ilgili genel hükümler de bulunmaktadır.¹⁰⁰

Tablo 6: Kadınların İşledikleri Suç, Aldıkları Ceza ve Dinlerine Göre Sınıflandırılması:

Sıra	Hüküm no	Kadın		Suç	Ceza	Süre
		M	Gm			
1	16-2	1	-	Fuhuş	Zindanbend	Müebbed
2	42-3	1	-	Fuhuş	Nefiy ve icla	-
3	45-3	1	-	Kaza işlerine müdahale	Nefiy ve icla	32 ay
4	51-4	1	-	Adam yaralama	Nefiy	-
5	53-4	-	1	Kaza işlerine müdahale	Nefiy ve icla	-
6	59-3	-	1	İftira	Nefiy ve icla	-
7	73-2	1	-	Fuhuş, fitne fesadlık	Nefiy	-
8	81-2	1	-	Düzeni bozmak	Kazadan ihraç	

⁹⁹ KLB.d, no: 9, s. 17-2, 33-2, 67-1, 88-2,92-2.

¹⁰⁰ KLB.d, no: 9, s. 71-2, 77-2.

Üzerinde çalışılan defterde toplamda sekiz kadının suç işlediği görülmektedir. Kaza işlerine müdahale suçundan aynı cezaları almalarına rağmen fuhuşluk suçundan ceza alan iki kadına farklı cezalar verilmiştir. Belgelerde bu farklılıkla ilgili herhangi bir ifade bulunmamaktadır. Defterde müebbed ile ilgili sadece iki hüküm bulunmaktadır. Bunlardan biri eşkıyalık suçundan dolayı kal‘abend olunan¹⁰¹, diğeri ise fuhuşluk suçundan zindanbend olunan hükümlerdir. Birinde cezalandırılan erkekken diğeri kadındır. Bu da Osmanlı Devleti’nin toplum düzenini bozmaya yönelik suçlar işleyenlere karşı cinsiyet farkı gözetmeden ceza vermekten kaçınmadığını göstermektedir.

369 hükümden sadece 8 tanesi kadınların işledikleri suç ve aldıkları cezalarla ilgilidir. Kadın suçluların az olmasının nedeni incelenen dönemde kadınların sosyal hayatta daha az müdail olmalarından kaynaklanmaktadır.

Kadınlarla ilgili bu hükümlerin dışında, düzeni bozma suçundan kürek cezası alan kişinin zevcesi ve çocukları da nefiy ve icla edilmiştir. Ancak söz konusu hükümde eşinin ve çocuklarının neden nefiy edildiğine dair bir bilgi bulunmamaktadır.¹⁰²

Tablo: 7 Gayrimüslimlerin İşledikleri Suç ve Aldıkları Cezalar:

Sıra	Hüküm No	Suç	Ceza	Cinsiyet		Süre
				Kadın	Erkek	
1	2-6	Diğer	Kal‘abend		x	–
2	4-2	Fitne fesadlık	Nefiy ve İcla		x	–
3	5-3	Halka zulüm	Kal‘abend		x	–
4	6-2	Fitme fesadlık	Kal‘abend		x	–
5	10-2	Kalbazanlık	Kürek		x	12 ay
6	12-4	Fitne Fesadlık	Nefiy ve icla		x	–
7	12-5	Fitne Fesadlık	Nefiy ve Kal‘abend		x	3 ay
8	15-1	Eşkıyalık	Kal‘abend		x	24 ay

¹⁰¹ KLB.d, no: 9, s. 38-2.

¹⁰² KLB.d, no: 9, s. 71-3.

9	15-3	Fitne Fesadlık	Kürek		x	—
10	17-1	İftira	Nefiy ve icla		x	—
11	19-2	İftira	Nefiy		x	—
12	24-2	İftira	Kal'abend		x	—
13	26-1	Eşkıyalık	Kal'abend		x	11 ay
14	26-2	Eşkıyalık	Kal'abend		x	—
15	27-4	Emre itaatsizlik	Kazadan ihraç		x	—
16	28-3	Re'âyâya zulum	Kürek		x	—
17	29-1	Vergilere muhalefet	Kazadan ihraç		x	—
18	29-5	Fitne fesadlık	Kal'abend		x	—
19	30-4	Eşkıyalık	Kazadan ihraç		x	—
20	31-1	Fitne fesadlık	Vilayetine nefiy		x	—
21	32-3	Fitne fesadlık	Nefiy ve icla		x	—
22	33-1	Eşkıyalık	Kal'abend		x	3 ay
23	36-2	Fitne fesadlık	Nefiy		x	—
24	37-5	Kaza işlerine müdahale	Kal'abend		x	—
25	38-2	Eşkıyalık	Zindanbend		x	Müebb ed
26	39-5	Fitne fesadlık	Kal'abend		x	3 ay
27	41-1	Fitne fesadlık	Kal'abend		x	—
28	42-2	İftira	Nefiy ve icla		x	—
29	43-1	Fitne fesadlık	Kal'abend			1 ay
30	44-1	Vergilere muhalefet	Habs		x	—
31	46-1	Fitne fesadlık	Kal'abend		x	—
32	49-3	Emre itaatsizlik	Kal'abend		x	—
33	49-4	Eşkıyalık	Kürek		x	—
34	51-3	Fitne fesadlık	Habs ve Kal'abend		x	—

35	52-1	Kaza işlerine müdahale	Kal'abend		x	—
36	53-4	Kaza işlerine müdahale	Nefiy ve icla	X		—
37	54-2	İftira	Kal'abend		x	—
38	55-3	Eşkıyalık	Nefiy ve icla		x	16 yıl
39	56-1	Fitne fesadlık	Kal'abend		x	—
40	56-4	İftira	Kal'abend		x	—
41	58-4	Kaza işlerine müdahale	Nefiy ve icla		x	—
42	59-3	İftira	Nefiy ve icla	X		—
43	59-5	Fitne fesadlık	Kal'abend		x	—
44	60-5	Fitne fesadlık	Nefiy		x	—
45	61-2	Fitne fesadlık	Kal'abend		x	—
46	62-5	Eşkıyalık	nefiy		x	—
47	74-1	Re'âyâya zulüm	Üçyüz kise akçe		x	—
48	74-3	Fitne fesadlık	Kal'abend		x	—
49	76-2	Fitne fesadlık	Kal'abend		x	—
50	78-5	Fitne fesadlık	Kal'abend		x	—
51	82-1	Kaza işlerine müdahale	Kürek		x	11 ay
52	82-5	Fitne fesadlık	İrsal		x	—
53	91-4	Re'âyâyı tahrik	Kal'abend		x	—
54	92-1	Fitne fesadlık	Nefiy ve icla		x	—

Defterde, gayrimüslimlere 54 hüküm bulunmaktadır. Bağlı bulundukları patriğin istemiyle merkez tarafından sonuçlandırılan davalardır. Hükümlerde cezalandırılan gayrimüslimler olduğu gibi papaz veya rahip gibi dini görevleri olanlarda cezalandırılmıştır.

Ceza verilmesi konusunda bu kadar hassasiyetle yaklaşıldığı halde yukarıda da sözünü ettiğimiz şekilde iftiraya maruz kaldıkları için cezalandırılmış olanlar bulunmaktadır. Sancağın ileri gelenleri tarafından cezalandırılmış olanlar sonrasında suçlunun ailesi ya da ahali tarafından merkeze bildirilmesiyle bağışlanmışlardır. Tabi merkeze bildirilene kadar geçen süre zarfında ne kadar cezalı oldukları bilinmemektedir. Osmanlı devleti'nin, uyguladığı yöntemlerle her ne kadar yöneticilerin halka zulm etmesinin önüne geçmeye çalışmış olsa da tümüyle bunu engelleyemediğini görmekteyiz.

1.4. BELGE ÖZETLERİ

Sayfa No	Hüküm No	Tarih	Suç	Verilen hüküm	Özet
			Kapak		Defterin adı, yazıldığı dönemin sadrazamın adı, defteri yazan kâtibin adı ve dua olan başlangıç bölümü.
1	1-1	Evâsıt-ı Rebi'ül-evvel 1158	İftira	Afv ve kaydı terkin	Kendi halinde olan Yusuf Beşe'nin, ashâb-ı ağrazdan bazı kişilerin suçlamaları sonucu kal'abend edilmiş olması ancak daha sonra yapılan mahkeme sonucunda suçlamaların iftira olması nedeniyle şahsın afv ve kayd-ı terkin olunması için yazılan hüküm.
1	1-2	Evâsıt-ı Rebi'ül-evvel (1)158	İftira	Afv ve ıtlâk	Kendi halinde olduğu halde Delvin Kal'asına kal'abend olan Ömer Oğlu Paşo'nun afv ve ıtlâk olunması için yazılan hüküm
1	1-3	Evâsıt-ı Rebi'ül-evvel 1158	Vergiye muhalefet	Kaydı terkin ıtlâk	Sultan Murad evkâfi karyelerinde toplanması gereken vergilerin toplanmasına muhalefet ve halkı tahrik edip Kütahya Kal'asına kal'abend edilen Bostani Mustafa'nın yaşlılıktan dolayı kayd-ı mahalinde terkîn ve ıtlâk olunması için yazılan hüküm.

1	1--4	Evâsıt-ı Rebi'ül-evvel 1158	Hırsızlık	Vilayetine nefiy ve icla	Daha önce hırsızlık suçundan Tersâne-i 'âmirede kürek cezasına çarptırılan Ali'nin İstanbul ve civarına gelmemek şartıyla Sofya'da ikâmet üzere ıtlâk olunması için yazılan hüküm.
2	2-1	Evâsıt-ı Rebi'ül-evvel 1158	İftira	Afv ve ıtlâk	İslimiye'de bazı eşkıyaların fesâd ve şikâyetleri ile kal'abend edilen Serdengeçti Ağalarından Salih Mehmed'in mağdur olması ve suçlanmasına neden olan töhmet ile ilgisi olmadığından dolayı afv ve ıtlâk edilmesi için yazılan hüküm
2	2-2	Evâsıt-ı Rebi'ül-evvel 1158	Düzeni bozmak	Vilayetine Nefiy ve icla	Muhsine Hatun vâkfında tarla isteminde bulunup olumlu cevap alamayan es-Seyyid Mehmed'in vilayeti olan Arım'a nefiy edilip başka yerlere gitmesine izin verilmemesine dair hüküm.
2	2-3	Evâsıt-ı Rebi'ül-evvel 1158	Düzeni bozma	Nefiy	Eskişehir'de müfti olan Ali'nin fitne ve fesâdlık ederek halkın mağdur olmasına sebebiyet vererek Seddülbahir kal'asına nefiy edildiği halde bir yolunu bulub serbest bırakıldıktan sonrada aynı suçları yapması üzerine fetvâdan men' edilerek Eskişehir'e gelmemek şartıyla Ilgın'na gönderilmesi için yazılan hüküm.
2	2-4	Evâsıt-ı Rebi'ül-evvel (1)158	Düzeni bozma	İkâmet	Şeyh Ebubekir'e Bursa mukataasından dört akçelik görev verilip Asitâne-i Saadet'e gelmemek şartıyla Mihalic'de ikâmet etmesi için yazılan hüküm.
2	2-5	Evâsıt-ı Rebi'ül-evvel (1)158	Fitne fesadlık	Nefiy ve icla	Yahya Bölükbaşı'nın daima kötülük yapması ve reâyâyâ iftira atmasıyla diyar-ı ahire nefiy olunması için yazılan hüküm.

4	3	3	2
4-1	3-3	3-2	2-6
Evâsıt-ı Rebi'ül-evvel 1158	Evâsıt-ı Rebi'ül-evvel 1158	Evâsıt-ı Rebi'ül-evvel (1)158	Evâsıt-ı Rebi'ül-evvel 1158
İftira	Düzeni bozmak	Düzeni bozma	Düzeni bozmak
Tahliye	Cezirebend	Cezirebend	Avf ve ıtlâk
Kendi hallerinde olan Süpürgeçi Oğlu İbrahim, kardeşi Süleyman, Musa ve Ali, Umerayı deryadan Mustafa Paşa kazâlarına varınca kendilerinden vergi talep etmeleri ve bu şahısların vermemeleri üzerine Mustafa Paşa'nın bunlar hırsızdır diyip gemisine alması ile mağdur oldukları gerekçesiyle ıtlâk olunmak istemeleri ve ifade edilen suçlamalar asılsız olur ise tahliye olunmaları için yazılan hüküm.	Halil İbrahim Efendi kendi halinde olmayup, reâyâyâ haksızlık etmesi, davalarda yalan söylemesi ve benzeri olaylara karışmasından dolayı ıslah-ı nefis için Kıbrıs ceziresine cezirebend olunması için yazılan hüküm.	Niğde ahalilerinden Deli Ali, es-Seyyid el-Hac Mehemed Bin Veliüddin'in büyük kızı Aîşe Hatun'a rızası olmadığı halde nikah kıyması ve mahkeme kararı ile nikahın geçersiz sayılmasını kabul etmeyen Deli Ali'nin halka iftara atıp zulm etmesi ve re'âyânın ileri gelenleri tarafından yaptıklarına şahitlik etmeleri ile Limni ceziresine cezirebend olunması için yazılan hüküm.	Taraklıborlu kazâsı nâibi Mehmed Efendi'nin kötü hallerde bulunması sonucu Samsun Kal'asına kal'abend ettirilip daha sonra haline ve çocuklarına merhameten afv ve ıtlâk olunması için yazılan hüküm.
Kalyoncu Kostantin ve Oğlu Bani kendi hallerinde olmayup ıslah-ı nefis için Seddülbahir Kal'asına nefiy olup ancak karye reâyâlarının baba ve oğlun ıslah-ı nefis ettiklerini söylemeleriyle hallerine merhameten afv ve ıtlâk olunmaları için yazılan hüküm.			

5	5-2	Evâsıt-ı Rebi'ül-evvel 1158	Eşkıyalık	Kal'abend	Zorbalardan olan İbrahim Bölükbaşı'nın re'âyânın eşyalarını çalması, el-Hac celil'i öldürme kasdıyla iki defa üstüne hücum etmesi üzerine bulunduğu yerde yakalanıp ıslah-ı nefis için Konya Kal'asına kal'abend olmuşken firar edip yine ahalinin mallarını çalıp ahaliyi habs etmeye devam etmesi üzre bulunduğu yerde yakalanıp kal'abend olunması için yazılan hüküm.
5	5-1	Evâsıt-ı Rebi'ül-evvel 1158	Düzeni bozma	Vilayetine nakl	Serserilik yapan İbrahim'in İzmir'e ve oradanda vilayetine nakl edilmesi için yazılan hüküm.
4	4-5	Evâsıt Cemâziye'l-âhir 1158	Eşkıyalık	Kal'abend	Molla Ali, Halil Beg Oğlu Hüseyin ve Abbas, eşkıyadan Cabir Oğlu Mustafa ile işbirliği yaparak re'âyâyâ zulm ettiklerin dolayı ıslah-ı nefis için Kütahya kal'asına kal'abend olunmaları için yazılan hüküm.
4	4-4	Evâsıt-ı Rebi'ül-evvel 1158	Sahte belge düzenleme	Vilayetine	Arzuhal tahriri yaptığı için yakalanan şahsın kendi vilayetine gönderilip iskân edilmesi için yazılan hüküm.
4	4-3	Evâsıt-ı Rebi'ül-evvel 1158	Eşkıyalık	Kal'abend	Zorba olarak tanınan Herum Oğlu Salih ve arkadaşı Abdurrahman ehl-i ırzın ırzına taarruz ve Serdengeçti ağalarından Hasan Ağa'nın yolunu kesip iki oğlunu yaralaması ve yine reâyâdan bazılarının mallarını alıp kendilerini habs etmelerinden dolayı ıslah-ı nefis için Konya kal'asına kal'abend olunmaları için yazılan hüküm.
4	4-2	Evâsıt-ı Rebi'ül-evvel (1)158	Fitne fesadlık	Nefiy ve icla	Sidre-Kapısı maadeni hizmetinde çalışan Şimo Oğlu Erkebir, Hatman Minnacı ve Koca Angele fesadlık ederek maden hizmetinin aksamasına neden olmalarından dolayı Bar kal'asına nefiy olmaları için yazılan hüküm.

7	7-2	Evâsıt-ı Rebi'ü'l-âhir 1158	Düzeni bozma	Kal'abend	Kendi halinde olmayan Muhammed Bin Ali'nin re'âyânın kızlarını taarruz etmesi ve re'âyânın huzurunu bozduğundan dolayı Çeşme Kal'asına kal'abend olunması için yazılan hüküm.
7	7-1	Evâsıt-ı Rebi'ü'l-âhir 1158	Görevi kötüye kullanma	Nefiy ve icla	Darbhone-i Amirede başkatip olan Semi'nin üzerine vazife olmayan hareketlerde bulunduğundan dolayı Sakız ceziyesine nefiy olunması için yazılan hüküm.
6	6-2	Evâsıt-ı Rebi'ü'l-âhir 1158	Fitne fesadlık	Kal'abend	Papas Raşkov re'âyânın verdiği vergilere karışması halkı birbirine düşürmesi ve uzak yerlere giden kişilerin eşlerini ihlal etmesinden dolayı kal'abend olunması için yazılan hüküm.
6	6-1	Evâsıt-ı Rebi'ü'l-âhir 1158	Eşkıyalık	Habs ve Kal'abend	Müfti Ali Efendi, Haydar Oğlu Seyyid Osman, Kurdi Oğlu Hacı Ali, Tiryâki Oğlu Seyyid Süleyman, Kasab Hacı Ahmed, Arab Oğlu Mehmed, İlci Oğlu Ali, Hacı Osman Oğlu Deli İbrahim, Kara Memiş, Kara Hacı İbrahim ve Ömer Beşe, mal sevdasıyla eşkıyalarla işbirliği yapıp re'âyânın malını gasb edip halkı öldürmeleri ve buna benzer olaylara karıştıklarından dolayı bir an önce yakalanmaları, her kim karşı çıkarsa onların yakalanıp kal'abend olunmaları için yazılan hüküm.
5	5-4	Evâsıt-ı Rebi'ü'l-âhir 1158	Hırsızlık	Vilayetine irsâl	Daha önce hırsızlık suçuyla yakalanıp küreğe vaz' olunmuş, İstanbul ve civarına gelmemek eğer gelirse ve hırsızlık suçundan tekrar yakalanırsa cezası tertîb olunmak şartıyla vilayetine gönderilmesi için yazılan hüküm.
5	5-3	Evâsıt-ı Rebi'ü'l-âhir 1158	Eşkıyalık	Kal'abend	Müteveffâ İbrahim Paşa Evkâfı karyelerinde sâkin Yanimagnete zimmî önceleri kendi halinde iken bir iki seneden beri kocabaşlık iddiasında bulunması ve karyedeki eşkıyalarla işbirliği yapması üzre Ağrıboz Kal'asına kal'abend olunması için yazılan hüküm.

8	7	7	7	7	7
8-1	7-3	7-4	7-5	7-6	7-7
Evâsıt-ı Rebi'ü'l-âhir 1158	Evâsıt-ı Rebi'ü'l-âhir 1158	Evâsıt-ı Rebi'ü'l-âhir 1158	Evâsıt-ı Rebi'ü'l-âhir 1158	Evâsıt-ı Rebi'ü'l-âhir 1158	Evâsıt-ı Rebi'ü'l-âhir 1158
Görevi kötüye kullanma	Düzeni bozmak	Hırsızlık	Hırsızlık	Diğer	Hırsızlık
Afv ve ıtlâk	Kal'abend	Nefiy ve icla	Vilayetine nakl	Afv ve ıtlâk	Nefiy ve icla
Gedis sâkinlerinden Ahmed ve annesi, Kars seraskeri eski Vezir Yegen Mehmed Paşa'ya Yeniçeri Serdarı Ahmed ve İmam Hasan hakkında şikâyetle bulunmaları ile yapılan mahkemede üzerlerine herhangi bir töhmet sabit olmamışken Kütahya Kal'asında kal'abend olunup mağdur olduklarından afv isteminde bulunmaları ve sefer-i hümayûna gitmeleri şartıyla afv edilmeleri için yazılan hüküm.	Pravişte kârhanesinin kömür ihtiyacını karşılayan karyede sâkin Abdurrahman Beşe re'âyâyı daima taciz edip arazilerini gasb edip ve zâbitlik iddiasıyla re'âyâyı habs eylemesi, uzak yerlere firar edip kârhanenin çalışmasına engel olması ve arkadaşları Hasan ve Bekir Ağa ile sefere gitmediklerinden dolayı Siroz kal'asına kal'abend olunmaları için yazılan hüküm.	Daha önce Galata'da hırsızlık suçundan yakalanıp kürek cezası verilen Ahmed'in Gözleve'de ikâmet etmesi şartıyla afv edilmesi için yazılan hüküm.	Hırsızlık suçundan yakalanıp kürek cezası alan Mustafa'nın vilâyeti olan İznikmid'e gönderilmesi için yazılan hüküm.	Daha önce cezirebend olan Darbhâne-i Amire'de Başkâtip Semi'nin afv olunması için yazılan hüküm.	Daha önce cezirebend olan Darbhâne-i Amire'de Başkâtip Semi'nin afv olunması için yazılan hüküm.

8	8-2	Evâsıt-ı Rebi'ü'l-âhir 1158	İftira	İtlâk	Taraklıborlu sâkinlerinden Halac Oğlu el-Hac Mustafa ve Zurnacı İbrahim hakkında zulm ettiklerine dair ahalinin şikâyetinde bulunması üzerine kal'abend olup ancak yapılan mahkemede herhangi bir suç sabit olmadığından ıtlâk olunmaları için yazılan hüküm.
8	8-3	Evâsıt-ı Rebi'ü'l-âhir 1158	İftira	ıtlâk	Sipahdar zümresinden olan es-Seyyid İbrahim'in kimseye bir zararı yok iken bazı kişilerin, kazanın işlerine karıştığı vergilerden fazla para aldığı ve kızların evlenmeleri durumunda para aldığını ileri sürmeleriyle Boğazkesen Kal'asına kal'abend edilmiş olup kendi halinde olması şartıyla ıtlâk edilmesi için yazılan hüküm.
9	9-1	Evâsıt-ı Rebi'ü'l-âhir 1158	Görevi kötüye kullanma	Habs ve Kal'abend	Ahmed Ağu ve refikaları Sadık ve biraderi Köse Salih ve Hamza ve Süleyman ve Abdullah ile kırk-elli eşkiya ile haksız yere re'âyâyı habs etmeleri, üç zımmıyı alenen katl ve yanlarında bulunan parayı gabs etmeleri ve benzer suçlar işlemelerinden dolayı bulundukları yerde yakalanıp re'âyânın zararı giderildikten sonra şer'i lazım gelen cezanın verilmesi için yazılan hüküm.
9	9-2	Evâsıt-ı Rebi'ü'l-âhir 1158	Emre itaatsizlik	Vilayetine nefiy ve icla	İstanbul'da ikâmet eden Musa'nın Seyyid Osman ile davasında verilen karara razı olmayup şirret etmesinden dolayı vilayetine nefiy olması için yazılan hüküm.
9	9-3	Evâsıt-ı Rebi'ü'l-âhir 1158	Diğer	İtlâk	Daha önce kal'abend olunan Benderli Oğlu Mustafa ve karındaşı Hüseyin'in afv isteminde bulunmaları, İstanbul'a gelmemek, kendi vilayetlerinde ayaklanma çıkartmamaları ve İran seferine gitmezler ise cezalarının tertib olunması şartıyla ıtlâk olunmaları için yazılan hüküm.

10	10-1	Evâsıt-ı Rebi'ü'l-âhir 1158	Hırsızlık	Habs	Hırsızlık suçunda Kastamonu Kal'asına kal'abend olunan Ali'nin habishanenin harab olmasından dolayı Küre-i Nuhas madenine gönderilmesi ancak madenden ıtlâk edilip İstanbul'a gönderilip habis olması için yazılan hüküm.
10	10-2	Evâsıt-ı Rebi'ü'l-âhir 1158	Kalbazanlık	Kürek	Kendi halinde olmayan Kuyumcu Maverdi eşkiyadan olup halkın ırzına saldırmayı, kendi dükkanında kalbazanlık yapması suçlarından kürek cezasına çarptırılması için yazılan hüküm.
10	10-3	Evâsıt-ı Rebi'ü'l-âhir 1158	İftira	Afv ve İtlâk	Sultaniye Kal'ası dizdârı el-Hac Ahmed'in, kendi halinde olan Hacı Abdullah'ın askerlik iddiasında olduğunu söyleyip kendisini Limni Kal'asına kal'abend ettirmesi ve re'âyânın Hacı Abdullah'ın mağdur olduğunu beyan etmeleriyle ıtlâk edilmesi için yazılan hüküm.
10	10-4	Evâsıt-ı Rebi'ü'l-âhir 1158	Eşkiyalık	Kal'abend	Uzun Mehmed, Bereketli Sevri Mehmed, Molla Hüseyin Oğlu Hüseyin, Melkanlı Oğlu Hamza Oğlu Mustafa, Karslı Hacı Ömer ve Romanlı Deli Kara Oğlu İbrahim kişiler birbirleriyle anlaşarak re'âyâ zulm etmeleri ve mal-ı miriye zarar verdiklerinden dolayı bulundukları yerde yakalanıp Rakka ve Sivas Kal'alarına kal'abend olunmaları için yazılan hüküm.
11	11-1	Evâsıt-ı Rebi'ü'l-âhir 1158	Sefere gitmemek	İtlâk	Sefer-i hümayûna memur oldukları halde gitmediklerinden dolayı kal'abend olunan İshak Beşe ve Kasab Süleyman Beşe'nin bu sene ki sefere gitmeleri şartıyla ıtlâk olunmaları için yazılan hüküm.
11	11-2	Evâsıt-ı Rebi'ü'l-âhir 1158	İftira	İtlâk	Kendi hallerinde olup re'âyâ kendilerinden razı iken bazı müfsidlerin iftiraları ile kal'abend olunan Serdar Oğlu Mahmud ve Hamit Oğlu İbrahim'in ıtlâk edilmesi için yazılan hüküm

12	12-4	Evâsıt-ı Rebi'ü'l-âhir 1158	Fitne fesadlık	İtlâk	Rum patriğine tabi iki zımmının kendi hallerinde olmayup büyücülük iddiasında bulunmalarıyla Ayvalık kazasına nefiy olunmuşlar ancak kendi hallerinde olmak şartıyla ıtlâk olunmaları için yazılan hüküm.
12	12-3	Evâsıt-ı Rebi'ü'l-âhir 1158	İftira	Afv ve İtlâk	Sinan Paşa Cami-i Şerifinde müezzin Doğancı Oğlu Ali Efendi kendi halinde iken Mustafa nam kişi zulm sevdasıyla düzmece delil ile iftira atarak Ali Efendi'nin diyâr-ı ahire nefiy ettirmiş ancak re'âyânın meclisi şer'a da ehl-i salih olduğuna şahitlik etmeleriyle ıtlâk olunması için yazılan hüküm.
12	12-2	Evâsıt-ı Rebi'ü'l-âhir 1158	Hırsızlık	Vilayetine nefiy ve iskân	Serika töhmeti ile kürek cezası alan Kıbtî Ali Bin Hüseyin'in İstanbul da ikâmet etmemesi eğer ikâmet eder ise bilâ-eman katl olunmak şartıyla Adapazarı'na mahbusen nefiy ve iskân olması için yazılan hüküm.
12	12-1	Evâsıt-ı Rebi'ü'l-âhir 1158	Hırsızlık	Vilayetine Nefiy ve icla	Hırsızlık suçundan kürek cezası alan Kıbtî Osman'ın İstanbul'da bulunur ise cezasının tertib olunması şartıyla Adapazarı'nın da bulunan ocakta ikamet etmek üzere kürekten ıtlâk olup mahbusen Adapazarı'na nefiy olunması için yazılan hüküm.
11	11-5	Evâsıt-ı Rebi'ü'l-âhir 1158	Eşkıyalık	Vilayetine nakl ve iskân	Cebeci Oğlu Mustafa'nın işi olmayan davalara karışması, re'âyâyı tahrik etmesi ve karyenin nizamını bozması suçlarından Çardak kazâsına nakl ve iskân edilmesi için yazılan hüküm.
11	11-4	Evâsıt-ı Rebi'ü'l-âhir 1158	Düzeni bozmak	Kal'abend	Kazânın işlerine karıştığından re'âyânın şikâyet etmesi üzere Mustafa'nın kal'abend olunması için yazılan hüküm.
11	11-3	Evâsıt-ı Rebi'ü'l-âhir 1158	Hırsızlık	Vilayetine nefiy	Siti Hatun Medrese'sinde kitapların çalınmasıyla suçlanan Kara Mehmed'in suçu eğer sabit olur ise vilayeti olan Dimetoka'ya nefiy olması için yazılan hüküm.

12	12	Evâsıt-ı Rebi'ü'l-âhir 1158	Fitne fesadlık	Nefiy ve Kal'abend	Rum patriğine tabi ruhban taifesinden Yunakoş Rahip kendi halinde olmayup fitne ve fesâdlık edip kötülük ve zararının önüne geçilmesi mümkün olmadığından bulunduğu yerde yakalanıp İnöz Kal'asında Kal'abend olunması için yazılan hüküm.
12	12-6	Evâsıt-ı Rebi'ü'l-âhir 1158	İftira	İtlâk	Kendi hallerinde olup kimseye zararları yok iken ashâb-ı ağrazdan bazı kişilerin hilâf-ı inhâ'larıyla nâibden aldıkları arz ile Sipahan Hacı Osman Oğlu Hasan'ı ve Koca Oğlu Mehmed'i kal'abend ettirmiş ancak taaddileri olmadığından ıtlâk olunmaları için yazılan hüküm.
13	13-1	Evâsıt-ı Rebi'ü'l-âhir 1158	Düzeni bozmak	İtlâk	Serdengeçti ağalarından Hüseyin'in ve Kasım'ın, dergâh-ı muallâm mutasarrıflarından el-Hac Siracı'n evinin önünde kavga olduğunda orada bulunması ve kavga ile alakası olmadığı halde kal'abend ettirilmiş ancak üzerlerine kanunen herhangi bir nesne sabit olmadığından ıtlâk olmaları için yazılan hüküm.
13	13-2	Evâsıt-ı Rebi'ü'l-âhir 1158	Eşkıyalık	Habs ve Kal'abend	Yeniçerilik iddiasında bulunan Arnavud taifesinden el-Hac Abdi, Hacı Mehmed Beşe, el-Hac Deli ve Salih Hoca Oğlu alakaları olmayan davalara müdahale edip böyle hüküm eyle demeleri, re'âyâyı tahrik ederek tekâlif ve imdâdiye seferiyenin verilmesinin şer'i olmadığını söylemeleri, Mustafa Sadık Efendi'yi bi-gayr-i hakk ahz ve malını gasb ve ırz-ı hetk etmeleri suçlarından bulundukları yerde yakalanıp kal'abend olunmaları için yazılan hüküm.
13	13-3	Evâsıt-ı Rebi'ü'l-âhir 1158	Eşkıyalık	Kal'abend	Eşkıyadan olan Ahmed Bin Hac Ali'nin, re'âyâya zarar vermesi, kazâ sâkinlerinden Fatıma'yı fi'l-i şenî kasdıyla darb etmesi suçlarından ıslah-ı nefis oluncaya kadar kal'abend olunması için yazılan hüküm.

14	14-1	Evâsıt-ı Rebi'ü'l-âhir 1158	Eşkıyalık	Kal'abend	Hacı Hüseyin'in ve Hacı Mehmed'in, ayanlık iddiasında bulunmaları, zeâmet işlerine müdahale etmeleri ve re'âyânın kendilerinden rahatları olmadığından dolayı kal'abend olunmaları için yazılan hüküm.
14	14-2	Evâsıt-ı Rebi'ü'l-âhir 1158	Emre itaatsizlik	Habs ve Kal'abend	Yeniçerilik iddiasında bulunan şahısların, vergilerin toplanmasını engellemeleri ve halka zulm etmeleri suçlarından bulundukları yerde yakalanıp amel onunması için yazılan gelen hüküm.
15	15-1	Evâsıt-ı Rebi'ü'l-âhir 1158	Eşkıyalık	Kal'abend	Ahmed, yanında olan otuziki eşkıya ile re'âyâyı katl etmeleri ve iki papaz ile birlik olarak re'âyâyı tahrik edip Lefkoşe'ye saldırmalarından dolayı Magosa Kal'asına kal'abend olunmaları için yazılan hüküm.
15	15-2	Evâsıt-ı Rebi'ü'l-âhir 1158	İftira	Vilayetine nefiy ve icla	Aydın sâkinlerinden olup İstanbul'da ikamet eden Bostani Mehmed'e katl töhmeti ile kürek cezası verilmiş ancak kendi halinde olduğundan İstanbul'a gelmemek şartıyla kürekten ıtlâk edilerek memleketine nefiy olunması için yazılan hüküm.
15	15-3	Evâsıt-ı Rebi'ü'l-âhir 1158	Fitne fesadlık	İtlâk	İstavo Oğlu İskali fitne fesadlık suçundan ıslah-ı nefis için kürek cezası almış ancak evladlarından uzak olması ve durumunun iyi olmamasından dolayı ıtlâk edilmesi için yazılan hüküm.
15	15-4	Evâsıt-ı Rebi'ü'l-âhir 1158	Düzeni bozma	Nefiy ve icla	es-Seyyid Molla Ahmed bin es-Seyyid Ali, Molla İbrahim bin Abdullah ve Molla bin Hasan yanlarına adamlar alarak medreseyi basıp, Mehmed bin Abdurrahim'i darb ve şetim etme suçlarından şahısların vilayetleri olan Bolu'ya nefiy olmaları için yazılan hüküm.

17	17-4	Evâil-i Cemâziye'l-evvel (1)158	Vergilere muhalefet	Kal'abend	Alemdar Ahmed, Mesnub Beşe, Kahveci Osman Beşe ve Sarı Veli Beşe, mal-ı miri tahsildarı Muhammed Beşe'ye devamlı saldırıp darb etmeleri, üzerindeki ikiyüzelli guruşu ve hançerini gabs etmeleri, yeniçerilik iddiasında bulunmalarından dolayı ıslah-ı nefis olunmaları için kal'abend olunmaları ile ilgili yazılan hüküm.
17	17-3	Evâsıt-ı Rebi'ü'l-âhir 1158	Görevi kötüye kullanma	Habs ve Kal'abend	Yeniçeri serdarı Ahmed, sefere gitmesi lazımken firar edip, eşkıyaları başına toplayıp, yeniçeri zâbiti Turnacıbaşı Halil'i yaralayıp katl-ı nüfus hetk-i a'raz eylediğinden dolayı kal'abend olunması için yazılan hüküm.
17	17-2	Evâsıt-ı Rebi'ü'l-âhir 1158	Düzeni bozmak	Vilayetine nefiy ve icla	Birkaç senden beri Kayseri'de sâkin Seyyid Halil ehl-i örfe gamz ve tecrim, hayvanat ve eşyaları gasb etmesinden dolayı vatan-i asliyesine nefiy olması için yazılan hüküm.
17	17-1	Evâsıt-ı Rebi'ü'l-âhir 1158	İftira	Afv	Yahudi Baliska Veled Kemal bazı ashab-ı agrazın şikâyetleri ile Silivri kazasına nefiy edilmiş ancak ıslah-ı nefis etmesi ve ahalinin kendisine kefil olmasından afv edilmesi için yazılan hüküm.
16	16-2	Evâsıt-ı Rebi'ü'l-âhir 1158	Fuhuş	Habs ve Kal'abend	Hüseyin, oğlu Hasan, eşi Fatıma ve fahişe taifesinden Emine, fuhuş yapmaları ve adam öldürme suçlarından dolayı Emine ve Fatma'nın müebbedden zindan ve eşlerinin de kal'abend olmaları için yazılan hüküm.
16	16-1	Evâsıt-ı Rebi'ü'l-âhir 1158	Eşkıyalık	Kal'abend	Tavşanzade Muhammed, Hasan Karzade Ahmed, Hoca Osman, Zaza Ali, el-Hac Salih, el-Hac Hüseyin ve Gemici Oğlu Ahmed, İlbasan müftüsü Tokadi İbrahim Efendi ile birlik olup, imdâd-ı seferiyyenin toplanmasına muhalefet etmeleri, evleri basıp eşya ve erzakları yağmalamaları nedeniyle kal'abend olunmaları için yazılan hüküm.

18	18-1	Evâil-i Cemâziye'l-evvel (1)158	İftira	Afv ve ıtlâk	İmam Hasan kendi halinde olduğu halde, Ahmed'in ve annesinin Kars seraskeri eski vezir Mehmed Paşaya şikâyet etmeleri üzere kal'abend olunmuş ancak altmış yaşında olduğu ve kazânın kendisinden razı olmasından ıtlâk edilmesi için yazılan hüküm.
18	18-2	Evâil-i Cemâziye'l-evvel (1)158	Düzeni bozmak	Kal'abend	Hacı Cafer torunu Seyyid Osman'nın tariki ve iddiasıyla, serdengeçti ağası Mustafa Ağa'nın onbeş kişi toplayarak konağı basıp sözlü ve fili olarak es-Seyyid Osman'ı yakalaması, es-Seyyid Cafer'in fitne ve fesâdlık etmesi suçlarından ıslah-ı nefis etmesi için kal'abend olunması ile ilgili yazılan hüküm.
18	18-3	Evâil-i Cemâziye'l-evvel 1158	Vergilere muhalefet	Kal'abend	Mihrimah Sultan Evkâfi mukataalarında sâkin İmam Mehmed'in re'âyâyı tahrik edip vergilerin toplanmasına engel olması, uyarıldığı halde dikkate almaması suçlarından kal'abend olunması için yazılan hüküm.
18	18-4	Evâil-i Cemâziye'l-evvel (1)158	Diğer	Afv	Daha önce kal'abend olunan eski defterdârlardan Ahmed'in afv sebebiyle tahliye olunması için yazılan hüküm.
19	19-1	Evâil-i Cemâziye'l-evvel (1)158	Eşkıyalık	Habs ve Kal'abend	Askeri tâifeden olan Seyyid Muhammed, Çingana Oğlu Alemdar ve Somuncu Mustafa alemdar, çeşitli bahanelerle kulkethüdasının önünde savaşıp, otuzkır kişiye yanlarına alarak saklanmaları ve sefere gitmeleri lazım iken sefere gitmemeleri suçlarından kal'abend olunmaları için yazılan hüküm.
19	19-2	Evâil-i Cemâziye'l-evvel 1158	Sefere gitmeme	Habs ve Kal'abend	Gelibolu ve civarındaki tüm askerlerin sefer gitmeleri lazım iken bazı askerlerin seferden afv olunduk söylemleri ve Abdurrahman ve Molla oğlu kişilerinde muhalefet etmeleri suçlarından yakalanıp kal'abend olunmaları için yazılan hüküm.

19	19-3	Evâil-i Cemâziye'l-evvel 1158	İftira	Afv ve ıtlak	İmroz ceziresinde onbeş yıldan beri ikamet eden Dimitri, kendi halinde iken re'âyâyı tahrik ettiği söylenerek diyâr-ı ahire nefiy edilmiş ancak kendi halinde olması şartıyla afv edilmesi için yazılan hüküm.
20	20-1	Evâil-i Cemâziye'l-evvel 1158	Düzen bozmak	Nefiy ve icla	Kör Hasan üstüne düşen vergiyi vermeme konusunda muhalefet etmesi, ihtiyarlara küfür atması, Ali Çelebi ile Ahmed Çelebi'ye iftira atması, ehl-i örf kişilerin üzerlerine mübaşir götürüp haksız yere beşaltı kise akçelerini alması suçlarından diyâr-ı ahire nefiy olunması için yazılan hüküm.
20	20-2	Evâil-i Cemâziye'l-evvel 1158	Düzeni bozmak	Kal'abend	Seyyid Molla Mehmed daha önce vilâyetine nefiy olmuşken ıtlâk olup İstanbul'da serserilik yapması suçundan Midilli kal'asına kal'abend olunması için yazılan hüküm.
20	20-3	Evâil-i Cemâziye'l-evvel 1158	Diğer	Afv ve ıtlâk	Nefiy olunan Karhaneli İsmail'e re'âyâdan bazı kişilerin kefil olması ile ıtlâk olunması için yazılan hüküm.
20	20-4	Evâil-i Cemâziye'l-evvel 1158	Düzeni bozmak	Afv ve ıtlâk	Re'âyânın çocuklarını tariz ve hetk-i ırz etmesi, sürekli sarhoş gezmesi suçlarından kal'abend olunan Osman Bin Hüseyin'in ıslah-ı nefis ettiğinden ıtlâk olunması için yazılan hüküm.
21	21-1	Evâil-i Cemâziye'l-evvel 1158	Eşkivalık	Nefiy ve irsal	Lefkeli Abdurrahman, İznikmidli Mustafa, İznikmidli Ali, İznikmidli Seyyid Mehmed ve İznikmidli Köse Ahmed birbirleriyle anlaşarak Seyyid Hasan'ın Oğlu Seyyid Hüseyin'e öldürme kasdıyla saldırımları ve sürekli fesadlık yapımları suçlarından nefiy olunmaları için yazılan hüküm.

22	22-2	Evâhir-i Rebî'ü'l-evvel 1158	İftira	Afv	İmam Abdulgafır, görevi ile uğraşırken bazı kimselerin kötü hallerde bulunduğunu söyleyerek şikâyet etmeleri üzere diyar-ı ahire ikamet etmesi için emr-i şerif verilmiş ancak iyi halde olduğundan cezasının afv edilmesi için yazılan hüküm.
22	22-1	Evâhir-i Rebî'ü'l-evvel 1158	Düzeni bozmak	Vilayetine nefiy ve icla	Halil ve diğer Halil, serikâ töhmetiyle kürek cezası alan Bekar İbrahim'in ıslahı nefis etmediğini, odasında hırsızlıkla ilgili toplantı yaptığını ve sürekli kavga ettiklerinden dolayı mağdur olduklarını söyleyerek şikâyet etmeleriyle, Bekar İbrahim'in İstanbul'a gelmemesi gelir ise cezasının tertip olunması şartıyla vilayetine nefiy olunması için yazılan hüküm.
21	21-5	Evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel 1158	Düzeni bozmak	Kal'abend	Sultan Mehmed Han cami-i şerif medreselerinde talebelere zulm eden es-Seyyid Ahmed, İbrahim ve Ali, Molla Mehmed'i darb etmelerinden vilayetlerine nefiy edilmiş oldukları halde emr-i şerife itaat etmemeleri ve zulmlerine devam etmeleri suçlarından kal'abend olunmaları için yazılan hüküm.
21	21--4	Evâil-i Cemâziye'l-evvel 1158	Düzeni bozmak	Afv ve ıtlâk	Çeşitli kavgalara karışmaları, re'âyâyâ zarar vermeleri suçlarından kal'abend olunan es-Seyyid Mahmud ve Hüseyin'in ıtlâk olunmaları için yazılan hüküm.
21	21-3	Evâil-i Cemâziye'l-evvel 1158	Eşkialık	Afv ve ıtlak	Âyanlık iddiasında bulunan İbrahim Beg, eşkıya ile birlik olup re'âyâyâ zarar vermeleri suçlarından kal'abend olunmuş, re'âyâyâ zarar vermemeyi taahhüd etmeleriyle hallerine merhameten afv olunması için yazılan hüküm.
21	21-2	Evâil-i Cemâziye'l-evvel 1158	İftira	Afv ve ıtlâk	Kendi halinde olan Hatib İbrahim Efendi, ashâb-ı agrazın iftiraları ile cezirebend olunmuş ancak haline merhameten afv olunması için yazılan hüküm.

23	23-2	Evâhir-i Rebî'ü'l-evvel 1158	Görevi kötüye kullanma	Kal'abend	Şerafeddin Paşa Vâkıfındaki görevlerine kanaat getirmeyip, Balıkesir serdarı Giridli Oğlu Süleyman ile birlik olan Seyyid Mehmed ve es-Seyyid Mustafa, vâkıfın karyesini zabt etmeleri, İstanbul kadısı tarafından vâkıfın işlerine karışmamaları konusunda tenbih oldukları halde Arab Oğlu İsmail ile tekrar vakfın işlerine karışmalarından dolayı kal'abend olunmaları için yazılan hüküm.
23	23-1	Evâhir-i Rebî'ü'l-evvel 1158	Devlete muhalefet	Çiftliğinde ikamet	Daha önce ceza alan kişinin çiftliğinde ikamet etmesi için yazılan hüküm.
22	22-5	Evâhir-i Rebî'ü'l-evvel 1158	Diğer	Afv	Daha önce zorunlu ikâmet edilmesi için hüküm verildiği halde yaşlılığından dolayı afv edilmeyen Diyarbakır Vali'sinin maiyyetine verilmesi için yazılan hüküm.
22	22-4	Evâsıt-ı Rebî'ü'l-evvel 1158	Eşkıyalık	İtlâk	Kara Ali Bin Mustafa, Salih Oğlu Süleyman ve Ali Bin Ahmed, el-Hac Osman ile devamlı kavga etmeleri, eşyasını gasb etmeleri ve kendi hallerinde olmadıklarına ahalinin şahidlik etmesi üzere yakalanıp Edirne'de hizmet etmeleri, yeniçeri olan Ali Bin Ahmed'in de İnöz Kal'asında kal'abend olunması için emr-i şerif verilmişken, yaklaşık beş ay mahbus kalmaları ve el-Hac Osman'ın da afv edilmelerini istemesi ile kendi hallerinde olmazlar ise cezalarının tertip olunması şartıyla itlâk olunmaları için yazılan hüküm.
22	22-3	Evâsıt-ı Rebî'ü'l-evvel 1158	İftira	İtlâk	Bali Oğlu Deli Muhammed, arzuhal gönderip kendisinin ve kardeşinin Oğlu Mustafa'nın kendi hallerinde oldukları halde ashâb-ı agrazdan bazı kişilerin iftiralarıyla kal'abend olunduklarını bildirmesi üzere, şer'a görülüp suçları sabit olmaz ise hallerine merhameten itlâk olunmaları için yazılan hüküm.

24	24	24	Evâil-i Cemâziye'l-evvel 1158	Eşkıyalık	Kal'abend	Hacı Abdurrahman Beşe babası ile ittifak ederek re'âyâyı devamlı taciz ederek eşya ve emlaklarını gasb edip, zâbitlik iddiasında bulunarak ahaliyi habs eylemeleri ile re'âyânın başka kazalara firar etmelerine neden olmaları ve kârhane hizmetinin işleyişine engel olmaları ve eğer sefere gitmeye muhalefet eder ise kal'abend olunması için yazılan hüküm.
24	24	24-2	-	İftira	İtlâk	Ashâb-ı agrazdan bazı kimselerin iftiraları ile kal'abend olunan Banimakene'nin itlâk olunması için yazılan hüküm.
24	24	24-3	Evâil-i Cemâziye'l-evvel 1158	Düzeni bozma	Kal'abend	Mal sevdasıyla ahaliye zulm etmesi ve sefer gitmeyip firar etmiş olmasından bulunduğu yerde yakalanıp kal'abend olunması için yazılan hüküm.
24	24	24-4	Evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel 1158	Eşkıyalık	Kal'abend	Daha önce yapılan şikâyetlerle kal'abend olunan Abbas Oğlu Mustafa emr-i şerife itaat etmeyip, bazı kişilerin evlerini basıp hetk-i ırz eyleme suçlarından bulunduğu yerde yakalanıp kal'abend olunması için yazılan hüküm.
25	25	25-1	Evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel 1158	Emre itaatsizlik	Kal'abend	Akyazı kazâsının tersâne-i amire için vermesi gereken kızaklık keresteleri vermeyip muhalefet edenlerin yakalanıp, kerestelerin bir an önce tersâneye ulaştırılması ve muhalefet edenlerin kal'abend olunması için yazılan hüküm.
25	25	25-2	Evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel 1158	Hırsızlık	Nefiy	Tophane mahkemesinde nâib olan Yusuf'un İsmail'in köhne bir kise ve bir mikdar akçesini çalması suçundan Manisa'ya nefiy edilmesi için yazılan hüküm.

25	25-3	Evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel 1158	Sahte belge düzenleme	Nefiy ve icla	İmam İshak Efendi, bir takrifle imam olup, ehl-i örf kişilerle birlikte hareket ederek mal sevdasıyla re'âyâyâ haksızlık etmesi, bir bayanı iki üç kişi ile evlendirmesi, eşleri uzak yerde olan bayanları dahi evlendirdiği, eşkıyalarla birlik olup eşyaları yağma etmesi suçlarından memleketi Deyre'ye nefiy olması için yazılan hüküm.
26	26-1	Evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel 1158	Emre itaatsizlik	Kal'abend	Zile'de yıkık olan manastırın tamiri için izin verilmediği halde tamir edilmiş olmasından dolayı tamire yardım edenlerin yakalanıp kal'abend olunmaları için yazılan hüküm.
26	26-2	Evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel 1158	Eşkıyalık	Kal'abend	Eşkıyadan olan Uzun Oğlu Dimitraki'nin ve Boyacı Keryaku'nun, devamlı kavga etmeleri, ehl-i ırz kişilerin ırzlarına hetk eylemeleri suçlarından kal'abend olunmaları için yazılan hüküm.
26	26-3	Evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel 1158	Düzeni bozmak	Nefiy ve icla	Dine karşı hareket ve ilgisi olmayan işlere karışan Derviş Ahmed'in nefiy ve iclâ olunması için yazılan hüküm.
26	26-4	Evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel 1158	Diğer	Vilayetine nefiy	Mahbus olan Mehmed'in İstanbul'a gelmemek şartıyla İznikmid'e gönderilmesi için yazılan hüküm.
27	27-1	Evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel 1158	Köçek oynamak	Vilayetlerine nefiy ve icla	Ali, Ahmed ve Osman adlı kişilerin Cuma günü rezil bir durumda olduklarından vilayetlerine nefiy olmaları için yazılan hüküm.

28	28-2	Evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel 1158	Eşkıyalık	Habs ve Kal'abend	Yanlarına birçok eşkıyayı alarak het-i ırz ve katl-ı nüfûs eden Yamaklı-zade Mustafa'nın, Ömer'in, Hüseyin'in arkadaşları Köçek Usta'nın, Salih'in, İbrahim'in ve Ali'nin mahkemeye çağrılıp eğer suçları sabit olur ise kal'abend olunmaları için yazılan hüküm.
28	28-1	Evâhir-i Cemâziye'l-evvel 1158	Eşkıyalık	Habs ve Kal'abend	Kara Ahmed'i katl etmeleri, Kara Mahmud'u da katl kasdıyla yaralamaları, maaşları ve hayvanatları gasb etmeleri suçlarından Hacı Hüseyin Oğulları Ali ve Mustafa'nın ıslah-ı nefis oluncaya kadar habs olunmaları için yazılan hüküm.
27	27-4	Evâhir-i Cemâziye'l-evvel 1158	Emre itaatsizlik	Karyeden ihraç	Kereste kesimine muhalefet etmesi ve gereksiz yere satması, birkaç defa zabıt tarafından uyarıldığı halde devam etmesinden dolayı karyeden ihraç olunması için yazılan hüküm.
27	27-3	Evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel 1158	Görevi kötüye kullanmak	İtlâk	Yeniçeri zümresinden Keresteci Oğlu Mustafa'nın, Kahveci Mahmud'un ve Tevzinci Oğlu Mehmed'in ahaliye zarar vermeleri ve kazânın nizamını bozdukları için kal'abend olunmuşlar ancak ıslah-ı nefis etmeleri iyi hallerde bulunmalarıyla hallerine merhameten ıtlâk olunmaları için yazılan hüküm.
27	27-2	Evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel 1158	Sefere gitmemek	Afv ve ıtlâk	Serdar Mehmed memur olduğu sefere gitmeyip yerine vekil göstermesi ve halkında bu durumdan hoşnut olmamasıyla serdarın firar etmesi ile Serdar Mehmed, Ali ve Abdalbâki'nin yakalanıp kal'abend olunmaları için emr-i şerif verilmişken, Serdâr Mehmed'in bayrağı ile sefere katıldığı, Ali ve Abdalbaki'nin de bu harekette bulunmayıp iftira olmasından dolayı hallerine merhameten ıtlâk olunmaları için yazılan hüküm.

28	28-3	Evâhir-i Cemâziye'l-evvel (1)158	Kaza işlerine müdahale	Kürek	Re'âyâya taaddi eden zımmilerin çavuş ile asitaneye getirilmesi istenmiş ancak firar ederek tekrardan zulm etmeleri, kazanın işlerine karışmaları suçlarından kürek cezası almaları için yazılan hüküm.
28	28-4	Evâhir-i Cemâziye'l-evvel 1158	İftira	Kaydı terkin ve afv	Kendi halinde iken ashâb-ı agrazdan bazı kişilerin tahrik ve iftiralarıyla kal'abend olunan Hacı Veli'nin oğlu Abdülhak'ın kayd- terkin olunarak afv edilmesi için yazılan hüküm.
29	29-1	Evâhir-i Cemâziye'l-evvel 1158	Kaza işlerine müdahale	Karyeden ihraç	Kereste kesimine muhalefet ettiği için zabıt tarafından uyarılmasına rağmen hareketlerine devam etmesi üzere karyeden ihraç edilmesi için yazılan hüküm.
29	29-2	Evâhir-i Cemâziye'l-evvel 1158	Eşkıyalık	Kal'abend	Yeniçeri tâifesinden olan Haydud Bostani Mehmed ve Ahmed gitmeleri gereken sefere gitmemeleri, devamlı kavga halinde bulunmaları, hayvanları gasb ederek re'âyâya zarar vermeleri, haneleri basıp bayanların ırzına geçmeleri suçlarından kal'abend olunmaları için yazılan hüküm.
29	29-3	Evâhir-i Cemâziye'l-evvel 1158	Hırsızlık	Afv ve ıtlâk	Hayvan ve mal çaldığı için kürek cezası alan İsmail'in iyi halde bulunmasından dolayı, vilayetine fitmek şartıyla afv edilmesi için yazılan hüküm.
29	29-4	Evâhir-i Cemâziye'l-evvel 1158	Serserilik	Vilayetine nefiy	Bağçe kapısında serserilik yapan Ali'nin vilayetine nefiy olması için yazılan hüküm.

30	30-5	Evâhir-i Cemâziye'l-evvel 1158	İftira	Afv ve ıtlâk	Seyyid Ahmed Ağa'nın üstün gelme isteği ve intikam sevdâsıyla sâkin olan Musa'yı kal'abend ettirmiş ancak evladlarının ve kendisinin sefil ve mağdur olmasından dolayı haline merhameten ıtlâk olunması için yazılan hüküm.
30	30-4	Evâhir-i Cemâziye'l-evvel 1158	Eşkîyalık	Karyeden ihraç	Eşkîya taifesini toplaması, ehl-i örfün evladlarını ihlal etmesi, zabıt tarafından uyarıldığı halde ahaliye zarar vermesi, katl-ı nüfûs etmesi suçlarından kazadan ihrac olunması için yazılan hüküm.
30	30-3	Evâhir-i Cemâziye'l-evvel 1158	Fitne fesadlık	Kal'abend	Fesadlık etmesi, eşkıyalarla birlik olup ahaliye zulm etmesi, vâkıfın işlerine karışması suçlarından kal'abend olunması için yazılan hüküm.
30	30-2	Evâhir-i Cemâziye'l-evvel 1158	Re'âyâ zulum	Habs ve Kal'abend	Re'âyâyâ zulm ettiği için kal'abend olunan Develi Oğlu Hasan'ın cezası tertib olunup Rikâb-ı Hümâyûna gönderilmesi için yazılan hüküm.
30	30-1	Evâhir-i Cemâziye'l-evvel (1)158	İftira	İtlâk	Rüşvet alıp, zulm ve taaddi ettiği için kal'abend olunan Ali Oğlu Seyyid Mustafa'nın kendi halinde olup suçlamaların iftira olmasından haline merhameten ıtlâk olunması için yazılan hüküm.
29	29-6	Evâhir-i Cemâziye'l-evvel 1158	Fitne fesadlık	Nefiy ve icla	Receb Oğlu Mehmed'in ve Hasan Sipahi'nin, ahaliye zulm ettikleri sabit olur ise nefiy olunmaları için yazılan hüküm.
29	29-5	Evâhir-i Cemâziye'l-evvel 1158	Fitne fesadlık	Kal'abend	Malları yağmaladığı, tüccar ve re'âyâyâ zarar verdiği sabit olur ise kal'abend olunması için yazılan hüküm.

30	30-6	Evâhir-i Cemâziye'l-evvel (1)158	Görevi kötüye kullanma	Habs ve Kal'abend	Yeniçeri zümresinden olan Ataullah, daha önce zulm ve taaddi suçlarından kal'abend olunmuş ancak vilayete ve re'âyâyâ karışmamak şartıyla ıtlâk edilmiş, tekrardan zulm ve taaddilerine devam ettiğinden dolayı kal'abend olunması için yazılan hüküm.
31	31-1	Evâhir-i Cemâziye'l-evvel 1158	Kaza işlerine müdahale	Vilayetine Nefiy	Kötülük ve gammazlık yapması, vilayet işlerine karışması, üzerine vazife olmayan davalara müdahale etmesi, Kocabaşlık iddiasında bulunması suçlarından dolayı kendi hanesine nefiy edilmesi ve kendi halinde ikamet etmesi için yazılan hüküm.
31	31-2	Evâhir-i Cemâziye'l-evvel 1158	Eşkialık	Kal'abend	Fesadlık yapması, İbrahim Beşe'nin zevcesini ihlal ve fi'l-i şenî kasdıyla taarruz etmesi, Hacı Mehmed ve kardeşi Hacı Mustafa'ya küfür etmesi suçlarından Emir Osman Oğlu Halil'in kal'abend olunması için yazılan hüküm.
31	31-3	Evâil-i Cemâziye'l-âhir 1158	Vergilere muhalefet	Nefiy ve icla	İmdâd-ı seferiye'nin toplanmasına muhalefet edip ahaliye zulm eden Şeyh Ahmed'in ve Topcu Hacı Ahmed'in nefiy olunmaları için yazılan hüküm.
31	31-4	Evâil-i Cemâziye'l-âhir 1158	Eşkialık	Kal'abend	Ahalinin ekinlerini telef etmeleri, ehl-i örfün ırzını hetk etmeleri ve mal-ı mirinin iptaline neden olmalarından dolayı Hüseyin ve Oğlu Halil'in kal'abend olunmaları için yazılan hüküm.
31	31-5	Evâil-i Cemâziye'l-âhir 1158	Re'âyâ zulum	Kal'abend	Ahaliye zarar verip, haksız yere ehl-i örfe gamz etmesi suçlarından Kul Ali Oğlu İbrahim'in kal'abend olunması için yazılan hüküm.
32	32-1	Evâil-i Cemâziye'l-âhir 1158	Diger	İtlâk	Vazifesi olmayan işlere karıştığından dolayı kal'abend olunan Ali'nin ıslah-ı nefis ettiğinden ıtlâk olunması için yazılan hüküm.

32	32-2	Evâil-i Cemâziye'l-âhir 1158	Vakıf işlerine müdahale	İtlâk	Şerafeddin Paşa vâkfi'nın işlerine müdahale ettiği ileri sürülerek kal'abend olunan Seyyid Mehmed'in kendisine ve evladlarına merhameten itlâk olunması için yazılan hüküm.
32	32-3	Evâil-i Cemâziye'l-âhir 1158	Fitne fesadlık	Vilayetine nefiy	Fesadlık yaparak ahaliyi tahrik edip cezalandırması suçlarından bulunduğu yerde yakalanıp vilayetine nefiy olunması için yazılan hüküm.
32	32-4	Evâil-i Cemâziye'l-âhir 1158	Hırsızlık	Vilayetine nefiy	Hırsızlık suçundan kürek cezası alan Osman bin Ahmed'in İstanbul'a gelmemesi vilayetine nefiy olunması şartıyla itlâk olunması için yazılan hüküm.
32	32-5	Evâil-i Cemâziye'l-âhir 1158	Vergi ödememek	Kal'abend	Zeâmet mahsûlatını zorla alması suçundan habs olmuşken bir yolunu bularak kurtulup arkadaşları ile ittifak ederek karyeleri harab etmeleri suçlarından dolayı Kanu Oğlu Ahmed'in kal'abend olunması için yazılan hüküm.
33	33-1	Evâil-i Cemâziye'l-âhir 1158	Eşkîyalık	Kal'abend	Eşirradan ve eşkıyadan olduğuna ahali tarafından şahidlik edilmesi, zulm ve taaddi etmesi suçlarından kal'abend olunması için yazılan hüküm.
33	33-2	Evâil-i Cemâziye'l-âhir 1158	İftira	Afv ve itlak	Bazı müfsidlerin, şikâyetle bulunmalarından dolayı diyar-ı ahire nefiy olunan Hassa ustası Bekir Usta'nın evladlarına merhameten ve ahaliye karışmamak şartıyla afv edilmiş ancak bir takrib ile emr-i şerif zâi olup iki seneden beri evladlarından uzak olduğunu bildirmesi üzre Kuyud-u ahkamda emr-i şerifin kayıtlı olduğundan amel olunmak için yazılan hüküm.

34	34-3	Evâsıt-ı Cemâziye'l-âhir 1158	Devlete nuhalefet	Nefiy ve icla	Kötü hallerde bulunduğundan dolayı el-Hac Mustafa'nın fetvâdan men' edilmesi ve nefiy olunması için yazılan hüküm.
34	34-2	Evâil-i Cemâziye'l-âhir 1158	İftira	İtlâk	Âyanlık iddiasında olan bazı müfsidlerin, kaza nâibini kışkırttıkları ve mal sevdasıyla ahaliyi tecrim ettiklerine dair şikâyet etmelerinden dolayı cezirebend olunan Mehmed Ağa Oğlu Yusuf Ağa, şehir sipahisi Mustafa ve Sipahi Mehmed, re'âyâya karışmamaları şartıyla ıtlâk olunmaları için yazılan hüküm.
34	34-1	Evâil-i Cemâziye'lâhir 1158	Sefere gitmemek	Habs ve Kal'abend	Sefere memur oldukları halde birlik olup ayanlık iddiasında bulunan Turnacıbaşı Mustafa Ağa'nın Oğlu, Uzun Ali Alemdar, Mehmed Serdengeçti Ağası, Hacı Bekir ve Abdullah Çavuş, mal sevdasıyla tecrim ve hanelere tecavüz etmeleri suçlarından bulundukları yerde yakalanıp kal'abend olunmaları için yazılan hüküm.
33	33-3	Evâil-i Cemâziye'l-âhir 1158	Sefere gitmemek	Kal'abend	Hasan Beşe, Ali Ağa, el-Hac Kamil, Ahmed Ağa ve Hüseyin Beşe birlikte hareket ederek, kaza serdarı memur olduğu sefere gider iken bir takrib ile serdarı firar ettirip, kendilerini serdâr ilan ederek sefere gitmemeleri suçundan dolayı bulundukları yerde yakalanıp kal'abend olunmaları için yazılan hüküm.

35	35	35-1	Evâil-i Cemâziye'l-âhir 1158	İftira	Afv ve ıtlâk	Ashâb-ı agrazdan bazı kişilerin düşmanlık kasdı ile Seyyid Yahya'yı ve el-Hac Halil'i nefiy ettirmek için şikâyet ettikleri halde ahalinin kendi hallerinde olduklarını haber vermeleriyle ıtlâk olunmaları için emr-i şerif verilmişken, el-Hac Halil ve es-Seyyid Yahya'nın tartışmaları ve üçbin gurus akd-ı mesalih ve el-Hac Halil'in kaza işlerine karışmamak üzere verdiği sözü tutmaz ise beşbin gurus tahsil edilmesi ve ahaliden bazı kişilerin kendisine kefil olamsından dolayı afv ve ıtlâk ve emrin kayd-ı terkîn olunması için yazılan hüküm.
35	35	35-2	Evâil-i Cemâziye'l-âhir 1158	Diğer	Vilayetine nefiy	Kürek cezasına çarptırılan Mehmed Bin İbrahim'in İstanbul ve çevresinde ikamet etmemesi şartıyla ıtlâk olup vilayetine gönderilmesi için yazılan hüküm.
35	35	35-3	Evâil-i Cemâziye'l-âhir 1158	Irza taarruz	Vilayetine nefiy	Suhte Mehmed'in, el-Hac Himmet Oğlu İbrahim'i ta'riz etmeye çalışması, es-Seyyid Mustafa ve kardeşine küfür atıp darb etmesi suçlarından vilayetine sürgün olunması için yazılan hüküm.
36	36	36-1	Evâil-i Cemâziye'l-âhir 1158	İftira	Kal'abend	Vergileri toplamaya memur olan Hasan ve Piri Oğlu Mehmed, re'âyâdan fazla akçe almadıkları halde iftira ile kal'abendleri için emr-i ali verilmiş, davalarının asitanede görülmesi şartıyla ıtlâk olunmuşlar iken, re'âyâya taaddi ettiklerine dair şikâyet edilmeleriyle, haklarındaki suçlamalar eğer sabit olur ise kal'abend olunmaları için yazılan hüküm.
36	36	36-2	Evâil-i Cemâziye'l-âhir 1158	Fitne fesadlık	Afv ve ıtlâk	Rahib Yokos'un fesadlık yapması ve kötü davranması suçlarından kal'abend olunmuş ancak ahalinin işlerine muhalefet etmemek şartıyla ıtlâk olunması için yazılan hüküm.

36	36-3	Evâil-i Cemâziye'l-âhir 1158	Sefere gitmemek	Afv ve ıtlâk	Sefere gitmedikleri için kal'abend olunan kişilerin, ahalinin gittiklerine dair şahitlik etmelerinden dolayı ıtlâk olunmaları için yazılan hüküm.
36	36-4	Evâil-i Cemâziye'l-âhir 1158	Re'âyâ zulum	Kal'abend	el-Hac Mehmed Oğlu Ali'nin re'âyâyı tazic etmesi, eşyalarını gasb etmesi suçlarından kal'abend olunması için yazılan hüküm.
36	36-5	Evâil-i Cemâziye'l-âhir 1158	Eşkıyalık	Habs ve Kal'abend	Serdar Ahmed, kardeşi Hacı Hüseyin ve oğlu Süleyman, bazı kişileri yanlarına alarak gasb, katl-ı nüfûs ettikleri ve para topladıklarından dolayı şikâyet edilmiş eğer suçlamalar sabit olur ise kal'abend olunmaları için yazılan hüküm.
37	37-1	Evâil-i Cemâziye'l-âhir 1158	Fitne fasadlık	Kal'abend	Serkeşlik iddiasıyla ahaliyi tahrik etmesi, vazifesi olmayan işlere müdahale etmesi suçlarından dolayı Bekir Beşe'nin kal'abend olunması için yazılan hüküm.
37	37-2	Evâil-i Cemâziye'l-âhir 1158	Eşkıyalık	Habs ve Kal'abend	Serdar İbrahim, Ömer, İbrahim Çelebi ve Dul Ahmed birlik olup kazanın nizamını bozmalarından dolayı bulundukları yerde yakalanıp kal'abend olunmaları için yazılan hüküm.
37	37-3	Evâsıt-ı Cemâziye'l-âhir 1158	Emre itaatsizlik	Afv ve ıtlâk	Dergâh-ı muallâm küreklulerinden Hüseyin'in, re'âyâyâ zulm taaddi ettiğinden dolayı kal'abend olunduğu ancak zulme uğradığından ıtlâk olunması için yazılan hüküm.
37	37-4	Evâsıt-ı Cemâziye'l-âhir 1158	Eşkıyalık	Diyar-ı ahire Nefiy	Ehl-i ıyâli tarzi etmesi katl-ı nüfûs suçlarını işlediğini itiraf eden Seyyid Salih'in nefiy olunması için yazılan hüküm.

37	37-5	Evâhir-i Cemâziye'l-âhir 1158	Kaza işlerine müdahale	Afv ve ıtlâk	Kal'abend olunan Hersetvak'ın haline merhameten afv edilmesi için yazılan hüküm.
38	38-1	Evâsıt-ı Cemâziye'l-âhir 1158	Eşkîyalık	Kal'abend	Re'âyâ zulm edip umûr-u mühümmenin aksamasına neden olan Süleyman'ın kal'abend olunması için yazılan hüküm.
38	38-2	Evâsıt-ı Cemâziye'l-âhir 1158	Eşkîyalık	Zindanbend	Vekâlet iddiasıyla re'âyâdan para alan şahısların kal'abend olunması için yazılan hüküm.
38	38-3	Evâsıt-ı Cemâziye'l-âhir 1158	Diğer	Habs ve Kal'abend	Selim ve eski Rakka mütesellimi Süleyman'ın sorgulanması için bulundukları yerde yakalanıp kal'abend olunmaları için yazılan hüküm.
39	39-1	Evâsıt-ı Cemâziye'l-âhir 1158	Eşkîyalık	Kal'abend	Yeniçeri tâifesinden İbrahim Paşa, yirmi civarında eşkiyayı yanına alarak yağma ve gasb etmeleri, sükkân Mehmed'in oğlunu katl etmeleri suçlarından dolayı kal'abend olunması için yazılan hüküm.
39	39-2	Evâil-i Cemâziye'l-âhir 1158	Emre itaatsizlik	Kal'abend	Menzil nizamını vazifesinde iken Edirne'ye gitmesinden dolayı Yeniçeri el-Hac Hasan'ın kal'abend olunması için yazılan hüküm.
39	39-3	Evâhir-i Cemâziye'l-âhir 1158	Diğer	Vilayetinde ikamet	Edirne'de ikamet eden Abdullah Efendi'nin hastalığından dolayı Kadı Köyünde ikamet etmesi için yazılan hüküm.

39	39-4	Evâhir-i Cemâziye'l-âhir 1158	Eşkıyalık	Kal'abend	Halil Beg Oğlu Hüseyin ve Abbas eşikıyadan Mustafa ile birlik olup re'âyâyı tecrim etmeleri ve mallarını çalmaları suçlarından kal'abend olunmaları için yazılan hüküm.
39	39-5	Evâsıt-ı Cemâziye'l-âhir 1158	Fitne fesadlık	Kal'abend	Re'âyâdan vergi toplaması ve kanuna aykırı hareket etmesi suçlarından Pator nam zımmının kal'abend olunması için yazılan hüküm.
40	40-1	Evâhir-i Cemâziye'l-âhir 1158	Kişiler arası anlaşmazlık	Diyar-ı ahere nefiy	Boşnak Ahmed ve Bostancı İbrahim'in, Fatıma nam hatunun evine girip eşyalarını çaldıkları gerekçesiyle nefiy olunmaları için yazılan hüküm.
40	40-2	Evâhir-i Cemâziye'l-âhir 1158	Defineyi saklamak	Habs ve Kal'abend	Define bulan Kilis voyvodası Battal, kardeşi ve kal'a dizdarı'nın yakalanıp kal'abend olunmaları ve üzerinde bu altınlardan bulunduğu için yakalanıp kal'abend edilen bir kişinin de kal'abend halinin devam edilmesi için yazılan hüküm.
40	40-3	Evâhir-i Cemâziye'l-âhir 1158	Defineyi saklamak	Haleb'e irsâl	Define bulan Kilis voyvodası Battal, kardeşi ve kal'a dizdarı ve üzerinde bu altınlardan bulunduğu için yakalanıp kal'abend edilen bir kişinin de mübâşire teslim edilip suçluların Haleb'e getirilmesi için yazılan hüküm.
40	40-4	Evâhir-i Cemâziye'l-âhir 1158	Görevi kötüye kullanma	İtlâk	Re'âyâyı zulm ve taaddi suçlarından kal'abend olunan Ataullah'ın, re'âyânın işlerine karışmaması şartıyla itlâk olunması için yazılan hüküm.
41	41-1	Evâhir-i Cemâziye'l-âhir 1158	Fitne fesadlık	Kal'abend	Avadiye Yahudinin bazı töhmetler ile kürek cezası almışken iyi halde olmasından dolayı itlâk edilmiş ancak tekrardan şikâyet etmelerinden dolayı kal'abend olunması için yazılan hüküm.

41	41-2	Evâhir-i Cemâziye'l-âhir 1158	iftira	Vilayetine nefiy	Hırsızlık suçundan kürek cezası alan İsmail'in zulme uğradığı ve haline merhameten ıtlâk olunması için yazılan hüküm.
41	41-3	Evâhir-i Cemâziye'l-âhir 1158	Görevi kötüye kullanma	Kal'abend	İlbasan Mütevellisi Tokadi İbrahim'in, Mutasarrıf Piri Ali Paşa-zade'nin hazine için tahsil ettiği paraya saldırması ve eşkıya ile birlik olması suçlarından dolayı kal'abend olunması için yazılan hüküm.
41	41-4	Evâil-i Receb 1158	Eşkialık	Kal'abend	İlbasan Mütevellisi Tokadi İbrahim'in, Mutasarrıf Piri Ali Paşa-zade'nin hazine için tahsil ettiği paraya saldırması ve eşkıya ile birlik olması suçlarından dolayı kal'abend olunması için yazılan hüküm.
42	42-1	Evâil-i Receb 1158	Sefere gitmemek	Kal'abend	Serdar olan Ahmed'in görevini yerine getirmemesinden dolayı yakalanıp kal'abend olunması için yazılan hüküm.
42	42-2	Evâil-i Receb 1158	İftira	Afv ve ıtlâk	Nefiy olunan Papa Bali'nin itham edildiği suçların iftira olması ve haline merhameten ıtlâk olunması için yazılan hüküm.
42	42-3	Evâil-i Receb 1158	Fuhuş	Nefiy ve icla	Keşan kazâsında sâkin Murad Oğlu Ömer ve zevcesi Kezban'ın fâhişelik suçundan diyar-ı ahire nefiy olunmaları için yazılan hüküm.
42	42-4	Evâil-i Receb 1158	Eşkialık	Afv ve ıtlâk	Yeniçerilik iddiasında bulunan ve daha önce haklarında alakaları olmayan davalara karıştıkları, nizâmı bozduklarından dolayı kal'abend olunan el-Hac Abdullah, Hacı Ömer Oğlu Mehmed, Hacı Veli ve Salih Hoca Oğlu kişilerin kendi hallerinde olduklarından ıtlâk olunmaları için yazılan hüküm.
43	43-1	Evâil-i Receb 1158	Fitne fesadlık	Kal'abend	Kötülük ve fesadlık ile tanınan Dereyorgi'nin devamlı re'âyâyı tahrik etmesi, emre itaat etmemesi suçlarından yakalanıp kal'abend olunması için yazılan hüküm.

43	43-2	Evâil-i Receb 1158	Eşkıyalık	Kal'abend	Zorba olarak tanınan Bekir Zade Hacı İbrahim'in, âyanlık iddiasında bulunması, mukataayı zabt etmeleri suçlarından kal'abend olunması için yazılan hüküm.
43	43-3	Evâil-i Receb 1158	Fitne fesadlık	Vilayetine nefiy	Revşan Oğlu Hasan Beg, kendi halinde olmayıp, fitne, fesadlık ve re'âyâyı birbirine düşürmesinden dolayı Behisni'ye nefiy olunması için yazılan hüküm.
43	43-4	Evâil-i Receb 1158	Sefere gitmemek	Habs ve Kal'abend	Kara Mustafa, Veli Bekir Oğlu, Tagir Oğlu Ömer ve Abbas Oğlu Mustafa, yeniçerilik iddiasında bulunmaları, sefere gitmemeleri ve re'âyâdan para toplamaları suçlarından kal'abend olunmaları için yazılan hüküm.
44	44-1	Evâil-i Receb 1158	Vergilere muhalefet	Habs	Şah Tayyar, Şah Mehmed, Şah Halil ve Şah Süleyman, hristiyanlarla birlik olup, Haseki Sultan Evkâfının arazi gelirlerini toplayıp kendi çıkarları için kullandıklarından re'âyânın zarar görmesinden dolayı kal'a da habs olunmaları ve vâkıfın parasını ödemedikleri sürece ıtlâk olunmamaları için yazılan hüküm.
44	44-2	Evâsıt-ı Receb 1158	İftira	İtlâk	Kürd Ali'nin, Hacı Hasan, Şahu Mehmed ve Dalyan Mehmed hakkında kaza işlerine karıştıklarını söyleyerek ellialtı senesinde kal'abend olunmalarına neden olmuş ancak çocuklarının ve kendisinin sefil olmasından haline merhamet edilerek kaza işlerine ve re'âyâya karışmamaları şartıyla ıtlâk olunmaları için yazılan hüküm.
44	44-3	Evâsıt-ı Receb 1158	Kişiler arası anlaşmazlık	İtlâk	Cezireben olan Deli Ali'nin haline merhamet edilerek, kendi halinde olması şartıyla ıtlâk olunması için yazılan hüküm.

44	44	Evâsıt-ı Receb 1158	Eşkıyalık	İtlâk	Haydudluk töhmeti ile kürek cezası almış ancak şerif'ül-selâm ile müşerref olduğundan kürekten afv edilip muhızır ağa habsinde olan Abdullah'ın çocuklarına merhameten, haydudluk suçundan eğer yakalanır ise cezasının tertib olunması şartı ile itlâk olunması için yazılan hüküm.
44	44-5	Evâsıt-ı Receb 1158	İftira	İtlâk	Ashab-ı agrazın iftiraları ile nefiy olunan el-Hac Ahmed Beşe'nin, sefer gitmesi şartıyla itlâk olunması için yazılan hüküm.
45	45-1	Evâil-i-i Receb 1158	Eşkıyalık	Habs ve Kal'abend	Ahmed Ağu, Sadık, Kör Salih, Süleyman ve Abdullah, binyüzeli senesinden beri re'âyâyâ taaddi etmeleri, eşyalarını gasb etmeleri suçlarından bulundukları yerde yakalanıp kal'abend olunmaları için yazılan hüküm.
45	45-2	Evâsıt-ı-i Receb 1158	Diğer	Evinde ikamet	Kötü huylu olduğundan kürek cezası almış ancak çocukları ile hanesinde ikamet etmek için izin istemesi üzere amel olunması için yazılan hüküm.
45	45-3	Evâsıt-ı Receb 1158	Kaza işlerine müdahale	Nefiy ve icla	Görevleri olmayan işlere yalanlar ile müdahale edip muhalefet etmeleri suçundan Mehmed ve eşi Fatıma'nın nefiy olunmaları için yazılan hüküm.
46	46-1	Evâsıt-ı Receb 1158	Fitne fesadlık	Kal'abend	Re'âyâ kabul etmediği halde kendi isteği ile patriklik görevini yapması ve re'âyâyı tahrik eden zımmının kal'abend olunması için yazılan hüküm.
46	46-2	Evâsıt-ı Receb 1158	Zimmete para geçirme	Vilayetine irsal	Birkaç defa uyarıldığı halde es-Seyyid Ali'nin, zimmetine para geçirmesi ve re'âyâ'ya zulmetmesi suçlarından dolayı vilayetine irsâl edilmesi için yazılan hüküm.
47	47-1	Evâsıt-ı Receb 1158	Eşkıyalık	Gerekli olan ceza	Kara Osman, Musa, Mustafa Beşe ve Osman Hoca eşkıyalar ile birlikte hareket ederek, hanelere zorla girip eşyaları ve erzakları yağma etmeleri, sefere gitmemeleri ve adam öldürme suçlarından yargılanıp hakettikleri cezanın verilmesi için yazılan hüküm.

47	47-2	Evâsıt-ı Receb 1158	Sahte belge düzenleme	Kal'abend	Sahte emirler yazan es-Seyyid Mahmud'un kal'abend olunması için yazılan hüküm.
48	48-1	Evâsıt-ı Receb 1158	Eşkialık	Habs ve Kal'abend	Re'âyâ zulm ettiği için mütesellim tarafından habs edilen Abdülaziz Ağa-Zade'nin habsden kaçarken adam öldürmeleri suçlarından bulunduğu yerede yakalanıp kal'abend olunması için yazılan hüküm.
48	48-2	Evâsıt-ı Receb 1158	Düzeni bozmak	Kal'abend	Molla Mustafa ve Ali Beşe'nin mal sevdasıyla kazâlarına tabi iki karyeyi aher kazâlara döndürmek için re'âyâyı tahrik etmelerinden dolayı kal'abend olunmaları için yazılan hüküm.
48	48-3	Evâsıt-ı Receb 1158	Görevi köüye kullanma	Vilayetine Nefiy ve icla	Molla Hasan'ın görevini kötüye kullanması ve re'âyâya zarar vermesi suçlarından dolayı nefiy olunması için yazılan hüküm.
48	48-4	Evâil-i Receb 1158	Eşkialık	Nefiy ve icla	Eşküyadan olan Sarı Kadî oğlu'nun re'âyâya eziyet ettiğinden dolayı nefiy olunması için yazılan hüküm.
49	49-1	Evâhir-i Receb 1158	Emre itaatsizlik	Kal'abend	Karyelerinde iskân olmaları için verilen emre uymayan Osman, Kürd Halil, Mahmud, Abdullah ve Hacı oğlu Ömer'in vakfın re'âyâsına zulm etmeleri ve tekrar emre uymazlar ise kal'abend olunmaları için yazılan hüküm.
49	49-2	Evâil-i Receb 1158	Zimmetine para geçirme	Habs ve Kal'abend	Vergi toplaması için görevlendirilen Ahmed'in paraları zimmetine almasından dolayı kal'abend olunması için yazılan hüküm.
49	49-3	Evâhir-i Receb 1158	Emre itaatsizlik	İtlâk	İznikmid metropolidliğini emir verilmediği halde almasından dolayı kal'abend olunan Siroz metropolidi Rahip Ğoris'in haline merhameten itlâk olunması için yazılan hüküm.

49	49-4	Evâhir-i Receb 1158	Eşkîyalık	Kürek	Serkiz ve Milas zımmilerin adam öldürmeleri ve re'âyâ zulm etmeleri suçlarından dolayı küreğe vaz' olunmaları için yazılan hüküm.
50	50-1	Evâil-i Receb 1158	Görevi kötüye kullanma	Kal'abend	Zanaatkâr olan Seyyid Mehmed Beg'in fitne ve görevini kötüye kullanmasından dolayı bulunduğu yerde yakalanıp kal'abend olunması için yazılan hüküm.
50	50-2	1158	Vergilere muhalefet	İtlâk	Vergilerin toplanmasına muhalefet ettiği gerekçesiyle kal'abend olunan Hacı Hasan'ın mağdur olması sebebiyle itlâk olunması için yazılan hüküm.
50	50-3	Evâhir-i Receb 1158	Kaza işlerine müdahale	Kal'abend	Zorbalardan Kara Murad'ın nahiye umûruna karışması ve vergilere zam yapması suçlarından dolayı kal'abend olunması için yazılan hüküm.
51	51-1	Evâhir-i Receb 1158	Diğer	İtlâk	Serdengeçti Ağalarından Varnalı-Zade İbrahim'in şikâyeti ile kal'abend olunan Betilköyü kadısı İbrahim'in haline merhameten itlâk olunması için yazılan hüküm.
51	51-2	Evâhir-i Receb 1158	Emre itaatsizlik	Vilayetine irsal	Üsküdar'da ikamet etmemeleri için emir verilmişken emre uymadıkları için küreğe vaz' olunan Mehmed ve Ali'nin kendi hallerinde olmazlar ise cezalarının tertîb olması şartıyla vilayetlerine gönderilmeleri için yazılan hüküm.
51	51-3	Evâhir-i Receb 1158	Fitne fesadlık	İtlâk	Şerrir ve gammaz ettiği gerekçesiyle kal'abend olunan Yano nam zımminin itlâk olunması için yazılan hüküm.
51	51-4	Evâil-i Şaban 1158	Adam yaralama	Afv ve İtlâk	Adam öldürme suçundan nefiy olunan Emine ve validesi Aîşe hatunlarının yapılan araştırma sonucunda suçsuz oldukları anlaşıldığından itlâk olunmaları için yazılan hüküm.

52	52-1	Evâil-i Şaban 1158	Kaza işlerine müdahale	İtlâk	Re'âyâyı tahrik ve ihlâl suçlarından kal'abend olunan Duduri ve Yorgi'nin re'âyâ umûruna karışmamaları şartıyla ıtlâk olunmaları için yazılan hüküm.
52	52-2	Evâil-i Şaban 1158	İftira	İtlâk	Bazı müfsidlerin iftiraları ile kal'abend olunan Ahmed Çavuşun, kendi halinde olması şartıyla ıtlâk edilmesi için yazılan hüküm.
53	53-1	Evâil-i Şaban 1158	Diğer	Vilayetine nefiy	Nefiy olunan Mustafa Hüseyin'in Asitane-i sâadetime gelir ise yakalanıp küreğe vaz' olunması için yazılan hüküm.
53	53-2	Evâil-i Şaban 1158	Sahte belge düzenleme	Cezirebend	Sahte tahrir yazan Muhammed'in cezirebend olunması için yazılan hüküm.
53	53-3	Evâil-i Şaban 1158	Gasb	Kal'abend	Babalarından kalan emval ve emlakları zorla gasb eden Yusuf Ağa'nın aldıklarını geri verdikten sonra kal'abend olunması için yazılan hüküm.
53	53-4	Evâil-i Şaban 1158	Kaza işlerine müdahale	Nefiy ve icla	Zafire nam zımminin işi olmayan davalara karışması ve yalancı şahitlik yapması suçlarından dolayı nefiy olunması için yazılan hüküm.
53	53-5	Evâil-i Şaban 1158	Eşkıyalık	Kazadan ihraç	Kürd Yusuf'un eşkıya ile birlik olması, yol kesip eşyaları gasb etmesi suçlarından eşi ve çocukları ile birlikte kazadan ihraç edilip Rakka'da iskân edilmeleri için yazılan hüküm.
53	53-6	Evâil-i Şaban 1158	Irza taarruz	Kal'abend	Fi'l-i şenî kasdıyla saldırmış olan Seyyid Musa ve refiki Abdi Oğlu Beşenin kal'abend olunmaları için yazılan hüküm.
54	54-1	Evâil-i Şaban 1158	Kanunlara aykırı	Nefiy ve icla	Kanuna aykırı hareketde bulunduğu için kal'abend olunan Seyyid Abdülhalim'in vatanına nefiy olunması için yazılan hüküm.

54	54	Evâil-i Şaban 1158	İftira	Afv ve ıtlâk	Ashab-ı ağrazda bazı zımmilerin iftiraları ile kal'abend olunan Kefelu Oğlu Vireyoltu'nun haline merhameten ıtlâk olunması için yazılan hüküm.
54	54-3	Evâil-i Şaban 1158	Fitne fesadlık	Kal'abend	Köprülü Mehmed Paşa evkâfi re'âyâsının iftira ile perişan olmasına sebep olan şahısların kal'abend olunmaları için yazılan hüküm.
54	54-4	Evâil-i Şaban 1158	Eşkialık	Diyar-ı ahire	Eşkiya ile birlik olup re'âyâyâ zulm eden Sirac Başî Oğlu Mehmed ve Hacı Veli Oğlu Mustafa'nın nefiy olunmaları için yazılan hüküm.
54	54-5	Evâil-i Şaban 1158	Sahte belge	Nefiy ve icla	Naib arzının üzerine sahte tahrir yazan Mehmed'in nefiy olunması için yazılan hüküm.
55	55-1	Evâsıt-ı Şaban 1158	Eşkialık	Habs ve Kal'abend	Yeniçerilik iddiasın da olmaları, yol kesip re'âyâyâ gasb ve katl etmeleri suçlarından bulundukları yerde yakalanıp kal'abend olunmaları için yazılan hüküm.
55	55-2	Evâsıt-ı Şaban 1158	Adam öldürme	Afv ve ıtlâk	Gülsüm Oğlu Seyyid Ahmed'i öldürme suçundan kal'abend olunan Kadî-Zade Emin Mehmed Ağa ve kardeşi oğlu Ebubekir'in suçla alakaları olmadığı tespit edildiğinden ıtlâk olmaları için yazılan hüküm.
55	55-3	Evâsıt-ı Şaban 1158	Eşkialık	Nefiy ve icla	Zorbalardan olan Belhik oğlu Kazer'in zımmi eşkiyalarla birlik olup re'âyâ zulm etmesi suçundan nefiy olunması için yazılan hüküm.
55	55-4	Evâsıt-ı Şaban 1158	Kaza işlerine müdahale	Vilayetlerin Nefiy	Halil Efendi Zade Haydar Mustafa'nın ve Şeyh Zade Mehmed Çelebi'nin tımar sabihlerine müdahale ettikleri ve memleketin nizâmını bozdukları gerekçesiye kendi memleketlerine nefiy olunmaları için yazılan hüküm.
56	56-1	Evâsıt-ı Şaban 1158	Fitne fesadlık	Afv ve ıtlâk	Fitne ve fesâdlık yaptığı için kal'abend olunan Dülger Serkiz'in çocuklarına merhameten ıtlâk olunması için yazılan hüküm.

56	56-2	Evâsıt-ı Şaban 1158	Vakf işlerine müdahale	Kal'abend	Vakf işlerinin aksamasına ve vergilerin verilmesi kousunda muhalefet eden Reis Hacı Mustafa'nın, Sarı Oğlu Hacı Mustafa'nın ve İsmail Oğlu Mehmed'in yakalanıp kal'abend olunmaları için yazılan hüküm.
56	56-3	Evâsıt-ı Şaban 1158	Re'âyâya zulum	Kal'abend	Re'âyâ zulm etmeleri ve ehl-i erz kimselerin ırzına taarruz etmeleri suçlarından Felek Oğlu Mehmed'in ve Oruc Oğlu Osman'ın kal'abend olunmaları için yazılan hüküm.
56	56-4	Evâsıt-ı Şaban 1158	İftira	İtlâk	Ashab-ı ağrazın iftiraları ile kal'abend olunan Minoloki'nin haline merhameten itlâk olunması için yazılan hüküm.
56	56-5	Evâsıt-ı Şaban 1158	Diğer	Hanesinde ikamet	Kadı köyünde evlatlarıyla ikâmet eden Abdullah'ın yaşlılıktan dolayı Asitande ikamet etmesi nedeniyle amel olunmak için yazılan hüküm.
57	57-1	Evâsıt-ı Şaban 1158	Eşkivalık	Kal'abend	Askerlik iddiasında olan Kalfa Oğlu Hacı Mehmed'in iltizâmında olan mukataayı, İsmail ve Mustafa'ya ilzam etmesiyle, re'âyâdan kanuna aykırı para toplamaları ve eşkıya ile birlik olup re'âyâya zulm etmeleri suçları nedeniyle kal'abend olunmaları için yazılan hüküm.
57	57-2	Evâsıt-ı Şaban 1158	Diğer	Vilâyetine nefiy	Ferman ile Tersâne-i Amirede küreğe vaz' olunan Hasan'ın bir defa dahi yakalanması durumunda cezasının tedib olunması şartıyla vilayetine gönderilmesi için yazılan hüküm.
57	57-3	Evâsıt-ı Şaban 1158	Fitne fesadlık	Kal'abend	Salih'in ve Osman'ın daima re'âyâyı tahrik etmesi ve evladlarına taarruzda bulunmaları suçlarından kal'abend olunmaları için yazılan hüküm.
57	57-4	Evâhir-i Şaban (1)1158	Kaza işlerine müdahale	Afv ve ıtlâk	Umûr-u mühimmenin aksamasına neden oldukları için kal'abend olunan Hafız es-Seyyid Ömer'in, Hacı Osman oğlu Hacı Mehmed'in, Cafer'in ve es-Seyyid Emin'in evladlarına merhameten ıtlâk olunmaları için yazılan hüküm.

57	57-5	Evâhir-i Şaban 1158	Diğer	İtlâk	Kal'abend olunan İlbasan müffetişi Tokadi İbrahimi'in ıtlâk olunması için yazılan hüküm.
58	58-1	Evâhir-i Şaban 1158	Sefere gitmeme	İtlâk	Sefere memur olduğu halde sefere gitmeyip ayanlık iddiasıyla re'âyâya zulmetmek suçlarından kal'abend olunan Adbullah Çavuş'un ıtlâk olunması için yazılan hüküm.
58	58-2	Evâhir-i Şaban 1158	Hırsızlık	Vilayetine irsâl	Hırsızlık suçundan küreğe vaz' olunan Mehmed'in kendi vilayetine irsâl olunması için yazılan hüküm.
58	58-3	Evâhir-i Şaban (1)158	Kaza işlerine müdahale	Habs	Kendi işi olmayan işlere müdahale ettiği gerekçesiyle Nefiy olunan Drac İstevrani'n firar etmesi üzere bulunduğu yerde yakalanıp habs olunması için yazılan hüküm.
58	58-4	Evâhir-i Şaban 1158	Diğer	Afv ve ıtlâk	Kal'abend olunan Taraklı Zade Hüseyin'in, Mustafa'nın, Ömer'in, Köçek Usta oğlu Salih'in, Kır Ahmed'in ve oğlu İbrahim'in ve Vartan oğlu Ali'nin ıtlâk olunmaları için yazılan hüküm.
58	58-5	Evâhir-i Şaban 1158	Eşkivalık	Vilayetine nefiy	Zorba olan Deli Hasan'ın emirlere itaat etmediği, hanelere girip eşyaları gasb ettiği ve adam öldürdüğü gerekçesiyle amel olunmak için yazılan hüküm.
59	59-1	Evâhir-i Şaban 1158	Diğer	Afv ve ıtlâk	Nefiy olunan Salih ve kardeşi Ahmed'in ıtlâk olumaları için yazılan hüküm.
59	59-2	Evâhir-i Şaban 1158	Diğer	Afv ve ıtlâk	Nefiy olunan Rahmi'nin haline merhameten ıtlâk olunması için yazılan hüküm.
59	59-3	Evâil-i Rebî'ü'l-evvel 1158	İftira	İtlâk	Bazı ashab-ı agrazın iftiralari ile nefiy olunan Zafire'nin ıtlâk olunması için yazılan hüküm.

59	59-4	Evâil-i Rebî'ü'l-evvel 1158	Vakıf işlerine müdahale	Kal'abend	Köprülü Mehmed Paşa Evkâfı'nın işlerinin aksamasına neden olan ve re'âyâdan para tahsil eden Yasin Efendi'nin ve refiki Hacı Hasun'un kal'abend olunmaları için yazılan hüküm.
59	59-5	Evâil-i Rebî'ü'l-evvel 1158	Fitne fesadlık	Kal'abend	Re'âyâyı tahrik ettikleri ve mukatanın tahsiline karıştıkları gerekçesiyle Papaz Dimitri'nin ve İstadani'n kal'abend olunmaları için yazılan hüküm.
59	59-6	Evâil-i Rebî'ü'l-evvel 1158	Defineyi saklama	İtlâk	Kal'abend olunan Kilis voyvodası es-Seyyid Battal'ın ve kardeşi es-Seyyid Mehmed Emin'in ıtlâk olunmaları için yazılan hüküm.
60	60-1	Evâil-i Rebî'ü'l-evvel 1158	Vergilere muhalefet	Kal'abend	Tekâlif ve mal-ı mirinin tahsiline muhalefet ettikleri ve emre uymadıkları gerekçesiyle Hasan'ın, Cuto Oğlu Hasan Beşe'nin ve Kara Ömer Beşe'nin kal'abend olunmaları için yazılan hüküm.
60	60-2	Evâil-i Rebî'ü'l-evvel 1158	Hırsızlık	Vilayetine nefiy	Hırsızlık suçuyla küreğe vaz' olunan Salih'in haline merhameten vilayetine nefiy olunması için yazılan hüküm.
60	60-3	Evâil-i Rebî'ü'l-evvel 1158	Kanunlara aykırı hareket	Habs ve Kal'abend	Bandırma serdârı Salih Ağa'nın kanuna aykırı hareketlerinden dolayı kal'abend olunması için yazılan hüküm.
60	60-4	Evâil-i Rebî'ü'l-evvel 1158	Kaza işlerine müdahale	Diyar-ı ahire nefiy ve icla	Mukataa umûruna karışıp ve eşkıyayı tahrik ederek mukataa nizamın bozulmasına neden olan Çeşmeli Oğlu Hacı Mehmed'in nefiy olunması için yazılan hüküm.
60	60-5	Evâil-i Rebî'ü'l-evvel 1158	Fitne fesadlık	İtlâk	Re'âyâ zulm ettikleri gerekçesiyle nefiy olunan Süleyman'ın ve Mardul'ün ıtlâk olunmaları için yazılan hüküm.

61	61-1	Evâsıt-ı Rebî'ü'l-evvel 1150	Eşkıyalık	Kal'abend	Çömek Oğlu İbrahim'in eşkıyalarla birlikte hanelere girip eşyaları gasb edip şahısları öldürdüğü gerekçesiyle kal'abend olunması için yazılan hüküm.
61	61-2	Evâsıt-ı Rebî'ü'l-evvel 1150	Eşkıyalık	Kal'abend	Doğduri'nin ve Melkis'in fitne ve fesâdlık ettiği gerekçesiyle kal'abend olunmaları için yazılan hüküm.
61	61-3	Evâsıt-ı Rebî'ü'l-evvel 1150	Diğer	Yalısında ikamet	Daha öce ceza alan kişinin yalısında ikamet etmesi için yazılan hüküm.
61	61-4	Evâsıt-ı Rebî'ü'l-evvel 1150	Diğer	İtlâk	Nefiy olunan Tersana-i amire emini Ali'nin haline merhameten ıtlâk olunması için yazılan hüküm.
61	61-5	Evâsıt-ı Rebî'ü'l-evvel 1150	Re'âyâ zulum	Nefiy ve icla	Kara Mustafa Oğlu Ali'nin daima ehl-i ırz kişilere taarruz ve şetim ettiği gerekçesiyle nefiy olunması için yazılan hüküm.
61	61-6	Evâhir-i Rebî'ü'l-evvel 1158	İftira	İtlâk	Hanelere girip adamları katl ettikleri gerekçesyle kal'abend olunan mutasarrıf Mahmud Paşa'nın kethüdası Ömer'e, mütesellim Durmuş'a, mütesellim Salih'e ve müsellemler Hüseyin Kethüda'ya isnâd edilen suçun iftira olması nedeniyle ıtlâk olunmaları için yazılan hüküm.
62	62-1	Evâhir-i Rebî'ü'l-evvel 1150	Diğer	Afv ve ıtlâk	Bazı töhmetle nefiy olunan Hafız Mehmed'in haline ve çocuklarına merhameten ıtlâk olunması için yazılan hüküm.
62	62-2	Evâil-i Şevval 1158	Kanunlara aykırı	İtlâk	Kanuna aykırı davrandığı gerekçesiyle nefiy olunan Serdâr Çelebi Hüseyin'in haline merhameten ıtlâk olunması için yazılan hüküm.
62	62-3	Evâil-i Şevval 1158	Eşkıyalık	Kal'abend	Yeniçeri Salih'in eşkıyalarla birlik olup re'âyâyâ zulm ve katl-ı nüfûs ettiği gerekçesiyle kal'abend olunması için yazılan hüküm.

62	62-4	Evâil-i Şevval 1158	Düzeni bozmak	Vilayetine nefiy	Bir emirin hanesine içkili iken girip yakalanan Ahmed'in vilâyetine nefiy olunması için yazılan hüküm.
62	62-5	Evâil-i Şevval 1158	Eşkıyalık	Nefiy	Zabitlerin konağını ve mahkemeyi basıp vermeleri gereken vergileri vermeyip re'âyânın eşyalarını gasb ve kimilerini katl eden eşkıyaların yakalanıp nefiy olunmaları için yazılan hüküm.
63	63-1	Evâil-i Şevval 1158	Düzeni bozmak	Vilayeti ne irsâl	Karyede serserilik yaptığı için yakalanan Üskibi Mehmed'in vilayetine irsâli için yazılan hüküm.
63	63-2	Evâil-i Şevval 1158	Fitne fesadlık	Kürek	Fitne ve fesâdlık ederek mal-ı mukataaya muhalefet eden zımmilerin küreğe vaz' olunması için yazılan hüküm.
63	63-3	Evâil-i Şevval 1158	Eşkıyalık	Kal'abend	Naib Ömer es-Seyyid Efendiyi alenen katl eden, kimilerin hanelerine girip eşyalarını gasb eden Halil ve Köçek Ömer'in kal'abend olunmaları için yazılan hüküm.
63	63-4	Evâsıt-ı Şevval 1158	Diğer	Hanesinde ikamet	Yalısında ikâmet eden Bergosa Mehmed'in asitâne-i saâdetde bulunan hanesinde ikamet etmesi için yazılan hüküm.
64	64-1	Evâsıt-ı Şevval 1158	Eşkıyalık	Kal'abend	Serserilik yapıp re'âyânın hanelerini basıp eşyalarını gasb etme suçlarından dolayı, Karin Oğlu Ali'nin, Deveci Oğlu'nun, Hacı İbrahim'in ve Köstenli Veli'nin kal'abend olunması için yazılan hüküm.
64	64-2	Evâsıt-ı Şevval 1158	Eşkıyalık	Kal'abend	Ohri Sancağı mutasarrıfı Kaplan Begzade Mahmud Paşa'nın vefat etmesi ile Mehmed Beg ve kardeşi Ahmed Beg eşkıyalarla birlik olup Paşanın konağını basıp para ve eşyalarını gasb ettiklerinden dolayı kal'abend olunmaları için yazılan hüküm.
64	64-3	Evâil-i Şevval 1158	Re'âyâya zulm	İtlâk	Re'âyâya zulm ettiği için kal'abend olunan Salih'in haline merhameten itlak olunması için yazılan hüküm.

64	64-4	Evâsıt-ı Şevval 1158	Kişiler arası anlaşmazlık	Kaydı terkin	Tokadi Mehmed Efendi ile Ali arasındadi hilâf-ı şer‘ dava sonuçunda kal‘abend olunan Ali’nin kal‘abend kaydının terkîn olunması için yazılan hüküm.
65	65-1	Evâil-i Şevval 1158	Hırsızlık	Nefiy ve icla	Bartınlı İbrahim’in ve oğlu Ahmed’in hırsızlık töhmetiyle diyar-ı ahere nefiy olunmaları için yazılan hüküm.
65	65-2	Evâil-i Şevval 1158	İftira	Afv ve ıtlâk	Ali Efendi’nin iftiraları ile nefiy olunan es-Seyyid Ahmed Efendi Bin Mehmed’in ıtlâk olunması için yazılan hüküm.
65	65-3	Evâhir-i Şevval 1158	Adam ldrme	Vilayetine nefiy	es-Seyyid Halil’i öldüren İsmail’in nefiy olunması ve es-Seyyid Halil’in kardeşi es-Seyyid İbrahim’in de kendi halinde olmadığında vilayetine nefiy olunması için yazılan hüküm.
65	65-4	Evâsıt-ı Şevval 1158	Diğer	İtlâk	Fermanla Sayda’da ikamet ettirilen yeniçeri zabiti Mir Mehmed’in ikamet zamanının dolmasıyla ıtlâk olunması için yazılan hüküm.
66	66-1	Evâsıt-ı Şevval 1158	Kaza işlerine müdahale	Kal‘abend	Re‘âyâyı tahrik etmeleri ve İstanbul’a gelip vazifeleri olmayan umrlara müdahale etmeleri suçlarından Osman’ın ve İbrahim Hoca’nın bulundukları yerde yakalanıp kal‘abend olunmaları için yazılan hüküm.
66	66-2	Evâsıt-ı Şevval 1158	Eşkıyalık	Diyar-ı ahere nefiy	Zorba olan Halife Oğlu Emir Osman’ın kanuna aykırı hareket etmesi ve re‘âyâyı darb ettiği gerekçesiyle diyar-ı ahere nefiy olunması için yazılan hüküm.
66	66-3	Evâsıt-ı Şevval 1158	Diğer	Vilayetlerin e irsâl	Ahali tarafından yakalanıp mahaleden ihrac edilen Yeniçeri Hüseyin’in, Cebeci Ali’nin ve Seyyid Mustafa’nın mahbus olarak vilayetlerine irsâlleri için yazılan hüküm.
66	66-4	Evâsıt-ı Şevval 1158	Sefere gitmemek	Kal‘abend	Sefere memur olduğu halde sefere gitmeyip re‘âyâdan para toplayıp ahaliden bazı kişileri katl ve darb etme suçlarından Deli Mehmed ‘in bulunduğu yerde yakalanıp kal‘abend olunması için yazılan hüküm.

67	67-1	Evâsıt-ı Şevval 1158	Eşkıyalık	Kal'abend	Askerlik iddiasında bulunan K�r Mehmed'in, kardeşi Deli Mehmed'in, Deli Hasan'ın ve Abdürrahim'in, muhassıl vekilini ve bazı şahısları öldürmeleri ve hanelere girib eşyaları gasb etmeleri suçlarından bulundukları yerde yakalanıp amel olunmaları için yazılan hüküm.
67	67-2	Evâsıt-ı Şevval 1158	İftira	Afv ve t��k	Ashab-ı agrazdan bazı kişilerin iftiraları ile kal'abend olunan el-Hac Mehmed Oğlu Ali'nin çocuklarına merhameten it��k olunması için yazılan hüküm.
68	68-1	Evâsıt-ı Şevval 1158	Adam �ld�rme	Kal'abend	Hacı �mer oğlu Hacı Mehmed'i darb etmesi ve oğlunu öldürmesi suçlarından kal'abend olunması için yazılan hüküm.
68	68-2	Evâsıt-ı Şevval 1158	İftira	It��k	Ashab-ı agrazdan bazı kişilerin iftiraları ile nefiy olunan İmam İşhak Efendi'nin şahitler huzurunda suçsuz olduğu kanıtlandığından it��k olunması için yazılan hüküm.
68	68-3	1158	Adam �ld�rme	Habs ve Kal'abend	�olak el-Hac Mehmed'in ve Tatar Osman'ın katl-ı n�f�s ve re'���aya zulm ettiklerinden dolayı bulundukları yerde yakalanıp kal'abend olunmaları için yazılan hüküm.
69	69-1	Ev���ir-i Şevval 1158	İftira	Kaydı terk�n	Ali ile arasındaki davada suçlu bulunub kal'abend olunan Tokadi Mehmed'e verilen emrin kaydı terk�n olması için yazılan hüküm.
69	69-2	Ev���ir-i Şevval 1158	Düzeni bozma	Vilayetine irs��l	Üsküdar'da serseri olan Mehmed'in vilayetine irs��l edilmesi için yazılan hüküm.
69	69-3	Ev���ir-i Şevval 1158	Sefere gitmemek	Cezirebend	Memur olduğu sefer gitmeyen Ali'nin cezirebend olunması için yazılan hüküm.

69	69-4	Evâhir-i Şevval 1158	Emre itaatsizlik	Kal'abend	Derbendçi Salih ve Köçek Hüsseyin'in fitne ve fesadlık etmeleri ve memur oldukları görevi yerine getirmediklerinden dolayı bulundukları yerde yakalanıp kal'abend olunmaları için yazılan hüküm.
70	70-1	Evâhir-i Şevval 1158	Düzeni bozmak	Kal'abend	Dergah-ı Ali Topçularından Hasan'ın kal'abend olunması için yazılan hüküm.
70	70-2	Evâhir-i Şevval 1158	İftira	İtlâk	Ashab-ı ağrazın iftiraları ile kal'abend olunan Mustafa ve Ali Beşe'nin ıtlâk olunması için yazılan hüküm.
70	70-3	Evâhir-i Şevval 1158	İftira	İtlâk	Ashab-ı ağrazın iftiraları ile kal'abend olunan Şevani Oğlu Mustafa'nın mağduriyetine binâen ıtlâk olunması için yazılan hüküm.
70	70-4	Evâhir-i Şevval 1158	Fitne fesadlık	Kal'abend	Re'âyâya zulm edip yalancı şahitler tutup davanın gidişatını etkilemesi ve fitnelik yapan Seyyid Mehmed'in kal'abend olunması için yazılan hüküm.
71	71-1	Evâhir-i Şevval 1158	Vergilere muhalefet	Kal'abend	Hisselerine düşen İmdâd-ı seferiye akçelerini vermeye muhalefet eden şahısların yakalanıp kal'abend olunmaları için yazılan hüküm.
71	71-2	Evâhir-i Şevval 1158	Fitne fesadlık	Vilayetine Nefiy	Askeri zümreden olan Cafer Mehmed'in fitne ve fesadlıkla re'âyâya zulm etmesi suçundan dolayı nefiy olunması için yazılan hüküm.
71	71-3	Evâhir-i Şevval 1158	Düzeni bozmak	Vilayetine nefiy	Birkaç defa töhmet ile ahz olunduğu halde ıslah-ı nefis etmeyen Osman'ın küreğe vaz' ve zevcesi ve çocuklarında vilayetine nefiy olunması için yazılan hüküm.
72	72-1	Evâhir-i Şevval 1158	Gasb	Kal'abend	Hüsey'in ve refiki İbrah'in asitaneye geliriken yolda ebnâ-i sebilin yolunu kesip paralarını ahz ettiklerinden dolayı kal'abend olunmaları için yazılan hüküm.

74	74	Evâil-i Şevval 1158	Re'âyâya zulm	Kal'abend	Hatuniye evkâfı re'âyâsına zulm ve taaddi eden Çubukçu Oğlu el-Hac Ahmed'in ve refiki el-Hac Mahmud'un kal'abend olunmaları için yazılan hüküm.
74	74-3	Evâil-i Zilka'ade 1158	Fitne fesadlık	Kal'abend	Fitne ve fesâdlıkla ünlü olan Berdashu'nun metropolide itaat etmemesi ve mal-ı mirinin tahsiline müdahale etmesinden dolayı bulunduğu yerde yakalınıp kal'abend olunması için yazılan hüküm.
74	74-4	Evâil-i Zilka'ade 1158	Hırsızlık	Vilayetine sevk	Hırsızlık suçundan dolayı Hasan Paşa'nın vilayetine sevk edilmesi için yazılan hüküm.
74	74-5	Evâsıt-ı Zilka'ade 1158	Eşkialık	Kal'abend	Eşkıya Kara Osman Oğlu İdris'in re'âyânın malına ve ırzına taarruz etmesi, mallarını gasb etmesi ve kendisiyle muvaffak olmayan hükkamın sicilatını ahz etmesi suçlarından dolayı kal'abend olunması için yazılan hüküm.
75	75-1	Evâil-i Zilka'ade 1158	Adam öldürme	Habs ve Kal'abend	Yeniçeri zümresinden Uzun Mahmud'un katl amacıyla bir konağı basıp şiddet uygulaması ve bir uşağı yakalaması suçlarından dolayı kal'abend olunması için yazılan hüküm.
75	75-2	Evâil-i Zilka'ade 1158	İftira	Afv ve ıtlâk	Ashab-ı agrazın iftiraları ile nefiy olunan Şeyh Mehmed'in ıtlak olunması için yazılan hüküm.
75	75-3	Evâsıt-ı Zilka'ade 1158	Fitne fesadlık	Kaza-i ahere	Fitne ve fesâdlık yapıp re'âyâyı tahrik etmelerinden dolayı Mustafa'nın ve Osman'ın nefiy olunmaları için yazılan hüküm.
75	75-4	Evâil-i Zilka'ade 1158	İftira	Afv ve ıtlâk	Ali'nin iftiraları ile kal'abend olunan Ali Kadı-Zade'nin ıtlâk olunması için yazılan hüküm.
76	76-1	Evâsıt-ı Zilka'ade 1158	Arazileri zapt etme	Kal'abend	el-Hac Süleyman, es-Seyyid Mehmed, es-Seyyid Osman ve Molla Osman'ın babalarından müntakıl arzazi ve meralarını zabt edip ziraat yapan Osman Beşe, Hüseyin Beşe ve Ali Beşe'nin yakalanıp kal'abend olunmaları için yazılan hüküm.

76	76	Evâsıt-ı Zilka'ade 1158	Fitne fesadlık	İtlâk	Fitne ve fesâdlık yaparak re'âyâyı tahrik edip mal-ı mirinin tahsiline engel olduklarından dolayı kal'abend olunan Ahi Todori ve Ahi Şeklesi'nin itlâk olunmaları için yazılan hüküm.
76	76-3	Evâsıt-ı Zilka'ade 1158	Hırsızlık	Vilayetine irsâl	Hizmetli olduğu hanenin eşyalarını çalan Mustafa'nın vilayetine isâl olunması için yazılan hüküm.
76	76-4	Evâsıt-ı Zilka'ade 1158	Eşkıyalık	Kal'abend	Eşkıyadan olan Uzun Ali'nin, Mehmed'in, Karakaş Oğlu Mehmed'in, Mutlu Oğlu Yusuf'un ve Mustafa'nın hanelere girip şütûm-u galize ve darb ettikleri gerekçesiyle kal'abend olunmaları için yazılan hüküm.
77	77-1	Evâsıt-ı Zilka'ade 1158	Eşkıyalık	Kal'abend	Çubukçu Oğlu el-Hac Ahmed, Urbani el-Hac Ömer ve el-Hac Mahmud, isyan ve şekavetle re'âyâyı tahrik etmeleri, kimilerini darb kimilerini habs ve kimilerini de katl edip re'âyânın akçelerini aldıklarından dolayı yakalanıp kal'abend olunmaları için yazılan hüküm.
77	77-2	Evâsıt-ı Zilka'ade 1158	Sefere gitmemek	Kal'abend	Sefere gitmeye muhalefet edenlerin yakalanıp kal'abend olunmaları için yazılan hüküm.
78	78-1	Evâsıt-ı Zilka'ade 1158	İftira	Afv ve itlâk	el-Hac Muhammed'in iftiraları ile kal'abend olunan yeniçeri el-Hac Muhammed'in itlâk olunması için yazılan hüküm.
78	78-2	Evâsıt-ı Zilka'ade 1158	Adam yaralama	Kal'abend	Ali'nin, zorbalardan olan Hacı Ayvaz'ı yaraladığı mahkemede sabit görülür ise kal'abend olunması için yazılan hüküm.
78	78-3	Evâsıt-ı Zilka'ade 1158	Kaza işlerine müdahale	Kal'abend	Emirle gelen mübaşirlerin işlerini yapamalarına engel olmaları, umûr-u mühimmenin işleyini aksatmaları nedeniyle Himmet Beşe ve Macar Oğlu Ali'nin kal'abend olunmaları için yazılan hüküm.

80	80-3	Evâhir-i Zilka'ade 1158	Eşkîyalık	Habs ve Kal'abend	Yeniçeri zümresinden olan Uzun Ömer Oğlu Mustafa'nın, Oğlu Mehmed'in, Kör Oğlu Ahmed'in, eşkıyalık yapıp re'âyâyı katl etmeleri suçlarından dolayı bulundukları yerde yakalanıp habs ve kal'abend olunmaları için yazılan hüküm.
80	80-2	Evâhir-i Zilka'ade 1158	Kişiler arası anlaşmazlık	Vilayetine irsâl	Babasından Saime Hatuna kalan arazilerin gelirlerini alamaya çalışan Mehmed ile ilgili kararın meclis-i şer'a görüşülüp karara bağlanması için yazılan hüküm.
80	80-1	Evâsıt-i Zilka'ade 1158	Emre itaatsizlik	Kal'abend	Emr-i şerifle vergilere yapılan zamı tahsil etmeyen İsfakiye kapudanlarının kal'abend olunmaları için yazılan hüküm.
79	79-4	Evâhir-i Zilka'ade 1158	Fitne fesadlık	Kal'abend	Kazânın nizâmını bozması, adam öldürmesi ve mal-ı mirinin tahsiline engel olması suçlarından Cafer Oğlu Ahmed'in kal'abend olunması için yazılan hüküm.
79	79-3	Evâhir-i Zilka'ade 1158	Evrakta sahtecilik	Afv ve ıtlâk	Evrakta sahtecilik suçuyla kal'abend olunan Fatma'nın ıtlâk edilmesi için yazılan hüküm.
79	79-2	Evâhir-i Zilka'ade 1158	İftira	İtlâk	Ashab-ı agrazın iftiraları ile kal'abend olunanların ıtlâk olunması için yazılan hüküm.
79	79-1	Evâhir-i Zilka'ade 1158	Eşkîyalık	Diyar-ı ahire	Bir takrîb ile kazâda ikâmet iden Kuduz Abdullah, eşkıyadan olup re'âyâyı zulm ettiğinden dolayı nefiy olunması için yazılan hüküm.
78	78-5	Evâhir-i Zilka'ade 1158	Fitne fesadlık	Afv ve ıtlâk	Sû-i halinden dolayı kal'abend olunan Rahip Baliyus'un kimseyi rencide etmemesi şartıyla ıtlâk olunması için yazılan hüküm.
78	78-4	Evâhir-i Zilka'ade 1158	Vergilere muhalefet	Kal'abend	Re'âyâyı tahrik ederek vergilerin toplanmasına engel olduğu gerekçesiyle İmam Mehmed'in kal'abend olunması için yazılan hüküm.

80	80-4	Evâhir-i Zilka'ade 1158	Cami işlerine müdahale	Nefiy ve icla	Cami-i şerifin, tedris bahanesiyle umûruna müdahale ve muhalefet eden es-Seyyid Süleyman Efendi'nin nefiy olunması için yazılan hüküm.
80	80-5	Evâhir-i Zilka'ade 1158	Cami işlerine müdahale	Nefiy ve icla	Cami-i Şerifin, tedris bahanesiyle umûruna müdahale ve muhalefet eden Ebubekir Efendi'nin nefiy olunması için yazılan hüküm.
81	81-1	Evâhir-i Zilka'ade 1158	Zimmete para geçirme	Kal'abend	Toplanan vergileri kendi zimmetine geçiren Seyyid Ahmed Efendi'nin kal'abend olunması için yazılan hüküm.
81	81-2	Evâhir-i Zilka'ade 1158	Düzeni bozmak	Kazadan ihraç	Kendi hallarinde olmayan ve re'âyânın huzurunu bozan Halime ve kız Aişe'nin mahalleden ihrac olunmaları için yazılan hüküm.
81	81-3	Evâhir-i Zilka'ade 1158	Emre itaatsizlik	Vilayetine nefiy ve	İstanbul Gümrüğü Sarrafı Hamallarından üç hamalın, emre itaat etmeyip kantarcıyı darb etmelerinden dolayı nefiy olunmaları için yazılan hüküm.
81	81-4	Evâhir-i Zilka'ade 1158	Eşkialık	Diyar-ı ahire nefiy	Eşkialarla birlik olan Abdullah'ın re'âyânın huzurunu bozması ve re'âyâdan bazılarını katl etmesi suçlarından dolayı nefiy olunması için yazılan hüküm.
82	82-1	Evâhir-i Zilka'ade 1158	Düzeni bozmak	Kürek	Kendi nefsi için re'âyâdan para toplayıp ve iki kişiyi darb etmelerinden dolayı Kara Kafır Oğlu Yorgi'nin ve Destu'nun küreğe vaz' olunmaları için yazılan hüküm.
82	82-2	Evâhir-i Zilka'ade 1158	Eşkialık	Vilayetlerine irsâl	Fitne ve fesâdlık yapıp kazânın nizamını bozmaları, re'âyâyı taciz etmeleri, müfti ve emr-i şerife itaat etmemelerinden dolayı el-Hac Abdi ve el-Hac Ali'nin vatanlarına irsal olup orda ikamet etmeleri için yazılan hüküm.
82	82-3	Evâhir-i Zilka'ade 1158	İftira	Afv ve ıtlâk	Ashab-ı ağrazın iftiraları ile alaybeyliğinden azl edilip kal'abend olunan Ahmed'in İstanbul'a gelmemesi şartıyla ıtlâk olunması için yazılan hüküm.

82	82-4	Evâil-i Zilhicce 1158	Vergilere muhalefet	Kal'abend	Vergilerini vermeyen ve toplanmasına muhalefet eden kişilerin kal'abend olunması için yazılan hüküm.
82	82-5	1158	Fitne fesadlık	Hanesinde ikamet	Metropolid Markos'un, kendi isteği ile İstanbul'da ikamet etmeyeceğini taahhüd ettiği halde, İstanbul'da sâkin olması ve fesadlık yaparak polidliğin ihlaline neden olmasından dolayı irsâl olunması için yazılan hüküm.
83	83-1	Evâil-i Zilhicce 1158	Kanuna aykırı hareket	Kal'abend	Sipahdar zümresinden olan Musa'nın, İsmail'in ve Abdurrahman'ın, ocagın kanunlarına muhalefet ve katl-ı nüfûs etmelerinden dolayı kal'abend olunmaları için yazılan hüküm.
83	83-2	Evâil-i Zilhicce 1158	Diğer	Afv ve ıtlâk	Kal'abend olunan Ahmed'in ıtlâk olunması için yazılan hüküm.
83	83-3	Evâil-i Zilhicce 1158	Kaza işlerine müdahale	Vilayetinde ikamet	Kaza işlerine müdahale edip devlet işlerinin aksamasına neden olduğundan dolayı kaza da ikamet etmesi için yazılan hüküm.
83	83-4	Evâil-i Zilhicce 1158	Diğer	Afv ve ıtlâk	Nefiy olunan Molla Hasan'ın ıtlâk olunması için yazılan hüküm.
83	83-5	Evâil-i Zilka'ade 1158	Diğer	Vilayetine nefiy	Kal'abend olunan Hüseyin'in ıtlâk olunub vilayetine nefiy olunması için yazılan hüküm.
84	84-1	Evâil-i Zilhicce 1158	İftira	Afv ve ıtlâk	Ashab-ı ağrazın iftiraları ile kal'abend olmuş olan Hasan Efendinin ıtlâk edilmesi için yazılan hüküm.
84	84-2	Evâil-i Zilhicce 1158	İftira	Afv ve ıtlâk	İftira ile nefiy olunan Ahmed'in, kendi kazasında ikamet etmesine muhalefet edilmeyip ıtlâk olunması için yazılan hüküm.
84	84-3	Evâil-i Zilhicce 1158	Hırsızlık	Vilayeti ne nefiy	Hırsızlık suçundan dolayı yakalanan Mustafa'nın nefiy olunması için yazılan hüküm.

85	85-1	Evâsıt-ı Zilhicce 1158	Voyvoda işlerine müdahale	Habs ve Kal'abend	Voyvodaların işlerine karıştığı için nefiy olunan ancak daha sonra ıtlâk edilen yeniçeri zümresinden Hacı Macar Oğlu Hacı Mehmed, bazı kişileri voyvodanın üzerine gönderip tahrik etmesi ve kazâ umûrunun işleyişini engellemesi suçlarından dolayı bulunduğu yerde yakalınıp habs ve kal'abend olunması için yazılan hüküm.
85	85-2	Evâil-i Zilhicce 1158	İftira	İtlâk	İftira ile kal'abend olunan Hacı Osman'ın ve Ahmed Beşe'nin ıtlak olunmaları için yazılan hüküm.
85	85-3	Evâsıt-ı Zilhicce 1158	Fitne fesadlık	Habs ve Kal'abend	Daha önce fesadlık ve reâyâ'ya zulmettikleri için uyarılan Hüseyin, İbrahim ve Osman'ın kal'abend olunmaları için yazılan hüküm.
85	85-4	Evâhir-i Zilhicce 1158	Diğer	Afv ve ıtlâk	Karin Oğlu ve Deveci Oğlu ile birlikte kal'abend olunan el-Hac İbrahim'in ıtlâk olunması için yazılan hüküm.
86	86-1	Evâil-i Zilhicce 1158	Fitne fesadlık	Kal'abend	Sefere gidecek olanları tehdit eden Ahmed'in ve Mustafa'nın bulundukları yerde yakalınıp hasb ve kal'abend olunmaları için yazılan hüküm.
86	86-2	Evâhir-i Zilhicce 1158	Irza taarruz	Kal'abend	Re'âyânın evladlarına hetk-ı ırz etmeleri suçlarından dolayı Mehmed ve Deli Ahmed'in bulundukları yerde yakalanıp kal'abend olunmaları için yazılan hüküm.
86	86-3	Evâhir-i Zilhicce 1158	Vergilere muhalfeft	Kal'abend	Eşkîyalar ile birlik olup vergilerin toplanmasını engelleyenlerin yakalanıp kal'abend olunmaları için yazılan hüküm.
87	87-1	Evâsıt-ı Zilhicce 1158	Eşkîyalık	Kal'abend	Askerlik iddiasında bulunup re'âyâya zulm eden Kara Ali'nin kal'abend olunması için yazılan hüküm.

87	87	Evâsıt-ı Zilhicce 1158	Re'âyâya zulüm	Kal'abend	Hacı Oğlu Mustafa'nın, içki içmesi ve re'âyânın ırzına taarruz ettiğinden kal'abend olunması için yazılan hüküm.
87	87-3	Evâhir-i Zilhicce 1158	Arazileri gasb etmek	İtlâk	Tarlaları zorla zabt ettikleri için kal'abend olunan Deli Osman'ın ve kardeşi Mehmed'in ıtlâk olunmaları için yazılan hüküm.
87	87-4	Evâsıt-ı Zilhicce 1158	Re'âyâya zulüm	Habs ve Kal'abend	Re'âyâyâ zulm ettiği için kal'abend olunması istenen Abdülgafur Ağazade'nin ve Mehmed'in bulundukları yerde yakalınıb kal'abend olunmaları için yazılan hüküm.
88	88-1	Evâsıt-ı Zilhicce 1158	Kanuna aykırı hareket	Aher-i mahalde	Bazı uygunsuz hareketlerde bulunduğu için aher-i mahalde ikamet ettirilen İbrahim Efendi'nin Ereğli'de ikamet etmesi için yazılan hüküm.
88	88-2	Evâhir-i Zilhicce 1158	İftira	İtlâk	Ashab-ı agrazın iftiraları ile nefiy olunan İbrahim ve oğlu Ahmed'in ıtlâk olunmaları için yazılan hüküm.
88	88-3	Evâhir-i Zilhicce 1158	Diğer	Hanesinde ikamet	Kal'abend olunan el-Hac Mehmed'in yaşlılıktan dolayı ıtlâk edilip kendi hanesinde ikamet etmesi için yazılan hüküm.
88	88-4	Evâsıt-ı Zilhicce 1158	Emre itaatsizlik	Habs ve kal'abend	Sefer zamanında sefere gitmeyip, sefere gidenlere engel olanların yakalanıp kal'abend olmaları için yazılan hüküm.
89	89-1	Evâhir-i Zilhicce 1158	İftira	Afv ıtlâk	Ashab-ı agrazın iftiraları ile kal'abend olunan Tüccar-zade Ahmed ve Yusuf'un ıtlâk olunmaları için yazılan hüküm.
89	89-2	Evâhir-i Zilhicce 1158	Vergilere muhalefet	Kal'abend	Vergilerin toplanmasına muhalefet edenlerin yakalanıp kal'abend olunmaları için yazılan hüküm.
89	89-3	Evâhir-i Zilhicce 1158	Düzeni bozmak	Nefiy ve icla	İttifak halinde olup memleketin nizamını bozan Hacı Ahmed ve İbrahim'in nefiy olunmaları için yazılan hüküm.

90	90-1	Evâhir-i Zilhicce 1158	Görevi kötüye kullanılması	Diyar-ı ahire nefiy	Re'âyâyâ zulm eden yeniçeri zümresinden Hüseyin'in nefiy olunması için yazılan hüküm.
90	90-2	Evâhir-i Zilhicce 1158	Re'âyâyâ zulum	Kal'abend	Hacı Mehmed Ağa'ya borçunu ödemeyip muhalafet eden ve yeniçerilik iddiasında olan Sirac Oğlu Mustafa'nın kal'abend olunması için yazılan hüküm.
90	90-3	Evâhir-i Zilhicce 1158	Emre itaatsizlik	İkamet	Tırhala, Ağrafa ve Narda caniblerine zarar veren Veli ve arkadaşlarının kaçıp Avlonya Mutasarrıfı Derviş İsmail Paşa'ya sığınmaları ve Paşa'nın emr-i şerife itaat etmemesinden dolayı nefiy olunması için yazılan hüküm.
91	91-1	Evâhir-i Zilhicce 1158	Eşkıyalık	Kal'abend	İşyan, fesadlık ve katl-ı nüfus etme suçlarından dolayı Halil'in bulunduğu yerde yakalanıp kal'abend olunması için yazılan hüküm.
91	91-2	Evâhir-i Zilhicce 1158	Fitne fesadlık	Nefiy ve icla	Nifak ve fesâdlık eden Muhterem-zade Abdurrahman'ın vatanına nefiy olunması için yazılan hüküm.
91	91-3	Evâhir-i Zilhicce 1158	Sefere gitmemek	İtlâk	Sefere gitmediği için kal'abend olunan Süleyman Oğlu Mustafa'nın itlâk olunması için yazılan hüküm.
91	91-4	Evâhir-i Zilhicce 1158	Fitne fesadlık	Kal'abend	Bir tarikle metropolid olup re'âyâyâ tahrik eden Rahib Maksiyus'un kal'abend olunması için yazılan hüküm.
91	91-5	Evâhir-i Zilhicce 1158	Eşkıyalık	Kal'abend	Eşkıyalık yapan Manav Oğlu kayıkçı Mehmed ve arkadaşlarının nizamı bozmaları ve adam öldürmelerinden dolayı yakalanıp Seddülbahr Kal'asında kal'abend olunmaları için yazılan hüküm.
92	92-1	Evâhir-i Zilhicce 1158	Fitne fesadlık	İtlâk	Nefiy olunan Mihail'in itlak olunması için yazılan hüküm.

92	92-2	Evâhir-i Zilhicce 1158	Eşkîyalık	Kal'abend	Müftü Seyyid İsmail Efendi, eşkıyalarla birlik olub mahkemeyi basması, hanelere girip eşyaları çalma suçlarından dolayı kal'abend olunması için yazılan hüküm.
92	92-3	Evâhir-i Zilhicce 1158	Eşkîyalık	Kal'abend	Ayanlık iddiasında olup re'âyâyâ zulm eden Mustafa'nın kal'abend olunması için yazılan hüküm.
92	92-4	Evâsıt-ı Zilhicce 1159	Diğer	İtlâk	Kal'abend olunan Hasan'ın ıslah-ı nefs etmesiyle itlâk olunması için yazılan hüküm.

İKİNCİ BÖLÜM

METİN TRANSKRİPSİYONU

2.1. Kal'a-Bend Defteri

Min evâsıt-ı rebî'ül- evvel sene 1158 Ülâ evâil-i cemâziye'l-ülâ sene 1160

Hâzâ kuyûd-ı ahkâm'ün-nefiy-i vel habs vel-iclâ' fî zaman sadr-ı sudûrû'l-vüzerâ Hazret-i Hasan Paşa yesserallâhu mâ yeşâ ve fî Âbân Hazret-i Mustafa Efendi reîsü'l-küttâb nâle mâ yetemennahu

1-1

Tulca Kal'ası Dizdâr'ına hüküm ki:

Vize nâibi Mevki-Zâde Mustafa mektûb gönderub medîne-i Vize'de sâkin ulemâ' ve sulehâ ve hutebâ' vesâ'ir fukarâ ve kazâ-i mezbûre tâbi' Çöğenli nam karyesinin bi'l-cümle ahâlîleri meclis-i şer'a varub karye-i mezbûr sâkinlerinden Yusuf Beşe dimekle ma'ruf kimesne âyende ve revendeye nan ve ni'met yedirub kendu hâlinde ehl-i ırz ve cümlesi hoşnûd olub ashâb-ı ağrâz'dan biri hevâsına tâbi' nâibden(?) hilâf-ı inhâ ehl-i karyenin şikâyetlerini mutazammın Tulca kal'asına kal'a-bend olunmalarını müş'ir i'lâm alub mahalinde şer'le görölüb kal'abend için mezbûru töhmet sabit olur ise zâbiti ma'rifetle kal'a-bend olunmak üzere bundan akdem sâdır olmağla merkûmun hakkında sudûr iden kelimat ifk ve iftira olub hakkında sâdır olan fermânın kayd-ı terkin ve ba'de'l-yevm hilâf-ı şer'a rencide olunmamak bâbında hükmü hümayûnum verilmek ricasına arz ve ahâlîsi mahzar itmeğin vech-i meşrûh üzere afv ve kayd-ı terkin olunmak için yazılmışdır

Fi evâsıt-ı RA (Rebî'ül- evvel) sene 1158

1-2

Delvine Kal‘ası Dizdâr’ına hüküm:

Ömer Beg Oğlu Başo Ali demekle ma‘ruf kimesne südde-i saâdetime arzuhal gönderub bu kendu halinde olub kimesneye hilâf-ı şer‘i şerif vaz‘ ve taaddîsi yoğiken ashâb-ı ağrâzdan ba‘zı kimesnelerin öteden beru buna garâz ve adâvetleri olmağla mücerred icrâ-i garaz için hevâdârlarına istinâden birle eyledikleri arz ve mahzar ile Delvine kal‘asında kal‘abend için hakkında bundan akdem emr-i şerif ısdâr ve hâlen mahbûs olduğun bildirub afv ve ıtlak vesilesiyle tahliye olunmak bâbında emr-i şerif rica itmeğın vech-i meşrûh üzre afv ve ıtlak olunmak için yazılmışdır

Fi evâsıt-ı RA (Rebi‘ül- evvel) sene (1)158

1-3

Kütahya Kal‘ası Dizdâr’ına hüküm ki:

Bi‘l-fi‘l Dâr-üs-saâde ağası olan el-Hac Beşir Ağa dâme ‘uluvvuhu arz gönderub taht-ı nezaretinde olub Burusa’da vâki‘ kutbü’l-ârifin Emir Sultan.....ve merhûm Murad Han-ı Sâni ve haremeyni’ş-şerifeyn evkâfindan Yörükân mukataası aklâmından Lefke ve İznik kazâlarından dur beşe ve tevâbi‘ karyeleri re‘âyâlarının üzerlerine edâsı lazım gelen rüsûm-u raiyyet vesâir rüsûmatlari kanun ve defter mücebince taleb olundukda nefsi-i İnegöl kazâsında sâkin Bostani Mustafa demekle ma‘rûf kimesne onbeş yigirmi nefer re‘âyâyı başına cem‘ ve re‘âyâyı tahrik ve rüsûmatlari.....olanların ahz ve kabzına muhalefet ve mal-ı mukataanın adm tahsiline bâis olmağın bundan akdem Mustafa Kütahya Kal‘asına kal‘abend olunmak için Haremeyn muhasebesinden ve mücebince tekrar dîvân-ı hümâyûn tarafından dahi başka emr-i şerif ısdâr olub lâkin merkûm Bostani Mustafa ‘alîl ve ihtiyar olub fi-nefs-il-emr isnâd olan mevâd dahi iftira-i mahz ve bi günah olduğu inhâ ve haline merhâmete ıtlâk olunması bâbında istid‘â-i inâyet olmağla merkûm Bostani Mustafa kal‘a-i merkûmeden ıtlâk vesilesiyle tahliye cürmin dîvân-ı hümâyûnum tarafından verilen emrin kayd-ı mahalinden terkîn ve ıtlâk olunması bâbında hükm-ü hümâyûnum verilmek ricasına arz itmeğın vech-i meşrûh üzre ‘amel olunmak bâbında fermân-ı âlişân yazılmışdır

Fi evâsıt-ı RA (Rebi‘ül- evvel) sene 1158

1-4

İstanbul Gümrük Emini Seyyid İshak Zide Mecdühûya hüküm ki:

Ali nam kimesne bundan akdem serika töhmetiyle ahz olub Tersâne-i ‘Âmire’md e küreğe vaz‘ olunmakla mezbûr fî-mâba’d İstanbul ve havalisine gelmeyub ve bu ma‘kule serika töhmetiyle ahz olunacak olur ise bilâ-emân ceza-i tertib olunmak şartıyla vilayeti olan Sofya’ya nefiy ve iclâ olunmak için ıtlâk olunmak fermânım olmağla sen ki gümrük emini mûmâileyhsin ma‘rifetinle Tekfurdağı’na giden sefâinden birine vaz‘ ve Tekfurdağı’na ve andan dahi Sofya’ya tesyâr ve îsâl olunmak üzere sefine-i mezkûre reisine tenbih olunmak bâbında fermân-ı âlişânım yazılmışdır

Fi evâsıt-ı RA (Rebi‘ül- evvel) sene 1158

2-1

(...) Kal‘ası Dizdâr’ına hüküm ki:

İslimiye sâkinlerinden onyed i bölüğün bender serdengeçti ağalarından Salih Mehmed zîde kadruhû sūdde-i saâdetime arzuhal idub mûmâileyh kend u halinde ırzıyla mukayyed iken İslimiye kazasında zuhûr iden ba‘zı eşkıyanın fesâd ve şekavetlerini mûmâileyh dahi gadr ve nisbet ile kal‘a-i mezbûrede kal‘âbend için bir takrîb ile emr-i şerifim ısdâr ve mağdûr olduğun sebep afv ve ıtlâk olunmak bâbında emr-i şerifim rica itmeğ in mezbûrun töhmeti mezkûrda alâka ve medhale olmadığına binâen İran canibine me‘mur asâkir-i Tatar....Şiârın seraskeri olan halûk’üs-selâtin-i i‘zâm-ı şeref-ül-havâkîn ikrâm (silik) sultan dâme ‘uluvvuhunun mayyetine istishâb ile istihfâ itmekle mûmâileyhin iltimâsları mücebince afv ve ıtlâk olunmak için yazıldı

Fi evâhir-i RA (Rebi‘ül- evvel) sene 1158

2-2

Arım Kâdısına ve İstanbul Gümrük Emini es-Seyyid İshak Zîde Mecdühûya hüküm:

Canik Sancağında Arım kazâsı sâkinlerinden es-Seyyid Mehmed Efendi dimekle ma‘ruf kimesne kendu halinde olmayub Muhsine Hatun vâkfında bir mezra‘a tarla için İstanbul kadısı i‘lâmıyla şer‘le cevap verilmişken bir dürlü mücâb olmayub davâ-i mücerred ile tacizden hüsn-ü olmamağla sen ki Gümrük Emmini mûmâileyhsin ma‘rifetinle mezbûr Seyyid Mehmed’i Samsun ve ol-havâliye giden sefâinden birine vaz‘ ve vilayeti olan Arım’a nefiy ve iclâ’ ve sen ki mevlâna-ı mûmâileyhsin vusûlüne tekrar emr-i Ali sadır olmadıkça bir hatve mahalle-i âhere tecavüzüne ruhsat göstermeyub ve ol-havâliye vusûlüne müş‘ir kâdısından arz alub götürmek üzre sefine-i mezkûre reisine tenbih ve te’kid olunmak bâbında fermân-ı âlîşân yazılmışdır.

Fi evâhir-i RA (Rebi‘ül- evvel) sene 1158

2-3

Ba-ışaret-i şeyhü’l-islâmı ıtlâk olmuşdur

Evâhir-i RA (Rebi‘ül- evvel) sene (1)159

Mezbûr Ali Efendi Ilgın Voyvodasına teslim olduğunu müş‘ir Osman Çavuş yediyle gelen Ilgın kâdısı i‘lâmı muhit olunub ba-fermân-ı ali şerh olmuşdur.

21 Ş (Şaban) sene (1)158

Eskişehir ve Ilgın Kâdılarına hüküm ki:

Eskişehir kazâsı ahalisi gelub halen kazâlarında müfti olan Ali Efendi dimekle ma‘ruf kimesne kendu halinde olmayub dâimâ ibkâyı hakk fitne ve fesâd idub fukarâyı raiyyeti envâ’-i derz ile mutazarrır ve ehl-i örfe gamz ile tecrîm ‘âdet-i müstemirresi olub mezbûrun yedinden ve lisanından cümlesi mutazarrır olmaları ile merkûm bundan akdem Seddülbahir kal‘asına nefiy ve iclâ’ olmuşken bir tarikle ıtlâk olunub elân evvelkide ziyâde şerr ve mazarrat-ı îsâl eyleyub cümlesi perâkende ve perişân olub nizâm beldelerinde ihtilâline bâis ve bâdî olduğun bildurub mezbûr min ba‘d vilayetlerine müfti olmamak üzre fetvadan hacr olunub ve diyar-ı âhere nefiy ve iclâ’ ve şerr ve mazarratından halâs olmaları bâbında inâyet-i rica ve bu def‘a ve mukaddemân sâdır olan emr-i şerifimde mezkûr müfti Ali’nin sû-i hali ihbâr olunmağla fetvadan hacr olub vatan-ı kadîmi olan Ilgın kazâsında sâkin olub min ba‘d

Eskişehir beldesinde meks ve ikâmet itmemek üzre emr-i şerifim sudûru bâbında bi'l-fi'l Şeyh-ül islâm ve Müftiyü'l-Enâm olan Mehmed Piri-Zâde Edâme Allahu ta'ala Feza'ilehu(?) işaret itmeleriyle işaretleri mûcebince amel olunmak için yazılmışdır.

Fi evâhir-i RA (Rebi'ül- evvel) sene 1158.

2-4

İstanbul Gümrüğü Eminine hüküm ki:

Mihalic sâkinlerinden....Şeyh Ebubekir âsitâne-i saâdetime gelub.....kasdıyla tacize cesaret eylediği cihetden Bursa hayrât-ı harîrî mukataasından kendusune dört akçe vazife verilub Âsitâne-i Saâdetime gelmemek ve Mihalic'de meks ve ikâmet eylemek şartıyla berât-ı ihraç ve yedine imdi mezbûr sen ki gümrük emini mûmâileyhinsin ma'rifetinle Mihalic'e giden sefâinden birine vaz' ve Mihalic iskelesine irsâl ve fermân olduğu üzre Mihalic'de meks ve ikâmet itdirilub iskele-i mezbûra vusûlatı müş'ir kâdisından arz alub bu tarafa getirmek sefine-i mezkûr reisine tenbih olunmak için yazıldı

Fi evâhir-i RA (Rebi'ül- evvel) sene (1)158.

2-5

İtlâkı için emr-i şerifim yazılmışdır

Fi evâil-i RA (Rebi'ül- evvel) sene(1)159

Ağrıboz Muhâfızı'na Talanda Kazâsı Nâibine ki:

Senki Talanda kazâsı nâibi mevlâna Derviş Ali zide ilmuhusun mektub gönderub Talanda kazâsında sekene ulemâ' ve sulehâ ve eimme ve hutebâ' ve meşâyih ve a'yân ve eşrâf vesâ'ir fukarâ ve zuafâ ve re'âyâ meclis-i şer'a varub yine kazâ-i mezbûrda sâkin Yahya Bölük Başı dimekle ma'ruf kimesne kendu halinde olmayub muzırr-ı nâs ve şerir olub dâimâ re'âyâ fukarâsını voyvodalara gamz ve ifk ve iftira ile tecrîm ve ibâdullah kendunden ta'ciz ve re'âyâ fukarasının perâkende ve perişân olmalarına bâis olmağla merkûm Yahya nefiy ve iclâ' olunmak bâbında vâkî-i hal

hüküm-ü hümayûnum verilmek ricasına bi'l-iltimâs arz eylediği ecilden şer'le görülüb töhmet-i mezkûr üzerine sâbit olur ise diyar-ı âhere nefiy ve iclâ' olunmak için yazıldı.

Fi evâhir-i RA (Rebi'ül- evvel) sene (1)158

2-6

Seddülbahir Kal'ası Dizdâr'ına hüküm:

Gelibolu kazâsı nâibi mevlâna Yusuf zide ilmuhu südde-i saâdetime mektub gönderub medine-i Gelibolu kazâsında Karababa(?) nâhiyesi kuralarından Bayır (?) nam karye mütemekkinlerinden Kalyoncu Kostantin ve oğlu Bani nam zimmiler kendu hallerinde olmayub bundan akdem ıslâh-ı nefis idince mezbûranın Seddülbahir Kal'asında kal'abend için emr-i şerifim sâdır ve kal'a-i merkûmede kal'abend olunub lâkin zimmi-i mesfûrların ıslâh-ı nefis itdiklerini karye-i mezbûr ahalileri bi-serihüm(?) meclis-i şer'a'de ihbâr itmeleriyle hallerine merhameten mesfûrlar kal'a-i merkûmeden ıtlâk ve cürmleri afv olunmak bâbında emr-i şerifim verilmek ricasına vâki' hüsn-ü bi'l-iltimâs arz eylediği ecilden vech-i meşrûh üzre afv ve ıtlâk olunmaları için yazılmışdır

Fi evâhir-i RA (Rebi'ül- evvel) sene 1158

3-1

Taraklıborlu Kâdısı Mevlâna Mehmed ve Samsun Kal'ası Dizdâr'ına hüküm ki:

Taraklıborlu kazâsına tâbi Konarı(?) nam kârye sükkânından olub sâbika Yörügan Taraklıborlu kazâsı nâibi olan Mehmed Efendi dimekle ma'ruf kimesnenin bundan akdem sû-i hali ilâm' olundukda Viranşehir kâdısı.....ta'yîn olunub Bolu Voyvodası mübâşiretiyle mahalinde ashâb-ı hukuk ile teraki ve şer'an sâbit olan ashâb-ı hukuk ba'de-l-istidâd mezbûr Mehmed Samsun kal'asına kal'abend olunmak bâbında emr-i şerifim mücebince mübâşir mûmâileyh merkûm Mehmed'i ihzar-ı şer'a ve.....mahalinde murâfaa ve üzerine şer'an bir nesne sâbit ve zâhir olub fakîr'ül-hal ve kesir'ül ıyâl merhamete sezâ kimesne olduğunu ehl-i kazâdan cem'-i gafir ve cem'-i kesir ihbâr ve husus-u merkûm minvâl-i meşrûh üzre olunduğu Yörügan Taraklıborlu

nâibi mevlâna İbrahim zide ilmuhu dahi başka arz itmeğin mezbûr Mehmed'in haline ve ıyâline merhameten kal'a-i merkûmeden afv ve ıtlâk vesilesiyle tahliye olunmak bâbında hükm-ü hümayûnum verilmek ricasına bi'l-iltimâs arz eylediğin ecilden vech-i meşrûh üzre ıtlâk olunmak için yazılmışdır

Fi evâhir-i RA (Rebi'ül- evvel) sene 1158

3-2

Limni Ceziresi Nâibine hüküm:

Niğde ahalisinden Deli Ali nam kimesne yine kazâ-i mezbûr ahalisinden es-Seyyid el-Hac Mehmed Bin Veliüddin için bundan akdem kızı Aişe Hatun bana tezvîc ve inkâh itmek üzre va'd itmişken mezbûre Aişe râzı olmamağla babası mezbûr Seyyid el-Hac Mehmed mezbûreyi irzâ ve tezvîcün iknâ ider diyu mezbûrun dâmâdı dimekle(?) Seyyid Mahmud bin yüz elli altı senesi Muharreminde Mahmud Paşa nâibi mevlâna Mehmed hıfzıhu zide ilmuhu huzurunda da'vâ ve tağrîr-i meşrûhu üzre nikah şer'a müteakkıd olmamağla davası lağv olmakla bevc-i muârazadan men' olunub ve merkûm Deli Ali husus-u mezkûru mezkûr Seyyid el-Hac Mehmed'in mahalinde bi-d-def'ât dava-i ve bevc muârazadan men' olmuşken kanâat itmeyub şerrine sülûk ve guna gun ifk ve iftira ile mezkûr Seyyid el-Hac Mehmed'i vesâir ahaliye ehl-i örfe gamz ile tağrîm ve tecrîm ve ehl-i ırzın ırzlarına taarruz ve zümre-i eşkıyadan olmağla mezbûr Seyyid Hacı Mehmed'in bâ-dikkat(?) vâki ehl-i ve iyâl'iyle sâkin olduğu menzilini basub sû-i hal üzre olduğun kazâ-i mezkûr ahalisi mahzar ve Niğde kadısı mevlâna Mehmed zîde fazluhu arz ve yine ahaliden âsitâne-i celile'den mevcud altı nefer kimesneler zıkr olunan mahzar ve arzın mazmûnları tasdik ve mezbûr Deli Ali'nin minvali muharrer üzre haline Mahmud Paşa mahkemesine haber ve mezbûr Deli Ali Niğde kal'asına bâ-ferman-ı ali kal'a-bend olduğun mevlânayı mûmâileyh Mehmed hıfzın viridiği hüccetin.....olmak üzre Mahmud Paşa mahkemesi sicillâtından.....vekil mezbûr es-Seyyid Mehmed'in arzıyla.....mastûr olan suret-i hüccet-i nâtika ve mezbûr Deli Ali kal'a-i mezbûrdan afv ve ıtlâk olunmadan firar eylediği nümâyân olmağla sâbıka-i Niğde kadısı Müslimiddin zîde fazluhu ile ahaliden Seyyid Sâid ve el-Hac Mustafa ve Seyyid Osman ve diğer Seyyid el-Hac Osman ve Mustafa Çelebi ve Seyyid Ömer ve Seyyid Mehmed ve Seyyid Ali ve diğer Seyyid

Mehmed dimekle ma‘ruf kimesneler.....mezbûr Deli Ali hakkında bâlâda tafsîl olduğun üzre sudûr iden mugaderet bi’l-cümle vâki’ mutabık ve nefis-ül-emre muvâfıkdır diyu mezbûrun kendu halinde olmayub şerir ve müzevvir ve zümre-i eşkıyadan olmağla bu misüllü fesâd ve şekâvet ‘âdet-i müstemirresi olduğu meclis-i şer‘an mezbûr Deli Ali’nin muvacehesine her biri haber virdiği bi’l-fi’l Rumili kazaskeri olan mevlâna Mehmed Esad edâme Allahu ta‘ala feza‘ilehu i‘lâm itmeğin mevlânayı müşârünileyhin i‘lâmı mücebince Limni ceziresine cezirebend olunmak içün yazıldı

Fi evâhir-i RA (Rebi‘ül- evvel) sene (1)158

3-3

Mezkûrun ıtlâkıçün emr-i şerif yazılmışdır

Evâil-i CA (Cemâziye’l-evvel) sene 1158

Hâmit Sancağında Vâki’ Ağlasun Maa İncir(li)pazarı ve Kıbrıs Ceziresi Nâiblerine ve Hamit Sancağı Mütesellimine hüküm ki:

Sen ki Ağlasun Maa İncir(li)pazarı nâibi el-Hac Ömer Zide İlmuhusun mektub gönderub kazâ-i mezburda sâkin ulemâ’ ve sulehâ ve re‘âyâ ve berâya bi-cemihüm meclis-i şer‘a varub Ağlasun kazâsında sâkin Halil İbrahim Efendi dimekle ma‘ruf kimesne kendu halinde olmayub ba‘zılarını bi-gayr hakk gamz ve tecrîm ve tekâlifleri vukûnda ehl-i vesâire ve celîl(?)’i şer‘i raiyyet itmeyub kendu ameli üzerlerine ziyâde-i akçeler zam ve tevzi‘ ve cebren tahsil ve deâvî şer‘îyeleri zuhûrunda murâfaa ve ahrak-ı hakka râzı olmayub mücerred kendu ma‘rifetiyle tarafından.....der-karalar ahz ve îsâl hakk ve mukaddemân ma‘rifet-i şer‘a tahsil olunmuş davâları îkâza ve nice tezvîrâta şu kitle-i nizâ kesire.....hevâsına tâbi olmayub kendu halinde olan ibâdullah üzerlerine müzevvir.....kendu dahi şahit..... olmayub dâimâ ısdâr ‘ibâd’dan hüsn-ü olmadığından maada kazâlarına vârid ve nâzik olan umur-u mühimmede hevasına tâbi eşîrrâyı tahrik ve tecemmuât(?) birle ve îbtâline mübâderet ve bu güne fesâd ve şekâvetinin def‘ ve ref‘i içün kazâ-i mezbûr ahalileri bundan akdem Isparta mahkemesine varub merkûmu kirâren ve mirâren dâvet-i şer‘a itdiklerinden adem-i itâat ile her birilerini taciz ve tekdirden hüsn olmamağla merkûm ıslah-ı nefis idince

Kıbrıs Ceziresinde ıslah-ı nefis için cezirebend ve fîmâba'd bu makule fesâdatın.....kendü halinde.....mu'temed kimesneleri ahz ve Isparta mahkemesinde tescil ve himmet-i şer'a olduğu arz ve i'lâm olmadıkça ıtlâk olunmak bâbında emr-i şerifim verilmek ricasına vâki' hüsnü(?) sen ki Ağlasun Nâibi mûmâ-ileyhinsin sen ki Isparta kâdısı el-Hac Süleyman ve sen ki hamit Mütesellimi Mustafa zîde kadrûhusun başka başka arz eylediğiniz ecilden vech-i meşrûh üzre imdi mezbûr cezirebend olmak için yazılmışdır

Fi evâhir-i RA (Rebi'ül- evvel) sene 1158

4-1

Deryâ Kapudân Mustafa Paşa'ya ve Resmo Kazâsı Nâibi'ne hüküm ki:

Resmo kazâsının Edirne kapu mahallesi sâkinlerinden Süpürgeci Oğlu İbrahim ve karındaşları Süleyman ve Musa ve Ali Nasuh dört nefer kimesneler südde-i sa'âdetime arzuhâl idub bunlar kendü halinde kimesneye hilâf-ı şer'î şerif ve taadîleri olmayub dahl olunmak icab itmeziken umerayı deryadan Mustafa Paşa bundan akdem Cekdirim sefinesiyle mahali mezbûra nüzul eyledikden bunlardan.....tâleb ve bunlar virmedikleri için bunlar için sâriklerdir diyu Hanya muhâfızı vezirim Numan Paşa'nın buyrulduzu ve mukaddemâ Resmo kazâsı nâibi Derviş İbrahim Zide İlmuhu'nun i'lâmıyla mîr-i mîran mûmâ-ileyhin sefînesine vaz' olunub ol-vechle mağdûr oldukların bildirulub ıtlâk olunmaları bâbında istid'â(?) merhamet eyledikleri ecilden sen ki vezir-i müşârûn-ileyhinsin ma'rifetlu ma'rifeti şer'le mezbûrun mahalinde keyfiyet-i ahvalleri alâ-vechi.....tefahhus ve.....töhmüt-i mezkûra ikrar olub berât-ı zimmetleri zâhir olur ise sebepleri tahliye olunmak bâbında fermân-ı alışanım için yazılmışdır

Fi evâhir-i RA (Rebi'ül- evvel) sene 1158

4-2

Ber-vech-i Arpalık Selanik Sancağı Mutasarrıfı Sadr-ı Esbak Vezirim es-Seyyid Mehmed Paşa'ya ve Selanik Kazâsı Muzâfatından Sidre-Kapısı Nâhiyesi Nâibi Mevlana (...) Zide İlmuhu ve Bar Kal'ası Dizdârı (...) Zide Hıfzıhuya hüküm ki:

Sen ki Sidre-Kapısı nâhiyesi nâibi mevlâna es-Seyyid Saâdeddin zide ilmuhusun sūdde-i saâdetime mektub gönderub Selanik sâkinlerinden Çavuş-Zade Ali zîde kadrühunun mâlikâne uhdesinde olan Sidre-Kapısı maadeniyye hidemâtından i‘mâl ve istihdâm olunan re‘âyânın lazım gelen ücretleri mûmâileyh tarafından tamamen eda olunub anlar dahi hizmet-i lazimesi gelen bilâ-kusur eda eylemeleri muktezâ iken içlerinden Şimo Oğlu Erkebir ve Hatman Minnacı ve Koca Angele nam zimmîler müfsid ve şerir olduklarından ol-mâkule mâden re‘âyâsını sâir kâra sevk ve yanlarına guna gun fesâdat ilkâ iderek hizmet-i maadeni me‘muriyet ve eda da tehâvün ve tekâsül itmeleriyle bâis ve bâdî olub birkaç seneden beru ihraç eyledikleri cevherden hâsıl olan sim-i asıl masarifata vefa itmediğine binâen irâd-ı maâden tedennî ve tenezzül olub canib-i-ı miriye mûmâileyh mûcib hasâret olmağın ibreten’ül-gayr mesfûrun zimmîler Bar kal‘asına nefiy ve iclâ’ olunmaları için sen ki nâibi mûmâileyhsin sen arz ve mûmâileyh dahi arzuhaliyle emr-i şerifim iltimas itmegin maaden-i mezbûrun bu makule ihtilâl ve ifsâdatına sebep ve bâdi olan re‘âyânın âher-i mahale nefiy ve iclâ’sı için bundan akdem ellidört senesinde emr-i şerifim verilmekle nizâm-ı maadeni ihtilâlden ve mal-ı miriye ve mâlikane mutasarrıfı hasâretten ziyan için mesfûrun zimmîler Bar kal‘asına nefiy ve iclâ’ olunmak üzere emr-i şerifim tahriri bâbında bi’l-fi’l başdefterdârım olan Yusuf dâme uluvvuhu i‘lâm itmeğın evlad ve iyâllerine taarruz ve müdahale olunmamak şartıyla i‘lâmı mûcebince mesfurun üç nefer zimmîler Bar kal‘asına nefiy ve iclâ’ olunmak için yazılmışdır

Fi evâhir-i RA (Rebi‘ül- evvel) sene (1)158

4-3 (TERKİN)

Mezbûrun şer‘le üzerine bir nesne sâbit olmaz ise hilâf-ı şer‘i taaddî itdirmemek şartıyla sâdır olan ferman-ı ali mûcebince terkin olunub emr-i şerif yazılmışdır

Evâsıt-ı R (Receb) sene (1)159

İshaklı Kazâsı Naibine ve Konya Mutesellimine ve Konya Kal‘ası Dizdar’ına hüküm ki:

Sen ki İshaklı kazâsı nâibi mevlâna Yusuf zide ilmuhusun mektub gönderub İshaklı kazâsına tâbî' Çiftlik nam karye ahalileri ba-serihüm meclis-i şer'î varub yine karye-i mezbûr sakinlerinden Herum Oğlu Salih ve refiki Abdurrahman nam kimesneler zulme-i nâs ve mütegalibeden olub ehl-i ırz olanların ırzına taarruz itmeleriyle bundan akdem otuzkırk mikdarı eşkıya ile karye-i mezbure sakinlerinden serdengeçti ağalarından Hasan Ağa dimekle ma'ruf kimesnenin tarikini kat' ve iki evladları yatağan bıçağıyla darb ve mecruh eylediklerinden maâda yine karye-i mezbûre sâkinlerinden el-Hac Ömer nam kimesnenin dahi evini basub kesr-i ırz ve mezbûr el-Hac Ömer'in fuzuli bir mikdar malını alıb yine tekrar habs idub bir mikdar malını dahi ahz ve zulm ve taaddîlerinin nihayeti olmayub ser-cemîyyet olmalarıyla sen ki mütesellim mûmâ-ileyhsin mübaşiretinle mezbûrlar ıslah-ı nefis için Konya kal'asına kal'a-bend olunub tekrar Konya nâibi arzıyla ıtlâkları için emr-i şerifim sâdır olmadıkça kal'a-i mezbûreden ıtlâk olunmamaları için vâki hüsn-ü ilhâhlarıyla hükmü hümâyûnum verilmek ricasına arz eylediğin ecilden zâbit-i ma'rifetiyle töhmet-i mezkûre muvacerinde şer'a sâbit olur ise vech-i meşrûh üzre kal'a-bend olunmaları bâbında fermân-ı alişânım yazılmışdır

Fi evâhir-i RA (Rebi'ül- evvel) sene 1158

4-4

Trabzon Kâdîsı'na İstanbul Gümrüğü Eminî Seyyid İshak Zîde mecdühûya hüküm ki:

Erzurum eyaletinde vâki İspir kazâsı sakinlerinden Mehmed nam kimesne âsitâne-i saâdetime gelub.....ikâmet ve Bozhan(?)......mezkûr arzuhal tahririne cesaret eylediği cihetten ahz olunub vilayeti olan mahal-i mezbûra nefîy ve irsâli fermânım olmağla imdi sen ki İstanbul gümrüğü emini mûmâileyhsin ma'rifetinle mezbûr Trabzon İskelesine giden sefainden birine vaz' ve iskeleyi mezkûreye irsâl ve andan vilayeti olan İspir'e gitmek üzre mahalli merkûme nakl ve îsâl olunduğuna mezbûr Trabzon kadîsından arz alub bu tarafa getürmek üzre sefine-i merkûm reisine tenbih ve te'kîd eylemen bâbında fermân-ı alişânım yazılmışdır

Fi evâhir-i RA (Rebi'ül- evvel) sene 1158

4-5

Gediz Kazâsı nâibine ve Kütahya Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Sen ki Gediz kazâsı nâibi mevlâna Seyyid İbrahim südde-i saâdetime mektub gönderub kazâ-i mezbûra tâbi Göynük nam karye sâkinlerinden eşirrâdan Molla Ali ve Câbi(?) karyesinden Halil Beg Oğlu Hüseyin ve Abbas nam kimesneler kendi hallerinde olmadıklarından nâşî ve sâir eşkıyadan Cabir Oğlu Mustafa nam şâki ile yek-dil ve yek-cihet ve nicelerini bî-gayr-ı hakk ehl-i örfe gamz ve tecrîm ve mallarını ahz ve memleketlerinin ihtilâlâine bâis ve ol-vechle ümmett-i muhammedi mutazarrır.....âdet-i müstemireleri olub.....mu'in ve yedlerinden bir-vech emn ve rahatları olmamağla mezbûrlar ıslâh-ı nefis idince Kütahya kal'asına kal'a-bend olunmak bâbında Adem Resûle arz ve i'lâm idiyor diyu ilhâh ve iltimâs itmeleriyle vâki' hüsn-ü bil-iltimâs arz eylediğın ecilden vech-i meşrûh üzre kal'abend olunmaları içün yazılmışdır

Fi evâsıt-ı C (Cemâziye'l-âhir) sene 1158

5-1

İzmir Kazâsı Nâibine Gümrük Emni İshak Zîde Mecdühûya hüküm ki:

Medine-i Manisa sâkinlerinden İbrahim nam kimesne âsitâne-i saâdetime gelub serseri geşt û güzâr ve kelimât-ı mücânebetden ibâret mezkûr(?) ref'-i ref'ine ictisâr eylediği cihetden bu mâkule mechûlû'l-ahvâl mecûzubun bu taraftan tard ve îgali muktezâ olmağla imdi sen ki gümrük emni mûmâileyhsin ma'rifetinle mezbûr İbrahim'i İzmir'e giden sefaînden birine vaz' ve İzmir iskelesine irsâl ve andan vilâyetine gitmek üzre iskele-i mezkûreye nakl ve îsâl olunduğunu müş'ir mevlânayı mûmâileyhden arz alub bu tarafa getirmek üzre sefine-i mezbûre reisine muhkem tenbih ve te'kîd eylemek bâbında fermân-ı alişânım yazılmışdır

Fi evâhir-i RA (Rebi'ül- evvel) sene 1158

5-2

İtlâkı içün emr-i şerif yazılmışdır

Evâil-i CA (Cemâziye'l-evvel) sene (1)159

Akşehir ve (...) Kâdîsı'na ve Konya Mütessellimine Konya Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Akşehir kazâsına tâbi' Kocabaş nam karye ahalilerinden Ahmed nam kimesne ile sâirleri südde-i saâdetime arzuhal idub bunlar kendu hallerinde olub hilâf-ı şer'î şerif kimesneye vaz' ve taaddîsi olmayub ve üzerlerine şer'an bir nesne sâbit olmayub bir-vechle dahl olunmak îcâb itmez iken bundan akdem isyân ve tuğyân ve isâl-i mazarrat 'adet-i müstemiresi üzre eşkıyaların zulme ve mütegalibe ve cebâbiyesinden karye-i mezbûr sâkinlerinden Süleyman Bölükbaşı dimekle ma'ruf şâki kendu halinde olmayub mukaddemân binyüzelli senesinde Akşehir sâkinlerinden Hacı Celil nam kimesnenin ırzına taarruz ve ahvali ve eşyası nehb ve gâret 'adet-i müstemiresi olduğundan mâadâ şâki-i mezbûr Süleyman kendu halinde olmayub nice ehl-i ırz kimesneleri hevasına tâbi' ehl-i örfe gamz ve tecrîm tasaddî ve ekseriyenin ırzlarını hetk ve ol-vechle ahvalleri diğer gün olduğundan gayr-i yine kazâ-i mezbûr sâkinlerinden kethüdarı merkûm el-Hac Celil nam kimesnenin dahi katl kasdıyla refikaları onbeşyigirmi mikdarı eşkıya ile iki defa' üzerine hücum ve bunun emsali fesâd ve şekâvetin nihayeti olmayub ziyâde-i.....olduğunu kazâ-i mezbûr ahalilerinden cem'-i gaffâr ve cem'-i kesir kimesneler meclis-i şer'ada haber verdikleri mukaddemân Akşehir kadî'sı mevlâna Mehmed zide fazluhu der-i devletmedarıma i'lâm eyledikde mezbûr bulunduğu mahalde ahz ve mahalleye ihzâr ve ashâb-ı hukukun hakk-ı icra ve ihkak-ı hakk olduktan sonra ıslah-ı nefis idince Konya kal'asına kal'a-bend olunmak bâbında Karaman valisine vezirim Ebubekir Paşanın mektubu mûcebince bundan akdem Karaman valisi vezir-i müşârün-ileyhe hitâben emr-i şerifim sâdır olmuşken itâat-i emr-i şerif itmeyub firar ve ba'ide bir tarikle kal'a-i merkûmeye duhûl ve yine kendu halinde olmayub nice fukara ve zuafâyı bi-gayr-ı hakkın ahz ve habs ve mallarını ahz ve ırzlarına taarruz ve Ahmed nam kimesneyi dahi üç gün 'ale't-tevâli darb-ı şedîd ile darb ve mecrûh ve her tarafını hâra bere eyledikten sonra kanâat itmeyub nim-i emrime mutî evvel eğer bana itâat itmezisen ve karye giden aher-i mahalle gidub bundan teşekkî iderisen seni katl iderim diyu talâk-ı selâseye şart ve nice ifk ve iftira ile zevcesinden tatlık itdirub üç aded evladlarından dûr ve sefil ve sergerdân bırakub bunun emsali fesâd ve şekâvetinin nihayeti olmadığını bildirub şâki

mezbûr ile mahalinde murafaadan ve ihkak-ı hakk olunduktan sonra mukaddemân sâdır olan emr-i şerifim mücebince kal'a-i mezbûrede kal'a-bend olunmak bâbında müceddeden hükm-ü hümayûnum rica ve dîvân-ı hümayûnumda mahfûz olan kuyûd-u ahkâma müracaat olundukda şakî mezbûr bulunduğu mahallde ahz ve mahaline ihzâr ve şer'le sâbit olan hukuk-i ibâd-ı ashâbına istirdâd olunduktan sonra Konya kal'asına kal'a-bend olunmak için mukaddemân emr-i şerifim verildiği mastûr ve mukayyed bulunmayub mahallinde şer'le görülüb mukaddemân sâdır olan emr-i şerifim mücebince zimmetinde sabit olan hukuk-u ibâd bi-gayr-i istirdâd kal'abend olunmak emrim yazılmışdır

Fi evâhir-i RA (Rebi'ül- evvel) sene 1158

5-3

Karlılı Sancağı Mütesellimine ve Ağrıboz Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Ebulahor(?) kazâsı nâibi Halil zide ilmuhu mektub gönderub Karlılı sancağında vâki' Ekser Muruz(?) kazâsına tâbi' sadrazam-ı sâbık müteveffâ İbrahim Paşa Evkâf'ı karyelerinden Derğomire(?) nam karye sakinlerinden Yorgo Hasurid ve Kutlu ve Todori nam zımmîler dahi sâirleri meclis-i şer'a varub karye-i mezbûr sâkinlerinden Yanimagnete nam zımmî öteden beru hilekâr ve mürtekib ve karye-i mezbûre re'âyâlarının umûrlarına vechen min-el-vücûh karışdığı yoğken bir iki seneden beru takrib ile Kocabaşlık iddiasıyla mücerred kendu dahi.....içün her birini bilâ- mûcib bî-vech-i şer'a tagrîm ve tecrîm itirdiğinden mâadâ vâkfi mezbûrun mahsûlüne.....ba'zı işler ile re'âyâ fukarasını perişân ve....gadr ve....iddiği zâhir ve halen kazâ-i mezbûrede zuhûr iden haydud eşkıyâsının bazılarıyla yek-dil ve yek-cihet.....virmekle mesfûr Yanimagnete zımmî karye-i mezbûreden ihrâc ve Ağrıboz kal'asına kal'abend olunmak bâbında emr-i şerifim verilmek ricasına vâki' hüsn-ü bil-iltimâs arz eylediği ecilden vech-i meşrûh üzre kal'abend olunmak için yazılmışdır

Fî evâil-i R (Rebi'ü'l-âhir) sene (1)158

5-4

İstanbul Gümrüğü Emîni Seyyid İshak Zîde Mecdühûya hüküm ki:

Hüseyin nam kimesne bundan akdem serika töhmetiyle ahz ve ba‘de-l-isbât ba-fermân-ı ali küreğe vaz‘ olunmağla mezbûr fî-mâba‘d İstanbul ve havalisinde durmayub ve ol-ma‘kule töhmet ile ahz olunur ise bilâ-tereddüd cezası tertîb olunmak şartıyla mezbûru sen ki İstanbul Gümrük Emîni mûmâileyhsin sefâinden birine vaz‘ vilayetine gitmek üzre Tekfurdağı’na irsâl eylemek fermânım olmağın senki emîni mûmâileyhsin fîmâba‘d İstanbul ve havalisinde durmayub ol-ma‘kule töhmet ile ahz olunur ise cezası tertîb olunmak şartıyla giden sefâinden birine vaz‘ vilayetine gitmek üzre Tekfurdağı’na irsâl eylemek bâbında fermân-ı alışânım yazılmışdır

Fî evâil-i R (Rebî‘ü’l-âhir) sene 1158

6-1

Eskişehir Kazâsı Nâibine ve Serdâr Vekili ve Ocak İhtiyarları ve A‘yân ve Vilâyet Başerlerine ve Seddûlbahir Dizdârına hüküm ki:

Medine-i Eskişehir sakinlerinden erbâb-ı hayrât ve hasenât ve sulehâdan el-Hac Mehmed ve Mustafa Ağa ve el-Hac Ahmed ve karındaşı el-Hac Mahmud ve Ocaklı İsa ve el-Hac Osman ve Sûhte Mustafa ve Ahmed ve İnce el-Hac Ali ve el-Hac Hasan ve el-Hac Halil nam kimesneler medine-i mezbûrede meclis-i şer‘a varub her birileri nizâm-ı hal ve istirhâm ahvâl eylemişler ki öteden beru kendu hallerinde olmayub mesfûr ve müteharrik ve sâhibü’l-memhûr müfti Ali Efendi.....Haydar Oğlu Seyyid Osman ve Kuri Oğlu Hacı Ali ve Tiryâki Oğlu Seyyid Süleyman ve Kasab Hacı Ahmed ve Arab Oğlu Mehmed ve İlci Oğlu Ali ve Hacı Osman Oğlu Deli İbrahim ve Kara Memiş ve Kara Hacı İbrahim ve.....Ömer Beşe nam mesfur ve mürtekebiler icra-i ırz ve celîl-i mâl sevdalarıyla tarik-i hakkdan udûl ve zulm ve mütegalibeden olan Eskişehir mütesellimi Deli Beg dimekle ma‘ruf kimesne ile yek-dil ve yek-cihet ve nice eşkıya ve erâzile malın alub katl-i nüfus ve nehb emvâl ıbad-ı Adet-i müstemirreleri olan kazâ-i mezbûre tâbi‘.....karyesinden Kara Veli oğulları dimekle ma‘ruf Yusuf ve karındaşı ve bölükbaşları.....olan Kürd Mehmed nam.....ve lazîmü’l-erzâle eşhâs ittihâd ve ittifâk ve cumhûr ve cem‘iyyet ile hilâf-ı şer‘i şerif ve mugayir-i kânun.....menzillerimizi basub muhasıra ve ba‘zı eşyalarımızı yağma ve garet eylediklerinden gayri bilâ- hasım-ı şer‘a ve bilâ mürafaa ve bilâ emr-i ali ve sened ve ehl-i ve ıyâl ve evlâd ve akraba ve müte‘allikâtımızdan ham-ı tâmla her birlerimize

sehm-i tahmîl ve ol-vecih harrâ ve kahrâ birer buçuk kise akçalerimizi gasb ve hetk-i ırz ve zulm sarîh eyledikleri hâzır-bi'l-meclis olan.....müslimanın ma'lûm(?) suâl ve ihbarları üzre meblâ'-i mezbûr yedi buçuk kise akçemizi gasb iden müfsidun mezbûrun ile mahalinde mürâfaa-i şer'aihkak-ı hakk olunduktan sonra bu misüllü hilâf-ı şer'i ve kanun hareketine cesaret iden müfsidlere mûceb 'adet ve sebep(sehl)-i nasihat olmak için lâhib ıslah-ı nefis ve lazımu'l- mahv olan mezbûrun Kara Veli oğulları Yusuf ve karındaşı ve bölükbaşları.....olan Kürd Mehmed nam eşkıyalardan gayri zikr olunan mütesellim Deli Beg sâlif-ül-beyân müfsidler ile.....kal'asına mübâşir ma'rifetiyle kal'abend ve iclâ olunmaları bâbında emr-i şerifim sudûru ricasıyla der-devletmedârıma arz ve i'lâm olunmasına ilhâh itmeleriyle hâzır-bi'l-meclis olan müsliman sulehâ mezbûrun hâl-i mazlûmiyyetleri minvâl-i meşrûh üzre itduguna alâ-tarîk-iş-şehâde haber virdiklerinden ma'âda kazâ-i vech-i meşrûh üzre olduğuna sen ki Eskişehir nâibi mevlâna Ahmed Fevzi zide ilmuhusun 'ilmin muharrit olub vâki' hüsn-ü der-sâadetime arz ve i'lâm itmediği müfti-i mezbûrun hakkında bâ-işaret-i şeyhü'l-islâmı emr-i şerifim sâdır olmağın andan mâada arz.....esâmları mezkûr olanlar ocak tarafından ve der-sâadetimden ta'yin olunan mübâşir ma'rifetiyle ahz ve meclis-i şer'a ihzâr ve terâki' ve keyfiyetleri ehl-i kazâdan tefahhus ve ihbâr ve arz olduğun vech üzre sû-i halleri muvâcehelerinde sâbit olur ise salâh-ı halleri zâhir olunca Seddûlbahir kal'asına irsâl ve kal'abend ve refikalarının fimâba'd kendu hallerinde olacaklarına mu'temedü'n-aleyh kefilleri alunub ba'de't-tescîl vâki' hüsn-ü sûret-i sicillâtlarıyla arz olunmak için ocak mektubu tahriri fermanım olmağın (...) mübâşir ta'yin ve irsâl olunmuşdur imdi senki mübâşir mûmâileyhsin ocağın kâr-güzâr ve hıdamât-ı lazıme uhdesinden gelmeğe sâhib-i iktidâr olduğun ecilden ocak tarafından emr-i şerifimle mübâşir ta'yin olunmakla gerekdirdiği der-sâadetimden ta'yin olunan mübâşir ile ittihâd ve ittifâk idub bir gün akdem mahal-i mezbûre varub derun uhdesinde isimleri mezkûr olanlar mübâşeret ve ihtimamlarınız inzimâmıla vechle ma'rifet ve ma'rifet-i şer'le şeddâ ve illet tefahhus.....olunub bulundukları mahalde alâ-eyyi-hâl ahz ve firâr ve gıybet eylemişleri zuhûr ider ise şer'le.....lazım gelende buldurub bir gün akdem ele götürülüb huzûr-u şer'i ihzâr ve terâki' ve keyfiyetleri ehl-i kazaâdan tefahhus ve istihbâr ve arz olduğun vech üzre sû-i halleri muvâcehelerinde sâbit olur ise salâh-ı halleri zâhir olunca ber-mûceb ve emr-i ali mezbûrun Seddûlbahir Kal'asına mahbûs-ı isâl ve kal'abend ve refikalarının dahi

fîmâba'd kendu hallerinde olacaklarına mu'temedü'n-aleyh kefilleri alunub tescil olundukdan sonra vâki' hüsn-ü sûret-i sicilâtlarıyla arz olunmak için husûs-u mezkûre kemâl-i ihtimâm-i tâm ve bir minvâl mücerred itmâm-ı hıdemât merkûm ile avdet olunmağla.....ve sâ'î ve iktidâr eyleyesiz şöyle ki tama'-ı ham taamûde(?) veyahud rica ve şefâ'at ve bir takrîb ihmâl ve müsâmaha ve iğmâz-ı ayn ve tekâsül-ü kusûr sebebiyle ahz ve infâz ve icrâyı emr-i şerif olunmamak bu misüllü tekâsül ve tehâvün vukû'yla ve her ne tarîkle tekrar ehl-i fukaraya gadr ve taaddîye ve şekâvete bâdi hilâf-ı şer'î ve hilâf-ı emr-i ali nâ-marzî hareket olmak ihtimaliyle bir dürlü.....kâdir olmayub ve mezbûrun muayyen ve.....olub muhâlefet ider olur ise her kim olur ise olsun itâb ve ikâb oluna hakkından münfehim olub ve bilâ cürm kimesneye dahi taaddî olunduğuna rızâyı hümâyûnum olmamağla nusret üzre hareket ve izhâr-ı sadâkat ve icra-i mühim ve mukayyed olası ve sen ki dizdârı merkûmsun ber-minvâl-i meşrûh ahz ve ber-mûceb emr-i ali kal'abend olunmaları için mübâşiran taraflarından varan mahbûsları dizdârı olduğun kal'a-i merkûmede habs ve kal'abend eyleyub tekrar ıtlâkları için emr-i ali ve ocak tarafından mühürlü mektub varid olmadıkça ıtlâk eylemekden ahzâr ve mücânebet eyleyesiz diyu bi'l-fi'l dergâh-ı muallâm yeniçerileri ağası olan İbrahim Ağa dame mecduhu tarafından mühürlü mektub verilmekle vech-i meşrûh üzre amel olunmak bâbında ferman-ı alışan yazılmışdır

Fî evâil-i R (Rebî'ü'l-âhir) sene 1158

6-2

İsterde Kazâsı Nâibine ve Kavala Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Sen ki İsterde nâibi mevlâna Hüseyin zide ilmuhusun mektub gönderub İsterde kazâsına tâbi' Katraniçe nam karye sakinlerinden Raşkov Papas dimekle ma'ruf zimmî kendu halinde olmayub karye-i mezbûrun bedel-i nüzul ve 'avârız ve cizye ve sâir tekâlîfine karışub ehl-i zimmet re'âyâ fukarasını birbirlerine düşürüb.....ile diyâr-ı âhere giden re'âyânın karye-i mezbûrda olan zevcelerini ihlâl ve dürlü hile ile evlerinden ihraç def'-i şeni' kasdıyla taarruz ve hetk-i ırz itmek 'adet-i müstemiresi olmağla bundan akdem mesfurdan teşekkîfîmâba'd kendu halinde olmak üzre muhkem tenbih ve te'kîd olmayub haline olmaz ise hakkında lazım gelen icra olunmak üzre arz olunmak için emr-i şerifim sadır olmuşken mesfur mücerred adem-

i itâatinden nâşi yine kendu halinde durmayub fesâd ve şekâveti hadden efzûn.....çavuş marifeti ve marifeti şer'le töhmet-i mezkûr sefâlet üzerine sâbit olur ise ahz ve kal'a-bend ve suret-i sicillâtıyla arz ve i'lâm idulub ve eğer şer'an sâbit(okunmuyor)...taaddî ittirmemek üzere bundan akdem İsterde kâdısı mevlana Hasan zide fazluhu i'lâmıyla emr-i şerifim verilmişken dahi mesfûr mübâşir-i merkûmun vurûdundan on gün mukaddem firâr ve el'e gidmemekle ancak karyeleri zâbiti ma'rifetiyle ve ma'rifet-i şer'a il'e götürülüb mukaddemân sadır olan emr-i şerifim mücebince kal'a-i merkûme-i irsâl ve kal'abend olunmak bâbında emr-i şerifim verilmek ricasına vâki' hüsn-ü karye-i mezbûr re'âyâları iltimâslarıyla arz ve dîvân-ı hümayûnumda mahfûz olan kuyûd-u ahkâma müracaat olundukda vech-i meşrûh üzere emr-i şerifim verildiği mastur ve mukayyed olunmanın mukaddemân sadır olan emr-i şerifim ve vech-i meşrûh üzere amel olunmak için yazılmışdır

Fî evâil-i R (Rebî'ü'l-âhir) sene (1)158

7-1 (TERKİN)

Sadır olan fermân-ı Ali mücebince terkin afv için emr-i şerifim yazılmışdır

Evâil-i sene (1)158

Dîvân-ı Hümayûn'umda Çavuş Başı Ali Dame Mecdühûya ve Sakız Ceziresi Nâibine hüküm:

Halen Darbhâne-i 'Âmire'mde Başkâtib olan Semi kendu halinde olmayub kavlen ve fi'len üzerine lâzım olmayan hareket nâ-marzî taaddî eylediği cihetden te'dîb-i muktezâ olmağla Çavuş mübâşiretiyle mezbûru ahz ve Sakız Ceziresine nefiy ve iclâ' olunmak için irsâl olunmak fermânım olmağın sen ki Çavuşbaşı mûmâ-ileyhsin mezbûru (...) çavuş zide kadrehu mübâşiretiyle ahz ve cezire-i merkûmeye irsâl ve sen ki nâibi mûmâ-ileyhsin vusûlünde mezbûru cezire-i merkûmede ikâmet itirub tekrar emr-i şerifim sadır olmadıkça âher-i mahaleye bir katre hareket itirmeyub ve ve ber- târikle firâr 'iyâlinden ihrâz vech-i sâbit eylemek bâbında fermân-ı alişânım sadır olmuştur

Fî evâil-i R (Rebî'ü'l-âhir) sene (1)158

7-2

Sakız Kazâ'sı Nâibi'ne ve Sakız Muhassıl'ına ve Çeşme Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Sen ki Sakız kazâsı nâibi Mevlâna el-Hac Ömer zide ilmuhusun mektub gönderub cezire-i Sakız'da mütemekkin re'âyâ'ya Kocabaşları ve sâir re'âyâdan cemm-i gafîr ve cemm-i kesîr meclis-i şer'a varub nefsi-i Sakız sâkinlerinden Muhammed Bin Ali nam kimesne kendu halinde olmayub sekrânen ve te'kîde kızlarını ve avratlarını hilâf-ı şer'î şerif taaruz ider Filibe'den olmağla hâzır-bi'l-meclis Katurti....Altov nam bâkireye.....mümkün olmayub şâki mezbûrun kendulere ve ırzlarına ve emvâllerine sû-i kasd ve taarruz ve tasallutundan emn ve rahatları olmayub cümlesinin diyâr-ı âherde perâkende ve perîşân olunmalarına bâis ve bâdi olmağla sâire mûcib-i âdet içün mezbûr Muhammed ıslah-ı nefsi idinceyedeğin sen ki Sakız muhassıl'ı mûmâileyhsin ma'rifetinle civarlarında vâki' Çeşme Kal'ası dahilinde kal'abend olmak bâbında vâki' hükm-ü hümâyûnum verilmek ricasına bi'l-iltimâs mevlânayı mûmâ-ileyh arz eylediği ecilden vech-i meşrûh üzre kal'abend olunmak içün yazılmışdır

Fî evâil-i R (Rebî'ü'l-âhir) sene (1)158

7-3

İtlâk-ı içün emr-i şerifim yazılmışdır

Fî evâsıt-ı C (Cemâziye'l-âhir) sene (1)158

Yeniçeri ağası mektubu mûcebince tekrar emr-i şerifim yazılıub zîrde kayd olmuşdur

Fî evâil-i CA (Cemâziye'l-evvel) sene (1)158

Siroz Yeniçeri Zâbiti ve İnöz Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Dergâh-ı muallâm gedüklüleri kâtibi olan Mutasarrıf Hüseyin zide mecdühû gelub berât-ı şerifim ile mutasarrıfı olduğu zeâmeti karyelerinde Zihne kazâsında vâki'

Alaca-Ahûr (?) nam karye hâne-i avâriz ve bedel-i nüzul ve celekeşân(?) ağnamı ve tekâlîf-i sâiresi.....Pravişte kârhanesine kömür virmek üzere kârhanе-i mezkûr ocaklığı olmağla karye-i mezbûre sükkânından Hacı Abdurrahman Beşe demekle ma‘ruf kimesne karye-i merkûmenin bilâ-sebeble ittihâd ve ittifâk idub re‘âyâ fukarasını dâima taciz ve dürlü cevri ve taaddi ile emlak ve arazilerini gasb ve zabt eylediğinden başka fuzûlî zâbitlik iddiâsıyla reâyâ’yı ahz ve habs eylediğinden re‘âyâ dahi bi’l-zarûre âher-i kazâlara firâr idub mir-i kârhanenin hizmeti ta‘tiline ve zeâmet-i mezkûr mahsûlünden kesr ve noksana bâis ve bâdi olmağla bundan akdem Abdurrahman ve refîkaları olan Haydud Oğlu Hasan ve Bekir Ağa demekle meşhûr kimesne bu vecih ile karye-i mezbûre re‘âyâsına zulm ve taaddi idub ve me‘mur oldukları sefer-i hümâyûnuma gitmediklerinden fukarayı râiyet şerr ve mazaratlarından tahlîs için zâbitleri ma‘rifetiyle ahz ve İnöz kal‘asına kal‘abend olmaları için ellibir senesinde emr-i şerif sadır oldukda ele getirmeyub ve henüz ıtlâkları için emr-i şerif dahi sadır olmamışken yine evvelinden ziyâde zulm ve taaddîye cesaret olunduğın bildirub fukarayı riâyet merhamet merkûm Abdurrahman zâbit-i ma‘rifetiyle alâ-eyyi-hâl ahz ve İnöz kal‘asında kal‘a-bend olunmak üzere emr-i şerifim sudûrunu istid‘â ve Pravişte kârhanesi emini el-Hac Mehmed Çorbacı zide mecdühû dahi arzıyla inhâ’ itdiği vak‘â refîkalarıyla mezbûr Abdurrahman’ın İnöz kal‘asında kal‘a-bendleri için kırkdokuz ve ellibir senelerinde emr-i şerif verildiği dîvân-ı hümâyûnum kaleminden ihrac olunduğın bi’l-fîl Başdefterdârım olan Yusuf dame uluvvuhu i‘lâm itmeğın zâbit-i ma‘rifetiyle İran Seferine irsâl olunub muhalefet birle gitmez ise sen ki Sirozda yeniçeri zâbiti mûmâ-ileyhsin ma‘rifetinle kal‘abend olunmak için yazılmışdır

Fî evâil-i R (Rebî‘ü’l-âhir) sene 1158

7-4

Gözlevi(?) Kadî’sına ve Kavak Ustasına hüküm ki:

Aişe nam hatun südde-i saâdetime arzuhal idub mezbûrenin oğlu Gözlevili Ahmed bundan akdem serikâlık töhmetiyle Galata’da ahz ve ba- fermân-ı alışan küreğе vaz’ olduğun bildirub afv ve ıtlâk olunmak bâbında inâyet ile ve mezbûr fi-mâba’d Asitâne-i Aliye ve havalisinde durmayub vilayeti olan Gözlevi’de ikâmet itmesi şartıyla afv ve ıtlâkını irâde-i beyanıyla me‘mur asâkir Tatarbaşı an-halk

selâtin.....Sultan zide uluvvuhu iltimâs itmekle iltimâsları üzre mezkûr sen ki Kavak Ustası mûmâileyh ma‘rifetiyle Gözleve’ye giden sefâinden birine vaz‘ mahbusen Gözleve’ye nefiy ve iclâ ve anda ikâmet itdirmek şartıyla ıtlâk ve Gözleve kadısı mevlâna mûmâileyhden vusûlatı müş‘ir arz götürmek üzre sefine reisine tenbih olunmak bâbında fermân-ı alişânım için yazılmışdır

Fî evâil-i R (Rebî‘ü’l-âhir) sene 1158

7-5

İstanbul Gümrük Emini Zîde Mecdühûya hüküm ki:

Mustafa nam kıbtî südde-i saâdetime arzuhal idub mezbûr sâriklerden olmak üzre....olmağla bundan akdem ahz ve ba- fermân-ı ali küreğе vaz‘ olunmağla ıtlâk olunmak bâbında emr-i şerifim ile eylediği ecilden mezbûrun İznikmid’li olduğu haber vermeleriyle fî-mâba‘d âsitâne’ye gelmemek üzre ıtlâk ve sen ki Gümrük Emini mûmâ-ileyhsin ma‘rifetinle giden sefâyinden birine mahbûsen vaz‘ ve İznikmid’e irsâl itmek bâbında fermân-ı alişânım için yazılmışdır

Fî evâil-i R (Rebî‘ü’l-âhir) sene 1158

7-6

Dîvân-ı Hümâyûn’umda Çâvûş Başı Olan Ali Dame Mecdühû’ya hüküm ki:

Hâlen darbhâne-i âmiremde başkâtıp olan Sem‘î kendu halinde olmayub kavlen ve fi‘len üzerine lâzım olmayan hareket-i nâ-marzî’ye tasaddî eylediği cihetden te‘dîb-i muktezâ olmağla sen ki Çâvûş Başı mûmâ-ileyhsin Sakız Ceziresi’nde cezire-bend olunmak için emr-i şerifim sadır olub lâkin el-hâletü hâzih afv ve ıtlâk olunmak fermânım mezbûrun cürm-i afv olunub cezire-bend için sadır olan emr-i şerifim kayd-ı terkin olunmak fermanım olmağın sen ki mûmâ-ileyhsin vech-i muharrer sadır olan emr-i şerifimin kayd-ı terkin olunmağla mezbûr Semî’nin cezire-i mezbûreye irsâli sebebiyle tahliye eylemek bâbında yazılmışdır

Fî evâil-i R (Rebî‘ü’l-âhir) sene (115)8

8-1

Kütahya Kal'ası Dizdâr'ına hüküm ki:

Gediz kazâsı nâibi mevlâna es-Seyyid Abdullah mektub gönderub Gediz kazâsında sâkin ulemâ' ve sulehâ ve askeri ve re'âyâya bi'l-cümle meclis-i şer'a varub hâlen Gediz kazâsında yeniçeri serdârı olan yigirmidokuz bölükün Ahmed nam serdâr ile İmam Hasan nam kimesnenin haklarında yine kazâ-i mezbûre sükkânından (...) nam hâtun ile oğlu Ahmed nam kimesne hâlen Anadolu Valisi Kars Canib seraskeri düstûr-u mükerrerem müşîr-i efham ve...sadr-ı esbak vezirim Yegen Mehmed Paşa edâme Allahu iclâlehu'ya iştikâ' eylediklerinde vezir müşârün-ileyh tarafından buyrulduyuyla(?) merkûman serdâr Ahmed ve Hasan dîvân-ı Anadolu'ya ihzâr ve murafta şer'a olunduklarında üzerlerine kal'a-bendleri husus-u töhmet şer'an sâbit olmuş değil iken merkûmanı bilâ-emr-i şerif buyrulduyla Kütahya kal'asında kal'abend idub mağdûr olmalarıyla lâkin merkûman kendu hallerinde..... olduklarından mâadâ ehl-i kazâ-i merkûm kendulerinden râzî ve şükrân olmalarıyla afv ve ıtlâk vesileleri tahliye olunmak bâbında vâki' hüsn-ü hükmü hümayûnum verilmek ricasına bi'l-iltimas arz eylediği ecilden dîvân-ı hümayûnumda mahfûz olan kuyûd-u ahkâma müracaat olundukda İran tarafında vâki' sefer-i nusret.....içün serasker müşârün-ileyh mahaline me'mur serdengeçti ve serdârlar bayraklarıyla umûmen ihrac ve dergâh-ı muallâm yeniçerileri ve kuloğulları ve sâir tavâif askerin hatt-ı hümayûnum şevket-makrûnumla.....emr-i şerif-i alişânımla hâlen kulkethüdâsı olan iftihâr-ül-emâcid vel-ekârim Ali dame mecdûhu.....üç kulun dahi sürüciliği ile me'mur.....olmağla husus-u mezbûr için tarafından ahz ve kal'abend olunmak üzre gönderdiği her kim olur ise olsun kal'abend olunmak bâbında kal'a dizdârına hitâben emr-i şerifim verildiği mastûr ve mukayyed olunmağın mukaddemâ sadır olan emr-i şerifim mücebince kal'abend olunmayub âher-i sâl-ı zımmında buyruldu ile kal'abend olunmuşlar ise aceleten sefer-i hümayûnuma gitmek şartıyla afv ve ıtlâk olunmaları için yazılmışdır

Fi evâil-i R (Rebî'ü'l-âhir) sene 1158

8-2

Kastamonu Kal'a'sı Dizdâr'ına ki:

Derûn'ül- feẓân vel-ahkâm Taraklıborlu kadîsı mevlâna Ğani-zâde Mehmed zide fazluhu sÛdde-i saâdetime mektub gönderub Taraklıborlu sâkinlerinden Halac Oğlu el-Hac Mustafa ve Zurnacı İbrahim nam kimesnelerin haklarında zulm ve....eşkıyâ dürlü Taraklıborlu mahallâtından Haran(?) köyünde mütemekkin ehl-i zimmet re'âyâ tâifesi hilâf-ı inhâ arzuhal bilâ teşekkî eylediklerine binâen bundan akdem ocakdan mübaşir ma'rifetiyle mahalde husemâlarıyla muraftaa ve üzerlerine şer'an bir nesne sâbit ve zâhir olmayub iştikâ'ları gayr-ı mütehakkık ise kal'abend olunmaları için emr-i şerîfîm sadır olub imtisâlen li emrû'l-ali mezbûrun meclis-i şer'a ihzâr ve husemâlarıyla muraftaa ve üzerlerine şer'an bir nesne bir nesne sâbit ve zâhir olmayub iştikâ'ları gayr-i mütehakkık olduğun kazâyı mezbûr ahalilerinden cemm-i gafır ve cemm-i kesir hüsn-ü hallerini ihbâr itmeleriyle merkûman Mustafa ve İbrahim kal'abendlikden ıtlâk olmaları için hükm-ü hümayûnum verilmek ricasına vâkî' hüsn-ü mevlânayı mûmâileyh bi'l-iltimas arz ve mücebince mezbûran hallerine merhameten afv ve ıtlâkları için emr-i şerîfîm sudûru bâbında iftihâr'ü-l-umerâ-i ve'l-ekâbir bi'l-fi'l dergâh-ı muallâm yeniçerileri ağası olan İbrahim Ağa dame uluvvuhu dahi i'lâm eylediği i'lâm-ı mücebince ıtlâk olunmaları için yazılmışdır

Fî evâil-i R (Rebî'ü'l-âhir) sene 1158

8-3

Sadır olan fermân-ı âlîşanım mücebince kefil olan Bıyıklı Hasan Çavuş'un ve Ali Çavuş'un ve Uzun Ali Çavuş'un ve Salih Çavuş'un kefâletleri kayd-ı terkin olmuşdur

Gurre-i S (Safer) sene (1)159

Boğazkesen Kal'a'sı Dizdâr'ına hüküm ki:

Şahabeddin kazâsına tâbi Akbaş nam karye sakinlerinden (...) nam hâtun gelub bunun zevci karye-i mezbûreden Seyyid İbrahim nam kimesne zümre-i sipâhdârandan öteden beru hanedân ve kendu halinde kimesne hilâf-ı şer'a vaz' ve taaddîsi yoğiken ashâb-ı ağrâzdan ba'zı kimesneler mezbûr için umûr-u kazâ ve vel-ahkâm şerîata

karuşub ve beher-i tekâlîf tevezzü’’nden kendü nefsiçün on ve onbeş gurus zam ve kura-i raiyyet tahmîl ve ba’zı re’âyâ fukara kızlarını âhere tezvîc-i murad etdikde tarafından beş altı gurûş almadıkça nikâh itdirme diyu mukaddemân Şahabeddin kazâsı nâibi es-Seyyid İsmail arz eyledikde mahalinde şer’a görölüb tarafından keyfiyet-i ahvalleri ehl-i kazâdan suâl ve mezbûrun hakkında isnâd olunan mevâdd vâkî’ ise ashâb-ı hukukda hakları bade-s-sübût istirdâd olundukdan sonra kal’abend ve eğer hilâf-ı ve gayr-ı vâkî’ ise mahzar ehl-i bilâ arz olunmak üzre emr-i şerifim sadır ve ber- mûcib emr-i âlî mezbûr davet-i şer’a olundukda itâat-i emr-i münif eyledi diyu tekrar kazâ-i mezbûr nâibi es-Seyyid Ahmed zide ilmuhu arzıyla Boğazkesen kal’asına kal’abend için emr-i şerifim ısrar itmeleriyle mezbûr Seyyid İbrahim’in hüsn-ü haline müş’ir Viran kadîsı ve Çerkeş kadîsı ve Boğaz kazâsı nâibi ve Bolu Voyvodasısın başka başka arz eyledin bildirub mezbûr afv ve ıtlâk olunmak bâbında emr-i şerifim rica sadır olan fermân-ı âlî’ye imtisâlen mezbûr es-Seyyid İbrahim’in nefesine ve hîn-i mutâlebe de ihzârına sipahdâr ocağı çavularından Bıyıklı Hasan Çavuş Bin Halil ve Ali Çavuş Bin İbrahim ve Uzun Ali Çavuş Bin Murad ve Salih Çavuş Bin Resul nam kimesneler kefil ve Davud Paşa mahkemesinde tescîl olunduğun bi’l-iltimâs mahkeme-i mezbûr (s:9) nâibi Mevlana Feyzullah zide ilmuhu ile mezbûrun çavuşlar ocağı zâbitânı mevâcibelerinde kefil ve kefâletleri sâbit-i defter olunmamağla merhameten afv ve ıtlâkı için emr-i şerifim sudûruna sipahiler ağası Süleyman dame mecdûhu dahi i’lâ(m) itmeleriyle feyyil-i şer’adan verilen i’lâm ve ağası i’lâmı mûcebince mezbûr Seyyid İbrahim ba’de kendü halinde ırzıyla mukayyed olmak şartıyla ıtlâk olunmak için yazılmışdır

Fî evâil-i R (Rebî’ü’l-âhir) sene 1158

9-1

İstarova ve (...) ve Kadîlarına ve ol-Havalilerde Olan Hükâm ve (...) Kal’ası Dizdârı ve Â’yân Vilayetine hüküm ki:

İstarova sâkinlerinden yetmişyedi cemâati Ahmed Ağu dimekle ma’ruf şakî ile refikası hakklarında vârid olan.....alâ-vechi’t-tedkik nazar ve iktizâ-i hali i’lâm olunmak bâbında sadır olan fermân-ı âlî’ye imtisâlen merkûm Ahmed Ağu ve refikaları Sadık ve biraderi Köse Salih ve Hamza ve Süleyman ve Abdullah ve

hevâdârları Premedi ve Kolonya nam mahalden kırelli nefer eşkıyâ ile binyüzellisekiz senesinde kazâları sükkânından mürûr ve ubûr iden bezirgân ve çoban ve sâir fukarayı bi-gayr-i hak ahz ve der-zincir ve tecrîm ve Görice kazâsında Roskopol Karyesinde Pancu ve Mateyid ve Yorgi ve Manço nam bezirgânları alenen katl ve yanlarında mevcûd ikibin gurûş ve sâir emvâl ve eşyaları gasb ve bunun emsali şekâvetleri elliye senesinde Cemâziye'l-evveli tarihiyle müverrah Görice ve kesr-i nâibleri ve mütesellim ve kadîları arzları mücebince der-saâdetimden gönderilen mübâşir ma'rifetiyle şer'â görülüp ihkak-ı hakk olunmak üzere bir kıt'a emr-i şerifim sadır ve kezâlik Görice nâibinin i'lâmı mücebince Görice kazâsına tâbî Kamanica karyesi ahalilerinden mukaddemâ sadır olan emr-i şerifimde isimleri mezkûr beş nefer müslim ve dört nefer zımmîler ki merkûm Ağu ve refîkaları mezkûrun ve sâir yüzelli Arnavud eşkıyâları ile hanelerini basub emvâl ve eşyalarını garet ve hayvanatları sürüb bermûcib-i hüccet şer' ile onüç kiselik akçe ve eşyaları garet ve mal-ı mîrînin dahi ibtâlîne bâis olmalarıyla mübâşir ma'rifetiyle İskenderiye kal'asında kal'abend için dahi emr-i şerifim sadır ve merkûm Ağu mahkemeyi basub kadîyı ahz ve habs ve etrafını ateşe verub ve ba'zılarını bi-gayr-i hakk darb ve katl ve gece ile firâr ve refîkleri merkûmun ahz ve ehl-i vilâyete hesâbları görülüb ba'de'l-yevm â'yânlık iddiâ'sında olmayub umûr-u vilâyete karışmamak üzere taahhüd ve hilâf-ı zuhûr ider ise canîb-i mîrîye her birileri başka başka.....kat' olundukları İstarova kadîsı ve Deyre nâibleri tarafından verilen üç kıt'a hüccet şer' âlî ba-fermân-ı âlî baş muhasebede mukayyed olub ve merkûmun şekâvet ve zulm ve taaddillerinin nihayeti olmadığı ve merkûm Ağu cebren kadî-i mezbûrun mührünü alub töhmetleri şerr ve di-hâhları üzere habs halleri ve ba'zıların dahi sû-i halleri i'lâm ve mübâyaa bedeliyesini fukara virmeğe razı iken virdirmeyub mal-ı mîrînin ibtâlîne bâis oldukları vali ve hükkâm ve emr-i şerifime adem-i itâat ve inkıyâdları hakklarında vârid olan arzlardan ve İstarova kazâsında sâkin yeniçeri ihtiyarları hevâlarına tâbî olmadıkları için her birilerini tecrîm ve taciz ve ırzlarını hetk eyledikleri arzuhal ile nizâm-ı hal eylemeleriyle bu makûle şer ve şekâvet üzere olub bi-d-def'ât sadır olan emr-i şerifem ile memnûnen ve mütenebbih olmayub fukara-i raiyyet-i perîşan ve dâima ızrâr 'ibâd ve ihtilâl bilâ- ta'til umûr-u miriye'ye bâdi olan eşkıyâlardan merkûm Ağu Ahmed ve refîkaları mezkûrun bulundukları mahalde cümle ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'â ve mübâşir ma'rifetiyle mübâşir-e kemâl îânet iderek bu hususda bilâ-kusur hadd ve sahî ve ihtiyâc olunarak

bi'l-ittifâk alâ-eyyi-hâl ahz ve terâki' şer'a ve üzerlerine sübût bulan hakk-ı fukara kendülerinden ve mallarından tahsil olunub kal'a-i mezbûreye vaz' ve muhkem habs olunduklarından sonra hakklarında şer'an lazım gelen ceza-i şer 'ibâd-ı icra olunmak için keyfiyetleri arz ve i'lâm olunmak üzere size hitâben emr-i şerifim sudûrunun bi'l-fi'l dergâh-ı muallâm yeniçerileri ağası olan İbrahim Ağa dame uluvvuhu i'lâm itmeğin i'lâmı mücebince amel olunmak bâbında fermân-ı âlişanım yazılmışdır

Fî evâil-i R (Rebî'ü'l-âhir) sene 1158

9-2

İstanbul Gümrüğü Emîni ve Sinop Kadısına ki:

Fi-l-asl Sinop ahalisinden İstanbul ve havalisinde meks ve ikâmet iden Musa nam kimesne Cerzali(?) karye sâkinlerinden Seyyid Osman nam kimesne ile olan ve berât-a müteallik davâsı için ma'rifeti şer'a mesâlih olub verilen i'lâm-ı şer'a mücebince muârazadan men' olunmuşken mücâb olmayup şirret ve ta'cîze cesaret eyledikten mâadâ eşhâs ve arazilerden mechûl-ül-ahvâl olduğu cihetden vilayetine nefiy ve iclâsı fermânım olunub imdi sen ki İstanbul Gümrük Emîni mûmâ-ileyhsin ma'rifetinle mezbûr Sinop'a giden sefâinden birine vaz' ve mahbûsen vilayeti olan mahal-i merkûma nefiy ve irsâl ve ana ikâmet itdirilmeyub mahal-i mezkûra îsâl olduğuna müş'ir kadısı mevlâna mûmâileyhden arz alub bu tarafa getürmek üzere sefine-i mezbûr reisine muhkem tenbih eylemek bâbında fermân-ı âlişanım yazılmışdır

Fî evâsıt-ı R (Rebî'ü'l-âhir) sene (1)158

9-3

Akçaşehir Bolu Kazâsı Nâibine ve (...) Kal'ası Dizdârına hüküm:

Kazâ-i mezbûra tâbî Kerameddin nam karye sükkânından Benderli Oğlu Mustafa ve karındaşı Hüseyin nam kimesneler arzuhal gönderub mezbûrların bundan akdem kal'a-i merkûmda habs ve kal'abend ve şer'a lazım gelen icra olmak için arz olunmak bâbında ocak tarafından verilen mühürlü mektub mücebince emr-i âlî sadır olduğun bildirub afv ve itlâk olunmaları bâbında istid'â-i merhamet ve mezbûran şekâvet ve fazâhat üzere oldukları resîde-i haz-ı tevâtür ve bi-d-def'ât o emr-i âliye'ye

adem-i itâatleri zâhir ve henüz husemâlarıyla murafta-i şer‘a ve ihkak-ı hakk ve kal‘abend oldukları ta‘yîn olduğun bi‘l-fi‘l dergâh-ı muallâm yeniçerileri ağası olan İbrahim Ağa dame uluvvuhu i‘lâm eylemeyin ağayı mûmâ-ileyhin i‘lâmı mûcebince mezbûran âsitâne ve havalisine gelmeyub vilayetlerinde kıyâm eylemeyub doğruca İran seferine gitmek gitmezler ise cezaları tertîb olunmak şartıyla ıtlâk olunmaları için yazılmışdır

Fî evâil-i R (Rebî‘ü’l-âhir) sene (1)158

10-1

Küre-i Nuhas Emîni (...) Zide Kadrehu’ya hüküm ki:

Fatma ve Havva nam hatunlar gelub sârikleri Ali’nin bundan akdem ikrârı tescîl olunduktan sonra Kastamonu mütesllimi ma‘rifetiyle Kastamonu kal‘asına kal‘abend iken kal‘a-i mezkûrun habshânesi harab olduğundan bedel ile Küre-i Nuhas ma‘denine emr-i şerîfîm vaz‘olmuşken sen ki emîni mûma-ileyhsin bedel virmekde taallül eylediğin bildürub mezkûr serika eylediği hakklarını virmek üzere ma‘deni mezbûrdan ıtlâk ve ihrac ve ma‘rifetinle mahbûsen âsitâne-i sâadetime ihzâr ve irsâl ve kendulere tenbih olunmak bâbında emr-i şerîfîm rica eyledikleri ecilden vech-i meşrûh üzere amel olunmakiçün yazılmışdır

Fî evâsıt-ı R (Rebî‘ü’l-âhir) sene (1)158

10-2

Vech-i meşrûh üzere afv ve Gelibolu’da ikâmete mecbûr olunmak üzere emr-i şerîfîm yazılmışdır

Evâhir-i CA (Cemâziye’l-evvel) sene (1)159

Gelibolu Nâib’ine hüküm ki:

Sen ki Gelibolu Nâibi mevlâna Mustafa zide ilmuhsun sütte-i sâadetime mektup gönderub Gelibolu’da sükkân ‘ulemâ ve sulehâ ve eimme ve hutebâ ve re‘âyâ bi-serihüm meclis-i şer‘a varub yine Gelibolu mütemekkinlerinden Kuyumcu Maverdi

nam zımmî kendu halinde olmayub eşkıyâdan ve envâ'-i fisk ve fesâdı mürtekeb kalbzen ve eşirrayı başından olub re'âyâ ve berâyâ'dan 'iyâline fî'l-i şenî' kasdıyla taarruz ve bunun emsali fisk ve fesâd ve mel'anetinin nihayeti olmayub şer'a bi'l-fesâd olmağla bundan akdem şâkî mersûm Maverdi ba fermân-ı âlî Gelibolu civarında vâkî' Seddülbahir kal'asına nefy ve iclâ' ve kal'a-i mezkûre zindanına vaz' oldukda bir tarikle kal'a-i mezkûrdan kendunu ıtlâk itdirub ber-vecihle ıslah-ı nefis itmeyub kânî.....kalbzenlik silkine mesbûk ve medine-i mezbûrede vâkî' yağhânesi ve kânî dâhilinde kalbzenlik âlâtı olduğu beyn-el-ahâlî şâyî' olmağla taraf-ı şer'an dükkan-ı mezkûr.....ve tefahhus olmak üzere mugayir-i aleyh evâmir-i tâyin olunub yağhâne.....olunub dükkan derûnunda bir mahalde iki aded.....altun sikkesi ve bir aded pâre sikkesi bulunub kalbzenliği zâhir ve nümâyân olunub maruz-zikr(?) sikkeler bir kiseye vaz' ve memhûra der-sâadetime irsâl olunmağla hal-i âli hızın(?) olminvâl üzere olduğuna simgera(?).olmağla bu bâbda hükm-ü hümâyûnum verilmek ricasına vâkî' hüsn-ü bi'l-iltimâs arz eylediğin ecilden vech-i meşrûh üzere mesfûr.....ve mahallinde küreğe vaz' olunmak bâbında fermân-ı âlîşanım sadır olmuşdur

Fî evâil-i R (Rebî'ü'l-âhir) sene 1158

10-3

Limni Ceziresi Nâibine ve Limni Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Kal'a-i Sultaniye nâibi mevlâna Mehmed Atırani-zide ilmuhu mektub gönderub medine-i ve kal'a-i Sultaniye'de sâkin 'ulemâ ve sulehâ ve eimme ve hutebâ ve meşâyih ve sâir ehl-i bi-cemihum meclis-i şer'a varub medine-i mezbûr sükkânından el-Hac Hızır Oğlu Hacı Abdullah nam kimesne kendu halinde ve sulehâdan ehl-i ırz kimesne olub bu ana değin kendunden kimesneye....olmuş değiliken Sultaniye Kal'ası Dizdâr'ı olan el-Hac Ahmed'in buna garaz-ı dünyevisi olmağdan nâşî mezkûr Hacı Abdullah dâima kendu halinde olmayub askerlik iddiâsıyla muhribin fitne ve.....fesâd ve ser-cem'iyet olub mahal-i nizâm ve umûr-u mühimmenin ta'tiline bâdi ve nice ehl-i ırz kimesnelerin dahi ırzını hetk itmek 'âdet-i müstemirresidir diyu garaz-ı fâsidesi icra kasdıyla mezkûr Hacı Abdullah'ın hakkında hilâf-ı vâkî' mevâdd-ı isnâdıyla arz ve Limni Kal'asına kal'abend itdirub gadri külli hakkında güna gün isnâd eylediği mevâdd kizb-i cerh velhâsıl muhâzara ve

mebnî-i garaz olmağla fî-nefs-il-emr mezkûr el-Hac Abdullah kendu halinde olub dizdâr-ı merkûmun hakkında isnâd eylediği mevâdd-ı.....kizb ve ziyâde mağdûr ve mazlum olduğuna cemm-i gafîr ve cemm-i kesir hayr virmekle kal'a-i merkûmeden ıtlâk olunmak bâbında vâkî' hüsn-ü hükm-ü hümâyûnum verilmek ricasına mevlânayı mûmâ-ileyh ile medine-i Gelibolu Nâibi mevlâna Mustafa zide ilmuhu dahi başka arz itmeğin vech-i meşrûh üzre afv ve itlâk olunmak için yazılmışdır

Fî evâhir-i R (Rebî'ü'l-âhir) sene 1158

10-4

Rakka ve Sivas Valilerine ve Rakka ve Sivas Kal'aları Dizdârlarına hüküm ki:

Halen Rişvan Voyvodası olan Ebubekir zide mecdûhu arzuhal gönderub binyüzellisekiz senesine mahsûben uhde ve iltizâmında olan Rişvan mukataasının konar ve göçer aşşâr Rişvan tâifesi kadîmî murûr idegeldikleri ubûra geldiklerinde ber-vech-i mu'tâd ağnâmları ta'dâd eylemek murad eylediğin aşşâr-ı mezkûre cemâatlerinden ehl-i fesâd ve şekâvet beşelerden....Cemâatinden Uzun Mehmed ve Bereketli Sevri(Sürü) Mehmed ve Mihnanlı Molla Hüseyin Oğlu Hüseyin ve Melkanlı Hamza Oğlu Mustafa ve Kasr'lı Hacı Ömer ve Roman'lı Deli Kara Oğlu İbrahim dimekle ma'ruf şâkiler birbirleri ile yek-dil ve ehl-i ırz mezbûrların şerlerinden acîz ve mutazarrır olub re'âyâ fukarasına zulm ve taaddilerinin nihâyeti olmadığından mâadâ mal-ı miri'nin dahi kesr ve noksanına bâis ve bâdi olmak hasebiyle hevalarına tâbî' yaramazlar ile ubûru basub darb ve hârr ile ağnâmları geçirdub îd(?) olunmasına muhalefet ve mu'tâd olan ve ubûru yüzüp yalaklarına âzim ve ber-vech-i itâatleri olmamağla eşkıyayı merkûmenin haklarından gelinmediği halde bir dürlü mal-ı miri tahsil olunmayub ve re'âyâ fukarası diyâr-ı âherde perâkende ve perîşân olacakları mukarrer olduğundan ve müfsid mezbûrlar taht-ı hükûmetinizde mürûr üzre olduğun bildirib müfsid mezkûr bulundukları mahalde ahz ve Rakka ve Sivas kal'alarına kal'abend olunub mal-ı miri tahsil ve ıslah-ı nefis olunca habs olunmaları bâbında siz ki müşârün-ileyhsiz size hitâben emr-i şerifim sudurunu iltimâs itmeğin vech- i meşrûh üzre kal'abend olunmaları için yazılmışdır

Fî evâil-i R (Rebî'ü'l-âhir) sene 1158

11-1

Konya Nâibi ve Konya Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Sen ki Konya Nâibi mevlânayı mûmâ-ileyhsin sūdde-i sâadetime mektub gönderub geçen sene-i mübarekde bâ-fermân-ı âlî me'mûr oldukları sefer-i hümâyûnuma nusret-makruna gitmedikleri için kal'abend olunan Konya sâkinlerinden Silleli İshak Beşe ve Kasab Süleyman Beşe dimekle ma'ruf kimesneler sefer-i hümâyûnuma azîmet-i mühürleri olub kefilleri dahi tescîl olmağla kal'a-i merkûmeden ıtlâk olunmaları bâbında hükm-ü hümâyûnum virmek ricasına vâkî' hüsn-ü arz ve Konya sâkinlerinden mezbûr Silleli İshak Beşe ve Kasab Süleyman nam yeniçeriler sefer-i hümâyûnuma gitmeğe müsâmahalarından nâşî Sivrice Kulkethüdası Ali dame mechûhu ma'rifetinle sene-i sâbıkda Konya kal'asına kal'abend ve ıslah-ı nefis itmemeleriyle bu sene-i mübarekde sefere gitmek üzre mahalinde ma'rifet-i şer'le kefilleri ahz ve olduğu i'lâm ve kal'abendleri için isimleri tasrîhiyle fermân olunmağla mevlanayı mûmâ-ileyhin arzı mücebince sefer-i hümâyûnuma gitmeleri için bi'l-fi'l dergâh-ı muallâm yeniçerileri ağası olan İbrahim dame uluvvuhu i'lâm itmeğın i'lâmı mücebince amel olunmak için yazılmışdır

Fî evâil-i R (Rebî'ü'l-âhir) sene (1)158

11-2

Nif Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Badracık(?) kadîsı mevlâna Mehmed sâni zide fazluhu mektub gönderub Badracık(?) kazâsında sâkin 'ulemâ ve sulehâ ve eimme ve hutebâ ve sâir ehl-i ve re'âyâ bi'l-cümle meclis-i şer'a varub kazâ-i mezbûre ahalilerinden Serdar Oğlu Mahmud ve Hamid oğlu İbrahim nam kimesneler kendi hallerinde ehl-i ırz olub bir ferde kendulerinden mütezzî ve müteallim olmayub herkes razı ve hoşnud iken ba'zı müfsidin mücerred icra-i nefsâniyye sevdasıyla hilâf-ı inhâ' mezbûrlardan teşekkî ve bundan akdem Nif kal'asında kal'abend olmaları için emr-i şerifim ısdâr ve mezbûrlara gadr-i külli olmağın kal'a-i mezbûrede kal'a-i mezbûreden ıtlâk ve sebebiyle tahliye olunmak için emr-i şerifim verilmek ricasına ilhâhlarıyla vâkî' hüsn-ü arz ve mezbûranın ıtlâkları iltimâsıyla habs halleri ihbâr olduğuna mü'şir arz

mezkûrdan ma‘lûm olduğun bi’l-fi’l dergâh-ı muallâm yeniçerileri ağası olan İbrahim AĞa dame uluvvuhu i‘lâm itmeğin i‘lâmı mûcebince ıtlâk olunmaları içûn yazılmışdır

Fî evâil-i R (Rebî‘ü’l-âhir) sene 1158

11-3

İstanbul Gümrük Eminine hüküm ki:

İstanbul Siti Hatun Medrese’sinde sakit talebe-i ulûmdan Molla Mehmed ve Abdurrahman ve diğer Molla Mehmed dimekle ma‘ruf kimesneler meclis-i şer‘a kıbtî tâifesinden Kara Mehmed’den on beş gün mukaddem zıkr olunan medresede sakit oldukları odadan eşya-i memlûkelerinden bir.....risâlesi ve bir.....risâlesi ve bir kazĖanımız zâyî’ oldi diyu mezbûr Kara Mehmed’i mazanne-i ittihâz ve mezbûr Kara Mehmed dahi an-inkâr mezbûrlar ile sekiz gurûş ve bedel-i makbûza(?) ba‘de’s-sulh husus-u mezkur müteallik davadan her biri Kara Mehmed’in zimmetini îrâ eyledikleri mahkeme bâbında tescîl olduğun İstanbul kadîsı nâib nâibi olan mevlânayı Mehmed i‘lâm itmeğin mezbûr kıbtî Mehmed sen ki gümrük emini mûmâ-ileyhsin ma‘rifetinle Tekfurdağı’na giden sefâinden birine vaz‘ ve mahbus vilayeti olan Dimetoka’ya....olmak üzre Tekfurdağı’na irsâl ve iskele-i mezkûr vusûlune müş‘ir kadîdan arz alub götürmek içûn sefine-i merkûme reisine tenbih eylemek bâbında ferman-ı âlîşanım yazılmışdır

Fî evâsıt-ı R (Rebî‘ü’l-âhir) sene 1158

11-4

Kapudân Paşa arzı mûcebince ıtlâkı içûn emr-i şerifim yazılmışdır

Fî evâil-i C (Cemâziye’l-âhir) sene 1158

Sultaniye Nâibine Molova Kal‘ası Dizdârına ki:

Sen ki mevlânayı mûmâileyh Mehmed İtrî zide ilmuhusun mektub gönderub Kal‘a-i Sultaniye sükkânından Mustafa nam kimesne kendu halinde olmayub vazîfesi olmadığı umûra karışub muhtell ve müşevveş itmekle mukaddemâ kendu halinde

ırzıyla mukayyed olmak üzere kaydı şer‘an tenbih oldukda ber vech-i tenbih olmayub li-ecl-it-te‘dîb kal‘abend olunmak bâbında hükm-ü hümâyûnum verilmek ricasına vâkî’ hüsn-ü arz ve vech-i meşrûh üzere olduğun Kal‘a-i Sultaniye’de sükkân ‘ulemâ ve sulehâ ve eimme ve hutebâ ve meşâyiğ ve fukaraları muhızır birle i‘lâm itmeleriyle Molova kal‘asına vaz‘ ve kal‘abend olunmak bâbında fermân-ı âlîşanım yazılmışdır

Fî evâsıt-ı R (Rebî‘ü’l-âhir) sene 1158

11-5

Ruscuk Kadîsına ve Niğbolu Sancağı Mütessellimine hüküm ki:

Ruscuk kadîsı mevlânayı mûmâ-ileyhsin zide fazluhu mektub gönderub Ruscuk kazâsına kazâsına tâbî Selâhattin karyesi ahalilerinden Osman Sipahi ve Hasan Bin Mehmed ve Mehmed Bin Mustafa ve Ahmed amucası Mehmed ve dahi sâirleri meclis-i şer‘a varub bundan akdem Çardak kazâsı kurâsı ahalisinde olub zümre-i eşîrrâdan Cebeci Oğlu dimekle ma‘ruf Seyyid Abdullah nam kimesne dâimâ kendu halinde olmayub nice dürlü müzevver davâ berâya ve re‘âyâyı tahrik ve ihlâl ve her birilerine zulm tâifesine gamz ve tecrîm ve ve karye-i mezbûr nizâmının ihtilâline bâdi olmağla merkûm Seyyid Abdullah vatan-ı asliyesi olan Çardak kazâsına nakl ve iskân itdirmek bâbında emr-i şerifim verilmek ricasına der-devletmedara arz i‘lâm idilur diyu ihâh itmeleriyle ol-bâbda vâkî’ hüsn-ü bi’l-iltimas arz eylediğın ecilden fîmâba‘d kendu halinde olub umûr-u re‘âyâ’ya müdâhale itmemek üzere tenbih ve bundan sonra dahi tenbih olmaz ise vilayetine nakl ve iskân olunmak içün yazılmışdır

Fî evâsıt-ı R (Rebî‘ü’l-âhir) sene 1158

12-1

Adapazarı Nâibi ve İstanbul Gümrük Emini Seyyid İshak zide mecdühûya hüküm ki:

Aişe nam kıbtî’ye gelub mezbûrenin oğlu Osman nam kıbtî sâriklerden olmak üzere mazanne olmağla bundan akdem ahz ve bâ- fermân-ı âlî küreğe vaz‘ olduğun bildirub ıtlâk olunmak bâbında emr-i şerifim rica itmeğın mezbûr fîmâba‘d İstanbul ve havalisinde bulunur ise celb ve cezası tertîb olunmak şartıyla İznikmid

Adapazarı'nda vâkî ocağında ikâmet itmek üzere kürekden ıtlâk olunmağla İznikmid'e giden sefâinden birine mahbusen vaz' ve mahali mezbûre nefiy ve irsâl eylemek bâbında fermân-ı âlîşan yazılmışdır

Fî evâsıt-ı R (Rebî'ü'l-âhir) sene (1)158

12-2

İznikmid Kadîsına ve İstanbul Gümrük Eminine hüküm ki:

Aişe nam kıbtî'ye gelub mezbûrenin oğlu Ali Bin Hüseyin nam kıbtî bundan akdem Üsküdar kazâsına tâbî İstavros karyesinde serika töhmetiyle ahz ve tersâne-i amiremde küreğe vaz' olunub ahvâli diğer gün olduğun bildirub istid'â' merhamet itmeğin mezbûr Ali fîmâba'd âsitâne-i Aliye ve havalisinde bulunur ise bilâ-emân katl olmak şartıyla sen ki Gümrük Emîni mûmâileyhsin İznikmid'e giden sefâinden birine vaz' ve Adapazarı'n da oymakları içine nefiy ve iskân olmak şartıyla mahbusen irsal ve husus-u müş'ir İznikmid Kadîsı mûmâileyhden arz alub getürmek üzere sefine-i mezkûr reisine tenbih eylemek bâbında fermân-ı âlîşan yazılmışdır

Fî evâsıt-ı R (Rebî'ü'l-âhir) sene (1)158

12-3

Beyşehir Bor'sa Nâibine hüküm ki:

Sen ki nâibi mûmâileyh Seyyid Mustafa zide ilmuhusun südde-i sâadetime mektub gönderub Beyşehir Bor'sa sükkânından olub müteveffâ Sinan Paşa câmi'-i şerif müezzini Doğanç oğlu Ali Efendi demekle ma'ruf kimesne kendu halinde iken yine kazâ-i mezbûra tâbî Bice(?) vakf-ı karyenin mütevellisi olan Mustafa nam kimesne mücerred arz ve adâvetinden nâşî müzevver ve temlik-i hüccet ibrâzıyla mütevellisi olduğum vâkfın umûruna taarruzdan hüsn-i degildir diyu ifk ve iftira ve hevâsına tâbî' nâib sâbık Hacı Hasan'dan aldığı arz ile mezbûr Ali'nin diyâr-ı ahire nefy ve iclâsı için emr-i şerif ile mezbûr gadr sevdasında olmağla merkûm alâ-hüsn-ü hâl ile meşhûr ve beynel ehl-i sâlih ve müteberrî kimesnedir diyu.....müsliman meclis-i şer'ada alâ-tarîk-iş-şehâde haber virimeleriyle mezbûrun dahi afv ve diyâr-ı ahire nefyden ıtlâk vesilesiyle tahliye olunmak bâbında emr-i şerifim verilmek

ricasına vâki‘ hüsn-ü bi’l-iltimâs arz eylediğın ecilden vech-i meşrûh üzre afv ve ıtlâk olunmak içün yazılmışdır

Fî evâsıt-ı R (Rebî‘ü’l-âhir) sene (1)158

12-4

Ayvalık Kazâsı Nâibine hüküm ki:

İstanbul ve tevâbi‘ Rum Patriği Balisyus nam patrik gelub patriğine dahil Midilli Ceziresinde sâkin....dimekle ma‘ruf zımmî ile yine cezire-i mezbûrda Yanya nam karye sâkinlerinden Diyanna nam nasrâniye kendu halinde durmayub sehhârelik iddiâsında olub re‘âyâ beyninde ihtilâle bâis ve bunun emsali taaddîlerinin nihayeti olmadığından nâşî bundan akdem sadır olan emr-i âlî mücebince mesfûrla Ayvalık kazâsına nefy ve iclâ olunub el-hâletü hâzihi mesfûrlar fîmâba‘d kendu hallerinde olmak üzre taahhüd eyledikleri Midilli kazâsı nâibi mevlâna es-Seyyid Mehmed zide ilmuhu arz eylediğın bildirub mesfûrlar fîmâba‘d kendu hallerinde olmak şartıyla ıtlâk ve sebepleri tahliye olmak bâbında emr-i şerifim suduruna istirhâm itmeğın vech-i meşrûh üzre ıtlâk olunmak içün yazılmışdır

Fî evâsıt-ı R (Rebî‘ü’l-âhir) sene 1158

12-5

Mezbûr kendu halinde olub mezbûr re‘âyâ karışmamak şartıyla afv ıtlâkı içün emr-i şerifim yazılmışdır

Fî evâil-i C (Cemâziye’l-âhir) sene (1)158

İstanbul Kadîsına ve İnöz Kal‘ası Dizdârına hüküm ki:

İstanbul’da Rum Patriği olan Balisyus nam patrik sūdde-i saâdetime mühürlü arzuhal gönderub halen İstanbul’da mütemekkin ruhbân tâifesinden Yunakopuş nam râhib kendu halinde olmayub şirret ve telbîsât ile ma‘ruf fitne ve fesâd ve muzır-ı nâs re‘âyâ’yı dahi taciz ve herkes şerrinden....olduğundan mâada hakk.....beyinlerinde dahi nice mel‘anete cesaret ve bunun emsâli taaddî ve tecavüz ve fesâd ve şekâvetin

nihayeti olmayub her vech-i tertib ve şer ve mazarratın def'î ve ref'î mümkün olmaduğun bildirub râhib mesfûr yeniçeri yasakçı ma'rifetiyle bulunduğı mahalde ahz ve İnöz kal'asına nefiy ve mahkum kal'abend olunmak bâbında emr-i şerifim rica eylediğı ecilden vech-i meşrûh üzre amel olunmak için yazılmışdır

Fî evâsıt-ı Fî evâsıt-ı R (Rebî'ü'l-âhir) sene 1158

12-6

Samsun Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Yenice-i Eflegân(?) kazâsına tâbî Çeltik nam karye sâkinlerinden.....Sipâhiyân Hacı Osman Oğlu Hüseyin ve İn-i Divaniye(?) sükkânından Koca Oğlu Mehmed nam kimesneler gelub bunlar kendu hallerinde olub kimesneye hilâf-ı şer'î-şerif vaz' ve taaddîleri olmayub herkes kendulerinden razılar iken ashâb-ı ağrâzdan ba'zıları hilâf-ı inhâ'lar ile mukaddemâ kazâ-i mezbûr nâibinden arz almalarıyla bi'l-muvâcehe üzerlerine töhmet sâbit olur ise Samsun Kal'asına kal'abend olunmaları için emr-i şerifim ısrar ve gadr eyledikleri ve mezbûrlar kendu hallerinde ırzlarıyla mukayyed olub kimesneye hilâf-ı şer'a ve vaz' ve taaddîleri olmadığı ehl-i kazâ haber virdiklerine ve emr-i şerifim ısdâr itdurenler eşirrâdan olduğun halen kazâ-i mezbûr nâibi Mehmed zide ilmuhu dahi arz eyleduğün bildirub afv ve ıtlâk olunmaları bâbında emr-i şerifim rica eyledikleri ecilden vech-i meşrûh üzre ıtlâk olunmaları için yazılmışdır

Fî evâil-i R (Rebî'ü'l-âhir) sene 1158

13-1

Adana Kadîsına ve Adana Mütesellimine ve Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Nişân-ı hümayûnum ve ber- divân-ı dergâh-ı muallâm mutasarrıflarından el-Hac Bayram zide mecdühu gelub Adana sâkinlerinden serdengeçti ağalarından Hüseyin nam serdengeçtilerinin etbâ leyl ü nehâr medine-i Adana'da menâzi' mücadele üzereler iken mûmâileyhin Adana'da olan hânesi önünde gavgaya tasaddî ve bunun Karagül(?)ve Kasım nam ile nefer-i gulâmha hânesi önünde bulunmaları hasabiyle cedel ve nizâ'larından alâka ve medhalleri yoğken mezbûr Hüseyin kedd-i etbânın kabahat ve cürmlerini setr için ahz ve üzerlerine bir nesne sâbit ol-müfsidi

mezbûranı kal‘abend itdirduğın bildurub merkûmanın ahvâlleri bi-garaz müsliminden bâde-l-suâl kal‘adan ve habsden ıtlâk ve sebepleri tahliye olunmak bâbında hükm-ü hümâyûnum rica itmeğın mezbûran tâvâif-i askeriyeden olmayub nefs-ül-emr abd-ı memlûke olub ve şer‘an ve kanunen üzerlerine bir töhmet sübût-u kal‘abend olunmuş değiller ise hilâf-ı şer‘i şerif ve bilâ-emr münif rencide olunmayub sebepleri tahliye olunmak içün yazılmışdır

Fî evâsıt-ı R (Rebî‘ü’l-âhir) sene 1158

13-2

İtlâkları içün emr-i şerifim yazılmışdır

Fî evâil-i B (Receb) sene (1)158

Pravişte Kazâsı Nâibine Pravişte ve Drama Kazâlarında Serdâr Vekilleri ve Pravişte’de Sükkân ihtiya(r) ve Â‘yan Vilayetleri ve Limni Kal‘ası Dizdârlarına hüküm ki:

Pravişte sükkânlarından yeniçerilik iddiâsında Arnavud taifesinden el-Hac Abdi ve Hacı.....Oğlu Mehmed Beşe ve Şeyh Bekir ve kazâ-i mezbûra tâbi Abd(?) nam karyesi sâkinlerinden el-Hac Deli ve Bostancı karyesi sükkânlarından Salih Hoca Oğlu (...) nam kimesneler öteden beru kendu hallerinde olmayub alâkaları olmayan.....davalarına karışub hükkâm efendiden bu davayı böyle hükm eyle diyu hilâf-ı şer‘i ibrâm ve bâ-emr-i ali vurûd iden tekâlif ve imdâdiye-i seferiyenin verilmesin şer‘i değildir diyu daima gece nice kimesneleri tahrik ve umûr-u mühimmenin ta‘tiline bâis ve hassa-i mezbûrede vâki‘ mirî.....emini olan Çorbacı el-Hac Mehmed’in kârhâne-i karyelerini ihtilâl ve nizâmı kârhâneye hâlel üzre olduklarından mâada bundan akdem Rumili Valisi düstûr-i mükerrerem müşir-i efham nizâmu’l-âlem Vezirim Ahmed Paşa edâme Allahu ta‘ala iclâlehu Rumili Valisi iken kazâyı mezbûrdan tahsili iktizâ iden seferiyyeyi mezbûr müfsidler virdirmeyub nice fesâd-ı azîmeye bâis ve dâima kazâyı mezbûr ahalilerinden adem-i itaâtine ve fesâda sevk itdirub beyne’l-iltimâs mûkiz üzre olunmaları yüzlerinden bu ana gelince kazâ ahalileri tecrîm-i azîme uğrayub ve bundan akdem kazâ-i mezbûrede hâkim-ül-şer‘a olan Mustafa Sadık Efendi dimekle ma‘ruf kimesneyi dahi bî-gayri-hakk hükümeti ve

fitne hilâf-ı şer‘a başına(?) erâzili cem‘ ve otuz gün bilâ-emr-i ali habs ve emvâl ve eşyasını mezbûrlar yağma ve ırz-ı hetk ve şütüm itmeleriyle bu misüllü fesâdatları hakkında olmayub mezbûr müfsidler kazâ-i mezbûrda harâblığa bâis olacakları muhakkak olmağla mezbûrlar Pravişte ve Drama kazâları serdârları mübâşeretiyile bulundukları mahalde ahz ve Limni kal‘asına kal‘abend olunmaları bâbında kazâ-i mezbûr ahalilerinin cemm-i gafîr ve cemm-i kesîr meclis-i şer‘a varub vech-i meşrûh üzre li-gadr-ı külliden ve nizâm-ı hâl eylediklerinden sen ki Pravişte nâibi mevlâna (...) zide ilmuhusun senin dahi ilmin muhit(?) olub mezkûrların kal‘abend olunmaları iltimâsıyla der-devletmedârıma arz itmekle ocak tarafından ta‘yin olunan mübâşir ma‘rifetiyile ahz ve kal‘abend olunmaları fermanım olunmağın (...) zide kadrehu mübâşir ta‘yin olmuşdur vusûlünde mübâşir ma‘rifetiyile ve siz ki serdârlar vekilleri sizler ma‘rifetleriniz ve cümle ma‘rifet ve ma‘rifeti şer‘a sâlif-üz-zikr mezbûrun bulundukları mahalde alâ-eyyi-hâl emr vormeyub emr-i ali Limni kal‘asına irsâl ve kal‘abend olunmaları için ihtimâm ve mukayyed idub ve sen ki mübâşir-i merkûmsun senden hizmet-i lâzıme uhdesinden gelmek melhuz olmağla mübâşir ta‘yin olmuş.....gerekdirdiği bir gün akdem varub mezbûrları cümle-i ma‘rifetleri ve ma‘ifeti şer‘le bulundukları mahalde ahz ve kal‘abendleri için ziyâdesiyle mukayyed olub hilâfından her birileriniz hazer ve mücânebet eyleyesun ve sen ki dizdârsın vusûllerinde dizdârı olduğun kal‘a-i merkûmda habs ve kal‘abend eyleyub tekrar ıtlâkları için emr-i şerifim sâdır olmadıkça ıtlâklarından hazer ve mücânebet eyleyesun diyu halen dergâh-ı muallâm yeniçerileri ağası olan.....İbrahim Ağa dame uluvvuhu tarafından mühürlü mektub verilmeğın vech-i meşrûh üzre amel olunmak için yazılmışdır

Fî evâhir-i R (Rebî‘ü’l-âhir) sene (1)158

13-3

Bilecik (belcik) Nâibine ve Kütahya Kal‘ası Dizdârına hüküm ki:

Sen ki Bilecik kazâsı nâibi Mevlâna Mustafa Sadık zide ilmuhusun südde-i saâdetime mektub gönderub Bilecik kazâsına tâbi Yenihorlar(?) nam karye ahalileri bi-serihüm meclis-i şer‘a varub karye-i mezbûr sükkânından zümre-i eşkıyada Ahmed Bin el-Hac Ali nam kimesne dâima kendu halinde olmayub ibâdullah isâl-ı zulm ve

mazarrat ile meşgul olduğundan maâda derûn-u karye-i mezbûrda üzre darb ile gece gündüz geşt ü güzâr elinden ve dilinden ehl-i re‘âyâları.....oldüğundan gayri bundan akdem karye-i mezbûre sâkinelerinden Fatıma Bint-i Mustafa nam zıkr-i sâlîfe validesi Rabia nam hatun ile çamaşır yıkama içün çay kenarına varduğundan şâki merkûm Ahmed mezbûre Fatıma’yı fi‘l-i şenî kasdıyla kendu bıcağıyla üzerlerine hucûm ve mezbûre Rabia’yı darb ve mecrûh itmekle velhâsıl mezbûr Ahmed.....merkûm olmağın mezbûr Ahmed’in ol-vecihle olan yüzelli mütemâdi olmak iktizâ ider ise pârekende olmaları hakkında olmağın hallerine merhameten merkûm Ahmed ıslah-ı nefis oluncaya değin zabıt-i ma‘rifetiyle Kütahya kal‘asında kal‘abend olunmak bâbında vâkî‘hüsn-ü hükm-ü hümayûnum verilmek ricasına ilhâhlarıyla bi-l iltimâs arz eylediğın ecilden vech-i meşrûh üzre kal‘abend olunmak bâbında fermân-ı âlişanım yazılmışdır

Fî evâhir-i R (Rebî‘ü’l-âhir) sene 1158

14-1

Lazkiye Çal ve Honaz Kadîlarına ve Kütahya Kal‘ası Dizdârına hüküm ki:

Hassa-i silâhşörlarımdan Abbas zide mecduhu gelub mûmâ-ileyhin berât-ı şerifemle mutasarrıf olduğı zeâmet-i karyelerinden Lazkiye kazâsına tâbî‘ Datlı(?) nam karyesinde sâkin re‘âyâdan Hacı Hüseyin ve İriğanlu(?) karyesinden olub ve Çal kazâsına tâbî‘ Orta(?) karyesinde sâkin Hacı Mehmed nam kimesneler kendu hallerinde olmayub ayânlık iddiâsıyla zeâmeti umuruna karışub vesâir re‘âyâ fukarası üzerlerine musallat ve.....içün ehl-i örfe gamz ve tecrîm itdirmek adet-i müstemirreleri olmağla (üç dört).....karyesi re‘âyâsının perâkende ve perişan olmalarına bâis Çar’da müfsid ve muzır-ı nâs olmalarıyla mezbûrlar te’dîb olunmadıkça bir vechle sâir re‘âyânın emn ve rahatları olmayub zeâmeti mahsulüne külli gadr ve re‘âyâsı yanlarında ihtilâl bâdi olduklarını bildirub mezkûrlar mûmâileyhin zeâmeti subaşısı ma‘rifetiyle Kütahya kal‘asına kal‘abend olunmaları hükm-ü hümayûnum suduruna istid‘â’ itmeğın meclis-i şer‘a görölüb töhmet-i mezkûre üzerlerine sâbit olur ise kal‘abend olunmaları içün yazılmışdır

Fî evâhir-i R (Rebî‘ü’l-âhir) sene 1158

14-2

Canik Sancağında Vâkî' Kazâlar Nâiblerine Karahisar-ı Şarkî Voyvodası Turnâcibâşı ve Canik Muhassılı Vekili ve Mütessellimi Zide mecduhuya ve Yeniçeri serdârları ve Ocak İhtiyarları ve Â'yân.....vesâir İşleri ve (...) ve (...) Kal'aları Dizdârlarına hüküm ki:

Tersâne-i 'âmiremde fâide ve merbût ve.....olan müceddeden inşa ve.....mütevellî.....nuzûluna.....iki kat'-ı kebir donanmayı hümâyûnum kalyonları ve sefâin-i harbiyenin lazımları için Canik Sancağı mukataa-i avârizlarına mukabele tersâne-i 'âmireme ocaklık olan sezâ-i ma'lûm ol-mikdar televvün birkaç seneden beru ahali zimmetlerinde bâkî kalan nebliyeleri fermân olunduğu vech üzre eda eylediği ehl-i vilayetin ekseri razı iken Akçay(?) kazâsında Kınacı Oğlu Derviş ve Piri Oğlu Ali ve fermân-ı mücerred ve Terme kazâsında Şişman Yusuf ve Köse Receb Oğlu Mustafa ve Delinin Oğlu (...) Arım kazâsından İsal Oğlu Ahmed ve Hatib Oğlu Süleyman ve Piri Beşe..... kazâlarından İbrahim Beşe ve Kabbaş Beşe ve Ünye(?) kazâlarından Derviş Efendi Oğulları Mehmed ve....Mustafa ve Alemdâr Oğlu Osman ve Topal İbrahim ve Köçek Mehmed ve Yakub Oğlu Ömer ve İmrâz(?) Kazâlarından Hatib Oğlu Ömer ve Bülbül Oğlu Süleyman ve Bozacı Oğlu Mehmed ve Kars kazâsından Süleyman ve Mustafa Beşe ve karındaşı Bozazlı (...) Tabbahi Oğlu Ahmed demekle ma'ruf yaramazlar yeniçerilik iddiâsıyla bâ-hevalarına tâbî' olub gûna gün fesâd ve şekâvet ve.....efzûn zulm ve şenâate tasaddi ve cesaret iderek kendileri celb ve hakikat eminiyle ehl-i vilayetden olub ba'zı kendileri bilmezleri ihlâl ve iğfâl birle her bir kazanın hissesine isâbet iden tekâlifleri virmekden men' itmekle kenduleride sehhâr ittihâz itmeleriyle emsâli ve ol-hakk şeklî bir-vech dane yeni(?) yaramazları dahi nâiblerine hücum ve karye tağrîbe gidub kazâlardan matlub olan.....herkes Ünye iskelesine götürüb der-mahzen ider iken mezbûrlar gelub ba'zı kimesneleri darb ve cerh ve ba'zıları katl ve murad eyledikleri tecrîm eylediklerinden ibâdullahın halleri diğer gün olunmağla Canik Sancağı mütesellimine teşekkî eylediklerinden ol-dahi i'tirâz ve musâmahadan veyahûd adem kudretinden nâşi merkûmları ahz ve ihzâr-ı şer'a asvef-i hakk itmeği hukuk olabildiğundan zikr olunan mel'anet-i sehhârların ibâd ve bilâd-ı emirlerine şerr ve mazaratları mukaddeman mukaddeman mezâbir olduğun ecilden nizâm-ı hal bilâd-ı refâh ahvâl-i 'ibâd için

mezbûrların hakklarından şer‘a lazım gelen icra birle matlub olan.....bir-muceb emr-i âlî tahsil eylemek üze fukara ve zuafâya bî-cem‘ihim meclis-i şer‘a varub nizâm-ı hal ve istid‘â’-i merhamet eyledikleri i‘lâm olunmağla sen ki voyvoda mûmâ-ileyh turnacı (...) zide mecduhusun husus-u mezbûre.....mübaşir tâyin olmak ile günde mikdarı adamlarını istishâb ve yanına alub bulunduğunda birden bilâ-nâ-haber kalkub.....halen Canik muhassılı vekili ve mütesellimi ile ittifâk ve ittihâd ve muayyen birle salif’ü-z-zikr olan şekâvet bişeleri bulunduğ mahalde bî-eyyi-hal ahz ve firar ve gıybet iderler ise şer‘le buldurulması lazım gelenlere bulundurub meclis-i şer‘a ihzâr ve iddiâ-i hukuk iden husemâlarıyla bâde-l murafaa muvâcehelerinde üzerlerine sâbit olan mevadd tecsîl ve hüccet şer‘leri ihracından sonra haklarında lazım gelen ceza icra olunmak için karîb ve civarında vâkî kal‘alara irsâl ve dizdârlarına teslim ve kal‘abend itdirubve himmet-i şer‘ileri der-devletmedârıma irsâl ve ehl-i vilayete yine zimmetlerinde bâkî kalan maktûa ve avâızları mukâbele tersâne-i ‘amireme ocaklığı olan senevî ma‘lumü’l-mikdarı nebleri ale’l-tâ‘cîl.....tahsîl ve iskelelere nakl ve sefâine vaz‘ ve tekmîl ve mevsim-i deryâ ile ale’l-tâ‘cîl irsâl ve teslim tersâne-i amirem itdirmekle birle ikrâr eyleman bâ-fermanım olmağın (...) irsâl olundu akşatır.....ve bunda sen ki turnacı mûmâileyhsin bir-mûceb emr-i şerif amel ve hareket ve mütesellim mûmâileyh ile ittifâk ve ittihâd iderek bir saat mukaddem itimâm-ı hizmet eylemeğe.....eyleyesun sen ki muhassıl vekili ve mütesellim mûmâileyhsin husûs-u mezbûru sâir.....ve bu vakti sâir.....kıyâs ile bu emr-i lâzımü’l-ihitimâmda mikdar-ı zerre tekâsünde ta‘zir ve zuhûr idecek olur ise özür ve cevabın ısga‘ olmayacağını muhakkak bilub on gün say‘ ve dikkat ve turnacıbaşı mûmâileyh ile ittifâk birle hareket idub matlûb olan ma‘lumü’l-mikdar nebleri yerlu yerinden cem‘ ve tahsîl ve itimâm-ı hizmet eylemeğe muhbir ve say‘i olub hilâfından her biriniz bî-gayret hazer ve mücânebet eyleyesiz ve siz ki dizdârlarsız balâda mezkûrû’l-esâmi şekâvet bişelerden ahz ve irsâl ve teslim olanları dizdârları olduğunuz kal‘alarda habs ve kal‘abend idub ve haklarında ne vechle emr-i şerifim sâdir olur ise ana göre amel ve hareket olunmak için bi’l-fi‘l dergâh-ı muallâm yeniçerileri ağası olan İbrahim Ağa dame uluvvuhu tarafından mühürlü mektub verilmekle vech-i meşrûh üze amel olunmak bâbında ferman-ı alişan yazılmışdır

Fî evâsıt-ı R (Rebî’ü-l-ahir) sene 1158

15-1

Ancak mezbûr Ahmed'in fîmâba'd cezire-i mezbûrda ikâmet ve İstanbul havalisine ve aher-i mahallelere gitmemek şartıyla ıtlâk için emr-i şerifim yazılmışdır

Evâhir-i Ra (Rebî'ü'l-evvel) sene (1) 158

Mesfûrların dahi ıtlâkları için emr-i şerifim yazılmışdır

Evâil-i Ca (Cemâziye'l-evvel) sene 1160

Lefkoşe Nâibine ve Kıbrıs Muhassılı ve Magosa Kal'ası dizdârına hüküm ki:

Sen ki muhassıl mûmâileysin senden ve mevâli ta'yin olan mevlâna Numan ve mübaşir tayin olan Hasan zide mecdühûnun der-saâdetime irsâl eylediğiniz bir kıt'a mühûr kâğıdınızda cezire-i Kıbrıs'da Lefkoşe livası begi olan Ahmed kendu halinde olmayub (...) hanesine otuziki nefer kalyoncu eşkıyasını cem' ve hukuk-u re'âyâyı bi-gayr-ı hakk katl ve Köse Baba Kalbir ve Baba Bakule(?) nam papazlar ile yek-dil ve cezire-i mezbûrenin bil-cümle re'âyâsını tahrîk ve ihlâl ve Lefkoşe'ye hücum itdirub ihlâl-i memleket ve fesâd ve azîmeye mûzî olacak hâlâta tasaddî itmekle hücum iderek re'âyâ sühûlet ile def' olunub lakin mezbûrun ve mesfûrların hakklarından gelinmedikçe memleketde nizâm bulmayacağı tahrir ve inhâ olunmağla mezbûr Ahmed livâ beglikden azl ve yerine erbâb-ı istihkâkdan bir livâ begi nasl ve tayin merkûm Ahmed ile mesfûran iki nefer papazlar ahz ve Magosa kal'asına vaz' ve muhkem kal'abend ve keyfiyyetleri der-devletimdarıma arz ve i'lâm ve tekrar hakklarında bu vech ile emr-i şerifim sâdır olursa ana göre amel ve hareket olunmak bâbında ferman-ı alışanım sâdır olmuştur.....

Fî evâhir-i R (Rebî'ü'l-âhir) sene 1158

15-2

İstanbul Gümrük Emini İshak zide mecdühûya hüküm ki:

.....Aydın Sükkânlarından iken gelub İstanbul havalisinde Havas Ref'i kazâsında Bosna Köyünde meks ve ikâmet ve bundan akdem bütün cümle havalisinde

katl töhmeti maddesiyle ahz ve cezası tertîb olan Çavuş Oğlunun tefahhus esnâsında mazanne şekâvet olmak üzere ahz olunub bir müddetden berü tersâne-i ‘âmirede küreğe vaz‘ olan Bostani mehmed fîmâba‘d kendu halinde olmak ve İstanbul ve havalisine gelmeyub vilayetinde meks ve ikâmet eylemek şartıyla ma‘rifet-i şer‘a görülürse bade’l-tescîl itlâk olduğundan vilayeti tarafına nefy ve iclâsı fermânım olmağın imdi sen ki İstanbul Gümrük Emîni mûmâileyhsin İzmir’e giden sefâinden birine mezbûr Mehmed’i mahbus ve vaz‘ ve İzmir iskelesine irsâl ve andan vilayetine götürülmek üzere iskele-i mezbûreye ve havalisini müş‘ir İzmir kadîsından arz alub bu tarafa getirmek üzere sefine-i mezkûre reisine muhkem tenbih ve te’kîd olunmak bâbında fermân-ı âlîşanım sâdır olmuştur

Fî evâhir-i R (Rebî‘ü’l-âhir) sene 1158

15-3

Bergos Kadîsına hüküm:

İbrahim Han-zade İsmail dame mecdühû fîmâba‘d arzuhal gönderub ber-vech-i meşrûta mütevellisi olduğu Veziriâzam sâbık cerî’ Şehid Mehmed Paşanın kazâsı Bergos’da cami-i şerifde ve imâret ma‘mûresi evkâfî kuralarından Bergos’a tabi Elbaylu(?) nam karye.....sâkin re‘âyâdan İstavo Oğlu İskali nam zîmmi kendu halinde olmadığından mukaddema envâ‘-i fesâdatından nâşi zîmmi mesfûr ıslah-ı nefis idince tersâne-i ‘âmirende kürek çekmek için sefineye vaz‘ olunmak üzere emr-i âlî sadır olub lakin husus-u mezbûr zîmmi mesfûrun ahvâline itlâ‘ tahsil ve inâyet ve firâr ve iki seneden beru ehl-i ve ıyâlinden dur ve ahvâli zîmmi diğer gün ve ol-sebeb ile ıslah-ı nefis iderek zâhir ve âşikâr olduğundan ve fîmâba‘d umur-u raiyyetden maada umura karışmamak üzere müteahhid ve akraba ve ıyâli dahi mesfûra.....eyledikleri bildirub zîmmi mesfûrun cürm-ü afv ve ıtlak olunmak bâbında hükm rica itmeğın vech-i meşrûh üzere ıtlak olunmak için yazılmışdır

Fî evâhir-i R (Rebî‘ü’l-âhir) sene (1)158

15-4

İznikmid Kâdısına ve İstanbul Gümrük Emini Seyyid İshak Zide Mecdühûya hüküm ki:

Merhum.....Sultan Mehmed Han tâbe sırrıhu medreselerinde Akdeniz tarafına Tetime’de sâkin Molla Mehmed Bin Abdurrahim nam kimesne meclis-i şer‘i de yine Akdeniz tarafında.....sâkin es-Seyyid Molla Ahmed Bin es-Seyyid Ali ve Molla İbrahim Bin Abdullah ve Molla Ali Bin Hasan demekle ma‘ruf kimesneler muvâcehelerinde mezbûrun es-Seyyid Molla Ahmed ve Molla İbrahim ve Molla Ali şehir-i Rebî‘ü’l-âhirin onsekizinci perşembe gecesi binotuzbinyigirmi neferden mütecâviz refikalarıyla sâkin olduğum medrese-i basub mezbûrun Seyyid Ahmed ve Molla İbrahim ve Molla Ali odama duhûl ve nice ahz ve darb ve şetîm iderek medrese kabusuna götürüb ziyâde-i darb ve mezbûr Seyyid Molla Ahmed akar(?) bıçak ile sol kasığının alt yanından birbirinden darb ve cerh idub karnı(?) helâkına beni sâhib-i firâş itmeleriyle mûcib-i şer‘isini mezbûr Seyyid Ahmed’den taleb iderim diyu bâde’l-davâ ve’l-inkâr mer‘î mezbûr Molla Mehmed cerh ve müddeâsını beyândan ezhâr ve acz ve iltimâsıyla mezbûr es-Seyyid Molla Ahmed yedine virulub lakin mezbûr Seyyid Ahmed ve İbrahim ve Ali vakt-ı mezbûrda yigirmi neferden mütecâviz refikâ ile medrese-i merkûmeyi basub mezbûrun müddeâ merkûm Molla Mehmed’in odasına duhûl ve mezkûru ahz ve medrese kabusuna götürüb ancak darb-ı şedîd ile darb ve şütûm-i galîze ile şetîm eylediklerini yine medrese-i mezkûr ahalisinden Şehzâde Molla Mehmed Bin Ömer ve Molla Hasan Bin Mustafa ve Molla İbrahim Bin Ali ve Molla Hüseyin Bin Osman ve Molla İsmail Bin Mehmed demekle ma‘ruf beş nefer kimesneler muvâcehelerinde haber vermeleriyle talebe-i ulûmdan olub bu makule fesâda mübaşeretleri için terbiye-i muhtâc olmalarıyla mezbûrun Seyyid Molla Ahmed ve Molla İbrahim ve Molla Ali Bolu Sancağı ahalilerinden olunub vilayetlerine nefiy ve iclâları için kurûnü’l-ulemâ-i hakikat bi’l-fii’l Rumili serayancısı mevlâna Hafız Mehmed Emin zide ilmuhu i’lâm itmeğin sen ki gümrük emini mûmâileyhsin ma‘rifetinle i’lâmı mûcebince mezbûrun şekâvet bişeleri İznikmid’e giden sefâinden birine vaz‘ ve mahbusen İznikmid’e irsâl ve andan dahi vilayetleri olan Bolu Sancağına nefiy ve iclâ olub ve vusûllarını müş‘ir İznikmid kadısı mûmâileyhden arz alub götürmek üzere reisine tenbih olunmak için yazıldı

Fî evâhir-i R (Rebî‘ü’l-âhir) sene (1)158

16-1

Ancak.....memur terakkileri İbrahim'in kal'a-i mezbûreden ıtlâk ve Selanik kal'asında kal'abend için emr-i şerif yazılmışdır

Fî evâil-i B (Receb) sene (1)158

Dergâh-ı muallâm Kapucubaşlarından Olub Der-Aliyemde Mukaddemâ Mübaşir Tayin ve İrsâl Olunan Ahmed Dâme Mecdühuya ve İlbasan Kadîsına ve İlbasan Sancağı Mütessellimi ve Ocak Tarafından Bu Def'a Tayin Olunan Mübaşir ve Aydonat Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Halen İlbasan Sancağı Mutasarrıfı Piri Ali Paşazade Muhammed dâme ikbâluhu fermân-ı Ali tahririne me'mûr olduğun üçyüz nefer mir-i piyâde levendatın ulûfe ve bahşîşleri ve sâir mühimmât seferiyyesi için olur mezbûrun araba ve deve ve bâr-gîr.....akçelerinden ber-mûceb-i sebep-i tahrir havâle olunan akçeleri mukaddemâ tahsillerine şer'î olundukda bir-tarikle icrâya kudretimiz yokdur diyu cevap tasaddî iden medine-i mezbûr sükkânından Tavşanzade Muhammed ve Hasan Karzade Ahmed ve Hoca Osman ve tûcârhâne Yigit başısı Kethûda-zade Ali ve el-Hac Salih ve el-Hac Hüseyin ve Çubuk ve Gemici Oğlu Ahmed nam şâkiler ile İlbasan müftisi demekle ma'ruf kimesne âdet-i me'lûfesi olan eşkıya-ı mezbûruna hevâdar ve cümlesi yek-dil ve yek-cihet ve teâvün ve teâzud iderek gerek kendusuna mal-ı miriden gerek bu sene-i mübarekde tahsili fermânım olan emvâl-i mezkûrenin ve imdâd-ı seferiyyenin cemî' ve tahsiline muhâlefet ve umûr-u mihimmenin ta'tîline sebep olduklarından gayr-ı kazâ-i mezbûr serdârlığına serdâr olan Mehmed zide kadrûhu zabt itdirmeyub şakî mezbûr Tavşan Oğlu tagallüben ve.....zabt birle hükkâm şer'a taaddi ve ibâdullahın hanelerini basub ihrâk ve emvâl ve erzâklarını yağma ve ihtilâs ve katl-ı nüfusa mübâderetleri bundan akdem i'lâm olmakdan naşî bâ-işaret-i şeyhülislâm müfti-i mezbûr fetvâdan hacr ve Aydonat kal'asında ve Tavşan Oğlu Mehmed'in İskenderiye kal'asına kal'abendleri için sadır olan ol-emr-i şerifem ile ahzları murad olundukda müfti-i mezbûr şakî-i merkûm Tavşan Oğlunun karındaşı Süleyman'ın hanesine taciz ve eşkıyayı başına cem' itmekle ahzı mümkün olmayub firâr ve sipahiden olan mezbûr Tavşan Oğlu dahi cebren serdârvekili olmağla karakoca başlarından yigirmibeş otuzar gurus cemî' ve mükârf....tahrik idub müfti merkûm

fîmâba'd gelur ise mezbûr Muhammed....Ahmed vesâir eşkıyanın haklarından gelinmez ise ahalinin perâkende ve perişan olacakları sen ki kapucubaşı ve İlbasan kadîsı mûmâileyhsiz bu def'a der-Aliyeme vürûd iden kağıdlarınızda tahrir ve inha olunub salif-üz-zikr şakiler alâ-eyyi-hâl ahz olunub mukaddemâ sadır olan ol-emr-i şerife husemasının infâz ve icrâsı ile te'hîre bilâd ve terfî-i ibâd-ı mâtlub-u hümâyûnum olmakdan naşı bu def'a ocak tarafından mahsûs mûmâileyh mübaşir tayin ve irsal olunub fîmâba'd bu bâbda kat'a rehâvet ve kusur ve izhâr itmeyesiz cümleliz bil-ittifak hareket iderek mezbûranı üzre ele götürüb.....mezkûr tenbih irsal ve kal'abend ile emvâl-i mezkûrenin cemi' ve tahsiline bezl-i hâsıl iktidâr eylemeniz fermanım olmağın ikdâmen ve ihtimâmen iş bu emr-i şerifem ısrar ve (...) ile irsâl olmuştur imdi vusûlünde siz ki kapucubaşı vesâir mûmâilyhisiz bu bâbda cümleliz ale'l-ittifâk hareket iderek mukaddemâ sadır olan emr-i şerifemde tahrir ve tefâsîl olunduğu üzre alâ-eyyi-hâl üzre ve üzre mezbûranı ahz ve zikr olunan kal'alara irsal ve kal'abend itdirub bir-vech muharrer ola mezbûrdan tahsiliyle fermanım olan emvâl ve...bâki' kalan imdâd-ı seferiyenin birlu birinden cem'-i tahsiline ve kabzına me'mur olanlara eda ve teslim itdirmege bezl.....inâyet ve sarf ve hâsıl say' ve meks idub.....rehâvet ve taarruzdan mücânebet itirâz ve ictinâb olunmak bâbında ferman-ı alışanım yazılmışdır

Fî evâhir-i R (Rebî'ü'l-âhir) sene 1158

16-2

Edirne Kadîsına ve Edirne Bostancıbaşına ve Edirne'de Yeniçeri Zabitine ve Kavala Dizdârına hüküm ki:

Sen ki Bostancıbaşı mûmâileyhsin bu def'a der-Aliyeme vürûd iden memhûr kaimeken mahmiyye-i Edirne'de cârî-i nehr-i Tunca karibinde debbâğhâne karşusunda vâki' Şah Melik mahallesinde sâkin.....Hüseyin ve Oğlu Hasan nam kimesneler ile zevcesi Fatıma ve fâhişe makulesinden Emine nam avratlar birbirlerinin vesâtetleriyle nisâ tâifesinden ba'zıları ecnebiyeden olan adamlar ile hanelerine alub şarab-ı hamr ve fi'-l-i şeni' zinâyı irtikâb ve içmelerinden fursatyâb oldukları emvâl ve eşyalarını tam'an.....katl ve.....nehr mezbûra ikâ itmek adet-i müstemirreleri olmakdan nâşi iş bu sene-i mübârekde medine-i merkûm sâkinelerinden Dudu(?) demekle ma'rufe bir

hatunu kızlarına götürüb ifâ-i belinde bıçak.....câriha ile boğazı altından gerdanını kat' ve karnını şakk ve üryânen musâbı sarub su kapusundan nehr-i mezbûra ikâ idub lakin yaradan.....cerh mezbûr merkûmeyi geregi gibi tesir itmemek hasebiyle nehr-i mezbûrun.....dışra hurûc ve sahil-i nehr'de vâkî' bir kimesnenin menziline duhûl ile keyfiyeti ihbâr ve menzil merkûm Hacı dahi mezbûrenin haline tahsil-i ıtlâ' için cümlesi adamı vesâir ehli ve debbağ ustalarını cem' ile istintâk üzreler iken Saliha kulu üzerlerine gelub husûs-u merkûma vâkıf olduklarına der-akab mahalle-i merkûmede vâkî' cemâati müslimin ile eşkıyayı merkûmenin evlerini basub cümlesini ahz ve katli....buldukları esvâb ve bıcağı dışra ihrâc ve kapuları mühürledikten sonra on gece habs ve.....ale-s-seher ma'rifeti şer'le menzil-i merkûmu tâ'cîz eyledikleri esnada.....mezbûrenin altun ile masnû' gerdâniyesi ve altun bileziği ve eşyayı sâiresi dahi zâhir çıkarulub ba'de cümlesi mezbûr şer'i ihzâr ve mecruh-u mezbûre zikr olunan şâkî ve şâkîyelerin muvâcehelerinde keyfiyeti mezbûreyi alâ-vukû' tagrîr ve ihbâr eyledikten sonra merkûmların ahvalleri geregi gibi tecessüs ve tefahhus için ba'zı şer'iyeye icrâ ve tertîb olunmak için taraf-ı şer'idin.....virulub el-hâletü hâzihi merkûman Hüseyin ve oğlu Hasan'ın.....ve merkûman Fatıma ve Emine dahi zindana vaz' olundukda i'lâm ve iş'âr olunmağdan nâşî siz ki mevlâna ve bostancıbaşı ve yeniçeri zâbiti mûmâileyhsiz bu husûsu sırren ve alenen nahîs ve ta'viz ve zikr olunan şâkî ve şâkîyelerin keyfiyetlerini cümleleri ihzârlar vesâir vukûf ve ıtlâ'mı olan bagîz müsliminden sûal ve şer'le istihbâr iden hakikat-i hâli zâhire çıkarub fî-nefs-il-emr merkûmların.....merkûmede hakları olduğun üzerlerine şer'an sâbit ve zâhir olub bir muktezâ-i şer'i kavîm tertîb ve icrayı ceza şer'ileri icab ve iktizâ.....üzerlerine sübût bulan mevadd tescil(?) ve hüccet oldukdan sonra ibreten lî-gayr merkûman Hüseyin ve oğlu Hasan'ın şer'an mülhak oldukları cezaların icra ve tertîb ve merkûman Fatıma ve Emine'yi dahi müebbedden zindana vaz' ve tescîl idub eger.....merkûme ahzlarına şer'an sübût olmayub lakin bu makule töhmet-i şenî'yi mürtekeb oldukları.....ihbâr ve mazanne-i şekâvet oldukları zâhir ve aşikâr olmağla cümlesi Kavala Kal'asında muhkem habs ve kal'abend olunmak için sen ki bostancıbaşı mûmâileyhsin merkûman Hüseyin ve oğlu Hasan ile mezbûran Fatıma ve Emine'yi kal'a-i merkûmeye irsâl ve sen ki dizdârı merkûmsun cümlesinin kal'a-i mezbûrede muhkem habs ve kal'abend idub ıtlâkları için tekrar emr-i şerifim sâdır olmadıkça bir tarîkle ıtlâklarından ziyâde-i hazer ve mücânebet olmak için yazılmışdır

Fî evâhir-i R (Rebî'ü'l-âhir) sene (1)158

17-1

Çekmece-i Kebir ve Silivri Nâhiyeleri Nâiblerine hüküm ki:

Sen ki Çekmece-i Kebir nâibi mevlâna mûmâileyh Mehmed Seyyid zide ilmuhusun mektub gönderub fi'l-asl Silivri kazâsından olub birkaç seneden beru Çekmece-i Kebir kazâsında.....mütemekkin olan Baliska Veled-i Kemal nam yahûdî'den bundan akdem kazâdan ba'zı ashâb-ı agrâz teşekkî eylediklerinden vatan-ı asliyesi olan Silivri kazâsına nefiy ve iclâ olunmak için bir-tarîkle emr-i şerife ısdâr itdirmeleriyle lakin mesfûr Baliska yahûdî ıslah-ı nefis idub fîmâba'd kendu halinde olub ehl-i kazâ ile hüsn-ü hal üzre....İtmek üzre nefisine ve lede-l-iktizâ huzûr-u hükkâm ihzârına Çekmece-i Kebir ahalisinden el-Hac Mehmed ve es-Seyyid Hüseyin Efendi ve Molla Ahmed Efendi dimekle ma'ruf kimesneler ahali-i Çekmece-i huzûrlarındave anlar dahi bu vech üzre razı olmalarıyla mesfûr Baliska yahûdî'nin cürm-ü afv ve ta-evvelden Çekmece-i Kebir kazâsında ikametine fîmâba'd olunmak bâbında hükm-ü hümayûnum virmek ricasına vâkî' hüsn-ü bi'l-iltimas arz eyledikleri ecilden vech-i meşrûh üzre afv olunmak için yazılmışdır

Fî evâhir-i R (Rebî'ü'l-âhir) sene 1158

17-2

Kayseriye Nâibine ve Kayseriye Sancağı Mütessellimine hüküm ki:

Kayseriye Kazasına tâbî Darısbak ve Efekre ve Balasa ve Cancun ve Neziye(?) nam karyeler ahalileri gelub mezbûrlar kendu hallerinde iken fi-l-asl Zamantı(?) kazâsından olub birkaç seneden beru Kayseriye'de mütemekkin ve ibâdullaha ehl-i örfe örfe gamz ve tecrîm 'adet-i müstemirresi olan Seyyid Halil nam kimesne kendu halinde olduğundan bundan akdem medine-i Kayseriye mütemekkinlerinden Kalaycı Oğlu Mustafa nam kimesne için Zamantı kazâsına tâbî' Kuşcu ve Kal'a ve Şeyhlü(?) nam karye ahalisinin ma'lumü'l-ıfrâr hayvanat ve eşyalarını ahz ve gasb eyledi bu kura-i mezbûre ahalisi taraflarından olmak üzre mukaddemâ arzuhal ve sadr-ı a'zam ağalarından Seyyid Emrullah mübâşeretle şer'le görölüb ihkak-ı hakk olunmak için

sâbika-ı Kayseriye mutasarrıfı ile Kayseriye kadısına hitâben emr-i şerifim sadır ve mahalline varub liva-i merkûmun ahalileri tarafından vekâlet iddiâsıyla mürâfaa-i şer‘i olunduklarında merâsı olan hayvanat ve eşyadan gerek vekâlete ve gerek asâleten mezbûr Mustafa’dan suâl dahi tertîb itmediği zâhir ve hilâf-ı şer‘i şerif taaddîsi manî‘ için kazâ-i mezbûrun arzı mücebince tekrar emr-i ali sadır olmuşken yine mücab olmayub ehl-i kura-i mezbûre taraflarından mukayed(?) fermanlar ısdârıyla ızrârdan hüsn olduğundan vilâyeti olan Zamantı kazâsına nefiy ve iclâsı muktezâ olmağla mezbûr Halil ahz ve mahbusen çavuş mübaşeretiyle sâbıkâ Kayseriye Sancağı mutasarrıfına irsâl ve vusulatı mezbûr vilayetinde ikâmet itmek üzere mezbûr vilayetine irsâl olmayub ve husus-u müş‘ir mutasarrıf-ı mezbûr çavuş-u merkûma arz virub avdet itdirmek üzere bundan akdem emr-i şerifim sadır olmuşken ol-emr-i şerifim sehven esmâ-i hâlid tahrir olduğundan nâşî hevasına tâbî mütegalibeye iştirâ.....emr-i ali icra ve inkıyâd olmaduğundan mezbûr yine kendu halinde durmayub fukaraya gûna gün zulm ve garet tasaddî itmekle kemâ-fî-l-evvel vatan-ı aslisine nefiy ve iclâ olunmak bâbında müceddeden emr-i şerifim verilmek ricasına sâbıkâ-i Kayseriye kadısı Mehmed Şakir arz eylediğin bildirub ol-bâbda hükm-ü hümâyûnum rica ve Dîvân-ı Hümâyûnumda mahfuz olan kuyud-u ahkâma müracat olundukda vech-i meşrûh üzere binyüzelliüç senesinde Cemâziye’l-âhir-i evâsıtında emr-i şerif verildiği mestûr ve mukayyed olunmayub mukaddemâ sadır olan emr-i şerifim mücebince mezbûr Halil nefiy ve iclâ olunmak için yazılmışdır

Fî evâhir-i R (Rebî‘ü’l-âhir) sene 1158

17-3

İtlak için emr-i şerifim yazılmışdır

Fî evâsıt-ı Ş (Şaban) sene 1159

Midillu ve Kalonya ve (...) ve Kadîlarına ve Ocakdan Bir Def‘a Mübâşir Tayin Çavuş ve Kazâ-i Mezbûrun Serdârvekilleri vesâir Zâbitan ve ‘Âyan-ı Vilayete Kal‘ası Dizdârına hüküm ki:

Kalonya kazâsında yeniçeri serdarı Molla Ahmed dimekle ma‘ruf şakî Anadolu canibinden seferî olub lakin ‘adem-i ita‘ât ol-emr-i şerifim idub firâren varub Midillu

ve Kalonya kazâlarında.....eyleyan eşkıyadan ve....başına cem‘ itmekle o makule firârlarda geru vilayetleri cânibine ve me‘mur oldukları sefer-i hümâyûnuma irsâl olmaları için Midillu’da yeniçeri zâbiti Turnacıbaşı Halil zide mecdûhu hâkdan.....tefahhus için ta‘yin ve irsâl eylediği çavuş ile dahi inşası makarr-ı karib olan binâber için dahi götürdüğü çavuşda merkûm eşkıya üzerlerine varub muhârebeye tasaddî birle birini katl ve birini dahi mecrûh eyleyub bu güne katl-i nüfûs ve nehb-i emvâl ve hetk-i a‘râz eylemek merkûmun ‘adet-i müstemirresi olduğu inhasıyla keyfiyet-i merkûm mahzar birle der- saâdetime arz ve ifâde olunmuş merkûmun alâ-eyyi-hâl ahz ve kal‘abend için Turnacıbaşı mûmâileyhe hitâben emr-i ali ve kapu mektubuyla irsâl olunmağın ancak serdar-ı merkûm Molla Ahmed vâkî olan fesâd ve şekâvet ve katl-i nüfûs sebebiyle aher-i mahallede firâr eylemesi ihtimali ile ocakdan mahsus mübaşir tayin olunmak fermânım olmayub husus-u şakî merkûm Molla Ahmed Midillu Adasında ve gerek Kazdağı içinde ve Mora canibinde.....herkangi kazâda bulunursasırzan ve alenen teftiş ve tefahhus olarak bulunduğu mahalde mübaşir mûmâileyh ma‘rifeti ve bulunduğu kazânın hâkimi ve zâbiti ve ‘âyanı alâ olduğun.....ele götürüb muhkem ve herkangi kal‘a olur ise kal‘abend olunub hakkında lazım gelen eda olunmak üzere kal‘abend olunmağın bundan akdem arz ve i‘lâm olunmak üzere bu husûmet mikdar-ı zerre tekâsül ve kusur olmamak şartıyla cidd ve ihtimâm olub şöyle ki mukaddeman merkûmun bulunduğu mahallde bilâ nâ-haber ahz ve on gün kal‘abend olunmasına bir takrîb ile tehâvün ve tekâsül ve bi-vücuhen (?) olur ise hilâf-ı marzî hareket ve gavgası ve firar ve gasb eylemek ihtimali ile bir dürlü cevaba kadir olamayub husus-u mezbûr için ziyâde-i muâteb olub.....azimesin.....mişvel olacak hâlât vukûndan bi-gayret ihtirâz ve ictinâb eyleyesiz ve sen ki dizdârsın ahz ve kal‘abend olunmak için rica tebliğ olan merkûm Molla Ahmed dizdâr olduğun kal‘a-i merkûmda muhkem habs ve kal‘abend eyleyub ve hakkında bu cihetle emr-i ali sâdır olub varınca itlâk olunmasından ziyâde-i hâzer ve tehâşî eyleyesin diyu bilfi‘l dergâh-ı muallâm yeniçerileri ağası olan İbrahim Ağa dame uluvvuhu tarafından mühürlü mektub verilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında fermân-ı alışanım yazılmışdır

Fî evâhir-i R (Rebî‘ü’l-âhir) sene 1158

Sivas Mutesellimine ve Samsun Kal'ası Dizdârına hüküm:

Medine-i Zile'de sâkin yeniçeri tâifesi bundan akdem sirkat-ı tecemmu ve mal-ı miri tahsildarı Muhammed Beşe kimesnenin alet-i darb ile üzerlerine hücum ve bî-gayr-ı hakkın bir kaç yerinden darb ve mecrûh ve üzerinde mevcûd ikiyüzelli gurus mal-ı mîri ve bir sîm hancerini gasb ve gâret itmeleriyle sercemiyetleri olan Alemdâr Ahmed ve Mesnub(?) Beşe ve Kahveci Osman Beşe ve Sarı Veli Beşe demekle ma'ruf kimesneler zâbitleri marifetiyle ahz ve kal'abend olmaları için halen Zile kadısı ve voyvodası el-Hac Mehmed zide mecdûhu mektub inhâ' medine-i Zile sâkinlerinden olup yeniçerilik iddâsıyla şekâvet idenlerin sercemiyetleri olan mezkûrun alemdârı Ahmed ve Mesnub Beşe ve Kahveci Osman Beşe ve Sarı Veli Beşe demekle ma'ruf kimesneler medine-i mezkûr Serdarı marifetiyle ahz olunan mezbûrların ehl-i beyt üzerinden mazarratları men' ve def' ve umûr-u mühimmenin temşiyet ve hasrına bâis olmak için merkûmlar ıslah-ı nefis idince Samsun kal'asına vaz' ve kal'abend olmaları için emr-i şerifim sudûrunca bi'l-fi'l dergâh-ı muallâm yeniçerileri ağası İbrahim Ağa dame uluvvuhu i'lâm eylemek i'lâmı mücebince kal'abend olmaları bâbında ferman-ı alışanım sadır olmuştur

Fî evâil-i CA (Cemâziye'l-evvel) sene (1) 158

18-1

Dergâh-ı Muallâm Kapucubaşlarından Kütahya Mutesellimine ve Gediz Kazâsı Nâibine hüküm ki:

Mehmed nam kimesne gelub Gediz sâkinlerinden bunun babası İmam Hasan nam kimesne ulemâ'dan ve altmış yaşında kendu halinde iken Gediz Kazâsı sâkinlerinden (...) nam hatun ile oğlu Ahmed nam kimesne mezkûrun hakkında halen Anadolu Valisi olub Kars canibi seraskeri sadr-ı esbak vezirim iken Mehmed Paşa'ya iştikâ' eylediklerinden vezir-i müşârünileyhin tarafından sevâd-ı lisân(?) ile merkûm Hasan divân-ı Anadolu'ya ihzâr ve murafaa-i şer'i olundukda üzerlerine kal'abendine muceb-i(?)şer'i bir töhmet sabit olmuş değilken mezkûr bilâ-emr-i şerif Kütahya kal'asında kal'abend ve ol-vecihle mağdûr ve kendu halinde olub ehl-i kazâ kendunden râzî ve şükrân olmalarıyla afv ve ıtlâk vesilesiyle tahliye olunmak ricasında

Gediz kazâsında sâkin ulemâ' ve sulehâ ve askeri ve re'âyâsının iltimâslarıyla bundan akdem Gediz nâibi mevlâna es-Seyyid Abdullah arzı mûcebince afv ve ıtlâkı için sadır olan emr-i şerifimle çavuş mübaşir tayin olmuşken sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin mezbûru kal'a-i mezbûrdan ıtlâk ve halen der zincir ve habsinde olub ahvâli diğer gün olduğun bildirub tayin olunan çavuş ma'rifetiyle mezkûr habsden ıtlâk vesilesiyle tahliye olunmak bâbında emr-i şerifim rica eylediği ecilden sefere me'mur olunanlardan olmayub ve şer'a üzerine sâbit olan halet-i zimmetinde habs olunmuş.....şartıyla vech-i meşrûh üzre ıtlâk vesilesiyle tahliye olunmak için yazılmışdır

Fî evâil-i CA (Cemâziye'l-evvel) sene (1) 158

18-2

Zile Kadîsına ve Zile Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Sen ki Zile kadısı mevlâna mûmâileyh Osman zide fazluhusun sūdde-i saâdetime mektub gönderub medine-i Zile'de sâdât-ı kirâm olmalarına nakîb-ül-eşraf kaymakamı olan es-Seyyid Halil Zide Şerif meclis-i şer'a varub zümre-i sâdâtdan Hacı Cafer torunu Seyyid Osman şer'ân ta'zîr lazım gelub tarafı şer'iden mürâsele ile habs olundukda mezbûr Cafer'in tahrik ve iddâsıyla medine-i mezbûrda Serdengeçti Ağası Mustafa Ağa demekle ma'ruf kimesne onbeş nefer müsellim adam tayin ve.....mezkûrun konağını basdurub cebren ve kahren mezbûr es-Seyyid Osman'ı ahz ve mezbûr Mustafa'nın bu güne hilâf-ı şer'a hareketinden vukû' bulan deâvî muattal ve hukuk-u ibâd-ullah ihkâk ve icra olunub ve mezbûr es-Seyyid Cafer fitne-i ikâzına bâis olmağla bu misillû mukiz fitnenin şer'an hakkından gelmek lazım gelmekle mezbûr es-Seyyid Cafer ıslah-ı nefis idince Zile kal'asına kal'abend olunmak bâbında vâkî' hüsn-ü hükm-ü hümâyûnum verilmek ricasına arz eylediğin ecilden vech-i meşrûh üzre kal'abend olunmak emrim olmuşdur diyu yazılmışdır

Fî evâil-i CA (Cemâziye'l-evvel) sene 1158

18-3

Tekrar kal'abend için emr-i şerifim yazılmışdır

Fî evâhir-i Ra (Rebî'ü'l-evvel) sene (1)158

Beyşehir Fenar Kadîsına ve Tırhala Sancağı Mütessellimine ve Galos Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

İbrahim zide mecdûhu arzuhal idub mûmâileyhin evlâdiyyet ve meşrûtiyyet emini mütevellîsi olduğun merhûm ve mağfûrûn-leh Mihrimah Sultan Efkâfi mukataalarından Beyşehir Fenar kazâsında vâki' Hüseyin Baba mukataası karyelerinden Osnadlı(?) karyesi sâkinlerinden İmam Mehmed dimekle ma'ruf kimesne dâimâ celb-i menfaat ve tearrîyle kendu halinde olmayub mukataa-i mezbûr re'âyâsını tahrîk ve hilâfa vâki' mevadd-ı isnâd ve müzevvir ve eşirrâdan olduğundan gayr-i ahaliyi karyenin üzerlerine edâsı lâzım gelen rûsum-u zeâmet ahz ve kabzına ref' olmağla bundan akdem kendu halinde halinde olmak üzere birkaç def'a tenbih olmuşken bir-vechle tenbih olmayub dâimâ taaddi üzere olmağla mezbûrun ol-vechle taaddisinden mukataa-i mezbûr Voyvodası Sarıncazâde(?) Mehmed zide kadrehu tarafından halen te'dîb-i hâl-ı vakf idmeyub ihtilâle bâis ve mal-ı mukataaya geru olan târi ve vakd.....mahallede olduğun bildirub mezbûr ıslah-ı nefis idince Galos kal'asına kal'abend idilmek bâbında emr-i şerifim rica eylediğin ecilden vech-i meşrûh üzere kal'a-i mezbûrda kal'abend için yazılmışdır

Fî evâil-i CA (Cemâziye'l-evvel) sene (1)158

18-4

Sinop Kadîsına hüküm ki:

Bundan akdem Sinop....fermanım olan sâbıkadan defterdârı kurûnü'l-emâcid ve'l-ayân Ahmed zide mecdûhunun dahi afv vesilesiyle tahliye olunmak hususunu halen İran cânibi Seraskeri sadr-ı esbak vezirim iken Mehmed Paşa edâme Allahu ta'âlâ iclâlehu mektubuyla iltimâs eylemekden nâşi müşârûnileyhin iltimâsı mücebince mûmâileyhin sebebiyle tahliye olunmak fermanım olmağın işbu emr-i şerifim ısdâr ve (...) ile irsâl olmuşdur imdi husûsuna sen ki mevlânayı mûmâileyhsin serasker müşârûnileyhin iltimâsı mücebince mûmâileyhin dahi afv olunmakla mahal-i merkûmede ikametden sebebiyle tahliye eylemek bâbında ferman-ı alîşanım yazılmışdır

Fî evâil-i CA (Cemâziye'l-evvel) sene 1158

19-1

İ'lâmı mücebince afv ve ıtlâkları için emr-i şerifim yazılmışdır

Fî evâil-i C (Cemâziye'l-âhir) sene 1158

Balıkesiri Kazâsı Nâibi ve Kazâ-i Mezbûrda Serdar Vekili ve 'Âyan Vilayetinde Zide Kadrehuma ve (...) Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Balıkesir sakinlerinden ondokuzbin bölükden Seyyid Muhammed ve ondört bölükden Çingane Oğlu Alemdâr ve otuzuncu Alemdâr ve seksenyedi cemâtinden Somuncu Mustafa Alemdâr Hacı karuşulmak bahanesiyle kulkethüdâsının önünden savuşub kendu andan maâda neferât makulesinden otuz kırkkar adam başlarına cem' ve bu sibâk üzre ihfâya çekub ve seferî olmaları ehl-i vilayet muvâcehesinde sefere gitmeleri için muhkem tenbîh ve te'kîd ve huzur-u şer'ide cümle muvâcesinin hatt-ı hümayûnum şevketmakrûnum fâide ve mücebince sefere me'mur 'âyan ve alemdâr ve neferâtdan bulunanlara cevabınızdır sefere 'azîmet iden diyu tenbîh ve te'kîd esnâsında merkûmun yaramazlar nerelerden sefere giden yoktur ve her sene böyle hakikat-ı ferman hareket bozar bevâne-i amel diyu huzur-u şer'adan kalkub gidub ehl-i amel şer'a ve infâd-ı emr-i ali eylemedikleri sahîhan ihbâr olunmağla merkûmun şakîlerin hakklarından şer'an ve kanunen lazım gelen icrâ olunub ve sâire dahi mûcib-i ibret olmaları için bulundukları mahalde bi-eyyi-hâl ahz ve muhkem kal'abend olundukdan sonra icâleten keyfiyet-i ahvalleri der-saâdetime arz ve i'lâm olunmak için husus-u mezbûrda alâ-vech-il-ihitimâm her biriniz bezl-i iktidâr idub merkûmun ahz ve kal'abend olunmalarında mikdar-ı zerre tekâsül ve her kimin tarafından hilâf-ı marazî hareket vukû' bulmak ihtimali olur ise şeâmet-i azîmesin cekeceklerinden haber ve agâh eyleyub ve merkûmun bir takrîb ile firar ve gybet itmiş olur ise şer'le buldurulması lazım gelenlere buldurulub kal'abend olunub icâleten arz olunmaları için ziyade-i say' ve ihtimâm olunması fermanım olmağın (...) irsâl olunursa vusûlatda vech-i meşrûh üzre amel ve hareket ve sen ki dizdârsın merkûmun vusûllerinde dizdârı olduğun kal'a-i merkûmda muhkem habs ve kal'abend eyleyub haklarında bu vechle emr-i ali sadır olur ise ana göre amel ve icrasına mübâderet

olunmak üzere itlâklarından ihtirâz ve ictinâb eyleyesiz diyu bi'l-fi'l dergâh-ı muallâm yeniçerileri ağası olan İbrahim Ağa dame uluvvuhu tarafından mühürlü mektub verilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak için yazılmışdır

Fî evâil-i CA (Cemâziye'l-evvel) sene 1158

19-2

Gelibolu ve Eceabad ve (...) Nâiblerine ve Gelibolu'da Yeniçeri Zâbiti Haseki Mehmed Zide Mecdühuya ve İhtiyarları ve 'Âyan ve Vilayet ve Seddülbahir Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Bu sene-i mübarekde İran cânibinde vâki' sefer-i nusret esirruhu Rumeli'nin sağ ve orta ve sol kollarından bi'l-cümle tavâif-i askerinin me'mur olmalarıyla Gelibolu ve nâhiyelerinden sâkin ve mütemekkin ve Atik Ağa ve alemdâr ve yeniçeri ve kuloğulları ve tavâif-i askeriyeden bir ferd geru kalmamak şartıyla me'mur oldukları bundan akdem vârid olan ol-emr-i aliye ve mekânlarından(?) cümlelerin mukaddeman mesmû'ları olup Gelibolu İskelesi orta ve sol kollarından ihraç olunan bi'l-cümle askerinin mürûr idecekleri mahall olduğundan asâkir-i merkûmenin....altıncı hareketi Gelibolu bayrağı şa'rya değin meks eylemekle bu esnada ba'zıları dürlü alet ve bahâne ile ve sol koldan asâkir ihrâcına me'mur.....Turnacıbaşı Mustafa için bize sefer-i tekâlif ile bir nesne dimeyub seferden afv olunduk mülâhazasında olundukları ve Eceabad sâkinlerinden Kürşat(?) Hacı Veli ve Abdurrahman ve Kum(?) karyesinden Molla Oğlu nam kimesneler tarafından dahi muhâlefet olduğu inhâ' ve ihbâr olunub bilâ- müceb kasriyyetden böyle zikr olunan asker-i tâifesinin teehhür ile etrâfa perâkende olmaları münasebetiyle ihrâc ve irsâllerinde.....vukû melhuz olduğu için sen ki Gelibolu kazâsında yeniçeri zâbiti demekle mûmâileyhsin medine-i Gelibolu'da mevcut ve nâhiyelerinden Mekayim Ağa ve alemdâr ve yeniçeri ve kuloğulları ve taife-i askeriyeden bir ferd geru olmayub cümle ma'rifeti ve ma'rifeti şer'le ala-eyyi-hâlin ihraç ve medine-i mezbûrdan güşâd olan sedâr bayrağıyla umûmen karşı Anadolu canibine murûr ve bir gün akdem savb mükerrelerine azimet eylemeleri için husus-u mezbûrda her birilerinin ziyade-i ihtimâm ve ikdâm ve bir gün akdem askerinin vech-i meşrûh üzere azimet itdirmelerinde mikdar-ı zerre müsâmaha ve tekâsül ve.....tam' zamm ile bir ferdden bir akçe verilmesi itirâzı meşmu' olur ise

eşerr-i itâb ve ikâbe girift olub icra olunacağı emr-i muhakkık olmağla ve hasıl sefere me‘mur olanlara aherden bir-vechle ta‘yin ve zuhûr olub bir takrîb gitmekden inhâ ve imtinâ eylemek lazım gelenlerin adem-i itâat emr-i aliye itmeleriyle haklarında icab ve iktizâ iden icra olunmak üzere ol-makule muayyen ve şeffî‘ olanlar ma‘rifetiniz ile isim ve rusumlarıyla der-aliyyeme i‘lâm ve bâlâda mezkûrû’l-esâmi kimesnelerin muhâlefet ve emr-i şerifimin hilâfa vesâirenin ihtilâllerine müceb olacak hâlât-ı gayr-i merzîyyeleri sebebiyle bulundukları mahalde ala-eyyi-hâl ahz ve kal‘abend olunub ve bir gün akdem zümre-i askerinin ber-minvâl muharrer fîmâba‘d avk ve nâ-haber olmağsızın ihrâc ve irsâlleri haberi gelmek matlub olmağla ana göre amel ve hareket ve cümleye ilân ve işâât ve ala-eyyi-hâl cümlesinin medine-i mezkûreden bayrağıyla gitmek üzere te‘kîd ve ceşm-i gûş ihtimâm olunmak fermanım olmağın ile (...) ile irsâl oldu vusûlatı gerektirdiği bu bâbda mezîd-i takayyüd ve ihtimâm olunarak askerinin savb me‘murlarına irsâl ile bir ferdin geru olmasına bâis tehâvün ve tekâsülden ve bir tagrîb himâye olunmalarından ve hilâf-ı emr-i aliye vaz‘ ve hareketden ziyâde-i ihtirâz ve mücânebet eyleyesiz ve sen ki dizdârı merkûmsun canibi mezkûreden irsâl olunan merkûmeyi dizdârı olduğun kal‘a-i merkûmede muhkem habs ve kal‘abend idub tekrar emr-i ali sâdır olmadıkça ıtlâk eylemekden taharri ve mücânebet eyleyesin diyu bi’l-fi‘l dergah-ı muallâm yeniçerileri ağası İbrahim Ağa dame uluvvuhu tarafından mühürlü mektub virmek vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında ferman-ı alışıman sâdır olmuştur buyruldu

Fî evâil-i CA (Cemâziye’l-evvel) sene 1158

19-3

İmroz Ceziresi Nâibine hüküm ki:

Cezire-i mezbûr sâkinlerinden Bakkal Dimitri nam zımmî gelub bu an-asl Mora rikâbından iken onbeş sene merkûm ehl-i ve ıyâliyle İmroz Ceziresine gelub anda.....ve avâriz hanesine kayd ve kendu halinde ırzıyla mukayyed ve bir....hilâf-ı şer‘a taaddileri yoğiken mücerred-i icra-i arz için re‘âyâ fukaralarını tahrik ve ihlâl ider diyu teşekki ile hevâlarına tâbî‘ nâib-i sâbıkadan aldıkları arz ile diyâr-ı âhere nefiy ve iclâ‘ı için emr-i şerifim ısdâr ve ol-vechle ıyâlinden dur ve ahvali diger gün olduğun bildirub mezbûr kendu halinde olmak şartıyla afv ve ıtlâk olunmak bâbında

hükm-ü hümayûnum rica eylediğin ecilden vech-i meşrûh üzre afv ve itlâk olunmak içün yazılmışdır

Fî evâil-i CA (Cemâziye'l-evvel) sene 1158

20-1

Degâh-ı Muallâm Kapıcubaşlarından Olub Kütahya Mütesellimine ve Sandıklı Kazâsı Nâibine hüküm ki:

Sen ki Sandıklı kazâsı nâibi mevlâna Ömer zide ilmuhusun südde-i saâdetime mektub gönderub Sandıklı kazâsında sâkin 'ulemâ ve sulehâ ve eimme ve hutebâ ve şerâfe ve meşâyih ve sâir re'âyâ ve berâyâları bi-serihüm meclis-i şer'a varub bâ-emr-i ali üzerlerine edası lazım gelen tekâlifleri cümle mevkiî ve mevkit şer'ile tevzî' ve defter ve tevzî' ve defteri mücebince cem' ve tahsil ve feyzine me'mur olanlara eda ve teslim idub kusurları olmayub lakin kazâ-i mezbûr mahallâtından Hisar Mahallesi ahalisinden Kôr Hasan dimekle ma'ruf kimesnenin emr-i şerif ile vâkî' olan tekâlifden hissesine düşen tekâlif-i tahammülüne göre taleb eylediklerinde mezkûr Hasan hissesine düşen tekâlifini virmeyub inâd ve muhâlefet eylediğinden gayr-i mahalle-i mezbûr ihtiyarlarına alâ mele-in-nâs şütûm-i galîze ile şetm ve itâle-i lisân itmekle murafta-i şer' olmak içün davet-i şer'a olundukda mezbûr şekâvet üzre olmağla adem-i itaâtinden nâşi vâkî'den âyâ ve mücerred tekâlifini virmemek içün gûna gün şirret ve tezvîrane sülûk ve mahal-i mezbûr ihtiyarlarından Ali Çelebi ve Ahmed Çelebi dimekle ma'ruf ve dahi ba'zı ehl-i ırz kimesnelere ifk ve iftirâ ve mücerred ezdâd kasdıyla hevâsına tâbi' ehl-i örf ile....ve üzerlerine mübâşir götürdüb bu vech şer'ile ehl-i fukarâyı tecrîm ve tağrîm ve bi-gayr-i hakkın beş altı kise akçeleri ahz ve bunun emsâli zulm ve taaddisinin nihayeti olmayub fesâd ve mel'aneti gun begun ziyâde ve merkûmun şiddetinden ashâb-ı hukukdan hakları bir vechle tahsili mümkün olmaduğundan gayr-i emr-i şerif ile vâkî' olan tekâlifinin dahi tahsili müş'ir ve kazâ-i mezbûrun ihtilâllığına bâis olmağla mezbûr Kôr Hasan'ın şer ve mazarratından ahvâlleri diğerk gün emn ve rahatları eylemekle.....mürtefi' olmağla mezkûr Kôr Hasan fîmâba'd kazâ-i mezbûrda ikâmet eylemeyub diyâr-ı ahire nefiy ve iclâ' olunmak bâbında hükm-ü hümayûnum verilmek ricasına vâkî' hüsn-ü bi'l-iltimas arz ve ehl-i

kazâ-i dahi mahzar bilâ-istid'â eyledikleri ecilden vech-i meşrûh üzre nefy ve iclâ' olunmak için yazılmışdır

Fî evâil-i CA (Cemâziye'l-evvel) sene 1158

20-2

Halen Dîvân-ı Hümâyûnumda Çavuşbaşı Olan Ali Dame Mecdühuya ve Midillü Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Fî-i asl-ı kemâh sâkinlerinden olup biraz müddetden beru asitâne-i saâdetimde meks ve ikamet üzre olan Seyyid Molla Mehmed'in.....meslûb-üş-şuûr olmağla mecnûn mezbûr Seyyid Molla Mehmed bâ-emr-i ali vilayeti olan Kemah'a nefiy ve iclâ' olmuşken bilâ-ıtlâk gelub asitâne-i aliyemde serseri geşt ve güzâr.....hüsn-ü olmayub envâi.....bâis virub olacağı zâhir ve âşikâr olmağla mezbûr tayin olunan çavuş mübaşeretiyle Midillü kal'asına irsâl ve kal'abend olup bîlâ emr-i ali ıtlâk vesilesiyle tahliye olunmağdan ittikâ ve mücânebet olunmak için ferman yazılmışdır

Fî evâil-i CA (Cemâziye'l-evvel) sene 1158

20-3

Bursa Kazâsı Nâibine hüküm ki:

Aişe nam haatun gelub bunun oğlu Karhaneli İsmail dimekle ma'ruf kimesne bundan akdem ba'zı ashâb-ı ağrazın ifk ve iftirasıyla bâ-ferman-ı ali Bursa'ya nefiy ve iclâ' olduğunu bildirub merhameten afv ve ıtlâk olunmak bâbında istid'â-i inâyet ve mezkûr Aişe Hatun'nun sadr-ı kebir oğlu olup mezkûr Karhaneli İsmail hâl-i sâbıkana....ve tâib ve müstağfir olmağla fîmâba'd kendu halinde olmak üzre nefsine ve hayra mutâlebede huzûr-u hükkâm ihzârına İstanbul'da sâkin olduğu Dâr-üs-saâde Ağası mahallesi imâmı Hasan Efendi Bin Mustafa ve ahalisinden Ğatâr es-Seyyid İbrahim Bin Osman ve Delal Süleyman Bin Abdullah ve İsmail Çelebi Bin Ahmed ve Molla Mehmed Bin el-Hac Osman ve Attar(?) Hüseyin Bin Mehmed nam kimesneler meclis-i şer'î enverde kefil oldukları mahkeme-i bâbında tescîl olduğun İstanbul Kadîsının bâbı nâibi olan mevlâna Mehmed zide ilmuhu i'lâm itmeğın i'lâmı mücebince afv ve ıtlâk olunmak için yazılmışdır

Fî evâil-i CA (Cemâziye'l-evvel) sene 1158

20-4

İnöz Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Hayrabolu kazâsı nâibi(?) mevlâna Osman zide ilmuhu mektub gönderub Hayrabolu kazâsı sâkinlerinden Osman Bin Hüseyin nam kimesne için eşkıyadan olub ibâdullahın ehl-i ve ıyâllerine taarruz ve hetk-i ırz ve gece ve gündüz sekrânen alet-i harb ile gidub şekâvet üzredir diyu zâbiti ma'rifetiyle kal'a-i mezbûrda kal'abend için emr-i şerifim sadır olmuşıdi el-hâletü hâzihi ıslah-ı nefis idub kesîrû'l-ıyâl olmağla.....ihbâr ve istid'âlarıyla afv ve ıtlâk olunmak bâbında emr-i şerifim verilmek ricasına arz eylediğın ecilden vech-i meşrûh üzre afv ve ıtlâkı için yazılmışdır

Fî evâil-i CA (Cemâziye'l-evvel) sene (1)158

21-1

İstanbul Gümrük Emini ve İzmir Kazâsı Nâibine ki:

Dâr-üs-saâdetim ağası nezaretinde olan evkâfdan İstanbul'da Çaharşanba Pazarı kurubunda Mehmed Ağa tekiyesinde mütemekkin Lefkeli Abdurrahman ve İznikmidli Mustafa ve İznikmidli Ali ve İznikmidli Seyyid Mehmed ve İznikmidli Köse Ahmed nam beş nefer kimesneler kendu hallerinde olmayub hevâdârı şakîd ile yek-dil ve tekiye-i mezbûre kapusuna miftâh uydurub sulehadan Seyyid Hasan'ın Oğlu Seyyid Hüseyin nam şâb-ı emredin odasına duhûl ve boğazını sıkub fî'l-i şenî kasd ve sâir bunun emsali fesâdatlarının nihayeti olmaduğuna haber verilmekle mezbûrun beş nefer eşkıyadan olmalarıyla sen ki İstanbul Gümrük Emini mûmâileyhsin ma'rifetinle İzmir'e giden sefâinden birine mahbûsen vaz' ve reisine teslim ile mahall-i mezbûre nefiy ve irsâl ve anda ikâmet itdirilub İzmir'e ve vusûllerine müş'ir sen ki Gümrük emini mûmâileyhsin kadısından arz alub bu tarafa getirmek üzre sefine-i mezbûr reisine geregi gibi tenbih ve ıtlâkları için ferman-ı ali sadır olunmadıkça Asitâne-i Aliyyeme ve havalisine gelmelerine ruhsatından tevakkî ve mücânebet eylemeleri bâbında ferman-ı alışanım yazıldı

Fî evâil-i CA (Cemâziye'l-evvel) sene 518(?)

21-2

Cezire-i Kıbrıs ve Ağlasun Ma' İncirpazarı Nâiblerine hüküm ki:

Ağlasun kazâsı sükkânlarından Hatib İbrahim Efendi demekle ma'ruf kimesne gelub bu kendu halinde olub hilâf-ı şer'î şerif kimesneye vaz' ve taaddisi olmayub bir-vechle dahl ve rencide olmak icâb itmez iken ba'zı ashâb-ı ağrazın hilâf-ı inhâ' ifk ve iftirâları sebebiyle hevâlarına tâbi' kadîsı nâiblerden aldıkları arz ile mezbûrun Kıbrıs Ceziresine cezirebend için emr-i şerifim ısdâr ve külli gadr olunduğun bildirub haline merhamete cürmü afv ve ıtlak vesilesiyle tahliye olunmak bâbında emr-i şerifim rica eylediğin ecilden vech-i meşrûh üzre afv ve ıtlâk olunmak için yazılmışdır

Fî evâil-i CA (Cemâziye'l-evvel) sene (1)158

21-3

Aşkal'ası Dizdârına hüküm ki:

Halen Ohri Sancağı mutasarrıfı Mahmud dame ikbâlluhu mektub gönderub Ohri Sancağında vâki' Akçahisar kazâsına tâbi' Tiran kazâsı sâkinlerinden İbrahim Beg demekle ma'ruf kimesne kendu halinde olmayub â'yânlık iddiâsıyla kazâ-i mezbûrda envâ-i fesâdât ile ser cem'iyet olan Halumha(?) Oğlu İbrahim ve Hatib Oğlu el-Hac Hasan ve el-Hac Mehmed Murad nam kimesneler hevâlarına tâbi' yüzelli nefer eşkıya ile yek-dil ve re'âyâsına îsâl-i mazarrat ve cesaretlerinden nâşî şâki-i mezbûrun ve râm mukataası dâhilinden ihraç ve ıslah-ı nefis oluncayadek Aşkal'asına kal'abend olunmaları için bundan akdem emr-i şerifime imtisâlen mezbûrlar kal'a-i mezbûrye nefiy ve salâh-ı hâlleri zâhir olmağla fîmâba'd mukataa-i mezbûra ihtilâl vormeyub ve re'âyâ fukarasına zulm ve taaddi eylememeleri için taahhüd itmeleriyle hallerine merhamet cürümleri afv ve ıtlâk olunmak bâbında emr-i şerifim verilmek ricasına vâki' hüsn-ü arz itmeğin vech-i meşrûh üzre ıtlâk olunmaları için yazılmışdır

Fî evâil-i CA (Cemâziye'l-evvel) sene 1158

21-4

Limni Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Şerife nam hatun gelub Simav kazâsından Oğlu es-Seyyid Mahmud ve Timurcu kazâsından damadı Hüseyin nam kimesneler haklarında(üstü çizilmiş) bundan akdem Asitâne-i sa'âdetimde Simav zeâmeti mültezimleri beyinlerinde ref' ve ibkâ' misillû nizâ' tasaddî ve fukara-i ra'ıyyete ısrâra cesar(et) iderler diyu mezbûran bâ- emr-i ali Limni Kal'asına kal'abend olunub lakin haklarında inhâ' olunan hilâfa vâki' olmağla kal'a-i merkûmed(en) afv ve ıtlâk olunmaları bâbında hükm-ü hümâyûnum rica itmeğın mezbûran fımâba'd Asitâne-i Aliyyeme ve havalisine gelmemek şartıyla afv ve ıtlâk olunmaları için yazılmışdır

Fî evâil-i CA (Cemâziye'l-evvel) sene 1158

21-5

Dîvân-ı Hümâyûnumda Çavuşbaşına ve Sinop Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Abdullah nam kimesne gelub bu İstanbul'da vâki' merhûm ve mağfûrın-leh Sultan Mehmed Han tâbe sırruhum câmi'-i şerif medreselerinden Akdegir(?) tarafından çifte tetimme de sâkin talebe-i ulûmdan iken yine talebe-i ulûmdan ziyâde zulmeden es-Seyyid Ahmed ve İbrahim ve Ali nam kimesneler kendu hallarinde olmayub bundan akdem Molla Mehmed nam kimesnenin gece ile odasını basub bi-gayri hakk bıcak ile darb ve cerh ve ziyâde-i gadr itmeleriyle bundan akdem mezbûrlar ile sâdır Rum Ser â'yâncısı mevlâna Hafız Mehmed Emin huzurunda murafaa-i şer' olundukda vech-i meşrûh üzre olduğun mevlânayı mûmâileyh i'lâm ve mezkûrlar Divaniye Sancağı ahalilerinden olmalarıyla bâ-ferman-ı ali vilayetlerine nefy ve iclâ olunmağla mezkûrlar itâat-ı emr-i ali itmeyub Asitâne-i Sa'âdetime gelub kemâ-kân odalarında sâkin ve şerr ve mazarratları evvelkinden ziyâde olub ziyâde mağdur olduğun bildirub çavuş ma'rifetiyle mezkûrlar ahz ve kal'abend olunmaları bâbında emr-i şerifim rica itmeğın sen ki Çavuşbaşı mûmâileyhsin ma'rifetinle mezbûrun üç nefer itâat-ı emr-i ali eylemeyub bilâ- emr-i ali ve bilâ-ıtlâk gelub Asitâne-i Aliyyemde ahz olunmalarıyla ta'yîn olunan çavuş mübaşeretiyile Sinop kal'asında kal'abend olunmaları için yazılmışdır

Fî evâsıt-ı CA (Cemâziye'l-evvel) sene (1)158

22-1

Trabzon Kadısına ve Kavak Ustasına hüküm ki:

Medine-i Üsküdar ahalisinden müseccil-ül-esâmi kimesneler meclis-i şer'an halen medine-i mezbûrda Balaban(?) İskelesi kurbunda bekâr odalarında mütemekkin olub bundan akdem serika töhmetiyle bâ-ferman-ı ali küreğe vaz' olunan Erzurumlu Bekâr İbrahim ile Kalafatçı(?) taifesinden olub beş seneden beru tavattun iden Halil ve diğer Halil nam kimesneler Üsküdar ustası ma'rifetiyle ahz ve meclis-i şer'a ihzârları muvâcehelerinde mezbûr İbrahim kürekden ihraç evelinden beru vilayetimizde gecelerde câ-be-câ sârîka zuhûr ve.....hareketler almayub mezbûr İbrahim bundan akdem küreğe vaz' vormeyub meks idub lakin bir-vechle ıslah-ı nefis olmayub gecelerde odasında cem'iyet idub etrafa sârikler tâğıyyedir diyu mesmû' olmağla mezbûr İbrahim'in bi'l-külliyye.....olmayub ve mezbûran Malatyalı Halil ve diğer Halil medlûl-ül-ahvâl olduklarından gayri birkaç gün mukaddem gece alet-i harb ile geşt ve gûzar üzre olduklarından ahz olunmalarıyla husus-u mezbûr Üsküdar Nâibi i'lâm itmekle sen ki Kavak Ustası mûmâileyhsin ma'rifetinle mezbûr İbrahim fîmâba'd Asitâne-i Sa'âdetime gelmeyub gelir ise ahz ve bîlâ- emân cezası tertîb olunmak şartıyla vilayeti olan Trabzon'a nefy ve iclâ olunmak üzre ıtlâk ve Trabzon'a giden sefâinden birine vaz' ve mahbusen irsâl ve vusulünü müş'ir Trabzon kadısı mevlânayı mûmâileyhden arz alub götürmek üzre sefâin reisine tenbih eylemek bâbında

Fî evâhir-i RA (Rebî'ü'l-evvel) sene 1158

22-2

Gümüşâbâd Kazâsı Nâibi Mevlâna Mehmed Emin Zide İlmuhu'ya hüküm:

Sen ki nâibi mûmâileyhsin Mektub gönderub nefis-i Gümüş kazâsı ve Hacı karyesi ahalileri meclis-i şera' varub karye-i mezbûrda vâki' müteveffâ Kirli-zâde Mehmed Beşe'nin bina eylediği câmi'-i şerifin imâmı olan Abdulgafur Bin Ahmed Halife salât-ı hamsede câmi' şerifde edâ-yi salât idub bi'l-cümle ehl-i râzı ve şâkir ve kendu halinde iken ba'zı kimesneler sû'-i halini müş'ir teşekkî ve şeyhülislâm müteveffâ Mustafa Efendinin işaretleriyle Gümüş kazâsında sâkin olmayub diyâr-ı

aherde ikâmet itmek için emr-i şerifim sâdır olub lakin merkûm hüs-n-ü hal ile mevsûf olub cürmü afv ve kazâ-i mezbûrede ikâmet itmek için emr-i şerifim verilmek ricasına sen arz eylediğin ecilden merkûm İmâm Abdulgafur'un hüs-n-ü haline mahzar dahi vârid olmağla kazâ-i mezbûrede ikâmet ve edâ-yi hidmet itmek üzere emr-i şerifim sudur için bi'l-fi'l şeyhülislâm ve müfti-l-enâm olan mevlâna Piri-zâde Mehmed edâme Allahu ta'ala feza'ilehu işaret itmekle işaretleri mücebince amel olunmak için yazılmışdır

Fî evâhir-i RA (Rebî'ü'l-evvel) sene 1158

22-3

Mergüze Kadîsına ve (...) Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Kastamonu Sancağında vâki' Mergüze kazâsı sâkinlerinden Bali-Beg Oğlu Deli Muhammed dimekle ma'ruf kimesne südde-i sa'adetime arzuhal gönderub bu kendu halinde olub hilâf-ı şer'i şerif vaz' ve taaddisi yoğken ashâb-ı ağrazdan ba'zı kimesneler mücerred icrâ-yı ırz için ve ahz-ı intikâm kasdıyla hilâf-ı inha' bundan akdem teşekkî ve şer'le görölüb şekâveti mütehakkık olur ise kal'abend için emr-i ali sâdır olduğun bildirub afv ve ıtlâk olunmak bâbında istid'â ve mezbûr Bali'nin Oğlu Deli Muhammed ve karındaşı Oğlu Mustafa'nın bundan akdem sâdır olan emr-i şerif mücebince sû-i halleri arz olundukda şer'a görölüb şekâvetleri mütehakkık ise kal'abend olunmaları ferman olunub bu def'a mezbûr Muhammed arzuhal birle istid'â ve üzerlerine bir nesne sübûtu dahi zâhir olmadığından halline merhameten ve fîmâba'd kendu halinde olmak üzere ıtlâk olunması bâbında emr-i şerifim sudûruna bi'l-fi'l dergâh-ı muallâm yeniçerileri ağası olan İbrahim Ağa dame uluvvuhu i'lâm itmeğin i'lâmı mücebince ıtlâk olunmak için yazılmışdır

Fî evâsıt-ı RA (Rebî'ü'l-evvel) sene (1)158

22-4

Edirne Bostancıbaşına İnöz Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Yenipazar kazâsı nâibi mevlâna el-Hac Mustafa zide ilmuhu gelub Yenipazar kazâsına tâbi' (...) nam karye sâkinlerinden Kara Ali Bin Mustafa ve Salih(?) Oğlu

Süleyman ve Ali Bin Ahmed nam kimesneler için bundan akdem Yenipazar kazâsına tâbi‘ Matıra(?) karyesinde sâkin el-Hac Osman nam kimesnenin alet-i harb ile gece odalarına girub emvâl ve eşyasını gasb ve gâret iden eşkıyadan dürlü teşekkî ve sen ki Bostancıbaşı mûmâileyhsin sana hitâben sâdır olan emr-i şerifim mücebince ta‘yîn olunan Bostani Ustalarından Ahmed Usta kazâ-i mezbûra varub ma‘rifet-i şer‘le tecessüs ve tefahhus eyledikde eşkıyayı mer(?) merkûmede firâr ve gıyâbda iden ma‘lûm-ül-esâmî şekavet-pîşelerde mâ‘adâ töhmet-i merkûm ile ahz olunan merkûmun Kara Ali Bin Mustafa ve Salih(?) Oğlu Süleyman ve Ali Bin Ahmed kendu hallerinde olmayub cemî‘ menhiyyâtı mürtekib olduklarına karyeleri ahalileri alâ-tarîk-iş-şehâde ihbâr eylediklerine binâen sâlif-üz-zikr üç nefer ahz ve tarafına irsâl ve mahbus oldukları i‘lâm oldukda mezbûrlar Edirne’de.....hassada hizmetde istihdam olunmak bâbında emr-i ali sâdır oldukdan sonra mezbûrundan Ali Bin Ahmed yeniçeri olmağla ocak tarafından verilen mektub İnöz kal‘asına kal‘abend için emr-i şerifim sâdır ve el-hâletü hâzihi mezbûrlar beş aydan mütecâviz mahbus kalub murâileri olan el-Hac Osman nam kimesne dahi mezbûrların afv ve ıtlâk olunmalarını iltimâs itmekle ol-bâbda hükm-ü hümayûnum verilmek ricasına vâki‘ hüsn-ü bi’l-iltimas mevlâna-yı mûmâileyh arz ve dîvân-ı hümayûnumda mahfûz olan kuyûd-ı Ahkâm’a mürâca‘at olundukda vech-i meşrûh olan emr-i şerifim virildiği mastûr ve mukayyed bulunmağın fîmâba‘d kendu hallerinde olub bu makule mel‘anet ve hıyânete tasaddî iderler ise bilâ-emân cezaları tertîb olunmak şartıyla vech-i meşrûh üzre ıtlâk olunmaları bâbında ferman-ı alişan yazılmışdır

Fî evâsıt-ı RA (Rebî‘ü’l-evvel) sene (1)158

22-5

Sivas Kadîsına ve Halen Tokat’da İkamet Üzre Olan Bostancıbaşı-Zade es-Seyyid Ahmed Zide Mecduhuya hüküm ki:

Sen ki mevlâna-yı mûmâileyhsin mûmâileyhin ol-havalide ikâmeti bâbında emr-i şerifim sâdır olmuşidi lakin mûmâileyhin hizmetinde olmağla kudret ve tâkatı olmak hasebiyle ol-havalide ikâmetinden afv ve halen Diyarbekir valisi olan vezirim Ceteci Abdullah Paşa maiyyetine varmasına izin ve ruhsat hâvî emr-i şerifim sudûrunu vezirim müşârünileyh bu def‘â der-Aliyyeme gönderdiği mektubunda iltimâs itmekle

iltimâsı karib-i müsâafe mülûkânem olunub sen ki mevlâna-yı mûmâileyhsin mûmâileyhi bir sâat mukaddem vezirim müşârûnileyhin tarafına sevk ve irsâl ve sen ki mûmâileyhsin ber-vech-i muharrer ol-havalisinde ikâmetden afv olunmakla fermanım olduğu üzre bir sâat mukaddem ala-cenâh'il-isti'câl vezir müşârûnileyhin maiyyetine vusûle ikdâm ve ba'de-l-vusûl emr ve berâtı üzre amel ve harekete ihtimâm birle meâsir.....ibrâzına sarf-ı himmet mâ-lâ-keîâm idub hilâfından ihmâl ve tekâsûlden ittikâ'-i tâmm eylemek bâbında ferman-ı alîşan yazılmışdır

Fî evâhir-i RA (Rebî'ü'l-evvel) sene (1)158

23-1

Edirne'de ikâmeti içün emr-i şerifim yazılmışdır

Evâsıt-ı RA (Rebî'ü'l-evvel) sene (1)158

Kars Canibinde Sâbika-i.....Defterdârı olan el-Hac Ahmed Zide Mecduhuya hüküm ki:

Sen ki mûmâileyhsin bundan akdem bâ-ferman-ı alî mahal-i me'mûrun olan Emrkan(?) nam karyede ikâmet ve vâsıbına zimmetin olan devâm-ı ömr ve devlet-i âliyyem ed'iesine müdâvemet üzre olub lâkin mahal-i mezbûr tarîk-i câdde de vâki' olmağla mahal-i mezkûre oniki onüç sâat mikdârı lî-gayr olan gece ta'bir olunur çiftliginde ikâmet ve mezkûr.....eylemek bâbında izin verildiği mutazammın emr-i şerifim iltimâs eylediğin ecilden vech-i meşrûh üzre amel olunmak içün yazılmışdır

Fî evâhir-i RA (Rebî'ü'l-evvel) sene (1)158

23-2

İtlâk-ı içün emr-i şerifim yazılmışdır

Fî evâil-i C (Cemâziye'l-âhir) sene (1)158

Balıkesri ve (...) Kadîlarına Karesi Sancağı Mütesellimine Seddülbahir Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Şerife Emine nam hatun südde-i saadetime arzuhal idub hatt-ı hümâyûnum şevket-makrûn bâ-berât-ı şerifemle evlâdiyyet ve meşrûtiyyet üzre müstakillen mütevellîsi olduğun Balıkesri’de vâki’ Şerafeddin Paşa Vâkfi’nda sâir evlâd.....ve ehl-i mürtezikâ berâtları mücebince müstahikk oldukları vazifeleri bir mütevelliden alub umûr-u vâkfa müdâhale itmemek üzre bâ-işâret-i şeyh-ül islâm men’ ve def’ olmuşken zâviye-dâr Seyyid Mehmed ve es-Seyyid Mustafa yedlerinde(biranda) olan berâtları mücebince müstahikk oldukları vazifelerine kanâat itmeyub Balıkesri Serdârı Giridli OĞlu Süleyman nam kimesne ile yek-dil ve vâkf-ı mezbûrun Bayındır(?) nam karyesini fuzûlî zabt itmeleriyle mezbûrun mukaddema Âsitâneye ihzâr ve İstanbul’un kadîsı huzurunda bâde-l-murâfaa umûr-u vâkfi kat’â müdahale eylememek için tenbîh ve i’lâm ve mücebince men’ olunmuşken mezbûr.....sâkinlerinden Arab OĞlu İsmail nam kimesneye yine ilzâm ile fuzûlî zabt ve mezbûr dahi tekrar ifâde-i hal eyledikde mezbûran zâviye-dârlar Seddûlbahir kal’asına kal’abend ve Arab OĞlu İsmail’in zimmetinde olan mahsul giru redd olunmak için sâdır olan emr-i şerifim mücebince hüccet taleb eyledikde mezbûr Arab OĞlu edâdan imtinâ’ ve zimmetinde dörtyüzotuziki Ėûruş mal-ı vâkfa kalduğuna tekrar inhâ’ ve ocak tarafından verilen mühürlü mektubun ve mübâşir ve Manisa vakfiyye mütevellisi tarafından tayin olunan mübâşir ma’rifetiyle meblâ-i mezbûrun yüz Ėûruş tahsil ve kusuru olmayub otuziki Ėûruşunu zâviye-dârlar yedindedir diyu cevap ve mezbûran zâviye-dârlar bir dürlü umûr-u vâkfa karışmamak şartıyla tekrar emr-i şerifim sâdır olunmuşken yine itâat itmeyub mezbûr Arab OĞlu İsmail ile yek-dil ve yine fuzûlî zabt ve kendu âletiyle mukavemet mümkün olmamağla mezbûran Seyyid Mehmed ve Seyyid Mustafa’nın kendu hallerinde olmayub vâkfin umûruna müdâhale ve karyesini fuzûlî zabt ve iltizâma tasaddî ve cesaret eyledikden vâki’ ise mübâşir ma’rifetiyle mahalinde ma’rifet-i şer’le tefahhus ve şer’le zâhir oldukda karye-i mezbûreyi fuzûlî âher-e iltizâm olunubve kimin yedinde bulunur ise redd ve ma’rifet-i mütevellî ile zabt olmak üzre kabza ve mezbûran Seyyid Mehmed ve Mustafa’nın bâlâda zikr olunduğu vech üzre adem-i itâat birle kendu hallerinde olmadıkları için gereği gibi ıslah-ı nefis eylemek için zâbitleri ma’rifeti ve mübâşir ma’rifetiyle mezbûran Seyyid Mehmed ve Seyyid Mustafa Seddûlbahir kal’asına kal’abend olunmak için düstûr-ı ekrem maâzım-ı müşîr-i efram ve muhterem nizâmu’l-âlem nâzımu menâzimi’l-ümem halen vezir-ia’zamım Hasan Paşa edâme Allahu ta’âlâ

iclâlehu.....ikbâlehu.....dergâh-ı muallâm yeniçerileri Ağalıkları vaktinde ocak tarafından verilen mühürlü mektub mücebince emr-i şerifim sâdır ve badehu‘ mezbûranın ba’de’l-yevm umûr-u vâkfa müdâhale eyledikleri inhâ’ olunur ise cezaları tertîb olunmak şartıyla afv ve ıtlâkları içün emr-i şerifim sâdır oldukda mezbûr Seyyid Mehmed yine kendu halinde olmayub Seyhanlı(?) Hacı Ali dimekle ma‘ruf kimesne ile yek-dil ve yek-cihet ve bundan akdem sâlif-üz-zikr vâkfi mezbûr karyesi olan Bayındır karyesini iltizâm ve ol-vechle külli gadr eylediğinden şer‘iyle görölüb umûr-u vâkfa müdahaleleri vâki‘ ise haklarından gelinmek üzre arz olunmak içün bundan akdem emr-i şerifim sâdır olmuşken mezbûr Seyyid Mehmed yine kendu halinde olmayub Edremit Serdârı Koca Mehmed Oğlu Mustafa ile yek-dil ve vâkf-ı merkûm karyesini fuzûlî zabt ve yüzaltmış gûruşunu ahz ve re‘âyâsını bilâ-cürm tecrîm ve ziyâde gadr eylediğün bildirub ocakdan mübâşir ma‘rifetiyle şer‘an görölüb mezbûrun fuzûlî aldığı mâl-ı vâkfa geru redd ve kendusu ıslah-ı nefsi dince Seddûlbahir kal‘asına kal‘abend olunmak bâbında hükm-ü hümâyûnum rica ve dîvân-ı hümâyûnumda mahfûz olan kuyûd-ı ahkâma mürâcaat olundukda vech-i meşrûh üzre emr-i şerifim verildiği ve mastûr ve mezbûr Seyyid Mehmed’in hilâf-ı şart-ı vâkıf ve mugayir berâtı alışan müdâhalesi sebebiyle bâ-ferman-ı âlişan tertîb bir defâ‘ dahi İstanbul’a ihzâr olunub şer‘le vâki‘ ve tekrar müdahaleden men‘ ve def‘ olunmuşken halen yine kendu halinde olmaduguna hatta karındaşı.....şerifim üzre inhâ’ eylediğin bi’l-fi’l dergâh-ı muallâm Yeniçerileri Ağası olan İbrahim Ağa dame uluvvuhu i‘lâm eylemege i‘lâmı mukaddeman sâdır olan emr-i şerifim mücebince umûr-ı vâkfa müdâhalesi men‘ ve tayin olunan çavuş mübaşeretiyle mahallinde şer‘le görölüb aldığı akçeler istirdâd olunub taaddisi vâki‘ ise kal‘abend olunmak içün yazıldı

Fî evâhir-i RA (Rebî‘ü’l-evvel) sene 1158

24-1

İtlâkı içün emr-i şerifim yazılmışdır

Fî evâsıt-ı M (Muharrem) sene (1)158

Siroz Kazâsında Bundan Akdem Yusuf Kendu Halinde Olmayub Sefere Me’muriyetleri Hasebiyle Şekâvet Üzre Olanların Te’dîbleriyle Savb Me’murlarına

İrsâl Olunub Medine-i Mezbûrede Temşiyet-i Nizâmiçün Ocakdan Me‘mur Olan Turnacıbaşı İsmail Zide Mecdühuya ve İnöz Kal‘ası Dizdârına hüküm ki:

Dergâh-ı muallâm gedüklüleri kâtibi olan Hüseyin zide mecdühu gelub mûmâileyhin berât-ı şerifi âlişanımla mutasarrıfı olduğu zeâmet-i karyelerinden Zihne kazâsına tâbi‘ Radeligor nam karye hâne-i avârız ve bedel-i nüzul ve çelekşan ağnâmı ve tekâlifi sâiresi mukaddemân Praveşte Kârhanesine kömür virmek üzre kârhane-i mezkûr ocaklığı olmağla karye-i mezbûre sükkânından Hacı Abdurrahman Beşe dimekle ma‘ruf kimesne karye-i merkûmenin babasıyla ittihâd ve ittifâk idub re‘âyâ fukarasını dâima ta‘ciz ve dürlü cevri ve teâdî ile emlak ve arazilerini gasb ve zabt eyledikten başka fuzûlî zâbitlik iddiâ’sıyla re‘âyâ’yı ahz ve habs eylediğine binâen re‘âyâ dahi bi-z-zarûre âher kazâlara firâr idub miri kârhanenin hizmeti ta‘tiline ve zeâmet-i mezkûr mahsûlatının kesr ve noksânına bâis ve bâdi ve emr-i şerifde.....zıkr olunduğu üzre evvelkinden ziyâde zulm ve teâdîye cesaret üzre olduğun bildirub fukarayı raiyyetin hallerine merhamet mezbûrun ahz ve İnöz kal‘asına kal‘abend olunması bâbında istid‘â inâyet eyledikleri der-saâdete i‘lâm olundukda zâbiti ma‘rifetiyle İran seferine irsâl olunur muhâlefet birle gitmez ise kal‘a-i merkûma kal‘abend olunması için sâdır olan ferman-ı ali ve mücebince kapu mektubuyla tarafına vürûd eyledikde inkıyâd ve icrâsına sa‘y ve kudret lâzıme-i halden iken Siroz’un nizâm ve temşiyetine me‘mur iken yeniçeri zâbiti tahrîr olmuşdur diyü beyhûde ve a‘zâr vâhibe kaydına düşüb icrâsında olmadığı inhâ’ olunmağla imdi husus-u mezbûrda fîmâba‘d mikdâr-ı zerre gadr ve bahane ve bir dürlü tehâvün ve tekâsül olunmamak şartıyla merkûm Abdurrahman Beşe nam yaramazın emr-i şerif mücebince sefere irsâl ve muhâlefet ider ise İnöz kal‘asına kal‘abend olunması için ziyâde ihtimâm eyleyub icrâ-i emr-i ali olduğuna müş‘ir i‘lâm itdirmek için (...) irsâl olundu vusûlünde merkûm Abdurrahman Beşe bu def‘a alâ-eyyi-hâl ahz ve ele götürüldükde avk ve te’hîr itdirilmeyub sefere irsâl ve muhâlefet birle gitmez ise İnöz kal‘asına kal‘abend itdirub hilâfından ziyâde taharrî ve mücânebet eylesin ve sen ki dizdârsın merkûm Abdurrahman Beşe bu def‘a sefere gitmekden âyâ ve muhâlefet bilâ kal‘abend olunmak üzre vardıkda sen dahi dizdârı olduğun kal‘a-i merkûmede habs ve kal‘abend eyleyub tekrar ıtlâkiçün emr-i ali sâdır olmadıkça ıtlâkından hazer eylesin diyü bi’l-fi‘l dergâh-ı muallâm yeniçerileri ağası olan İbrahim Ağa dame uluvvuhu

tarafından mühürlü mektub verilmekle vech-i meşrûh üzre amel olunmak bâbında ferman-ı alışanım sâdır olmuşdur

Fî evâil-i CA (Cemâziye'l-evvel) sene 1158

24-2

Ağrıboz Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Sadr-ı a'zam-ı sâbık müteveffâ İbrahim Paşa Evkâfı'nın mütevellîsi olan Mehmed zide kadrehu gelub vâkf-ı mezbûr karyelerinden Karlılı Sancağında vâki' Ekser miroz(?) kazâsına tâbi'.....nam karye sâkinlerinden Yanimagne(?) nam zımmî kendu haliyle meşgûl ve mukayyed sigâr ve kibâr ve müsliman ve zımmî ile hüsn-ü imtizâca.....bir kimesne ile nizâ' ve muârazası yoğiken karye-i mezbûre sâkinlerinden birkaç nefer eşirrâ zımmiler mücerred arzlarını icrâ için âher kazâ nâibinden gaibâne hilâf-ı inhâ' i'lâm alub dürlü dürlü ifk ve iftirâ ile Ağrıboz Kal'asına kal'abend olunmak için bir tarîkimle emr-i ali ısrâr ve mesfûre külli gadr eyledikleri bildurub kal'a-i mezbûreden ıtlâk vesilesiyle tahliye olunmak bâbında hükm-ü hümâyûnum rica eylediğin vech-i meşrûh üzre ıtlâk olunmak için yazılmışdır

24-3

İkbâlehu girift(?) İran ser-askeri.....Müş'ir gitmemek şartıyla ıtlâkı için emr-i şerifim yazılmışdır

Fî evâsıt-ı B (Receb) sene (1)158

İlgın ve Adana ve (...) Kadîlarına Konya ve Adana Mütesellimlerine ve (...) Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

İlgın kazâsı ustası gelub İlgın kazâsı sâkinlerinden Arab Oğlu Ahmed Beşe nam yaramazın kendu halinde olmayub habeb-i mal sevdasıyla fukaraya gadri mûceb ve ba'zılarının dahi hetk(?) ırzlarını bâdi sû-i hâl bundan akdem arz olundukda mezbûrun sefer-i nusret işe gidub ordu-yu nusret makrunuma fuzûli haberi gelmek ve

gitmekden âyâ ve imtinâ‘ ider ise ahz ve muhkem kal‘abend ve salâh-ı hâl zâhir olmadıkça ıtlâk olunmak üzre sâdır olan ferman-ı alîşanîma halen adem-i inkıyâd ile seferden imtinâ‘ ve askeri tâifesinin dahi gitmemelerine bâis olduğunu bu sene-i mübarekde asker ihrâcına me‘mur Turnacıbaşı Hacı Hasan zide mecdühunun ol-tarafa vürûd itmesiyle ehl-i fukara keyfiyyetini haber virub ve mezbûr Ahmed Beşe firâr üzre olduğundan emniyetleri olduğun bildirub mezbûr Arab Oğlu Ahmed Beşe ordu-yi hümayûnumdan gayri gerek vilâyetinde gerek taht-ı hükümet ve kazâlarınızdan kangî mahalde bulunur ise ahz olunub ber- kal‘a‘ya vaz‘ ve kal‘abend olunduktan sonra i‘lâm olunması bâbında ferman-ı alî sâdır-ı içün bi‘l-fi‘l dergâh-ı muallâm yeniçerileri ağası olan İbrahim dame uluvvuhu i‘lâm itmeğin i‘lâmı mücebince amel olunmak içün yazılmışdır

Fî evâil-i CA (Cemâziye‘l-evvel) sene (1)158

24-4

Rumeli Valisine ve Eğridere Kadîsına ve Eğridere Palanka’sı Dizdârı.....Abdi Abdülmenam ve Selanik’de Vâki‘ Kelmeriye Kal‘ası Dizdârı Zide Hıfzîhumaya hüküm ki:

Sen ki Eğridere kadîsı mevlâna Mustafa zide fazluhusun mektub gönderub medine-i Egri sâkinlerinden İlyas Oğlu Mustafa dimekle ma‘ruf kimesnenin medine-i mezbûrede bundan akdem vuku‘ bulan şekâveti sebebiyle ıslah-ı nefsi dince Selanik’de vâki‘ Kelmeriye kal‘asında kal‘abend olunmak üzre emr-i şerîfim sâdır olub lakin merkûm İlyas Oğlu Mustafa itaât-ı emr-i alî eylemediğinden ba‘zı kimesnelerin hânelerini basub hetk-i ırz ve muhâbâyâ dahi tasaddî eylemesinden icrâyı emr-i şerîf olmayub ve merkûm bâ-ferman-ı alî ıtlâk olunmağla halen şerr vekusurundan emn ve râhatları olmaduğuna Eğridere Palanka’sı ahalilerinden Âsitâne-i saâdetime vârid olan mahzar ve sen ki mevlânayı mûmâileyhsin i‘lâmından menfehim olmağla merkûm İlyas Oğlu Mustafa hala Palanka-i mezbûre dizdârı sen ki haseki mûmâileyhsin mibâşeretde veya ma‘rifet-i şer‘a alâ-eyyi-hâlin ahz ve arz ve mahzarları mücebince şekâvet ve fesâdâtı lede-ş-şer‘ vâki‘ ve mütehakkık ise Kelmeriye kal‘asında kal‘abend olunub ve mahallinden salâh-ı hüsn-ü zâhir olduğu i‘lâm olunmadıkça ıtlâk olunmaması içün istirhâm eyledikten halen dergâh-ı muallâm

yeniçerileri ağası olan İbrahim Ağa dame uluvvuhu i'lâm itmeğin i'lâmı mücebince kal'abend olunmak için yazılmışdır

Fî evâsıt-ı CA (Cemâziye'l-evvel) sene 1158

25-1

Hakklarında lazım gelen icrâ olunmak üzere tekrar emr-i şerifim yazılıb mühimmeye kayd olmuştur

Evâsıt-ı M (Muharrem) sene (1)158

Akyazı Kadîsına ve Hüdavendigâr Sancağı Mütesellimine ve Taht Serdârına ve Boğazkesen Kal'ası Dizdârına ki:

Tersâne-i 'Âmire'mde müceddeden binâ ve inşâlarına mübâşeret olunan iki kıt'â Donanmâ-yı Hümâyûnum'dan kalyonlarının avn-i hakla.....hitâm olub karîben rû-yi- deryâya nüzûl itmek üzere olmalarıyla iktizâ iden kızâklık kerâsteleri mu'tâd-ı kadîm üzere sâdır olan emr-i alışanım mücebince Kocaeli sancağından kazâlarına tevzî' olundukdan Akyazı kazâsının ahalileri kerâste-i mezkûreden icâb iden hisselerini edâda iddiâ'-i ma'rifet ile inâd ve muhâlefet itmeleriyle ber-mûcib defter tevzî' lazım gelen kızâklık kerâsteleri mu'tâd-ı kadîm üzere tevzî' lazım gelen kızâklık kerâstesi hisseleri alâ-eyyi-hâl kat' ve nakl ve muhâlefet idenler ahz ve kal'abend olunmak için dergâh-ı muallâm yeniçerileri ağası (...) dame uluvvuhunun mühürlü mektubu mücebince sâdır olan emr-i ali ile ocak tarafından ta'yin olunan mübâşir mahalline vardıkdan kazâ-i mezbûr ahalileri yine inâdlarında ısrâr ve mübâşiri kazâlarına uğradmayub emr-i ali ve mektuba 'adem-itaât ve inkıyâda ictisâr idub ol-vechle sâir kazâlardan kat' bulunacak kerâstenin dahi ta'tiline bâis olmaları ile ma'rifet-i şer'a ve sen ki Hüdavendigâr Sancağı Mütesellimi mûmâileyhsin mübaşirinin ve Taht Serdârı merkûmesin ma'rifetinle mukaddeman kal'abendi fermanım olan derûn emr-i aliiyyemde mestûrû'l-esâmî muharrik ve müfsidler alâ-eyyi-hâl ahz ve mukaddem fermanım olduğu üzere 'ibreten li-l-gayr Boğazkesen kal'asına vaz' ve kal'abend ve kazâ-i merkumun kızâklık kerâstesi hissesi bi-eyyi-vech-ül-hakk tekmîlen kat' ve nakl ve bir saât akdem tersâne-i 'amireme teslim iddirilmek üzere mezkûr emr-i ali verilmek için halen Tersâne Emîni el-Hac Mehmed zide mecduhü istid'â ve ber-vech-i

muharrer kazâ-i mezbûr ahalilerinden sâlif-üz-zıkr kızâklık kerâstesini hilâf-ı vâki‘ mevâkât iddiâ’sıyla edâdan imtinâ‘ birle sâir ahaliye tahrik ve ifsâd idub ta‘tîl-i mühimmeye bâ‘is olan müfsidler ahz ve kal‘abend kızak hisselerini bi-eyyi-hâl kat‘ ve ta‘yin olunan mübâşir ma‘rifetiyle.....tersâne-i ‘amireme nakl ve teslîm itdirmek üzre ellisekiz senesi rebî‘ü’l-âhîrinde yeniçeri ağası mûmâileyhin memhûr mektubu mücebince.....ve meşrûh emr-i şerîfîm verileki Dîvân-ı hümâyûnumda mukayyed ve Tersâne-i ‘Amiremde inşalarına mübâşeret olunan iki kıt‘a kalyonlar için beher adet sekizer yüz pâreden icâb iden ücret kat‘iyye ve nakliyesi Tersâne Emini mûmâileyh tarafından ta‘yîn olunan mübâşir yedinden an-nakdin verilmek şartıyla Akyazı kazâsından sâir kat‘ları ferman olunan kerâste.....ile maan kat‘ olunmak üzre....dört kıt‘ kızak-çeker kerâstesi kat‘ ve nakliyesi için emr-i şerîfîm sâdır olunub kazâ-i mezbûr ahalileri kemal-i(?) hîlelerinizden nâşi bizler üzerimizde edâsı lazım gelen kalyon kerâstesi icrâda kusurunuz olub ve bu andan kızaklık virdiğimiz yoğken ‘âyanlarımız tav‘ hallerinden nâşi kazâları nâibi ve Kocaeli Sancağı Mütesellimi ve İznikmid kerâstesi Emini ile ittihâd ve kızaklık.....bî-gayr olunur kerâste tâleb ve birkaç kat yedlerine tahsîl ve taciz ve kat‘ iderler diyu kendu arzuhalleri ile hilâf-ı saâdete taaddileri men‘ ve....bulunurlar ise arz ve i‘lâm olunmak için elli altı senesine icrası ısrâr itdirdikleri.....kızaklık ve.....kerâsteleri için evâmîr-i Aliyyeyi müteaddide sâdır olduğu mevkufâtıdan ihrâc olunmağla kazâ-i mezbûr ahalilerinin elli altı senesine ısrar itdirdikleri emr-i şerîf hemân sene-i mezbûrda ve ellibeş senesinde kazâlarınızın kızak ve..... kerâstesinin kat‘ ve nakli tertîb ve ferman olunmadığına muhtevî olub emr-i mezbûru sened-i ittihâzla fîmâba‘d iktizâ idince kat‘ fermanım olan kızak ve.....kerâstelerini virmemeleri lazım gelmemekle kazâ-i mezbûr ahalilerinin elli altı senesinde aldıkları emrin kayd-ı terkin olunub bundan akdem ağayı mûmâileyh mektubu mücebince sâdır olan ferman-ı Alişanımda mestûrû’l-esâmî olan müfsidler ma‘rifet-i şer‘a ve sen ki Hüdavendigâr Sancağı Mütesellimi mûmâileyhsin mübâşeretin ve Taht Serdârı merkumsun ma‘rifetinle ahz ve Boğazkesen kal‘asına kal‘abend ve kazâ-i mezbûrun hissesi olanon dört kat‘ kızak kerâstesi alâ-eyyi-hâl kat‘ ve mu‘tâd üzre lazım gelen ücret-i kat‘iyye ve nakliyesine emin-i mûmâileyh tarafından ta‘yin olunan mübâşir yedinden tamamen verilmek şartıyla bir gün akdem Tersâne-i ‘Âmireme nakl itdirilub mevkî iddiâsı ve sâir bahaneler ile bir dürlü ‘inâd ve muhâlefet itdirilmemek üzre dîvân-ı hümâyûnum tarafından emr-i şerîfîm tahriri

bâbında bi'l-fi'l Başdefterdârım olan Yusuf dame uluvvuhu i'lâm itmeğin vech-i meşrûh üzre amel olunmak için yazıldı

Fî evâsıt-ı CA (Cemâziye'l-evvel) sene (1)158

25-2

İstanbul Gümrük Emini ve İzmir ve Manisa Kazâları Nâiblerine hüküm ki:

Yusuf nam kimesne İsmail nam kimesnenin bir köhne kise ile bir mikdar akçesini serika ve Tophane mahkemesinde nâib olub ıslah olunduğuna binâen mezbûr parakesici ta'bîr olunduğundan sâriklerden olub lakin muayyen(?) ve ihtibâr olunduğuna merhamete ancak diyar-ı âhare nefiy ve icla'sı olunmağla sen ki İstanbul gümrük emini mûmâileyhsin ma'rifetinle mezbûr mahbus ve İzmir İskelesine giden sefâinden birine vaz' ve andan Manisa'ya nefiy ve irsâl olunmak bâbında irsâl ve iskele-i mezbûreye vusûlüne müş'ir İzmir kazâsı naibinden arzını alub bu tarafa getürmek üzre sefine-i mezbûre reisine tenbih ve sen ki İzmir nâibi mûmâileyhsin mezbûrun ol-tarafa vusûlüne müş'irsin merkûma arz virub ve mezbûru Manisa'ya nefiy ve irsâl ve sen ki Manisa nâibi mûmâileyhsin vusûlde Manisa'da ikâmet itdirilub emr-i şerifim sâdır olmadıkça bir hatve hâric-i mahalleye harekete cevâz gösterilmemek bâbında ferman-ı alışanım yazılmışdır

Fî evâsıt-ı CA (Cemâziye'l-evvel) sene 1158

25-3

İtlâkiçün emr-i şerifim yazılmışdır

Evâsıt-ı R (Rebî'ü'l-âhir) sene (1)158

Rumeli Valisine ve Kalkandelen Deyre Kadîlarına hüküm:

Üsküb Sancağında vâki' Kalkandelen kazâsına tâbi' Gostivar kazâsı ahalisi gelub fi-l-asl Deyre sâkinlerinden İmam İshak Efendi dimekle kimesne birkaç seneden beru kazâ-i mezbûra gelub bir takrîble imam olub kendu halinde olmayub re'âyâ fukarasının üzerine musallat celîl-i mal sevdasıyla ehl-i örf taifesiyle yek-dil ve hilâf-

ı şer'î şerif ve bi-gayr-i-hakkın her birilerini tecrîbe(?) ve mal-ı erzaklarını aldırmağa bâis bunun emsâli zulm ve taaddisnin nihayeti olmamağa bâkire kızanı bir kimesneye nikah eyledikten sonra nikah üzerine nikah-ı şer'an sahîh değil iken iki üç kimesneye dahi akd ve diyar-ı âherde fevt olanların zevcelerinin iddeti tamam olmayub diyâr-ı âharde bulunub fevt-i haberi gelmeyen kimesnelerin zevcelerini dahi cebren ahire akd eylediğinden gayri ma'lûm'ü-l-esâmi kat'-ı tarîk nice tûfeng endâz şakîleri başına cem' ve menzillerini basub emvâllerine garet ve eşkıyayı mezbûre ile leyl ü nehâr dâima mahkemeye varub dürlü dürlü şekâvetinin nihayeti olmadığından mezbûr İshak ve vatan-ı asliyesi olan Deyre'ye nefiy ve iclâ'sı için beş kıt'a emr-i şerif sâdır olmuşken adem-i itâat ve ber- tarîkle itlâk olduğundan ziyâde zulm ve taaddisinden evlâd ve ıyâlleri ile.....misûllu âciz kalub perâkende ve perişân ve merhamete muhtâc oldukların bildurub mezbûr İshak vatan-ı asliyesi olan Deyre'ye nefy ve iclâ' olunmak bâbında müceddeden emr-i şerifimle rica ve divân-ı hümâyûnumda mahfûz olan kuyûd-u ahkâma mürâcaat olundukda mukaddema vech-i meşrûh üzre beş kıt'a emr-i şerif virulduğundan mukaddema sâdır olan emr-i şerifin mücebince vatan-ı asliyesi olan Deyre'ye nefy ve iclâ' olunmak bâbında ferman-ı alışanım yazılmışdır

Fî evâsıt-ı CA (Cemâziye'l-evvel) sene (1)158

26-1

İtlâkları için emr-i şerifim yazılmışdır

Fî evâhir-i RA (Rebî'ü'l-evvel) sene (1)159

Rumeli Valisi Sadr-ı Esbak Vezir Abdullah Paşaya Niş Kal'ası Dizdârı (...) hıfzıhuya hüküm ki:

Kurûnû'l emâcid ve'l-ayân.....Başı el-Hac Mustafa zide mecdûhu sūdde-i Saâdetime arzuhal idub dâr-üs-saâdetim Ağası nezâretinde olan evkâfdan mûmâileyhin mütevellisi olduğu Geğbüze kazâsında müteveffâ Gazi Mustafa Paşa'nın câmi'-i şerif ve imâret evkâfı karyelerinden Rum Eyaleti Filibe kazâsında yaylâk(?) ve tevâbi' mukataası mülhakatından Dubnice kazâsında Zile nam karyede celil-i Zile 'de vâki' altıbin akçe.....manastır vâkfı mezbûr mülhakatından otuz kırk seneden

mütecâviz manastır-ı mezbûr muharrak ve birkaç odaları müşrif-i harâb ve nice zaman hüsnü olmağla bundan akdem manastır-ı mezbûrda sâkin papaz kefrelerinden ba‘zıları der-aliyyeme gelub manastır tamir için Dubnice kadîsından hilâf-ı inhâ’ aldıkları i‘lâmı ibrâz ve bir vechle tamire müsâade olunmayub mesfûrlar yine mahaline vardıklarında â‘yân vilâyetinin mesfûran yedlerini gösterdib mütesellimden aldirdıkları buyruldukları mücebince Dubnice Kadîsından tamir için papaz-ı mesfûran yedlerine verilen mürâsele ile bilâ-emr-i ali ve bilâ-izin müteveli â‘yân vilâyetinden muâvineleri olan Şahin Ağa-zâde Süleyman Ağa ve Şeyh Said Efendi ve Şahin Ağa-zâde Hasan Ağa diğer ağa ve Murad Ağa demekle ma‘ruf kimesneler ile manastır mezbûrun muharrak olan mahallerini müceddeden binâ eylediklerinden mâadâ celîl-i mezbûr karyende yüz seneden mütecâviz harâb olan manastırda dahi müceddeden otuz kırk adet odalar binâ eyledikleri bildirub sen ki vezir-i müşârünileyhsin manastır-ı mezbûrun tamirine muâvenet iden mezbûrlar bulundukları mahalde ma‘rifetinle ahz ve ıslah-ı nefis idince kal‘a-i mezbûrda kal‘abend olunmaları bâbında sana hitâben emr-i şerifim sudûruna istid‘â itmeğin vech-i meşrûh üzre amel olunmak bâbında ferman-ı alışanım yazılmışdır

Fî evâsıt-ı CA (Cemâziye’l-evvel) sene 1158

26-2

Kal‘a-i Sultaniye Nâibi ve Biga Sancağı Mütesellimine Seddûlbahir Kal‘ası Dizdârına hüküm ki:

Sen ki Sultaniye Kal‘ası nâibi mevlâna Mehmed Itri zide ilmuhu mektub gönderub medine-i Sultaniye’de sekene bi-serihüm ahâli ve reâyâ fukarası bi-serihüm meclis-i şer‘i şerife varub medine-i mezbûre mahalâtından Kefere mahallesi sükkânından Uzun Oğlu Dimitraki ve Boyacı Giryaku nam zimmîler kendu hallerinde olmayub eşkıya zümresinde olmalarıyla gece gündüz alet-i harb ile görüb nice ehl-i ırzın ırzına hetk eylediklerinden maâdâ hevalarına tâbi‘ nice haydûd eşkıyalarını hanelerinde ihtifâ ve nicelerini bi-gayri-hakkın katl idub dâima ibâd-ı müslimânı ızzârden hüsn-ü olmadıklarından gayri mal-ı mirinin dahi ta‘tiline bâis te’dîb olunmaları ehemm ve elzem olmağla eşkıya-i mesfûran sen ki mütesellimi merkûmsun ma‘rifetinle ahz ve kal‘a-i Seddûlbahir’de kal‘abend olunmak bâbında vâki‘ hüsn-ü

hükmü hümâyûnum verilmek ricasına ilhâhlarıyla arz eylediğin ecilden vech-i meşrûh
üzre kal‘abend olunmaları içün yazılmışdır

Fî evâsıt-ı CA (Cemâziye’l-evvel) sene 1158

26-3

Limni Ceziresi Nâibine hüküm ve Divân-ı Hümâyûnda Çavuşbaşı Olan Ali
Dame mecduhu:

Derviş Ahmed nam kimesne kendu halinde olmayub beğleriyle sipahdarı
hümâyûn pişgahından bî-edyâna vaz‘ ve hareket ve her yana müteallik ba‘zı enfâz-ı
mühmel tekellümüne cür‘et ve cesaret eylediği sem‘i hümâyûnum li-hakk olduğu
cihetden nefiy ve tagrîbine muktezâ olmağla mezbûr Derviş Ahmed ta‘yin olunan
çavuş mübâşeretiyle Limni Ceziresine nefiy ve iclâ olunmak fermanım olunmağın sen
ki çavuşbaşı mûmâileyh ta‘yin olunan çavuş mübâşeretiyle cezire-i mezbûreye irsâl ve
sen ki mevlanayı mûmâileyhsin vusûlatında mezbûreyi cezire-i mezbûrda ikamet
itdirub tekrar sebebiyle tahliye olunmak üzre emr-i ali sâdır olmadıkça bir hatve
mahall-i âhere tecavüründen ittika olunmak bâbında fermanı alışanım sâdır olmuştur

Fî evâsıt-ı CA (Cemâziye’l-evvel) sene (1)158

26-4

İstanbul Gümrük Eminine hüküm ki:

Kütahya sükkânlarından olub bâ-ferman-ı ali mahbus olan Mehmed nam
kimesne sen ki Gümrük Emmini mûmâileyhsin ma‘rifetinle İznikmid’de giden sefâinden
birine vaz‘ ve İznikmid İskelesine irsâl ve andan vilayetine götürüb İstanbul’a
gelmemek şartıyla mahall-i merkûma îsâl olduğuna müş‘ir İznikmid kadîsından arzını
alub o tarafa götürmek üzre sefine-i merkûm reisine tenbih eylemek fermanım olmağın
sen ki emini mûmâileyhsin mezbûr Mehmed’i İznikmid’de sefâinden birine vaz‘ ve
İznikmid İskelesine irsâl ve andan vilayetine götürüb İstanbul’a gelmemek şartıyla
mahbus merkûm îsâl olunduğuna müş‘ir İznikmid kadîsından arzını alub o tarafa
götürmek üzre sefine-i merkûm reisine tenbih eylemek bâbında

Fî evâsıt-ı CA (Cemâziye'l-evvel) sene 1158

27-1

İznikmid Kadîsına İstanbul Gümrük Eminine hüküm ki:

Beypazarı sükkânından Ali ve Ahmed ve Osman nam kimesneler cuma günü Beykoz havalisinde Dere Seki(?) nam karye kurbunda Köçek oynadılar mecmâ' irâzil olduğu için ahz olunmalarıyla sen ki Gümrük Emmini mûmâileyhsin ma'rifetinle mezbûrun üç neferi vilayetleri olan Beypazarı'na nefîy ve iclâ olunmak üzere İznikmid'e giden sefâinden birine vaz' ve mahbûsen irsâl ve sen ki mevlânayı mûmâileyhsin andan dahi mezbûrunu vilayetleri olan Beypazarı'na seyr eylemek bâbında ferman-ı alışan yazılmışdır

Fî evâsıt-ı CA (Cemâziye'l-evvel) sene 1158

27-2

Görele(?) Ma' Pazarköy Kazâsı Nâibine ve Ocakdan Mübâşir Ta'yin Olunan Hasan Çavuş Zide Kadrehuya ve Seddülbahir Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Pazarköy Serdârı Mehmed nam kimesnenin hakkında me'mur olduğu sefer-i nusret işe gitmeyub yerine vekil göstermek murad eyledikte ehl-i vilayet irzâ' olmayub kendusune tenbih ve bayrak ile çıkarub sefere irsâl olunmuşken serdâr-ı merkûm adem-i itâat bilâ-bayrağı gayriye teslim ve kendusu vatanına gıybet ve bu takrîb neferâtdan dahi ba'zıları gıybet eylemeleriyle diyu bundan akdem inhâ' ve istihbâr olundukda serdâr-ı mezbûr ve hafileri kayınanası Ali'nin ve âyândan Abdülbaki dimekle ma'rûf kimesneler ile ahz ve hilâf-ı ferman-ı ali hareketleri sebebiyle Seddülbahir'e kal'abend olunmaları için sâdır olan ferman-ı ali mübâşir merkûm yediyle Pazarköy mahkemesine vusûl ve cümle müvâcehesinde mürâide olunub malumları oldukda serdâr-ı merkûm Mehmed'in bayrağı ve nefârat ile savb me'muresine azîmet idub gideli vâfir-i eyyam olub ve mezbûran Ali'nin Abdülbaki'nin bu makule harekete rızaları olmayub haklarında hilâf-ı inhâ' ve iftirâ olub bilâ-cürm oldukları inâyet ricasıyla ehl-i vilayet mahzar ve isti'lâm itmeleriyle hallerine merhameten kal'a-i merkûmdan afv ve itlâkları fermanım olmağın (...) irsâl

olundu vusûlatında serdâr-ı merkûm Mehmed halen savb me‘muresine gidub hakkında olan kelimât-ı hilâfa vâki‘ olmağla bilâ-cürm olduğu ve mezbûranın dahi ol-vecihle serdâr-ı merkûm muayyen oldukları gayr-ı vâki‘ olmağla ber-mûceb emr-i ali kal‘abendlikden afv ve itlâk olunmalarıyla husus-u mezbûr için her ne zaman olur ise mezbûrlara rencide olunub diyu bi’l-fi’l dergâh-ı muallâm yeniçerileri ağası İbrahim Ağa dame uluvvuhu tarafından mühürlü mektub verilmekle vech-i meşrûh üzre amel olunmak için yazılmışdır

Fî evâsıt-ı CA (Cemâziye’l-evvel) sene (1)158

27-3

Seddûlbahir Kal‘ası Dizdârına hüküm ki:

Tekfurdağı sükkânlarında yeniçeri zümresinden otuzdört bölükde Keresteci Oğlu Mustafa ve elliye bölükden Kahveci Mahmud ve otuzsekiz cemâatinden Turnacı Oğlu Mehmed nam kimesnelerin bundan akdem kendu hallerinde olmayub ızrâr-ı ibâd ve.....nizâm-ı bilâd ve sû-i halleri kabl-i şer‘adan ifhâm ve ihbâr ve iltimâslarıyla der-devletimdâra i‘lâm olundukda ıslah-ı nefsleri için Seddûlbahir’e kal‘abendleri için ocak tarafından verilen mektub mücebince emr-i şerifim sâdır olub mezbûrun hali kal‘a-i mezbûrda mahfûza ve kal‘abend olmalarıyla el-hâletü hâzihi çekdikleri elem ve taab bâis.....ve bâdî ıslah-ı nefis olub bâde-l-yevm iffet-i salâh vera‘ ve felâh üzre olmağa gayret ve sülûk itmeleriyle gayret ve sülûklerinde sâbit ve kadem olmaları şartıyla merhameten ve şefkaten merkûmun Mustafa ve Mahmud ve Muhammed nam kimesnelerin.....ref‘ afv çekub kal‘a-i mezbûrdan itlâk olunmaları bâbında cümlelerin iltimâsıyla medine-i mezbûr nâibi mevlâna Mustafa Salim zide ilmuhu ile hala Tekfurdağı’nda yeniçeri zâbiti segbânbaşı sâbık Mehmed mecdühüya başka başka arz ve i‘lâm itmeleriyle fîmâba’d kendu hallerinde olmak üzre hallerine merhamete itlâk olunmaları fermanım olmağın (...) ile irsâl olundi vusûlatında sen ki dizdârsın sâlif-üz-zikr otuzdört bölükden Keresteci Oğlu Mustafa ve elliye bölükden Kahveci Mahmud ve otuzsekiz cemâatinden Tevzînci Oğlu Mehmed nam kimesneleri ber-mûcib ferman-ı ali dizdârı olduğun kal‘a-i merkûmdan itlâk vesileleri tahliye eylesun diyu bi’l-fi’l dergâh-ı muallâm yeniçerileri ağası olan İbrahim Ağa dame

uluvvuhu tarafından mühürlü mektub virilmekle vech-i meşrûh üzre amel olunmak bâbında ferman-ı alıŖan yazılmıŖdır

Fî evâsıt-ı CA (Cemâziye'l-evvel) sene 1158

27-4

Filibe Mollasına hüküm ki:

Filibe kazâsına tâbi‘ Kalofer nam karye ahalisi gelub karye-i mezbûrda merhûm ve mağfûrûn-leh Sultan Süleyman Han Câmi‘ Şerife evkâfından olmağla karye-i mezbûre sakinlerinden....Oğlu demekle ma‘ruf (...) nam zîmmi kendu halinde olmayub bunları herkes evvelden vesâir kerâstesini kat‘ ide geldikleri cibâl-i mübâhadan olan vesâir kerâstesine kat‘na muhâlefet ve fuzûlî satub bunun emsâli teâdisinin nihâyeti olmamağla bundan akdem karye-i mezbûr zâbitleri birkaç def‘a tenbih etmişken ber-vech-i tenbih olmayub bundan âciz ve perâkende ve perişan olmalarına bâis olduğun bildirub mesfûr karye-i merkûmdan ihraç olunmak bâbında emr-i şerifim rica eyledikleri ecilden meclisde şer‘le görölüb bu makul hilâf-ı şer‘a.....vâki‘ ise karye-i mezkûrdan ihraç olunmak bâbında ferman-ı alıŖan yazılmıŖdır

Fî evâhir-i CA (Cemâziye'l-evvel) sene 1158

28-1

İbradi(?) Kadîsına ve Alâiye Sancağı Mütessellimine ve Alâiye Kal‘ası Dizdârına hüküm ki:

Sen ki İbradi kadîsı mevlânayı mûmâileyhsin el-Hac Mehmed zide fazlihusun sūdde-i saâdetime mektub gönderub kazâ-i mezbûre tâbi‘.....nam karye ahalileri bil-cemihûm meclis-i şer‘a varub karye-i mezbûr sâkinlerinden Hacı Hüseyin Oğulları Ali ve Mustafa nam şakîler kendu hallerinde olmayub İnciler(?) nam karyede Kara Ahmed nam bi-günâhı alenen katl itmekle livâ-i mezbûr mutasarrıfı İbrahim Paşa tarafından icrâ-i hakk olunmak içün mübâşir geldikde mezbûrlar firâr itmeleriyle bu mâkule eşkıyayı niçün ahz itmediniz diyu bunlardan altıyüz guruşdan ziyâde cerime alınmasına sebep ve bir def‘a dahi Amari‘ye karyesinden Kara Mahmud nam

kimesneyi katl-i kasdıyla lazım görölse.....itub kurşun ile darb idub dâima emin mahalde îsâl-i mazarrat üzre olub her birinin gâh kenduleri gâh gulâmları vurub ve maâşları gasb ve serikâ tekdir ve gâh isnâd eyledikleri yaramazlara tagrîm itdirub envâ'-i.....ve sadgûne taaddilerinden karyelerinde emn ve rahatları meslûb olduğundan nâşi kazâ-i mezbûrun ulemâ' ve sulehâ ve 'âyân ve eşrâflarından cemî' gaffar ve cemî' kesîr meclis-i şer'a varub eşkıya-i mezbûrların keyfiyet-i ahvâlleri suâl olundukda dâima kendu hallerinde olmayub karye-i mezbûr ahalileri gâh kenduleri ve gâh gulâmları vech-i meşrûh hayvanatları gasb ve serikâ ve gah.....oldukları ehl-i fesâda gamz ile tagrîm ve bid-küllîye(?) perâkende olmalarına bâis olmaları ile fukara-i ehl-i karye-i mezbûrdan şerr ve mazarratları def' ve ref' için mezbûran Ali ve Mustafa ıslah-ı nefis idince Alâiye kal'asında der-kal'a ve habs olunmak için der-i devletmedâra i'lâm idiyor diyu ilhâh ve kazânın ber-minvâl muharrir olduğuna senin dahi ilmin muhît olmağın murafaa hüsn-ü hükmü hümâyûnum verilmek ricasına bi'l-iltimâs arz eylediğın ecilden şer'a görölüb töhmet-i mezkûr bi'l-muvâcehe üzerlerine sâbit olur ise kal'abend olunmaları emrim yazılmışdır

Fî evâhir-i CA (Cemâziye'l-evvel) sene 1158

28-2

Yamaklı-zade Mustafa ve Ömer ve Hüseyin'in ıtlâkları için emr-i şerifim yazılmışdır

Fî evâhir-i Ş (Şaban) sene (1)158

Rumili Valisi Sadr-ı Esbak Vezirim (...) Paşaya ve Petriç ve Kavala Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Sen ki Timurhisar nâibi mevlâna Derviş-zade es-Seyyid Muhammed zide ilmuhusun südde-i saâdetime mektub gönderub Timurhisar kazâsı sâkinlerinden Yamaklı-zade Mustafa ve Ömer ve Hüseyin ve refîkaları Köçek Usta ve Oğlu Salih ve Kır Ahmed ve Oğlu İbrahim ve Orhan Oğlu Ali nam kimesneler kendu hallerinde olmayub birbirlerine isnâd ile dâima yaramaza muayyen ve ehl-i irza.....ve başlarına nice eşkıyayı cem'î hetk-i ırz ve katl-i nüfûs mezkûr üzerlerine tahammüllerinden ziyade hilâf-ı dahi mal tevz'î.....ve bunun emsali zulm ve taaddilerinden ve mutazarrır

ve ba‘de-l-murafaa kal‘abend olunmaları bâbında arz ve ahali mahzar itmeleriyle ocakdan mübâşir ma‘rifetiyle mezbûrlar ihzâr ve husemâlarıyla tedâfü‘ ve vech-i muharrer üzre töhmet ve şekâvetleri zâhir olur ise Kavala kal‘asına habs ve kal‘abend olunmaları bâbında emr-i şerifimle mübâşir ta‘yin olunan Hasan Çavuş Timurhisar mahkemesine vusûlüne mezbûrlar bid-defâat dâvet-i şer‘a olunub şer‘a ve emr-i ali‘ye itaât ve murafaaya râğbet itmeyub firâr itmeleriyle tekrar arz ve i‘lâm olundukda seyyâf-ı mezkûr üzre bir kıt‘a emr-i şerifim sâdır ve huzur-u şer‘a varub mübâşir mûmâileyh ma‘rifetiyle ber-mûceb-i emr-i ali mezbûrların huzur-u şer‘a li-ecl-ül-murafaa ihzarlarına ihtimâm olundukdan mezbûrlardan ba‘zıları Petriç kazâsında sâkin gereklu zuamâdan Kürd Ali’nin kızılında(?) ihtifâ ve ba‘zıları dahi bu seneyi mübârekde ol-havâlide miri sekbân tahrîrine me‘mur dergah-ı muallâm kapuçubaşlarından Mustafa dame mecduhuya bir-takrîb ile istinâd terâki-i şer‘adan imtinâ‘ ve isâl hukuka tecâsürde(?) birle emri şerifim adem-i itaât ve iktidâr itmeleriyle mazmûn emr-i aliye infâzı mertebe imtinâ reside ve mübâşir mûmâileyhin dahi illet-târî olmağla asitâne-i saâdetim âzim olunmağla ihkak-ı hakk mümkün olmamağla sen ki Rumili Valisi vezir müşârünileyhsin ma‘rifetinle mezbûrlar bulundukları mahalde ahz ve mahaline ihzâr ve husemâlarıyla bâde-l-terâfu‘ şer‘a mukaddema sâdır olan emr-i şerifim mücebince töhmet ve şekâvetleri sâbit olundukdan sonra yine Kavala kal‘asına îsâl ve vâki‘ hal der-i-devletmedârıma arz ve i‘lâm olunmak bâbında ve emr-i şerifim verilmek ricasına vâki‘ hüsn-ü ilhâhlarıyla bi’l-iltimâs arz itmeğın vech-i meşrûh üzre amel olunmak bâbında ferman-ıalışanım yazılmışdır

Fî evâsıt-ı CA (Cemâziye’l-evvel) sene 1158

28-3

Ber-vech-i Arpalık Tırhala Sancağı Mutasarrıfına ve Yenişehir Fenar Mollasına hüküm ki:

Yenişehir Fenar kazâsına tâbi‘ İstedsine(?) nam karye re‘âyâsı gelub yine karye-i mezbûr sâkinlerinden.....nam zımmîler kendu hallerinde olmayub dâima re‘âyâ fukarası üzerlerine taaddileri efzûn olmağla bundan akdem mesfûr.....zımmînin çavuş ma‘rifetiyle asitâneye ihzâr için emr-i şerifim sâdır olmuşken bir tarık ile firâr itmekle tekrar diyâr-ı âhere nefy olunmak üzre emr-i şerifim

sâdır olmuşken yine ele götürmeyub firâr itmekle bir müddet re‘âyâ fukarası emn ve rahat üzere iken şöhret-i mesfûr.....zuhûr ve mesfûran.....zimmîler tekrar zulm ve tasaddi ve ahaliye vilayeti ve â‘yân vesâirleri mahzarlarında fîmâba‘d umur-u re‘âyâyâ karışmayub ve nizâmlarına ihtilâl vormeyub kendu halinde bir ferde taaddi ve tecâvüz itmek üzere kabul ve taahhüd ve tenbih olmuşken mesfûrlar.....ve mütenebbih olmayub taahhüdü ziyâde ırz ve husûmet adâvete terakkî ve nizâmlarına hâlel ve her umûrlarına itâle-idest ve bir dürlü emn ve rahatları olmayub şerr ve mazarratlarından perâkende ve perişân ve vatan-ı asliyelerinden dur olanları muhakkak olduğunu bildirub hallerine merhameten mesfûran zimmîleri asitâneye ihzâr ve küreğe vaz‘ olunmak bâbında emr-i şerifim rica eylediğin ecilden vech-i meşrûh üzere mesfûrun küreğe vaz‘ olunmak için irsâl ve ihzâr olunmak için yazılmışdır

Fî evâhir-i CA (Cemâziye’l-evvel) sene (1)158

28-4

Limni Kal‘ası Dizdârına hüküm ki:

Karaman Valisi vezirim Mehmed Paşa edâme Allahu ta‘âlâ iclâlehu sūdde-i saâdetime mektub gönderub medine-i Konya’da sâkin çavûşlar Emini Hacı Veli’nin Oğlu Abdülhak(?) nam kimesne kendu halinde olub kimesneye zulm ve taaddisi yoğiken Akşehir sancağında Ilgın kazâsından ba‘zı eshâb-ı ağrazın tahrîk ve....ifk ve iftiradan mutazammın hakkında nice şâkîlerin ve Ilgın fukarasına cevri ve taaddi ider diyu kazâ-i mezbûr kadîsından aldıkları i‘lâm mücebince Limni kal‘asında kal‘abend olunmak için emr-i şerifim ısdâr itmeleriyle mezbûr Abdülhak’ın keyfiyeti.....olduğu merkûm Abdülhak Ilgın kazâsına varmayub fukarayı raiyyete bir dürlü taaddisi olmadığına ve Konya’da sâkin olub kendu haliyle meşgul olduğundan mevsûku’l-kelim kimesneler haber vormeleriyle mezbûr Abdülhak’ın cürm-i afv ve kal‘a-i mezbûrdan ıtlâk ve hakkında sâdır olan emr-i şerifin kayd-ı terkin olunmak için hükm-ü hümayûnum verilmek ricasına vâki‘ hüsn-ü arz itmeğin vech-i meşrûh üzere afv ve ıtlâk ve kayd-ı terkin olunmak için emrim yazılmışdır

Fî evâhir-i CA (Cemâziye’l-evvel) sene 1158

29-1

Filibe Kadîsına hüküm ki:

Filibe kazâsına tâbi‘ Kalofer nam karye ahalisi gelub karye-i mezbûr merhûm ve mağfûrûn-leh Sultan Süleyman Han câmi‘ şerif-i efkâvından olmağla karye-i mezbûr sâkinlerinden Baltacı Oğlu dimekle ma‘ruf (...) nam zımmî kendu halinde olmayub bunlar ve....odun vesâir kerâstesini kat‘ ide geldikleri hâl-ı mubâheden odun ve kerestesini kat‘ muhâlefet kusûru satub bunun emsali teâdisinin nihayeti olmamağla bundan akdem karye-i mezbûr zâbiti birkaç def‘a tenbih itmişken ber- vech-i tenbih olmayub bundan gâfir ve perâkende ve perişân olmalarına bâis olduğun bildirub mesfûr karye-i mezkûrdan ihraç olunmak bâbında emr-i şerifim rica eyledikleri ecilden mahalinde şer‘le görölub bu makule hilâf-ı şer‘a ve kanûna hareketi vâki‘ ise karye-i mezkûrdan ihraç olunmak bâbında ferman-ı alîşanım yazılmışdır

Fî evâhir-i CA (Cemâziye’l-evvel) sene 1158

29-2

Marmara Nâibine ve Seddûlbahir Kal‘ası Dizdârına hüküm ki:

Senki Marmara Nâibi mevlâna Hasan zide ilmuhusun mektub gönderub kazâ-i Marmara nahiyesinde yeniçeri serdârı olan el-Hac Ahmed zide kadrehu ile onbeş nefer ocağı ihtiyarları meclis-i şer‘a varub nahiye-i mezbûre tâbi‘ Karabiga karyesinde sâkin yeniçeri neferâtından Köçek Haydud Bostani Mehmed ve refikalarıyla Oğlu Ahmed dimekle ma‘ruf kimesneler hevâlarına tâbi‘ eşkıyaya istinâden me‘mur oldukları sefer-i hümâyûnuma âzim olmayub karye-i mezbûrede leyl ü nehâr âlet-i harb ile götürüb ehl-i örfe îsâl-i mazarrat ve mandıralarında koyun ve kuzularını ahz ve gasb itmeği âdet-i müstemirreleri olduğundan gayri yine karye-i mezbûreden.....Oğlu Hüseyin ve Kel Ahmed nam kimesnelerin.....hanelerine varub zevcelerine fi‘l-i şenî‘ kasd ve Han İbrahim nam kimesnenin bikâri bâliğa kızını fi‘l-i şenî‘ kasd eylediklerine tüvânâ sâbit olmağla zâbitleri tarafından dahi da‘vet-i şer‘a olundukda zâbit ve şer‘i şerife âdem itâatlerinden nâşi bir dürlü ele gidmeyub mezbûrların şer ve mazarratlarından ibâdullah emn ve rahatları olmamağla mezbûran ıslah-ı nefis idince Seddûlbahir kal‘asında kal‘abend olunmaları bâbında emr-i şerifim

verilmek ricasına vâki‘ hüsn-ü bi’l-iltimâs arz eylediğin ecilden vech-i meşrûh üzere kal‘abend olunmaları içün yazılmışdır

Fî evâhir-i CA (Cemâziye’l-evvel) sene 1158

29-3

Tersâne Eminine hüküm ki:

Kırım adamlarından İsmail nam kimesne refikalarıyla kendü hallerinde olmayub ba‘zı kimesnelerin mal ve hayvanatları serika eylediklerinden bâ-ferman-ı ali tersâne-i ‘âmiremde olan çekdirme sefinesinde küreğe vaz‘ olunub lakin Kırırmda Akmescid sâkinlerinden olan merkûm el-Hac Yusuf zade İsmail’in bundan böyle salâh-ı hüsn-ü melhuz olduğundan afv ve ıtlâk olunmasını cenâb-ı emâret sâib iyâdet-i nasîb saâdet.....halen Kırım Hanı olan Selimgiray Han damet muallaya mühürlü mektublarıyla iltimâs itmeleriyle burda durmayub vilâyetine gitmek şartıyla müşârunileyh iltimâsları mücebince afv ve ıtlâk olunmak bâbında ferman-ı alışanım yazılmışdır

Fî evâhir-i CA (Cemâziye’l-evvel) sene 1158

29-4

İstanbul Gümrük Emini Seyyid İshak Zide Mecduhuya ve Tekfurdağı Nâibine hüküm ki:

Ali nam kıbtî‘ bağçe kapusu kurbunda serseri bozuk kıyâfet güzer iken ahz olunmağla sen ki Gümrük Emini mûmâileyhsin mezbûr Kıbtî‘ ali vilâyeti olan Manastır’a nefy ve iclâ olunmak üzere Tekfurdağına giden sefâinden birine vaz‘ Tekfurdağına irsâl ve anda dahi vilâyetine nakl ve irsâl olunub Tekfurdağına vusûlüne müş‘ir mevlânayı mûmâileyhden arz alub getürmek üzere sefine-i mezkûre reisine tenbih olunmak bâbında ferman-ı alışanım sâdır olmuşdur

Fî evâhir-i CA (Cemâziye’l-evvel) sene 1158

29-5

Sivas Beglerbegisine ve Tokat Kadîsına ve Samsun Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Sen ki Tokat kadîsı es-Seyyid Mehmed Rıza zide fezâilühusun südde-i saâdetime mektub gönderub kazâ-i Zile ahalisinden olub medine-i Tokat'da Berne(?) mahallesinde sâkin.....dimekle ma'rûf zimmî müfsid ve müzevvir ve şerir olmağla tüccâr ve re'âyâ fukarasını.....ve şekâvete ve delâlet ve gamz ile gecelerde bi-gayr-i hakk malları gâret itdirmek adet-i müstemirresi olduğun bi-gayr-i hakk şuhûd-u ihbâr ve ıslah-ı nefis için Samsun kal'asına kal'abend ve şerr ve mazarratı def' ve ref' olunmak ricasına mevsûku'l-kelim kimesneler istirhâm itmeleriyle ol-bâbda külli hükm-ü hümayûnum verilmek ricasına vâki' hüsn-ü bilâ-iltimâs arz eylediğin ecilden ta'yin olunan mübâşir ma'rifetiyle şer'le görülüb inhâ' olunan töhmet-i mezkûre üzerine sâbit olur ise kal'a-i merkûma kal'abend ve arz ve i'lâm olunmak için yazılmışdır

Fî evâhir-i CA (Cemâziye'l-evvel) sene 1158

29-6

Yenişehir-i Fenâr Kadîsına hüküm ki:

Kazâ-i mezbûr muzâfâtından Ağraka(?) nâhiyesi sükkân dergâh-ı muallâm yeniçerileri ocağının asitâneye teslim iden re'âyâ taifesinden (...) ve (...) ve (...) nam zimmîler ile Koçabaşları (...) nam zimmî gelub bunların üzerlerine şer'a bir nesne sâbit olmayub berâtlı arz ve tefahhus olunmak icab ider.....yoğiken kazâ-i mezbûra tâbi' Karlı(?) sâkinlerinden Receb Oğlu Mehmed'in ve Hasan Sipâhî.....dimekle ma'ruf kimesneler kendu halinde olmayub gâh haydûd eşkıyasına ve gâh mütesellimlere ve voyvodalara hilâf-ı vâki' mevâdd-ı isnâd ile gamz ve avâr bi-gayr-i hakkın tecrîm ve teâdinin hüsn-ü olmayub ahvâlleri diğer gün perâkende ve perîşân olmalarına bâis ziyâde olduklarını bildurub sen ki mevlânayı mûmâileyhsin ocakdan ta'yin olunan mübâşir ma'rifetiyle ahvalleri huzurunda şer'le görülüb re'âyâ fukarasına ol-vechle zulm ve taaddileri şer'an sâbit olur ise merkûman Receb Oğlu Mehmed ve Hasan Sipâhî.....bilâd-ı ahire nefy ve iclâ' olmaları bâbında hükm-ü

hümâyûnum rica eyledikleri ecilden vech-i meşrûh üzre amel olunmak için yazılmışdır

Fî evâhir-i CA (Cemâziye'l-evvel) sene 1158

30-1

Samsun Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Kefri ve Ankara Sancağına mutasarrıf olan Vezirim Selim Paşa edâme Allahu ta'ala iclâlehu mektub gönderub Ankara Sancağında vâki' Şorba kazâsı sükkânlarından Ali Oğlu Seyyid Mustafa nam kimesne mütedeyyin ve dindâr ve kendu halinde iken Çubukabad nahiyesine tâbî' Bozboy(?) ve Küçük Karaca ve Viranözü karyeleri re'âyâları zuamâlarıyla yekdil ve rüşvet iddiâsıyla hevâlarına tâbî' Şorba kadîsından merkûm hakkında nice zulm ve taaddisi müstehil i'lâm alub bi-gayr-i hakkın Samsun kal'asına kal'abend olunması bâbında emr-i ali sâdır ve.....Samsun kal'asına kal'abend olub gadr-i külli olduğun merkûm kendu halinde ve hüsn-ü sülûk üzre mahal merhamet ol-vechle ifk ve iftirâ ile gadr -ı vasf olduğun vezir-i müşârünileyh malûm olmağla merhamet afv ve itlâk olunmak bâbında emr-i şerifim vermek ricasına arz eylediğin vech-i meşrûh üzre itlâk olunmak için yazıldı

Fî evâhir-i CA (Cemâziye'l-evvel) sene (1)158

30-2

Seddülbahir Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Sen ki dizdâr-ı merkûmsun fi-l-asl Niğde Sancağında vâki' Develi kazâsı sükkânlarından olub fukarayı raiyyete zulm ve i'tisâfına binâen bundan akdem ahz ve bi'l-fi'l ma' ile Kazaskeri huzurunda terâki' şer'a ve bi'l-muvâcehe mazâlim mezbûr bâlî bi'l-ihbâr bâ- ferman-ı ali kal'a-i merkûmda habs ve kal'abend olunan Develi Oğlu Hasan nam müfsidin bu def'a verilen fetvâ-yı şerif mücebince şer'an icâb ve iktizâ iden cezası tertîb ve icrâ ve ser maktûat-ı Rikâb-ı Hümâyûnuma irsâl ve irsâ olunmak için şerif ve sudûr bulan Hatt-ı Hümâyûn şevketmakrûn mücebince ferman-ı alışıanım sâdır olunub iş bu emr-i şerifim ısdâr ve (...) ile irsâl olunmayub imdi vusûlüne sen ki dizdâr-ı merkûmsun müfsid merkûmun mübâşir mûmâileyh ma'rifetiyle verilen fetvâ-

yı şerif mücebince bilâ-eman cezası.....icrâ ve tertîb ser-maktûâtı Rikâb-ı Hümâyûn.....irsâl ve tesyîr idub hilâfında ziyâde hazer ve mücânebet eylemek bâbında ferman-ı alışanım yazılmışdır

Fî evâhir-i CA (Cemâziye'l-evvel) sene 1158

30-3

İsmail Geçidi(?) ve (...) Kadîlarına İsmail Geçidi Mütevellîsine (...) Kal'ası Dizdârına hüküm:

Bi'l-fi'l Dârüssaâde Ağası el-Hac Afir(?) Ağa dame uluvvuhu mektub gönderub taht-ı nezâretinde olub sâbika Dârüssaâdet'ül-şerife Ağası müteveffâ Mehmed Ağa evkâfindan İsmail Geçidi kazâsında sâkin mütegalibeden Molla Ali nam kimesne dâima kendu halinde olmayub muharrik fitne ve fesâd ve hevâsına tâbi'.....ile yekdîl ve yekcihet ve reâyâ fukaralarına gûna gün zulm ve taaddi ve bundan maâda umur-u vâkfa ve re'âyâsına müdâhale üzerlerine lazım olmayan işlere karuşub ahali beyinlerinde ihtilâl ve vâkfa dâima körpecik(?) husûsların adem husûslarına bâdi olduğuna inhâ' ve istid'â-i merhamet olunmağla merkûm bulunduğu mahalde ahz ve ele görölüb ıslah-ı nefis ve içün kal'a-i mezbûrede kal'abend olunub şerr ve mazarratı men' ve def' ve sâdır olan ferman-ı alışanımın müceb icrâ ve hilâfına bir kadde vaz' ve hareket itdirilmemek bâbında hüküm-ü hümâyûnum verilmek içün arz itmeğîn vech-i meşrûh üzre amel olunmak içün yazılmışdır

Fî evâhir-i CA (Cemâziye'l-evvel) sene (1)158

30-4

Marmara Nahiyesi Nâibine ve Marmara Voyvodasına hüküm ki:

Sen ki Marmara nâibi mevlâna Hasan zide ilmuhusun mektub gönderub ve Marmara kazâsına tâbi' Paşalimanı nam karye imamı Mustafa Efendi ve el-Hac Veliüddin Efendi ve el-Hac Ahmed Ağa ve el-Hac-Zade Mehmed Ağa ve Halik Ahmed Ağa ve Mehmed Beşe ve Mustafa Beşe demekle ma'ruf kimesneler ile ehl-i zümreden yigirmibeş nefer re'âyâ tâifesi meclis-i şer'a varub yine karye-i mezbûre Zoya(?) nam nasrâniye muvâcehesinde mezbûre nasrâniye an-asl kazâ-i âherden gelub

karye-i merkûmede üçbeş seneden beru meks ve muhadde olmağla kendu halinde olmayub sâkine olduğun menzile erâzil ve eşkıya tâifesini cem‘ ve leyl ü nehâr kâr-ı.....hareketi zâhir olduğundan mâadâ ehl-i örfün evlâdlarını ihlâl ve bundan akdem zâbitân taraflarından taraf-ı şer‘den tenbih olundukda tenbih olmayub ba‘zı eşkıya ile her birilerine tekrar îsâl ve mazarrat ve katl-i nüfus ve perîşân olmalarına bâis olmağla mesfûre nasrânî sen ki Voyvodayı mûmâileyhsin ma‘rifetinle karye-i mezbûreden ihrâc ve kat‘a âlâka itdirmemek bâbında emr-i şerifim verilmek ricasına vâki’ hüsn-ü bi’l-iltimâs arz eyledüğün ecilden vech-i meşrûh üzre karye-i mezkûreden ihrâc olunmak için yazılmışdır

Fî evâhir-i CA (Cemâziye’l-evvel) sene 1158

30-5

Nevşehir Kal‘ası Dizdârına hüküm ki:

Ürgüb Ma‘ Nevşehir kazâsına tâbi‘ Mûmis(?) nam karyeden Musa nam kimesne gelub bu kendu halinde ırzıyla mukayyed ve hilâf-ı şer‘i şerife kimesneye vaz‘ ve teâdisi yoğken yine karye-i mezbûr sâkinlerinden â‘yân ve mütegalibbeden Seyyid Ahmed Ağa demekle ma‘ruf kimesne kendu halinde olmayub kuvvet-i hâlîye ve tegallüb hasebiyle ahz ve intikâm sevdasıyla hevâsına tâbi‘ nâibden aldıkdan arz ile bâ-ferman-ı ali böyle Nevşehir kal‘asına kal‘abend itdirub evlâd ve ıyâlî sefîl ve sergerdân ve ahvâlleri diğér gün ve....ile magdûr ve mahal-i merhâmet olduğun bildirub afv ve itlâk vesilesiyle tahliye olunmak bâbında emr-i şerifim rica eyledğün ecilden vech-i meşrûh üzre merkûm kal‘a-i mezbûreden afv ve itlâk olunmak için yazıldı

Fî evâhir-i CA (Cemâziye’l-evvel) sene 1158

30-6

Itlâk için emr-i şerifim yazılmışdır

Fî evâhir-i C (Cemâziye’l-âhir) sene (1)158

Üsküb Kadısına ve Üsküb Serdâr-Vekili ve İhtiyarları ve Â'yân Vilayeti ve İskenderiye Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Halen Bâbüs-saâdetim Ağası nezâretinde olan İskenderiye'de vâki' evkâfı kurâları re'âyâlarına ve ahalisine zulm ve taaddi idub.....zâhir olan Üsküb sâkinlerinden ve yeniçeri zümresinden Ataullah nam kimesne bundan akdem ahali-i vilâyet iltimâslarıyla.....bilâd..... ibâd için İskenderiye Kal'asına kal'abend olunduktan sonra kendu halinde olub umur-u vilâyete ve raiyyete karışmamak üzre ıtlâk olunmuşken mütenebbih olmayub zulm ve taaddisi olduğundan ziyâde olub bir dürlü şerr ve mazarratından emn ve rahatları olmaduğundan Üsküb sükkânından ve kurası re'âyâlarından on neferden mütecâviz eşkıya saâdetime gelub nizâm-ı hal ve kemâ-fî evvel ıslah-ı nefis idince İskenderiye Kal'asına kal'abend olunmasını bi-d- defa't istirahat inâyet eylediklerini ve mezkûr Ataullah sâire müceb-i ibret ve ıslah-ı nefis idince kemâ-fî-evvel olan İskenderiye Kal'asına kal'abend olunmak üzre Üsküb mütesellimi ve serdârına hitâben emr-i şerifim sâdır için halen Bâbüs-saâdetim Ağası olan İbrahim zide uluvvuhu der-saâdetime arz ve mücebince ve ocak tarafından haseki..... Abdülmennah Ağa demekle ma'rûf kimesne mübâşiretle mezbûr Ataullah bulunduğ mahalde zâbiti olan serdâr ve ihtiyarlar ve â'yân-ı vilâyet ma'rifetleri ve mütesellim mûmâileyh â'yânla ahz ve ıslah-ı nefis idince kal'a-i merkûmede kal'abend olunmak bâbında ferman-ı alışanım sâdır olunub vech-i meşrûh üzre amel ve mübâşir mûmâileyh ma'rifeti ve ma'rifetinizle ve ma'rifet-i şer'le mezbûr Ataullah ahz ve kal'abend için kemâl-i ihtimâm eyleyesiz ve sen ki dizdârsın mezbûr vardıkda sen dahi dizdârı olduğun kal'a-i merkûmda habs ve kal'abend idub tekrar ıtlâkı için emr-i ali ve ocak tarafından kayd mektubu vârid olmadıkca ıtlâkı itmekden mücânebet idesiz diyü bi'l-fi'l dergâh-ı muallâm yeniçerileri ağası olan İbrahim Ağa dame uluvvuhu tarafından mühürlü mektub verilmekle vech-i meşrûh üzre amel olunmak için yazılmışdır

Fî evâhir-i CA (Cemâziye'l-evvel) sene (1)158

31-1

Midillu ve Molova ve (...) Kazâları Nâiblerine Midillu Nâzırı (...) Zide Kadrehuya ve Midillu Kal'ası Dizdârı (...) Zide Hıfzıya hüküm ki:

İstanbul ve tevâbi‘ Rum Patriği olan Basilus(?) nam patrik südde-i saâdetime mühürlü arzuhal gönderub Midillu’da sâkin Eceryorgi(?) oğlu Malakiye(?) nam zimmî kendu halinde olmayub şerîr ve gammâz olub dâima kadî ve nâib ve mütesellim ve nâzır vesâir zâbitler yanlarına varub fukarayı gamz ve tecrîm ve vilâyet ve kocabaşlık umurlarına ve hesaplarına karuşub telbîsât ile ma‘ruf-u.....fesâd ve fesâde.....umuruna ve mal-ı miri tahsîline dahi mânî‘ ve dâima hanesinde cem‘iyyet ve üzerlerine elzem olmayan şirret da‘valara karuşub bunun emsâli taaddi ve fesâddan hüsn-ü olmayub re‘âyâ fukarası bir-vechle rahatları olmayub ahvalleri diğer gün olmalarıyla mesfûr siz ki Midillu Nâzırı ve Dizdârı merkûmansız ma‘rifetiniz ile Midillu’dan kaldırulub fîmâba‘d Midillu’ya gelmemek şartıyla civarda vâki‘ Moraya(?) karyesinde kendu hanesine nefiy ve olunur.....Cem‘iyyet eylemeyub ve kocabaşlık iddâsında olmayub kendu halinde olmak üzre ikâmet itdirilmek bâbında emr-i şerifim rica eylediğin vech-i meşrûh üzre amel olunmak içün yazıldı

Fî evâhir-i CA (Cemâziye’l-evvel) sene 1158

31-2

Mezbûr babasının kefaletiyle.....yazıldı

Evâil-i.....sene (1)159

Taşköprü Kazâsı Nâibine ve Kastamonu Sancağı Mütesellimine ve Samsun Kal‘ası Dizdârına hüküm ki:

Sen ki Taşköprü kazâsı nâibi Mevlâna Mustafa zide ilmuhu mektub gönderub kazâ-i mezbûre tâbi‘ Ayvalık nam karye ahalisi bi-cemihüm meclis-i şer‘a varub yine karye-i mezbûr sükkânından Emir Osman Oğlu Halil nam kimesne kendu halinde olmayub muzırr-ı nâs ve sâî-bi’l-fesâd olduğundan yine karye-i mezbûreden.....İbrahim Beşe demekle ma‘ruf kimesnenin zevcesini ihlâl ve cebren ıtlâk itdirub fî’l-i şenî‘ kasdıyla taarruz ve.....Oğlu (...) nam kimesneye mezbûrla tezvîc eylediğinde mâadâ nice ümmet-i muhammed-i hilâf-ı şer‘i şerife ve bi-gayr-i hakkın hevâsına tâbi‘ ehl-i örfe tecrîm etdirdiğine dahi kanâat itmeyub yine karye-i mezbûrdan Hacı Mehmed ve karındaşı Hacı Mustafa nam kimesnelere şütûm-i galîze ile şenî‘ ve hetk-i ırz ve bunun emsali zulm ve teâdisinin nihâyeti olmayub mezbûrun

şer‘ i şerife adem-i itâati zâhir ve nümâyân olmağla mezbûrun bu güne zulm ve teâdisinin üzerlerine men‘ ve def‘ ve sen ki mütesellim-i mûmâileyhsin mübâşeretinle mezbûr Halil ıslah-ı nefis için Samsun Kal‘asına kal‘abend olunması bâbında emr-i şerifim verilmek ricasına vâki‘ hüsn-ü bi’l-iltimâs arz eylediğin ecilden zâbit ma‘rifetinle kal‘a-i merkûmda kal‘abend olunmak için emr-i şerifim yazılmışdır

Fî evâhir-i CA (Cemâziye’l-evvel) sene 1158

31-3

Antalya Kadîsına ve Lefkoşe Nâibine hüküm:

Teke Sancağı Mütesellimi Osman zide kadrehu arzuhal gönderub ber-vech-i mâlikâne mutasarrıfı olduğu livâ-i mezbûr mukataasının mâl-ı mîrîyesinive ellisekiz senesine mahsûben imdâd-ı seferiyesini cem‘ ve tahsîl eylemek murad eylediğin Antalya kazâsı sâkinlerinden mütegalibden Şeyh Ahmed ve Topçu Hacı Ahmed nam kimesneler kendu hallerinde olmayub mütegalibden olduklarından emvâli-i miriye nin tahsîline muhâlefet ve ta‘tîline bâis ve illet olduklarından mâadâ re‘âyâ fukarasını îsâl-i mazarratdan hüsn-ü olmayub adet-i müstemireleri olan zulm ve taaddiye dâima cesâret ve hükkâm-ı vilâyete adem-i itâatlerinden nâşi nizâm-üd-din’ye muhill harekete tasaddî eylediklerini bildurub mezbûrlar ıslah-ı nefis için Kıbrıs Ceziresine nefiy ve iclâ’ olunmaları için emr-i şerifim rica itmeğin Teke Sancağının mâl-ı mîrîyesini ve ellisekiz senesi imdâd-ı seferiyesinin cem‘ ve tahsîline Antalya sükkânlarından Şeyh Ahmed ve Topçu Hacı Ahmed nam kimesneler müdâhale itmelerinden nâşi mâl-ı mîrî ta‘tîline bâis olmalarıyla fîmâba‘d dahi muhâlefet kaydında olurlar ise mezbûrlar ahz ve Kıbrıs Ceziresine nefiy ve iclâ’ olunmaları için yazılmışdır

Fî evâil-i C (Cemâziye’l-âhir) sene 1158

31-4

Hassa-i Mezbûr(?) Kazâsı Nâibi ve Rişvan Voyvadası Zide Mecduhuya ve..... Kal‘ası Dizdârı Zide Hıfzıya hüküm ki:

Sen ki Hassa-i Mezbûr Kazâsı nâibi Mehmed zide ilmuhusun sÛdde-i saâdetime mektub gönderub Rîşvan cemâati ve re'âyâ fukarası ile Hassa-i mezbûr ahalileri bi-serihüm meclis-i şer'a varub göçebe aşâir Rîşvan'dan ruhbânlı cemâatinden Cebrail Hüseyin ve Oğlu Halil nam şakîler kendu hallerinde olmayub Hassa-i Mezbûr kazâsı fukaralarına dest-i tetâvÛl ve mezbûatlarını telef ve nice ehl-i örfün ırzını hetk itdiklerine gayri cemâat-i mezbûrun mâl-ı mîrîlerinin ibtâlîne bâis olmalarıyla emniyet-i bilâd ve istirahat için nefiy mezbûran sen ki Voyvada-i mûmâileysin ma'rifetinle ahz ve kal'a-i mezbûrda kal'abend olunmaları bâbında emr-i şerîfîm verilmek ricasına vâki' hüsn-ü bi'l-iltimâs arz eylediğin ecilden vech-i meşrûh üzere kal'abend olunmaları için yazılmışdır

Fî evâil-i C (Cemâziye'l-âhir) sene (1)158

31-5

Şorba Kazâsı Nâibine Ankara Sancağı Mütessellimine Ankara Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Şorba kazâsı nâibi mevlâna Abdullah zide ilmuhusun mektub gönderub Şorba kazâsına tâbi' Duderga(?) ve Kapa Viran ve Başmescid vesâir kurâlarında sükkân-ı vilâyet meclis-i şer'a varub yine kazâ-i mezbûra tâbi' Orta nam karye sâkinlerinden Güvel Ali Oğlu İbrahim Beşe dimekle ma'ruf kimesnenin beynel-ahali ihlâle bâdi ve izrâr kasdıyla re'âyâ fukarasını bi-gayr-ı hakkın ehl-i örfe gamz ve tecrîm ile halleri ziyâde diger gün(?) olmasına bâis ve mezbûrdan azher-i acz eyleyub ıslah-ı nefis idinceye değin Ankara Mütessellimi ma'rifetinle ahz ve kal'abendini iltimâs eylediklerinde sen arz ve mezbûrun sefer-i nusret işe gitmeyub.....hıyânete hasâreti vâki' ise zâbit ma'rifetinle ve sen ki Ankara Mütessellimi mûmâileyhsin ma'rifetinle ahz ve Ankara kal'asında kal'abend olmayub arz olunması bâbında bi'l-fî'l dergâh-ı muallâm yeniçerileri ağası olan İbrahim Ağa dame uluvvuhu i'lâm eylemeğin i'lâmı mücebince ahz ve kal'abend olunmak için yazılmışdır

Fî evâil-i C (Cemâziye'l-âhir) sene 1158

32-1

Molova Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Bi'l-fi'l Deryâ Kapudanı vezirim Mustafa Paşa edâme Allahu ta'ala iclâlehu mektub gönderub Bahr-ı Sefid'de vâki' Sultaniye Kal'ası sâkinlerinden dergâh-ı Ali yeniçeri zümresinde ıslah-ı nefis olunması için bundan akdem Sultaniye Nâibi Mehmed Itri zide ilmuhunun arzı ve ahalinin mahzarlarıyla kendu halinde olmayub vazîfesi olmadığı umura karışub mahalinde müşevveş ider diyu bâ-ferman-ı ali Molova kal'asına kal'abend olunan.....Mustafa demekle ma'rûf kimesne ıslah-ı nefis eylediğini ehl-i kal'a-i merkûmeden cemm-i gafır ihbâr ve merhameten habs kal'adan ıtlâk olunması istirhâm eylemeleriyle mezbûrun ıtlâkıçün emr-i şerifim verilmek ricasına vezir-i müşârünileyh arz itmeğin vech-i meşrûh üzre ıtlâk olunmak için yazılmışdır

Fî evâil-i C (Cemâziye'l-âhir) sene 1158

32-2

Seddülbahir Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Şerife Atike nam hatun gelub bunun karındâşı Balıkesiri sâkinlerinden Seyyid Mehmed nam kimesne kendu halinde iken Asitânede sâkin diğer kız karındâşı Şerife Emine cedleri Şerafeddin Paşa Vâkfında mütevellisi olmağla bir-müceb şart-ı vâkf vesâir evlâd-ı vâkıf.... Mutasarrıfı olunduğu vazifesi virmemek bundan akdem umuru vâkfa müdahale ve vâkfın karyesini fuzûlî zabt eyledi diyu hilâf-ı inhâ' teşekkî ve ber-tarîkle ocak tarafından verilen mektub mücebince Seddülbahir Kal'asına kal'abend için emr-i şerifim ısdâr ve ta'yin olunan mübâşir ile ahz ve kal'a-i mezbûrede kal'abend itdirub ziyâde-i gadr ve üç nefer evlâdı ve ıyâli sefil ve sergerdân ve ahvalleri ziyâde-i mükedder olduğunu bildirub karındâşı mezbûr Seyyid Mehmed kal'a-i mezbûrede ıtlâk vesilesiyle tahliye olunmak bâbında istid'â'-i inâyet itmeğin vech-i meşrûh üzre ıtlâk olunmak için yazılmışdır

Fî evâil-i C (Cemâziye'l-âhir) sene (1)158

32-3

Mora Muhassılı ve Rize (...) Kadîsına ve Girid Ceziresine Vâki' (...) Kadîsına hüküm ki:

İstanbul ve tevâbî'-i Rum Patriki olan Basiyus(?) nam Patrik südde-i saâdetime arzuhal idub Girid Ceziresi sâkinlerinden Endunyarvec(?) nam zımmî kendu halinde olmayub güna gün mel'anet ve şekâvetinden nâşi te'dîb olunmak üzre iken Mora Ceziresin'de vâki' Arkadya(?) kazâsına varub üç dört seneden beru meks ve kendu halinde durmayub fîtn ve fesâd ile re'âyâyı tahrîk ve ihlâl ve tecrîm itdirub bunun emsâli fesâd ve şekâvetinin nihâyeti olmayub herkes şerrinden mütezzî olub....ilzâm oldukları re'âyâ fukarası mesfûrun sû'-i hâlini müş'ir itmeleri üzre kâğıtlar yed(?) patrik mesfûra ifâde eyleyub her ve cezası te'dîb muktezâsı şerr ve mazarratının re'âyâ fukarası üzerinden def' ve ref'î lazım geldiğinden re'âyâ fukarasına merhameten mesfûr zımmî bulunduğu mahalde ahz ve fîmâba'd Arkadya(?) kazâsına gelmemek şartıyla vatan-ı asliyesi olan Girid Ceziresine nefiy ve iclâ' ve anda ikâmet itdirilmek üzre bundan akdem emr-i şerîfîm verilmişken bir-tarîkle zâyi' olduğun bildirub mukaddema sâdır olan emr-i şerîf mücebince amel olunmak bâbında müceddeden hüküm-ü hümâyûnum rica ve dîvân-ı hümâyûnumda mahfûz olan kuyûd-u ahkâma mürâcaat olundukda mukaddema vech-i meşrûh üzre emr-i şerîfîm verildiği mestûr ve mukayyed olunmakda mukaddema sâdır olan emr-i şerîfîm mücebince amel olunmak için yazılmışdır

Fî evâil-i C (Cemâziye'l-âhir) sene 1158

32-4

Halen İstanbul Gümrük Emîni Olan Seyyid İshak Zide mecduhuya hüküm ki:

Osman Bin Ahmed nam kimesne bundan akdem Üsküdar nevâhisinde nefsi-i Adalar zâbiti tarafından ahz ve meclis-i şer'a sârik olmak üzre ihzâr ve sârik olduğuna Adalar Nâibi mevlâna Mehmed Emin zide ilmuhu i'lâm itmekle mezkûr Osman mevlânayı mûmâileyhin i'lâmı mücebince bâ-ferman-ı ali küreğe vaz' olunmakla mezbûr fîmâba'd Asitâne-i Aliyyeye ve havâlisinde meks eylemeyub vilâyeti olan Erzurum'a nefiy olunmak üzre itlâk ve sen ki Gümrük Emîni mûmâileyhsin Trabzon'a giden sefâinden birine vaz' ve mahbûsen Trabzon'a irsâl ve andan dahi vilâyetine sevk

ve îsâl olunub Trabzon'a vusûlünü müş'ir kadîsından arz alub götürmek üzere sefîne-i mezkûr reisine tenbih eylemek bâbında ferman-ı alışanım yazılmışdır

Fî evâil-i C (Cemâziye'l-âhir) sene 1158

32-5

Rumeli Valisi Sadr-ı Esbâk Vezirim Abdullah Paşa'ya Draç ve (...) Kadîlarına ve Kavala Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Cenâb-ı emâret sâib-i eyâlet nisâb-ı saâdet-i iktisâb halen Kırım Hanı olan Selimgiray Han ve ümmet-i muallayanın defterlülerinden.....vel-akrân Ahmed ve Hasan ve Abdüsselam ve Yahya Fukaran Abdülhalim zide kadrehunun İlbasan Sancağında Draç nahîyesinde Muktar(?) nam karye ve gayriden bâ-berat-ı ali mutasarrıfları oldukları zeâmetler binelliyedi ve ellisekiz ve ellidokuz senelerinde hasıl olan mahsûlâtını üç sene birbucukyıl ile İlbasan sükkânından el-Hac Mustafa ve Molla Mehmed nam kimesnelere der-uhde ve ilzâm olub âherden dahl olunmamak için ısdâr itdirdikleri emr-i şerîfim zeâmet-i mezkûreyi zabt ve murad eylediklerinde âherden Kanu Oğlu Ahmed nam kimesne zeâmet-i mezkûrun elliyedi(?) senesinde hasıl olan mahsûlâtını fuzûlî ve tagallüben ahz ve kabz idub îsâl cesâret eylediğinden makbûzu mahsûlatları siz ki vezir-i müşâr ve mevlânayı mûmâileyhsiz ma'rifetleriniz ile tahsîl murâd ve ihzâr-ı şer'a olundukda üzerine hüküm-ü şer'î lâhik ve edâyı imtinâ'ndan ber-muktezâ-i şer'a habs olunmuşken mezkûr Ahmed bir ta'rîb ile habsden halâs ve hevâdârları ile ittifâk idub hilâf-ı şer'î şerîf zeâmet-i mezkûr kurâlarına dâima îsâl cesâret idub karyeleri harâb ve re'âyâsı perîşânlığa bâis bir-şerîr ve şekâvetgâr olmağla mezkûr Kanu Oğlu Ahmed bulunduğu mahalde sen ki vezir-i müşârünileyhsin ma'rifetinle ahz ve salâh-ı hali zâhir olunca ol-havâlisine vâki' Kavala kal'asına kal'abend olunmak için sudûruna Han-ı müşârünleyh mezbûr arzıyla iltimâs itmekle Han-ı müşârünleyhin inhâ'ları mücebince kal'abend olunmak bâbında ferman-ı alışanım yazılmışdır

Fî evâil-i C (Cemâziye'l-âhir) sene 1158

33-1

Mesfûr fîmâba'd Filibe'ye.....vilâyeti meks ve ikâmet itmek şartıyla ıtlâkı içün emr-i şerifim yazılmışdır

Fî evâsıt-ı Ş (Şaban) sene (1)158

Filibe Kadısına ve Eğridere Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Sen ki mevlânayı mûmâileyh es-Seyyid Muhammed Şeabeddin zidet fazluhusun südde-i saâdetime mektub gönderub medine-i Filibe'de mezûn.....olan.....Mustafa zide ilmuhu ile cami-i kebîr.....Ahmed Efendi ve Hatib Abdullah Efendi ve İmam Mustafa Efendi ve Yahya Muhammed Ağa ve Ebubekir Ağa ve Ebubekir'in Beg ve el-Hac Ahmed ve hırkayı cedîd kâtibi Ahmed ve Halil Ağa Hazinedâr el-Hac Abdullah birinci el-Hac Ahmed ve el-Hac Yusuf ve el-Hac Hasan ve Abdullah Çelebi ve Çolak Oğlu Muhammed ve diğer el-Hac Ahmed ve Ali Çelebi.....Molla Abdullah ve Bostani Musa ve Molla Süleyman dimekle ma'ruf kimesneler ile ellibeş neferden mütecâviz bî-garez cemâat-ı müslimân meclis-i şer'ada Filibe kazâsına Değirmanderesi nam karye mütemekkinlerinden olub halen medine-i mezbûrede mevcûd ve ihzâr itdirdikleri Menolagi(?) nam zımmî muvâcehesine mesfûr Menolagi beşon seneden beru kendu halinde olmayub hilâf-ı şer'î şerif re'âyâ fukarasına zulm ve taaddisinin nihâyeti olmaduğundan gayri gamz ve tecrîm adet-i müstemirresi olub gürûh-u eşirrâdan ve sâî bi'l-fî'l eşkıyasından olduğı her biri şahâdet eyledikten sonra mesfûrun ehl-i belde üzerinden zulm ve teâdisi ve fesâd ve mela'neti men' ve def' ve ıslah-ı nefis idinceyedeğın Eğridere Kal'asında kal'abend ve salâhı zâhir olub ıtlâk olundukdan sonra Filibe'de sâkin olmayub karyesi olan Değirmanderesi'ne meks ve ikâmet itdirilmek içün mesfûrun keyfîyeti der-Aliyye i'lâm idiyor diyu bi'l-iltimâs arz eylediğın ecilden vech-i meşrûh üzre kal'abend olunmak içün yazılmışdır

Fî evâil-i C (Cemâziye'l-âhir) sene 1158

33-2

Havass-ı Mahmud Paşa Kazâsı Nâibine hüküm ki:

Hadîka-i Hassa ustalarından Bekir Usta südde-i sâadetime arzuhal idub bu kazâ-i mezbûre tâbi‘ Eskipoldas(?) nam karyede sâkin kendu halinde iken ba‘zı müfsid tarikiyle birkaç nefer re‘âyâ Âsitâne-i Sâadetimde iştikâ‘ eylediklerine binâen bundan akdem emr-i şerifimle diyâr-ı ahire nefiy ve iclâ olunmağla evlâd-ı ıyâline merhameti fîmâba‘d kendu halinde olub fukarayı raiyyete teâdi eylememek şartıyla afv ve itlâk olunması için emr-i şerifim sâdır olmuşken bir takrîb ile emr-i şerif zâi ve iki seneden mütecâviz ehl-i ıyâlinden dur ve ahvâli diğer gün olduğunu bildurub afv ve itlâk olunmak bâbında mücerreden emr-i şerifim ricâ itmeğın Divân-ı Hümâyûnum’da mahfûz kuyûd-u ahkâma müracaat olundukda vech-i meşrûh üzre emr-i şerifim verildiği mastûr ve mukayyed olunmağın mukaddema sâdır olan emr-i şerifim mücebince amel olunmak için yazılmışdır

Fî evâil-i C (Cemâziye’l-âhir) sene 1158

33-3

Şehirköy’ü Nâibine ve Ocakdan Mübâşir Ta‘yin olunan (...) Çavuş ve Medine-i Mezbûrede Â‘yân Vilâyeti İşlerine ve Seddûlbahir Kal‘ası Dizdârına hüküm ki:

Bu sene-i mübârekede İran cânibine vâki‘ sefer-i nusret...içün bi’l-cümle kazâların serdârları kazâlarında mevcûd yeniçeri vesâir ehl-i seraskeriye ile ‘umumen me‘mur olduklatına binâen Şehirköy’ü Serdârı dahi bayrağın alub vech-i meşrûh üzre mevcûd askeriyesi ile gitmek üzre iken yine medine-i mezbûreden Mutanın(?) Oğlu Hasan Beşe ve Numan(?) Oğlu Ali Ağa ve Kethüdâ el-Hac Kamil Ağa ve Ahmed Ağa ve Muravi(?) Hüseyin Beşe dimekle ma‘ruf kimesneler birbirleriyle yek-dil olub sedâr-ı merkûmu bir takrîb firâr itdirub kenduleri fuzûlî serdârlık zabt ve vâfid serdârlığdan beyinlerinde.....ve bey‘ ve serdâr bayrağın dahi çıkarmayup ihlâl kıyâmları keyfiyet-i sâiri ber-minvâl muharrer inhâ’ merkûm....Oğlu Hüseyin Beşe mürasele ile serdârvekili olmağla sen ki ocakdan mübâşir ta‘yin olunan (...) Çavuş zide kadrehusun bir gün akdem medine-i mezbûreye varub sâlif-üz-zikr merkûmun vesâir â‘yân ehl-i ma‘rifetleriyle ve ma‘rifeti şer‘a sedârvekili merkûm Hüseyin Beşe’ye serdâr bayrağı verilub medine-i mezbûrede mevcûd yeniçeri vesâir tevâbi‘-i askeriyeden bir ferdi geru kalmamak şartıyla icâlete ihrac ve mahal-i mezbûrlarına irsâl eylemek üzre mübâşir ta‘yin olduğun ecilden vech-i meşrûh üzre amel ve hareket

ve ziyâdesiyle mühimm ve mukayyed olub mâ-hazar merkûm Hüseyin Beşe ‘umumen kazâları askeriyesini bayrağı üzerine cemm‘ ve bir sâat mukaddem ihrac ve savb vusûllerine râzı olmaları için husûs-u mezbûr ve sâlif-üz-zikr mezbûrunun ve aherden her gitmek muhâlefet ve muhâlefeti ve bundan böyle teh’ir musalaha müeddî ve kimesneye gadr ve taaddi mucib-i mikdar müddet nâ-marzî hareket ider olur ise ahvallerini sahiha üzre der-sâadetime i‘lâm itdirub kendulerini der-Seddûlbahir kal‘asına irsâl ve kal‘abend itmek fermanım olmağın işbu emr-i şerifim ısdâr ve irsâl olundu vusûlune sen ki Şehriköy Nâibi ve medine-i mezbûrede olan Â‘yân vilâyeti ve işleri sizden mezbûrenin serdâr bayrağın ve sefere me‘mur askerisini nâ-mikdar ihrâc olunmayub ve serdârını firâr ile hassaya ihrâc mezkûrû’l-esâmi olanlar fuzûli Serdârlık zabt ve beyinlerinde serdârlığdan vâfir.....fukaraya gadr ve taaddiye bâis ve nâ-haberi musalaha müeddî olmalarıyla bu def‘a mübâşir ma‘rifetinle serdâr bayrağını umûmen askeri ile icâlete ihrac ve me‘mur oldukları sefer-i nusret işe râci olmaları için ihtimâm olub.....mezbûr birundan ve aherden bu def‘a dahi adem-i itâat ile nâ-haber.....hilâf-ı emr-i ali hareket iderler ise alâ-eyyi-hâl ahz ve keyfiyat i‘lâm ve bu makuleler kal‘abend olunmalarından her birini ihtimâm idub ve medine-i mezbûrenin serdâr bayrağıyla askeriyesini bir sâat mukaddem ihrâc ve irsâl oldukları i‘lâm oluna sen ki serdârsın vech-i meşrûh üzre varanları sen dahi muhkem kal‘abend idub bilâ-emr-i ali ıtlâkdan ihzâr (?) eyleyesun diyu bi’l-fi‘l dergâh-ı muallâm yeniçerileri ağası olan İbrahim Ağa dame uluvvuhu tarafından mühürlü mektub virmekle vech-i meşrûh üzre amel olunmak için ferman-ı alışanım sâdır olmuştur

Fî evâil-i C (Cemâziye’l-âhir) sene 1158

34-1

İçün Turnacıbaşı-zade Ahmed Çavuşun ıtlâkı için emr yazılmışdır

Fî evâil-i Ş (Şaban) sene (1)158

İçün Karinabad serdârı Abdullah Çavuşun dahi ıtlâkı için emr-i şerif yazılmışdır

Fî evâhir-i M (Muharrem) sene 1158

Hezargrad ve Köstence ve Karasu ve Pravadi ve Karinabad Kadîlarına ve Ocakdan Mübâşir Ta'yin Olunan (...) ve Kazâ-i Mezbûrlarda Sâkin Ocak İhtiyarları ve Â'yân Vilâyeti ve (...) Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Bu sene-i mübâreke İran canibine vâki' sefer-i nusret....içün Rumili'nin üç kolunda vâki' kazâların serdârları bayrakları ile dergâh-ı muallâm yeniçerileri ve atık ağaları ve alemdârlar vesâir ihbâs tavâif-i askeriye umûmen me'mur olmalarıyla ve hilâf-ı emr-i ali hareketleri zâhir olunmalarında dahi şer'an ve kanunen hakklarında lazım gelan icrâ olunmak için keyfiyyet-i halleri arz ve i'lâm olunmak bâbında te'kid ve şiddet sâdir olan ferman-ı alîşanîma adem-i itâat birle halen Hezargrad serdârı müteveffâ Turnacıbaşı Mustafa Ağanın Oğlu ve Köstence sükkânından yigirmibeş bölükden Uzun Ali alemdâr ve Köstence ve Karasu serdârları olan yigirmibeş bölükden Mehmed ve Pravadi(?) Serdengeçti Ağası altmışiki cemâatinde Asitâneli Hacı Bekir ve Karinabad serdârı Abdullah Çavuşun me'mur oldukları sefer-i hümayûnumdan yekûn eylediklerinden nâşi â'yânlık iddâsında olub kazâlarından bayraklarını yigirmibeşer otuzar nefer ile ihrâc ve.....askeri tâifesine bâ-haber kesme giyub celîl-i mâl sevdasıyla Hezargrad serdârı gıybet ferâgat(?) tecrîm ve Köstence sükkânından Uzun Ali ve yigirmibeş bölükden Mehmed birbirleri ile yek-dîl Köstence ve Karasu kazâlarını serdârlık bahaneyle kurâyâ varub yüzyedi heder tecâvüz idub halen ocakda başçavuş Ömer zide mecduhu mezbûrları bayrağı ile sefineye vaz' eylemişken bir takrîb-i firâr ve kemâ-l-evvel şekâvetlerini icrâ ve sürücû ta'yin olunan Zağarcıbaşı(?) sâbık Süleyman zide mecduhu tarafından.....irsâl olundukda mezbûrları bilâ nifâk bütün yeniçeri verilmedi diyu izhâr adem-i itâat ve Pravadi sükkânından mezkûr Hacı Bekir dahi cümle ihtiyârlara ve â'yân ahaliye tenbih birle bir ferde yüz göstermesun diyu.....Karinabad serdârı Abdullah Çavuş bir mikdar askerini ihrâc ve kusûr kazâyâ ve kurâda bakî kalanlarını tecrîm ve beşon kevn kise akçe cem' eyledi diyu tevâtür olduğundan mela'net-i şerr için zağarcıbaşı mûmâileyh mahal-i mezbûreye nüzûlünde başçavuş için hilâf-ı inhâ' ihlâlê bâis olduğundan gıybet ve ileru kazâlara varub zağarcıbaşı mûmâileyh için hakkında ferman-ı istibarla ihlâl ve bu gün yazlık bir.....önünden.....diyu mela'netlerinin nihâyeti olmadığına der-sâadetime arz ve i'lâm eylemeleriyle mezbûrunda evâmîr-i Aliyyeme adem-i itâatlerinden nâşi te'dîbleri mukteza olmağla.....birinde muhkem kal'abend olmaları için fermanım olunub sen ki mübâşir ta'yin olunan (...) zide kadrehusun senden

hıdîmet-i uhdesinden gelmemek mahfûz olmağla husus-u mezkûr için ocakdan mübâşir ta'yin olundukda ecilden bir gün evvel varub bâlâda mezkûrû'l-esâmi kimesnelerin cümle ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'î bulundukları mahalde alâ-eyyi-hâl ahz (...) kal'asına muhkem kal'abend itdirub itimâm-ı hizmet birle avdet eylesesun şöyleki tamm-ı hâm ve bir takrîb infâz ve icrasına mikdâr-ı zerre tekâsül ve hilâf-ı emr-i aliye harekete zâhir olmak lazım gelir ise ibreten li-s-sâirin muhkem hakkından gelineceği emr-i muhakkak bilesun ve sen ki dizdârsın mezbûrundan ahz ve kal'a-i mezbûreye varub vasıl olmaları dizdârı olduğun kal'a-i merkûmda habs ve kal'abend idub bilâ-emr-i ali itlâkından bi-gayet ahzâr eylesesun diyu dergâh-ı âlî yeniçerileri ağası olan İbrahim Ağa dame uluvvuhu tarafından mühürlü mektub verilmekle vech-i meşrûh üzre amel olunmak bâbında ferman-ı alîşanım yazılmışdır

Fî evâil-i C (Cemâziye'l-âhir) sene (1)158

34-2

Limni Ceziresi Nâibine hüküm ki:

Kurûn.....vel-hükkâm.....kadîsı Mevlâna Mustafa zide fazlihu mektub gönderub..... kazâsında sâkin ulemâ ve sulehâ ve eimme ve hutebâ vesâir cem'î kesir ve cem' gafîr meclis-i şer'a varub.....Kazâsı sükkânından Mehmed Ağa Oğlu Yusuf Ağa dimekle ma'ruf kimesne ile şehir Sipâhisi Mustafa ve medâin Sipâhisi Mehmed nam kimesneler her vecihle dindâr ve kendu hallerinde olub vechen mine'l-vücûh vilâyet-i umuruna karuşmayub ve bir kimesne kendulerinden mutazarrır olmuş değil iken kazâ-i mezbûreden â'yânlık iddâsında olan ba'zı kimesneler hevâlarına tâbi' birkaç nefer müfsidler ile yek-dil ve mücerred-i arz fâsideleri icrâ için binyüzellibeş senesinde.....kazâsı nâibi Ahmed'i itmâ' ve iğfâl ve hilâf-ı inhâ' celîl-i mâl sevdâsıyla re'âyâ fukarasına ehl-i örfe gamz ve tecrîm ittiler diyu nâibi mezkûrdan bir takrîble aldıkları arz mücebince mezbûrun cezire-i merkûmede cezirebendleri için sene-i mezbûr evâhir Şaban'ında emr-i şerîfim ısdâr ve gadr-ı külli itmeleriyle afv ve itlâk vesileleri(ve sebepleri) tahliye olunmak bâbında keyfîyet-i ahvâlleri der-devletimdâra arz ve i'lâm iddirir diyu ilhâh ve ibrâm itmeleriyle bu bâbda hükm-ü hümâyûnum verilmek ricasına vâki' hüsn-ü bi'l-iltimâs arz eylediği ecilden bâlâda mestûr'ül-esâmi üç nefer kimesneler fîmâba'd kendu hallerinde olub ve re'âyâ

fukarasına taaddî itmemek şartıyla afv ve ıtlâk ve sebepleri tahliye olunmak için yazıldı

Fî evâil-i C (Cemâziye'l-âhir) sene 1158

34-3

Bâ-işaret-i şeyhülislamca afv ve ıtlâkı için emr-i şerif yazılmışdır

Fî evâhir-i R (Receb) sene (1)160

Mezbûr müftî sâbık Mustafa mücebince ehl-i ve ıyâliyle Şam-ı Şerif'e nefiy ve iclâ' ve mezkûr Rakka'ya varmamak üzere anda ikâmet itdirilmek için tekrar emr-i şerif yazılmışdır

Fî evâsıt-ı Ş (Şaban) sene 1160

Rakka Valisi ve Deyre ve Rodos Ceziresi Nâibine hüküm:

Eyalet-i Rakka'da Ruha kazâsında mezûn-u...olan el-Hac Mustafa Efendi dimekle ma'ruf kimesnenin der-Aliyyeme sû-i hali ihbâr olunub nefiy ve tagrîbi iktizâ itmekle mezbûr fetvâdan hacr ve Rodos ceziresine nefiy ve iclâ' olunmak için emr-i şerifim sudûrunca bi'l-fi'l şeyhülislâm ve müftiyü'l-enâm olan mevlâna Mahmud Piri-Zade adem Allahu ta'âla fazlehu işaret itmeleriyle sen ki vezir-i müşârünileyhsin mevlânayı müşârünileyhin işaretleri mücebince Dîvân-ı Hümâyûnum çavuşlarından (...) Çavuş zide kadrehu mübâşeretiyle fetvâdan mahcûr olan mezbûr el-Hac Mustafa'yı ahz ve cezire-i mezbûreye nefiy ve irsâl ve sen ki mevlânayı mûmâileyhsin vusûlunde mezbûreyi cezire-i mezbûrede ikâmet itdirmeyub emr-i şerifim sâdır olmadıkça bir hatve hariç mahalle harekete cevâz ve ruhsat göstermekden hazer ve mücânebet olunmak bâbında ferman-ı alışanım sâdır olmuştur

Fî evâsıt-ı C (Cemâziye'l-âhir) sene 1158

35-1

Selânik Sancağı Mutasarrıfı Sadr-ı Esbak Vezir Seyyid Mehmed Paşa'ya ve Selanik Mollasına ve Vodina Kadısına hüküm ki:

Senki Vodina kadîsı mevlâna el-Hac Mehmed zide fazlihusun mektub gönderub medine-i Vodina sâkinlerinden es-Seyyid Ahmed Efendi ve Hasan Bin el-Hac Halil dimekle ma'ruf kimesneler meclis-i şer'a varub medine-i mezbûre sâkinlerinden Oğlu es-Seyyid Yahya ve mezbûr Hasan'ın babası el-Hac Halil nam kimesneler kendu hallerinde iken ashâb-ı agrazdan ba'zıları adâvet-i dünyeviyyelerini icrâ kasdıyla haklarında hilâf-ı inhâ' teşekkî ve diyâr-ı ahire nefiy ve iclâ' olmaları için bir tarikle emr-i şerif ısdâr ve gadr-ı küllî itmeleriyle husûs-u mezbûr medine-i mezbûrda sâkin ulemâ ve sulehâ ve fukaradan suâl olundukda vech-i meşrûh üzre kendu hallerinde oldukları haber vormeleriyle hallerine merhamete mezbûran nefiy ve iclâ'dan afv ve ıtlâk olmaları bâbında emr-i şerifim verilmek ricasına vâki' hüsn-ü bi'l-iltimâsız arz ve sâdır olan ferman-ı aliyye imtisâlen sen ki Vodina Kadîsı mevlânayı mûmâileyhsin mührün ile mutâbık arzınla ve vârid olan emr-i şerifin kaydına nazar olundukda kazâ-i mezbûr ahalisi bundan akdem ağaları olan el-Hac Halil.....es-Seyyid Yahya ile münâzaa ve iltimâslarıyla bâ-ferman-ı ali mahalinde bade-l mürafaa üçbin gurus akd-ı mesâlih ve mezbûr el-Hac Halil bade-l-yevm kendu halinde olub umur-u vilayete karışmamak üzre taahhüd ve ahdına vefâ itmez ise miriçün beşbin gurus tahsil olunmak üzre.....mucebince emr-i ali sâdır ve nizâ'ları mündefi olub ba'de mezbûr el-Hac Halil Hasan haline müş'ir-i zikr olunan emrin kayd-ı terkin olunmak üzre Vodina Kadîsından arz alub asitâneye azîmet itdikde tekrar ehl-i kazâ tarflarından mürseldevlu(?) zımmî mezbûr el-Hac Halil'in hakkında olan emr-i mezkûrun kayd-ı terkîn olur ise ehl-i kazâya zulm ve tasaddî ider diyu merkûm el-Hac Halil'in ve hevâdarları mezbûr es-Seyyid Yahya'nın nefiy ve iclâ'larını nâtık Selanik kadîsı Hüseyin zide fazlehudan aldığı arz ısdâr eyledikde nezd emr-i meşrû' olmayub ancak kenduleri nefiy ve iclâ' ile te'dîb olunmak üzre mukaddeman i'lâm ve mucebince sâdır olan emr-i ali ile mezbûranın diyâr-ı ahire nefiy ve iclâ' olundukları münfehim olub lakin mezbûran el-Hac Halil ve es-Seyyid Yahya ber-vech-i muharrer nefiy ve iclâ' ile te'dîb olmalarıyla el-yevm ıslah-ı nefis eyledikde bade-l-yevm kendu hallerinde olub birkaç hilâf-ı şer'i şerife zulm ve taaddî itmemeğe müteahhid olduklarına kazâ-i mezbûr ahalisinden İbrahim Bin el-Hac Halil ve Ahmed Bin Hüseyin ve Mehmed Bin Abdullah ve mukaddeman kazâ-i mezbûr Voyvodası Hasan Ağa İbni İdris ve Bostani Ahmed İbni Mehmed ve civarında vâki' Kara karye ahalisinden sâbık Siroz kadîsı Suluha Yahya(?) mevlâna Abdülhalim zide fazluhu İskenderiye muvakkate olub

mukaddeman kazâ-i mezbûrda..... hâkim-i şer'î şerif olan ve ahali Ahmed Efendi ve Mehmed Çelebi Bin Ali dimekle ma'ruf sekiz nefer mevsûk-ül-kelim kimesneler her biri şer'î menârda ihbâr eylediklerinden sonra mukaddeman verilen emrin kayd-ı terkîn ve ıyâl ve evlâdlarına merhamete mezbûran el-Hac Halil ve es-Seyyid Yahya'nın afv ve ıtlâkları bâbında emr-i ali ricasında oldukların bi'l-fi'l Rumili Kazaskeri olan mevlâna Mehmed Said Edame Allahu ta'âla fezâilehu i'lâm itmeğin i'lâmı mucebince fîmâba'd kendu hallerinde olmak üzere afv ve ıtlâk ve verilen emrin kayd-ı terkîn olunmak için yazılmışdır

Fî evâil-i C (Cemâziye'l-âhir) sene 1158

35-2

İstanbul Gümrük Emini İshak Zide mecduhuya ki:

Mehmed nam kimesne sütte-i saâdetime arzuhal gönderub mezbûr kendu halinde iken bundan akdem iki kat' saat için aher Haleb nâibi i'lâmıyla sâdır olan ferman-ı ali mucebince küreğe vaz' olunub ahvali diğer gün olduğun bildirub ıtlâk olunmak bâbında hükm-ü hümâyûnum rica itmeğin mezbûr Mehmed Bin İbrahim ve.....olmağla Asitâneyi Aliyye ve havalisinde meks itmeyub vilayetinde ikâmet eylemek üzere ıtlâk ve sen ki gümrük emini mûmâileyhsin ma'rifetinle Tuna ve ol-havaliye giden sefâinden birine vaz' ve mahbûsen irsâl ve vilayetine sevk ve îsâl olunub ol-havaliye vusûlüne müş'ir kadîsı arz alub götürmek üzere sefîne-i mezkûre reisine tenbih eylemek fermanım olmağın sen ki gümrük emini mûmâileyhsin mezbûr Mehmed Bin İbrahim ve.....olmağla Asitâneyi Aliyye ve havalisinde meks eylemeyub vilayetinde ikâmet eylemek üzere kürekden ıtlâk ve sen ki gümrük emini mûmâileyhsin Tuna ve ol-havaliye giden sefâinden birine vaz' ve mahbûs vilayetine sevk ve îsâl olunub ol-havaliye vusûlüne müş'ir kadîsı arz alub sefîne-i mezkûr reisine tenbih eylemek için yazılmışdır

Fî evâil-i C (Cemâziye'l-âhir) sene (1)158

35-3

Dîvân-ı Hümâyûnumda Çavuşbaşı olan Ali Dame Mecduhuya hüküm ki:

İstanbul Topkapu dahilinde vâki‘ Ahmed Paşa mahallesinde sâkin el-Hac Himmed nam kimesne arzuhal idub Oğlu İbrahim nam şâbb-ı emred kendu halinde ırzıyla mukayyed iken suhte hazelesinden Mehmed nam suhte cemâat-ı müslimin muvâcehesinde oğlu mezbûr tâ‘riz ve hetk-i ırz murad ve bir takrîb ile yedinden halâs ve şerrinden emin olmayub ahvali diğre gün olduğun bildirub bu bâbda istid‘â ve istirhâm itmeğin mezkûr Hacı Himmed’in Çelebi Oğlu Seyyid İbrahim nam şâbb-ı emred meclis-i şer‘i hatırda.....karındaşı es-Seyyid Mustafa hazır olduğu halde Nazlı(?) kazâsından olub Ahmed Paşa medresesinde halen sagir(?) olan mezkûrû’l-esâmi Mehmed Bin Mustafa ile.....iş bu sene-i Cemâziye’l-âhiresinde ikinci cum‘â gecesi vakt-i mağrib mahale-i mezbûr câmi‘ havlusunda merkûm sagir Mehmed.....muvâcehesinde merkûm.....şetîm ve darb kasdıyla üzerine hücum eyledikde karındaşı Hızır merkûm Seyyid Mustafa dahi mezkûru tahlîs için merkûm sagir Mehmed’i ahz-ı murad eyledikde mezbûr sagir Mehmed dahi bıçak çekub mezbûr ile karındaşı mezkûra tekrar şetîm ve darb itmekle mûceb şer‘lerini taleb ile her biri ba‘de-l- da‘vâ ve-l-inkâr der-ayân mezbûran ber-vech-i muharrer.....Seyyid Hüseyin ve Ahmed Çelebi ve diğre Ahmed Çelebi ve Atar Ahmed Paşa ve Molla İsmail dimekle meşhûr beş nefer adüvvünden kimesneler şahâdetleriyle muvâcehesinde vech-i şer‘a üzre isbat eyledikden sonra Yorgancı tâifesinden Seyyid Hasan nam şâbb-ı emred dahi merkûm Sâgir Mehmed yeni bahçe çayırında her....ahz ve nâ-sezâ kelimât teklifi ile tahlif ve tâcîz ider diyu teşekkî eylediğünden maâda şâbb-ı emred mezkûrun ile mahalle-i mezkûr ahalisinden müseccilü’l-esâmi kimesneler dahi mezbûr Sâgir Mehmed kendu halinde olmayub evlâd ve ıyâlimize taarruz ve sû-i kasd idub velhasıl merkûmun ef‘âl ve iğvâ iden ber-vecihle sevk ve pazara gidecek halimiz yokdur diyu merkûm Sâgir Mehmed’in mine’l-vücûh sû-i halini ihbâr itmeleriyle merkûm Sâgir Mehmed şer‘an ta‘zir olundukdan sonra vatan-ı asliyesi olan sâlif-üz-zikr Nazlı kazâsına nefiy ve iclâ’ ile tedîb olunmak emr-i sevâbdır diyu bi’l-fî’l Rumeli Kazaskeri olan mevlânayı Mehmed Said edame Allahu tâ‘ala i‘lâm itmeğin i‘lâmı mucebince nefiy olunmak için yazılmışdır

Fî evâil-i C (Cemâziye’l-âhir) sene (1)158

Rumili Valisi Olub Sadr-ı Esbak Vezir Abdullah Paşa'ya ve Kesriye Nâibine ve (...) Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Yanya Sancağında vâki'Kazâlarında ellisekiz senesine mahbûsen cezaya ve avarız ve bedel-i nuzulları tahsiline me'mur olan.....sâkinlerinden Hasan ve Piri Oğlu Mehmed kendu halerinde olub hilâf-ı şürût-u berât ve mugayir-i emr ve defter re'âyâsı bir akçe ziyâde aldıkları yoğiken ashâb-ı agrazdan ba'zı iştirâ nice dürlü ifk ve iftirâ ve hilâf ve vâki' iştikâ ile ahz ve kal'abendleri için ferman ısrar itdirilub mâl-ı cizye ve avâızın tahsili te'hîrine sebep ve bâdi olmuşdur diyu ba'de-l- tahsîl davâları Asitân-i saâdetimde görölmek şartıyla kal'adan afv ve itlâk olmaları için emr-i şerifim verilmek ricasıyla.....nâibleri başka başka arz ve mezbûrlar ki zimmetlerinde kazâ nâibi merkûmun mâl-ı cizye ve avâızından ber-mûceb temessük onyedibinbeşyüz guruş mikdârı akçe olduğun Yanya Sancağı cizyedârının ve avâız tahsildârın keyfiyle olan halen İstanbul baruthanesi nazırı Duran Beg zide mecduhu i'lâm ve mezbûran Hasan ve Piri-Oğlu Mehmed'in re'âyâyâ taaddîlerini ve sû-i hallerini bâ-selîm.....Kesriye nâibleri arz ve i'lâm itmeleriyle bâ-işareti şeyhülislam Kesriye nâibi müvella ta'yin ve sen ki Rumeli Valisi müşârünileyhsin ma'rifetin ve Bostani hasekilerinden ta'yin olunan mübâşir ma'rifetinle ahvalleri şer'le görölüb sâbit olan hukûk-u ibâd ba'de'l-istirdâd zulm ve taaddîleri sâbit oldukda kal'abend ve keyfiyetleri suret sicillâtıyla arz olunmak için ellisekiz senesinin Rebî'ü'l-evvelinde emr-i şerif verildiği Dîvân-ı Hümâyûnumda mukayyed olduğun bi'l-fi'l Başdefterdârım olan Yusuf dame uluvvuhu i'lâm itmeğin mezbûrandan mâl-ı cizye ve avâızdan zimmetlerinde olan mâl-ı miri tahsil oluncayadeğin terâfu ve habs ve kal'abend teklifi ile tazayyuk olunmayub tevkîf ve ba'de-l- tahsîl mukaddeman bâ-işaret-i şeyhü'l-islama sâdir olan emr-i ali mucebince müvella nasıb olunan sen ki Kesriye Nâibi mûmâileyhsin ma'rifetin ve sen ki vezir-i müşârünileyhsin mübâşeretinle şer'le görölüb zimmetlerinde sâbit olan hukûk-u ibâd ashâbına ba'de'l-istirdâd zulm ve taaddîleri sâbit olur ise kal'abend ve keyfiyetleri arz olunmak için yazılmışdır

Evâil-i C (Cemâziye'l-âhir) sene 1158

36-2

İnöz Kal‘ası Dizdârına hüküm:

İstanbul ve tevâbi‘î Rum Patriği olan Basyoka(?) nam patrik mühürlü arzuhal gönderub keşiş tâifesinden Yokos(?) nam rahib kendu halinde olmayub şiddet ve telbis ile ma‘rûf fitne ve fesâd ve dâima sû-i hal üzre olduğundan bundan akdem keyfiyet-i ahvali i‘lâm olundukdan rahip mukaddeman bâ- ferman-ı ali İnöz Kal‘asına nefiy ve kal‘abend olunub lakin mesfûr fîmâba‘d kendu halinde olub.....ve re‘âyâ beyninde ihlâle bâis hareket itmemek üzre taahhüd eylediğin bildurub fîmâba‘d kendu halinde olub re‘âyâyı tacîz ve işlerine muhâlîf hareket itmemek şartıyla cürmü afv ve itlâk olunmak bâbında emr-i şerîm rica eylediği ecilden fîmâba‘d kendu halinde olub umur-u re‘âyâya karışmamak şartıyla afv ve itlak vesilesiyle tahliye olunmak için yazılmışdır

Fî evâil-i C (Cemâziye’l-âhir) sene 1158

36-3

Balikesir Nâibine ve Kazâ-i Mezbûrede Serdâr Vekili ve Âyân Vilâyeti ve (...) Kal‘ası Dizdârına hüküm ki:

Balikesir sükkânından dergâh-ı muallâm yeniçerilerinin ondört bölüğün alemdâr Çizgân(?) Oğlu ve alemdâr Afyoncu ve seksenyedi cemâatin Somuncu alemdâr Mustafa ve ondokuz bölük Seyyid Mehmed nam kimesneler Sefer-i Hümâyûnuma adem azîmetlerinden nâşi mübâşir ma‘rifetiyle ahz ve kal‘abend olunmak üzre emr-i şerîm sâdır ve ocak tarafından mübâşir ta‘yin olunan Abdullah Çavuş medine-i Balikesir’e varub meclis-i şer‘de cümle ulamâ ve ocak ihtiyarları ma‘rifetiyle mezbûrun taleb olundukda mezbûr Çizgân Oğlu alemdâr Afyoncu alemdâr ve seksenyedi cemâatin Somuncu Mustafa Alemdâr me‘mur oldukları Sefer-i Hümâyûnuma âzim olduklarına cümle ehl-i kazâ meclis-i şer‘de ihbâr ve mübâşir merkûm ile medine-i mezbûre nâibi sen ki mevlânayı mûmâileyh Mehmed zide ilmuhusun arz ve mahal-i me‘mur âzim olduklarına binâen mezbûr Çizgân Oğlu Alemdâr Afyoncu Alemdâr ve Somuncu Oğlu Alemdâr Mustafa afv ve itlâk ve mezbûr Seyyid Mehmed Alemdâr dâima sâhib-i esâmi olmayub ol-vechle Sefer-i Hümâyûnuma gitmemekle binâen aleyh olundukda afv ve itlâk olmaları için bi’l-fi’l

dergâh-ı muallâm yeniçerileri ağası olan İbrahim Ağa dame uluvvuhu i'âm itmeğin i'âmı mucebince afv ve ıtlak olunmaları emrim olmuştur

Fî evâil-i C (Cemâziye'l-âhir) sene 1158

36-4

Fîmâba'd kendu halinde olmayub bu mukaddema hareket-i gayri marzîye cesaret ider ise hakkından gelmek üzre arz olunmak için afv ve ıtlâk olunmak için yazılmışdır

Fî evâsıt-ı L (Şevvâl) Sene (1)158

Nevşehir mâ' Ürgüb Kadîsına Konya Mütessellimine Konya Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Sen ki Nevşehir Mâ' Ürgüb kadîsı mevlâna.....zide fazlihusun mektub gönderub kazâ-i mezbûre tâbi'.....karye ahalileri bi-cemihüm meclis-i şer'a varub karye-i mezbûr sükkânından el-Hac Mehmed Oğlu Ali nam kimesne kendu halinde olmayub ehl-i ırzın ırzını hetk ve ehl-i ve ıyâllerine taarruz ve nice hatunları ahz ve esvâb(?) gasb ve gâret ve niceleri hür iken cariye.....Kazâ-i âhere götürüb hilâf-ı şer'a sırren bey' eyleyub bunun emsâli nice âdet-i müstemirre olmağla mezbûr Ali ıslah-ı nefis için Konya Kal'asında kal'abend olmak bâbında vâki' hüsn-ü hükmü hümâyûnum verilmek ricasına bi'l-iltimâs arz eylediğin ecilden mahalinde bi'l-muvâcehe şer'le görülüb isnâd olunan mevâd üzerine sâbit olur ise vech-i meşrûh üzre kal'abend olunmak bâbında ferman-ı alışanım yazıldı

Fî evâil-i C (Cemâziye'l-âhir) sene 1158

36-5

Beypazarı Kazâsı Nâibine Kazâ-i Mezbûrda Serdâr Vekili ve Ocak İhtiyarları ve Â'yân Vilayeti (...) ve Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Beypazarı mülhakâtından Mihalcık kazâsı ahalileri bi-cemihüm meclis-i şer'a varub kazâ-i mezbûrda Serdâr olan Ahmed ve karındaşı Hacı Hüseyin ve Oğlu

Süleyman nam kimesneler kendu hallerinde olmayub başlarına nicelerine cem‘ idub murûr ubûr iden yolcu ve yerliden gasb-ı emvâl ve katl-ı nüfûs ve nice kimesnelerin menkûları.....diyu cebren kendu hanesinden götürülüb zabt ve seferler vukûundan beru beher sene sefere gideceğim diyu bayrağını küşâde(?) birle askerden bunca mâl cem‘ ve ba‘de benim seferim için akçe cem‘ itmekdir diyu gitmemek ve bir kimesnenin kerimesi.....viridiğu.....bilâ-emân katl ve kendu.....virmek ve nice kimesnelerin şâb-ı tâze oğullarını cebren alub köçek itmek adet-i müstemirresi olduğundan mâada tekâlif.....kenduleri için verilecek tekâlifin hakkından ziyâde akçe tahmîl ve tahsîl idub ma‘rifetiyle kazâ-i mezbûrun perâkende ve perişân olmalarına bâdî ve bunun emsâli fesâd ve şekâvetlerinin nihâyeti olmayub sû-i hallerini ihbâr ve serdârlıktan ref‘i ve ocakdan mübâşir ma‘rifetiyle ahz ve Beypazarı’nda şer‘le murafta ve ashab-ı hukûkdan hakları rica olunduktan sonra şer‘le lazım gelen icra olunmak bâbında istirhâm eylediklerin sen ki nâibi mûmâileyhsin der-aliyyeme arz ve i‘lâm itmekle imdi ocakdan kurûnü’l-.....ve’l-akrân (...) zide kadrehu mübâşeretiyile medine-i Mihalcık serdâr-ı Ahmed ve karındaşı Hacı Hüseyin ve Oğlu Süleyman nam kimesneler ma‘rifetiniz ve ma‘rifeti şer‘le ahz ve Beypazarı nâibi huzûrunda husemâsıyla terâfu şer‘le itdirilub hukûk-u ibâda dâir üzerlerine sâbit olan ashâb-ı hukûkdan haklar vârid ve tâhsil ve bâlâde-i zikr olunan şekâvet ve fesâdatları üzerlerine şer‘a subût ve taarruz.....müsliminden ihbârlarıyla.....olurlar kenduleri (...) kal‘asına habs ve kal‘abend ve keyfiyetleri hakikat üzre der-sâadetime arz olunmak fermanım olunub mübâşir merkûm ile irsâl olundu vusûlünde ana göre amel ve hareket dikkat ve ihtimâm eyleyesuz ve sen ki dizdârsın vech-i meşrûh üzre ahz ve kal‘abend için varan salîf-üz-zikr merkûmanı kal‘abend idub tekrar emr-i şerifim sadr olmadıkça ıtlâk itmeyub müceb-i emr-i şerif ile amel olası diyu bi’l-fi’l dergâh-ı muallam yeniçerileri ağası olan İbrahim Ağa dame uluvvuhu tarafından mühürlü mektub verilmekle vech-i meşrûh üzre amel olunmak için yazılmışdır

Fî evâil-i C (Cemâziye’l-âhir) sene 1158

37-1

Keşan Kazâsı Nâibine İnöz Kal‘ası Dizdârına hüküm ki:

Keşan kazâsı nâibi mevlâna Abdullah zide ilmuhusun mektub Keşan kazâsına tâbi‘ Merhan(?) nam karye ahalilerinden el-Hac İsmail.....İbrahim ve Yakub ve Memiş vesâirleri bi-cemihüm meclis-i şer‘a varub karye-i mezbûre sükkânından Bekir Beşe dimekle kimesne öteden beru serkeşlik iddiâsıyla muharrik ve mûkiz-i fitne olub umûru olmayan husûslara müdâhalesi sebebiyle vârid olan evâmir-i âliyem ile murafta-i mevâd.....mecâmi olan masârif-i lazım.....olundukdan.....defter mucebince hissesine isâbet iden cemiyetine me‘mur olanlara edâda muhâlefet ve itâle-i lisân eylediğinden gayri âdet-i müstemirresi olan hilâf-ı şer‘a ve nâ-marzî hareket ile firâr ve gıybet ve nizâm-ı karyeye hâlel virdiğın her biri ifhâm ve fî-nefsi’l-emr merkûm Bekir adem-i itaât ile ser-cemâat olub cümlelerin hilâfından olduğın sen dahi ilmin muhit olmağın ibretenü’l-ibare te’dîb ve ıslah-ı nefis idince mezkûr Bekir halen serdâr vekili olan zâbit ma‘rifetinle İnöz Kal‘asında kal‘abend olmak bâbında emr-i ali ricasına vâki’ hüsn-ü bi’l-iltimâs arz ve mezkûr Bekir’in ba‘zı şer‘le halini müş‘ir ahaliyi karyenin huzûr-u şer‘de haber virub ve halen sen ki Keşan Nâibi mûmâileyhsin arzın mucebince keyfiyet-i ahvâli muhakkak ise ıslah-ı nefis içün İnöz Kal‘asında kal‘abend içün ferman-ı alişanım sudûru bâbında bi’l-fî’l dergâh-ı muallâm yeniçerileri ağası İbrahim Ağa dame uluvvuhu dahi i‘lâm itmeğın i‘lâmı mucebince kal‘abend olmak içün yazılmışdır

Fî evâil-i C (Cemâziye’l-âhir) sene 1158

37-2

Otuzaltı cemâatından Ömer Çelebi ve İsmail Osman ve İbrahim Yunus ve İbrahim Ramazan ve Hacı Osman Abdullah nam kimesnelerin afv içün emr-i şerif yazılmışdır

Evâsıt-ı Ca (Cemâziye’l-evvel) sene (1)168

Ruha Kadîsı ve Ocakda Halen Orta Çavuş Olan Ömer Zide Mecduhu ve Rumiye(?) Kal‘ası Dizdârına hüküm ki:

Halen medine-i Urfa serdârı olan otuzaltı cemâatin Budak(?) Oğlu İbrahim ve refikasından yeniçeri serdengeçtilerden otuzaltı cemâatinin Şano(?) Ömer ve yine cemâat-i mezbûreden Karalı(?) Oğlu (...) ve yine cemâati mezbûrda İbrahim Halil ve

kırkıncı cemâatin Dul Ahmed namun şakî ve yaramazlar kendu hallerinde olmayub hevâdarlarıyla yek-dîl ve yek-cihet olmalarıyla medîne-i mezbûrda bundan akdem vukû' bulan şikâk ve ihtilâl-i nizâm balâde bâis mezbûrların sû-i hareketleriyle ikâz-ı fitneye bâdi olmalarından nâşî.....valisi vezirim Paşa edâme Allahu ta'âla iclâlehunun ray ve emri üzerine amel ve hareket birle eşkıya-yı merkûmun bulundukları mahalde sen ki orta çavuş mûmâileyhsin mübâşeretin ve bâ-ma'rifet-i şer'le alâ-eyyi-hâl ahz ve ele götürülmesiyle ve ağalarında gıybet ve firâr itmişleri var ise şer'le.....lazım gelanlere bulundurdub muhkem ve mahbûsen kal'a-i mezkûreye irsâl ve habs ve kal'abend olunduklarını müş'ir i'lâm ve medine-i mezkûrenin ray vezir müşârünileyh ve bâ- ma'rifet-i şer'a kadîmî nizâmî virilub eşkıyadan tathîr ve temiz ve bilâ-cürm olunmaları cihetden ve fermanım olduğu vech üzre.....hal-i ibâd.....cihet-i ihtimâm tam olunmak üzre ocakdan mübâşir ta'yin olunan fermanım olmağın gerektirdiği bir gün akdem kalkub azimet(?) ve mahal varub vusûle mübâderet birle mezkûrî'l-esâmi olan şekâvet bişeleri rây ve emr ve ana müşârünileyh bâ-ma'rifeti şer'a alâ-eyyi-hâlin ahz ve ele götürülmelerine kemâl mertebe sa'y-ı bedel ve kudret ve vech-i meşrûh üzre mezbûrların kal'a-i merkûmeye vaz' ve kal'abendleriyle nizâm-ı bilâd ve refâh-ı hâl-ı ibâd için her vechle izhâr sadâkat ve istikâmet-i marzî ve mütekevvîn hareket-i.....götürüb itimâm-ı hizmet me'mure eylemekde bezl-i makdûr ve sa'y-ı nâ-mahsûr eylesesun illâ emr-i alışanıma mugâyir ve vezir-i müşârünileyhin rayından haric mikdarı zerre harekete tasaddi eylemek ihtimaliyle bir vechle ve bir dürlü cevaba kadir olmayub maahzar(?) inâyet ve ikâb olacağından agah ve umûr hususlarında..... tekasür üzre olub hilâfından ilka' ve mücânebet eylesesun sen ki dizdârsın medine-i Ruha sükkânından olub esmâları mezkûr olanlardan ahz ve kal'a-i merkûma îsâl olunmaları dizdârı olduğun kal'a-i merkûmda muhkem habs ve kal'abend idub tekrar ıtlâkları için emr-i şerifim sâdır olmadıkça ıtlâk itmekden hazer ve.....eylesesun diyu bi'l-fi'l dergâh-ı muallâm yeniçerileri ağası olan İbrahim Ağa dame uluvvuhu tarafından mühürlü mektub verilmekle vech-i meşrûh üzre amel olunmak bâbında ferman-ı alışanım sâdır olmuştur

Fî evâil-i C (Cemâziye'l-âhir) sene 1158

37-3

Zihne Kadîsına ve İnöz Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Medine-i Zihne sükkânından olub medine-i mezbûre serdârı olan el-Hac Abdurrahman nam kimesne gelub bunun için dergâh-ı muallâm kürekluleri olan Hüseyin zide mecduhunun zeâmet karyesi olub Pravişte kârhanesi kömürüne ocaklık olan Radoldiko(?) nam karyenin re‘âyâsına zulm ve taaddî ve re‘âyâya perâkende ve perîşân eyledi diyu i‘lâm olunduğuna binâen İran seferine irsâl olunub gitmez ise İnöz kal‘asında kal‘abend olunması için ocak tarafından verilen mektub mücebince emr-i şerifim sâdır olmağla lakin taharrüm(?) olub kendu halinde iken gadr olunduğun bildurub afv ve itlâk olunmak bâbında emr-i şerifim rica itmeğin fîmâba‘d kendu halinde olmak üzre afv ve itlâk olunmak için yazılmışdır

Fî evâsıt-ı C (Cemâziye’l-âhir) sene (1)158

37-4

Ab-ı Sâfi ve (...) Kadîsına ve Kocaeli Sancağı Mütesellimine hüküm ki:

Sen ki Ab-ı Sâfi Kadîsı mevlâna İbrahim zide fazluhusun mektub gönderub Ab-ı Sâfi kazasına tâbi’ Hasan Beg nam karye sâkinlerinden Yahya Oğlu Mustafa ve Halil Nam kimesneler meclis-i şer‘a varub halen karye-i mezbûr sâkinlerinden Kadı Oğlu Seyyid Salih nam şâkî kendu halinde olmayub binyüzelli senesinden beru.....ehl-i ırz kimesnelerin ehl-i iyâllerine taarruz ve fi‘l-i şenî’ kasdıyla hetk-i ırz ve mezbûranın dahi harmanları basub katl-ı kasd itmekle.....ahali karyeden ba‘zı kimesnelerden suâl olundukdan minvâl-i muharrer üzre olduğun ihtibâr-ı eşirradan olduklarından gayri kendusu dahi ikrâr ve i‘tirâf itmekle şâkî mezbûr zâbit ma‘rifetiyle diyâr-ı âhare nefy ve iclâ’ olunmak bâbında emr-i şerifim verilmek ricasına ahali-i karyenin iltimâslarıyla vâki’ hüzn-ü arz eylediğin ecilden bi’l-muvâcehe.....murafaa-i şer‘a olunub merkûm Seyyid Salih’in ihbâr olunduğu üzre şer‘a cürmü sâbit ve zâhir olur ise diyâr-ı âhare nefy olunmak için yazılmışdır

Fî evâsıt-ı C (Cemâziye’l-âhir) sene (1)158

37-5

Avrat Adası Kal‘ası Dizdârına hüküm ki:

Hersetvak(?) nam zımmî südde-i sâadetime gelub mesfûr Kıbrıs muhassılı yanında sarraf ve kendu halinde olub kimesneye taaddîsi yoğiken hilafa vâki'bunun ba'zı umûrlarına müdâhale ve taaddî eylemek misillu murâd-ı isnâdına binâen bir nefer ile kal'a-i mezbûrede kal'abend içün emr-i şerifim ısdâr olunub ahvâli diğér gün olduğün bildirub afv ve ıtlâk olmak bâbında emr-i şerifim rica itmeğün fîmâba'd.....tüccarının ısdârlarına dâir hareketten mücanebet ve kendu halinde umûr-u lazimesi redd tenbih feragat eylemeğün şartıyla sebebiyle tahliye olunmak içün yazılmışdır

Fî evâhir-i C (Cemâziye'l-âhir) sene (1)158

38-1

Ilgın Kazâsı Nâibine Konya Mütesellimine Eğridere Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Sen ki nâibi mûmâileyhsin mektub gönderub kazâ-i Ilgın sâkinlerinden.....Süleyman nam müfsid binyüzelli senesinde sabıkân Ilgan Kadîsı Halil on gün kadar mahkemeden ref'i ve kendi konağına götürüb envâ-i kazâ hatta setr içün kendinin hüsn-ü haline ve kazâ-i mezbûr sükkânından Fazullah Ağa dimekle meşhûr kimesnenin vesâir bî-günâh kimesnelerin sû-i hallerine kadı-ı merkûman ıtmâ' ve arzlar alub tarafı devlet-i Aliyyeme geldiklerinde tarafının keyfiyetleri suâl olunmak içün dergâh-ı muallâm çavuşlarından el-Hac Mehmed Çavuş zide kadrehu yediyle sâdır olan ferman-ı cihân.....kazâ-i mezbûr mahallesine vusûl ve ba'de'l-tescîl imtisâlen li'lemrü'l-ali kazâ-i mezbûre tevâbi' kurâlarında sâkin ulemâ' ve sulehâ ve eimme ve hutebâ' ve sâdât-ı kirâm ve bi'l-cümle re'âyâ fukarası meclis-i şer'a varub çavuş mûmâileyh muvâcehesinde merkûm fazlunun vesâirlerinin keyfiyetleri istihbâr olundukda bi'l-cümle ahali mezkûr fazullah'dan(?) vesâirlerinden hoşnud ve râzı ve şâkirleriyiz diyub ve merkûm Süleyman'ın keyfiyeti.....olundukda muzır-ı nâs ve sâî-bi'l-fesâd ve mukiz-ı fitne olub leyl ü nehâ(r) otuzkırk müsellemlü tufenk endâz sekbân ile geşt ü güzâr idub halen Konya Çavuşlar Emîni Hacı Veli ve oğlu Abdüllatif(?) nam kimesnelere istinaden ibadullahın her birini müsvedde vesâir bahâne ile tecrîm ve tâğrîm ve umûr-u mühimmeden olan menzilin ta'tiline ve vilayetin ihtilâline bâis ve bâdi olub zulm ve taaddîsinin nihâyeti olmayub ibadullah

kenduden mutazarrır ve müteellim olmalarıyla mezkûr Süleyman ıslah-ı nefis olması için Eğridere Kal'asına kal'abend olunmak bâbında emr-i şerifim verilmek ricasına vâki' hüsn-ü bi'l-iltimâs arz eylediğin ecilden merkûm Süleyman da'vet-i şer'a olunub hasmıyla râfî'-i şer'a ve zimmetinde sâbit olan hukuk-i ibâd-ı ashâbına ba'de'l-istirdâd kal'abendini mûcib töhmeti zuhûr ider ise mübâşir merkûm ma'rifetinle kal'a-i mezkûrede kal'abend olunmak için yazıldı

Fî evâsıt-ı C (Cemâziye'l-âhir) sene 1158

38-2

Mesfûran Magosa kal'ası zindanında habs olduklarına havi mübâşiri...Sadr-ı azam Mehmed yediyle geldi Lefkoşe Nâibinin arzı hıfz olunub bâ-ferman-ı ali meşrûh verilmiştir

21 Sene (1)158

Lefkoşe Mollasına ve Kıbrıs Muhassılına ve Lefkoşe Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Cezire-i Kıbrıs re'âyâları tarafından âsitâne-i sâadetimde vekâlet iddiâsıyla Köse Papa Kalıro ve Papa Nikola ve Dülger Nikola nam zımmîler sabıkâ-i Lefkoşe Alaybegisi Abdulgafur'dan ve Bakıyus Felenos(?) nam râhibden ve saray tercümanı Harasno Kaha(?) nam zımmîden mukaddeman iştikâ ve re'âyâdan bi-gayr-i-hakkın dörtüyüzotuziki kise akçe aldılar diyu sadr-ı Rûm huzurunda râhib mesfûr ile vâki' vekâletler nâibi olmağla mahalinde vâki' ve ihkak-ı hakk olunmak bâbında işâret-i şeyh-ül-İslâm sadır olan ferman-ı ali emini Said sadr- a'zam Hasan zide mecduhu mübâşeretiyle mahaline ba'de-l-vusûl husus-u mezbûre müvellâ ta'yin olunan kurûnü'l-ulema-il-muhakkın mevlâna Numan zide ilmuhu medine-i Lefkoşe'de mahsûllere mahsûs sirâyet akd eylediği meclis-i şer'ada hazurun olan ulemâ ve hutebâ ve â'yân ve eşrâf ve zâbitân ve behr-i kazâdan.....re'âyâ muvâceheyle andan şikâyet mesfûrun ile müddeâ-i aleyhim(?) mezbûrun râfî' olundukdan yine şekâvetlerini işaret iden mezkûrun meclis-i ma' kud-u mezkûrede mevcut olan re'âyâ istintâk olundukdan şikâyet-i mesfûr ve fî aslâ ve kat'â vekil itmediği ve dâvai mezkûreden haber değilleriz ve bizim gereği Ağayı merkûm ve gerek râhib mesfûr ve ruhbân mezbûr ile vechen

min-el-vücûh da'vâ ve nizâmı bu kadar diyu her birileri tagrîr ve şerîr mesfûrunun ancak a'râs fâsîdeleri icrâ için teşekkî eyledikleri zâhir olduğun husûs-u mezbûrun istimâna müvellâ ta'yin olunan mevlânayı mûmâileyhin bu def'a der-aliyyeme vürûd iden i'lâmında tahrîr ve tastîr olunub sâlif-üz-zikr şerîr Papa Kalîro ve Papa Nikola ve Dülger Nikola nam zimmîlerin şedîde ve şekâvetleri zâhir ve mütebâyin olduğundan gayri bu güne da'vâyı kâzibeye sülûkleri mahal-i nizâm ve memleket ve.....suret-i mefâsid ehl-i raiyyet olub hareket-i şenî'ye cesaret eyledikleri için te'dîbleri lazım ve mühim olmağla ibret-i li-gayr mesfûr üç nefer zimmîler ahz ve Lefkoşe kal'asına müebbeden zindânbend olunmaları fermanım olmağın iş bu emr-i şerifim ısdâr ve (...) ile irsâl olmuştur imdi vusûlünde sen ki muhassıl-ı mûmâileyhsin mesfûr üç nefer zimmîyi bilâ-tereddüd ahz ve kal'a-i mezbûrede müebbeden zindânbend eyledikten sonra kendulerinden davâ-i hakk ider olunur ise husemalarıyla vâki' ve üzerlerine sübût bulan mevadd ba'de'l-tescîl cezayı.....te'dîb olunmak için suret-i sicillatlarıyla keyfiyetleri sahib-i hakikat üzre der-aliyyeme i'lâm olunub hilâfından hazer ve mücânebet olunmak bâbında

Fî evâsıt-ı C (Cemâziye'l-âhir) sene (1)158

38-3

Rikâb-ı Hümâyûnumda Mîr-âhûr-u Evvelim Olub Sâbıkan Rakka Valisi Müteveffâ Ahmed Paşa'nın Emvâl ve Eşyasını Ahz ve Kabzına Mübâşir Ta'yin olunan Abdullah Dergâh-ı Muallâm Kapucubaşlarından Haleb Mütesellimi Hamza Dame Mecduhuya ve Haleb Kal'ası Dizdârı Zide Fazluhuya hüküm ki:

Müteveffâ müşârünileyhe dâir kabz suâl ve cevab için kethüdâsıyla hazînedârı Selim ve sâbıka-i Rakka Mütesellimi Süleyman'ın bundan akdem ta'yin olunan mübâşir ma'rifetiyle der-sâadetime irsâl ve tesyîrleri için emr-i şerif-i alışanım sadır olub lakin merkûmların ber-vech-i muharrer müteveffâ-i müşârünileyhin emvâl ve eşyasından sâir umûruna istintâk için mîr-âhûr mûmâileyhin bâbında bulunmaları lazım hâlden olduğuna binâen sen ki Haleb Mütesellimi mûmâileyhsin eger mukaddemân sadır olan emr-i şerifim mucabince mübâşir mûmâileyh ile merkûmlar böyle çıkub biru câniblere gelmişler ise.....yola çıkarılmamağla Haleb'de bulunub yahud.....doğru 'azîmet itmemişler ise minvâl-i muharrir üzre ba'zı umûr ve

husûsları kendulerinden istintâk için merkûmları mîr-âhûrum mûmâileyh teslim ve sen ki mîr-âhûr mûmâileyhsin merkûmları ahz ve müşâileyhe dâir ifrâz iden husûsları kendulerden gereği gibi suâl ve istintâk ile herkese.....tahsîl ıtlâ‘ eyledikten sonra Rakka tarafına azimet eylediğin esnada.....mahall-i merkûme götürülmeyub cümlesini sen tekrar Haleb’e gelinceye dek habs ve kal‘abend olunmak için halen Hâleb Kal‘ası Dizdârı mûmâileyhe teslim ve sen ki dizdâr-ı merkûmsun mezbûrlar tarafına teslim olundukda cümlesini kal‘abend idub mîr-âhûrum mûmâileyhin emr ve berât-ı olmadıkça içlerinden.....bir hatve mahalle-i âhere hareket ve azîmetlerinden ve bir tarikle ıtlâklarından ziyâde hazer ve mücânebet idub hilâfa bir dürlü cevâz ve ruhsât gösterilmemek bâbında ferman-ı alışanım sadır olmuştur

Fî evâsıt-ı C (Cemâziye’l-âhir) sene 1158

39-1

İtlâk-ı için emr-i şerifim yazılmışdır

Evâil-i Ca (Cemâziye’l-evvel) sene (1)159

Akşehir Kadîsı ve Konya Mütessellimi ve Konya Kal‘ası Dizdârına hüküm ki:

Sen ki Akşehir Kadîsı mevlâna Seyyid Ahmed zide ilmuhusun mektub gönderub medine-i Akşehir’de sâkin ulemâ ve sulehâ ve eimme ve hutebâ ve re‘âyâ ve berâyâ bi-cemihüm meclis-i şer‘a varub kazâ-i mezbûre tâbi’ Reis(?) nam karyeden yeniçeri tâifesinden Mirza-Zade İbrahim Paşa dimekle ma‘ruf kimesne kendu halinde olmayub hevâsına tâbi’ yigirmi kadar tüfeng endâz eşkıyayı başına cem‘ idub civârında olan kurâların davarlarını sürüb ve anbarlarının kapularını acub buğdaylarını ve yağlarını ve sâir emvâl ve eşyalarını nehb ve garet eyledikten gayr-i bunun oğlu Mehmed nam kimesneyi dahi bi-gayr-i hakk bilâ-cürm katl idub bunun emsâli zulm ve taaddîsinin nihâyetî olmayub ve mezkûrun fesâdının icrayı ahkam-ı şer‘a dahi hadd imkanında olmamağla mezkûr İbrahim sen ki mütessellim mûmâileyhsin ma‘rifetin ve zâbit ma‘rifetiyle Konya Kal‘asında kal‘abend olunmak bâbında ahvalleri arz ve i‘lâm ider buyur diyu ilhâh ve ibrâm itmeleriyle bu bâbda vâki’ hüsn-ü bi’l-iltimâs arz eylediğin ecilden mezkûr-u husemalarıyla murafaa-i şer‘a idub töhmet-i mezkûr şer‘ân üzerine sâbit olur ise kal‘abend olunmak için yazılmışdır

Fî evâsıt-ı C (Cemâziye'l-âhir) sene 1158

39-2

İtlâkiçün emr-i şerifim yazılmışdır

Evâhir-i B (Receb) sene (1)158

(...) Kadîsına ve Çirmen Kazâsı Nâibine ve İnöz Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

İftihârü'l-ecamüd ve-l-ekârim sâbıkan Sekbân Başı olub halen Edirne'de yeniçeri zâbiti olan Mehmed dâme mecduhu südde-i sâadetime mektub gönderub Çirmen kazâsı sâkinlerinden el-Hac Hasan nam yeniçeri bundan akdem menzil nizâmına mani' olmağla ehl-i kazâ Edirne'ye vürûd ve huzûr-u şer'an ve zâbit-i mûmâileyh ile Edirne Bostancıbaşı muvâcehesinde merkûm el-Hac Hasan'ın teşekkî itmeleriyle zâbit-i mûmâileyh ma'rifetiyle İnöz Kal'asında kal'abend olunmak üzre irsâl olmuştur sen ki dizdâr-ı mûmâileyhsin tam'-ı hamından nâşi mezkûru habs itmeyub sebeb-i tahliye eyledüğün zâbit-i mûmâileyh ile halen Edirne Bostancıbaşı İsmail dâme mecduhu dahi başka başka arz itmeleriyle mezbûr Hacı Hasan zâbit ma'rifetiyle bulunduğu mahalde ahz ve kal'a-i mezkûrede kal'abend olunmak için yazılmışdır

Fî evâil-i C (Cemâziye'l-âhir) sene 1158

39-3

İtlâkı için emr-i şerifim yazılmışdır

Fî evâsıt-ı S (Safer) sene (1)158

Edirne Kadîsına ve Edirne Bostancıbaşına hüküm ki:

Bundan akdem cebehâne başı.....olub mâzulen bâ-ferman-ı ali Edirne'de meks ve ikâmet üzre olan Abdullah Efendi dimekle ma'ruf kimesne bâ-medhale illet sevdâ üzre yine müstevli ve emrâza mübtela olmağla illetine müdava itmek için gelub kadî köyünde ehl-i ve ıyâli yanında sâkin olmak üzre emr-i şerifim sudûruna bi'l-fi'l

cebehane başı olan el-Hac Abdullah dâme mecduhu i‘lâm itmeğin vech-i meşrûh üzre amel olunmak bâbında ferman-ı alışanım yazılmışdır

Fî evâhir-i C (Cemâziye’l-âhir) sene 1158

39-4

Gediz Kazâsında Nâibü’l-şer‘î Olan Mevlâna (...) Zide İlmuhuya Kütahya Kal‘ası Dizdârına hüküm ki Kütahya Mütesellimi ile sehl olunmuşdur

Sen ki Gediz nâibi mevlânayı mûmâileyh es-Seyyid Abdullah zide ilmuhu mektub gönderub kazâ-i mezbûra tâbi’ Körbeg nam karye sâkinlerinden eşirrâdan Molla Ali ve.....karyesinden Halil Beg Oğlu Hüseyin ve Abbas nam kimesneler kendu hallerinde olduklarından nâşi zusai-i eşkıyadan Cabbar Oğlu Mustafa nam şâkî ile yek-dil ve nicelerini bi-gayr-i hakkın ehl-i örfe gamz ve tagrîm ve mallarını ahz ve memleketlerinin ihtilâlüne bâis ve ol-vecihle ümmet-i muhammedi mutasaddır ve tekdîr ve âdet-i müstemireleri olub.....muayyen ve yedlerinden bir-vechle emn ve rahatları olmamağla mezbûrlar salâh-ı nefis idince Kütahya kal‘asına kal‘abend olunmak bâbında hüsn-ü arz ve i‘lâm idulur diyu ilhâh ve iltimâs itmeleriyle vâki’ hüsn-ü bi’l-iltimâs arz eylediğin ecilden vech-i meşrûh üzre kal‘abend olunmaları için yazılmışdır

Fî evâhir-i C (Cemâziye’l-âhir) sene (1)158

39-5

İtlâkları için emr-i şerifim yazılmışdır

Fî evâil-i Ş (Şaban) sene (1)158

Keşan Nâibine İnöz Kal‘ası Dizdârına hüküm ki:

Çedarkene(?) kazâsı nâibi mevlâna el-Hac Süleyman zide ilmuhu mektub gönderub Keşan kazâsına tâbi’.....nam karye hudûdu vâki’.....mezrâsı toprağından hâneye bağlu tekâlîf icab ider emlak ve yerleri olmayub otuz seneden mütecâviz himmet-i şer‘îye verilen(?) emr-i aleyhlere mugayir-i reks icâb itmeziken zikr

olunan.....karyesi ahalisinden olub öteden beru şerîr ve gammâz ve mukız-ı fitne adet-i müstemiresi olan Pator(?) nam zımmî karye-i mezkûr ahalileri üzerlerinden sulta ve menzil ve tasarruflarında.....mezrâsı için karyemiz ahalileri üzerlerine nâzil-i tekâlifden.....maan virirsenez diyu hilâfa kanun rahmet-i merhamet itmeleriyle....olan himmet-i şer'î ve ol-emr-i aleyhlere mugayir karye-i mezkûr ahalileri sana böyle mütâlebesinden muârazaları def' için tenbih olmuşken mesfûr Pator zımmî.....olmayub karyeleri ahalileri ehl-i örfe gamz ve tecrîm ile pârekende olmalarına bâis olmağın mesfûr Pator zımmînin şerr ve mazaratından karye-i mezkûr ahalilerinin emn ve rahatları için ıslah-ı nefis idince karyesi zâbiti ma'rifetiyle İnöz kal'asına kal'abend olunmak bâbında vâki' hüsn-ü arz ve.....kazâsına tâbi' Paşayığit karyesi ahalilerinden Papayani ve Papad ve Timur Hızır.....ve sâirleri meclis-i şer'ada haber virdikleri inhâ' olmağla kayd-ı şer'adan virilen himmet-i şer'a ve ol-emr-i şerif muceblerince zımmî mesfûrun ol-mikdar merâmıyla ve taaddisi men' ve def'.....olmazsa mucebince kal'abend olunmak için yazılmışdır

Fî evâsıt-ı C (Cemâziye'l-âhir) sene (1)158

40-1

Halen Dîvân-ı Hümâyûnumda Çavuşbaşı Olan Ali Dâme Mecduhuya hüküm ki:

İstanbul sâkinelerinden Fatıma nam hatun gelub mezbûrenin zevcinin kızkarındaşının İstanbul'da sâkin zevci Boşnâk Ahmed eniştesi Bostancı İbrahim ile yek-dil ve bunun kâynvâlideşiyle müttefik olub mezbûre Fatıma ve zevci evde yoğken mezbûr Ahmed hâne kapusunu kırub ve derûnuna girub ve dolabını kırub içinde olan nukûd ve eşyasını ahz ve mallarıyla çıkarır iken cemâât haber alub men'-i murad eylediklerinde şütûm-i galîze ile şetim ve bu dahi kezalik varub mezbûrun nukûd ve eşyasını taleb eyledikde buna dahi şetim-i galîz idub ve üzerine hucûm ve dürlü dürlü illet ve bahâne ile gadr ve taaddi eylediğini bildurub ol-bâbda hükm-ü hümâyûnum rica ve mezbûre Fatıma bâlâda mezkûr Bosnavi Ahmed ile dîvân-ı hümâyûnumda ma'kud meclis-i şer'a da terâfu'larında mezbûr Bosnavi Ahmed onüç gün mukaddem yeni kapu karibinde Karaağaç mahallesinde vâki' menzilinden nehâren kapusunu kilidini kırub ve derûnuna duhûl ve malından ikiyüzonbeş guruş ve bir altun gerdanlık

ve bir altun bilezik ve bir zümrüd kübe ve bir incili kuşâk ile mukaffel dolâbda mevzû‘ binyüzellibeş guruş nakid akçe.....ahz ve oda döşemesini hamallara tahmil ve taşra çıkarır iken ehl-i mahalle men‘ itmekle oda döşemesini yine menzilde ibkâ lakin mârr’ü-z-zikr ile meblağ-ı mezkûr halen merkûm Bosnavi Ahmed’in zimmetinde olmağla merkûmdan taleb eyledim diyu ba‘de’l-davâ ve’l-inkar mezbûre Fatıma merkûm Bosnavi Ahmed’in eşyayı mezkûreyi ve nukûdu merkûme hakkına ahzını beyâna.....olmayub lakin yevm mezbûrede menzil-i mezkûrenin hafiyeten kapusunu acub ve derununa duhûlunu ve odası döşemesini ta‘riz mahalle-i mezbûre müezzini Molla Mahmud Bin Mustafa ve Hasan Beşe Bin Ali ve Mehmed Beşe Bin Mustafa nam kimesneler şehâdetleriyle merkûm Bosnavi Ahmed muvâcehesinde bâde-l-isbât merkûm Bosnavi Ahmed eşirrâdan olub dâima vekâlet ve şehâdete kızub ve bu makûle ef‘âl-i reddiyyeyi(?) kenduye bişe.....mevsûk’ü-l-kelim kimesneler haber virdiklerinden maada bi’l-fî‘l şeyhülislâm ve müfti-l-enâm olan Mehmed Piri Rakım edâme Allahu ta‘âlâ fezailehunun yüzellialtı senesinde Rum Kazaskeri iken dahi merkûm Bosnavi Ahmed’in şerir ve müzevvir olub vekâlet ve şahâdet adet-i müstemiresi olduğunu.....haber vormeleriyle setr-i bâb-ı tezvîr(?) için merkûm Bosnavi Ahmed tagrîr ve te’dîb olması için i‘lâm itmişken merkûm Bosnavi Ahmed yine ıslah olmamağla ibâdullahı şerrinden tahlîs ve nefsinin ıslah için merkûmun diyâr-ı âhare nefy ve iclâ’ olunması bâbında bi’l-fî‘l İstanbul Kadîsı mevlana Osman zide fazluhu i‘lâm itmeğın i‘lâmı mücebince Edirne’ye nefiy ve iclâ’ olunmak emrim olmuştur diyu yazılmışdır

Fî evâhir-i C (Cemâziye’l-âhir) sene 1158

40-2

Merkûman Seyyid Battal ve karındaşı Seyyid Mehmed Emin’in itlâkları yazılmışdır

Evâil-i.....sene (1)158

Haleb Kadîsına ve Halen Rikâb-ı Hümâyûnumda mirahur-u evvel(?) Abdullah’a ve Haleb Mütessellimi Hamza Dame Mecduhuya ve Bu Husûs için Der-

Aliyyemden Mübâşir Ta'yin olunan Hassa Silahşorlarımdan İsmail Zide Mecduhuya ve Haleb Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Kilis Sancağında vâki' arâzî-i hâliyyede sâbıkâ Kilis Voyvodası olan Battal ile karındaş olub Ayntab Kal'ası Dizdârı Olan (...) nam kimesneler bir defineye müsâdefe itmeleriyle ale-l-infâk define-i merkûmeye küşâd ve derûnunda vâki' behr altunu ellişer ve yigirmibeş guruşluk altun olmak üzere üç yük altun ihrâc ve ahz ve hanelerine nakl eyledikleri i'lâm ve ihbâr olunduğundan gayri el-hâletü hâzihi define-i merkûmdan sâlif-üz-zikr olunan mesellu üzerinde iki adet altun bulunan bir kimesneyi Niğde Sancağı Mütesellimi ahz ve kal'abend idub halen kal'a-i merkûmede mahbûs olduğunu ol-taraflardan tevârüd iden mübâşir mûmâileyh tağrîr ve inhâ' itmekden nâşî mezbûran Battal ile karındaş olan Ayntab kal'ası dizdârına alâ-eyyi-hâl ahz ve mübâşir mûmâileyhe teslim ve esnâyî râhde muhâfız ve muhâreselerine ihtimâm olunarak emnen ve sâlimen Haleb'e irsâl ve îsâl itmeleri için halen Ayntab Kadîsı zide fazluhu ile Ayntab Voyvodası ve Â'yân vilayetine hitâben başka Niğde Kal'asında mahbûs olan merkûmu dahi yine mübâşir mûmâileyhe teslim ve ol-tarafa seyir ve irsâl eylemek üzere livâ-i merkûm mütesellimine başka emr-i şerifim ısdâr ve irsâl olunmağın sen ki mevlâna ve mîr-âhûrum ve sâirleri mûmâileyhimsiz merkûmlar Haleb'e vusûllarında cümlesini ahz ve Haleb Kal'asında muhkem habs ve kal'abend ve define-i merkûmenin kendu hakîkatı kendulerinden suâl ve keyfiyeti.....ve vukû üzere der-Âliyyeme tahrîr ve i'lâm eylemek fermanım olmağın iş bu emr-i şerifim ısdâr ve mübâşir mûmâileyh ile irsâl olundukda imdi vusûluna siz ki mevlâna ve mîr-âhûrum vesâirleri mûmâileyhimsiz merkûman Battal ile karındaşını ber-vech-i muharrer sadır olan emr-i şerifim mücebince bi-eyyi-hâlin mübâşir mûmâileyh ma'rifetiyle Haleb'e ihsâr olunmalarına siz dahi ale'l-ittifâk birle sa'y ve inzâr ve Haleb'e vusûllerinde cümlesini ahz ve kal'a-i merkûmeye vaz' ve habs ve define-i merkûmenin kendu hakîkatı suâl ve istintâk ve âlâ-eyyi-vechkan.....zâhire ihrâc ile keyfiyetleri vukû' üzere bir an akdem der- Sâadetime i'lâm ve iş'âra sarf-ı muhassıl ve ihtimâm ve ibzâr eyleyesiz ve sen ki dizdâr-ı merkûmsun merkûmları kal'a-i mezbûrede muhkem habs ve kal'abend idub ıtlâkları için tekrar emr-i şerifim vârid olmadıkça bir tarîkiyle ıtlâklarından ziyâde hazer ve mücânebet eylemek için yazılmışdır

Fî evâhir-i C (Cemâziye'l-âhir) sene 1158

40-3

Niğde Sancağı Mütesellimne ve Niğde Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Kilis Sancağında vâki' arâzî-i hâliyyede sâbika-i Kilis Voyvodası Battal ile Karındaşı olub Ayntab Kal'ası Dizdârı (...) nam kimesneler defîne bulub âle-l-ittifâk güşâd ve derûnunda vâki' behr-i altunu ellişer ve yigirmibeş guruşluk olmak üzre üç yük altun ihrâc ve ahz ve hanelerine nakl eyledikleri sahîhan i'lâm ve ihbâr olduğundan gayr-i sen ki Mütesellim-i mûmâileyhsin sâlif'ü-zikr altun misullü üzerinde iki adet altun bulan bir kimesneyi ahz ve Niğde Kal'asına vaz' ve kal'abend eylediğine ol-tarafdan tevârüd iden hademe-i Devlet-i Aliyyeme tagrîr ve iş'âr eylediklerine binâen merkûm Battal ile karındaşı bu def'â der-Sâadetimden mübâşir ta'yin olunan hassa silahşorlarımdan İsmail zide mecduhu ma'rifetiyle geregi gibi istintâk olunmak için Haleb'e ihzâr olunmaları bâbında başka emr-i şerifim ısdâr olunub ve bu husûs için mahbûs-i merkûmun dahi mübâşir mûmâileyhe teslim ile Haleb tarafına irsâl ve tesyîr olunması mühim ve husûsi olmağla iş bu emr-i şerifim dahi ısdâr ve mübâşir mûmâileyh ile irsâl olmuştur imdi ve vusûlünde siz ki mûmâileyhimsiz mahbûs merkûmu mübâşir mûmâileyhe teslim ve Haleb tarafına irsâl ve tesyîr idub hilâfına bir dürlü cevâz ve ruhsat göstermemek bâbında ferman-ı alışanım yazılmışdır

Fî evâhir-i C (Cemâziye'l-âhir) sene 1158

40-4

İskenderiye Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Bi'l-fi'l bâbüssâdetim Ağası İbrahim Ağa dame uluvvuhu mektub gönderub Üsküb sâkinlerinden Ataullah nam kimesne mûmâileyhin nezâretinde olan evkâf-ı şerife kurâlarına zulm ve taaddisi sebebiyle ıslah-ı nefis idince İskenderiye Kal'asına kal'abend için bundan akdem ferman-ı ali sadîr olub mahaline vardıkda mezbûr fimâba'd re'âyâ umûruna karışmayub ve hânelerine konmayub.....vesâir vücûh-u mezâlim ile taaddi itmek şartıyla cürm-ü afv ve ıtlâk olunması evkâfı mezbûr

mütevellîsi istid'â ve mezbûr fîmâba'd kendu halinde olmak üzre cürm-ü afv ve ıtlâk olunmak ricasına arz itmegin Üsküb sâkinlerinden Ataullah zümre-i yeniçeri başından olmağla mezbûr fîmâba'd bir dahi evkâfî şerife kurâları ehl-i ve re'âyâsının umûrlarına karuşmayub ve hanelerine konmayub.....vesâir vücuh-ı mezâlim ile taaddi itmemek şartıyla cürm-ü afv ve İskenderiye Kal'asından ıtlâk olunması iltimâsıyla halen ağayı mûmâileyhin arzı mücebince mezbûr Ataullah'ın cürm-ü afv ve ıtlâkı içün emr-i şerifim sudûru bâbında bi'l-fi'l dergâh-ı muallâm yeniçerileri ağası ağası İbrahim Ağa dame uluvvuhu i'lâm itmeğın i'lâm-ı mücebince ıtlâk olunmak içün yazılmışdır

Fî evâhir-i C (Cemâziye'l-âhir) sene (1)158

41-1

Bi'l-fi'l Divân-ı Hümâyûnumda Çavuşbaşı Olan Bekir Ali Dâme Mecduhuya ve Limni Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Galata'da kurşunlu(?).....kurbunda sakın Nasuk nam yahudi gelub Oğlu Avadiye(?) nam yahudinin ba'zı töhmetine binâen bostancıbaşı tarafından gelub kâime ile bundan mukaddem vaz' kürek olundukdan sonra salâh-ı hüsn-i mülâhazasına binâen kürekden ıtlâk olmuşken yine ıslah olmayub el-hâletü hâzihi şekâvet ve mel'aneti ve babasına adüvv itâatı sâbıkadan âzîr ve eşir olub bir dürlü te'dîb ve.....hâl olduğunu bildurub çavuş mübâşeretiyle ahz ve mahbûsen Limni Kal'asına ırsâl ve kal'abend olunmak bâbında hüküm-ü hümâyûnum rica itmeğın vech-i meşrûh üzre kal'a(bend) olunmak emrim olmuşdur

Fî evâhir-i C (Cemâziye'l-âhir) sene 1158

41-2

İstanbul Gümrük Emîni es-Seyyid İshak Zide Mecduhuya hüküm ki:

İsmail Erzurumlu arzuhal idub bu kendu halinde iken bundan akdem birkaç nefer zımmîler İstanbul'da Silivri kapusu kurubunda sekizbuçuk gurus ile iki üç adet cizyeaver(?) akçelerimizi sirka eyledi diyu Adarkapu(?) tarafından ahz ve i'lâm ile tersâne-i 'âmireme kürege vaz' ve ol-vecihle gadr ve ahvâli diğre gün merhâmete muhtâc olduğun bildurub kürekden afv ve ıtlâk olunmak bâbında emr-i şerifim rica

itmeğin sen ki gümrük emini mûmâileyhsin ma‘rifetinle mezbûru Trabzon’a giden sefâinden birine vaz‘ ve vilayeti olan Erzurum’a nefiy olunmak şartıyla Trabzon’a vusûlatı müş‘ir arz alub götürmek üzere sefine reisine tenbih olunmak için yazılmışdır

Fî evâhir-i C (Cemâziye’l-âhir) sene (1)158

41-3

İşbu emr-i şerif nush olunub tekrar üzere zirde kayd olunmuşdur

Dîvân-ı Hümâyûnumda Çavuşbaşı Bekir Ali Dame mecduhuya ve Selanik Kal‘ası Dizdârına hüküm:

İlbasan Müftüsü Tokadi İbrahim Efendi demekle ma‘ruf kimesne bu sene-i mübârekde İlbasan Sancağı Mutasarrıfı Piri Ali Paşa-Zade Mehmed dâme ikbâluhunun tahrîrine me‘mur olundukda hazinenin ulûfe ve bahşişlerine havâle olunan akçelerin adem tahsiline tasaddî iden eşkıya hevadâr ve muâyyen olmak hasebiyle müfti-i mezbûr Tokadi İbrahim fetvâdan hacr ve Selanik Kal‘asına kal‘abend için bâ-işareti şeyhü’l-islam emri şerif sadîr olmuşken adem-i itâat ve kemal-i inâd ve rehâvetinden nâşi Asitâne-i Aliyyeme gelub ahz olunmağla senki çavuşbaşı mûmâileyhsin Dîvân-ı Hümâyûnum çavuşlarından ta‘yin olunan çavuş mübâşeretile mukaddeman sadîr olan emr-i şerifim mücebince kal‘a-i merkûmeye irsâl eylemek fermanım olunub imdi ta‘yin olunan çavuş mübâşeretile....olan müfti-i mezbûru kal‘a-i merkûmeye irsâl ve sen ki dizdâr-ı mûmâileyhsin ve mezbûre kal‘a-i mezbûrede kal‘abend eyleyub itlâkı için emr-i şerifim sadîr olmadıkça itlâkından gayet-ül-gaye hazer ve mücânebet olunmak için yazılmışdır

Fî evâhir-i C (Cemâziye’l-âhir) sene 1158

41-4

Afv ve itlâk için emr yazılmışdır

Fî evâhir-i Ş (Şaban) sene (1)158

Dîvân-ı Hümâyûnumda Çavuşbaşı Olan (...) Dâme Mecduhuya ve Selanik Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

İlbasan Mütevellisi Tokadi İbrahim demekle ma'ruf bu sene-i mübârekde İlbasan Sancağı mutasarrıfı Piri Ali Paşa-Zade Mehmed dâme ikbâluhunun tahrîrine me'mur olduğu bundan gayriyenin ulûfe ve bahşîşlerine havâle olunan akçelerin adem tahsîline tasaddi iden eşkıyaya hevâdar ve muâyyen olmak hasebiyle müfti-i mezbûr Tokadi İbrahim fukaradan hacr ve Aydonat Kal'asında kal'abend için bâ-işaret-i şeyhü'l-islam emr-i şerifim sadîr olmuşken ad(em)-i itâat ve kemâl-i inâd ve rehâvetinden nâşi Asitâne-i Aliyyeme gelub ahz olunmağla kal'a-i merkûmeye irsâl olunmak üzre iken mütfi mezbûr Aydonat kal'asından ıtlâk ve salâh-ı hali zâhir olunmasından mevlânayı müşârûnileyh lisânen inhâlarına binâen Selanik Kal'asında kal'abend olunması fermanım olunmağın sen ki çavuşbaşı mûmâileyhsin dîvân-ı Hümâyûnuma irsâl ve sen ki dizdârı mûmâileyhsin vusûlatında dizdârı olduğun kal'a-i merkûmede kal'abend eyleyub tekrar ıtlâkı için emr-i şerifim sadîr olmadıkça ıtlâkından gayet-ül-gaye hazer ve mücânebet eylemek bâbında ferman-ı alîşanım yazılmışdır

Fî evâil-i B (Receb) sene 1158

42-1

..... Kadîsına (...) Kal'ası Dizdârına hüküm:

Kazâ-i mezbûr serdârı olan kurûn'ü-l-emâsil ve'l-akrân Onbeş bölüğün Mustafa zide kadrehuya üslûb-u sâbık kemâgân serdârlığı îbkâ ve.....olunmağa gerekdirgibi me'muri serdârlık umûruna istihdâm idub aheri müdahale itdirmeyesun ve ol-tarafda olan yeniçeri ve cebeci ve tobcu ve tobarabacısı ve kuloğulları ve ulemân acemî mûmâileyhi üzerlerine serdâr ve zâbit bilub sözünden dışra ve râyetden haric vaz' ve hareketde bulunmayub itâat ve inkıyâd üzre olalar ve tevâif-i mezbûrundan bilâ-varış ma'rûf-u kuvvet olanların muhalafatları mezbûre ahz ve kabz itdirulub ma'rifet-i şer'le.....furuht ve mucab olan Nakudi Mimaz ve Mahnum Miğardat(?) zimmîler ile taraf-ı beytül mâla irsâl ve isâl itdirulub ve sen ki serdâr-ı mezbûrsun mukim ve müsâfir zuhûr iden erâzil eşkıyanın zabt ve rabtlarıyla sükkân vilayetinin

emn ve rahatlarına hamd ve sâ'î olub hlâf-ı şer'î şerife ve'l-kanûn vaz' ve hareketden bundan mücâbenet eylesun diye halen dergâh-ı muallâm yeniçerileri ağası olan İbrahim Ağa dâme uluvvuhu tarafından mühürlü mektub verilmekle halen serdâr olan Ahmed me'mur olduğu vecihle südde gitmeyub halen ol-tarafda olduğu vâki' ise ahz ve mübâşir olan kal'a-i mezbûra kal'abend ve mezbûr Mustafa'yı yerine serdâr nasb(?) ve keyfiyet i'lâm olunmak bâbında ferman-ı alışanım yazılmışdır

Fî evâil-i B (Receb) sene 1158

42-2

İnebahtı Kadîsı ve Edmiye(?) Nâibine hüküm :

Sen ki Edmiye kazâsı nâibi Ahmed el-Hafız Abbas zide ilmuhusun mektub gönderub İnebahtı Sancağında vâki' Kokoş mukataası karyelerinden Edmiye kazâsına tâbi' Şorba nam karyenin ehl-i zimmet re'âyâları bi-seruhum meclis-i şer'a varub karye-i mezbur sükkânından Kocobaş ve Vekilleri olan Kôr Papa-Bali nam zımmî ile bundan akdem huzûr-u şer'ada cümle muvâcehesinde hesab ve kitablarını bâde-l-rûbe(?) mesfûr Papa-Bali'nin zimmetinde bir akçe virmeye alacakları kalmayub mesfûrun yedine himmet-i şer'le verilmişken karye-i merkûm re'âyâlarından iki nefer re'âyâ hakkında Asitâneye gelub arz ve şerrleri icra içün cümle lisânından olmak üzre arzuhal ve bir nefer ile duhûl nâibden aldıkları arz ile hilâf-ı inhâ' iftirâ-i mahz birle teşekkî ve mesfûri İnebahtı Ceziresine nefy ve iclâ olunmak içün bundan iş bu emr-i ali ısdâr ve gadr-ı külli eyledikleri nümâyân ve mesfûr hakkında eyledikleri teşekkî iftirâ-i mahz ve hilâfa vâki' olduğu Edmiye kazâsında sâkin â'yân ve eşrâf ve eimme ve hutebâ dahi meclis-i şer'ada ihbâr ve senin dahi ilmin muhit olmağla haline merhameten cezire-i merkûmda afv ve itlâk olmak bâbında vâki hüsn-ü hükm-ü hümâyûnum verilmek ricasına bid-iltimâs(?) arz eylediğin ecilden vech-i meşrûh üzre afv ve itlâk olunmak emrim olmuşdur diyu yazılmış

Fî evâil-i B (Receb) sene 1158

42-3

Sivas Beylerbesine ve Kazâbâd Kadîsına hüküm ki:

Sen ki Kazâbâd kadîsı Mevlânayı Süleyman zide fazluhusun sūd-de-i sâadetime mektub gönderub medine-i Tokad'da hala müjdecibaşı olan el-Hac Süleyman ve Kazâbâd kazâsına tâbi' Keşan nam karye ahalileri ile civarında vâki'.....pazarı ahalileri meclis-i şer'a varub keşik(?) karyesinde sâkin Murad Oğlu Ömer nam kimesne ile zevcesi Kezban nam fâhişe bundan akdem karye-i mezbûrda fâhişelik itmekle nice kere teşhîr olub ve mezkûr Süleyman dört def'â ehl-i örfe gamz ve tecrîm ve bi-gayr-i hakkın el-Hac Süleyman'ın medine-i Tokad'da.....basdurub nice mallını gâret ve mezbûranın şerrinden nâşî karye-i mezbûrenin imâmı dahi karye-i mezbûrede ikamet zarfında olamadığından nâşî aher-i karyede nâtık ve karye-i mezbûr ahalileri ile civarında olan kurâ ahalilerinin bir dürlü emn ve rahatları olmamağla sen ki mîrimîrân mûmâileyhsin ma'rifetinle mezbûr Murad Oğlu Ömer ve zevcesi mezbûr diyâr-ı ahire nefy olunmaları bâbında sana hitâben hükm-ü hümâyûnum verilmek ricasına vâki' hüsn-ü bi'l-iltimâs arz eylediğin ecilden vech-i meşrûh üzre nefy ve iclâ' olunub içün yazılmışdır

Fî evâil-i B (Receb) sene 1158

42-4

Limni Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Pravişte sâkinlerinden ve yeniçerilik iddiâsına ve bundan akdem haklarında ba'zı alâkaları olmayan dâvâlara karuşub ve vilâyet-i merkûmeye bâ- ferman-ı ali vârid tekâlifinin adem husûlüne ve kazâ-i mezbûrede vâki' Yevarlum(?) Kârhânesi karyelerinin nizâm-ı ihtilâline bâis olmalarıyla diyu teşekkî olunub kazâ-i mezbûr nâibinin i'lâmı mucibince Limni Kal'asında kal'abendleri içün emr-i Aliyyem mezkûr el-Hac Abdullah ve Hacı Ömer Oğlu Mehmed ve Şeyh Bekir ve kazâ-i mezbûreye tâbi' Ukur(?) nam karye sâkinlerinden Hacı Veli ve Bostancı(?) karyesi sâkinlerinden sâlih Hoca Oğlu (....) namun kimesnelerin salâhiyye ve.....ve 'ilim ile.....kendü hallerinde oldukları mahzar-ı müslimin ile hüsn-ü halleri der-i devletmedârıma bu def'â i'lâm ve civar kazâda vâki' Dirafa(?) nâibi meylâna Ahmed zide ilmuhu dahi cümle-i tasdik ve.....ba'de i'lâm eyledik ve cümlesinden mezbûrlar hakkında istid'â inâyet eyledikleri arz ve mahzarlarında ma'lûm ve sâlifü'z-zikr mezbûrenin hallerine merhâmete afv ve kal'a-i merkûmdan ıtlâk olunub ve husûs-u mezbûr içün bilâ mucib

dahl ve taarruz olmamak vechle emr-i şerifim sudûruna bi'l-fi'l dergâh-ı muallâm yeniçerileri ağası olan İbrahim Ağa dâme uluvvuhu i'lâm itmeğin ağayı mûmâileyhin i'lâmı mucebince afv ve ıtlâk olunmaları bâbında ferman-ı alîşanım sadîr olmuşdur diyu yazılmışdır

Fî evâil-i B (Receb) sene (1)158

43-1

İtlâk-ı için emr-i şerifim yazılmışdır

Fî evâil-i Ş (Şaban) sene (1)158

Mudanya (...) Nâiblerine ve Kütahya Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

İstanbul ve tevâbi'-i Rum Patriği Baliyos nam patrik gelub patriğine dahil Mudanya kazâsında sâkin Kefelu(?) Oğlu Dereyorgi(?) nam zımmı kendu halinde olmayub şirret ve.....ve mel'anet ile meşhûr fitne ve fesâda mühimmenin ve dâima re'âyâyı tahrîk ve ihlâl ve ehl-i örfe gamz ve tecrîm ve mal-ı mîrinin ta'tiline bâis muzırü'l-nâs ve bunun emsâli sû-i halin nihâyeti olmaduğundan maada tarafından inbârı üzre gönderesun kağıtlarına aslâ itâat itmeyub şütûm-i galîz ile şetîm bülent hetk-i ırz idub bu makule fesâd ve şekâvetinden nâşî re'âyânın bir vechle rahatları olmayub ahvalleri diğer gün şerr ve mazaratının def ve ref ve tedîb-i muktezâ olduğun bildurub zımmî mesfûr nişancı(?) ma'rifetiyle bulunduğ mahalde ahz ve Kütahya Kal'asında kal'abend olunmak bâbında hükm-ü hümâyûnum rica itmeğin vech-i meşrûh üzre amel olunmak için yazılmışdır

Fi evâil-i B (Receb) sene 1158

43-2

İtlâkları için arz ve arzuhal vürûd ider ise.....ve ıtlâk olmamak üzre kayd-ı(?) emr-i şerifemde meşrûh olmağla şerh ve virilmiştir.

Sivas beylerbeyi (...) Paşaya ve Amasya Kadısı Zide Fazluhuya ve Samsun Kal'ası Dizdârına ki:

Halid mîr-a-âhûr evvel Abdullah ve sipâhîdar ağası Abdi ve el-Hac Hüseyin ve Ebubekir dâme mecduhunun mâlikâne-i amirelerinde olan mizân-ı harîr mukataasının elliyyedi senesi zabt için taraflarından gönderdikleri adamları mahaline varub mukataa-i mezbûreyi zabta murad eyledikde medine-i Amasya sâkinlerinden â'yânlık iddiâsında bulunan Bekir Zade Hacı İbrahim nam kimesne öteden beru erbâb-ı tagallûbden olmasından.....hevâsına tâbî' Emir İmâm dimekle ma'ruf Adullatif ve sâbika şehir-kethüdâsı Taha Ahmed nam kimesneleri ve dahi ba'zı eşirrayı başına cem' ve seneye merkûme zabtına mâniâda(?) eyledikden başka ellisekiz senesine zabtı için dahi mâlikane masrafları mûmâileyhim tarafından irsâl olunan Ahmed nam kimesne ol-tarafa bâde-l-vusûl yedinde olan senedâtı meclis-i şer'ide hile â'yân ve ehl-i muvâcehelerinde ibrâz eylediğin cümle ehl-i zabtına rızâdâde olmuşlar iken merkûm Bekir Zade Hacı İbrahim ve hevâdarları merkûmun derûnlarına merkûz olan hıyânet ve melânetleri icrâ-i kusûr ile yine zabtına mâniâde ve otuz kise akçe sarf ve mukâtaaya ref'i itdirilir diyu mütegalibâne kelimât-nâşâyeste irâdına tasaddi ve cesaret eylediklerinden zabtı.....olmayub canib-i miriye ve mûmâileyhime gadr olmağla mezbûrun Hacı İbrahim ve Emir İmâm Abdulatif ve şehir-kethüdâsı sâbık Ahmed sen ki mîrî-miran mûmâileyhsin ma'rifetinle ahz ve Samsun Kal'asına vaz' ve kal'abend ve mukataanın nizâmı virilmedikçe afv ve itlâk olunmayub itlâkları için dahi arz ve arzuhal virûd ider ise kayd-ı der-kenar ve sebepleri tahliye olunmamak ve ba'zı avnileri dahi tekrar zabtına mâniâda olurlar ise kal'abend olunmaları için isim ve isimleriyle der-sâadetime arz ve i'lâm olunub ve mukataa-i mezbûrenin sen ki mîrî-miran mûmâileyhsin ma'rifetinle gereği gibi nizâmı verilmek için müekked emr-i şerifim sudûruna mâlikâne masrafları mûmâileyhin arzuhalleriyle istid'â itdikden başdefterdârım Yusuf dâme uluvvuhu i'lâm itmeğin vech-i meşrûh ve mûmâileyhin i'lâmı mucebince amel olunmak için ferman-ı alişan yazılmışdır

Fî evâil-i B (Receb) sene 1158

43-3

Behisni Kadîsı ve Hassa-i Mezbûr Nâibi (...) Zide Fazluhuya ve Şivan Hassa Voyvodasına hüküm ki:

Sen ki hassa-i mezbûr nâibi mevlânayı mûmâileyh zide ilmuhusun sûdde-i sâadetime mektub gönderub nefsi-i hassa-i mezbûrede baş sâkin Reşvan Oğlu Hasan Beg dimekle ma‘ruf kimesne kendu halinde olmayub îkâz-ı fitne itmekle bundan akdem vatan-ı asliyesi olan Behisni ahalisi.....derunlarından ihrâc eylediklerinden gelub hassa-i mezbûrda ikâmet itmekle mezbûr adet-i müstemirresi olan şirret ve mela‘net izhâr ve envâi‘ nez’ ve virâne-i sâlik ve ehl-i memleketi birbirine düşürüb fesâdı ve re‘âyâya taaddisi.....efzûn olub şerr mazaratından ibâdullahı tahlîs için hassa-i mezbûrdan ihrâc emr ve ibâdullahı vatan-ı asliyesi olan Behisni’ye nefîy ve iclâ’ olunmak bâbında emr-i şerifim sudûruna bi’l-iltimâs arz itmeğin vech-i meşrûh amel olunmak için yazılmışdır

Fî evâil-i B (Receb) sene 1158

43-4

Bolu Sancağına Vâki’.....Kadîsına Kazâ-i Mezbûrda Serdârvekili ve Â‘yân Vilayeti ve Samsun Kal‘ası Dizdârına hüküm ki:

Bu sene-i mübârekde şark cânibi seferine me‘mûr askerinin İznikmid’den Erzurum’a varınca vâki’ kasabat ve kurâlarda meks idenleri bulundukları mahallerden ihrâc ve irsâlleri için sadr-ı ‘âzâmım çukadârlarından Ebubekir zide kadrehu müekked emr-i şerif-i alışanımla ta‘yin olmağla hizmet-i me‘muresiyle.....âzim ve râcî olub.....kazâsına dahil ve emr-i şerifime kırâat itdikde kazâ-i mezbûrda yeniçerilik iddiâsıyla ba‘zı kendu hallerinde olmayanları ehl-i fukarayı taaddi üzre olmalarından mezbûrunun savb ve savblarına gitmek ma‘ruf-u şer‘ ve kazâ-i mezbûrenin ulemâ ve sulehâ ve â‘yânı ma‘rifetleriyle tenbih ve tekid olundukda kazâ-i mezbûre sâkinlerinden Hacı Mirza Oğlu Kara Mustafa her ve refikâları Veli Bekir Oğlu ve Tağir Oğlu Ömer ve Abbas Oğlu Mustafa nam kimesneler yeniçerilik iddiâsında olanlardan ikiyüzüç guruslarını alub mezbûrlara muayyen ve seferden men‘lerine sebep-i vilâyetin harâbına bâdi oldukları inhâ’ ve fukara üzerlerden şerr ve mazaratları men‘ ve def‘ olması bâbında sâlifü’z-zikr merkûmdan Bolu voyvodası îânetiyle ahz ve Samsun Kal‘asına kal‘abend olunmalarına istid‘â ve keyfiyet-i ahvalleri arzuhal ve çukadâr-ı mezbûrun tagarrüründen dahi nümâyân olunmasun imdi mezbûrların kazâ-i mezbûrda yeniçerilik iddiâsıyla ve me‘mur oldukları sefer-i hümâyûnuma gitmeyub

meks ve kendu hallerinde olmayanlardan ahz-ı rişvet idub tekrar mani'lerine bâis oldukları mütehakkık ise mezbûrlar livâ-i mezbûr voyvodası ağasıyla ve kazâ-i mezbûrda Serdârvekili ma'rifeti ve cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le ahz olunub kal'a-i mezbûrda habs ve kal'abend olunmaları fermanım olmağın (...) irsâl olunmuşdur vusûlünde husûs-u mezbûre vech-i muharrer üzre sa'y ve ihtimam olunub ve ihmâl ve....ve bir takrîb himâye olduklarından....ve mücânebet birle infâz ve icra-i emr-i şerifime.....eyleyesuz sen ki dizdâr-ı mezbûrumsun bâlâda mezkûr'ü-l-isim.....kazâsı sâkinlerinden dört nefer mezbûrların zikr ve tahrîr olunduğu üzre hareketleri mütehakkık olub kal'abend olunmak üzre irsâl(?) olunduklarına sen dahi dizdârı olduğun kal'a-i mezbûrda habs ve kal'abend eyleyub tekrar ıtlâkları için emr-i şerifim sadîr olmadıkca ıtlâk itmeyesun diyu bi'l-fi'l dergâh-ı muallâm yeniçerileri ağası olan İbrahim dâme uluvvuhu tarafından mühürlü mektub verilmekle vech-i meşrûh üzre amel olunmak için yazılmışdır

(Fî) Evâil-i B (Receb) sene (1)158

44-1

Kudüs-i Şerif Mollasına ve Hasekî Sultan Vakfî Mütevellisine ve Bafa Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Bi'l-fi'l Bâbüs-saâdetim ağası olan İbrahim Ağa arz gönderub mûmâileyhin nezâretinden olub Kudüs-i Şerif'de vâki' merhûm ve mağfûrû'l-leh Haseki Sultan tâbe sırrihunun evkâfî karyelerinden kazâ-i mezbûra tâbi' Beytüllahm nam karye sâkinlerinden Şeyh Tayyar.....Kallaş Şeyh Mehmed ve Şeyh Halil ve Şeyh Süleyman dimekle ma'ruf kimesneler ile nasâra tâifesinden Ebuhamud.....ve Ebuhummam nam zimmîler birbirleriyle yek-dil olub kadîmden taraf-ı vakfa viregeldikleri bedel-i öşr mal-ı mukataaları birkaç seneden beru altıbin yüz gurusu mâlî vakfî re'âyâyâ tahsîl ve kendu umûrlarına sarf ve istihlâk idur ol-vecihle vakfî şerife gadr-ı külli olunmağla mezbûrların kendu umûrlarına sarf itdikleri mülzem murûr sen ki müteveli-i mûmâileyhsin bundan akdem tarafından taleb olundukda adem-i itâatlerinden nâşî adamlarını def' ve virmekte muhâlefet ve vakfî şerife gadr-ı külli itmeleriyle siz ki mevlânayı mûmâileyhsiz mezbûrun ile dahi mesfûrlar ma'rifetiniz ve ma'rifet-i şer'le ahz ve bâde-l-murafaa zimmetlerinde mâl-ı vakfa sâbit ve zâhir olur ise mezbûrun

zımmî mesfûrlar mâlî vakfâ edâ idinceyedeğin kılâ' civarında vâki' Bafî kal'asında
habs ve habsde ilka' ve zimmetlerinde sâbit olan mâlî vakfâ edâ idinceyedeğin ıtlâk
olmamaları bâbında siz ki Kudüs-i Şerif Kadîsı ve Mütevellî-i mûmâileyhsiz size
hitâben emr-i şerifim verilmek ricasına arz eylediğin ecilden vech-i meşrûh üzre şer'a
sâbit olan mâl vakfâ edâda muhâlefet iderler ise habs ve edâyı deyn eylemedikce ıtlâk
olunmamaları içün yazılmışdır

Fî evâil-i B (Receb) sene 1158

44-2

Kelmeriye Kal'ası Dizdârı (...) Zide hıfzuhuya hüküm ki:

Petriç Kazâsında Hacı Hasan ve Şahu(?) Mehmed ve Dalyan Mehmed nam
kimesneler gelub bunlar kendu hallerinde olub kimesneye hilâf-ı şer'î şerife vaz' ve
taaddileri ve bir ferde virecekleri olmayub ve umûr-u vilâyete karışdukları dahi
yoğiken re'âyâyâ zulm ve teâdi adet-i müstemirresi olan Kürd Ali demekle ma'ruf
kimesne bunlar içün yine Petriç sükkânlarından ba'zı kimesnelere hevâdar olub umûr-
u vilâyete müdâhale iderler diyu haklarında hilâf-ı inhâ' bir-takrîb ile arz vire ve ehl-i
lisânından olmak üzre arzuhal ile teşekkî itdirub bâde-l-hakk hukûk edâsıyla bunların
birkaç nefer kimesneler ile Kelmeriye Kal'asında kal'abendleri içün emr-i şerif ısdâr
ve ellialtı senesinden beru kal'abend ve ahvalleri diğer gun ve evlâd ve ıyâlleri sefil ve
ser-gerdân olduğun bildurub hallerine merhâmete afv ve ıtlâk olunmaları bâbında
hüküm-ü hümâyûnum rica eyledikleri ecilden vech-i meşrûh üzre fîmâba'd kendu
hallerinde olub umûr-u vilâyet ve re'âyâyâ müdahale eylememeleri şartıyla ıtlâk
olunmaları içün yazılmışdır

Fî evâsıt-ı B (Receb) sene 1158

44-3

Limni Kadîsına hüküm ki:

Sen ki Limni Kadîsı mevlâna el-Hac Salih zide fazluhusun mektub gönderub
fî-asl Niğde ahalisinden olub Limni Ceziresinde cezirebend olan Deli Ali nam kimesne
meclis-i şer'î varub yine Niğde ahalisinden Seyyid Mehmed Bin Velüddin nam

kimesnenin kızı nikâhı husûsu için.....vâki' olduğundan beni Limni ceziresine bend itdirmişdi lakin 'alîl-vücûd olduğumdan guna gun illetim.....ve ol-vecihle ahvali diğer gün olmağla merhamete sebebim tahliye olunmak ricasına ahvalimi der-devletmedârıma arz idiyor diyu bi'l-ilhâh arz eylediğin ecilden mezbûr Deli Ali fîmâba'd kendu halinde olub ve makule mela'nete cesâret ider ise hakkından gelinmek şartıyla ıtlâk olunmak için yazılmışdır

Fî evâsıt-ı B (Receb) sene 1158

44-4

İstanbul Gümrük Emîni Seyyid İshak ve Evreşe Nâibine hüküm ki:

Evreşe kazâsına tâbi' Kalamata nam karye sâkinlerinden nevmüslim(?) Abdullah nam kimesne gelub bundan akdem karye-i mezbûreden birkaç nefer kimesneler hevadarlarına tâbi' ba'zı kimesneler ile yek-dil ve hilâf-ı inhâ' tevelli(?) haydûdluk töhmetiyle ahz ve küreğe vaz' olunmak üzre iken bu şerifü'l-selâm ile müşerref oldukdan kürekden afv ve bâde-l-hanân vâfir.....beru muhzır ağa habsinde ahvali diğer gün ve ehl-i ıyâli zelîl ve ser-gerdân olduğun bildurub habsden ıtlâk vesilesiyle tahliye olunmak bâbında istid'â merhâmet ve Evreşe Kazâsına tâbi' Kalamata karyesi ahalisinden olub bundan akdem haydûd olmak üzre ahz ve huzûr-u asafide şerifü's-selâm ile müşerref olub şen iden muhâfız muhzır ağa tarafından mahbûs olan merkûm mühtedi Abdullah bâ'de-l-yevm kendu halinde olmak üzre nefsine ve hîn-i mutâlebede meclis-i şer'a ihzârına mahmiye-i İstanbul'da yedi kulle kurbunda Cerâğî(?) Hasan mahallesinde sâkin Koltukcu Ali Beşe bin ve Ömer Hoca Paşa mahallesinde sâkin Berber es-Seyyid Süleyman Çelebi Bin Mehmed demekle ma'ruf kimesne kefil ve.....oldukları bâ'de-t-tescîl habsden ıtlâkı için ferman-ı ali rica eylediğin İstanbul Kadîsı mevlâna Osman zide fazluhu i'lâm itmeğin i'lâmı mucebince fîmâba'd bu makule haydûdluk ile ahz olunur ise mahalinde cezası tertîb olunmak şartıyla ıtlâk olunub sen ki kürek emîni mûmâileyhsin ma'rifetinle sefineye vaz' ve vilâyetine irsâl olunmak için yazılmışdır

Fî evâsıt-ı B (Receb) sene 1158

44-5

Ilgun ve (...) Kadîlarına ve Konya Mutesellimine hüküm ki:

Sen ki Ilgun Kadîsı mevlâna es-Seyyid Halil zide fazlulusun sūdde-i sâadetime mektub gönderub Ilgun kazâsı ahalilerinden cemm-i gafîr ve cemm-i kesîr meclî-i şer‘î varub halen Ilgun kazâsında sâkin el-Hac Ahmed Beşe kendu halinde iken cebbâbire ve mütegalibeden Fazlı nam kimesne ırz fâsîdet-i icra kasdıyla ba‘zı hevâsına tâbi kimesneler ile yek-dil ve yek-cihet ve hilâfa vâki’ mevâdd isnâd ve ifk ve iftirâ ve buhtân ve kizb ile bundan akdem mezbûr Hacı Ahmed emr-i şerîfimle nefiy ve iclâ olunmağla ve mezbûr gadr-ı külli olmağla mezbûrun hakkında isnâd olunan mevâdd.....ifk ve iftirâ olub ahvali diğér gun olduğunda meclîs-i şer‘ide haber vermeleriyle mezbûr Hacı Ahmed İran cânibine gitmek şartıyla tegayyüren afv ve ıtlâk olunmak bâbında hükm-ü hümayûnum verilmek ricasına vâki’ hüsn-ü bi’l-iltimâs arz eylediğın ecilden icâleten elûf İran ser-Askeri müfti ile sefer-i hümayûnuma gitmek şartıyla ıtlâk olunmak için yazılmışdır

Fî evâsıt-ı B (Receb) sene 1158

45-1

İtlâkı için emr-i şerîfim yazılmışdır

evâil-i M (Muharrem) sene 1158

Rumeli Valisi Sadr-ı Esbâk Vezirim Abdullah Paşa’ya ve Kal‘ası Dizdârına hüküm ki:

Deyre kazâsı sükkânından Salih nam kimesne ile sâir ehl-i fukara sūdde-i sâadetime arzuhal idub bunlar kendu hallerinde iken İstarova kazâsı sâkinlerinden yetmişyedi cemâatın nefâratından şekâvet ile meşhûr Ahmed Ağu ve mukaddema sadîr olan emr-i şerîfimde mestûr ve ve esâmî refîkaları Sadık ve birâderi Kôr Salih ve Hamza ve Süleyman ve Abdullah ve hevâdarlarıyla hilâf-ı şer‘î şerîf ehli ve fukaraya taaddi ve tecâvüz ve binyüzelli senesinden beru emvâl ve eşyalarını gasb ve garet ve zulm ve taaddisinin nihâyeti olmadığı münferid urûz ve mahzar birle bundan akdem der-Aliyyeme iştikâ’ olduğundan mübâşir ma‘rifeti ve cümle iânetle mezbûrlar ahz ve terâfu’ şer‘a ve üzerlerine sübût bulan hakk fukara kendulerden tahsîl ve kal‘abend ve

muhkem habs olunduklarından sonra haklarında şer‘an lazım gelen ceza-i şer‘iyeleri icra olunmak için keyfiyetleri arz ve i‘lâm olunmak üzere bi‘l-fi‘l dergâh-ı muallâm yeniçerileri ağası olan İbrahim Ağa dâme uluvvuhunun i‘lâmı mucebince haklarında emr-i şerifim sadır olmuşken mezbûrlar sahl-ı cemiyet olur emr-i şerifime adem-i itâat ile icra-i hakk olmadığını bildurub eşkıyayı merkûm alâ-eyyi-hâl ahz ve ihkak-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerifim istid‘â ve Dîvân-ı Hümâyûnumda mahfûz olan kuyûd-u ahkâma müracaat olundukda bundan.....haklarında ber-vech-i muharrer mufasssal ve meşrûh emr-i şerifim verildiği mukayyed olduğundan ve maada mezbûr Ağu Ahmed ve refikleri Salih ve Sadık ve Hamza ve Süleyman ve Abdullah nam şakiler itâat-i şer‘i ve inkıyâd-ı emr-i münîf itmeyub muhârebeye tasaddî eyledikleri bu def‘â dahi kurûnü’l-.....ve’l-hükkâm İstarova Kadîsı mevlâna Kadî-Zade Abdullah zide fazlununun üç kıt‘a ve Deyre Kazâsı Nâibi Ali zide ilmuhunun bir kıt‘a arzları ve Ohri Kazâsı ahalisinin muhzır ve mübâşir ta‘yin olunan Mehmed Çavuşun arzuhalinden mütebeyyin olmakdan nâşi şakî merkûm Ağu Ahmed refikaları ile tekrar dâvet-i şer‘i olunub itâat iderler ise husemâsıyla terâfu‘ şer‘a ve üzerlerine sübût bulan hukuk-u ibâd ba‘de’l-istirdâd kenduleri ıslah-ı nefis için ber-muceb-i emr-i şerif kal‘abend eğer bu def‘a dahi itâat itmeyub muhârebeye tasaddî iderler ise urûz ve mahzar ile istid‘â olduğu üzere ol-havâlide vâki mütesellimler ve zâbitan ve â‘yân vilâyet ale’l-ittifâk bulundukları mahalde üzerlerine varub bi‘l-muhârebe alâ-eyyi-hâl ancak merkûm Ağu Ahmed ahz ve şer‘ân hakkında lazım gelen icra ve refikaları mezbûrun dahi ıslah-ı nefis için kal‘abend ve öteden beru mezbûrların şekâvetleri temşiyet ve.....bâdi olan İstarova Kazâsına tâbi’ Ulak(?) nam karye sükkânından Mahmud Ağa demekle ma‘ruf kimesne dahi İskenderiye kal‘asına vaz‘ ve habs olunmak bâbında emr-i şerifimistirhâm eyledikleri bu def‘a dahi ağayı mûmâileyh i‘lâm eyleduğun bi‘l-fi‘l Reisü’l-küttabım el-Hac Mustafa dâme mecduhu dâhi i‘lâm itmekle sen ki vezir-i müşârünileyhsin mukaddeman sadır olan emr-i şerifimden.....ve mûmâileyhümânın i‘lâmları mucebince ocak tarafından ta‘yin olunan mübâşir ma‘rifetiyle eşkıyayı merkûmun bî-eyyi-vechgan ele götürülüb ocaklu yaramazların cezayı.....mübâşir merkûm ma‘rifetiyle tertib vesâir te’dîbi lazım gelenlerin dahi nefiy ve kal‘abend ve terhîb ve tagrîbleriyle ol-havaliyi.....tazhîre dikkat ve ihtimâm ve say‘ ve ikdâm eylemek bâbında fermân-ı alîşanım yazılmışdır

Fî evâil-i B (Receb) sene 1158

45-2

Mukaddema Cebhâne Ocağında Baş Çavuş Olub Dördüncü Kethüdalık ile Sivas'da Mühimmât-ı Cebhâne Hıfzına Me'mur Salih Kethüda Zide Kadrehuya ki:

Sen ki mûmâileyhsin alîl el-mizâc olduğundan kendu ki.....içün Tekfurdağı nam mahalde ikâmet eylemek bâbında emr-i şerifim sadîr olmuşidi.....Âsitane-i Aliyyeme gelub ıyâlin ile hanende ikâmetin içün izin ve ruhsat-ı hâvî emr-i şerifim sudûruna Cebeci Baş el-Hac Abdullah dâme mecduhu i'lâm itmeğın vech-i meşrûh üzre amel olunmak bâbında

Fî evâsıt-ı B (Receb) sene (1)158

45-3

Mezkûrun fîmâba'd kendu halinde olub bu makul üzerine lazım bulunduğun umûra müdahâle eylememek şartıyla afv ve ıtlâk izn-i hümâyûn.....Mezbûre ile afv ve ıtlâk içün emr-i şerifim yazılmışdır

Evâsıt-ı S (Safer) sene (1)161

Dîvân-ı Hümâyûnumda Çavuş Baş Olan Ali Dâme Mecduhuya ve.....Nâibine hüküm ki:

Sarayı atîk mamûrem tirdârlarından(?) sâbıkâ-i köçek şakî(?) başı olan Hacı(?) Mehmed nam kimesne ile zevcesi Fatıma nam avrat kendu hallerinde olmayub üzerlerine lazım olmayan umûra müdahâle ve envâ'-i erâcîf ve ekâzibi müstemil-i rikâb-ı şevket.....ref ve râf'-i ile nizâm-ı devlet-i Aliyyeme.....harekat gayr-i marziyye tasaddî eyledikleri cihetden nefîy ve tagrîbleri ferman-ı hümâyûnum olmağla ta'yin olunan çavuş mübâşeretîyle mezbûr Hacı Mehmed ile zevcesi mezkûr Fatıma Kıbrıs Cezi(resine) nefy ve iclâ olunub anda ikâmet ve bir hatve mahall-i ahire tecâvüzlerine ruhsat virulmeyub tekrar ıtlâkları içün ferman-ı hümâyûn şevket-makrûnum sadîr olmadıkça sebepleri tahliye olunmağdan.....ve mücânebet olunmakdan bâbında ferman yazılmışdır

Fî evâsıt-ı B (Receb) sene 1158

46-1

Şam Valisi ve Mîr Hacı olan Vezirim (...) Paşaya Trablusşam Valisi Vezirim (...) Paşaya ve Sayda Valisi Vezirim (...) Paşaya ve Baalbek Hassa Voyvodasına ve Limni Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

İstanbul ve tevâbi'-i Rum Patriği Baliyos nam patrik südde-i sâadetime arzuhal idub öteden beru.....papanın terbiyesinde olan.....nam karyenin vâfireden beru rum re'âyâsını tahrîk(?) ve ihtilâl ve Arabistan vilâyetinde olan re'âyânın freng olmalarına bâis olduğundan mesfûrun defaâtle kal'abendine ve hakkından gelinmesi müteaddid o-emr-i şerif sadîr olmuşken bir-vech ele gidmeyub firar ve fîmaba'd kendu halinde olub o makule mel'anetlere cesaret eylememek şartıyla bade-l-ıtlâk yine ıslah ve mütenebbih olmayub patrik-i mesfûrun ve metropoliden ve re'âyânın haberleri yoğiken kendu arzuhalı ile Antakya patrikliğine alub halen Haleb ve o havalilerde.....ta'yin iden re'âyâ haber aldıklarından ferce bulub sırren.....ta'yin idenler âşikâre çukub anâ' mahalle-i cümle girub bilâ.....Papanın ismini okuyub freng oldukları âşikâre eylediklerinde keyfiyet-i ahvalleri.....üzre patrik-i mesfûre muhızır ve selefi Silusteros nam patrik yigirmi seneden beru patrik olub re'âyâ kendunden hoşnud ve razı oldukları ve mesfûr.....sûd halini ihbârı hâvî Şam-ı Şerif ve Antakya ve Adana ve Lazkiye kadıları arz ve mesfûr....bunca seneden beru Rîm Rîm Papaya varub andan meks ve freng olub şimdi ol-havalilere gelub yevmen fî-yevmen re'âyâyı freng idub bu töhmet ile.....oldüğundan.....Antakya patriği oldum diyu zor re'âyâyı dahi freng eylemesi mukarrer olmağla patrik ve metropoliddan ve umûmen re'âyânın mahzar ile isnâd hakklarına.....mesfûrAntakya patrikliğine yine geru mesfûr Silusteros'a tevci olub lakin mesfûr.....ol havalilerde oldukça yine re'âyâyı freng idub re'âyâ beyninde ihtilâl.....olmayacağı muhakkak olduğunu bildurub mesfûr ol-havalide..... kazâda ve her ne vakitde zuhûra gelur ise bulunduğu mahalde lisân-ı meclis(?) ma'rifetiyle ahz ve limni kal'asında kal'abend olunmak için.....vezirun müşârünileyh ve sâirleri mûmâileyhimsiz size hitâben emr-i şerif istid'â eylemek vech-i meşrûh üzre amel olunmak için yazılmışdır

Fî evâsıt-ı B (Receb) sene 1158

46-2

İznikmid Kadîsı ve İstanbul Gümrük Eminine hüküm ki:

Hassa-i mezbûr ahalisinden Seyyid Ali nam kimesne gelub merkûm Seyyid Ali meclis-i şer‘a menârda sâbikan Rîşvan Voyvodası Mehmed Ağa Bin Veli Bin Abdullah dimekle ma‘ruf kimesne tarafından husûs-u ati-ül-beyânda(?) ketb olduğu el-Hac Ahmed Bin Abdülkadir ve Hasan Bin Emrullah şahâdetleriyle sabit olan Mustafa Efendi dimekle meşhûr kimesne ile.....müvekkel mezbûr Mehmed binyüzellibir senesinde zikr olan Rîşvan Voyvodası iken mülhakatından marûz-zikr.....mezbûr subaşılığı sene-i mezbûre.....birisini zabt eylemek üzre üçbinikiyüzelli gurus bedel-i mukabelesinde.....ilzâm sen dahi iltizâm ve kul ve bedel-i merkûmun binbeşyüz gurus ber-vech-i peşîn geruye def‘ ve teslim ol-dahi virmeden ba‘de‘l-ahzına subaşılığı ancak üç gun zabt idub müvekkel merkûm subaşılığı ahire iltizâm itmekle meblağ-ı muzbûri metâlîbe içün geruye vârid hinde.....virmeduğundan maada etbâna beyn-i ahz ve cezâ-yi şedid ile cürmi ve üç gün habs itdirub sene-i merkûme mazaratında malımdan virmeden bî-gari-hakk beşyüz gurusumu ahz itmişidi halen ber-vech-i peşîn virmeden makbûz olan meblağ-ı mezkûr binbeşyüz gurus ile bî-gayr-i-hakk yedinden kabz eylediği beşyüz gurus ki cem‘an ikibin gurusu oldukda etbâ‘ndan olan.....Başçavuş Mehmed ve Başağası Hasan ve isimleri ma‘lûmum olmayan ve doksan nefer.....ile hass-i mezbûrda vâki‘ menzilimi gece ile basub derûnda mevcud nehb ve garet itdikleri mecmua binelli gurus kıymetli eşyayı ma‘lûmun.... Müvekkel mezkûrdan taleb iderim diyu da‘vâ ettikde müeddi mezbûrun tağriri üzrede aherden nehb ve garet itdiği eşyayı mücerred etbâ‘dan olduklarına binâen müvekkil merkûmdan taaddi eylediği tazmîn da‘vâsı meşrû‘ olmamağla ancak tazmîn hakkında müvekkel mezbûr bi-vech muârazadan(?) ba‘de‘l-men‘ vekili mezbûr hânda subaşılık yedli olmak üzre müvekkel mezkûrun binbeşyüz gurus kabzına ikrâr maada mer‘a başını bi‘l-vekale-inkar lakin müeddi(?)-i mezbûr Seyyid Ali Rîşvan ekrâdını tahrik ve müvekkelim ile beyinlerinde ilkâyı nifâk ve beşyüz kimesne ile hass-ı mezbûrda vâki‘ konağını muhâsara ve muhârebeye şurûr(?) idub müeddi-i mezbûr Seyyid Ali reisleri olub matl olmadıkça.....husûl olmamağla şûrut ve sâlihât ile sene-i mezbûre Şaban’ın yigirmiyedinci günü konağına davet.....olan meblağı peşîn mezkûr binbeşyüz gurus geruye redd ve teslim oldahi müvekkel mezbûrun.....ahz ve kabz idub meblağ-ı mezbûrun istika‘ına ve yevm-i mezbûre gelince.....cârî ma‘lûman.....Hukûk-u sâireye müteallik âmme davadan

müvekkelim mezbûr Mehmed'in zimmetini ibrâ-i âmm ile ibrâ ve ıskât idub müvekkelim merkûm dahi ber-vech-i muharrer ibrâsını kabûl itmişidi diyu ba'de'd-ref^ı ve'l-inkâr vekil-i mezbûr Mustafa'yı dahi meşrûhatı lede'l-nez' adetleri zâhire olan İbrahim Beg Bin Hasan ve el-Hac Mustafa İbni Süleyman şahadetleriyle muvacehesinde vech-i şer'a üzre isbât itmekde mucebince müeddi-i mezbûr Seyyid Ali müvekkili mezbûr Mehmed'e bi-gayr-i vech-i şer'i (s.47) muarazadan men' olunduk sene-i mezbûre cemâziye'l-ulasının onikinci günü tarihli müverrah ve tarihi mezbûrda Rumeli Kadîaskeri olan mevlâna Mehmed...edâme Allahu ta'ala fezâilehun sicil-i mahfûzunda mestûr ve mukayyid olduğuna halen Rumili Kadîaskeri olan mevlâna Abdurrahman edâme Allahu fezailehu i'lâm itmeğin i'lâmı mucebince mezbûr es-Seyyid Ali vech-i muarazadan men' olmuşken bir-vecihle mücâb olmayub gah.....ref^ı-i ref^ı ızrârdan hüsn-ü olmamağla sen ki gümrük emini mûmâileyhsin ma'rifetinle İznikmid'e giden sefâından birine vaz' ve vilayetine nefiy olunmak üzre İznikmid'e irsâl ve andan dahi vilayetine sevk ve isâl olunub İznikmid'e vusûlünü müş'ir kadı arz eylemek için yazılmışdır

Fî evâsıt-ı B (Receb) sene (1)158

47-1

Rumeli Valisi Sadr-ı Esbâk Vezir Abdullah Paşaya hüküm ki:

Kıdvetü'l-kuzât ve'l-hükkâm Manastır kadîsı mevlâna Mehmed Emin zide fazluhu südde-i sâadetime mektub gönderub halen Ohri Sancağına mutasarrıf olub me'muren şark canibinde sefer-i hümâyûnumda olan Mahmud dâme ikbâlehunun Kethüdası Ömer Ağa ve Ohrili İslam Beg zade Deli Durmuş ve bölüğü Şahin Konğun(?) Oğlu Mehmed ve Deyre Kazâsı Â'yânından Salih Beg ve Görice kazâsından mütesellim....Oğulları İslam demekle ma'ruf kimesneler ile karındaşları Deyre mîri kazâsından şekâvetiyle meşhûr Timur ve İstarova kazâsından hakkında müteaddi ol-emr-i Aliyyem sadîr olan Kara Osman ve refikası Yusi(?) ve Edirneli Mustafa Beşe ve Osman Hoca demekle ma'ruf kimesneler hevâlarına tâbi' eşkıyalar ile bundan akdem hilâf-ı şer'i şerif ve ba'de-l-hakk-ı nefis İstarova kazâsına ve

civarında vâki' Zağaracan(?) karyesini binyüzelli senesinde basub kendu hallerinde olan kimesnelerin hanelerini ihrâk-ı bi-n-nâr ve emvâl ve erzaklarını yağmâ ve garet itmeleriyle bundan akdem ehl-i fukara der- Aliyyeme teşekkî ve tazallüm hâl eylediklerinde mahallinde şer'le görölüb icrâ-ı hakk olunmak bâbında sen ki vezir-i müşârünileyhsin seninle bâ-işaret-i şeyhü'l-islâm müvella ta'yin olunan mevlanayı mûmaileyhe hitâben sadîr olan emr-i celîlü'l-nişânım divân-ı Aliyyemden husûs-u mezbûre müteallıka emr-i aher ile mübâşir ta'yin olunan Kara Kulak Ahmed zide kadrehu ile tarafından....mübâşir ta'yin olunan Konakçı Ebubekir ve ocak tarafından mektub ile ta'yin olunan Halil Çavuş zide kadrehu ile nefsi kazâyı mezbûrda vâki' İstarova kazâsına duhûl ve ba'de'l-.....bâbda fî-l-hakika kazâ-i mezbûrda otuz nefer ve karye-i merkûmda onbir nefer kimesnelerin hanelerini bi'l-küllîye ihrâk-ı bi-n-nâr olduğunu.....ber-vech-i tahmin yüzyigirmi kise mikdârı emvâl ve eşyanehb ve garet olduğunu civardan.....müslimân ba'de-l-ihbâr kazâlarından mevcut olanlar bid-defâat mahzar ve mürâsele ile akd olunan meclis-i şer'a li-ecl-i-murâfaa-i davet-i şer' olunduklarına mezbûrların murâfaaya gelmelerine mevlânayı mûmâileyh.....eylemek Deyre â'yânı mezbûr Salih Beg ve Kul Ağa Oğlu erbâb-ı tımardan Ebubekir ve zuamâdan Köçek Oğlu Hüseyin ve sancak mutasarrıfının sâbikan sedârı olub kapucukadarı olan sağır-i(?) mezbûr Hüseyin Kethuda ve Kongul Oğlu Mehmed eşkıyayı kesire ile kazâ-i mezbûreden kazâyı bir sâat mikdârı baaddi(?) olan....Karyesine gelub ve karye-i mezbûrede tecemmu iden mezbûrun Kara Osman ve refİKası Musa ve Edirneli Mustafa ve Osman Hoca ve Salih erbâb-ı tımardan bir-tarikle kendunu seferden afv iderek Tahir Sipahi nam kimesneler eşkıyayı vâfire ile üzerlerine hucum ve cenk tasaddi idub.....merkûmun tarafından altı nefer kimesneyi tûfeng kurşunuyla katl ve yedi nefer kimesneyi mecrûh ve bağcı(?) oldukları ve adem-i itâatleri.....şer'a nümâyân ve bir vechle icrâ-i şer'a ve ihkâk-ı hakk mümkün olmayub kadıları dahi ham-ı tamından nâşî.....olmağla eşkıyayı merkûmun şer'an lazım gelen cezaları tertîb ve mallarından fukaranın itlâf ve izâat olan malları tahsil ve şer ve mazaratları def' olunmak bâbında emr-i şerifim verilmek ricasına vâki' hüsn-ü bi'l-iltimâs arz eylediğin ecilden vech-i meşrûh üzre ancak sen ki vezir-i müşârünileyhsin ma'rifetinle ahz ve mukaddeman sadîr olan evâmir-i aliyye.....üzre ihkâk-ı hakk olunmak içün yazıldı

Fî evâsıt-ı B (Receb) sene 1158

47-2

Kıbrıs Muhassalına ve Magosa Kal'ası Dizdârına ki:

Müteveffâ Sindi(?) Efendi demekle ma'ruf kimesnenin kızı Oğlu es-Seyyid Mahmud kendu halinde olmayub halini envâ'-i hile ve desâis ile mecbûl bir şahs hıyânet-i meşmûl olduğu cihetden kendu.....makarr ve sahte emrler tahrir ve Dîvân-ı Hümâyûnum çavuşlarından olmak zeametiyle mübâşir olub Edirne ve Kırkkilise ve Berğos(?) ve Varna ve ol-havaliye varub teftiş bahânesi ve vech-i ahrâ ile nizâm-ı memleket ve asker taîfesinin me'muriyetlerine mahal-i harekat....tasaddi eylediği ol-taraflardan vurûd iden kimesnelerin tağrirlerinden ve gelan urûz-u makarrda ve yazıldığı sâhine emrlerden müstefâd olduğu ecilden diyâr-ı.....nefiy ve tağribi rûtbe-i.....olmağla Dîvân-ı Hümâyûnum çavuşlarından ta'yin olunan (...) Çavuş zide kadrehu mübâşeretiyle mezbûr sahteci es-Seyyid Mahmud Kıbrıs Ceziresinde vâki' Magosa Kal'asına kal'abend ve bundan böyle ıtlâkı içün emr-i aher(?) sadîr olur ise dahi sen ki muhassal mûmâileyhsin tekrar tarafından.....der-idevletmenarıma arz mahzar olunub husûs mübâşir ve mektub sadr-ı 'azama vârid olmadıkça sebebiyle tahliye olmakdan ittika ve mücânebet olunmak bâbında ferman-ı alışanım yazılmış

Fî evâsıt-ı B (Receb) sene (1)158

48-1

Menteşe Kadîsına ve Mentese Sancağı Mütesellimine ve (...) Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

.....sükkânından Abdülaziz Ağa Zade Abdullah nam kimesne kendu halinde olmayub ibâdullaha olan zulm ve taaddisi sebebiyle sen ki mütesellim-i mûmâileyhsin tarafından ahz ve husûsları murafta-ı 'şer' içün habs eylediğin esnâda avenesinden olmak eşkıyayı merkûmu istihlâs içün habs olduğunu haneye hücum ve hâlel merkûmede mezbûr katl olduğun içün ve cana ve (...) kasdları i'lâm ve ihbâr idub der-ikâb merkûm Abdullah kendu halinde iken alub karındaşı Mehmed Ağa demekle ma'ruf kimesne ırz-ı fâsidesini icrâ içün hileye sülûk ve.....ve..... merkûm hader-i isâbet itmeyeceğine ba'de-t-tekeffül murafta' bahânesiyle keyfiyetlerine idhâl eyledikten sonra bi-gayr-i-hakkın zulmen hile ictisâr eylediği müşâhede iderek

ihbârlarıyla reside rütbe-i tevâtür ve iştiâh' oldukda Güzelhisar nâibi dahi arz ve aşkâr itmekden nâşi husûs-u merkûmun iştibâh vâki' olmağla tarafının hakikat ve keyfiyetlerine tahsil-i vukûf ve itlâ' ile muktezâ-i şer'-i kadîm ihkak-ı hakk olunmak için vâki' hüsn-ü sahhen üzre der-Aliyyeme i'lâm itmeniz husûsa sen ki mevlâna ve mütesellim mûmâileyhimsiz diger emr-i şerifimle taraflara tenbih ve te'kid olub lakin husûs-u merkûmun ber-muceb emr-i ali bahş ve tefahhus ile himmet ve hakikat zahir ve muayyen oluncaya değin merkûm Mehmed'in mevlanayı(?) merkûmeye karib bir mübâşir kal'ada kal'abend olunması fermanım olunmağın iş bu emr-i şerifi dahi ısdâr ve (...) ile irsâl olunmuşdur ve vusûlünde siz ki mevlânayı ve mütesellimi mûmâileyhsiz ber-vech-i muharrer diğer emr-i şerifim tenbih ve te'kid olmağın üzre tarafının keyfiyetleri o-tarafda vâki' vukûf itlâ' olan bî-garaz ve mevsûk yine kimesnelerden kemâl-i mertebe dikkat ve tahrir olunarak bahş ve tefahhus ve aher(?) tarafına gadr ve himâyeden ârî olmak vecihle hakikat-i hâl geregi gibi zâhir ve muayyen oluncayadegin merkûm Mehmed'i müvella merkûmeye karib-i mübâşir olan kal'a-i merkûmeye vaz' ve kal'abend ve keyfiyetin vukû ve sâhihen üzre bir an akdem der-sâadetime i'lâm ve işaret idub ve sen ki kal'a-i merkûm dizdârı mûmâileyhsin merkûm Mehmed'i kal'a-i mezbûrda muhkem habs ve kal'abend idub itlâkı için tekrar emr-i şerifim ısdâr ve irsâl olunmadıkça bir-tarikle itlâkından gayet'ü-l-gaye hazer ve mücânebet eylemek bâbında ferman-ı alışanım sadır olmuşdur yazıldı

Fî evâsıt-ı B (Receb) sene 1158

48-2

Havass-ı Mahmud Paşa Nâibi Mevlâna Şeyh Mehmed Zide İlmuhuya ve İnöz Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Sen ki nâibi mûmâileyhsin mektub gönderub Havass-ı Mahmud Paşa kazâsında sâkin ulemâ ve sulehâ ve eimme ve hutebâ ve fukara ve re'âyâ bi-cemihum meclis-i şer'a varub kazâ-i mezbûra tâbi' Sidre nam karye sâkinlerinden.....Molla Mustafa ve Ali Beşe dimekle ma'rûf kimesneler kendu hallerinde olmayub celîl-i mal sevdasıyla kazâ-i mezbûrun iki aded karyelerini aher kazâlara döndürmek için re'âyâyı tahrîk idub ihtilâle bâis ve bâdi ve kazâ-i mezbûrun harabına sebep olmaları muhakkak olmağın müfsid-i mezbûrlar kazâlarında oldukça kazâ-i mezbûrun nizâmına hâlel-i

mukarrer olub müfsid-i mezbûr Fingel(?) Molla Mustafa ve Ali Beşe zâbitleri ma‘rifetiyle ıslah-ı nefis idince İnöz Kal‘asında kal‘abend olunmak bâbında emr-i şerifim verilmek ricasına vâki’ hüsn-ü bi’l-iltimâs arz eylediğin ecilden mezbûrlar ıslah-ı nefis idinceye değin İnöz Kal‘asında kal‘abend olunmaları içün yazılmışdır

Fî evâsıt-ı B (Receb) sene 1158

48-3

İtlâkı içün emr-i şerifim yazılmışdır

Evâil-i Z (Zilhicce) sene (1)158

Hassa-i Bostancı Başına hüküm ki:

İmâm-ı evvelim olan el-Hac Mustafa Zide ilmuhu arzuhal idub bundan akdem kethüdası olan Molla Hasan dimekle ma‘rûf kimesne mûmâileyhin hizmetinde iken hıyânet-i nümâyân ve meşhûdat oldukda hesâbın girmek(?) lazıme-i halden olmağla mezbûr binelliiki senesinden bu ana gelinceyedeğin ibrâdından bi-gayr-i hannânı ve masârifatı bi-gayr-i hannânından.....olub vech-i meşrûh üzre tarafındankat‘ı alâka ve hüccet-i şer‘ ve i‘lâm olunub mezbûr hizmet eylediği cümle hannânı zâhir olmayub âsitânede ikâmet eylemek şartıyla taahhüd ve beldesine rûzân(?) olmağla.....merkûm şurût-a mugâyir bundan böyle avdet ve yine ba‘zı mel‘anete tasaddî ve hıyânete zâhir olduğun bildurub sen ki Bostancı Başı mûmâileyhsin merkûm bulunduğu mahalde ahz ve vatan-ı asliyesi olan İstanköy’e nefiy ve iclâ’ olunmak bâbında emr-i şerifim rica eylediği ecilden vech-i meşrûh üzre amel olunmak içün yazılmışdır

Fî evâsıt-ı B (Receb) sene (1)158

48-4

Mezbûr Sarı Kadî Oğlu.....afv içün emr yazılmışdır

Fî evâsıt-ı S (Safer) sene (1)162

Rumeli Valisine Zağra-i Atik ve (...) Kadîlarına hüküm:

İbrahim Han Zâde İsmail dame mecduhu mühürlü arzuhal gönderub nezâret-i sadrâzamda vâki' ber-vech-i meşrûta mütevellisi olduğı veziri-âzam sâbık-ı ceddi Şehid Mehmed Paşa evkâfindan Zağra-i Atik kazâsında vâki' Hızırbegli ve Kavaklı mukataası karyeleri reâyâsı üzerlerine edâsı lâzım gelen cizye ve avâriz vesâir emr-i şerifimle vâki' tekâlif-i ihrac kusûrları olub ve bir dürlü rencide olunmak icab itmez iken eşkıyadan olub Zağra-i Atik sâkinlerinden Sarı Kadî Oğlu dimekle ma'rûf kimesne kendu halinde olmayub hevâsına tâbi' ehl-i fesâd eşkıya ile ve kazâ karyeleri üzerine çıkub fukara-i raiyyeti guna gun cevri ve eziyyet ve hamr ve envâ-i.....talebiyle cebbâr ve.....olan ehl-i fesâd ile fukaranın ıyâline taarruz ve cebren bâkire kızları ve hüsnüdâr olan avratları kapadub fi'l-i şenî' tasaddi ve kıbtîye avratlar ile vakfî karyelere götürüb.....meşrûat olduğundan şeyh yedine giden malları dahi gasb ve garet ve nice fesâdât ve şekâvete cürat taaddîsinin nihayeti olmayub herkes şerrinden havf üzere olub ol-vecihle fukara-i raiyyet mazaratından ahvalleri diğeri gun olduğunu bildirub fukaraya merhâmeten müfsid-i mezbûrun fukara-ı raiyeti üzerlerinden def' ve ref' olunmak içün diyâr-ı ahire nefîy ve iclâ' olunmak bâbında hükm-ü hümâyûnum rica itmeğini vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında

Fî evâil-i B (Receb) sene (1)158

49-1

Göynük Kadîsına ve Kütahya Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Sen ki.....Kadîsı mevlâna es-Seyyid Ahmed zide fazluhusun mektub gönderub Göynük kazâsına tâbi' Nişancı Cedid Mehmed Paşa evkâfî kurâlarından Akköy(?) nam karyenin vâfirde mu'teber raiyyet ve raiyeti olmalarından yigirmi nefer mikdarı kadîmen sâkin oldukları karyelerinden kalkub varub kazâ-i mezbûra tâbi' nehr-i Sakarya kenarında sâkin vakf-ı mezbûre gadr-ı külli olmağla karye-i mezbûrede kalkub perâkende olan vâkf-ı mezbûrun.....re'âyâsı kadîmen karyelerine nakl ve iskân olunmak bâbında bundan akdem sadır olan emr-i şerif mucebince karyeleri zâbit-i ma'rifetiyle meclis-i şer'a ihzâr ve emr-i şerifim kıraat olundukda mucebince mezbûrlara kadîm-i karyelerine iskân olunmak üzere ma'rifeti şer'le tenbih olundukda re'âyâ-ı mezbûrundan Osman ve Kürd Halil ve Mahmud ve Abdullah ve Hacı Mehmed Oğlu Ömer dürlü dürlü illet ve bahânelerle itâat-ı şer'i şerif ve inkıyâd-ı emr-i ali

itmeyub bir kadîmi karyemize katkımızdır ve vâkf-ı mezbûrun sâir.....re‘âyâsı dahi.....diyu cevap ve ol-vecihle vâkf-ı mezbûre gadr-ı murad vesâir re‘âyâ sen dahi perâkende olmasına bâis olmalarıyla mezbûr Osman ve Kürd Halil ve Mahmud ve Abdullah ve Hacı Mehmed Oğlu Ömer zâbitleri kaldırılıb kadîm-i karyelerine iskân olunub hilâf-ı kanûn ve mugâyir-i emr-i hümâyûn bu defâ‘ dahi bu makule harekete tasaddi eylerlerise kal‘abend olunmaları bâbında vâkf-ı mezbûrun mütevellisi iltimâsıyla emr-i şerifim verilmek ricasına sen ki mevlânayı mûmâileyhsin vâki‘ hüsn-ü bi‘l-iltimâs arz eylediğin ecilden kanun üzre verilen emr-i şerifim mucebince zâbitleri ma‘rifeti şer‘le görölüb avârız-ı hanesine kayd oldukları bâbında olursa cümlesi kaldırılıb kadîm-i karyelerine iskân olunub hilâf-ı kanûn ve mugâyir emr-i hümâyûn bu def‘a dahi bu makûle harekete tasaddi iderlerise kal‘abend olunmaları için yazılmışdır

Fî evâhir-i B (Receb) sene 1158

49-2

Magosa Kal‘ası Dizdârına hüküm ki:

Sayda mukataatı mal-ı mirinden cebel-i şark mültezimi miri-i alem Şahab nam şâkinin Sayda mukataatı bekâyası olduğuna zimmetinde mecmu‘(?) olan mebâliğ vafirenin ahz ve tahsîli için mübâşir ta‘yin ve irsâl olunan dergâh-ı muallâm kapucubaşlarından Ahmed dame mecduhu mübâşeretiyle sâdır olan emr-i şerifime binâen.....ketebesı taleb olundukda.....irtikâbıyla zimmetî eda eylemeyub ve sühûlet ile eda eyleyecğim ba‘de-l-ihimâl olmağdan ise Şam ve Trablus ve Sayda valileri bi-nefs üzerlerine varub mezbûru ahz ve vâkfında mecmuu olan emvâl-i mîriyeyi ba‘de-l-tahsîl kal‘a-i mezbûreye irsâl ve kal‘abend eylemek için her birine başka başka emr-i şerifim ısdâr ve irsâl olunmağla sen ki dizdâr-ı merkûmsun mezbûru tarafına vusûlüne kal‘a-i mezbûrda mahkum habs ve kal‘abend eylemek fermanım olmağın iş bu emr-i şerif yazılmışdır

Fî evâil-i B (Receb) sene 1158

49-3

Kara Buze(?) Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Ğoris nam rahip südde-i sâadetime arzuhal idub mesfûr Siroz metropolidi eylemek bundan akdem İznikmid metropolidi mürd oldukda metropolidliği kendune ve Siroz metropolidliği dahi ahere virulub ve metropolidliği elinden gidub mağdûr olduğundan maada.....kapukethüdalarının hilâfa vâki' ihbârlarıyla bâ-ferman-ı ali Kara Buze kal'asına kal'abend olub lakin rahip-i mesfûr gıybet-i halîl ve.....olub ahvali diğér gun olduğun bildurub afv ve itlâk olunmak bâbında emr-i şerifim rica itmeğın fımâba'd.....memleketlerinin umûruna müdahale eylemeyub kendu halinde olmak şartıyla vech-i meşrûh üzre itlâk olunmak bâbında ferman-ı alışanım sâdır olmuştur

Fî evâhir-i B (Receb) sene (1)158

49-4

Bilecik Kazası Nâibine hüküm ki:

Sen ki Bilecik kazâsı nâibi mevlâna es-Seyyid Mustafa zide ilmuhusun mektub gönderub Bilecik mahlâtından ermeniler mahallesı mütemekkinlerinden Urur(?) oğulları Bedrus ve Ağub ve Artinn nam zımmîler meclis-i şer' a varub yine mahalle-imezbûre sâkinlerinden Serkiz ve Minas nam zımmîler muvacehelerinden üzerlerine dâva ve mesfûran Serkiz ve Minas bundan akdem binyüzelli senesinde menzilleri derûnuna alet-i harb ile katl kusûruyla üzerlerine hucûm ve.....dörder yerlerinden bıçak ile darb ve mecrûh itmeleriyle murafaa-i şer' olduklarından mesfûran Serkiz ve Ağub bî-küllî inkâr ve.....havale olundukda Bilecik'de sâkin ulemâ ve sulehâ ve eimme ve hutebâ meclis-i şer'an mesfûran Serkiz ve Minas öteden beru alet-i harb derûn-u şehirde geşt ü güzâr ider makulesinden olub ehl-i eşrâfa defâatla şutûm-u galize ile şetim adet-i müstemirreleri olub bu misullü cerh-i haldesi kendulerinden defâatla sudûr idub say' bi'l-fesâd ve muzır-ı nâs olub ehl-i zimmet re'âyânın perâkende olmasına bâis olmalarıyla mecrûh mesfûran vesâiren re'âyâ fukarasının hallerine merhamet mesfûran Minas ve Serkiz ıslah- ı nefis idinceyedegın kürege vaz' olunmak bâbında emr-i şerifim verilmek ricasına vâki hüsn-ü bi'l-iltimâs arz eylediğın

ecilden vech-i meşrûh üzre mesfûrlar ahz ve vaz‘ kürek olunmaları için Asitâne-i sâadetime ihbâr olunmaları bâbında ferman-ı alîşanım yazılmışdır

Fî evâhir-i B (Receb) sene 1158

50-1

Mezbûr Seyyid Mehmed Kamil’in kal‘abend için tekrar emr-i şerif yazılmışdır

Fî evâhir-i L (Şevvâl) sene 1158

İtlâk-ı için emr-i şerif yazılmışdır

Fî evâil-i RA (Rebî‘ü’l-evvel) sene 1159

Haleb Mollasına Haleb Mütesellimi ve Muhassılı Hamza Dame mecduhuya ve Magosa Kal‘ası Dizdârına hüküm ki:

Haleb sâkinlerinden.....Seyyid Mehmed Beg Ali nam kimesne bundan akdem erbâb-ı hırefden iken hıyânet ile mahûl olduğundan birkaç aydan beru fitne ve fesâdâta.....üçbeşbin adem cemâati ile nice meham lazımü’l-ihimâmı ta‘til eylediğinden iktizâ-i vakt ve zaman hasebiyle nizâm-ı şer‘ ve örf....def‘ ve....ile muâmele eyledikce....olmayub yevmen fe-yevmen.....tegallübü mezâbir(?) ve kesr-i avân ve meclis-i şer‘iât şuhûd....ile şer‘an sübût bulmuş nice mevâdd-ı.....ve ensâri mütegalibeden şâhid-zor ikâmetli berâtı üzre hüküm itdirub dava yine.....murafaa idenleri darb ve tehdîd ve Haleb’den nefiy itdirub harac-ı durdâb(?) fesâd ve şekâveti.....ve nümâyân olmağdan nâşi Haleb’de vâki‘ vali sarayında bi’l-ittifâk akd olan meclis-i şer‘i şerifde ittifâk-ı arâ ile merkûm Seyyid Mehmed hanesinde ikâmet ve kat‘â bir umûra karuşmamak üzre ma‘rifet-i şer‘ile tenbih ve tekid ve mürâsele irsâl olmuşken yine beher yevm hanesi zehâb ve iyâb nas ile mahallu-i mecmâ‘ fitne ve şekâk olduğundan ittifâk-ı ehl-i memleket ile bâ-mürâsele şer‘an merkûm Seyyid Mehmed hanesinden ihrac ve yanına mu‘temed-i aliyye adamlar ta‘yin ve Haleb’den tard ve ibad virmeden te’dîb-i muktezâ olmağla ıslah-ı nefis idince Magosa Kal‘asında kal‘abend olunmak için emr-i şerifim verilmek ricasına siz ki mevlâna ve muhasıl mûmâileyhsiz bi’l-iltimâs başka başka arz ve Haleb ahalileri dahi mahzar birle i‘lâm eylediğiniz ecilden itmesiz üzre ıslah-ı nefis idince mezbûr Seyyid Mehmed kal‘a-i

mezbûreye tesyîr ve kal‘abend olunmak fermanım olmağın iş bu emr-i şerifim ısdâr ve (...) ile irsâl olmuştur imdi siz ki mevlâna ve muhassıl mûmâileyhsiz şâki mezbûru bî-eyyi hâl ahz ve mahal-i mezbûra tesyîr ve irsâl ve sen ki dizdârı mûmâileyhsin vusûlünde mezbûru kal‘a-i mezbûrede kal‘abend eyleyub ıtlâk-ı içün emr-i şerifim sâdır olmadıkça ıtlâkından gayetü’l-gaye ihfâ ve mücânebet olmak içün yazıldı

Fî evâil-i B (Receb) sene (1)158

50-2

İnöz Kal‘ası Dizdârına hüküm ki:

Çirmen sancağında vâki‘ Çirmen-i şerifin kurâsından Alemdarlar(?) nam karye ahalileri südde-i sâadetime arzuhal idub bunlar öteden beru menzil imdâdiyyesi namıyla vire geldikleri....edâda kusûrları yoğiken kazâları â‘yânından İbrahim Ağa ve Mustafa Ağa dimekle ma‘rûf kimesneler arz-ı dünyeviyeleri icra kusûruyla Edirne Bostancıbaşına varub bunlar ile Çirmen sâkinlerinden Hacı Hasan nam kimesne içün menzil-i imdâdiyyesi tahsiline muhalefet iderler diyu hilâf-ı inhâ’ gamz ve iştikâlar ile merkûm Hacı Hasan’ın İnöz Kal‘asında kal‘abend içün emr-i ali ısdâr itdirub gerek mezkûr ve gerek re‘âyâ fukarasına gadr eyledikleri inhâ’ ve merkûm Hacı Hasan kendu halinde olub ehl-i kazâ kendunden hoşnud iken ba‘zı ashâb-ı agrâzın Edirne Bostancıbaşına hilâf-ı inhâ’ları ile bâ-ferman-ı ali kal‘abend olunub mağdûr olmağla afv ve ıtlâkı içün emr-i şerifim verilmek ricâsına bi’l-cümle kazâ ahalilerinin ilhahlarıyla Çirmen sancağı Begi Ahmed dame izzuhu ve Çirmen kazâsının.....lâ-hakk nâibleri dahi mühürlü arzlariyla i‘lâm ve Dîvân-ı Hümâyûnumda mahfûz kuyûd-u ahkâma müracâat olundukda merkûm Hacı Hasan yeniçeri zümresinden olub menzil nizâmına mani‘ oldu diyu ehl-i kazânın iştikâ’larine binâen ve zâbiti ma‘rifetiyle bulunduğu mahalde ahz ve İnöz Kal‘asında kal‘abend içün Bostancıbaşı mûmâileyh i‘lâmıyla evâhir-i cemâziy’el-ahirde emr-i şerifim verildiği mukayyed olmağın merkûmun hakkında irâd olunan madde vaki‘ mutâbık olmayub mağdur olduğu kazâ-i mezbûr ahalilerinin ilhahlarıyla mevlânayı mûmâileyhin i‘lâmlarının müstefâd olduğun bi’l-fi’l reisü’l-küttabım el-Hac Mustafa dame mecduhu dahi i‘lâm itmeğın i‘lâmı mucebince ıtlâk olunmak içün yazılmışdır

evâhir-i.....sene (1)158

50-3

Lede-l-murafaa tavassut-u müslim ile fîmâba'd Devreçe nahiyesinde sâkin olmayub ve umûrlarına karuşmamak şartıyla nahiye-i mezbûre ahalileri mebla-i mezkûr mütâlebesinden fariğ ve ol-vecihle mesâlih olduklarını nâtık Ömer Çavuş yediyle gelen Silistre nâibinin arz hıfz olunub şerh verilmiştir

27 M (Muharrem) sene (1)159

.....Valisine (...) Kadîsına ve..... Nâibine ve Tulca Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Silistre nâibi mevlâna Ahmed zide ilmuhu mektub gönderub medine-i Silistre nevâhisinden Dubrinçe(?) nahiyesi ahalilerinden otuz nefer kimesne bi-serihum meclis-i şer'a varub civarlarında vâki'.....kazâsına tâbi.....karyesi ahalilerinden olub ve halen nahiyeleri kurâlarından Dobramir(?) karyesinde sâkin mütegalibe ve eşirradan Kara Murad dimekle ma'ruf Ahmed nam kimesne hevâsına tâbi' ba'zı ehl-i örfe istidaden(?) ve cebren nahiyeleri umûrlarına karuşub bâ-ferman-ı ali matlub ve defter olunan tekâlif defterlerine kendu nefsi için dilediği kadar akçe zam ve tahsil ve bu takrîb ile zulm ve taaddisi üzerlerine.....ve cebren malları olduğundan düyûn-u keşideye müstağrak ve kurâlarının ekseri cezayı ve bi-küllü umûr-u nahiyeleri.....ve emvâlleri münhall ve müşevveş olmağla bundan akdem keyfiyet-i ahvalleri âlâ vukû der-sâadetimeistirhâm ve i'lâm olundukda hallerine merhâmeten mezbûrun binyüzkırkdört senesinden kırkdokuz senesine gelince vâki' olan tekâlif defterlerine kendi nefsiçün zam ve tahsil ve ahz masârafata sarf ile istihâlen eylediği beşbinüçyüz guruş kendunden bâde-t-tahsil ve b-i gayri umûr-u nahiyelerine karuşmayub kendu halinde olmak üzre mukaddema sâdır olan emr-i şerifim ta'yin olunan mübâşirle vürûdunda mezbûr mütalebeden olub bazı zulme istinâden emr-i şerifimden adem icrasıyla hukuk-u şer'leri tahsil ve yedi zulmeden tahlis giribân mümkün olmayub yine kemâ-fî-s-sâbıka cebren nahiyeleri umûruna karuşub minvâl-ı mücerred zulm ve taaddisi bunun emsâliolmağla el-haletü hazihi mezbûr.....bu def'a huzûr-u şer' ihbâr olub binyüzelli senesinden ellisekiz senesine gelince bazı masarafata bâ-ali

kendu nefis için tevzi‘ defterlerine zam ve ilhâk ve tahsil ve ahz ve masarafa sarf ile istihâlen eylediği zulmeyesı mevâd.....bi’l-muvâcehe kenduden dâvâ’ ve taleb ve muraffa-i şer‘ olduklarından fi.....zimmetine ikibinsekizyüz mutâlebe guruş....zâhir ve sâbitden.....hüccet-i şer‘ verilmesinden mezbûr kabul ve zi-kudret(?) bulduğunuzla zimmetinde olan mebla‘-i mezbûr hakklarını virmekde.....muhâlefet ve ibtal....olmağla bir mucib hüccet-i şer‘iye zimmetinde olan hakları ta‘yin olunan mübâşir ma‘rifet ve ma‘rifeti şer‘ile tahsil ve bunlara teslim ve edası muhalefet (s:51) ider ise Tulca Kal‘asında kal‘abend olunmak bâbında emr-i şerifim verilmek ricasına vâki‘ hüsn-ü bi’l-iltimâs arz eylediğin ecilden ta‘yin olunan mübâşir ma‘rifet ve marifet-i şer‘a görölüb nahiye-i mezkûre re‘âyâsının yedlerinde olan hüccet-i şer‘ mucibince mezbûr Kara Molla Ahmed’in zimmetinde sâbit ve.....olan meblâğ-ı mezbûr tâmâmen tahsil ve edâda muhâlefet ider ise Tulca Kal‘asına vaz‘ ve edâ İtmedikçe ıtlâk olunmamak için yazılmışdır

Fî evâhir-i B (Receb) sene 1158

51-1

Eğridere Bigası Dizdârına hüüm ki:

Betilköyü(?) kadîsı İbrahim zide fazluhu südde-i sâadetime mektub gönderub Betilköyü muhâfazasına me‘mur Atik serdengeçti ağalarından Varnalı-Zade İbrahim nam kimesnenin hakkında olan iştikâya binâen Eğridere Bigasına kal‘abend olunmak üzere emr-i şerifim sâdır olub lakin hakkında olan teşekkî ba‘zı.....inhâ’larıyla olduğu ve mezbûrların kimesneye rencidesi olub kendu halinde olduğu mevlânayı mûmâileyh arz ve arzı mucibince haline merhâmeten afv ve ıtlâkı için emr-i şerifim sudûruna bi’l-fi’l dergâh-ı muallâm yeniçerileri ağası İbrahim Ağa dame uluvvuhu i‘lâm itmeğin i‘lâmı mucibince merhâmeten ıtlâk olunmak için yazılmışdır

Fî evâhir-i B (Receb) sene 1158

51-2

İstanbul Gümrük Eminine hüküm ki:

.....uşaklarından Mehmed ve Ali nam kıbtillerin bundan akdem ahvâlleri tağrîrleri üzre kaime olub i'lâm olundukda Üsküdar havâlisinde durmamak üzre ferman-ı ali sâdır olmuşken mezbûrlar kendu hallerinde.....ve geşt olub gah sâib ve gah dervîş ve gah esir ve gah bulduklarını ahz ve gah.....destâr sarunub mezbûranı birkaç def'a Üsküdar havâlisinde götürmek hakkınızda ferman-ı ali sâdır olmuştur diyu tenbih olundukda mütenebbih olmaduklarından nâşi ahz ve hassa ve bostancı başı tarafından kaime ile huzûr.....ihzâr ve iş bu sene-i mübarekde bâ-ferman-ı ali kürege vaz' olunmağla lakin mezbûranın ahvâlleri diğer gün olduğun arzuhalleriyle inhâ' ve hallerine merhâmeten ıtlâk olunmaları bâbında inâyet rica itmeleriyle fîmâba'd kendu hallerinde olmayub yine....taraflarda bulunurlar ise cezaları tertîb olunmak şartıyla mezbûran bu tarafdandır bir sefineye vaz' vilayetleri cânibine irsâl olunmak bâbında ferman-ı alîşanım yazıldı

Fî evâhir-i B (Receb) sene 1158

51-3

İnöz Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Keşan kazâsı nâibi mevlânayı es-Seyyid Abdülkerim zide ilmuhu mektub gönderub Keşan kazâsına tâbi' Muzal(?) nam karye ahâlileri bi-serihum meclis-i şer'a karyeleri hudûdu dahilinde vâki'.....nam mevrâ' arâzisi Hisdarkene(?) kazâsına tâbi' Paşayer(?) nam karye re'âyâsının zabt ve zirâatlerinde olmağla bâ-ferman-ı ali vâki' olan tekâlifden tahammüllerine göre hisselerine isâbet iden bunlar ile ma'â edâ eylemeleri için bundan akdem emr-i ali sâdır olub bir akçe mezbûrlardan ahz imdi re'âyâ mesfûr.....sâlik zikr olunan Muzal karyesi ahalisinden kendu halinde olan Yano nam zımmî şerîr ve gammâz ve ehl-i örf tâifesine bizleri gamz ve tecrîm itdirir diyu mezkûr Paşayer karyesinden Papayati ve Papadahu ve Handi ve Enderiye nam zımmîler Hisdarkene nâibi el-Hac Süleyman nam nâibden hilâf-ı vâki' aldıkları arz ile mesfûr namı zımmî ıslah-ı nefis için karyesi zâbiti ma'rifetiyle Anlos(?) kal'asına kal'abend olunması istid'â eylediklerine mesfûr Yano'nun ol-makule müdahalesi ve taadisi men' ve def' olundukda memnû olmazlarsa kal'abend olunması bâbında sâdır olan emr-i ali ile dergâh-ı muallâm çavuşlarından ta'yin olunan Hasan Çavuş mahalline vardıkda mesfûr Yano'nun müdahale ve taadisi kıbel-i-tenbih karye zâbiti

dahi haber olmaksızın çavuş merkûm hilâf-ı emr-i ali hareket ile mesfûru hayrâ ahz ve habs ve İnöz Kal'asına nakl ve kal'abend itdirmekle ıyâline merhamete vukû' der-i devletmedârıma i'lâm idiyor diyu ilhâh itmeleriyle hâl-i minvâl tahrir üzre olduğunu vukûf-u tâm olan.....müslimin haber vermeleriyle mesfûr Yano zımmî itlâk vesilesiyle tahliye olunmak bâbında emr-i şerifim verilmek ricasına vâki' hüsn-ü bi'l-iltimâs arz eylediği ecilden vech-i meşrûh üzre itlâk olunmak için yazılmışdır

Fî evâhir-i B (Receb) sene 1158

51-4

Midullu Nâibine ve Midullu Nâzırına hüküm ki:

Sen ki Midullu Nâibi Seyyid Mehmed zide ilmuhusun südde-i sâadetime mektub gönderub mahmiye-i İstanbulda kazâ-i Kasımpaşa sâkinlerinden olub Cezire-i Midullu'ya bundan akdem bâ-fermen-ı ali nefiy olunan Emine.....ve vâlidesi Aişe nam hatunlar meclise varub sipâh kalemi katiplerinden Kara Hüseyin Efendi dimekle ma'ruf kimesne ile gulâmı Esber nam gulâm mahzarında bundan akdem murisleri İbrahim ile hassalar muzâfâtından Bursa(?) karyesinde akrabalarından Abdullah Kethüdanın menziline vardıklarında mezbûr Hüseyin dahi anda misâfir olunb ba'de murisleri mezbûr İbrahim sağ kürekim üzerinden kurşun yarası olduğu halde vefât itdikde mezkûr İbrahimi mezbûr gulâm katl eyledi diyu Hasslar Nâibi huzûrunda iddiâ ve muârazaları men' olundukdan sonra Rumeli Kazaskeri huzurunda dahi tekrar murâfaa ve ve muârazadan men' olduklarında yine mücâbe olmadıkları ecilden ıslah-ı nefis için tarafeyn cezire-i mezbûreye nefiy ve iclâ' ve ba'de ol-tarafda beyinlerine.....tavassut ve mezbûr Hüseyin ile an-inkârin yediyüz gurusı üzerine zam eylediklerinde herbiri zam-ı mezkûreyi kabul ve bedel-i zamm-ı mezkûrun yedinden tamâmen ve kâmilan ahz ve kabz eyledikten sonra mezbûr Hüseyin'in ve gulam mezbûrun zimmetlerini mûrisleri mezbûr İbrahimin dem dinine vesâir müteallik âmmene da'vadan irâd-ı ıskât birle taraf-ı şer'iden mezbûr Hüseyin'in yedine bir kıt'a.....zimmeti hücceti verilmekle her birlerinden cürmü afv ve itlâk olunmak bâbında hükm-ü hümayûnum verilmek ricasına arz ve sâdır olan ferman-ı aliyyeye imtisâlen sen ki cezire-i mezbûr nâibi mevlânayı mûmâileyhsin arzının ve bir kıt'a mebâdâ-i hüccetine.....olundukda (s:52) balâda mezkûr....olan İbrahim'in haziran

varisleri olub kenduden asîl ve mezbûr İbrahim'in li-ebeveyn karındaşı Cafer İsmail'in ve....olan vâlideleri Aîşe Binti Ali ve mezbûr İbrahim'in kezâlik kız karındaşı Emine.....nam hatunlar sagîr mezbûrun dem deynine müteallik da'vâlarından balâda mezkûr Hüseyn ile an-inkârın yediyüz gurusı üzerine balâda bi'l-asâle ve bi'l-vesaye(?) sulh ve kabz bedel eylediklerinden sonra mezbûre vesâire müteallik-i amme da'vâdan mezkûr Hüseyn ile gulâm-ı esirden her birinin zimmetini bi'l-asale irâyı amme ile irâd-ı ıskât eyledikleri nâtıklar olub ve mezbûranan Aîşe ve Emine....ba'de'l-yevm husûs-u mezkûr için merkûm Hüseyn ile muhasımı tasaddi ve hükkâmı.....iderler ise te'dîbleri için dîvân-ı Aliyyeme ve meclis-i şer'î muteber ihzârları bâbında mezbûran Aîşe ve Emine.....mahalleleri olan odabaşa çahârşusu kurbunda İbrahim Çavuş mahalle İmamı Mehmed Halife ibni Ahmed ve müezzini Mustafa Bin Ali ile mezbûr Aîşe'nin vâlidesi Cerime Binti Abdullah kefil olub ve mezbûr Hüseyn ile gulamı esirin nefslerine hin-i mutâlebede ber-vech-i muharrer ihzârlarına mahaleleri olan Molla Gürani kurbunda Nuri Dede imâmı Abdurrahim Halife İbni el-Hac Mehmed ve müezzini Ahmed Halife İbni Mehmed ile sipâh çavuşlarından İsmail Ağa İbni Abdullah ve İbrahim Çavuş İbni Hüseyn ve sipâh kalemi şakîrdlerinden Mehmed Efendi İbni Ramazan ve el-Hac Ali Bin Mehmed ve Osman Beg İbni Ahmed ve Mustafa Beg İbni İbrahim Çavuş demekle ma'ruf kimesneler kefil oldukları emr-i aliye imtisâlen tescîl olduğu ve tarafeyn sen ki mevlânayı mûmâileyhsin arzın mantukuna afv ve ıtlâkları bâbında hükm-ü hümâyûnum istirhâm eylediklerini Ağayı ulemâyı mütebahhrin bi'l-fi'l Rumeli Kazaskeri olan mevlâna Abdurrahim adem iclâlehu fazluhu i'lâm itmeğin i'lâmı mucebince tarafından afv ve ıtlâkları bâbında ferman-ı alışanım yazılmışdır

Fî evâil-i Ş (Şaban) sene 1158

52-1

Ağrıboz Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Halen mîr-ahûr-ı evvel olan Abdullah dame mecduhu arzuhal gönderub Mora Ceziresinde vâki' ber-vech-i malikâne berât-ı şerifimle uhdesinde olan Nakkaşe(?) ve tevâb'î mukataası karyelerinden Nakkaşe kazâsına tâbi' Karamasti(?) nam karye re'âyâsından Duduri ve Yorgi nam zimmîler kendu hallerinde olmaduklarından nâşî

mukataayı mezbûre re'âyâlarını tahrîk ve ihtilâl ve perâkende ve perîşan olmalarına bâis oldukları bundan akdem inhâ' olundukda mesfûran zimmîler ıslah-ı nefis oluncaya değin sâdır olan emr-i şerîfimle Ağrıboz Kal'asında kal'abend olunub lakin mesfûran zimmîler min ba'd re'âyânın umûr ve husûslarına karışmamak şartıyla kal'a-i merkûmeden itlâk vesileleriyle tahliye olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu iltimâs itmeğın vech-i meşrûh üzre itlâk olunmak içün yazılmışdır

Fî evâil-i Ş (Şaban) sene 1158

52-2

Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Kurunü'l-.....vel-hükkam Hezargrad kadısı mevlâna Hasan zide fazluhu südde-i sâadetime mektup gönderip Hezargrat kazâsı ahalisi bi-cemihum meclis-i şer'a varub kazâ-i mezbûr sâkinlerinden yeniçeri serdarı olan Turnacıbaşı-zade Ahmet Çavuş'dan cümlesi râzı ve hoşnûd ve hakklarında emr-i ali sâdır olan eşkıyanın ahzlarında tekâsülü olunmayub haber ve say' üzre iken bundan akdem Rumeli'nin.....kolundan sefer-i hümâyûna me'mûr dergâh-ı muallâm yeniçerileri ve serdârlar ve atik alemdâr vesâir ve tevâbî' askeriye ta'yin olunduklarına mezbûr Ahmed Çavuş'da tarafından vekili Memiş zide kadrehu neferâtıyla mahall-i mezbûra âzim ve irsâl olmuşken kazâ-i mezbûreden ba'zı yaramaz ve müfsidlerin gammad ve hilâf-ı inhâ' ifk ve iftîralarla Köstence sükkânından yigirmibeş bölükde Mehmed ve Pravadi Serdengeçti Ağası altmışiki cemâatin Hacı Bekir ve Karinabad serdârı Abdullah Çavuş ile Turnacıbaşı-zade mezbûr Ahmed Çavuş'un kal'a-i merkûmede kal'abendleri içün emr-i şerîfim sâdır ve merkûm Ahmed Çavuş'a gadr-ı külli olunmasıyla afv ve itlâk olunmak bâbında emr-i şerîfim verilmek ricasına vâki' hüsn-ü bi'l-iltimâs arz ve Hezargrad kazâsı sükkânından müteveffâ Turnacıbaşı-zade ve mezkûr Ahmed Çavuş ile Köstence ve Karasu ve Pravadi ve Karinabad kazâlarında sâkin bundan akdem hakklarında emr-i şerîfim sâdır olan sâlif-üz-zikr kimesnelerin ve vech-i muharrer üzre sû-i halleri i'lâm olunmakdan nâşi ahz ve kal'abendleri ferman olundukda mezkûr Ahmed Çavuş'un serdârlığı esnâsında ba'zı eşkıyanın ve sefere gitmeyub itâat-ı emr-i ali itmeyenlerin şer'an ve kanûnen hakklarında lâzım gelen icrâ içün ihtimâm idub harekât-ı meşkûresi.....ve kendu halinde olduğuna mevlânayı

mûmâileyh arz ve arzı mucebince fîmâba'd kendu halinde olmak şartıyla mezkûr Ahmed Çavuş'un afv ve ıtlâkı içün emr-i şerifim sudûrunu bi'l-fi'l dergâh-ı muallâm yeniçerileri ağası İbrahim Ağa dame uluvvuhu i'lâm itmeğin i'lâmı mucebince ıtlâk olunmak içün yazılmışdır

Fî evâil-i Ş (Şaban) sene (1)158

53-1

Dîvân-ı Hümâyûnumda Çavuşbaşı Olan Ali Dame Mecduhuya hüküm ki:

Ebnâ-i sipâhiyândan bundan akdem Kars cânibinden avdet iden.....neferâtından Mustafa Hüseyin.....sâbikan Kars Canibi seraskeri sadr-ı sâbık vezirim Ahmed Paşa adem teâllahu iclâlehunun mektubuyla vürûd iden deftere dâhl ve ol-vecihle mahalli terkîn olduğuna bi'd-defâat.....ve rûznamecede ta'yin ve tasaddu' haline merhamet.....Kemâ-fi'l-evvel tashîh ve ilkâ olmuşken mezkûr yine bi-vech iddiâ ve ref'-i ref'i ile tacizden hali olmamağla merkûm vilayetine nefiy ve iclâ' olunub bir takrîb Asitâne-i Sâadetime gelur ise.....hâzine-mânde ve kendusu vaz' kürek olunmak bâbında ferman-ı ali ricasına halen sipâhlar Ağası olan Abdi dame mecduhu i'lâm itmeğin vech-i meşrûh üzre amel olunmak bâbında ferman-ı alışınam sâdır olmuşdur

Fî evâil-i Ş (Şaban) sene 1158

53-2

İtlâkı içün emr-i şerifim yazılmışdır

Fî evâhir-i N (Ramazan) sene (1)158

Dîvân-ı Hümâyûnumda Çavuşbaşı Olan Ali Dame Mecduhuya hüküm ki:

Asitâne-i Aliyyem sâkinlerinden Burnaz Hafız dimekle ma'ruf Muhammed nam kimesne kendu halinde olmayub nezâret-i şeyh'ül-islamda olan evkâfdan Amasya kazâsına tâbi' Hakala(?) nam karyede vâki' Seyyid Yahya Zâviyesi karyelerine müteallik nizâ' içün evkâf-ı müfettişine hitâben emr-i ali ısdârını müş'ir sâhte işaret

tahrîri ile ihtilâl-i nizâma bâis ve bâdî olur harekât-ı gayr-i marziyeye.....eylediği hüccetden nefiy ve tagribi muktezâ olmağla müşârûnileyhin lisânen vûrud iden imdâdelerine.....sahteci mezbûr ta'yin olunan çavuş mübâşeretiyile Limni Ceziresinde cezirebend olunub sebebiyle tahliye olunmak üzere tekrar emr-i ali sâdır olmadıkça mahall-i ahire bir hatve.....ruhsat ve müsâadeden ittika ve mücânebet olunmak bâbında ferman-ı alışanım sâdır olmuştur buyruldu

Fî evâil-i Ş (Şaban) sene (1)158

53-3

Kırili Kadîsı ve (...) Kal'ası Dizdârına ki:

Kırili kazâsı muzâfâtından Tarak Köyü kazâsı sâkinlerinden...Mustafa ve kız karındâşları ve (...) ve (...) gelub bunların babaları İbrahim nam kimesne bundan akdem müddet olundukda emvâl ve emlâk idersa şer'le bunlara.....idub....ve rencide olmak icâb itmeziken yine kazâ-i mezbûr sâkininden mütegalibede Yusuf Ağa dimekle ma'ruf kimesneyi mütevefâ Babagirin zimmetinde alacak.....variddir diyu bilâ sübût-u şer'î fuzuli ve tayin ve babalarından müntakil emvâl ve emlâkdan binyüzelli senesinde zabt.....ziyâde gadr ve zulm ve taaddi eyledüğün sebep ol-bâbda istid'â-i inâyet eyledikleri ecilden ta'yin olunan mübâşir ma'rifetiyle mahalinde şer'le vâki' ve merkûm yetimlere bu cihetle aded eylediği vâki' ise fuzuli gasb eylediği emvâl ve emlâk yetimlere tamâmen istirdâd ve kendusu kal'abend olunub.....vukû arz ve i'lâm olunmak içün yazıldı

Fî evâil-i Ş (Şaban) sene 1158

53-4

Rodoscuk Kazâsı Nâibine hüküm ki:

İstanbul ve tevâbi'-i Rum Patriği Balbos(?) patriği gelub İstanbul sâkinelerinden Zafire nam nasrâniye kendu halinde olmayub şerîre ve telbisât ile meşhûre ve dâima şirret davâlarda gezub gah davâcı gah vekil olub ve şahid-zôr ile yek-dil olub ve bunun emsâli eşirrâlığından nice ehl-i ırz re'âyâ fukarasının berbâdına bâis ve bâdî olub bu makule taaddisinden re'âyâ fukarası tâkat gösteremeyub ahvâlleri

diğer gün olduğu ecilden re‘âyâ zımmî patrik mesfûre gelub ahvâlleri ifâde eyledikleri bildurub ol-bâbda hükm-ü hümâyûnum rica ve İstanbul’da Kumkapusu dahilinde sâkine olub mesfûre Zafire Binti Kostantin nam nasrâniye kendu halinde olmayub şerîre ve müzevvere ve şâhid-zôr ile yekdil ve telbisât ile meşhûre ve müzevver dâvalara vekil olub nice re‘âyânın harâbına sebep olan müzevverelerden olduğunu Papa Makariyos(?) ve Dimitri ve Papa Hadinros....Malos ve Papa Ahtiyo ve.....ve Papa Masriyus ve....Kostantin ve Nezari ve...Markos ve Kostantin ve Hartanos ve Lifori ve...Nikola ve Aniştas...Merad vesâireleri mesfûre zafiri muvâcehesinde alâ-tarîk-iş-şehâde ihbâr idub patrik-i mesfûrun iltimâs eylediği vech üzre merkûme Zafiri te’dîb ve tagrîb olunması için emr-i alışanım ricasında oldukları akzâ-i kuzâtü’l-müslimin halen İstanbul Kadîsı olan mevlâna Osman zidet fezaileyhu i‘lâm itmeğin i‘lâmı mucebince Tekfurdağı’na nefiy ve iclâ’ olunmak için

Fî evâil-i Ş (Şaban) sene (1)158

53-5

Rakka Valisine ve Haleb Mütessellimine hüküm ki:

Rişvan Voyvodası Ebubekir zide mecduhu arzuhal gönderub voyvodası olduğu Rişvan mukataası mülhakatından göçer aşâr Rişvan’dan muhnâblı(?) cemâati sâkinlerinden Kürd Yusuf nam şâkî kendu halinde olmayub hevâsına tâbî‘ eşkıyayı başına cem‘ ve ebna-i sebîlin yollarına atılub nice ibâdullahın mal ve eşyalarını nehb ve garet eyledüğünden maada havl ve silâğa mürûr ve ubûr iden ehl-i kuranın mahsûl ve hayvanatlarını cebren gasb ve şerinden cümlesi mutazarrır ve re‘âyâ fukarasının halleri diğer gün ve cemâat-i mezkûre ahalileri dahi merkûmun yed ve lisânından emin olmamağla ıslah-ı nefis için ehl-i ve ıyâliyle cemâat-i mezbûre derûnundan ihrac ve Rakka’ya iskân ve şerr ve fesâdından fukara tahlîs olunmaların aşâr-ı mezkûr.....inhâ’ eyledikleri ve husûs-u mezbûr minvâl muharrer üzre olduğun hass-i mezbûr nâibi Mehmed zide ilmuhu dahi arz eylediğün bildurub şâkî-i mezkûr ıslah-ı nefis idince Rakka’ya nakl ve iskân olunmak bâbında siz ki vezir-i müşâr ve mütessellimi mûmâileyhsiz size hitâben emr-i şerifim sudûrunu istid‘â itmeğin vech-i meşrûh üzre amel olunmak için yazılmışdır

Fî evâil-i Ş (Şaban) sene 1158

53-6

Sinob ve (...) Kadîsına Kastamonu Sancağı Mütesellimine ve Kastamonu Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Sinob kazâsına tâbi' Gerze kazâsı sükkânından es-seyyid Ahmed gelub bunun kızı Şerife Kerime kendu halinde menzili kurbunda esvâb temiz iderir iken Hatib karındaşı Seyyid Musa kendu halinde olmayub eşkıyadan olduğundan kızı mezbûrenin üzerine hucûm ve fi'l-i şenî' kusûruyla cebren ve kahren mezbûrenin kolundan tutub sürüyerek götürür iken kızı mezbûre feryâd itdikde nisâ tâifesinden birkaç nefer hatûnlar yetişub yedinden tahlîs idub ol-vecihle ırz-ı hetk eylediğinden maâdâ şâkî mezbûrun hevâdarı Abdi Oğlu İbrahim Beşe dimekle ma'ruf şâkî dahi mezkûr şâkî Musa'nın tarafından olmak üzre alet-i hatb ile menzilin kapusuna gelub envâ' dürlü şutûm-u galize ile şetîm idub halen şâkî mezbûrların şerlerinden menzilinde oturacak halim olunmayub ırzını.....ve ziyâde gadr ve taaddi eylediklerini bildurub haline merhâmet şâkî mezbûrların şerr ve mazarratları üzerinden def' ve ıslah-ı nefis için Kastamonu Kal'asında kal'abend olunmaları için hükm-ü hümâyûnum rica eylediği ecilden mahalinde şer'le görülüb mezbûrların üzerlerine töhmet-i merkûme şer'an sâbit ve zâhir olur ise kal'abendleri için emr-i şerifim yazılmışdır

Fî evâil-i Ş (Şaban) sene 1158

54-1

Halen Dîvân-ı Hümâyûnda Çavuşbaşı Ali Dame Mecduhuya hüküm ki:

Halen Bor sâkinlerinden Saadeddin Oğulları dimekle meşhûr es-Seyyid Abdülhalim nam kimesne bundan akdem reft silahdaran ocağı neferatından olub hilâf-ı şer'i şerif ve mugayir-i kanun ba'zı harekete taaddisi sebebiyle bâ-ferman-ı ali kal'abend ve mutasarrıfı olduğu esâmisi(?) ahere teveccüh olunmuşken bir iki seneden sonra bir takribiyle kendunu ıtlâk ve Asitane-i sâadetime gelub mutasarrıfı olduğu esâmisi için ocaklusunu bî-vech tacizden hüsn-ü olmayub kendunu tertîb ve vatan-ı asliyesine iclâsı mukteza olmağla ocak tarafından mübâşir yediyle vatan-ı asliyesine

iclâ'sı bâbında ferman-ı ali ricasına halen Sipahdâr Ağası olan Halil dame mecduhu i'lâm itmeğin vech-i meşrûh üzre amel olunmak için yazılmışdır

Fî evâil-i Ş (Şaban) sene 1158

54-2

Kütahya Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Kurunü'l-nüvvâb'ü-l.....Mudanya kazâsı nâibi mevlâna İshak Zade İshak zide ilmuhu südde-i sâadetime mektub gönderub medine-i Mudanya'da sâkin âyân ve ehli ve re'âyâ meclis-i şer'a varub medine-i mezbûrede mütemekkin Kefelu Oğlu Vireyoltu(?) nam zimmî kendu halinde olub hilâf-ı şer'î şerife kimesneye vaz' ve taaddisi yoğiken yine medine-i mezbûre mütemekkinlerinden olub ashâb-ı ağrazdan ba'zı zimmîler tahrîk ve ilkâlarıyla mesfûrun hakkında halen Asitane-i sâadetimde Rum Patriği tarafından.....üzre gönderilen kağıtlarına adem itaât eyledi diyu hilâfa vâki' ifk ve iftirâ ile patrik merkûmun inhâ'sıyla sâdır olan emr-i şerifim ile mesfûr Kütahya Kal'asına kal'abend olunub lakin mersûm Kefelu Oğlu kendu halinde ve vücûh ile mutî ve münkâd olub hakkında inhâ' olunan mevâdd-ı iftirâ....olub mesfûra gadr külli olmayub merhâmeten afv ve itlâk olunmak bâbında hükm-ü hümâyûnum verilmek ricasına vâki' hüsn-ü bi'l-iltimâs arz eylediği ecilden vech-i meşrûh üzre afv ve itlâk olunmak için yazılmışdır

Fî evâil-i Ş (Şaban) sene 1158

54-3

Ta'yin olunan çavuş mübâşeretî mahalinde mezkûr.....keyfiyet-i ahvalleri cümle ehl-i karye-i mezkûreden suâl olunub hakklarında mukaddeman arz ve inhâ' olunan fesâd ve şekâvet hilâf-ı inhâ ve gayri vâki' olduğu zâhir ve muhakkak olur ise kal'adan itlâk vesileleri tahliye ve eger hakklarında inhâ' olunan vâki' ise kemâ-kemân kal'ada.....Emr-i şerifim yazılmışdır

Evâil-i Ra (Rebî'ü'l-evvel) sene 1158

Tekrar itlâkları için emr-i şerif yazılmışdır

Fî evâil-i Ra (Rebî'ü'l-evvel) sene 1158

Hekimhanı Zabiti Olan el-Hac Ömer Zide Kadrehuya ve Hekimhanı Palangası Dizdârı el-Hac Halil Zide Hıfzıhuya hüküm ki:

Veziriâzam sâbık müteveffâ Köprülü Mehmed Paşa evkâfının evlâdiyet ve meşrutiyet üzere mütevellisi olan dustûr-u mükerrrem müş'ir menfîm nizâm-ı âlem halen karye muhafızı vezirim el-Hac Ahmed Paşa edâme Allahu ta'âlâ iclalehu mektub gönderub Gümüş kazâsında müşârünileyhin evkâfı karyelerinden Hacı karyesi dimekle ma'ruf karye sâkinlerinden İmam Abdülgafur ve Arab Oğlu (...) ve Kara Hacı Oğlu (...) ve Ağaç Oğlu Mustafa ve Hacı Salih Oğlu dimekle ma'ruf kimesneler kendu hallerinde olmayub dâima fitne-engîz ve şekâvet-i alûd ve vâkfın ihtilâl ve perâkende ve perîşan olmasına bâis olurlar diyu vakf-ı merkûmun fukara ve zuâfâsı müşârünileyh tarafına şikâyet zımmında i'lâm ve mahzar göndermeleriyle sâlif-üz-zikr beş nefer şakîler Hekimhanı Palangasında ıslah-ı nefis idinceye değin muhkem kal'abend olunmaları bâbında siz ki Hekimhanı zâbiti ve dizdârı mûmâileyhsiz size hitâben emri şerifim verilmek ricasına bi'l-iltimâs arz eylediği ecilden vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında ferman-ı alışanım yazılmışdır

Fî evâil-i Ş (Şaban) sene 1158

54-4

Arabgir Kadîsına ve Arabgir Sancağı Mütesellimine hüküm ki:

Sen ki Arabgir kadîsı mevlâna Abdülbaki zide fazluhusun sütte-i sâadetime mektub gönderub Arabgir kazâsında sâkin ulemâ ve sulehâ ve eimme ve hutebâ ve sadât-ı kirâm ve re'âyâ ve berâyâ bi-cemihum meclis-i şer'a varub kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Sirac Başı Oğlu Mehmed ve Hacı Veli Oğlu Mustafa nam kimesneler kendu hallerinde olmayub eşkıyadan olmalarıyla hevâlarına tâbi' birkaç nefer eşkıya ile yek-dil ve maan binyüzelli senesinde evlerini basub ehl-i ırz re'âyâ fukarası mezbûrların şerr ve şurûrlarından(?) emn ve râhatları kalmayub ahvalleri diğer gün ve perîşan olub eşkıya-i merkûmların zâhir olan taaddileri re'âyâ ve ehl-i fukaraları üzerinden men' murad eylediklerinde şer'i şerife ve hükkam ve zâbitine adem-itâatlerinden nâşî bir vechle icra-i hakk mümkün olmamağla gun be gun taaddileri

efzûn olub ahvâlleri diğ er gun olmağ la mezkûr Mehmed ve Mustafa diyar-ı âhere nefy ve refikâları te'dîb olunmak bâbında istid'â inayet ve husûs-u mezbûr minvâl muharrer üzre olunduğ u sen dahi ilmin muhit olmağ la hükm-ü hümâyûnum verilmek ricasına vâki' hüsn-ü bi'l-iltimâs arz eylediğ i ecilden zâbitleri ma'rifetiyle mahalinde ş er'a murafaa olub töhmet-i mezbûre üzerlerine ş er'an sâbit olur ise diyar-ı âhere nefiy olunmaları iç ün yazılmış dır

Fî evâil-i Ş (Şaban) sene 1158

54-5

Halen Dîvân-ı Hümâyûnumda Çavuş başı Olan Ali Dame Mecduhuya ve Limni Kadîsına hüküm ki:

Mehmed nam kimesne kendu halinde olmayub bu def'a hassa-i mezbûr nâibi arzı üzerine sahte işaret tahrîr ve kendu sû-i.....olduğ unu inhâ' ve tağrîr eylediğ i nefiy ve tağribi muktezâ olmağ la ta'yin olunan çavuş mübâşeretiyile Limni ceziresine nefy ve iclâ' olunub bilâ emr-i ali bir hatve mahalle-i ahire tecavüzüne ruhsat ve müsaadeden gayetü'l-gaye ittikâ olunmak bâbında ferman-ı alışanım sâdir olmuş dır buyruldu

Fî evâil-i Ş (Şaban) sene (1)158

55-1

Siroz Kazâsına Ocak Tarafından Husûs-u Mezbûr İç ün Mübâşir Ta'yin olunan Haseki Ömer Zide Mecduhuya ve Ocak İhtiyârları ve Âyân Vilayeti Kadîsını.....(...) Kal'ası Dizdârına ki:

Medine-i Siroz'da sükkân ulemâ ve sulehâ ve eimme ve hutebâ ve ocak ihtiyârları ve âyân vilâyeti vesâir fukara ve zuafâsı bi-cemihum meclis-i ş er'a varub yine medine-i mezbûr ahalisinden yeniçerilik iddiâsında olub kıbel-i ş er'ide verilen bir kıt'da hüccet-i ş er'ada mestûrû'l-esâmi olanların hakklarına.....olduğ u üzre mezbûrunun kendu halinde olmayub dâima fesâd ve ş ekâvet üzre ebnâ-i sebîlin râhlerini kat' ve kendulerini katl ve mallarını yağ ma ve garet derun-ı şehirde alet-i harb ile geşt ü güzâr ve ala-melâin-nâs(?) taaddisinden hüsn-ü olmayub ekser.....ümmet-i

muhammed ve re'âyâ ve berâyâ fukaralarının hanelerine girub emvâl ve eşyâlarını sirka ve ıyâllerine taarruz itmeleriyle eşkıya-i mezburdan say'-i bi'l-fesâd ve nizâ' tarik eşkıyalar oldukları cümlelerin ma'lûmları olmağla ve iktizâ iden cezâlarını tertib-i murâd olundukda cümlesi gıybet v firar eylemelinden nâşi istid'â hüccet-i şer'îye tahrir ve mezbûrlar fîmâba'd beldenize gelurler ise cümle ma'rifetle varub tertîb olmak bâbında der-alıyemden ferman-ı ali iltimasına vâki' hâl-i ber-minvâl muharrer olduğu müş'ir hüccet-i şer' ile sen ki Siroz kuzât-ı mevlânayı mûmâileyhsin virdiğin arz ve ahalinin mahzar birle arzuhalleri vilâyet-i merkûme ahalilerinden müslim ve kefereden birkaç nefer kimesneler berâyâ gidub huzûr-u alıyyeme irâede(?) ve kefilleri vech müşevvek üzre hüccet-i şer' ve arz ve mahzardan tağrîbi olub ocak tarafından haseki mûmâileyh mübâşir ta'yin olunmağla bir gün akdem mahaline varub medine-i Siroz ahalisinden ve yeniçerilik iddiâsıyla kendu hallerinde olmayub katl-ı nüfûs ve gasb ve garet emvâl ve hetk-i a'râz ve illeten derûn-ı şehirde alet-i harb ile geşt ve güzâr ve katl-ı nüfûs.....ve ba'zılarının hanelerine duhûl ile emvâl ve eşyaları ahz ve ıyâllerine taarruz üzre olan derun-u hüccet-i şer'ide mastûrû'l-esâmi eşkıya ve yaramazlar ma'rifet-i şer' ve cümle ma'rifetleri ile sırren ve alenen teftiş ve tefahhus ve bulundukları mahalde alâ-eyyi-hâlin ahz ve ele götürmeyub huzûr-u şer'a ihzâr mezbûrlardan hukûk-ı iddiâ ide hassası olanlar ile terâf'u ba'de geşt geru.....redd ve teslim ve ihkâk-ı hakk olundukdan sonra şekavet ve fesâdata ve katl-ı nüfus ve gasb-ı emvâl müteallik üzerlerine madde-i sübûtla ve gerek.....şekâvetleri ihbâr ile zahir verilir olanların şer'an hakklarında lazım gelan ukubât-ı meşruâları icra için kıbel-i şer'den hüccet-i şer'iyeleri ba'de'l-ihrac mezbûr cümle ma'rifetle icra ve isimlerine şer'an cezâları tertîb olunmak icab itmeyub kal'abend ile te'dîb-i iktizâ iderleri dahi ol-vechle habs ve kal'abend ve bu def'a ele götürmeyub firâr üzre olunanlardan her ne vakt medine-i mezbûreye gelurler ise ahz ve şer'le görölüb ana göre.....oldukları vech üzre hakklarından gelinub medine-i mezbûreyi eşkıyadan tathir ve temîn.....ve ibâd.....belâd kılunub ve bu bahane ile hudûd-ı şer'i şerif mugayir-i emr-i ali ve nâ-marzi bi-gayr-i hakk kimesneye dahi taaddi ve rencide olunmamak şartıyla temşiyet ve itimâm.....alâ-vech-i isti'câl arz ve ilâm ve ırsâl olunması fermanım olunmağın sen ki haseki mûmâileyhsin sen ocağın emekdâr ve umûr-u-diniye zâbitanından olmağla husus-u mezbûre için bâ-ferman-ı ali mübâşir tayin olunduğu ecilden bulunduğun mahallden kalkub varub medine-i Siroz ahalisinden olub balâda zikr ve.....olunduğu

üzre fesâd ve şekâvetleri hüccet ve arz ve ilâm ve mahzar birle inha ve ifâde olan murûr hüccet mezkûr olanları cümle ma‘rifeti ve marifeti şer‘le geregi gibi teftîş ve tefahuss ve alâ-eyyi-hâl ahz ve ele götürülüb ihzar-ı şer‘ ve hakklarında şer‘a lazım gelen ceza sezâları ve habs ve kal‘abendleri lazım gelenleri vech üzre ittihad ve edasına say‘ ve ihtimâm idub ihmâl ve müsâmahadan tamm-ı ham-ı maiyet ile hilâf-ı şer‘ ve mugayir emr-i ali vaz‘ ve hareketden ve bilâ cürm olanlara dahi arz ve taarruz olunmakdan bi-gayet ihzâr ve ihtisâb eyluyub hakikati üzre der- sâadetime arz ve ilâmlarını irsâl ve edayı hizmet eylemeye nuzul makdur ve say‘ bâ-mahsûr eyleyub hilâfindan hazer ve mücanebet idesiz diyu bi’l-fi’l dergah-ı muallam yeniçerileri ağası İbrahim Ağa dame uluvvuhu tarafından mühürlü mektub verilmekle vech-i meşrûh üzre amel olunmak içün yazılmışdır

Fî evâsıt-ı Ş (Şaban) sene (1)158

55-2

BirecikKal‘ası Dizdârına hüküm ki:

Hassa-i mezbûr kazâsı nâibi mevlâna Mehmed zide ilmuhu mektub gönderub fazlihunun hassa-i mezbûrda sâkin Kadî-Zade Emin Mehmed Ağa ve karındaşı oğlu Ebubekir hakkında sadr‘azam çukadârlarından Ebubekir mübâşeretiyile sâdır olan ferman-ı ali mahaline vusûlünde bi-gayr-i hakk zulmen katl olunan Gülsüm Oğlu Seyyid Ahmed Efendi demekle ma‘ruf kimesnenin varışları ile terâfu‘ şer‘ olundukda meclis-i şer‘ada....mezbûrun dahi dine müteallik mezbûr Mehmed Emin’den ve karındaşı Oğlu Ebubekir’den da‘va ve nizâ‘ yokdur diyu.....ikrâr eylediklerinden mâ‘ada madde-i mezkûrede zâhir ve.....ümme-i muhammed’in ve karındaşı Oğlu Ebubekir’in kat‘â alâka ve medhâlleri olmadığına nice şikâk ve mu‘temed aliye kimesneler alâ-tarîk-iş-şehâde meclis-i şer‘de.....ve yedlerine hüccet-i şer‘iye verilub ba‘de Hancerli Oğlu Hacı Osman demekle ma‘ruf kimesnenin emvâl ve eşyasını garet idenlerin hakkında sâdır olan ferman-ı ali ibrâz olunub murafaa-i şer‘ olundukda müddei mezbûr Hacı Osman bi’l-muvâcehe merkûm Emin Mehmed ve karındaşı oğlu Ebubekir’den kat‘a da‘vâ ve nizâ yokdur emvâl ve eşyamı garet idenler ma‘lumdur bunlar değildir dedikde merkûman imtisalü’l-emr.....kal‘asına kal‘abend olunub her vecihle cürm ve mağdûr olmalarıyla ve kazâda öteden beru ehl-i ırz ve.....ve murûr

ve ubûr idenlere.....ve ahali razı ve hoşnud olmalarıyla kal‘adan afv ve ıtlâk ve mukaddema verilen emr-in kayd-ı terkîn olunmak bâbında emr-i şerifim verilmek ricasına vâki hüsn-ü bi’l-iltimâs mevlânayı mûmâileyh ile Rişvan Voyvodası Ebubekir zide mecduhu başka başka arz ve ahalisi muhzır itmeleriyle vech-i meşrûh üzre afv ve ıtlâk olunub verilen emrin kayd-ı terkîn olunmak için yazılmışdır

Fî evâsıt-ı Ş (Şaban) sene (1)158

55-3(TERKÎN)

Ber-vech-i meşrûh kendusunun istid‘asına binâen mesfûr Kazer zımmînin ıtlâk-ı için emr-i şerifim yazılmışdır

Evâil-i Ş (Şaban) sene (1)174

İşbu emr-i şerifim kaydı mahalinde.....bir terkîn olunmak üzre sâdır olan ferman-ı ali mucebince terkîn olmuştur

Fî163

Eğin ve Arabgir kadîlarına hüküm ki:

Siz ki Eğin kadîsı mevlâna Abdüllati zide fazluhusun mektub gönderub Eğin kazâsına tâbi‘ nefsi Eğin kazâsında sâkin bi’l-cümle ehl-i islâm ve zımmîyan ve ehl-i ve re‘âyâ fukaraları bi-cemihum meclis-i şer‘a varub kazâ-i mezbûre sâkinlerinden zımmî tâifesinden zümre-i eşirradan Belhik Oğlu Kazer nam zımmî kendu halinde olmayub dâima hükkâm ve ehl-i örf yanlarına varub gerek ehl-i islâm gerek zımmî re‘âyâ fukaraları hilâf-ı inhâ’ gammz ve tecrîm celîl-i mâl itdirmek adet-i müstemeresi olduğundan gayri zımmî-i eşkıyaların birkaç nefer kimesneleri dahi yanına istishâb ve anların iânet ile kendune muhâlefet iden nice ehl-i örf kimesnelerin üzerlerine musallat olub darb-ı şerîr ile darb ve ırzlarını bâ-amel ve muradı üzre celîl-i mâla tasaddi birle ibâdullahı dâima rencide ve niceleri berbâd ve terk-i evtân itdirub muzır-ı nâs fitne ve fesâdından ehl-i ve re‘âyâ bi’l-cümle ‘aciz ve şerr-....dâima hukuk üzre olmalarıyla ahvâlleri diğer gun mesfûrun şerrinden bir-vecihle duracak halleri olmayub ekseri perâkende ve perîşan olmalarına bâis ve badi olacakları nümâyân olmağla mesfûr Kazer zımmî ehl-i ve ıyâliyle kazâ-i mezbûreden ihrac ve nefîy ve iclâ’ ve şer ve

hakklarını üzerlerinden men‘ ve def‘ olunmak içün emr-i şerifi alişan verilmek ricasına keyfiyet-i ahvâlleri der-devletmedârıma arz ve i‘lâm idiyor diyu ilhâh ve iltimâs itmemeleriyle hal-i minvâl-i meşrûh üzre olduğuna sen dahi ilmin muhit olmağın ol-bâbda hükm-ü hümayûnum verilmek ricasına vâki‘ hüsn-ü bi’l-iltimâs arz eylediğin ecilden mübâşir ma‘rifetiyle mesfûr Belhik Oğlu ehl-i ve ibâdullah Arabgir’e nefiy ve iclâ‘ olunmak içün yazılmışdır

Fî evâsıt-ı Ş (Şaban) sene 1158

55-4

Trabzon Kadısına ve Kavak Ustasına ki:

Kars-Erzurum sâkinlerinden olub birer neferle Asitâne-i Aliyyeme gelub meks ve ikâmet üzre olan Halil Efendi Zade Haydar Mustafa ve Şeyh Zade Mehmed Çelebi dimekle ma‘ruf kimesneler ile refîkleri kendu hallerinde olmayub livâ-i mezbûr erbâb-ı tımârını bilâ-muceb tımârların ve ba‘zı kimesnelerin dahi cihedin ref‘i ibkâ itdirderek nizâm-ı memleketin ihlâline bâis ve bâdi oldukları ecilden vilâyetlerine nefiy ve tağribleri muktezâ olmağla sen ki Kavak Ustası mûmâileyhsin ma‘rifetinle Trabzon’a giden sefâinden birine mezbûrunu vaz‘ ve Trabzon’a irsâl ve ondan dahi vilâyetlerine sevk ve isâl olunub Trabzon’a ve livalarına müş‘ir mevlânayı müşârünilyhsin arz götürmek üzre sefîne-i mezkûr reisine tenbih ve.....olunmak bâbında ferman-ı alişan yazılmışdır

Fî evâsıt-ı Ş (Şaban) sene (1)158

56-1

Samsun Kal‘ası Dizdârına hüküm ki:

Kurûnü’l-nüvvâbü’l-.....Tokat kazâsı nâibi Abdülbaki zide ilmuhu mektub gönderub medine-i Tokat mütemekkinlerinden ehl-i zimmet arazi re‘âyâlarından Dülgersekiz nam zımmînin ıyâl ve evlâdı bi’l-cümle meclis-i şer‘a varub mesfûr serkiz.....gammz ile aher-i tecrîm itdirdi diyu mukaddema ashâb-ı ağraz taraf-ı şer‘ ihbâr ve iltimâslarıyla bundan akdem kal‘a-i mezbûrda bâ-ferman-ı ali kal‘abend olunmağla mesfûrlar halen nân-ı nihâbe muhtâc ve bîkes ve fakirü’l-hâl olduklarından

gayri zımmî-i mesfûr dahi ba'de'l-yevm kendu halinde olmağla taahhüd ve kefil olmalarıyla mesfûr Dülgersekiz cürmü afv ve itlâk olunmak niyâbıyla(?) emr-i şerifim sudûruna bi'l-iltimâs arz itmeğın vech-i meşrûh üzre itlâk olunmak için yazıldı

Fî evâsıt-ı Ş (Şaban) sene 1158

56-2

Vezirazam Sabıkan Köprülü Mehmed Paşa'nın Lefke İli Sögüt Yanında Vâki' Bina Eylediği Han-ı Cedîd Vâkfi Zâbitine ve Kütahya Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Mütevefâ müşârünileyhin evkâfının evlâdiyyet ve meşrûtiyyet üzre mütevellisi olan hazine muhâfızı el-Hac Ahmed Paşa edâme edâme tâ'ala iclâhu mektub gönderub han-ı mezkûr evkâfından Bilecik kazâsına tâbi' Günüviran(?) nam karye sâkinlerinden Reis Hacı Mustafa ve Gülmaa(?) karyesinden Sarı Oğlu Hacı Mustafa ve Pelidözü karyesinden Hacı İsmail Oğlu Mehmed demekle meşhûr kimesneler kendu hallerinde olmayub dâima ibâdullahı zulm ve taaddi ve karyelerinde dürlü dürlü.....mürtekib ve ehli kimesnelerin üzerlerine ifk ve iftîra ve hetk-i ırz ve vâkfi mezbûrun i'sâ' rını ketm ve ihtifâ ve umûr-u vâkfın ihlâlâline bâis husûslarda tasaddî ve mu'tâd üzre vâki' olan tekâlifleride virme yub muhâlefet ve vâkf-ı mezbûrda bulunan tevliyet vekili olanlara kat'a itâat eylemeyub mezbûrların bu misullü ta'ribât(?) ve serkeşliklerinden mâ'ada sâir re'âyâyı vâkfi dahi ihtilâl eylemekden hali olmaduklarından umûr-u vâkfa ihlâl birle gadr-ı külli eyledikleri ve re'âyâyı ve vâkfdan vukûf-u tamı olan bî-farz müslimin müşârünileyh tarafına haber ve mezbûrların şerr ve mazaratlarından bir-vecihle emn değilleriz perâkende ve perîşan olunur ahvâlimizi der-devletimdâra arz ve i'lâm eyleye diyu ilhâh itmeleriyle sen ki han-ı cedîd ağa zâbiti mûmâileyhsin mezbûrlar ma'rifetinle ahz ve ıslah-ı nefis idinceye değin Kütahya Kal'asında kal'abend olunub müşârünileyh tarafından ıslahları arz ve mucébince emr-i şerifim sâdır olmadıkca sebepleri tahliye olunmamak bâbında emr-i şerifim verilmek ricasına bi'l-iltimâs arz eylediği ecilden vech-i meşrûh üzre amel olunmak bâbında ferman-ı alişan

Fî evâsıt-ı Ş (Şaban) sene 1158

56-3

Yalnız Oruc Oğlu Osman'ın ıtlâkı için emr-i şerif yazılmışdır

Fî evâhir-i S (Safer) sene (1)159

Felek Oğlu Mehmed dahi ıtlâk olunmuşdur

Fî evâsıt-ı Ca (Cemâziye'l-evvel) sene 1159

Bilecik Kazâsı Nâibine ve Kütahya Kal'ası Dizdârına hüküm:

Sen ki Bilecik kazâsı nâibi mevlâna Mustafa Sadık zide ilmuhusun sūdde-i sâadetime mektub gönderub kazâ-i mezbûre muzâfâtından han-ı cedîd ahalileri bi-cemihum meclis-i şer'a varub yine han-ı cedîd'den Felek Oğlu Mehmed ve Oruc Oğlu Osman nam kimesneler kendu hallerinde olmayub dâima ibâdullahı zulm ve taaddi ve îsâl-i mazarrat ile meşgul ve fesâd ve şekâvetlerinin nihayeti olmaduğundan gayri yine han-ı cedîdde mütemekkin ehl-i zımmet tâifesinden Dimitri ve Bali nam zımmîlerin şâb-ı emred oğulları ile cebren ve kahren fi'l-i şenî' kusûr eyledikleri bâbında ve mezbûrların ol-vecihle zulm ve taaddi ve fesâd ve şekâvetlerinden imtinâları bi'l-küllî ref' ve her-bâr han-ı cedîd derûnunda alet-i harb ile geşt ü güzâr ve nice ehl-i ırz kimesnelerin ırzlarına taarruz ve ehl-i iyâllerine dest-dırâzlık idub guna gun fisk ve şekâvet adet-i müstemirreleri olmağla mezbûran Mehmed ve Osman'ın şerr ve mazarratlarından halâsları için ıslah-ı nefis idinceye değin zâbitleri ma'rifetinle Kütahya Kal'asında kal'abend olunmalarını der-devletimdâra arz ve i'lâm idiyor diyu ilhah ve ibrâm itmeleriyle sen ki nâibi mûmâileyhsin hükm-ü hümâyûnum verilmek ricasına vâki' hüsn-ü bi'l-iltimâs arz eylediğin ecilden töhmet-i mezkûre bi'l-muvâcehe üzerlerine sâbit olur ise vech-i meşrûh üzre kal'abend olunmaları için yazılmışdır

Fî evâsıt-ı Ş (Şaban) sene 1158

56-4

Filibe Mollasına ve Eğridere Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Ser-cakırciyân(?) Ahmed dame mecduhu arzuhal gönderub Filibe Kazâsına tâbi' Degirmendere nam karye mütemekkinlerinden zümre-i cakırciyânından Minolaki

nam zımmî kendu halinde ve hizmet-i lâzimesin ve mîrî.....bahâsın edada kusûru yoğiken ashâb-ı ağrazın ifk ve iftirâlarıyla Eğridere palankasına vaz‘ ve kal‘abend olunub mağdûr olmağla merhamete cürm-ü afv ve ıtlâk vesilesiyle tahliye olunmak bâbında hükm-ü hümayûnum rica itmeğin mesfûr fîmâba‘d Filibe‘ye varmayub vilâyetine meks ve ikâmet eylemek şartıyla ıtlâk olunmak için yazılmışdır

Fî evâsıt-ı Ş (Şaban) sene 1158

56-5

Üsküdar Nâibine hüküm:

Sâbıkan cebhâne-başî halifesi olan Abdullah nam kimesne arzuhal gönderub kazâ-i mezbûra tâbî‘Nam mahallde ıyâl ve evlâdıyla ikâmeti ferman olunub lâkin mezbûrun illet-i mizâcî olub müdâvâya muhtâc olduğundan Asitâne-i sâadetime gelmek için istid‘a-i merhamet eylediğin bildurub ol-bâbda hükm-ü hümayûnum rica ve merkûm Abdullah Halife bundan akdem sâdır olan emr-i alışanım mucebince kadî Köyü nam mahalde ıyâl ve evlâdıyla ikâmet üzre olub vücûd-u illet olduğundan müdâvâya muhtâc ve mahall-i merkûma tabîb varub..... usret olmağla Asitâne-i Aliyyeme gelub hanesinde ikâmet itmek üzre istid‘â inâyet eylediği cebecibaşı Abdullah dame mecduhu i‘lâm itmeğin mûmâileyhin i‘lâmı mucebince amel olunmak için yazılmışdır

Fî evâsıt-ı Ş (Şaban) sene (1)158

57-1

Mihalic Kazâsı Nâibine ve Hüdavendigâr Sancağı Mütesellimine ve Kütahya Kal‘ası Dizdârına hüküm ki:

.....Kazâsı nâibi mevlâna el-Hac Mehmed zide ilmuhu mektub gönderub..... kazâsında sâkin ulemâ ve sulehâ ve eimme ve hutebâ ve sâdât-ı kirâm vesâir fukarası meclis-i şer‘a varub kazâlarının adet-i ağnam mukataası.....sâkin harac kise-darının uhdesinde olub bu sene-i mübarekede mukataa-i mezburu cebbareden askerlik iddiâsında olan Mihalic sâkinlerinden Kalfa(?) Oğlu Hacı Mehmed nam kimesneye ilzâm ve ol-dahi tam‘-ı hâmından nâşî mukataa-i mezbûr-u izdiyâd bedel-i iltizâm ile

sancak nahiyesi sâkinlerinden şekâvet ile meşhûr Köçek Mehmed Oğulları İsmail ve Mustafa nam kimesnelere ilzâm itmekle ol-dahi erâzil ve eşkıyayı başına cemm‘ ve kazâlarına gelub kanûn ve defterden izdiyâd kazânızdan bin gurus alurum diyu taaddi ve izdiyâd akçe tahsiline müsâit olmaduğundan mezbûr vilâyeti olan sancak nahiyesine gidub vakt-ı.....olmağla kazâ-i Mihalic‘den ba‘zı fukara Mihalic ve Kirmastı taraflarına evrâk.....getirdikde başında olan erâzil ve eşkıyaya otuz mikdârı re‘âyâ ahz itdirub ve karyesine götürüb der-zincir ve esir misullü gecelerde tomrukda(?) habs ve gündüz iş işledub cevır ve ezâsına bir-vecihle tâkat getüremediklerinden dokuzyüz gurus kabz olmak üzere ellerinden bir kıt‘a temessük alub beş altı fukarayı yine habsde alıkoyub maada sen akçe getürmek üzere itlâk idub külli gadr ve zulm-ı.....itmekle bundan akdem arz olundukda mezbûrlardan cebren aldıkları temessük geruye redd ve habsde olan re‘âyâ itlâk olunub mâl-ı mukataa-i mezbûru mezbûr Kalfa Oğlu nefse kendu tahsil eylemek üzere sâdır olan emr-i ali ile mahalline varduklarında merkûmların her biri gıybet ve şerrine sâlik ve zikr olunan dokuzyüz gurus mezbûr İsmail ve Mustafa’nın refikaları Kirmastı kazâsında Koca Serdar dimekle ma‘ruf Mehmed’in üzerinden nusarâ olmak üzere habs re‘âyânın ağzından temessük oldu ve mezbûr Mehmed fermanda zikr olunmamış diyu temessükü virmeyub ve kazâ-i mezbûrdan kâr u kisb ve aher mahallere giden re‘âyâyı yine habs ve tecrîm ve ol-temessük mucabince akçeyi virmezseniz taşra gidenlerinizi ahz iderum diyu taaddi ve ahvalleri diğır gun olmağla mezbûrların taaddileri men‘ ve mezbûr Mehmed’in mahbûs(?) olan fukaradan cebren aldığı temessük ashâbına redd ve teslim ve eğer inât ve muhâlefet idub itâat itmez ise zâbitleri ma‘rifetleriyle mezbûrlar Kütahya Kal‘asında kal‘abend olunmaları bâbında hükm-ü hümâyûnum verilmek ricasına vâki‘ hüsn-ü arz eylediği ecilden vech-i meşrûh üzere amel olunmak için yazılmışdır

Fî evâsıt-ı Ş (Şaban) sene 1158

57-2

İstanbul Gümrük Emini Seyyid İshak Zide Mecduhuya Kütahya ve Mudanya Kazâları Nâibine hüküm ki:

Hasan nam kimesne.....cezâsı tertîb olunan..... diyu ahz ve bâ-ferman-ı ali Tersâne-i Amiremde kürege vaz' olunmağla mezbûr Hasan fîmâba'd kendu halinde olub ve vâlideyi Saliha ile maan Kütahya'da ikâmet itmek ve bundan sonra yine mütenebbih olmayub bu taraflarda bir def'a dahi ahz olunur ise cezası tedîb olunmak şartıyla afv ve ıtlâk olunmağla sen ki gümrük emini mûmâileyhimsin mezbûr Hasan ile vâlideyi merkûm Saliha'yı Mudanya'ya ve andan dahi mahali mezkûra îsâl olunmak fermanım olmağın sen ki gümrük emini mûmâileyhsin mezbûr Hasan ile vâlideyi mezkûre Saliha'yı Mudanya'ya irsâl ve sen ki Mudanya nâibi mevlânayı mûmâileyhsin sen dahi mezbûranı Kütahya'ya îsâl ve sen ki Kütahya nâibi mevlânayı mûmâileyhsin vusullerinde merkûmânı Kütahya'da ikâmet itdirub aher mahalle gitmemelerine ruhsat ve cevâz göstermemek bâbında ferman-ı alışanım sâdır olmuştur

Fî evâsıt-ı Ş (Şaban) sene 1158

57-3

Eflak Kadîsına ve Bolu Voyvodasına ve Borlu Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Sen ki voyvodayı mûmâileyhsin südde-i sâadetime mektub gönderub Bolu Sancağında vâki' uhdende olan Eflak Kazâsına tâbi' Ömerler nam karye sâkinlerinden Abdurrahman nam kimesne kendu halinde olub ırzıyla mukayyed iken yine kazâ-i mezbûr sükkânlarından eşkıyadan Uzun Beşe Oğlu dimekle ma'ruf Salih ve Kadî Oğlu Osman nam kimesneler kendu hallerinde olmayub dâima ümmeti tahrîk ehli ve ıyâline taarruz ve ba'zılarını mâllarını sirkâ itmek adet-i müstemirreleri olduğundan bu def'â dahi mezbûr Abdurrahman'ın gece ile hânesine girub ırzına taarruz ve mâl ve eşyasını sirkâ itmekle da'va içün mübâşir ta'yin ve husûs-u mezbûr mezbûrların üzerine şer'an sübût olmuşken avneleri sebebiyle bir-vecihle mahalinde icrayı hakk mümkün olmamağla mezkûran şakîler bulundukları mahalde ahz ve ıslah-ı nefis idinceye değin Borlu Kal'asında kal'abend olunmaları bâbında emr-i şerifim verilmek ricasına vâki' halisin arz ve vech-i meşrûh üzre mezkûranın şekâvetleri Eflak kadîsı mevlânayı mûmâileyhsin Hüseyin Hafızı zide fazluhu dahi başka arz itmeğın zâbitleri ma'rifetiyle kal'abend olunmaları emrim olmuştur

Fî evâsıt-ı Ş (Şaban) sene 1158

57-4

Samsun Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Tokat Voyvodası el-Hac Ahmed zide mecduhu mektub gönderub medine-i Tokat sükkânından Hafız es-Seyyid Ömer ve Hacı Osman Oğlu Hacı Mehmed ve Cafer ve Mıhcı Oğlu es-Seyyid Emin nam kimesneler umûr-u mühimenin ta'tiline bâis olacak harekete cesaret eylediler diyu bundan akdem ilâm olunmağa mezbûrun mübâşir ma'rifetiyle ahz ve Samsun Kal'asına kal'abend olunub lakin mezbûrun huzûr ve ıyâl ve evlâdları kuvvet-i yevmiyeye muhtâc ve bîkes kalmalarıyla keyfiyet-i hâlleri bâde-l-tefahhus ıtlâk olunmaları için vâki' hali arz idiyor diyu iltimâs ve fî-l-hakika mezbûrlar mağdûr ve bilâ-cürm olundukları mesmûmuz ve mâlûmumuzdur diyu âyân-ı belde ve fukaradan ba'zı cemm-i gafir haber vormeleriyle bâde-l-yevm kendu hallerinde olub umûr-u beldeye müdâhale etmemek şartıyla kal'a-i mezbûrdan ıtlâk vesilesiyle tahliye olunmak bâbında vâki' hüsn-ü bi'l-iltimâs voyvoda mûmâileyh ve Tokat Kadîsı mevlâna es-Seyyid Mehmed Rıza zidet fazluhu başka başka arz eyledugun ecilden vech-i meşrûh üzre afv ve ıtlâk olmaları için yazılmışdır

Fî evâhir-i Ş (Şaban) sene (1)158

57-5

Selanik Mollasına ve Selanik Kal'ası Dizdârına ki:

Sâbıkan İlbasan müfettişi Tokadi İbrahim zide ilmuhunun hakkında şikâyeti mutazammın ve redd iden tahrîrata binâen kal'a-i mezbûrda kal'abend olunmak üzre fermanım olunub lâkin.....merhâmet olduğuna binâen cürm-ü afv ve ıtlâk olunmak için mûmâileyh arzuhalıyla istid'â-i inâyet ve mûmâileyh....Merhamet olmağla afv ve ıtlâkı bâbında emr-i şerifim sudûruna bi'l-fi'l şeyhü'l-islâm ve müftiyü'l-enam olan mevlânayı Mehmed Piri-Zade edâme ta'âlahu fazluhu işaret itmeleri işaretleri mucebince ıtlâk olunmak için yazılmışdır

Fî evâhir-i Ş (Şaban) sene 1158

58-1

(...) Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Karinabad serdârı Abdullah Çavuş ile Hezargrad Serdârı müteveffâ turnacıbaşı Mustafa Ağanın Oğlu ve Köstence sükkânından yigirmibeş bölük Uzun Ali Alemdâr ve Köstence ve Karasu serdârları olan yigirmibeş bölüğün Mehmed Prevadili serdengeçti ağası altmış iki cemaatin Asitâneli Hacı Bekir me'mur oldukları sefer-i hümayûnumdan nükûl eylediklerinden nâşî 'âyânlık iddiâsında olub ve fukaraya celil-i mâl sevdasıyla taaddi ve rencide üzre oldukları bundan akdem der-sâadetime arz ve mezbûrun bulundukları mahallde ahz ve kal'a-i mezbûrda kal'abendleri için emr-i şerifim sâdır olmağla haline merhâmeten afv ve itlâkını Halife es-Seyyid tabü'l-izâm azimetgiray dame uluvvuhu mektubuyla iltimâs ve Karinabad Serdârı merkûm Abdullah Çavuşun bundan akdem bâ-ferman-ı ali me'mur olduğu sefer-i hümayûna gitmekden nükûl idub 'âyânlık iddiâsıyla fukaraya celil-i mâl sevdasıyla taaddi ve rencide üzre oldukları arz olunan kimesneler ile maan ismi sâdır olan emr-i şerifim dahil olmağla bu def'a mezbûr Abdullah Çavuşun ehl-i ve ıyâline merhâmeten bâde-l-yevm hilâf-ı emr-i ali vaz' ve hareket bulunmağın üzre yalnız merkûm Abdullah Çavuşun itlâk olunması bâbında emr-i şerifim sudûrunu iftihârü'l-ümerâ-i ve'l-ekâbir bi'l-fi'l dergâh-ı muallâm yeniçerileri ağası İbrahim Ağa dame uluvvuhu i'lâm itmeğın mûmâileyhin i'lâmı mucibince itlâkı için yazılmışdır

Fî evâhir-i Ş (Şaban) sene 1158

58-2

İstanbul Gümrük Emini Olan Seyyid İshak Zide Mecduhuya ve Tekfurdağı Nâibine hüküm ki:

Tekfurdağı sâkinlerinden.....Mehmed nam kimesne südde-i sâadetime arzuhal idub bundan akdem serikâ töhmetiyle ahz ve kürege vaz' olunub ahvâli diğre gün olduğun bildurub afv ve itlâk olunmak bâbında emr-i şerifim rica itmeğın mezbûr Mehmed fimâba'd kendu halinde olub bu makule.....töhmet olan husûsdan mahalinde ve Tekfurdağı'ndan ikâmet idub bundan sonra yine ahz olunur ise ceza-i tertîb olunmak şartıyla afv ve itlâk ve andan giden sefaînden birine vaz' ve ıyâl ve evlâdlarıyla maan mahal-i merkûma irsâl ve îsâl için sen ki gümrük emini

mûmâileyhsin andan giden sefaînden birine vaz‘ ve vusûlunu müş‘ir mevlânayı mûmâileyhden arz getürmek için sefine reisine tenbih eylemek bâbında ferman-ı alışanım yazılmışdır

Fî evâhir-i Ş (Şaban) sene 1158

58-3

Halen Kars Canibi Seraskeri Vezir-i Sadr-ı Esbâk Ahmed Paşa’ya ve Erzurum Valisi Vezire ve Asitâne-i Saâdetimde Kars’a Varınca Vâki‘ Olan Vüzerâ ve Mîr-i Mîrân-ı Kirâm ve müvella vesâir Kadîlara ve Nâiblere ve Midillu Ceziresine ve Midillu Nahiyesine hüküm ki:

Bundan akdem üzerine lâzım olmayan ba‘zı umûra tasaddî eylediğuna binâen Midillu Ceziresine nefy ve iclâ’sı fermanım olan Drac İstevrani nam zımmî asitâne-i sâadetime gelmemek üzere bir takrîb ile itlâkı için emr-i ali ısdâr itdirdiğikden sonra Kars Canibinde vâki‘.....Tarafına kendusu i‘lâm olunmağından nâşî bu def‘a der-sâadetimden ta‘yin olunan (...).mübâşeretiyle mesfûr bulunduğu mahallde ahz ve mahbûsen yine cezire-i merkûmeye îsâl kemâ-fî-evvel anda ikâmet ve iclâ’ itdirilmek üzere ferman merkûm sedd ve sudûr olmağın iş bu emr-i şerifim ısdâr ve mübâşir mûmâileyh ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde siz ki vüzeradan müşâ ve mîr-i mîrân ve mevlâna vesâir mûmâileyhimsiz mesfûr İstevrani herkanginizin....emniyet ve taht-ı hükümetinde bulunursa.....ahz ve mübâşir mûmâileyhe teslim ile cezire-i merkûmeye tesyîr ve irsâl ve siz ki cezire-i merkûm nâibi ve patriği mûmâileyhsiz vusûlünde kemâ-fî-evvel cezirebend idub bir hatve mahal-i ahire gitmesine cevâz ve ruhsat göstermemeniz bâbında ferman-ı alışan yazılmışdır

Fî evâhir-i Ş (Şaban) sene (1)158

58-4

Kavala Kal‘ası Dizdârına hüküm ki:

Timur Hisar kazâsı nâibi mevlâna Derviş-Zade Seyyid Mehmed zide ilmuhu mektub gönderub Timur Hisar sâkinlerinden Taraklı-Zade Hüseyin ve Mustafa ve Ömer ile Köçek Usta Oğlu Salih ve Kır Ahmed ve Oğlu İbrahim ve Vartan Oğlu Ali

nam kimesnelerin bundan akdem ahvâlleri der-sâadetime arz olunmağla mezbûrlar Rumeli valisi ma‘rifetiyle ahz ve mahallinde husemâsıyla murafla ve üzerlerine tahrîr olunan mevaddın şer‘a sübûtu halinde Kavala kal‘asına îsâl ve kal‘abend olunmaları bâbında emr-i şerîfim sudûrundan sonra mezkûrlardan Hüseyin ve Mustafa ve Ömer mer‘î ve husemâlarından ba‘zılarını irzâ ve ba‘zıları dahi da‘vâlarından....ve kat‘a muhâsemet eylediklerini ba‘zı nifâk-ı müslimin bâde-l-ihbâr bundan sonra dahi mezbûrların husemâ ve müeddileri zuhûr ider ise yine huzûr-u şer‘ide şer‘ile murafla ve üzerlerine sâbit olan hukûku edâ eylemek üzre mezbûrun Hüseyin ve Mustafa ve Ömer’in kal‘a-i merkûmeden afv ve ıtlâk olunması bâbında inâyet ricasına arz eylediği ecilden vech-i meşrûh üzre fîmâba‘d kendu hallerinde olub üzerlerine şer‘le sâbit olan hukûk-u ibâdî ashâbına redd eylemeleri şartıyla afv ve ıtlâkları içün yazılmışdır

Fî evâhir-i Ş (Şaban) sene 1158

58-5

Ağrıboz Muhafızı ve Rize.....Kadîlarına hüküm ki:

Sen ki.....kadîsı mevlâna Mustafa zide fazluhusun sūd-de-i sâadetime mektub gönderub.....kazâsı ahalilerinden cem‘ gafîr ve cem‘ kesir meclis-i şer‘a varub Ağrıboz sancağında vâki‘.....Kazâsı sâkinlerinden Deli Hasan dimekle ma‘ruf kimesne birkaç seneden beru.....kazâsına varub sâkin ve kazâ-i mezbûrun re‘âyâ fukarasına cevır ve taaddi ve dâima gammız ve tecrîm adet-i müstemirresi olmağla.....kazâsının mâl ve ırzlarındanmukataa ve şakî merkûman.....âciz kaldıkları kazâ-i mezbûr ahalileri sâbikan Ağrıboz muhafızı sadr-ı esbâk vezirim Seyyid Mehmed Paşa adem Allahu ta‘ala iclalehuya varub nizâm-ı hal itdiklerinde bâde-l-yevm mezbûr Deli Hasan kazâ-i mezbûrda oldukça perâkende ve perîşan olacağlarını i‘lâm idub mezbûr Deli Hasa’nın fukaradan hilâf-ı şer‘i şerîf ve bî-gayri-hakk aldığı şer‘ide ba‘de-s-sübût ashâba istirdâd oldukdan sonra ehliyi ibâdullah vatan-ı asliyesi olan.....kazâsına nefîy ve bâde-l-yevm anda ikâmet eylemek üzre vezir-i müşârünileyh inhâ’sıyla vech-i meşrûh üzre emr-i şerîfim verilmişken mezbûr ziyâde mütegallice ve zulmeden olmağla itâat-i şer‘i şerîf ve inkıyâd-ı emr-i münîf eylediğinden nâşî başına cem‘ eylediği elli-altmış nefer eşkıya ile kazâ-i mezbûra duhûl ve garaz-ı kadimesinden icrâ eylemeleriyle binyüzellisekiz senesinde tekrar

karyelerimi basub emvâl ve eşyaları nehb ve garet ve katl-ı nüfûs eylediğinden gayri karye-i mezbûredan İsmail ve Hüseyin nam kimesneleri dahi bi-gayri-hakk alenen katl eylediğinden mâada ehl-i kazâya bâ-hüccet-i şer‘ ile beşbin guruşdan mütecâviz deyn-i meşini(?) variken henüz eda itmeden yedlerinden cebren ve kahren hüccetleri ve senedâtları ahz ve ba‘de re‘âyânın hilâf-ı şer‘i şerif ve bi-gayri-hakk tekrar üçbinikiyüzkırk guruşumuda dahi ahz ve gadr-ı külli idub zulm ve taaddisinin nihayeti olmamağla terâhhuman li‘l-ibâd(?) şâkî mezbûr Deli Hasan‘ın kazâ-i mezbûr ahalisinden hilâf-ı şer‘i şerif ve bi-gayr-i-hakk gasb ve garet eylediği emvâl ve eşyalarıyla bi-gayr-i-hakk...aldığı akçeleri mahalinde şer‘ ile görölüb icrayı şer‘ ve ihkak-ı hakk olunmak bâbında hükm-ü hümâyûnum verilmek ricasına vâki‘ hüsn-ü bi‘l-iltimâs arz ve dîvân-ı hümâyûnumda mahfûz kuyûd-u ahkâma müracaat olundukda vech-i meşrûh üzre emr-i şerifim verildiği mastûr ve mukayyed olunmağın ferman sâdır olan emr-i şerifim mucebince amel olunmak içün yazılmışdır

Fî evâhir-i Ş (Şaban) sene 1158

59-1

Bursa Kazâsında Olan Nâibine hüküm ki:

Tersâne-i Amiremde vâki‘ mahberen hademesinden Salih ve karındaşı Ahmed nam kimesnelerin valideleri ve evlâd ve ıyâlleri gelub bundan akdem.....Allahu ta‘ala Tersâne-i Amiremde vâki‘ mahberen saray(?) ihrâkından nâşî mahberen-i mezbûre hademesindenolan merkûm Salih ve ba‘zı hizmetinde istihdâm eylediği karındaşı mezkûr Ahmed tekâsüllerine binâen emr-i şerifimle Bursa‘ya nefiy ve iclâ olunduklarını bildurub merhâmeten afv ve ıtlâk vesileleri tahliye olunmak bâbında istid‘â inâyet eyledikleri ecilden mezbûran Salih ve Ahmed‘in afv ve ıtlâk olunmaları içün yazılmışdır

Fî evâhir-i Ş (Şaban) sene (1)158

59-2

Kefe Kadîsına hüküm ki:

Bu def‘a....Allahu ta‘ala Tersâne-i Amiremde vâki‘ mahberen sarayın(?) hademesinden kâtib-i evvel olan Rahmi nam kimesne sūdde-i sâadetime arzuhal gönderub merkûm hıdîmet-i mezkûreden azl ve Kefe’ye nefiy ve iclâ’sı ferman-ı hümâyûnum olub lâkin mezbûrun ahvali diğêr gun olduğunu bildurub cûrm-ü afv vesilesiyle tahliye olunmak bâbında istid‘â inâyet merkûm Rahmi afv ve ıtlâk olunmak içün yazılmışdır

Fî evâhir-i Ş (Şaban) sene (1)158

59-3

Rodoscuk Kazâsı Nâibine hüküm ki:

İstanbul sâkinlerinden Sebu nam zımmî gelub bunun zevcesi Zafire nam nasrâniye kendu halinde iken ba‘zı ashâb-ı agrazın hilâf-ı inhâ’ ve ifk ve iftirâları ve İstanbul tevâbi‘-i Rum Patriğinin iltimâsıyla bâ-ferman-ı ali Rodoscuk Kazâsına nefiy ve iclâ’ olunub mağdûre olduğunu bildurub afv ve ıtlâkı bâbında hüküm-ü mührüm rica ve sâdır olan ferman-ı âliyelerine imtisâlen mezbûr Sebu zımmînin zevcesi mezbûre Zafire nam nasrâniye fîmâba‘d kendu halinde olmak üzre nefsine ve hini mutâlebede huzûr-u hükkâma ihzârına sırren.....amirede vâki umur hassa derzilerinden Kumkapu kurbunda Çadırcı Ahmed mahalesinde mütemekkin Dimitri Veled Kostandi ve Atnaş ve Tedburğaki ve Tabib Benaki Veled Bevani ile zevci mesfûr Sebu Kefil olduklarını İstanbul mahkemesinde bâbı nâibi bâde-l tescîl afv ve ıtlâkını istirhâm eylediklerine nâib-i mûmâileyh mevlana Abdalbaki i‘lâm itmeğın i‘lâmı mucebince afv ve ıtlâk olunmak emrim olmuşdur

Fî evâil-i RA (Rebî‘ü’l-evvel) sene (1)158

59-4(TERKÎN)

İşbu emr-i şerifolan suret-i ferman-ı ali terkîn olub emr-i şerif yazılmışdır

Fî evâil-i R (Rebî‘ü’l-ahir) sene (1)158

Üsküdar Fî Edbil ve Şuur’a Varınca Yol üzerinde Vâki‘ Olan Kadîlara ve Nâiblere Şuur Palankası Dizdârına ki:

Sen ki Edlib Kadîsı Mevlâna es-Seyyid Mustafa zide fazluhusun mektub veziriâzam esbak müteveffâ Köprülü Mehmed Paşa evkâfından Edlib kazâsında sabıkan me'zûn bi'l-iftâ(?) olan Yasin Efendi nam kimesne kendu halinde olmayub re'âyâ-ı vâkf beynine ilkâyı ihlâl ile taraf-ı vakfından haremeyn.....ahalilerine muayyen o-irsâl olan hidde-i şerifenin ta'tiline bâis olub ve zımmetinde ehl-i ve re'âyânın onsekizbin gurusı aldığı(?) olduğu şer'an sâbit olmuşken meblâ-i mezbûru virmediğinden gayri refiki olan Hacı Hasun nam kimesne ile yek-dil ve icrayı arz sevdasıyla Sayda tarafından sefineye gelir ve Asitâne-i sâadetime azîmet eylemiştir diyu sen ki Edlib Kadîsı mevlânayı mûmâileyhsin sen arz ve ahalisi mahzar ve mezbûran Besin Efendi ve Hacı Masun her ne mahalde bulunurlar ise ahz ve Şuur palankasına vaz' olunmak içün emr-i şerifm verilmek ricasına evkâfı mezbûrun kaim-imakam mütevellisi olan el-Hac Hasan zide kadrehu arz eylediği bi'l-fi'l Başdefterdârım olan Yusuf dame uluvvuhu i'lâmı itmeğin i'lâmı ve mütevelliyi mûmâileyhin arzı mucebince kal'abend olmaları bâbında ferman-ı alîşanım yazılmışdır

Fî evâil-i RA (Rebî'ü'l-evvel) sene 1158

Bir sureti asitânen İskenderiye'ye varınca bahren ve İskenderiyeden Şuur'a varınca Vâki' Olan kazâdan ve.....ve Şuur Palankası Dizdârına hüküm ki(TERKİN)

59-5

Halen Dîvân-ı Hümâyûnumda Çavuşbaşı Olan Ali Dame Mecduhuya ve İnöz Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

İsmail zide kadrehu sūdde-i sâadetime arzuhal idub mûmâileyhin ber-vech-i mâlikâne uhdesinde olan Uzuncaabad Hasköy mukataası karyelerinden Ovacık karyesinde sâkin Papaz Dimitri ve İstadani nam zımmîler tahrik fitne ve hilekar dâima re'âyâ beyninde şekâvete müeddi olacak hareket ile re'âyâyı tahrîk ve.....ba'zı zor dâvalar ile asitâneye gelub gah mûmâileyhden ve gah kadîdan teşekkî ile hükkam.....ve mâl-ı mukataanın tahsîline ve mâl-ı mîrinin kesr ve noksanına badi ve bil-cümle re'âyâ fukarasını hükkâm-ı gammz ile tekdîr ve bu def'a dahi voyvoda mûmâileyhin aslı ve.....dava ile asitâne-i sâadetime gelub mezbûr dâvaya tasaddî

kaydında olduğu bildirub çavuş mübâşeretiyle mesfûran Papaz Dimitri ve İstadani zimmîler ıslah-ı nefis idinceye değin İnöz Kal'asında kal'abend olunmak bâbında emr-i şerifim rica eylediğı ecilden vech-i meşrûh üzre amel olunmak emrim olmuştur

Fî evâil-i RA (Rebî'ü'l-evvel) sene (1)158

59-6

Haleb Mollasına ve Rikâb-ı Hümâyûnumda Mîrahur Evvelim Olan Abdullah Dame Mecduhuya ve Antab Nâibine ve Haleb Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Sâbıkan Kilis Voyvodası Es-Seyyid Mehmed Battal ve karındaşı es-Seyyid Mehmed Emin nam kimesnelerin tasarruf eyledikleri defineye dâir mukaddema ihbâr olunan keyfin.....istitlâ zımmında Sâdır olan emr-i şerifim mucebince mezbûran su'âl ve tefahhus olundukda husûs-u mezbûr mahzar ifk ve iftirâ olduğunu ba'zı mevsûkü'l-kelim kimesneler ihbâr eyledikleri teşekkî Haleb Kadîsı mevlânayı mûmâileyhsin senin ve Antab kadîları bi'l-cümle 'âyân ve ahalileri tarafından der-Aliyyeme başka başka arz ve mahzarlar irsâlıyla ibka ve merkûman kal'adan itlâk olunmaları istirhâm ve istid'â olunub istid'âlar üzre bâde-l-yevm mâl-ı mezkûr bahanesiyle rencide ve remide olunub merkûman kal'a-i merkumdan itlâk vesileleri tahliye ve sen ki dizdârsın merkûmanı madde-i mezbûre içün merkûmanı kimesneye rencide ve remide itdirmeden hazer ve mücânebet eylemeniz bâbında ferman-ı alışanım sâdır olmuştur

Fî evâil-i RA (Rebî'ü'l-evvel) sene 1158

60-1

Bosna Valisi ve Rize.....Kadîsına ve.....Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Sen ki mevlânayı Ahmed zide fazlulusun südde-i sâadetime mektub gönderub kazâ-i mezbûr muzâfâtından.....Nâhiyesi ahalisi meclis-i şer'a varub nâhiye-i mezbûr ahalilerinden Goribu(?) Hasan ve Cuto(?) Oğlu Hasan Beşe ve Kara Ömer Beşe demekle ma'ruf kimesneler kendu hallerinde olmayub bâ-ferman-ı ali üzerlerine vukû' bulan tekâlif ve mâl-ı mîrinin tahsiline ehl-i beyinlerine ihtilâl ve ta'tiline ve şer'î şerife adem-i itâatleri öteden беру adet-i müstemirreleri olmağla merkûmlar ıslâh-

1 nefis için.....kal'asına kal'abend olunmaları bâbında vâki' hüsn-ü hükm-ü hümâyûnum verilmek ricasına bi'l-iltimâs arz eylediğin ecilden sen ki vezir-i müşârünileyhsin ma'rifetin ve ma'rifeti şer'ile mahalinde keyfiyetleri suâl ve arz olduğu üzere töhmetleri tahkik ider ise kal'abend olunmaları emrim olmuştur

Fî evâil-i RA (Rebî'ü'l-evvel) sene 1158

60-2

İznikmid Kadîsına ve İstanbul Gümrük Emîni Seyyid İshak Zide Mecduhuya hüküm ki:

Aişe nam hatun gelub İznikmid sâkinlerinden karındaşı Salih nam kimesne bundan mukaddem serikâ töhmetiyle ahz ve kürege vaz' olunub ahvâli perişân olmağla merhamete ıtlâk olunmak için hükm-ü hümâyûnum rica itmeğin mezbûr Salih fîmâba'd İstanbul ve havâlisinde ahz olunacak olur ise bilâ-emân cezası tertîb ve icra olunmak şartıyla kürekden ıtlâk ve sen ki emîni gümrük mûmâileyhsin ma'rifetinle İznikmid'e giden sefâinden birine hemşîresi mezkûre Aişe ile maan vaz' ve İznikmid'e nefy ve iclâ' ve vusûllerini müş'ir kadîsından arz alub götürmek üzere sefine reisine tenbih eylemek bâbında ferman-ı alîşanım sâdır olmuştur

Fî evâil-i RA (Rebî'ü'l-evvel) sene 1158

60-3

Limni Kadîsına ve Limni Kal'ası Muhafızısına (...) Zide Mecduhuya ve Kal'a-i Mezbûr Dizdârına hüküm ki:

Halen Bandırma serdârı olan Salih Ağa'nın ba'zı hilâf-ı marzi hareket ile şer'îât ve fezâhatı zûhur idub kenduden ehl-i ve fukara mutazarrır mükerrer oldukları ihbâr olmağla teraffu hâl-ı ibâd için merkûm Salih bulunduğu mahalde bâ-mübâşir ma'rifeti ve ma'rifeti şer'le ahz ve ıslah-ı nefis için Limni Kal'asında kal'abend olunması bâbında ırsâl olunması vusûlünde gerektirdiği Serdâr merkûm Salih Limni Kal'asında habs ve kal'abend eyleyub tekrar mühürlü mektub mucebince emr-i şerfîm sâdır olmadıkça ıtlâk eylemeyesiz diyu bi'l-fi'l dergâh-ı muallâm yeniçerileri ağası

olan İbrahim Ağa dame uluvvuhu tarafından mühürlü mektub verilmekle vech-i meşrûh üzre amel olunmak için yazılmışdır

Fî evâil-i RA (Rebî'ü'l-evvel) sene (1)158

60-4

Kuşadası ve (...) Kadîlarına ve Kazâ-i Mezbûrlar Serdârlarına ve Ocak İhtiyarlarına ve 'Âyân Vilayetine hüküm ki:

Dârüssaâdetim ağası nezâretinde olan evkâfdan mütevfî Öküz Mehmed Paşa vâkfi mukataalarından Kuşadasında sâkin Çeşmeli Oğlu Hacı Mehmed dimekle ma'ruf kimesne yeniçerilik ve 'âyânlık iddiâsında olmağla dâima kendu halinde olmayub ehl-i vilayeti.....mutazarrır ve mütekerrir eylediğinden gayri haremeyn-i şerifeyn mukataasından Haseki Mukataası re'âyâsını tekdir ve mütagalibeye istinâden ile mukataa-i mezbûre umûrunu muhtell ve müşevveş.....umûruna müdahale ve eşkıyayı tahrîk ile nizâm-ı mukataa ve fukaranın ihtilâlîne bâis her vecihle tağribde tedîblerine.....olduğunu inhâ' ve ihbâr eylemeleriyle mezbûr Çeşmeli Oğlu Hacı Mehmed rahmetü'l gaffiren diyar-ı ahire iclâ' ve fîmâba'd afvçün emr-i şerifim sâdır olmadıkça Kuşadası'na ve Gümrük Haseki Mukataası taraflarına varmamak üzre istid'a-i inâyet mezbûrun ber-vech-i muharrer teşekkî ve nizâm-ı hâl olunmağla rahmetü'l-gaffiren Mezbûr ıslah-ı nefis için diyar-ı ahire iclâ' olub ve fîmâba'd afv için emr-i şerifim sâdır olmadıkça mahal-i mezbûrlara varmamak üzre mahal-i ahire nefy olunması fermanım olunmağın iş bu emr-i şerifim ısdâr ve (...) ile irsâl olmuştur vusûlatında vech-i meşrûh üzre amel ve hareket infaz ve icrasına say' ve dikkat ve hilâfından dahi.....ve mücânebet eyleyesuz diyu bi'l-fi'l dergâh-ı muallâm yeniçerileri ağası olan İbrahim Ağa dame uluvvuhu tarafından mühürlü mektub verilmekle vech-i meşrûh üzre amel olunmak bâbında ferman-ı alîşanım yazılmışdır

Fî evâil-i RA (Rebî'ü'l-evvel) sene 1158

60-5

Ruscuk Kadîsına hüküm ki:

İbrahim zide mecduhu gelub mûmâileyhin evlâdiyet ve meşrûtiyet üzre mütevellisi olduğu merhûm ve mâğfûrunleyh Murad Han Sultan tabe sırhu efkafi karyelerinden Ruscuk kazâsına tâbi‘.....nam karye sâkinlerinden Süleyman nam kimesne ile Mardul nam zımmî kendu hallerinde olmayub fukara re‘âyâsı ehl-i örfe gammz ve tecrîm itdirmek adet-i müstemirreleri olmağla mezbûrlar karye-i mezbûrede tavattun itirilmeyub nefiy olunmaları bâbında emr-i şerîfim verilmekle el-hâletü hâzihi mezbûrlar fîmâba‘d kendu hallerinde olmak üzre karye-i mezbûre ahalisi tekeffül.....mezbûrlar kendu kendu hallerinde olub umûr-u re‘âyâya karuşmamak üzre afv ve itlâk olunmak bâbında emr-i şerîfim rica eylediği ecilden vech-i meşrûh üzre itlâk olunmaları için yazılmışdır

Fî evâil-i RA (Rebî‘ü’l-evvel) sene (1)158

61-1

Siroz Namı Diğer Nefî Kadîsına ve Kime Sancağı Mütesellimine ve (...) Kal‘ası Dizdârına hüküm ki:

Ali nam kimesne ile Fatıma nam hatun südde-i sâadetime arzuhal idub bunlar kendu hallerinde ırzlarıyla meşgûl iken kazâ-i mezbûr sükkânından zulm ile marûf ve şekâvet ile mevsuf sahib-i cemiyet olan Çömek Oğlu İbrahim nam şâkî yüz mikdârı sekbân ve erâzil tâifesiyle gelub cebren ve kahren hânelerini basub sekizyüz mikdârı koyun ve iki arab kölesi ve üç.....katır vesâir emvâl ve eşyalarını nehb ve garet eylediklerinden maâda zevci Seyyid Osman ve oğulları Seyyid Halil ve Seyyid Ahmed ile iki kızlarını bi-gayri-hakk katl ve maktullerin lâşeleri kenef içinde çürüyüb zâi olunub bunun emsâli zulm ve teâdisinin nihayeti olmayub ahvâlleri perâkende ve perişân olduğunu bildurub mezbûrlar ile teraffu-u şer‘a ve töhmet-i merkûme sâbit olur ise merkumun Çömek Oğlu İbrahim’i kal‘abend ve keyfiyet-i âlâ vukû‘ arz olunmak bâbında sen ki mütesellim-i mûmâileyhsin sana hitâben hükm-ü hümâyûnum rica eyledikleri ecilden mezbûr ile terafu şer‘ ve şer‘an üzerine töhmet-i merkûm sâbit olur ise merkûm Çömek Oğlu İbrahim’i kal‘abend ve keyfiyet-i âla vukû‘ surret-i sicilatıyla arz ve i‘lâm olunmak için yazılmışdır

Fî evâsıt-ı RA (Rebî‘ü’l-evvel) sene 1158

61-2

Sultaniye ve (...) ve (...) Nâibleri Zide ilmuhum ve İnöz Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

İstanbul ve tevâbî-i Rum Patriği Pasipos nam patrik südde-i sâadetime arzuhal idub patrikliğine dahil Sultaniye Kazâsında sâkin Acı(?) Doğduri ve Acı Melkis nam zımmîler kendu hallerinde olmayub şerîr ve telbisât ve fitne ve fesâd ile re'âyâyı tahrîk ve ihlâl ve dâima sû-i hâl üzre hareket ve her gelen nâiblerin nâiblerine varub re'âyâyı gammz ve tecrîm muzırr-ı nâs olduklarından gayri mâl-ı mîrinin tahsiline mâni' ve derun-u kilise de incil kitabına ve re'âyâyı şetim ve bunun emsâli fesâd ve şekâvetinin nihayeti olmaduğundan re'âyâ fukarası.....üzre ahvâlleri ifâde itmeleriyle mesfûrların şerr ve mazaratları re'âyâ üzerinden def' ve ref' olunmak lazım geldiğün bildurub fukarayı merhâmeten def' ve şerr ve mazaratları içün bulundukları mahalde çavuş mübâşeretiyle ahz ve İnöz Kal'asına muhkem kal'abend olunmaları içün hükm-ü hümayûnum rica itdiğün vech-i meşrûh üzre amel olunmak içün yazılmışdır

Fî evâsıt-ı RA (Rebî'ü'l-evvel) sene (1)158

61-3

Boğaz içinde vâki' yalısına gelub anda ikâmet eylemek içün emr-i şerifim yazılmışdır

Fî evâhir-i CA (Cemâziye'l-evvel) sene (1)159

Sâbıkan Ruznamce Evvel Olub Gece Tabir Çiftliğinde İkamet ve Mukataası Olan.....Eylemeye Mezûn Ahmed Dame Mecduhuya ki:

Sen ki mûmâileyhsin.....hal bazı aliyemden olub bu hilâlde Edirne'de ikâmetine izin ve ruhsat hümayunum.....İş bu emr-i şerifim ısdâr ve (...) irsâl olunmuşıdi imdi vusûlünde sen ki mûmâileyhsin fîmâba'd bulunduğü mahalde meks ve tevkifi...itmeksizin ferman olduğunu.....yola çıkub medine-i merkûmeye vürud ve vusule.....ve badel vusul mahmiye-i Mezkûrede meks ve ikâmet ile..... Ömr ve ba'zı zor efvânEylemek bâbında ferman-ı alışan yazılmışdır

Fî evâsıt-ı Ra(rebî'ü'l-evvel) sene (1)158

61-4

Midillu Nâibine ki:

Sâbıkan emin Tersâne-i Amirem Ali zide mecduhu cezire-i mezbûreye nefiy ve iclâ' olunalı sekiz ayı mütecâviz olub kendinin ve ehli ve ıyâlinin halleri perişân mükedder olmağla emânet hesâbını reviyet ve zimmetinde mâl-ı miri zuhûru ider ise edâ-i mükâfatı hâvi karındaşı Müdderis Karaman El-Hac İshak zide ilmuhu arzuhal inhâ' ve istid'â itmeğın mûmâileyhin cürm-ü afv ve ıtlâk-ı içün lisânen.....sudûr olan ferman-ı hümâyûn mucebince ıtlâk olunmak içün yazılmışdır

Evâsıt-ı Ra (Rebî'ü'l-evvel) sene (1)158

61-5

Kirmastı Nâibine hüküm ki:

Kirmastı kazâsı nâibi mevlâna Ahmed zide ilmuhu sūdde-i sâadetime arzuhal idub Kirmastı kazâsı kurâlarından.....nam karye sâkinlerinden Kara Mustafa Oğlu Ali nam kimesne kendu halinde olmayub dâima ehl-i ırz kimesnelere taarruz ve rencide ve şetîm eylediğinden mâ'ada şer'î şerife mühin ve tahkir ve 'isyân üzre olub cümle ibâdullah yed ve lisânından mütezzî ve mutazarrır bir-vechle şerrinden eminleri değilleriz bâde-l-yevm kazâmızdan kazamıza üç sâat tahrîb Mihalic kazâsında iskân olunmasına ahaliden cümle kesîr müslimin meclis-i şer'a varub nizâm-ı hâl ve ahvâllerini der-i devletmedârıma arz ve i'lâm olunmasına iltimâs itmeleri emr-i şerifim verilmek ricasına vâki' hüsn-ü bi'l-iltimâs arz eyledüğün ecilden vech-i meşrûh üzre fî-mâ-ba'd bir ferde itâle-i lisân eylememek üzre tenbih ve mütenebbih olmaz ise iclâ' olunmak içün yazılmışdır

Fî evâsıt-ı RA (Rebî'ü'l-evvel) sene 1158

61-6

(...) Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Mevlâna Ohri Kadîsı el-Hac İbrahim zide fazluhu südde-i sâadetime mektub gönderub halen Ohri sancağı mutasarrıfı Mahmud Paşa'nın kethüdası Ömer ve Ohri mütesellimi Durmuş ve Deyre(?) mütesellimi Salih ve bir müselleme Hüseyin Kethüda dimekle ma'ruf kimesneler için halen İstarova kazâsı ahalisini kendu hallerinde olmayub hanemizi basub adamlarımızı katl eylediler diyu teşekkî ve kal'a-i mezbûrede kal'abendleri için emr-i şerifim sâdır olub lakin ifk iftirâ ve buhtân-ı azimedir diyu mevlânayı mûmâileyh ile Ohri Sancağı Mutasarrıfı Mahmud dame iclalehu ile İstarova Kadîsı Kadî-Zade Abdullah zide ilmuhu başka başka arz ve bâlâda mastûr'l-esâmi dört nefer kimesnelerin haklarında bundan akdem olan teşekkî mahzar iftira olduğı Ohri kadîsı mevlânayı mûmâileyh arz itmekle ancak Ömer Kethüdanın afv ve ıtlâkını bi'l-fi'l dergâh-ı muallâm yeniçerileri ağası olan İbrahim Ağa dame uluvvuhu i'lâm itmeğın i'lâmı mucebince yalnız Ömer ıtlâk ve kayd-ı terkîn olunmak için ferman-ı alışanım yazılmışdır

Fî evâhir-i RA (Rebî''l-evvel) sene 1158

62-1

Limni Kal'ası Dizdârına ki:

Boryar(?) Hafız Mehmed nam kimesne bundan akdem Limni Ceziresine bâ-ferman-ı ali ba'zı töhmet ile nefiy ve cezire-i mezbûrede cezirebend olmağla lakin merkûmun şeyh vesâir ehl ve ıyâlî zelîl ve sefil ve sergerdân leyl- aşâyâ muhtâc ve bir akçe ve bir habbesiz bırağub gitmekle merkûmun cezire-i merkûmede afv ve ıtlâk olunması bişeleri(?) mezkûr istirhâm idub bi'l-fi'l Şeyh'l-İslâm ve Müfty'l-Enâm olan Piri-Zade Mehmed edame iclalahu fazluhu merkûmun afv ve ıtlâk olunması iltimâs itmeleriyle fîmâba'd kendu halinde olub bu makule muceb töhmet olursada olmamak şartıyla vech-i meşrûh üzre afv ve ıtlâk olunmak için yazılmışdır

evâhir-i RA (Rebî''l-evvel) sene 1158

62-2

Bursa Kazâsı ve Şehirköy' Nahiyesi Nâiblerine hüküm ki:

Şehirköy'ü sâkinlerinden olub serdâr-ı sâbık Çelebi Hüseyin Çavuş dimekle ma'ruf kimesne südde-i sâadetime arzuhal idub bunun ehl-i ve re'âyâ beyinde ba'zı taaddi.....bâis hareket nâ-marziyesinden teşekkî olub arz ve i'lâm olunmağla serdârlıktan ref' ve salâh-ı hali zâhir olunca ehli ve ıyâliyle Bursa canibinde meks ve kıyâm eylemek üzre bundan akdem ocak mektubu mucebince emr-i ali sâdır olmağla ehl ve ıyâliyle Bursa'dan mütecâviz Bursa tarafında ikâmet ve sefil ve sergerdân ve mükedder'ül-ahval olduğun bildurub afv ve ıtlâk olunmak bâbında hükm-ü hümâyûnum rica ve merkûm Hüseyin fîmâba'd bu misullu hareketde bulunmayub kendu halinde olmak üzre haber vermeleriyle ıtlâğı bâbında emr-i şerifim sudûr için bi'l-fi'l dergâh-ı muallâm yeniçerileri ağası olan İbrahim Ağa dame uluvvuhu i'lâm itmeğın i'lâmı mucebince ıtlâk olunmak için yazılmışdır

Fî evâil-i L (Şevval) sene 1158

62-3

İtlâkı için emr-i şerifim yazılmışdır

Fî evâil-i L (Şevval) sene (1)158

Bandırma Kazâsı Nâibine ve Limni Serdârı ve Âyân ve İşerlerine hüküm ki:

Kazâ-i mezbûrda yeniçeri serdârı olan altmışüç cemâatinde Salih nam yeniçeri kendu halinde olmayub civâr kazâda bulunan Abdudullah îsâl-ı mazarratından hali olmaduğundan nâşî ba'zı erâzil ve eşkıyayı başına cem' ve sâlif vilâyetine envâ' cesaret ve guna gun cevır ve eziyet ve katl-ı nüfûs eyleduğu mükerreren arz ve i'lâm olunub ıslah-ı nefis için Limni Kal'asına nefiy ve kal'abend olunmasını hâvî sâdır olan ferman-ı ali ile ocakdan kul çavuşumu ta'yin ve irsâl olunmuşken itâat-i emr-i alişan itmeyub ta'yin olunan mübâşiri iğfâl ve habs ve haline murûr i'lâm götürdüb yine adet-i sâlifesi üzre fezâhat ve şekâ ve fitne mübâderet eylediği muayyen olmağın bî-eyyi-vechingan ele getürdülüb hassa-i şeref-sudûr olan ferman-ı şerifim mucebince Limni kal'asına kal'abend olunmak için bu def'a dahi ocak tarafından sâbıkan Köçek Çavuş vekili olan el-Hac Mehmed Çavuş zide mecduhu müstakillen mübâşir ta'yin ve irsâl olunmuşdur imdi vusûlatı gerek kazâ-i mezbûrun âyân ve kârdâni ve gerek civar kazâda bulunan kasabât ve nevâhilerinin serdâr ve ahalileri ile merkûm serdâr Salih

ele getirölüb ba'de fî müstakillen mübâşir ta'yin olunan mûmâileyh ile Limni Kal'asına irsâl ve sen ki dizdârı merkûmsun mezbûru vusûlünde Islah-ı nefis için kal'a-i merkûmda kal'abend idub tekrar emr-i şerifim sâdır olmadıkça ıtlâkından hazer eylesesun ve sen ki mübâşir mûmâileyh el-Hac Mehmed Çavuş zide mecduhusun bâ-ferman-ı ali me'mur olduğun vech üzre mezkûr Serdâr Salih'i ele götürüb kal'a-i mezbûrda kal'abend itmekde bir dürlü taksîrat itmeyub hilâfdan bi-gayet hazer ve mücânebet eylesesuz diyu bi'l-fi'l dergâh-ı muallâm yeniçerileri ağası olan İbrahim Ağa dame uluvvuhu tarafından mühürlü mektub verilmekle vech-i meşrûh üzre amel olunmak için yazılmışdır

Fî evâil-i L (Şevval) sene (1)158

62-4

Trabzon Kadîsına İstanbul Gümrük Emini Olan es-Seyyid İshak Zide Mecduhuya hüküm ki:

Ahmed nam kimesne Köçek ile Sofya'da bir emirin hânesine sekraren girub mezbûr ahz olunmağla sen ki gümrük emini mûmâileyhsin ma'rifetinle Trabzon'a giden sefâinden birine vaz' ve mahbûsen vilayeti olan Trabzona nefiy ve iclâ' ve Trabzon'a vusûlatı müş'ir mevlânayı mûmâileyhden arz getürmek üzre sefîne-i mezbûre reisine tenbih eylemek bâbında ferman-ı alışanım yazılmışdır

Fî evâil-i L (Şevval) sene 1158

62-5

Kadîsı ve Ayvalık Kazâsı Nâibi Karasi Sancağı Mütessellimine ve Limni Kal'ası Dizdârına hüküm:

Sen ki Ayvalık Kazâsı nâibi mevlâna Mustafa zide ilmuhu mektub gönderub Ayvalık sâkinlerinden zabıta olan Mehmed nam kimesne meclis-i şer'a varub Ayvalık Kazâsı derununda beş on mikdarı zımmi tâifesinden eşkıya bera(?) olub ma'rifet-i şer'ile üzerine varulub içlerinden birini ahz eyledikde mezbûr şakî keferelerden Ahi Habu ve Zafber ve Ahi Bennah ve Ahi Kuluklu ve Kolali Bani ve Bahçeci Oğlu Prşekve ve Fenat Oğlu diğer Bani nam şâkîler hevâlarına tâbi' onbeş nefer şakî ile

cumhûr idub üç def‘a zâbitlerin konağı basub ve iki def‘a mahkemeyi basub dürlü dürlü nâ-şer‘a.....eylediklerinden re‘âyâ fukaraları meclis-i şer‘ide mezbûr şâkîler için eşkıyadan olub bu misullu mazarat(?) adet-i müstemirreleri ve mukaddema dahi üç beş def‘a mahkemeyi ve zâbitlerini basub ve üzerlerinde olan gerek miri ve gerek ispencleri tahsîli mümkün olmayub etrâf ve eknâfda müslümanların emvâl ve erzâkları nehb ve garet ve ehl ve ıyâllerini rencide ile külli hasâret ve re‘âyâ fukarasının kimini katl ve kimini tecrîm idub ve ebnâyâ-i sebin yoluna inub kat‘-ı tarîk itmekden hüsn-ü olmamalarıyla eşkıya-i mesfûrlar ıslah-ı nefis için Limni Kal‘asına nefiy olunmaları bâbında emr-i şerîfîm verilmek ricasına vâki‘ hüsn-ü bi‘l-iltimâs arz eylediğin ecilden vech-i meşrûh üzre amel olunmak bâbında ferman-ı alîşanım yazılmışdır

Fî evâil-i L (Şevval) sene 1158

63-1

İstanbul Gümrük Emîni (...) ve Tekfurdağı Nâibi ve Tekfurdağı’ndan Üsküb’e Varınca Vâki‘ Olan Kadîlara ve Nâiblere hüküm ki:

Taraf-ı şer‘iden irsâl olunan Mevlâna Mehmed Emin zide ilmuhunun Üsküdar’a tâbi‘ İstavros karyesinde akd eylediği meclis-i şer‘ide İstavros bağcesi Ustası Üskübî Mehmed nam kimesneyi îd-i şerîf gecesi vakt-i mağribde karye-i mezbûre hâricinde Fıstıklı(?) nam mahalde ahz ve meclis-i mâkud mezkûre ihzâr ve mezbûr Mehmed karye-i mezbûrede geşt ü güzâr idub mechûlü’l-ahvâl olmağla bundan akdem karye-i mezbûrede ba‘zı kimesnelerin menzili acılıb eşyaları sirkâ olunmağın mezbûr Mehmed.....töhmîet olduğun karye-i mezbûre ahalisinden ma‘lûmü’l-esâmi müslimin muvâcehesinde ihbâr eylediklerini mevlânayı mûmâileyh mahalinde tahrîr ba‘de maan mürsel-i ümenâş şer‘le meclis-i şer‘a gelub alâ-vukû inhâ’ ve ihbâr eylediğini mevlâna Üsküdar nâibi Mehmed zide ilmuhu i‘lâm itmeğîn sen ki gümrük emîni mûmâileyhsin ma‘rifetinle Mezbûr Mehmed’i Tekfurdağı’na giden sefâinden birine vaz‘ ve mahbûsen Tekfurdağı’na irsâl ve andan dahi kazâyâ kazâ vilâyeti olan Üsküb’e sevk ve îsâl olunub Tekfurdağı’na vusûlatı müş‘ir mevlânayı mûmâileyhden arz alub götürmek üzre sefîne-i mezkûr reisine tenbih olunmak ferman-ı alî olmağın sen ki gümrük emîni mûmâileyhsin ma‘rifetinle mezbûru vech-i meşrûh

üzre Tekfurdağı'na irsâl ve andan dahi kazâyâ kazâ vilâyeti olan Üsküb'e sevk ve îsâl olunmak bâbında ferman-ı alişan yazılmışdır

Fî evâil-i L (Şevval) sene 1158

63-2 (TERKÎN)

Mesfûrların subaşlarıyla yanlarında vukû' bulan nizâları şer'ile....verilmek için ferman-ı ali sâdır olduğundan binâen ber-muceb ferman kayd-ı terkîn olmuşdur emr tahrîr olmuşdur

Fî evâhir-i M (Muharrem) sene (1)159

Kapıdağı Nâibine hüküm ki:

Senki mevlânayı mûmâileyh Abdûlgani zide ilmuhusun mektub gönderub İstanbul'da medfûn merhûm ve magfûrû'n-leh şehr-idâde(?) Sultan Mehmed Han tâbe serâhun evkâfından mahmiye-i Galata muzâfâtından nefsi-i Kapıdağı hazinedârı ve zâbiti olan el-Hac Ahmed zide kadrehu meclis-i şer'a varub vakf-ı mezbûr kuralarından nahiye-i mezbûre tâbi' Buca karyesi sâkinlerinden Karnefeb Üskübli nam zimmîler kendu hallerinde olmayub guna gun fîsk ve fesâd ve mâl-ı mukataanın hazinenin îsâl ve.....ve ihfâ' eylemeleriyle zimmîyan mesfûran ahz ve ıslah-ı nefsi olunmak için kürege vaz' olunub sâirlerin dahi mâl-ı hazine ve mukataaya muhâlefet ve muârazaları men' ve def' olunmak için emr-i şerifin verilmek ricasına bi'l-iltimâs arz eylediğin ecilden vech-i meşrûh üzre kürege vaz' olunmak için yazılmışdır

Fî evâil-i L (Şevval) sene 1158

63-3

Kütahya Mütesellimine Harmancık Kazâsı Nâbinine Kütahya Kal'ası Dizdârına ki:

Sen ki Harmancık kazâsı nâibi mevlâna İbrahim zide ilmuhusun mektub gönderub Harmancık Kazâsında sâkin ulemâ ve sulehâ ve eimme ve hutebâ ve re'âyâ bi-serihum meclis-i şer'a varub kazâ-i mezbûra tâbi' Basak(?) karyesinden eşşek

çekmez(?) Halil ve Oruc karyesinden Köçek Ömer sipahi dimekle ma‘ruf şâkîler kendu hallerinde olmayub dâima ümmet-i muhammedi bi-gayr-i hakk ve ehl-i örfe gamz ve tağrîm itdirmek adet-i müstemirreleri olduğundan mâada mukaddeman kazâ-i mezbûrda nâib olan Ömer es-Seyyid Efendi dimekle meşhûr kimesneyi bi-gayri-hakk alenen katl ve....Es-Seyyid Efendi dimekle ma‘ruf kimesnenin emvâl ve eşyasını gece ile serikâ itdirdiklerinden gayri mezkûr Halil alenen Şaban Oğlu Süleyman’ı ve mezbûr Ömer dahi Kadri oğlu Hüseyin’i bi-gayr-i-hakk katl ve ziyâde-i fesâd itmeleriyle bunun emsâli fesâdlarının nihayeti olmayub cümlesinin perâkende ve perişân olmalarına bâdî olmalarıyla hallerine merhâmeten mezbûran Halil ve Ömer ıslah-ı nefis idince sen ki mütesellimi mûmâileyhsin ma‘rifetin ve zâbitleri ma‘rifetinle Kütahya Kal‘asında kal‘abend ve zulm ve fesâdatları üzerlerinden men‘ ve ref‘i olmak ricasına der-idevletmedarına arz ve i‘lâm idiyor diyu ilhâh ve iltimâs itmeleriyle bu bâbda vâki‘ hüsn-ü hükm-ü hümayûnum verilmek ricasına bi’l-iltimâs arz eylediğin ecilden vech-i meşrûh üzre kal‘abend olunmaları bâbında ferman-ı alışanım sâdır olmuş

Fî evâil-i L (Şevval) sene 1158

63-4

Dergâh-ı Muallâm Kapucubaşlarından Olub Ferman-ı Hümayûnumla Yalısında İkâmet Üzre Olan Bergos’a Mehmed Dame Mecduhuya hüküm:

Sen ki mûmâileyhsin yalısında ikâmet üzre olub Asitâne-i Aliyyemde olan hânende izn-i hümayûnum sudûru bâbında arzuhal ile istid‘â ve istirhâm eylediğin ecilden şeref-nişânı sudûr olan ferman-ı hümayûnum mucebince Asitâne-i Aliyyemde hânende meks ve ikâmet eylemek bâbında ferman-ı alışan yazılmışdır

Fî evâsıt-ı L (Şevval) sene (1)158

64-1

Pazarcık ve Karasu ve.....ve (...) ve (...) ve (...) Kadîlarına Kazâ-i Mezbûrda Yeniçeri Serdârına ve Ocak İhtiyarları ve Âyân Vilâyeti ve Baş-erleri Tulca Kal‘ası Dizdârına hüküm ki:

.....Kazâsında Tuzla nam karye sükkânından Karin Oğlu Ali ve Deveci Oğlu ve..... Karyesinden Hacı İbrahim ve Karasu kazâsından Köstenli Veli dimekle ma‘ruf nam şâkîler kendu hallerinde olmayub gece ve gündüz hüsn-ü merâm birbirleriyle yek-dil ve yek-cihet olub alât-ı harb ile leyh ü nehâr geşt ü güzâr ve re‘âyâ fukaralarının hanelerini basub bi-gayr-i hakk emvâl ve eşyaları nehb ve garet eylediklerinden mâada nice nice katl-ı nüfûs eyledikleri zâhir ve nümâyan olmağla bunun emsâli guna gun fesâd ve şekâ ve nâzları ve zulm ve.....adet-i müstemirreleri olmağla fukaranın emn ve rahatları bi-külliyeye.....olur eşkıyayı mezbûrların havf ve.....herkes muztaribü’l-ahval perâkende ve perişân olacakları.....sâhih-i isâlinden ahz verilmeğın siz ki kazâ-i mezbûran serdârları ve ocak ihtiyarları ve âyân vilâyeti ve baş-erleri siz birbirleriniz ile ittifâk ve ittihâd idub bâlâda mastûrû’-l-esâmi olan eşkıya bir ferdi firâr ve gıybet itmemek üzre bulundukları mahalde bî-eyyi-hâl ahz ve ele götürülüb bu husûsa mübâşir ta‘yin olunan Köçek Çavuş vekili Osman Çavuş zide mecduhuya teslim ve ıslah-ı nefis olunmak için Tulca Kal‘asına kal‘abend olunmaları fermanım olmağın çavuş mûmâileyh mübâşeretiyle irsâl olunmasıdır.....ve vusûlünde gerektiği vech-i meşrûh üzre siz ki kazâ-i mezbûrların serdârları ve ocak ihtiyarları ve âyân vilâyeti ve baş-erleri zide kadrehumsuz ve vusûle her biriniz ittifâk ve ittihâd idub sâlif-üz-zikr şakîlerin efrâdı bir takrîb ile firâr ve gıybet itmişleri bulundukları mahalde bî-eyyi-hâlin ahz ve ele götürülüb mübâşir mûmâileyhe teslim ve kal‘a-i mezbûre irsâl itmekde her biriniz ziyâde-i mukayyed-i tâm ve say‘ ve ihtimâm eyleyub hilâfından hazer eyleye ve sen ki mübâşir mûmâileyhsin ahz eylediğin eşkıyaları mahbûsen bir gün evvel kal‘a-i mezbûra götürüb habs ve kal‘abend eyleyub ve sen ki dizdâr-ı mûmâileyhsin sen dahi mezbûr Veli mübâşir mûmâileyh eylediği saat kal‘abend eyleyub itlâklarına tekrar emr-i ali sâdır olmadıkça sebepleriyle tahliye eylemekden gayetü’l-gâye hazer ve mücânebet eylesun diyu iftihâr-ül-emâsil-ül-ekâbir bi’l-fi’l dergâh-ı muallâm yeniçerileri ağası olan İbrahim Ağa dame uluvvuhu tarafından mühürlü mektub verilmekle vech-i meşrûh üzre amel olunmak bâbında yazılmışdır

Fî evâsıt-ı L (Şevval) sene 1158

Rumeli Valisi Vezir Abdullah Paşa'ya ve Drac Kadısına ve Başkal'ası Dizdârına hüküm ki:

Enderûn-u Hümâyûnumda hazinedâr başı olan Beşir zide uluvvuhu gelub bundan akdem Ohri Sancağı mutasarrıfı Kaplan Begzade müteveffâ Mahmud Paşa zimmetinde ber-muceb-i temessük binyüzellibeş ve ellialtı ve elliyedi senelerine mahsûben mûmâileyhin bezl-i iltizâmı bekâyasından yigirmibeşbin gurus alacak hakkı olmağla tahsili bâbında emr-i şerifim sâdır olmuşken Paşa'yı merkûmun vefât eylediği haberi şuyu buldukda(?) babası müteveffâ-i merkûm Kaplan Begin zevce-i metrûkesi Drac Kazâsına tâbi Kavaye Kazâsı sâkinlerinden ve mütegelibeden Mehmed Beg ve karındaşı Ahmed Beg dimekle ma'ruf kimesneler Sule(?) İskender ve Mustafa Ağa Eşatarız(?) ve Ali Çolak nam kimesneler yek-dil ve Paşayı merkûmun haremini basub bi'l-cümle mevcûd buldukları nukûd ve emvâl ve eşyasını garet ve müteveffânın sarâyında vekilleri olunan Hasan ve el-Hac Hüseyin nam kimesnelerin mukataa mahsulatından tahsil eyledikleri mâlî kendulerden fuzûlî ahz ve kabz eylediklerinden gayri binyüzellisekiz senesine mahsûben mûmâileyhin hassı mültezimleri olan Ali ve müştereklerinden mâl-ı hissesinden beşbin gurus mikdarı cebren ahz ve gadr külli ve mûmâileyhin hassının ihtilâlîne bâis ve bâdî olduklarını bildurub eşkiyayı merkûm mübâşir ma'rifetiyle bulundukları mahalde ahz ve garet eyledikleri emvâl bâde-l-tahsil ve bu makule fesâdatı hasâratları için ibreten li-s-sâirîn mukataa-i merkûmeden ihrac ve tard ve.....ve Baş kal'asında kal'abend olunmaları bâbında emr-i şerifim rica eylediği ecilden vech-i meşrûh üzre amel olunmak bâbında ferman-ı alişanım sâdır olmuşdur

Fî evâsıt-ı L (Şevval) sene 1158

64-3

Limni Kadısına ve Limni Kal'ası Muhafızına Yeniçeri Zabitine ve Limni Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Bundan akdem Bandırma kazâsında serdâr olan altmışüç cemâatinden Salih nam kimesne kendu halinde olmayub civar-ı kazâda bulunan ibâdullaha îsâl-ı mazaratdan hali olmamağla merkûm Salih ıslah-ı nefis için Köçek Çavuş vekili el-Hac

Mehmed Çavuş zide kadrehu mübâşeretıyla bâ-ferman-ı ali Limni Kal‘asına kal‘abend olunmak için irsâl olunmuş idi fîmâba‘d merkûm Salih kendu halinde olub yine Bandırma kazâsında ikâmet eylemek üzere arz eylediğunuz ecilden kal‘a-i merkûmdan ıtlâk olunması fermanım olmağın (...) ile irsâl olmuştur vusûlünde sen ki dizdârı merkûmsun vech-i meşrûh üzere merkûm Salih’i dizdârı olduğun kal‘a-i merkûmdan ıtlâk vesilesi tahliye eylesesiz diyu bi’l-fi‘l dergâh-ı muallâm yeniçerileri ağası olan İbrahim Ağa dame uluvvuhu tarafından mühürlü mektub verilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak için yazılmışdır

Fî evâil-i L (Şevval) sene 1158

64-4

Limni Kal‘ası Dizdârına hüküm ki:

Tokadi Mehmed Efendi dimekle ma‘ruf kimesne gelub bunun Ali nam kimesne ile hilâf-ı şer‘iye müteallik davası olmağla elliüç senesinde mezbûr Ali ile Mahmud Paşa mahkemesinde murafaa esnâlarında mezbûr Ali sene-i sâlik ve müvella ve rahnedar itmek ve aliyyeme te’siren cevâbında tasaddi ve dürlü mevâdd-ı isnâd ile kırkdört senesinde Limni Kal‘asına kal‘abend olunmak bâbında emr-i ali sâdır ve fi bade ondört sene mukaddem ıtlâk olunmak üzere hassa haseki başı olan Mustafa zide fazluhu i‘lâmıyla kırkbeş senesi evâil-i Şabanında emr-i şerif dahi sâdır olmuşken ba‘zı ashâb-ı ağraz icra-i ırz için nefîy kaydın ihrac ve dâima rencideden hali olmadıklarını bildurub mevlânayı mûmâileyhin kal‘abend kaydı ref‘ ve terkîn olunmak bâbında emr-i şerifim rica itmeğın vech-i meşrûh üzere kal‘abend kayd-ı terkîn olunmak bâbında fermân-ı alîşanım sâdır olmuştur

Fî evâsıt-ı L (Şevval) sene 1158

65-1

İtlâkları için emr-i şerifim yazılmışdır

Fî evâhir-i Z (Zilhicce) sene (1)158

İzmir Kadısına İstanbul Gümrük emini Seyyid İshak zide mecduhuya hüküm ki:

Üsküdar sâkinelerinden Ümmü Gülsüm nam hatun südde-i sâadetime arzuhal idub yine Üsküdar sâkinlerinden öteden beru sârik adet-i müstemirresi olan Bartınlı İbrahim ve oğlu Ahmed'in bundan akdem serikâ eylediği eşyadan babası mezbûr İbrahim yedinde bir kazgan zuhûr ve mezbûr Ahmed sârik ve babası mezkûr bi-sâf(?) olmağı bunun dahi gece ile menziline duhûl ve ma'lûm-ül-mikdâr eşyasını.....idub külli gadr itmekle.....Bostancıbaşı ma'rifetiyle ahz şerr ve.....hilâf olmak bâbında istid'â inâyet ve sâdır olan ferman-ı aliye imtisâlen mezkûre Ümmü Gülsüm bâlâda mastur-ül-esâmi Hacı İbrahim ve oğlu Ahmed muvâcehelerinde bundan mukaddem gece halinde mezbûr Ahmed menzilime girub ber muceb defter.....yüzon gurus kıymetli eşyayı malûm.....idub babası merkûm bennak(?) olmağla muceb-i tâleb iderim diyu ba'de-l-dava ve-l-inkâr şer'a mezbûre Ümmü Gülsüm itmeğın cümle keyfiyet-i ahvâli merkûman İbrahim ve Ahmed'in sâkin oldukları Üsküdar'da Evliya Hoca mahallesi ahalisinden suâl olundukda mahalle-i mezbûeden Şeyh İbrahim Efendi ve Ömer Beşe ve Mehmed ve diger Mehmed dört nefer kimesneden her biri mezbûr Ahmed sârik ve babası mezbûr İbrahim.....diyu muvâcehelerinde alâ-tarîk-iş-şehâdeden haber virdiklerinden sonra yine mahalle-i mezbûre Sâkinlerinden İmam Ahmed Efendi.....el-Hac Ahmed vesâir müslimü'l-esâmi kimesneler vech-i muharrer üzere mezbûr Ahmed sârik ve babası mezbûr İbrahim.....olduğu mesmû'muzdur diyu haber vormeleriyle.....İbrahim ve Ahmed bundan akdem birkaç def'a töhmet-i mezkûre ile ahz ve i'lâm ile irsâl oldukda mezbûr İbrahim.....esâmi yeniçerilik iddiâsıyla hilâfı olmağla mezbûr İbrahim'in.....kat'a ve adamıyla mastûr maan diyar-ı ahere nefiy ve iclâ' olmalarına rica ve iltimâs eyledikleri Üsküdar Nâibi mevlâna İbrahim zide ilmuhu i'lâm itmeğın i'lâmı mucebince sen ki gümrük mûmâileyhsin mezbûran İzmir'e giden sefâinden birine vaz' ve İzmir'e nefiy ve iclâ' olunmak üzere mahbûsen irsâl ve vusûllerini müş'ir İzmir Kadısı mevlâna mûmâileyhden arz alub getürmek için reisine tenbih eylemek bâbında ferman sâdır olmuşdur

Fî evâil-i L (Şevval) sene 1158

Mevlana Osmanpazarı Kadîsına hüküm ki:

Sen ki Osmanpazarı Kadîsı zide fazluhusun sūdde-i sâadetime mektub gönderub Osmanpazarı Kazâ ve kazâsında ulemâ ve sulehâ ve eimme ve hutebâ ve fukarası meclis-i şer‘a varub kazâ-i mezbûr sâkinlerinden es-Seyyid Ahmed Efendi Bin Mehmed dimekle ma‘ruf kimesne dâima kendu halinde ve hilâf-ı şer‘ kimesneye vaz‘ ve hareketi ve bir ferde zulm ve taaddisi yoğiken sâlif kazâ-i mezbûr nâibi Ali Efendi dimekle kimesne mücerred arz-ı fâsidesine binâen mezkûr es-Seyyid Ahmed Efendinin hakkında nice ifk ve iftirâ ve tekâlif ve umûr-u mühimmenin tahsil ve ta‘tiline bâis dürlü hilâf-ı inhâ’ arz ve bâde-l-yevm bu makule harekete tasaddî eylememek üze tenbih ve mütenebbih olmaz ise vatan-ı asliyesi olan Tırnova kazâsında Torlak(?) nahiyesine nefiy ve iclâ’ için emr-i şerifim ısdâr ve gadr-ı murad itmekle mezkûrun cürmü afv ve kemal-evvel kaza-i mezbûrede sâkin olmasına mûmânaat olunmamak için emr-i şerif ricasına arz idiyor diyu ilhah ve ibrâm ve kazâ-i minvâl-i meşrûh üze olduğuna sen ki mevlânayı mûmâileyhsin sen dahi vukûf-u tamın olmağın bu bâbda hüküm-ü hümâyûnum ricası arz eylediğin ecilden fîmâba‘d kendu halinde olmak şartıyla cürmü afv ve itlâk olunmak için yazılmışdır

Fî evâil-i L (Şevval) sene 1158

65-3

İstanbul Gümrük Emini es-Seyyid İshak Zide Mecduhuya İznikmid Kadîsına hüküm ki:

Niğdeli İsmail bundan akdem İstanbul’da Beghane(?) kurbunda Haleb Kapu-kethüdası Mustafa zide mecduhunun hanesi önünde durduğumda odun tağayyür olunur asâyı kebir ile es-Seyyid Halil nam kimesnenin debesine umuden(?) ve bi-gayr-i hakk darb ve cerh ve onbeş sâat murûrunda mezbûr es-Seyyid Halil fevt olmağla mezbûr İsmail katili olub ve maktûl-i merkûmun karındaşı es-Seyyid İbrahim dahi kendu hallerinde olmamağla.....mezkûr İsmail vilâyeti olan Niğde’ye ve es-Seyyid İbrahim dahi vilâyeti olan.....nefiy ve iclâ’ olunmak üze(?) sen ki gümrük emini mûmâileyhsiz ma‘rifetinle İznikmid’e giden sefâinden birine vaz‘ ve mahbûsen İznikmid’e irsâl eylemek fermanım olmağın imdi sen ki gümrük emini mûmâileyhsiz

ma‘rifetinle mezbûranı İznikmid’e giden sefâinden birine vaz‘ ve mahbûsen İznikmid’e irsâl ve sen ki İznikmid Kadîsı mevlânayı mûmâileyhsin vusûlatlarında mezkûr İsmail vilâyeti olan Niğde’ye ve es-Seyyid İbrahim dahi vilâyeti olan.....nefy ve iclâ’ olunmak bâbında ferman-ı alîşanım yazılmışdır

Fî evâhir-i L (Şevval) sene 1158

65-4

Sayda Şam Valisi Vezirlere ve Şam-ı Şerif Mollasına hüküm ki:

Sâbıkan Şam-ı Şerif’in yerlü yeniçeri zâbit-i olan Mîr Mehmed zide mecduhu bâzı isnâdî hâvî arz ve inhâ olunmakdan nâşi yüzellaltı senesinde Sayda’da ikâmeti fermanım olub lakin mahale-i mezbûrede ikâmeti zemân-ı medîd olmak hasebiyle cûrm-ü afv ve ıtlâk ve Şam-ı Şerife varub hanesinde ikâmete muhâlefet(?) olunmamak için emr-i şerifim sudûru bâbında mûmâileyh arzuhalıyla istid‘â ve istirhâm itmeğin Şam-ı Şerif’de kendü hanesinde ikâmet eylemek için vech-i meşrûh üzre ıtlâk olunmak bâbında ferman-ı alîşanım yazılmışdır

Fî evâsıt-ı L (Şevval) sene 1158

66-1

Drac ve (...) ve (...) Kadîlarına Drac Kal‘ası Dizdârına hüküm ki:

Drac mukataası mülhakatından.....kazâsı sâkinlerinden mukataa-i mezbûre re‘âyâsından Osman ve Kavaye kazâsından İbrahim Hoca nam kimesneler kendü hallerinde olmayub mukataa-i mezbûr re‘âyâsını tahrîk ve ihtilâl ve İstanbul’a gelub vazifeleri olmaduğu nez’(?) ve berâta tasaddi ile mukataa-i mezbûre havâlisinin ve Drac İskelesinin ihtilâlâline bâis olmalarıyla mezbûran buldukları mahalde ta‘yin olunan mübâşir ma‘rifetiyle ahz ve ıslah-ı nefis için Drac Kal‘asında kal‘abend olunmaları bâbında emr-i şerifim sudûrunu berât-ı şerifimle mukataa-i mezbûreye mâlikâne mutasarrıfı olub halen hazine-i enderûn Hümâyûnum olan iftiharü’l-havâss ve-l-.....Beşir zide uluvvuhu istid‘â itmeğin vech-i meşrûh üzre amel olunmak için ferman-ı alîşanım yazılmışdır

Fî evâsıt-ı L (Şevval) sene 1158

66-2

Baba-yı Atik Kadısına ki:

Sen ki Baba-yı Atik Kadısı mevlâna es-Seyyid Abdüssamet zide fazluhusun südde-i sâadetime mektub gönderub Baba-yı Atik Kazâsına tâbî‘ Sarıçlı(?) nam karye ahalilerinden Halil ve Seyyid Ali Hoca Oğlu Osman vesâir cemm-i gafîr ve cemm-i kesîr meclis-i şer‘a varub karye-i mezbûre sükkânından Halife Oğlu Emir Osman dimekle ma‘ruf kimesne kendu halinde olmayub mütegalibeden olmağla nice kimesnelerin hilâf-ı şer‘ ve kanun temessükle arâzi ve çayır ve mer‘â.....Şer‘an ve kanunen alakası yoğiken bazı‘ ve kimini darb ve kimini şetm-i galîz ile şetim ve hetk-i ırz itmek adet-i müstemirresi olmağla bir dürlü mukâvemetle kudretleri olmamağla sû-i hâlinden der-devletimdâra arz idiyor diyu ilhah ve ibrâm itmeleriyle merkûm zâbiti ma‘rifetiyle bir mahale nefiy olunmak bâbında hükm-ü hümâyûnum verilmek ricasına vâki‘ hüsn-ü bi‘l-iltimâs arz eylediğin ecilden hilâf-ı şer‘a ve kanun bu makule taaddisi men‘ ve.....olmaz ise zâbiti ma‘rifetiyle diyar-ı ahire nefiy ve iclâ‘ olunmak içün yazılmışdır

Fî evâsıt-ı L (Şevval) sene (1)158

66-3

Bafra Kadısına ve İstanbul Gümrük Eminine ki:

Bafra sâkinlerinden Hüseyin nam yeniçeri ile Ali nam cebeci ve Seyyid Mustafa bundan akdem Davud Paşa mahallatından Timur(?) mahallesi sâkinlerinden ahali mahale ma‘rifetiyle ahz ve mahali mezkureden ihrac olunub bu def‘a yine mahale-i mezkûrun ahali.....mahaleye kundak bıraktınız diyu kundak ile mezbûrlar ahz olunmağla sen ki gümrük emini mûmâileyhsin mezbûru mahbusen evvel emrde giden sefâinden birine vaz‘ ve memleketleri olan Bafra’ya irsâl ve mevlânayı mûmâileyhden vusûlatları müş‘ir arz götürmek içün sefine reisine tenbih eylemek bâbında ferman-ı alışanım yazılmışdır

Fî evâsıt-ı L (Şevval) sene 1158

Geyve Kazâsı Nâibine Kazâ-i Mezbûr Serdârına ve Karahisar-ı Sahib Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Geyve kazâsı ahalisi arzuhal idub bunlar kendu hallerinde ve bir maraziyle hilâf-ı şer'a dahl icâb itmeziken kazâ-i mezbûrun elliye di senesinde serdârı olan sekizinci cemâatin neferâtından Deli Mehmed dimekle ma'ruf şâki bundan akdem husûmen katl olan Terkan(?) Hasan oğlunun hevâdarı ve sene-i merkûmede me'mur olduğu sefer-i hümâyûnuma gitmeyub itâat-i emr-i ali eylemediğinden gayri her bir karyelerden seferliyum diyu ellibeşer ve altmışar gurusları alub kazâlarından üç dört kise mikdarı akçeleri ahz ve yine sefer-i hümâyûnumdan tekevvün ve ta'til-i umûru mühimmeye bâdî husûsen bu sene-i mübarekede dahi sefer-i hümâyûnumdan ibâ ve itâat-i emr-i alişan eylemediğinden Samsun Kal'asına kal'abend olunmak içün bundan esbak emr-i şerifim sâdır olmuşken yine adem-i itâatinden nâşî firâr ve gıybet vesâirleri seferden gelinceye değin gah Beypazarı ve gah Mihalıcıcık taraflarında Beka Ağa dimekle ma'ruf şâkînin maiyetine girub adamları irsâl ile ebnâ-yi sebîlin yollarını kat' ve Terkan Mustafa nam kimesneyi dahi bi-gayri-hakk katl ve sefer azimetinde yine kazâ-i mezbûra gelub ve bir takrîble seferden geldum diyu kazâ-i mezbûr nâibinden i'lâm ahz ve kendusunu ıtlâk ve yine kazâ-i mezbûrda adet-i müstemirresi üzre kemâ-fî-evvel zulm ve taaddiyâta ictirâ' ve bu sene-i mübarek-i ramazan-ı şerifde ümmet-i muhammed terâvihde iken kazâ-i mezbûr sükkânından Deli Beşe Oğlu Molla Abdullah dimekle ma'ruf kimesnenin menziline girub fi'l-i şenî kask ve mezkûr Abdullah dahi merkûm Deli Mehmed'in sağ elini mecrûh ve evvel takrîb ile ahz ve halen kazâ-i mezbûr serdârı mûmâileyhde habs olunmağla şâkî merkûmun bunun emsâli fesâd ve şekâvetinin nihayeti olmaduğundan ehl-i kazânın emn ve rahatları mürtefî' olduğun bildurub merkûm Deli Mehmed ıslah-ı nefis içün Karahisar-ı Sahib Kal'asında kal'abend içün istirhâm ve istid'â itmeleriyle ibâdullahın emn ve rahatları içün merkûm Deli Mehmed mübâşir ma'rifetiyle el-yevm(?) mahbus olduğu serdâr mûmâileyh habsinden alunub Karahisar-ı Sahib Kal'asında kal'abend olunması içün fermanım olunmağın (...) ile irsâl olunmayın vusûlünde sen ki serdâr-ı mezkûrsun el-yevm.....Olan merkûm Mehmed'i fermanım olduğu üzre mübâşir mûmâileyhe teslim ve sen ki mübâşir mûmâileyhsin serdâr-ı mezkûrun yedinden ahz ve Karahisar-

1 Sahib Kal'ası dizdârına bâde-l-teslim sen ki dizdârı merkûmsun vusûlünde merkûm Deli Mehmed'i kal'a-i mezbûrede muhkem habs ve kal'abend eyleyub ıtlâkı için tekrar ferman-ı alışanım sâdır ve ocak tarafından mühürlü mektub vârid olmadıkça ıtlâkından ve firâr ve gıybetinden bi-gayet ihtirâz eylesesun diyu bi'l-fi'l dergâh-ı muallâm yeniçerileri ağası İbrahim Ağa dame uluvvuhu tarafından mühürlü mektub verilmekle vech-i meşrûh üzre amel olunmak için ferman-ı alışanım yazılmışdır

Fî evâsıt-ı L (Şevval) sene 1158

67-1

Sivas Valisine ve Amasya ve (...) Kadîlarına Zıkr Olunan Kazâlarda Serdâr ve Ocak İhtiyarları ve Âyân Vilâyeti Zide Kadrehuma hüküm ki:

Amasya Kazâsı ahalileri gelub kazâlarına tâbi' Şeyh Suri(?) nam karye sâkinlerinden askerlik iddiâsında olan Kör Mehmed ve karındaşı Deli Mehmed ve Deli Hasan ve refikleri.....Abdurrahim nam kimesneler kendu hallerinde olmayub bundan akdem hevâdarları ba'zı kabusuz oturanı başlarına cem' ve birbirleriyle yek-dil olub civarda vâki' cânibin muhassılı vekili olan (...) nam kimesneyi katl kasdıyla muhâsara ve defâatle muharebeye tasaddi itmeleriyle vekîl-i mezbûr firâr eyledikde şâkî mezbûrlar dahi ziyâde ferece ve.....kazâları sâkinlerinden Abdurrahman Çavuş nam kimesneyi ahz ve binyüzelli senesinde taaruzza katl ve ber-muceb-i defter ikibin guruşluk emvâl ve eşyasını nehb ve garet ve menzilleri ihrâk itmeleriyle ellialtı senesinde kâtil mezbûr Kör Mehmed bir takrîble(neferiyle)(?) Asitâneye geldikde maktûl-u mezkûrun eytâmları dahi Asitânede bulunmalarıyla mezbûrdan davâ ve ahz itdirub ve mezbûrun fesâd ve şekâvetini kazâ-i mezbûrdan oniki nefer kimesneler haber virdiklerinde mahalinde eytâmların hakkı tahsil olundukdan sonra Samsun Kal'asında kal'abend olunmak üzre sâdır olan emr-i şerifim ile ocakdan çavuş ma'rifetiyle mahaline irsâl olundukda mezkûr Kör Mehmed esnâ-i râhde firâr itmekle mübâşir dahi firârını müş'ir arz alub ve buda Sivas Mütessellimi ma'rifetiyle ahz ve şer'le ihkâk-ı hakk olundukdan sonra kal'a-i mezbûrede kal'abend için bir iki def'a dahi emr-i şerifim sâdır olmuşken bir dürlü şer'i şerife ve emr-i münife itâat ve inkıyâdı olmamağla halen mezkûr Şeyh Suri(?) karyesinde kırkelli levendât ve sekbân eşkıyasıyla şekâvet ve nehb ve garet ile katl-ı nüfûsdan hali olmaduğundan inhâ' ve

şer‘an icab-ı cezâ icrasıyla vâki‘ olan taaddisinin men‘ ve def‘i için hükm-ü hümâyûnum iltimâs ve sibâk mezkûr üzre arzu halleri ve husûs-ı mezbûr için şerefbaş sudûr bulan o-evamir-i aliyyemin mazâmin-i münif üzre merkûm K r Mehmed ve karındaşı ve hev darları kendu hallerinde olmadukları aşik r olmağın merk mun bulundukları mahalde m b şir ve ma‘rifeti şer‘le al -eyyi-h l ahz ve mahalinde huz r-u şer‘a ihz r ve makt l-i mezb r Abdurrahman  avuş’un varışlarıyla şer‘le murafaa ve eyt mların muktez y  şer‘i kad m(?)  zre s bit ve z hir olan hakkları tahsil ve te‘m n-i bil d içün şer‘an icab iden ceza icrasıyla taaddisinin men‘ ve def‘ ve v ki‘ hüsn-  der-i-devletmedarım arz ve i‘l m olunması fermanım olmağın (...) irs l olunmuştur vus l nde mezk r Mehmed ve karındaşları merk man hev darlarıyla kendu hallerinde olmayub vech-i meşr h üzre şek vet ve fes d iden n ş  te‘m n-i bil d ve ib d içün mezb rlar m b şir m m ileyh ma‘rifeti ve ma‘rifetiniz ve ma‘rifeti şer‘le ahz ve husem sıyla mahalinde ter f ‘ şer‘ ve s bit olan hakkları tahsil ve şer‘an icab iden ceza icrasıyla taaddisi men‘ ve def‘ olunub tek s l musamahadan ve hil fa vaz‘ ve hareketden ve hil f-  şer‘i şerif mugayir ve emr-i münif ve taarruza taraf-  aherden kimesneye dahi rencide ve remide olunmamak üzre hus s-u mezb rda say‘ ve ihtim m eylesesun diyu bi‘l-fi‘l derg h-  muall m yeniçerileri ağıası olan İbrahim Ağıa dame uluvvuhu tarafından mühürlü mektub verilmekle vech-i meşr h üzre amel olunmak üzre ellisekiz senesi Receb’in ev ili tarihiyle müverrah emr-i şerifim verilmişt ken bir takr ble z yi‘ olduğ n bildurub z yi‘den m cerredd n hükm-  h m y num rica ve t arih-i mezk r ile şeref-sud r bulan emr-i şerif mantuk üzre kapu mektubu dahi m fide olmağla z yi‘den vech-i muharrir üzre emr-i ali iltim s eyledikleri ağıay  m m ileyh dahi i‘l m itmeğ n D v n-  H m y numda mahf z olan kuy d-u ahk ma müracat olundukda vech-i meşr h üzre emr-i şerifim verildiğı mast r ve mukayedd bulunmayub i‘l m  mucebince amel olunmak b bında

F  ev s t-  L (Şevval) sene 1158

67-2

Konya Kal‘ası Dizd rı (...) Zide H fzuhuya hüküm ki:

Saime nam hatun gelub bu zevci el-Hac Mehmed Oğılu Ali nam kimesne ile Ürgüp Kaz sına t bi‘ Baş nam karyede sakine olub zevci mezb r kendu halinde  r zıyla

mukayyed ve hilâf-ı şer‘i şerif kimesneye vaz‘ ve taaddisi yoğiken karye-i mezbûrede ashâb-ı agrazdan ba‘zı kimesneler hevâlarına tâbi‘ kimesneler ile yek-dil ve mücerred icrayı arz için bir takrîb ile kadîdan aldıkları arz ile hilâf-ı inhâ’ Konya Kal‘asına kal‘abend olmak üzere emr-i şerifim ısdâr ve kal‘abend itdirub bu dört nefer sagîr evlâdlarıyla zelîl ve sefil ve sergerdân olub ahvali diğér gun ve gadr-ı külli olduğı bildurub zevci mezbûrun cürm-ü afv ve ıtlâk olunmak bâbında emr-i şerifim rica itmeğın fîmâba‘d kendu halinde olmayub bu makule harekat-ı gayr-ı marziyeye cesaret ider ise hakkından gelinmek üzere arz olunması için afv ve ıtlâk olunması ferman-ı alışanım sâdır olmuştur diyu yazıldı

Fî evâsıt-ı L (Şevval) sene 1158

68-1

Pravişte Kadîsına ve Kavala Kal‘ası dizdârına ki:

Halen Praveşte Karhanesi çorbacısı olan el-Hac Mehmed zide mecduhu gelub Praveşte’de Bavarlık(?) kârhanesi hizmetinde olub bir ferde bir dürlü taadisi yoğiken şekâvet ile meşhûr zümre-i mütegalibeden Praveşte sâkinlerinden Hacı Ömer Oğlu Hacı Mehmed ve Arnavud taîfesinden Hacı Abdi nam eşkıyalar birbirleriyle yek-dil ve bundan akdem ve ramazan-ı şerifin onsekizinci gecesi Çelebi Oğlu el-Hac Mehmed kendu halinde karhane-i mezbûrda yaturiken mezbûr Hacı Abdi tüfenk kurşunuyla yine Arnavud taîfesinden el-Hac Ali nam şâkî ile ittifak ve sol böğründen darb ve evvel.....Oğlu mezbûr.....fevt oldukda katil mezbûr ahalileri ma‘rifetleri ve ma‘rifeti şer‘a ahz ve murafaa ve keyfiyetleri ehl-i kazâya sûal olundukda envâi‘ fesâd ve muzır-ı nâs ve şekâvet adet-i müstemirreleri olduğı kazâ-i mezbûr ahalileri meclis-i şer‘ide ihbâr ve şekâvetleri üzerlerine sâbit ve i‘lam ve hüccet-i şer‘iye olunmağla bundan akdem dahi şekâvetleri sebebiyle şâkî mezbûrlar Limni Kal‘asına kal‘abend olunmuşlar iken henüz salâh-ı halleri zâhir olmadı bir takrîble kendulerini ıtlâk ve fesâda tasaddî eylediklerine ve mezbûrlar yeniçerilik iddiâsında olduklarını bildurub ocak tarafından ta‘yin mübâşir ma‘rifetiyle merkûm Hacı Mehmed ıslah-ı nefis idince Kavala Kal‘asında kal‘abend olunmak bâbında emr-i şerifim rica eylediğı ecilden ocak tarafından ta‘yin olunan mübâşir ma‘rifetiyle vech-i meşrûh üzere amel olunmak için yazılmışdır

Fî evâsıt-ı L (Şevval) sene 1158

Bir sûrret-i dahi

Praveşte Kadîsına ve Limni Kal'ası dizdârına mezbûr Arnavud Hacı Abdi ile Hacı Ali ıslah-ı nefis idince ocak tarafından ta'yin olunan mübâşir mûmâileyh ma'rifetiyle Limni Kal'asına kal'abendleri için vech-i meşrûh üzere yazılmışdır

68-2

Kalkandelen Kadîsına ve Deyre Kazâsı Nâibine hüküm ki:

Sen ki Kalkandelen kadîsı mevlânayı mûmâileyh Mahmud südde-i sâadetime mektub gönderub Kalkandelen kazâsı ve kazâsı sâkin ulemâ ve sulehâ ve eimme ve hutebâ ve fukara bi-cem'ihum meclis-i şer'a varub kazâlarına tâbi' Avestvar(?) kazâsında sâkin İmam ve hatib ve vâiz olan İshak Efendi dimekle ma'ruf kimesne ehl-i ilm ve hacı-i fukâra ve dindâr ve.....evsâf-ı hamîde ile maruf bir kimesne olub sâkine olduğu kazâ-i mezbûre ve kazâ-i mezbûr ahalileri kendunden hoşnud ve razı iken ba'zı zâlim ve müfsid(?) kimesnelerin hevalarına tâbi' zulm ve fesâdatlarına rıza ve cevâz vermeyub ehl-i hakk olundukdan kazâ-i mezbûrede sâkin ba'zı müfsid taharruk-ı fitne Asitâneyi Sâadette etmekçi ve ticâret tarîkiyle müteallim olan bir-vech-i.....tahrik ve merkûm İshak'ın hakkında envâi' buhtân ve kizb-i sarîh ve mevadd-ı isnâdıyla Dîvân-ı Hümâyûna arzuhal birle iştirâk ve üzerine şer'an bir dürlü bir nesne ve cebren min-el-vücûh sâbit olmuşdeğil iken müddet-i medîdden beru mutasarrıf olub medâr-ı maaşı olan cezaları üzerinden ref' ve aherden Mehmed üzerine ta'cîb(?) ve kendusi vatan-ı asliyesi olan Deyre'ye nefîy ve iclâ olunmak üzere emr-i şerifim ısdâr itdirmeleriyle ol dahi imtisâlen evlâd ve ıyâliyle Deyre'ye varub ebvâb-ı nâsda teftiş ve mükeddeirü'l-hâl ve mezbûr Mehmed dahi üzerine berât olunandan beru rağbet itmeyub diyar-ı aherde sâkin ve haremde imâmet ve hitâbet hâli kalub ve merkûm İshak'ın hakkında eyledikleri mevadd ayn-ı buhtân ve kizb-i sarîh muharris-i isnâd olduğunda alâ-tarîk-iş-şehâde haber ve i'lâm idiyor diyu ilhâh ve iltimâs ve keyfîyeti minvâl-i meşrûh üzere olduğuna sen dahi ilmin muhît olmağla ma'zûriyyetine ve haline merhâmeten tegayyürün afv ve mezbûr Avestvar kazâsında kendu halinde olduğu hanesinde ikâmet ve sâkin olmak için hüküm-ü hümâyûnum verilmek ricasına sen ve Üsküp Kadîsı

Seyyid Ahmed ve Prizren maa.....Nâibi Ahmed ve Köprülü kazâsı Nâibi Salih ve Deyre Kazâsı Nâibi Derviş Mustafa zide fazluhum başka başka arz ve medine-i Kalkandelen kurasında sâkin ulemâ ve sulehâ ve eimme ve hutebâ ve yeniçeri ihtiyarları vesâir ahali mahzarr itmeleriyle vech-i meşrûh üzre ıtlâk olunmak için yazılmışdır

Fî evâsıt-ı L (Şevval) sene 1158

68-3

Ziştovi Serdârı ve Ol-Havalide Vâki‘ Kazâların Serdârları ve İş-erlerine Tulca Kal‘ası Dizdârına hüküm ki:

Ziştovi sakinlerinden Çolak el-Hac Mehmed ve Tatar Osman kendu hallerinde olmayub katl-ı nüfûs ve ibâdullaha isâl-i mazaratından hali olmadukları halen Ziştovi kazâsı Nâibi mevlânayı (...) zide ilmuhu i‘lâm itmeğin bulundukları mahalde ahz ve ocak tarafından ta‘yin olunan kul çavuş mübâşeretiyle Tulca Kal‘asına nefiy ve kal‘abend olunması mühim ve muktezi olub ferman-ı ali sâdır olmağın (...) bölüğün (...) çavuş zide kadrehu ile irsâl olmuşıdi merkûman Çolak el-Hac Mehmed ve Tatar Osman herhangi kazâda bulunurlar ise ittifâken ahz ve çavuş mûmâileyhe teslim ve kal‘a-i mezbûra irsâl eylemek sa‘y ve dikkat eyleyesiz merkûman herhangi kazâda bulunub ahz olunmasına.....olmak zûhur ider ise ol kazânın serdârının hakklarından gelineceği emr-i muhakak olduğunu tefekür ve endişe iderek bay-vech-kan(?) ele götürülüb hususunda dahi tam eyleyesiz ve sen ki mübâşir çavuş mûmâileyhsin mezbûran ele götürülüb ahz olundukda habs ve kal‘abend olacakları Tulca Kal‘asına varınca firar ve gıybedlerinden gayete ilkâya ve hazer ve mücânebet eyleyesin ve sen ki dizdârı mûmâileyhsin müfsidân mezbûran tarafına teslim olunmak ahz ve muhkem habs ve kal‘abend eyleyub ıtlâkları için tekrar emr-i şerifim sâdır olmadıkça firâr ve gıybetinden hazer eyleyesuz diyu dergâh-ı muallâm yeniçerileri ağası İbrahim Ağa tarafından mühürlü mektub verilmekle vech-i meşrûh üzre amel olunmak için yazılmış

Fî evâsıt-ı.....Sene (1)158

69-1

Tokat Mollasına hüküm ki:

Tokat'ı Mehmed zide ilmuhu gelub bunun Ali nam kimesne ile hukûk-u şer'îye mütallik davası olub kırkdört senesinde mezbûr ile Mahmud Paşa mahkemesinde murafta esnasında mezbûr Ali şirrete salık ve mücerred bunu rahnedâr itmek zuemasıyla hakkında na seza cevablara tasaddi ve envai ifk ve iftira-i mutazammın mevadd isbâdıyla Limni Kal'asına kal'abend için emr ısdâr ve on ay mikdârı kal'abend olub kemâ-hû hakka ahvâl ve etvârına ba'de-l-.....kırkbeş senesinde itlâkı için emr-i şerifim sâdır olmuşken ba'zı eshâb-ı agraz mücerred arzı fasideleri icra için kal'abend-i için sâdır olan emr-i şerifimle taarruz ve tekdîrden hali olmamalarıyla kal'abend-i için sâdır olan emrin kayd-ı terkîn ve ashâb-ı agrazın taaddileri men' ve def' olunmak bâbında emr-i şerifim rica itmeğin vech-i meşrûh üzere kaydı terkîn olmak bâbında ferman-ı alîşanım yazılmışdır

Fî evâhir-i L (Şevval) sene (1)158

69-2

Selanik Kadîsına ve İstanbul Gümrük Emni Seyyid İshak Zide Mecduhuya hüküm ki:

Üsküdar ustası mübâşeretile ahz ve meclis-i şer'a ihbâr olunan mühtedî Mehmed altı aydan beru Üsküdar'da geşt ü güzâr idub mechûl-ül-ahvâldir diyu tagrîr ve mezbûr Mehmed istintâk olundukda aslında tophanede lülecî olub şerîf-i islam ve müşrif ve ol-vakidden beru Üsküdar'da hânda sâkin olurum diyu cevap ve keyfiyeti tophanede olduğu mahalden suâl olunmağa muhtac olduğun Üsküdar nâibi mevlânayı İbrahim zide ilmuhu i'lâm ve mezkûr Mehmed aşikâr olundukda on seneden mukaddem şerîf-i islam ve müşrif oldukda birkaç ay tophanede lülecilik zuafâ ile sâkin olub ancak toplulukda alakası olmadığı halen topçu başı olan Mustafa zide mecduhu dahi i'lâm itmeğin sen ki gümrük emni mûmâileyhsin ma'rifetinle mezbûr Selanikli olmağla Selanik'e giden sefâinden birine vaz' ve mahbûsen Selanik'e irsâl ve vusûlatı müş'ir mevlâna mûmâileyhden arz alub götürmek üzere reisine tenbih olunmak bâbında ferman-ı alîşanım yazılmışdır

Fî evâhir-i L (Şevval) sene 1158

Bozcaada Kadısına hüküm ki:

Ahmed nam kimesnenin keyfiyeti sancaklusun muvâcehelerine ve tarafeyn hazır oldukları halde suâl ve tarafından her keyfiyetinden hile ve tirzik(?) fehî olur ise hakkından gelinmek üzere i'âm olunmak bâbında sâdır olan ferman-ı alî mucebince mezbûr Ahmed'in keyfiyeti tarafeyn hazır oldukları halde sancaklusundan suâl olunduktan terafu.....merkûm Ahmed'e kırkaltı tarihli yedinde olan tahvîl mucebince Mehmed'in muzırr birinden tevcih ve tahvîl hükmüyle üzerinde iken kırk ve elli senelerinde Karasi Sancağı tahrir sipâh seferine me'mûr oldukda mezbûr Ahmed sefer-i hümayûna gitmeyub tımâr mezbûru tahlîs için fevtinden olmak üzere onyaşından Sabri Oğlu Mehmed'e tevcih itdirub yine seferler ber-taraf oldukda kuvvetim gayri vâki'dir diyu hilesinden nâşi girift ibkâ itivermekle hilesi işkâ'olduğundan Mehmed azizi alub ve kapudan-ı deryâ vezir Süleyman Paşa huzurunda murafaa olduklarında mezbûr Ahmed ömründe tehhül itmeyub ve Sabri Mehmed'in nâ-mevcûd olduğu iğrâk ve kendusu tevcih itdirmesi hileye mebni olmağla yüzellibir senesinde ref'inden merkûm Mehmed azîz-i ibkâ verilen mezbûra fevtinden Orduyu Hümayûnum tarafından mezbûr Ahmed'e tevcih ve tersâne-i amirem tarafından dahi Ali'ye tevci ve Ali'nin tarih-i mukaddem olmağla Ali'ye virulub ve Ali'nin muzırr birinden İhnebahtı sancağına.....zeamete mutasarrıf müteferrikâ Hüseyin'e elliüç tarihli ilhâken tevcih verilen ve nizâyı munkataa oldukdan sonra mensûhât Alaybegisi sâbikan Hüsameddin'in elli yedi senesinde virduğu arzdan mezbûr Ahmed mağdur dürlü inhâsıyla merkûm müteferika Hüseyin'e arz-ı dünyevîyesine mebni ve Hüsâm dahi eşîrrâdan olmağla arz-ı inâyet.....olmamağla merkûm müteferika Hüseyin bilâ nizâ altı sene mutasarrıf oldukdan sonra ellisekiz senesinde saferin onikinci günü müteferrika Hüseyin'in fevtinden İnebahtı sancagında.....Zeâmeti oğlu Ali'ye tevci ve tımâr mezbûr ilhken aher zeamete tevcih verilen olunmağın mezbûr Ahmed hilâf-ı emr-i Ali iki sene bahr-ı siyâh seferlerinde mevcud bulunmayub cânib-i miriye dahi cebelusun virmeyub ol-vecihle terk-i hizmet olduğunu sancaklusu bi'l-muvâcehe ihbâr idub yedinde senedâtndan dahi der-kenâr olmağla bu misillü erbâb-ı tımârın me'mur oldukları mahallerde nâ-mevcud olub ba'de tımari ibkâsı için vâki' istid'âları hilâf-ı kanun ve

nizâma muğayir olduğundan.....mezbûr Ahmed'in hile ve tırziki zâhir ve nümâyan ve tımar-ı mezbûrede bir dürlü alaka ve medhali olmayub eşirradan olduğu sancaklusunun ihbarları ve müddet-i medîde....tımarı iddiâsıyla zâhir ve ayân olmağla bi'l-cümle yedinde olan senâdat ahz ile daima nizâma bâdî ve erbâb-ı tımârın fîmâba'd hizmet-i لازمelerinde kıyamlarına.....olur halen senden olduğu ve bu makule hile ve tırzîri zâhir olanların tedib-i mukteza olmağla mezbûr ahmed ıslah-ı nefis idinceye değin cezirebend olunmak bâbında emr-i şerifim sudûruna bi'l-fi'l kapudan vezir Mustafa Paşa Edame Allahu ta'ala iclalehu i'lâm itmeğın i'lâmı mucebince cezire-i mezkûrede cezirebend olunmak için yazılmışdır

Fî evâhir-i L (Şevval) sene 1158

69-4

Hüdavendigâr Sancağı Mütesellimine ve Bursa Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Enderûn-u Hümâyûnumda ser-hazin olan Ahmed zide mecduhu mektub gönderub nezâretinde olan evkâfdan Üsküdar'da vâki' merhûm Kara Davud Paşa cami-i şerif evkâfı karyelerinden Mihalic kazâsına tâbi' Kara Oğlan nam Derbend karyede sâkin derbendçilerden Salih ve Köçek Hüseyin nam kimesneler kendi hallerinde olmayub diyar-ı aherden fahişe avratlar getirüb ve razil ve eşhâs ile alâ melei-n-nâs fîsk ve fesâd idub ve me'mur oldukları derbend ahûrunda tekâsül üzre olmalarıyla derbenden ihlâl ve ehl-i karyenin perâken ve perişân olmalarına bâis ve bâdî olduklarından vukûf-u tammı olan ba'zı müslüman haber virdikleri bundan akdem Mihalic Hüseyin zide ilmuhu arz eyledikde mütevellisi tarafından tenbih-i ekber ile tenbih olunub fîmâba'd kendu halinde bu gune fesâdâtı zuhûr ider ise hakklarından geline hükm-ü hümâyûnum olmuşken mezbûr halen kendu hallerinde olmayub fîsk ve fesâdları.....üzre olub ehl-i karye-i muzırr oldukları inhâ' ve müvelladır i'lâm itmekle vech-i meşrûh üzre mezbûrlar bulundukları mahalde ahz ve ıslah-ı nefis idinceyedeğın Bursa Kal'asında kal'abend olunub bâbında hükm-ü hümâyûnum verilmek ricasına arz eylediği ecilden vech-i meşrûh üzre kal'abend olmaları için yazılmışdır

Fî evâhir-i L (Şevval) sene (1)158

70-1

İtlâkları için emr-i şerifim yazılmışdır

Fî evâsıt-ı S (Safer) sene (1)159

Seddülbahir Kal‘ası Dizdârına hüküm ki:

Kurûn’ül-emacid ve-l-ayan halen topcu başı olan el-Hac Mustafa zide mecduhu mektub gönderub dergâh-ı Ali topcularından altmışdokuzunca cemâatinden Hasan nam kimesne kendu halinde olmayub tedîb-i lazım gelmeyen Seddülbahir Kal‘asında ıslah-ı nefis idinceyedeğin kal‘abend olunması bâbında emr-i şerifim verilmek ricasına arz itmeğinlediğin vech-i meşrûh üzere kal‘abend olunmak bâbında ferman-ı alışanım sâdır olmuştur buyurdu

Fî evâhir-i L (Şevval) sene 1158

70-2

İnöz Kal‘ası Diz(dâr)ına ki:

Kırkkilse Kazâsı Nâibi mevlâna Abdullah zide ilmuhu mektub gönderub Kırkkilise kazâsında sâkin ulemâ ve sulehâ ve eimme ve hutebâ ve âyân vilâyeti ve re‘âyâ bi-seruhum meclis-i şer‘a varub civârlarına vâki‘ Havass-ı Mahmud Paşa kazâsında vâki‘nam karye sükkânından molla Mustafa ve Ali Beşe dimekle ma‘ruf kimesneler kendu umûrlarıyla mukayyed ve ehl-i kazâ umûrlarına asla karışmazlar iken ashâb-ı agrazdan ba‘zıları mücerred icrayı arz sevdasıyla kazâ-i mezbûr ahalileri lisânından olmak üzere hilâf-ı inhâ’ Havass-ı Mahmud Paşa Kazâsı nâibinin i‘lâmıyla bunların ahire bâ-ferman-ı ali kal‘a-i mezbûrda kal‘abend olunub mağdur olmalarıyla afv ve ıtlâk olunmaları bâbında emr-i şerifim verilmek ricasına vâki‘ hüsn-ü bi’l-iltimâs arz eylediği fîmâba’d kendu hallerinde olmak üzere ıtlâk olunmaları için yazılmışdır

Fî evâhir-i L (Şevval) sene (1)158

70-3

Bosna Valisine ve Rize ve Foça Kadîsına ve Bozin(?) Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Sen ki Foça Kadısı mevlâna Ali zide fazluhusun südde-i sâadetime mektub gönderub Foça karyesi mahalâtından Hasan Nazır Mahallesi ahalisi meclis-i şer'a varub mahalle-i mezbûre sâkinlerinden Şevani(?) Oğlu Mustafa dimekle ma'ruf kimesne mütegalibe ve mahalle-i mezbûre ahalisinin ehl ve ıyâl ve evladlarına taarruz ve hetk-i ırz ve bunun emsâli zulm ve teâdisinin nihayeti yokdur diyu mezbûrun gayasında ashâb-ı ağrazdan (...) nam kimesne mahalle-i mezbûre ahalisinden olmak üzre hilâf-ı vâki' Asitâne-i sâadetimde ıstikâ ve Bozin kal'asında kal'abend olunmak içün bir takrîb ile emr-i ali ısdâr itdirub gadr itmekle husûs-u mezbûr mahalle-i mezbûre ahalisinden ve vûkuf olan kimesnelerden sûal olundukda mezbûr içün teşekkiden haber ve agahımız yokdur diyu cevap vormeleriyle mezbûr Mustafa'nın mağduriyetine binaen kal'a-i mezbûreden ıtlâk olunmak bâbında hükm-ü hümayûnum verilmek ricasına vâki' hüsn-ü bi'l-iltimâs arz eylediğin ecilden sen ki Bosna Valisi ve vezir-i müşârûnileyh ma'rifetinle görölüb.....olduğu vâki' ise ıtlâk olunmak içün ferman-ı alışanım yazılmışdır

Fî evâhir-i L (Şevval) sene 1158

70-4 (TERKÎN)

Sadır olan ferman-ı ali mucebince kayd-ı terkîn olub emr-i şerif yazılmışdır

Fî evâsıt-ı C (Cemâziye'l-âhir) sene (1)161

Mezbûr kendu halinde olub umûr-u vilâyetine karışmamak üzre afv ve ıtlâk olmuşdur

Fî evâil-i RA (Rebî'ü'l-evvel) sene 1158

Sayda Kadîsına Magosa Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Haleb mütesellimi olan.....mektub gönderub Haleb sâkinlerinden.....Seyyid Mehmed'in meyli bundan akdem erbâb-ı hırefden iki hıyânet ile....fitne ve fesâdata.....üçer ve beşer binüç cemaati ile nice mehâmmü'l-.....ihtimâmın ta'tîl ve

yevmen fi-yevmen.....mütezâyid ve.....avan ve ensâr ile meclis-i şer'ide şuhûd ve.....subût bulmuş nice mevad-ive ensâri mütegalibeden şâhid zora kadısıyla murad üzre hükm ittirub ve avânına ser-mû müdahil idenleri darb ve şedid ve Haleb'den nefiy ittirub hâric tavr-dâb(?) fesâd ve şekâveti bedîdâr ve nümâyan olmağdan nâşi Haleb'de vâki vali sarayında bil-ittifak akd olunan meclis-i şer'i şerifde ittifak-ı ârâ ile merkûm Seyyid Mehmed Hanesinde ikâmet ve kat'a bir umura karuşmamak üzre ma'rifet-i şer'i ile tenbih ve te'kid ve mürasele irsal olmuşken yine beher-ı yevm hanesini rikâb ve.....cümle fitne ve şekâvet olduğundan ittifak ehl-i memleket ile bâ-mürâsele şer'an merkûm Seyyid Mehmed hanesinden ihrac ve yanına mütemedü'l-aliyye adamlar tayin ve Haleb'den tard ve isâl ve bir müddet tedibi mukteza olmağla ıslah-ı nefis idince Magosa kal'asında kal'abend olunmak için bundan akdem Haleb kadısı ve Haleb mütesellimi başka başka arz ve Haleb ahalileri mahzar birle i'lâm itmeleriyle bî-eyyi-hâl ahz ve Magosa kal'asında kal'abend olunmak üzre tesyir ve irsâl ve vusûlünde kal'a-i mezbûrede kal'abend olunub itlâkı için emr-i şerif sâdır olmadıkça itlâk olunmak bâbında sâdır olan emr-i şerifim Haleb mütesellimi mûmâileyhe.....nefiy anda Terkos(?).....muhasıllı tarafına irsâl ittikte merkûm Seyyid Mehmed'in kal'abend olunmasına Kıbrıs(?).....candan iltifât itmeyub bilâ emr-i alidir diyu ağraz-ı ayn ve müfsid merkûm ittihad....idub bir sefineye suâr ve fîrâr ve Sayda'ya vusûlünde sen ki vezir-i müşârünileyhsin ahz ve Sayda kal'asında kal'abend idur iken ve müfsid mezbûr Seyyid Mehmed'in hali kendu nefsinin itlak ve nefiyden tahlis eylemek ihtimali olur ise kemâ-fî evvel.....merkûmeyi.....ihzâr ve ihtilâli olacağı bedîdârdır diyu mukaddeman sâdır olan emr-i şerifim mucebince ol taraf havalisi için sen ki müşârünileyhsin müfsid mezbûr Magosa kal'asında kal'abend olunmak üzre Mogasaya ircâ' itdirmek bâbında emr-i şerifim verilmek ricasına mütesellim mûmâileyh arz ve dîvân-ı hümayûnumda mahfûz olan kuyûd-ı ahkâma müracaat olundukda binyüzellisekiz senesi Recebin evâhiri tarihli Haleb kadısına ve Haleb mütesellimine ve Magosa kal'ası dizdârına hitaben vech-i meşrûh üzre mezbûrun kal'abendi için emr-i şerifim verildiği mastûr ve mukayyed olunmagın mukaddeman sâdır olan emr-i şerifim ve mütesellim mûmâileyhin arzı mucebince amel olunmak bâbında ferman-ı alişanım yazılmışdır

Fî evâhir-i L (Şevval) sene 1158

Voyvoda-i mûmâileyh Ömer arzuhali ile ıtlâkları için emr-i şerifim yazılmışdır

Fî evâsıt-ı M (Muharrem) sene (1)159

Karahisar-ı Şarki ve İbsadi(?) ve Cismani(?) Kadîlarına ve kurûnü'l-emâhir ve-l-ekârim Dergâh-ı Muallâm Yeniçerileri Ocağı Kapıpiyadelerinden Olub Halen Karahisar-ı Şarki Voyvodası Olan es-Seyyid Hüseyin Zide Mecduhu ve Karahisar-ı Şarki Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Sâbıkan Kars canibi seraskeri müteveffâ Beg Mehmed Paşa Kars canibine gideriken Karahisar-ı Şarki kazâsına nüzul eyledikde bâ-ferman-ı ali verilmesi lazım gelen ta'yînâtın.....cem'i mümkün olmaduğundan sen ki voyvodayı mûmâileyhsin yedinde mevcûd mâl-ı mîrî olan akçe ile ta'yînâta verilecek zahâiri tedârik ve iktizâ iden ta'yînâtın verildiği bundan akdem tarafından der-sâadetime inhâ' olundukda verilen ta'yînât için sarf olunan meblağı livâ-i mezbûrda vâki' kazâlar ahalileri tarafına eda eylemeleri için sâdır olan emr-i şerifim mucebince ma'rifeti şer'a ve Müftü ve el-Hac Osman Ağa dimekle ma'ruf kimesne cümle ve ma'rifetiyle livâ-i mezbûrda vâki' kazâların tahamüllerine göre hisseleri tevzî' ve mürâseleler irsâl olundukda Bayraklu ve Nehişne ve Cemas ve Bulman ve Uluyerek ve Ebulcaz ve Pazarsuyu ve Akköy(?) kazâları ahalileri edaya taahhüd ve mâada kazâların ahalileri itâat-i emr-i şerif itmeyub kadî ve müftü ve mûmâileyh Osman Milas(?) Kazâsına geldiklerinde kendileri taarruz ve ba'de İbsadi(?) kazâsından mürûr iderler iken ikiyüz mikdarı tüfenk-endâz eşkıya üzerlerine hücum ve bir nefer adamları kurşun ile mecrûh ve adem-i itâatleri sâir kazâlara dahi sirâyet ve.....kazâlar tahsildârları kazâlarından koğub İbsadi ve Cismane(?) kazâları ahalileri virmedikce biz dahi virmez diyu cevap virub sâbıken Erzurum Valisi vezirim Veli Paşa'nın imdâd-ı seferiyesinden hisselerine düşen nişânı İbsadi kazâsında arazisini dahi Cismane kazâlarında kalub ve halen Erzurum Valisi vezirim İbrahim Paşa'nın dahi kazâlarında tahsili fermanım olan imdâd-ı seferiyesini virmeyub alâ hâlihi kalmağla mezbûrların bu makule adem-i itâatine meşrûaları Milas nâibi molla Yahya ve Ali Ağa Oğlu Deli Osman ve Kör.....dimekle ma'ruf kimesnelerden.....Eyleduğun sen ki voyvoda mûmâileyhsin mektubunla i'lâm ve mezbûrların hakklarından gelinmek ve zâhâire sarf

olunan emvâl ile zimmelerinde kalan seferiye akçesi tahsil olunmak bâbında inâyet rica ve İbsadi kazâsı ahalilerinden Künkücü(?) Hacı Ahmed ve Derviş Mustafa ve Berna(?) Oğlu Ahmed ve Kolancak(?) Oğlu Mehmed ve Degirmenci İsa ve Rıdvan Oğlu Mehmed ve Cismane kazâsından Nuh Oğlu Mustafa dahi nefercileriyle yek-dil ve cemaat ve alet-i harb ile tahsildârların üzerlerine hücum ve kazâlarından ihrac ve ihlâle bâis oldukları sen ki Kara Şarki kadısı mevlânayı mûmâileyh el-Hac Mustafa zide fazluhusun sen dahi başka arz itmekle mukaddema sâdır olan emr-i ali mucebince ve vech-i meşrûh üzre serasker müşârünileyin ve maiyetinde mevcûd cunûd-u zafer.....ta'yînâtları için verilen zâhâir ve masârıfdan kazâ nâibi mezbûreyi ahalilerin tahammüllerine göre hisselerine isâbet iden her ne ise illet ve muhalefet itdirilmeyub alâ-eyyi-hâl tahsil ve bundan sonra dahi hilâf-ı emr-i ali muhalefet idenleri varise hakklarından gelinmek için isim ve resmleriyle arz ve i'lâm sen ki voyvodayı mûmâileyhsin mektubunla i'lâm eylediğin üç nefer ve Karahisar-ı Şarki Kadısı mevlânayı mûmâileyhin arzında mastûrû'l-esâmi yedi nefer mezkûrun dahi itâat-i emr-i alişan eyledikleri için ahz ve Karahisar-ı Şarki Kal'asında kal'abend olunub hilâfından be-gayet ihtirâz ve ictinâb olunmak bâbında ferman-ı alişanım yazılmışdır

Fî evâhir-i L (Şevval) sene 1158

71-2

Babadağı ve Eskicuma Kadîlarına hüküm ki:

Sen ki Babadağı Kadısı mevlâna Hafız Mehmed zide fazluhusun mektûb gönderub medine-i Babadağı kazâsı ahalileri bi-seruhum meclis-i şer'a varub bundan akdem kazâlarında mâdûn bî-l-iftâ olan Cafer Mehmed askeri zümresinden olub zümre-i mezkûreden şekâvet.....olanlar ile yek-dil ve iki gunde bir hanesinde cemiyet ve fukara ve zuâfâyı bi-gayr-i hakk tecrîm ve sâî-bi'l-fesâd ve mukız fitne olduğu ecilden kimesnelerden cemm-i kesîr ve cemm-i gafîr şikâyet birle fukaradan ruhsat olunub yine kendu halinde olmayub evvelinden ziyâde mel'aneti icrâ ve eşkıyaya tarafından.perâkende ve perîşan olmalarına bâis olmağla müftü-i sâbık mezkûrun şerr ve mazaratı def' ve ashâb-ı hukûkun hakkı eda olundukdan sonra vatan-ı asliyesi olan Eskicuma kazâsına nefy olunmak bâbında hükm-ü hümâyûnum verilmek ricasına

vâki' hüsn-ü bi'l-iltimâs arz ve medine-i Babadağı kazâsının kuralarında sâkin ulemâ ve sulehâ ve eimme ve hutebâ vesâir re'âyâ ve zuafâsı mahzar birleistirhâm itmeleriyle arz ve muhzırda mastûr olan husûsun revîyyet sen ki halen Babadağı Kadîsı mevlâna mûmâileyhsin sana havale olunub Müftü Mahmud'dan ehl-i ve re'âyânın hukûk-u şer'aları davası hakk ve adl üzre görölüb ba'de-s-sübût ashâbına redd olundukdan sonra müftü-i mezbûr vatan-ı asliyesi olan Eskiçuma kazâsında meks ve ikâmet itmek üzre emr-i şerifim sudûruna bi'l-fi'l Şeyh'ü-l-islâm ve Müftîyü'l-enâm olan Mevlâna Mehmed Piri-zade Edame Allahu Ta'ala fazluhu işaret itmeleriyle mevlânayı müşârünileyhin işaretleri mucibince amel olunmak bâbında ferman-ı alışanım yazılmışdır

Fî evâhir-i L (Şevval) sene 1158

71-3

Dîvân-ı Hümâyûnumda Çavuşbaşına ve Yalakabad Kazâsı Naibine hüküm ki:

Dîvân ustaları ta'bîr olunanlardan Osman nam müfsîd dâima kendu halinde olmayub birkaç def'a töhmet ile ahz olunub habs iken kapucular bölük başlarına beni habsden halâs sa'y idin eger itmezseniz sizi bir takrîb ile ba'de-l-halâs sizi katl iderum diyu haber irsâl itmekle mezbûr bundan akdem dahi bir töhmet ile ahz ve sâbika kapucular kethüdası olan vezirim Mehmed Paşa Edame Allahu Ta'ala iclalahunun kapucular kethüdalığı esnasında arzıyla bâ-ferman-ı ali kürege vaz' olunmuşken gine müşârünileyhin iltimâsıyla itlâk olmuşken yine kendu halinde olmayub lisâna gelmeçün.....tasaddi ve adam soyub kimini urub mecrûh idub ıslah-ı nefis mümkün olmamağla müfsid mezkûr Osman kürege vaz' ve zevcesi ve kızı ve oğlu Yalakabad kazâsına nefîy olunmak için emr-i şerifim sudûru bâbında dergâh-ı muallâm kapucular kethüdası Mahmud dame mecduhu i'lâm itmeğin mezbûr Osman bâ-ferman-ı ali kürege vaz' olmağla vech-i meşrûh üzre zevcesi ve kızı ve oğlu dahi kazâ-i mezbûreye nefy ve iclâ olunmak ferman olunmuşken mezbûrlar itâat-i ferman itmeyub Asitânede oldukları ihbâr olunmağla Dîvân-ı Hümâyûnumda mahfûz olan kuyûd-u ahkama mûraacat olundukda binyüzellibeş senesi Rebîü'l-evâilde emr-i şerifim mastûr ve mukayyed bulunmağın sen ki çavuş başı mûmâileyhsin mezbûr Osman'ın zevcesi mezkûre itâat-i emri ali eylemeyub hüsn-ü Asitâne-i Aliyyemde

olduğu ihbâr olunmağla mahalde ahz ve mukaddema sâdır olan ferman-ı alîşanım mucebince Yalakabad kazâsına nefy ve iclâ olmak için yazılmışdır

Fî evâhir-i L (Şevval) sene 1158

72-1

Emr-i geru verilmişdur

Sivas Valisine ve Sivas (...) Kadîsına (...) Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Mütevefâ el-Hac Mehmed Paşa'nın başcukadarı el-Hac Veli zide kadrehu sūdde-i sâadetime gelub bu sene-i mübârekede.....sevdasıyla Hüseyin ve refiki ibrahim ile maan Asitâne-i Sâadetime gelunur iken Karahisar-ı Şarki kazâsına nüzullarında merkûman birbirleriyle yek-dil ve yek-cihet ve ebnâ-i sebilde bunun mâlik olduğu bin guruşdan mütecâviz eşyasını sirkâ ve gasb ve firâr ve gıybet eylediklerinden sonra merkûman Sivas tarafına gelindiklerinde sâbıkan Sivas Beglerbegisi.....Zade Mehmed dame ikbâluhu merkûranı ahz ve kal'abend eylediğini mesmuâ(?) olduğun bildurub Sivas eyâleti defterdârı Mehmed zide kadrehu bundan akdem verilen defter mucebince sirkâ ve nehb eyledikleri eşya şer'le tahsil olmadıkça kal'adan itlâk olunmamak bâbında emr-i şerifim rica itmeğin vech-i meşrûh üzre şer'le görölmek için yazılmışdır

Fî evâhir-i L (Şevval) sene 1158

72-2

Itlakları için emr-i şerifim yazılmışdır

Fî evâhir-i RA (Rebî'ü'l-evvel) sene (1)158

Gümüş Kazâsı Nâibi Seyyid Selim Zide İlmuhuya ve Hekimhanı Zâbiti (...) Zide Mecduhuya ve Hekimhanı Palankası Dizdârı (...) Zide Hıfzuhuya hüküm ki:

Sen ki mevlânayı mûmâileyhsin sūdde-i sâadetime mektub gönderub Gümüş kazâsına tâbi' müteveffa Köprülü Mehmed Paşa evkâfı kuralarından.....nam karye ve kazâ-i Gümüş'de sâkin ulemâ ve sulehâ vesâir ahalileri bi-seruhum meclis-i şer'a

varub karyelerinde sâkin ulemâ-i âmilesinden Ağac-zade Mustafa Efendi ve Arab-Zade İbrahim ve Kara Hacı-Zade Musa ve İmam Abdülğafur ve Hacı Salih Zade demekle ma‘ruf kimesneler kendu hallerinde olub bir ferde zulm ve teâdileri olmayub ve vâkf-ı mezbûra enfâ’-i salih ve muteberin kimesneler iken ashâb-ı ağrazdan hevâlarına tâbi‘ ba‘zı kimesneler nâibden aldıkları arz.....ve mahzar ile hala Kandiye muhafızı dustûr-u mükerrem el-Hac Ahmed Paşa Edam Allahu ta‘ala İclalahuya iğfâl sebebi ile müşârünileyhin tarafından verilen arz mucebince adamların Hekimhanı palankasında kal‘abend olunmaları için sâdır olan emr-i şerifim Sadr-ı âzam sâbık hazinedarı el-Hac Ömer zide mecduhu ile mahalline vâsıl oldukda mezbûrlar ahz ve habs olunub lakin mezbûrlara isnâd olunan keyfiyet ifk ve iftirâ ve kizb-i sarîh olub magdûr ve mazlûm oldukaları Gümüş kazâsı ahalileri mahzar itmeleriyle istirhâmlarına binâen cürmleri afv vesileleri tahliye olunmak üzere hükm-ü hümâyûnum verilmek ricasına bi’l-iltimâs arz itmekle ta‘yin olunan çavuş mübâşeretiyle mahalinde şer‘le mezkûrun keyfiyet-i ahvalleri cümle ehl-i karye-i mezkûreden suâl olunub.....mukaddeman arz ve inhâ’ olunan fesâd ve şekâvet hilâf-ı inhâ’ ve gayri vâki‘ olduğu zâhir ve mütehakkık olur ise kal‘adan itlâk vesileleri tahliye ve eger hakklarında inhâ’ olunan vâki‘ ise kemâ-kân kal‘a-i mezbûrede ibkâ olunmaları için emr-i şerifim yazılmışdır

Fî evâil-i ZA (Zilka‘ade) sene 1158

72-3

Akçaşehir Bolu Nâibine ki:

Sen ki mevlânayı mûmâileyh es-Seyyid Mustafa zide ilmuhu mektub gönderub Akçaşehir Bolu Kazâsında sâkin ulemâ ve sulehâve eimme ve hutebâ bi’l-cümle meclis-i şer‘a varub kazâ-i mezbûre tâbi‘ Keremüddin(?) nam karye sâkinlerinden Benderli Oğlu Mustafa ve karındaşı Hüseyin nam kimesneler bundan akdem emr-i şerifimle kal‘abend olunduklarında mezbûrlar Asitaneye ve civârına gelmeyub vilâyetlerinde dahi kıyâm eyluyub doğru İran seferine gitmek üzere cürmleri afv ve kal‘adan itlâk olunmaları için sâdır olan emr-i şerifime imtisâlen sefere gidub edâyı hizmet eylemeleri hasebiyle vilâyetlerine gitmeleriyle vilâyetlerinde ikâmetlerine izni şâmil tekrar mücerreden emr-i şerifim sûduru bi’l-iltimâs arz ve merkûman Bazarlı

Oğlu Mustafa ve karındaşı Hüseyin bâ-ferman-ı ali me'mûr oldukları sefer-i hümâyûnuma varub edâ-i hizmet eylemeleriyle kemâ-fi-s-sâbık vilâyetlerinde meks ve kıyâm itmelerine ruhsatı müştemil emr-i şerifim sudûrunu istid'asından olduklarını muayyen arz eylediğin bi'l-fi'l dergâh-ı muallâm yeniçerileri ağası olan dame uluvvuhu i'lâm itmeğin i'lâmı mucibince amel olunmak için yazılmışdır

Fî evâhir-i L (Şevval) sene 1158

72-4

İtlâkları için emr-i şerifim yazılmışdır

Evâhir-i ZA (Zilka'ade) sene (1)158

Yenişehir-i Bursa Kazâsı Nâibine ve Hüdavendigâr Sancağı Mütessellimine ve Kütahya Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Sen ki Yenişehir-i Bursa Kazâsı nâibi mevlâna Mehmed zide ilmuhusun südde-i sâadetime mektub gönderub medine-i Bursa Yenişehir'inde sâkin ulemâ ve sulehâ ve eimme ve hutebâ vesâir fukarası bi-seruhum meclis-i şer'a varub medine-i mezbûrede sâkin Doğancı Oğlu Molla Ali dimekle ma'ruf kimesne kendu halinde olmayub sahte temessükât ile ba'zı kimesnelerin tarlasını zabt ve ba'zılarının berât-ı arzın ile mutasarrıfı oldukları cihetlerini hilâf-ı inhâ' ahere tevcih itdirdi ve sahte hüccetler dahi birle idub ba'zılarının emlâklarını zabt ile ibâdullah mutazarrır ve taciz eylediği bundan akdem der-Aliyyeme i'lâm olundukda ıslah-ı nefis için nefiy ve iclâ' olunmuşken bir tarîk ile kendunu itlâk vesilesiyle tahliye olunmak üzere emr-i ali ısdâr itdirub yine ıslah ve tenbih olmayub dahi ziyâde hile ve tezvîr davâyâ sülûk ve ibâdullah-ı mezbûrun şerr ve.....emn ve rahatları olmadığına binâen ıslah-ı nefis idince zâbit ma'rifetiyle Kütahya Kal'asına kal'abend olunmak bâbında emr-i ali ricasına vâki' hüsn-ü der-i-devletmedâra i'lâm idiyor diyu ilhâh ve mahzar itmeleriyle fi-nefs-ül-emr hâli bâlâda tafsîl olduğu vech üzere sen ki dahi ilmin la-hakk(?) olmağla bu bâbda Hüküm-ü hümâyûnum verilmek ricasına vâki' hüsn-ü bi'l-iltimâs arz eylediğin ecilden vech-i meşrûh üzere kal'abend olunmak için yazılmışdır

Fî evâil-i ZA (Zilka'ade) sene (1)158

72-5

İtlâkları için emr-i şerifim yazılmışdır

Fî evâsıt-ı CA (Cemâziye'l-evvel) sene (1)159

İnöz Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Hassa-i Bostancı Başı Hüseyin dame mecduhu mektub gönderub bundan akdem bostâniyan hassa neferâtından olub mezkûr.....atîk eşkıyalardan kendu halinde olmayub bir tarîkle ocağa duhûl ve şekâvetinden nâşi başından.....alunub ocakdan tard ve.....olmuşken ba'de yine kendu halinde olmayub kerren.....gidub bu sene temellük iddiâsıyla dâima sekrânen.....vesâir niceleri dahi itlâk idub katl i tedib ve bar-gâr(?) ve geşt olmayub bu def'a dahi refiki Ahmed ile kızlara.....çıkarub ve onbeş mikdarı.....cemm idub tenbihlerinde terafu vâki' oldukda avratları.....ahz olunmalarıyla mezkûran ıslah-ı nefis idince İnöz kal'asına kal'abend olunub tekrar kefilleri olunub Bostancı Başı arz olmadıkça itlâk olunmamaları bâbında emr-i şerifim verilmek ricasına vâki' hüsn-ü arz eylediği ecilden vech-i meşrûh üzre kal'abend olunmaları için yazılmışdır

Fî evâil-i ZA (Zilka'ade) sene (1)158

73-1

İtlâkları için emr-i şerif yazılmışdır

Fî evâhir-i R (Rebî'ü'l-âhir) sene (1)158

Çekelne Nâibine ve Kastamonu Sancağı Mütesellimine ve Samsun Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Sen ki Çekelne Kazâsı nâibi mevlâna Mustafa zide ilmuhusun südde-ü sâadetime mektub gönderdub Çekelne kazâsına tâbi'.....nam karye sâkinlerinden Hüseyin nam kimesne meclis-i şer'a varub yine karye-i mezbûr sâkinlerinden ebnâ-i sipâhiyândan Deli Osman ve karındaşı Mehmed nam kimesneler ile araziye müteâllik davası olmağla terâfû' şer'i şerif için mahal-i.....üzerine varulub karye-i mezbûr

ahalisinden sûal olundukda merâî-i mezbûr Hüseyin'in bâ-mevkit-i muceb arazi mutasarrıfı olduğu tarlalarından on kıt'a tarlasına mezbûran Deli Osman ve Mehmed'in yüzelli(...) senesinde hilâf-ı kanûn fuzûlî tagallüben zabt eylediklerinden mâada mezbûr hüseyin'in menzili.....menzil-i ahûr ihdâs idub ehl ve ıyâlinin duhûl ve.....kemal-i usret olduğunu ba'zı müslimin ba'de-l-ihbâr-ı muhdes(?) olan menzil ve ahurunu harem ve hilâf-ı şer'î muârazadan men' ve ihkak-ı hakk olunmak üzere iken mezbûran itâat-i şer'î şerif itmeyub alet-i harble mahkemeye hücum ve fesâd ve şekâvete tasaddî itmeleriyle mezbûran Deli Osman ve Mehmed ıslah-ı nefis idinceye değin Samsun Kal'asına kal'abend olunmaları için deri-devletimdâr arz ve i'lâm idiyor diyu kazâ-i mezbûr ahali iltimâs itmeleriyle vâki' hüsn-ü hükm-ü hümâyûnum verilmek ricasına bi'l-iltimâs arz eylediğin ecilden vech-i meşrûh üzere hilâf-ı şerif ve kanûn müdâhaleleri men' ve ihdâs eyledikleri binânın haremi şer'le lazım gelir ise harem bu def'a dahi bu makule şekâvete tasaddi iderler ise zâbitleri ma'rifetiyle kal'abend olunmaları emrim olmuştur buyruldu

Fî evâil-i ZA (Zilka'ade) sene 1158

73-2

Ocak mezbûran mübâşirleri Ahmed Çavuş'a teslim oldukları nâtık mezbûr yediyle gelen Gegbuze(?) nâibinin arzı hıfz olunub şerh ve yazılmışdır

13 S (Safer) sene (1)159

Ürgüp Kadîsına ve Gegbuze(?) Nâibine hüküm ki:

Nâhiye-i mezbûr sâkinlerinden olub dergâh-ı muallâm yeniçerilerinden altmışbir Solakları neferâtından Ebubekir ve zevcesi Aişe nam hatun rum kızı Züleyha(?) nam hatun ile hukûk-ı müteâllik nizâ'mız var iken Gegbuze nâibi azizleri(?) bâ-sadr diyu arzuhal birle teşekkî ve hakikat-ı hal sûal olunmak bâbında sâdır olan ferman-ı aliye imtisâlen Üsküdar nâibi tarafından irsâl olunan Kâtip Ahmed zide ilmuhu ta'yin olunan Ahmed Çavuş ile Gegbuze kazâsında müteveffâ Mustafa Paşa cami'î şerifinde ehl-i kazâyı hazır oldukları halde meclis-i şer'a olundukda mezbûr Ebubekir ve zevcesi Aişe nam.....iddiâ eyledikleri mevadd cümle muvâcehesinde istintâk olundukda zevcân-ı mezbûran bundan akdem kazâ-i

mezbûrede irtikâb-ı sû-i hâl üzre olduklarına binâen itham ve habs ve tedîbleri şer'an lazım geldikde menzillerinde mevcûd eşya ve nukûdu kenduleri Pircân Oğlu İbrahim nam kimesneye emâneten vaz' ve hala mezbûr İbrahim yedinde bi-t-tamâm kabz ve teslim ancak menzillerimiz derûnundan bir çakra yeşillu(?) ve üç tencere ve bir sîm kuşâk zâyî' olub ahz iden ma'lûmumuz degildir diyu ta'yîn hasîm eylemediklerini menzil-i mezkûrede Zevcân mezkûran her biri iğrâk ve husûs-u mezkûrun hakkını Genbuze ahalisinden mevsûk behem kimesnelerden ba'de-t-tefahhus halen nâibimiz olan Seyyid Mehmed Şerif hakkında mahz iftirâ olub mezbûrdan şâkirleri iken mezbûr Ebubekir kazamızda baş iden biru gelub tehhül ve kendu halinde olmayub gecelerde menziline tam-ı ham adamlar götürüb alenen şarab-ı hamr ve fîsk ve fesâd ve ibâdullahın ıyâlini ihtilâl adet-i müstemerreleri olub hatta nâib sâbık Mehmed Sadık zamanında dahi tenbih olmuşken mütenebbih olmayub bu vechle sû-i hâl üzre olmağla emniyyetimiz yokdur diyu ikiyüz neferden mütecâviz müseccel.....müslimin muvâcehelerinde ihbâr ve kazâ-i mezbûreden aher mahalleye ihrac olunmaları için emr-i şerifim iltimâs eylediklerinde kâtib-i mezbûr mahalinde bâ'de-l-tahrîr meclis-i şer'a gelub inhâ' eyledukde Üskûdar Nâibi Mehmed zide ilmuhi i'lâm itmeğin i'lâmı mucebince ocakdan ta'yin olunan mübâşir ma'rifetiyle mezbûr Ebubekir ve zevcesi mezkûre vilâyeti olan Ürgüp'e nefiy ve iclâ ve mahaline vusûllerini Ürgüp Kadîsı mûmâileyhe arz eylemek için yazılmışdır

Fî evâil-i ZA (Zilka'ade) sene 1158

73-3

Taraklıborlu Kadîsına hüküm ki:

Saray-ı cedîd-i amirem ağası olan Celil zide uluvvuhu sütte-i sâadetime mektub gönderub mûmâileyhin nezâretinde olub Taraklıborlu'da vâki' müteveffâ Gazi Süleyman Paşa evkâfından kazâ-i mezbûreye tâbi' Yazıköy hatibi dimekle ma'ruf Seyyid Ali nam kimesne zatında müfsid ve şerîr kendu halinde olmayub evkâfî şerifin umûr ve husûslarına müdahale ve ihtilâlê bâis ve bâdi olduğun bid-defâat müteveli vâkf-ı mezbûr i'lâm itmekle mezkûr fîmâba'd kendu halinde olub umûr-ı e(v)kâf(?) re'âyâsına karışmamak üzre müekked tenbih olunub bundan böyle mütenebbih olmadığı halde sâir muceb-i adet ıslah-ı nefis idince Kastamonu Kal'asına kal'abend

olunmak bâbında arz ve i'lâm olunmak üzre sen ki mevlânayı mûmâileyhsin sana hitâben hükm-ü hümayûnum verilmek ricasına arz eylediği ecilden vech-i meşrûh üzre amel olunmak için yazılmışdır

Fî evâil-i ZA (Zilka'ade) sene 1158

74-1

Midillu Ceziresi Nâibine ve Nâzırına ki:

Sâbıkan Eflak Voyvodası Mihal ve voyvodanın kapukethüdâsı olan Cerrah İstoraki ve Oğlu Yorgaki ve Manuel nam zımmîlerin mukaddema memleket-i merkûme re'âyâsına eyledikleri cevır ve taaddileri mukabele bu def'a hazine-i amireme üçyüz kise akçe teslim eylemeleri şartıyla isti'fâ ve memhûren virdikleri asakirleri başmuhasebeye kayd ve afv ve ıtlâkları istid'â eyledikleri cihetden müteahhid oldukları meblâğ-ı mezbûrun temessükü ahz ve başmuhasebeye kayd olmağla fîmâba'd bu makule mezâlimden gev-i yed(?) eylemeleri şartıyla afv ve ıtlâk ve hanelerinde ikâmetlerine muhâlefet olunmamak için yazılmışdır

Fî evâhir-i L (Şevval) sene (1)158

74-2

Trabzon Valisine ve Trabzon ve (...) ve (...) Kadîlarına ve Trabzon kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Bi'l-fi'l Dâr-üs-saâdetim ağası olan el-Hac Beşir Ağa dame uluvvuhu arz gönderub taht-ı nezâretinde olub Trabzon'da vâki' Hatuniye Evkâfı kuraları defter-i hakânîdeolub re'âyâsına bir dürlü müdâhele olunmak icab itmezken Trabzon âyânından Çubukçu Oğlu el-Hac Ahmed ve refiki el-Hac Mahmud nam mütegalibbeler vâkf-ı mezkûrları re'âyâlarını binyüzelli senesinden beru rencide ve remide ve ehl-i örfe gamz ve tecrîm ve bilâ-emr-i şerif tekâlîfe tahammülü ve aher bahâne ile zulm ve taaddilerinin nihayeti olmaduğundan nâşî mahalinde murafaa-i şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında defâatla hakklarında ol-emr-i şerifim sâdır olmuşken mezbûrlar itâat-i şer'î şerif ve inkıyâd-ı emr-i münif eylemeyub firâr ve bu def'a yine zuhûr idub re'âyâ fukarasına evvelkinden ziyâde zulm ve taaddi ve guna gun bedduâ(?)

ve mezâlim ve tekâlif-i şakka tahmili ile rencide ve ehl-i örfe gamz ve tecrîm ve bu makule taaddilerinin nihâyeti olmayub perâkende ve perişân olmalarına bâis ve bâdî oldukları ağayı müşârünileyh tarafına inhâ' ve istid'â-i merhamet olunmağla eşkıyayı merkûman sen ki vezir-i müşârünileyhsin ma'rifetin ve ma'rifeti şer'le bulundukları mahalde alâ-eyyi-hâl ahz ve ele götürülüb hukûk iddialarından re'âyâ fukarasıyla murafta-i şer' ve hilâf-ı şerif ve bi-gayri-hakk re'âyâdan cebren ve zulmen aldıkları akçe vesâir mal her ne ise ba'de-s-subût ma'rifet-i şer'le kendülerinden tahsil ve ashab-ı hukûka istirdâd olunduktan sonra merkûman el-Hac Ahmed ve el-Hac Mahmud ibreten li-s-sâirîn bilâd ve istirâhat-ı fukara için Trabzon Kal'asında kal'abend olunub şerr ve mazarratları fukara üzerlerinden men' ve def' ve dest-i tasallut-u zulmiyeden tahlîs olunub ağayı müşârünileyhin arzıyla sâdır olan emr-i şerifin mucibi icra ve hilâfına bir ferde vaz' ve hareket itdirilmemek bâbında sizki vezir müşâr vesâir mûmâileyhimsiz size hitâben hükm-ü hümâyûnum verilmek ricasına arz eylediği ecilden vech-i meşrûh üzre amel olunmak için yazılmışdır

Fî evâil-i ZA (Zilka'ade) sene 1158

74-3

Alasonya ve (...) Kadîlarına ve.....Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

İstanbul ve tevâbi'-i Rum Patriği Baliyus nam patrik südde-i sâadetime arzuhal idub patrikliğine dahil Selanik metropolidinin taht-ı iltizâmında olan karyelerden Alasonya kazâsına tâbi' Hoknobilus(?) nam karyede sâkin Berdashu(?) nam zımmî kendu halinde olmayub öteden beru fitne ve fesâd mel'anet ile meşhûr olduğundan maada metropolidine asla itâat ve inkıyâd olmayub metropolidlerine.....iltizamında olan mübâşirlere varub re'âyâ ve râhiblerinden mal-ı miriyi cem' ve tahsîl ve muhasebeleri görmek murad eyledikten mesfûr Kani(?) ve kendusu fuzûlî zabt ve bunun emsâli sû-i hâli ve ezrârının nihâyeti olmayub guna gun mel'anet ve şerr ve mazaratından herkes âciz ve mütezzî olduğundan metropolidleri ve papazları.....üzre mahzar eyleyub mesfûrun şerrinden bir-vechle mal-ı mîrî dahi tahsil olmayub bir-vechle te'dîb mukteza ve şerr ve mazaratının def' ve ref'i lazım gelmekle mesfûr zımmî Alasonya voyvodası ma'rifetiyle bulunduğu mahalde ahz ve civârında

vâki‘.....Kal‘asında kal‘abend olunmak için emr-i şerifim sudûrunu istid‘â itmeğin
vech-i meşrûh üzre amel olunmak için yazılmışdır

Fî evâil-i ZA (Zilka‘ade) sene 1158

74-4

Tekfurdağı Nâibine ve İstanbul Gümrüğü Eminine hüküm ki:

Mahmud Paşa Bin Süleyman dimekle ma‘ruf kimesne mahfil ser ayândan
Hasan Paşa Bin Mehmed dimekle ma‘ruf kimesne muvâcehesinde iş bu
binyüzellisekiz senesi ramazanın evâhirinde mezbûr Hasan Küçük Bapazarda(?)vâki‘
attar dükkanında hıdımete mülküm olan yüzotuz guruş ile on guruş kıymetli bir sîm
saatimi(?) bi-gayri hakk ahz itmişidi diyu dava oldahi inkâr itmekle beyinlerinde
ba‘del menâzi‘ mer‘î mezkûr Mehmed Paşa davayı mezkûresinden bâ-vasatın
muslihin merkûm Hasan Paşa ile an-inkâr yüzdört guruş ile bir nefi çuka.....ve bir
gül şerbeti çuka cebe ve bir kara çallar şalı kuşak bedel-i makbuzasıyla olub husûs-u
mezkûre ve bezl-i salîm merkûma ve bu ana gelince sâir müteallik-i amme davadan
her biri aherin zimmetini ibrâ ve iskat idub her biri aherin ibrâsını dahi tasdik ve kabul
itmeğin kat‘a nizâ‘ itdiklerin Rumili Kadîaskeri ser-ayâncısı olan melâna Hafız
Mehmed zide ilmuhu i‘lâm itmeğin i‘lâmı mucebince mezbûr sârik olmağla sen ki
gümrük emini mûmâileyhsin ma‘rifetinle vilâyeti olan Bosna’ya nefy ve iclâ olunmak
içün Tekfurdağı kayıklarından birine vaz‘ ve Tekfurdağı’na mahbusen irsâl ve andan
dahi vilâyetine sevk ve îsâl olunmak bâbında ferman-ı alışanım yazılmışdır

Fî evâil-i ZA (Zilka‘ade) sene 1158

74-5

(...) ve (...) Kadîsına ve Bolvadin Kazâsı Nâibine ve Kütahya Mütessellimine
ve Kütahya Kal‘ası Dizdârına hüküm ki:

Sen ki Bolvadin Kazâsı nâibi mevlâna Ahmed zide ilmuhusun mektub
gönderub Bolvadin kazâsında sâkin eşirrâ ve eşkıyadan Kara Osman Oğlu İdris
dimekle ma‘ruf kimesne dâima kendu halinde olmayub ehl-i ırzın ırzına ve mâlına
taarruz kazâ-i mezbûrun etrafından murûr ve ubûr iden ebnâ-i sebîlin yalnız bulunduğunu

ahz ve mâlını gasb itmek ve kendusune muvafık olmayan hükkâmın yedinden sicilâtı ahz itmek adet-i müstemirresi olmağla bu def'a Himmet nam kimesneden.....Mustafa nam.....varınca cihetinden beşyüz akçe deyn vardır bana ver diyu vekil degil iken dava ve vech-i şer'a üzre hakkım olmağla şer'a müdâfa' olundukda.....olub hükkâma itâle ve şutûm-ı galize ile şeni' ve hetk-i ırz ve lisâna gelmeyecek kelimat nâ sezâ ile sicilâtı ahz itmekle şâkî merkûm Kütahya Kal'asında kal'abend olunmak bâbında emr-i şerifim verilmek ricasına vâki' hüsn-ü bi'l-iltimâs arz eylediğin ecilden ma'rifeti şer'a görölüb töhmet-i mezkûr sâhi olduğu bi'l-muvâcehe ihkâk ve istidâd vilayetinden minvâl ile bâbında olur ise vech-i meşrûh üzre kal'abend olunmak için yazılmışdır

Fî evâsıt-ı ZA (Zilka'ade) sene (1)158

75-1

İbrail Kal'ası Muhafazasında olan Turnacıbaşına ve Tulca Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Bâ-ferman-ı ali sene-i buğarında(?) binâ olunacak anbarlar için bundan akdem Kostulu(?) nam Buyar(?) mahalle-i mezbûreye Eflak Voyvodası tarafından yeniçeri ba's ve irsâl olundukda esnai tarafda yeniçeri zümresinden yigirmibeş bölükün Uzun Mahmud nam yeniçeri Buyar-ı mesfûrun konağını almayub alet-i harble üzerine hücûm ve katl-ı murad eyledüğünden maâda yazıcılık hizmetinde olan bir nefer Eflaklu uşağı cebren ve kerhen ahz itmekle şâkî-i mezbûr bulunduğu mahalde sen ki ma'rifetinle bî-eyyi-vechkan ahz ve ahz eylediği Eflaklu uşağı geru Buyar mesfûra redd ve teslim olunub merkûm Mahmud ıslah-ı nefis olmak için yine senin tarafından mübâşir yediyle Tulca Kal'asına irsâl ve kal'abend olunmak için emr işbu emr-i şerifim ısdâr ve (...) ile irsâl olmuşdur imdi vusûlunda ber-vech-i Mehmed merkûm Mahmud nam yeniçeri bulunduğu mahalde bî-eyyi vechkan ahz ve tedib olan Eflaklu uşağı geru Buyar mesfûra redd ve teslim itdirilub ve kendusuni ıslah-ı nefis için sizin tarafınızdan mübâşir ma'rifetiyle Tulca Kal'asına irsâl ve sen ki dizdârı merkûmsun mübâşir yediyle varan Mahmud nam yeniçeri dizdârı olduğun kal'a-i merkûmede muhkem habs ve kal'abend idub tekrar itlâk-ı için emr-i şerifim sâdır olmadıkça itlâk itmekden hazer eylesun diyu bi'l-fi'l dergâh-ı muallâm yeniçerileri ağası olan

İbrahim Ağa dame uluvvuhu tarafından mühürlü mektub verilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında ferman-ı alışanım yazılmışdır

Fî evâil-i ZA (Zilka‘ade) sene 1158

75-2

Gümüş Kazâsı Nâibi Mevlâna İsmail Zide İlmuhuya ki:

Sen ki nâibi mûmâileyhsin mektub gönderub sadr-ı ‘âzam sâbıkan Mütevefâ Köprülü Koca Mehmed Paşa Evkâfından kazâ-i mezbûreye tâbi‘ Hacı nam karyede sâkin ulemâ ve sulehâ ve eimme ve hutebâ vesâir re‘âyâ ve zuafâ bi- seruhum meclis-i şer‘a varub halen karyelerinde vâki‘ cami-i şerifde berat-ı şerifimle vâiz olan Şeyh Mehmed kendu halinde olub her birilerine ta‘lim-i ilim ve kendu umûr ve husûsunda hilâh-ı şer‘i şerif taaddisi olmayub cümlesi evzâ‘ ve etvârından hoşnud ve razılar iken ba‘zı eshâb-ı agraz mücerred arzlarına mebni bir ferdin haberi yoğiken hevâlarına tâbi‘ nâib-i sâbıkadan bir tarikle aldıkları arz ile karye-i mezbûreden nefiy ve iclâsı için emr-i şerifim ısdâr ve gadr-ı külli itmeleriyle mezbûrun cürm-ü afv ve kemâ-fi-l-evvel karye-i mezbûrda sükkân olmak üzere emr-i şerifim verilmek ricasına vâki‘ hüsn-ü bi‘l-iltimâs arz ve mezkûr vâizü’l-şeyh Mehmed bâ-emr-i ali nefiy olunmağla afv ve itlâk olunub kendu halinde olmak şartıyla sâkin olduğu Hacı karyesinde meks ve ikâmet ve edayı hizmet itmek üzere emr-i şerifim sudûru için bi‘l-fi‘l Şeyhü’l-islâm ve Müftîyü’l-Enâm olan mevlâna Mehmed Piri-Zade Edame Allahu Ta‘âla Fezailehu işaret itmekle müşârünileyhin işaretleri mucébince itlâk olunmak için yazılmış

Fî evâil-i ZA (Zilka‘ade) sene 1158

75-3

Tırnova Kazâsı Nâibine ki:

Sen ki Tırnova Kazası nâibi mevlâna Mustafa Salim zide ilmuhusun mektub gönderub Dâr-üs-saâdetim ağası nezâretinde olan evkâfdan İstanbul’da vâki‘ Sultan Selim Han ve Sultan Murad Han ve Sultan Mehmed Han tâbe sırruhumun vâkıfları mukataalarından Rumili’nde vâki‘ Sekbân Kara Ali ve tevâbi‘ mukataası kurâlarından Tırnova kazâsına tâbi‘ Gülyagağar nam karye ahalileri bi-seruhum meclis-i şer‘â varub

yine karye-i mezbûre sâkinlerinden Sacâk(?) Oğulları demekle ma‘ruf Mustafa ve Osman nam müfsidler kendu hallerinde olmayub dâima fesâd ve ihtilâle bâis mürûr davaları tasaddi ve ser-cemiyet ve re‘âyâ fukarasını tahrîk ve külli harc ve sarf ider ve beyinlerinde tağrike ve fitne birle ve ol-vechle perâkende ve perişân olmalarını bâdî olmalarıyla bundan akdem ol-vechle olan taaddileri men‘ olmak için ma‘rifeti şer‘a ve zâbiti ma‘rifetiyle tenbih olunmuşken yine bir dürlü mütenebbih olmayub taaddiden hali olmamalarıyla merkûmların keyfiyet-i ahvalleri kazâ-i Tırnova ahalilerinden sûal olunub vukûnu der-i-devletmedâra arz idiyor diyu karye-i mezbûre ahalileri ilhah ve kazâ-i mezbûre ahalilerinden sûal olundukda meclis-i şer‘de merkûmların muvâcehelerinde hal-i minvâl-ı meşrûh üzre olduğuna alâ-tarîk-iş-şehâde haber vermeleriyle sâire mucib ibret ve re‘âyâ fukarasının emn ve rahatları için merkûman Mustafa ve Osman zâbitleri ma‘rifetiyle karye-i mezbûrdan ihrac ve kazâ-i ahire nefy ve iclâ’ ve nakl ve iskân olmaları bâbında hükm-ü hümâyûnum verilmek ricasına bi’l-iltimâs arz eylediğin ecilden vech-i meşrûh üzre nefy ve iclâ’ olunmaları için yazılmış

Fî evâsıt-ı ZA (Zilka‘ade) sene 1158

75-4

Karahisar-ı Sahib Kal‘ası Dizdârına hüküm ki:

Kütahya kazâsı muzâfâtından Tavşanlı nâhiyesine tâbi‘ Pazar kazâsı sâkinlerinden Ali Kadı-Zade zide Saadettin gelub bu kendu halinde olub hilâf-ı şer‘i şerif kimesneye taaddisi olmayub üzerlerine dahi şer‘an bir nesne sâbit olmuş değil iken yine kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Ali nam kimesnenin buna garaz ve adâveti olmağla mücerred icra-i arz için hilâf-ı inhâ ifk ve iftirâ ile hevâsına tâbi‘ nâib-i sâbıkadan aldığı arz ile Karahisar-ı Sahib Kal‘asına kal‘abend için bir takrîble emr-i şerif ısdâr ve ol-vechle külli gadr eylediğin bildurub afv ve itlâk olunmak bâbında emr-i şerifim rica eylediği ecilden fîmâba‘d kendu halinde olmak şartıyla afv ve itlâk olunmak için yazılmışdır

Fî evâil-i ZA (Zilka‘ade) sene (1)158

76-1

İtlâkları yazılmışdır

Evâhir-i S (Safer) sene 1159

Gölpazarı-Bursa Kadısına ve Kazâ-i Mezbûr Serdârına ve Kütahya Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Kazâ-i mezbûra tâbi' Taraklı nam karye sâkininden el-Hac Süleyman ve es-Seyyid Mehmed ve es-Seyyid Osman ve Molla Osman nâmûn kimesnelerin babalarından müntakil İnciler(?) karyesi toprağında arazisine izin muceb arazi ve hüccet-i şer'îye ile mutasarrıf olub arazi-i zirâat ve öşr-ü resmin ve tekâlif-i emîriyyesini eda iderleriken Ahlatlıbeg(?) karyesi ahalilerinden Osman Beşe ve Hüseyin Beşe ve Ali Beşe ve diğer Ali demekle ma'ruf kimesneler fuzûlî arazi ve merâlarını zabt ve zirâat idub bundan akdem işaret-i şeyhü'l-islâm ile ısdâr eyledikleri emr-i şerifimle Taraklı ve toprak kadıları huzûrunda sekiz def'a murafaa-i şer'î şerif olduklarında yedlerinde olan hüccetleri sekiz def'a imzâ olunub muârazadan men' birle tasdirlerine tenbih ile hüküm olmuşken mezbûrlar yine mütenebbih olmayub mütegalibeden oldukları ve ıslah-ı nefis için Kütahya Kal'asına kal'abend olunmalarına sen ki mevlânayı mûmâileyhsin arz ve i'lâm eylediğin ecilden mezbûrlar mübâşir ma'rifetiyle bulundukları mahalde ahz ve ele götürölüb Kütahya Kal'asına kal'abend olunmaları bâbında (...) irsâl olmuşdur ve vusûlatı gerektiği sen ki mübâşir-i merkûmsun vech-i meşrûh üzre mezbûrdan Osman Beşe ve Bekir Oğlu Mehmed ve Ali ve Hüseyin ve diğer Ali nam kimesneleri bulundukları mahalde bi-eyyi-hâl ahz ve ele götürüb ve mahbûsen götürüb Kütahya Kal'ası dizdârına teslim eylesen ve sen ki dizdârsın mübâşir yediyle varan mezbûrları dizdârı olduğun kal'a-i merkûmede muhkem habs ve kal'abend idub itlâkları için ocak tarafından mühürlü mektub vârid olmadıkca itlâklarından ve firârlarından ihtirâz eylesen diyu bi'l-fi'l dergâh-ı muallâm yeniçerileri ağası olan İbrahim Ağa dame uluvvuhu tarafından mühürlü mektub verilmekle vech-i meşrûh üzre amel olunmak için yazılmışdır

Fî evâsıt-ı ZA (Zilka'ade) sene 1158

76-2

İnöz Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

İstanbul ve tevâbî'-i Rum Patriği Baliyus nam patrik südde-i sâadetime gelub patrikliğine dahil Sultaniye Kazâsında sakın Ahi Todori ve Ahi Şeklesi nam zimmîler hakklarında kendu hallerinde olmayub şirret ve fitne ve fesâd ile re'âyâyı tahrîk ve ihlâl ve dâima sû-i hal üzre hareket ve her gelen nâiblerin yanlarına varub re'âyâyı gamz ve tecrîm ve muzırr olduklarından gayri mâl-ı mîrînin tahsiline mâni' ve bunun emsâli fesâd ve şekâvetlerinin nihâyeti yokdur diyu bundan akdem İnöz Kal'asında kal'abend olunmaları için emr-i şerifim sâdır olub lakin mezbûrlar fîmâba'd kendu hallerinde olub vilâyeti ve re'âyâ umûrlarına karuşmayub ve bî-eyye varub fukarayı rencide itdirmemek üzre taahhüd itmeleriyle cürmleri afv ve ıtlâk olunmaları bâbında hükm-ü hümâyûnum rica eylediği ecilden vech-i meşrûh ıtlâk olunmaları için emr-i şerif yazılmışdır

Fî evâsıt-ı ZA (Zilka'ade) sene 1158

76-3

İznikmid Kadîsına ve İstanbul Gümrüğü Emîni (...) hüküm ki:

Mahmud Paşa mahkemsî Kapukethüdâsı Mehmed mübâşeretle ihzâr olunan Mustafa nam kimesne İbrahim Ağa dimekle ma'ruf kimesnenin muvâcehesinden mezbûr Musatafa merkûm İbrahim'in hizmetkârı olmağla malından otuzüç sîm fincan tarağı ile elliiki tütün çubuğu ahz ve Üsküdar'da isimleri m'alûm iki koltukçuya on paraye bey' ve teslim eyledum diyu ikrârı tescîl olduğu mahkeme-i merkûme nâibi mevlâna Numaneddin zide ilmuhu i'lâm itmeğin i'lâmı mucebince mezbûr sârik olmağla fîmâba'd İstanbul ve havâlisinde bulunur ise bilâ-emân cezası te'dîb olunmak şartıyla sen ki emîni mûmâileyhsin ma'rifetinle İznikmid'e giden sefâinden birine vaz' ve İznikmid'e irsâl ve andanda vilâyeti olan Diyarbekir'e sevk ve îsâl olunmak için yazılmışdır

Evâsıt-ı ZA (Zilka'ade) sene 1158

76-4

Mahalinde lede-l-murafaa istirdâdı lazım muâmeleleri olmağla müslimun tavassutuyla.....tevkif ve i‘lâm zillet-i alet olduğu hâvi olduğu Abdullah ve Hasan’ın el-Hac Hüseyin Çavuş yediyle gelen arzı hıfz olunub şerh verilmiştir

18 S (Safer) sene (1)159

Ber-vech-i Arpalık Alaiye Sancağı Mutasarrıfına ve Nevâhi-i Alaiye Kadîsına ve Konya Kal‘ası Dizdârına hüküm ki:

Sen ki nevâhi-i Alaiye Kadîsı mevlâna es-Seyyid Ali zide fazluhusun südde-i sâadetime mektub gönderub nevâhi-i Alaiye Kazâsına tâbi‘ Çemen(?) nam karyeden kudatdan Seyyid Ahmed ve karındaşı Seyyid Mehmed zide fazluhuma meclis-i şer‘a vârub bunlar kendu hallerinde iken karye-i mezbûre sükkânından zümre-i eşkıyadan Uzun Ali ve karındaşı oğlu Mehmed ve Karakaş Oğlu Mehmed ve Mutlu Oğlu Yusuf ve Mustafa nam eşkıyalar birbirleriyle yek-dil ve binyüzelli (...) senesinde alet-i harb ile şütûm-i galîze ile şetim iderek menzilleri basub haremlerine duhûl ve ihtibara ve aletleri alef ve bunların zevcelerini ve gulâmlarını yatagân tabir olunur kebîrd bıçak ile darb ve mecrûh idub gadr-ı külli itmeleriyle ma‘rifet-i şer‘le eser-i cerâhatları kişve(?) birle hüccet-i şer‘a olmuşken mezbûrun mahalinde avân ve ensârları olmağla bir dürlü ihkâk-ı hakk mümkün olmayub şekâvetleri yevmen fi-yevmen ziyâde olub bir dürlü emn ve rahatımız kalmayub ahvalleri diğér gün olub bir dürlü ihkâk-ı hakk mümkün olmamağla mezbûrların keyfiyet-i ahvalleri sûal olundukda mezbûrların şekâvetleri sâbit ve zâhir ve vech-i meşrûh üzre olduğunu alâ-tarîk-iş-şehâde haber vermeleriyle şer‘le görölüb ihkâk-ı hakk olundukdan sonra ıslah-ı nefis için kal‘a-i Konya’da kal‘abend olunmaları bâbında emr-i şerîfîm verilmek ricasına vâki‘ hüsn-ü bi’l-iltimâs arz eylediğın ecilden mübâşir ta‘yin olunan dergâh-ı muallâm çavuşlarından kurûn’ül-emâil ve-l-akrân çavuş zide kadrehu mübâşeretiyle mahalinde şer‘le görölüb töhmet-i mezkûre bi’l-muvâcehe üzerlerine sâbit olur ise ihkâk-ı hakk ve kal‘a-i mezkûrede kal‘abend olunmaları için emr-i şerîf yazılmışdır

Fî evâsıt-ı ZA (Zilka‘ade) sene 1158

77-1

Trabzon Valisine ve Dergâh-ı Muallâm Kapucubaşlarından Olub Halen Trabzon'da İkâmet Üzre Olan Mustafa Dame Mecduhuya ve Trabzon Kadısına ve Trabzon'da Yeniçeri Zâbiti (...) Zide Mecduhuya vesâir Zâbitân ve Âyâna ve Trabzon Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Trabzonda vâki' Hatuniye Vâkfi mütevellisi Salih zide mecduhu südde-i sâadetime arzuhal idub vâkf-ı mezbûr karyeleri re'âyâlarının üzerlerine edası lazım gelen a'şâr-ı şer'i vesâir hukûk ve rüsûmlerde(?) kanûn ve defter mucebince mütevell-i vâkf ve emr-i şerifimle vâki' sâir tekâliflerde(?) dahi.....me'mur olanlar taleb ve almak murad eylediklerinde halen Trabzon'da şerr ve şekâvet ile meşhûr serdengeçti ağalarından Çubukçu oğlu el-Hac Ahmed ve Urbani el-Hac Ömer ve el-Hac Mahmud nam eşkıyalar öteden beru kendu hallerinde olmayub eşkıya zümresinden olduklarından kal'a kal'abendleri ve te'dîb cezalar için müteverrid ol-emr-i şerifeler sâdir olmuşken adem-i itâatlerinden nâşî haklarından gelinmeyub kendu hevâdarları ile harâc olub gunbegun tuğyân ve şekâvetleri müterakkî olduğundan iş bu sene-i mübarekede mütevellî mûmâileyhin azlini istimâ' eylediklerinden derûnlarından muzmer olan fesâdatı icra için re'âyâyı vâkfi tahrîk ile başlarına cem' idub mahsûl-ı vâkfa virdirmeğin ehl-i örf tâifesinin yanlarına varub re'âyâyı gamz ve şâkî mezbûrların tahrîkiyle bâ-ferman-ı ali vâkf-ı mezbûr re'âyâlarından memnû olan.....makuleleri tekâlifler taleb ve bilâ-emr-i ali hamr-ı nağşi ve saman ve odun ve me'kûlât ve zahire ve bunun emsâli mezâlim ve taaddiyât ile re'âyâ fukaralarını rencide eylediklerinden maada şâkî mezbûrlar avnileriyle re'âyâ fukaraları üzerlerine varub envâ'-i fesâdları icra ve birkaç nefer re'âyâyı katl ve kimini habs ve darb ile re'âyâ fukaralarının beşbin guruşdan mütecâviz saman ve odun ve me'kûlât ve zahire-i bahâ ve hamr-ı nağşi(?) namıyla akçeleri gasb ve taddi eylediklerinden gayri mahsûl-ı vâkfi dahi virdirmeyub ibtâlîne bâis ve badi ve bir-vechle tahsili mümkün olmadığından vâkf-ı şerifin ammasıyla battal kalmamak ve ehl-i ve tâifenin vazifeleri eda olunmak için onbeş kise akçeden mütecâviz akçe istikrâz olunub ehl-i ve tâifenin vazifeleri ol-vecihle eda ve ummanı istedilmeyub taraf-ı vakfa âid rüsûmât ve a'şâr-ı şeriyeleri şâkî mezbûrların tasallutlarından alamayub re'âyâ zimmetinde kalub vechen min el vucuh tahsili mümkün olmadığından onbeş kise akçenin öşr-i mahsûlatı alâ hâl kalub külliyyet ile mûmâileyh gadr olduğun vemezbûrlar bu def'a ahz ve haklarında lazım gelen icra olunub yanlarına kalur ise vâkf-ı şerif re'âyâları bi'l-küllîye perâkende

ve perişân olmalarına bâis ve vâkfın hayrâtına bâdî olacakları nümâyân olduğun arzuhalıyla inhâ' itmekle siz ki vezir-i müşâr ve mûmâileyhimsiz ma'rifetiniz ile mezbûrun bulundukları mahalde alâ-eyyi-hâl ahz ve huzur-u Şer'a ihbâr olunub terâki'-i şer'a ve re'âyâyı vâkf-ı mezbûrdan ba'de-hakk mütevellî aldıkları akçe her ne ise ba'de-s-sübût ashâb-ı hukûka istirdâd olundukdan sonra ibreten li-gayri Trabzon kal'asına vaz' ve kal'abend ve itâat-i şer'i şerif ve inkıyâd-ı emr-i münif eylemedikleri şer'an sâbit olur ise cezaları te'dîb ve icra ve re'âyâyı vâkf-ı zimmetlerinde şer'le meşûm olan öşr-i mahsûlû dahi tahsil ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında ferman-ı alışanım sâdır olmuştur diyu yazılmışdır

Fî evâsıt-ı ZA (Zilka'ade) sene 1158

77-2

Kars Canibi Seraskeri Nefiyiçün Anadolu Canibinden Bâ-Ferman-ı Ali Kırkbeş Aded Serdengeçdi Bayrağı Keşidesine Me'mur Turnacıbaşı el-Hac Hasan Zide Mecduhuya ve (...) Kal'aları Dizdârına hüküm ki:

İş bu sene-i mübarekede bâ-ferman-ı ali tertîb olan kazâlardan sefer-i hümâyûnum nusret-makrûnum için küşad olunacak bayraklar ve asakir ihracı ve tertibine hakim mâni' ve mugayir emr-i ali hareket ve muhâlefet ider vâki' olur ise ol-havâlide civarda münâsib bulunan kal'alara kal'abend ve isim ve resmlerle der-i devletmedarıma i'lâm eylemeniz fermanım olmağla (...) ile irsâl olunmuştur imdi vusûlatında siz ki kal'a-i mezbûr dizdârları mûmâileyhimsiz Turnacıbaşı mûmâileyh ma'rifetiyle gelen kimesneleri dizdârı olduğunuz kal'ada habs ve kal'abend eyleyub ıtlâkları için emr-i şerifim sâdır olmadıkca bir-vecihle ıtlâklarına ruhsat ve cevâz gösterilmeyub sonra bir dürlü cevaba kâdir olamayub hilâf-ı emr-i ali hareketden bî-gayet ihtirâz ve ictinâb eyleyesiz diyu bi'l-fi'l dergâh-ı muallâm yeniçerileri ağası olan İbrahim Ağa dame uluvvuhu tarafından mühürlü mektup verilmekle vech-i meşrûh üzre amel olunmak için yazılmışdır

Fî evâsıt-ı ZA (Zilka'ade) sene 1158

Bir sureti Musul kal'ası muhafızı için Anadolu'nun öte kolundan kırkbeş adet süvâri serdengeçdi bayrakları küşâdına me'mur Turnacıbaşı Ömer zide mecduhuya ve (...) ve (...) ve (...) kal'aları dizdârlarına ber-vech-i meşrûh

Bir sureti Kars tarafigün Rumili'nin sağ kolu Tuna sevâhilinden yigirmibeş adet serdengeçdi bayrakları küşâdına memur Turnacıbaşı Mehmed zide mecduhu ve (...) ve (...) ve Kal'aları dizdârlarına ber-vech-i meşrûh

Bir sureti Kars canibi için Rumili'nin orta kolundan onbeş adet serdengeçdi bayrakları küşâdına memur Turnacıbaşı Mehmed zide mecduhuya ve (...) ve (...) ve (...) Kal'aları dizdârlarına ber-vech-i meşrûh

78-1

Kavala Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Pravişte kazâsı sâkinlerinden dergâh-ı muallâm yeniçerileri emekdârlarından el-Hac Muhammed nam yeniçeri sūdde-i sâadetime arzuhal idub mezbûr kendu halinde ta'lîm-i ilim ile meşğûl ve ırzıyla mukayyed ve bir ferde hilâf-ı şer'î vaz' ve hareketi yoğiken topcu ocağı çorbacılarından halen Pravişte kârhanesi çorbacısı el-Hac Muhammed çorbacısının.....garaz ve adâveti olduğundan bundan akdem hilâf-ı inhâ' teşekkî ile Limni kal'asında kal'abendleri için emr-i şerif ısdâr itdirmişken haline merhâmeten ıtlâk olunub kendu halinde iken çorbacı-i mezkûrun Oğlu el-Hac Muhammed kendu konaklarında gece ile maktûlen katl olmağla merkûm çorbacı.....ile el-Hac Abdi ve el-Hac Ali nam kimesnelere siz ki dahi ilminiz vardır diyu hilâf-ı inhâ' ifk ve iftirâ ve hevâsına tâbi' kimesnelerin kizben ihbârıyla Pravişte nâibinden bir tarîkle sû-i hallerine arz alub bunlardan teşekkî ve mezbûr Hacı Abdi ile Hacı Ali'yi Limni Kal'asına ve bunun dahi Kavala Kal'asına kal'abendleri için emr-i şerifim ısdâr ve kal'a-i mezkûrede kal'abend itdirub gadr eyledüğünden ve husûs-u mezbûrede bunların haber ve ana haberi olmayub ifk ve iftirâ olduğuna civârında vâki' Dram kadısı Muhammed ve Kavala Kadısı İsmail Tahir ile.....nâibi Ahmed ve Bereketli(?) nâibi İbrahim zide fazluhum başka başka arz eylediklerini bildurub afv ve ıtlâk vesilesiyle tahliye olunmak bâbında emr-i şerifim rica eylediği ecilden mâdam ki üzerine şer'an bir nesne sâbit olmayub ve mezbûr kendu halinde olmak şartıyla bir

def‘a hakkında sadr halet-i müş‘ir vârid olan urûz mucibince afv ve ıtlâk vesilesiyle tahliye olunmak içün yazılmışdır

Fî evâsıt-ı ZA (Zilka‘ade) sene (1)158

Bir sûreti dahi Limni kal‘ası dizdârına Pravişte kazâsı sâkinlerinden dergâh-ı muallâm yeniçerilerinden mezkûr el-Hac Ali ve el-Hac Abdi’nin ıtlâklarıçün vech-i meşrûh üzre

78-2

(...) Kadîsına ve Karahisar Nâibine ve Kütahya Mütessellimine (...) Kal‘ası Dizdârı (...) Zide Hıfzuhuya hüküm ki:

Ali sâkin Kozlıca gelub kendu halinde olub hilâf-ı şer‘a vaz‘ ve taaddisi yoğiken Karahisar-ı Sahib âyânından Halil Efendi dimekle ma‘ruf kimesnenin kethüdâsı olub kaza-i mezbûra tâbi‘ Alacalı nam karye sükkânından ziyâde cebbâreden olan Hacı Ayvaz nam kimesneyi yüzelli (...) senesinde hilâf-ı şer‘i şerif birkaç nefer eşkıya ile bilâ-muceb üzerine hücum ve darb ve bir kolunu mecrûh ve üç gün mahkemede kalub ve mezkûr halil hafvından nâşi icrâyı hakk olunmayub üç ay mikdarı sâhib-i firâş ve alil olduğunu bildirub sen ki Kütahya Mütessellimi mûmâileyhsin ma‘rifetinle icra-i hakk olunmak bâbında emr-i şerifim rica eylediği ecilden sen ki sen ki Kütahya Mütessellimi mûmâileyhsin ma‘rifetinle mahalinde şer‘le görülüb töhmet-i merkûm üzerine şer‘an sâbit olur ise kal‘abend ve keyfiyeti ve vukû üzre arz ve i‘lâm olunmak içün yazılmışdır

Fî evâsıt-ı ZA (Zilka‘ade) sene 1158

78-3

Gümülcine Kazâsı Nâibi Mevlâna Ahmed Zide İlmuhuya Limni Kal‘ası Dizdârı (...) Zide Hıfzuhu hüküm ki:

Sen ki mevlânayı mûmâileyhsin südde-i sâadetime mektub gönderub Gümülcine kazâsı muzâfâtından Celil(?) nahiyesi ahâlileri bi-seruhum meclis-i şer‘a varub nahiye-i mezbûre tâbi‘ Kirlu(?) nam karye sükkânından Tunyaz dimekle ma‘ruf

Himmet Beşe ve Macar Oğlu Ali nam kimesneler kendu hallerinde olmayub eşirrâdan olmalarıyla emr-i şerifimle vâki‘ tekâlif ve sâir umûr-u mühümmenin ta‘tiline ve emr-i şerifimle gelen mübâşirlerin dahi ol-tarafa vâki‘ olan umûr ve husûslarının adem-i rü’yet ve temşiyetine bâis ve bâdî olduklarından gayri karye-i Buğariye(?) gidub re‘âyâ fukarasını tahrîk ve ihtilâl ve nice dürlü cevri ve ezâ ve beyinlerini muhtell ve müşevveş ve ba‘zılarının tekâliflerini virdirmeyub şerr ve şûrlarından bir-vecihle emn ve rahatları olmamağla eşkıya-ı mezbûrların hakklarından gelinmedikçe tekâlif vesâir umûr-u mühimmenin rü’yeti bir-vecihle.....olmaduğundan bi’l-cümle ahali haber vermeleriyle mezbûr Himmet ve Macar Oğlu Ali ıslah-ı nefsi idinceye değin Limni Kal‘asında kal‘abend olunmak bâbında vâki‘ hüsn-ü bi’l-iltimâs arz eyledikleri ecilden zâbitleri ma‘rifetiyle mezbûranın bu makule hareketleri men‘ ve memnû olmazlar ise vech-i meşrûh üzre kal‘abend olunmaları için yazılmışdır

Fî evâsıt-ı ZA (Zilka‘ade) sene 1158

78-4

Afv ve ıtlâkları emr-i şerifim yazılmışdır

Fî evâsıt-ı S (Safer) sene (1)159

Yenişehir-i Fener Kadîsına ve Tırhala Sancağı Mütesellimine ve Galos Kal‘ası Dizdârına hüküm ki:

İbrahim zide mecduhu arzuhal idub ber-vech-i meşrûta mütevellisi olduğu merhûm ve mağfûrû’n-leh Murad han Sultan tâbe sırruhunun efkâfi mukataalarından Yenişehir-i Fener kazâsına tâbi‘ Hasan Baba mukataası karyelerinden Osmanlı Karyesi sükkânından İmam Mehmed dimekle ma‘ruf kimesne kendu halinde olmayub şerîr ve murûr ve re‘âyâyı tahrik ile.....edâsı lazım gelen hukûk-ı rûsûmlarının cem‘ ve tahsiline vaz‘ ve taaddiden hali olmamağla bundan akdem mezbûr kal‘a-i mezbûrda kal‘abend için emr-i şerifim sâdır olmuşken mezbûr ba‘zı kimesneler muayyen olub anda istinâden ferman olunan mahalle gönderub itâat-i şer‘i ve inkıyâdı emr-i münîf itmeyub kemâ-fi-l-evvel taaddisinin nihayeti olmaduğun bildirub ol-tarafa aher mutasarrıf için emr-i şerifimle mübâşir ta‘yin olunan çavuş mübâşeretiyle kal‘a-i mezbûrede kal‘abend olunmak bâbında emr-i şerifim rica eylediği Dîvân-ı

Hümâyûnumda mahfûz olan kuyûd-u ahkâma müracât olundukda vech-i meşrûh üzere emr-i şerifim verildiği mastûr ve mukayyed bulunmağın mukaddema sâdır olan emr-i şerifim mucebince amel olunmak için yazılmışdır

Fî evâhir-i ZA (Zilka‘ade) sene (1)158

78-5

Şarköy Kal‘ası Dizdârına hüküm ki:

İstanbul ve tevâbî‘-i Rum Patriği Baliyus nam patrik sūdde-i sâadetime arzuhal idub patrikliğine dahil....kazâsında sâkin Baliyus nam rahip kendu halinde olmayub sû-i halinden nâşî bundan akdem keyfiyet-i ahvali arzuhal olundukda rahip-i mesfûr bulunduğu mahalde ahz ve Şarköy Kal‘asında kal‘abend olunmak üzere bundan mukaddema emr-i şerifim sâdır olub lakin mesfûr fîmâba‘d kendu halinde olmak üzere taahhüd itmekle rahip-i mesfûr ba‘de‘l-yevm kendu halinde olub bir ferdi ta‘cîz ve rencide eylememek şartıyla cürm-ü afv ve itlâk olunmak için hükm-ü hümâyûnum rica eylediği ecilden vech-i meşrûh üzere itlâk olunmak emrim olmuştur

Fî evâhir-i ZA (Zilka‘ade) sene 1158

79-1

Serulus Kazâsı Nâibine ve Menteşe Sancağı Mütesellimine hüküm:

Sen ki Serulus kazâsı nâibi mevlâna Seyyid Mehmed zide ilmuhu sūdde-i sâadetime mektub gönderub kazâ-i mezbûre tâbî‘ Yasin(?) nam karye ahalilerinden Mahmud Ağa ve Hüseyin Reis ve el-Hac Mustafa Ağa Bin İbrahim ve el-Hac Süleyman Bin Abdullah ve Molla Mehmed bin Hasan ve Abbas Bin el-Hac Hüseyin ve Hasan Bin İbrahim ve Mehmed Bin Abdullah ve İbrahim Bin Ebubekir ve Süleyman Bin İbrahim ve.....Bin Mustafa ve Hüseyin Bin Hasan ve Ahmed Bin Ebubekir ve Yusuf Bin Mehmed ve İbrahim Bin Hasan ve Molla Hüseyin Bin İbrahim ve Seyyid Mehmed Bin Mustafa ve Ahrak İbrahim ve Hasan Bin Abdullah Veled Oğlu Mehmed ve Ali Bin Ali ve Osman Bin Ahmed ve Köse Hasan Bin Mehmed ve Ömer Bin Hasan ve Mehmed Bin Hasan ve Ahmed Bin Hasan ve Ömer Bin Osman dimekle ma‘ruf kimesneler ile sâir ahalisi bi-cemî‘hum meclis-i şer‘a varub yine karye-i

mezbûre sâkinlerinden Kuduz Abdullah dimekle ma‘ruf kimesne kendu halinde olmayub bundan akdem Sarıbeg Oğlu eşkıyalarından olmağla bir tarikle karye-i mezbûrede tavattun idub eşkıyadan olmağla nice dürlü kazâsına tasaddi ve ehl-i ırz tâifesinden bi-gayri-hakk ırzlarını hetk ve şütûm-i gâliza ve nice elfâz-ı mühmel ile şetim ve yine tamâmen ta‘bîr olunur bıcağ ile darb dâima karye-i mezbûre alet-i harb ile murûr eylediğinizden nâşi emred oğlan ve ehl-i ırz hatunları mezbûre şerr ve mazaratından hanelerinden taşra çıkmağa bir dürlü imtinâları olmaduğundan maada îd-i fitrın günü mezbûr Kuduz Abdullah yerinde tûfeng ve tevâtür(?) vesâir alet-i câriha ile ma‘bedhaneleri olan mescid-i şerifin kapusu önüne oturub ezân-ı muhammedi kıraat ve salât ma‘rûza eda itdirmeyub her kim gelurse katl iderum diyu şütûm-i gâliza ile şetm ve şerr ve mazaratından bî-hâl ve nisvanları hanelerinden taşra çıkmağa bir dürlü kudretleri olmayub bu makule fesâd şekâveti hadden enfûz ve ahvalleri diğér gün olmağla mezbûrun şerr ve mazaratı üzerlerinden def‘ içün nefiy ve iclâ’ olunmak bâbında ahvâlleri der-idevletmedâra arz ve i‘lâm idiyor diyu ilhah ve ibrâm itmeleriyle keyfiyeti hal ala-hazaü’l-minval üzre olduğuna sen dahi ilmin muhît olmağla vâki‘ hüsn-ü hükm-ü hümayûnum verilmek ricasına bi’l-iltimâs arz eylediğın ecilden mezbûrun hilâf-ı şer‘i şerif bu makule hareket nâ-marzîye tasaddîsi arz olunmağla tam-ı bilâd ve....ibâd içün diyar-ı ahire nefiy ve iclâ’ olunmak bâbında ferman-ı alişanım yazılmışdır

Fî evâhir-i ZA (Zilka‘ade) sene 1158

79-2

Hekimhanı Palankası Dizdârına hüküm ki:

Vezîr-i a‘zam sâbık mütevefâ Köprülü Mehmed Paşa evkâfından Gümüş Kazâsına tâbi‘ Hacı karyesi ahalilerinden Ağaç-zade Mustafa ve Arab-Zade İbrahim ve Kara Hacı-Zade Musa ve İmam Abdülgafur ve Hacı Salih-Zade Ali nam kimesneler haklarında bundan akdem ashâb-ı ağrazdan ba‘zıları nice ifk ve iftirâyı mutazammın nâibden aldıkları arz musanna-i mahzar ile halen karye muhafızı olan vezîrim el-Hac Ahmed Paşa Edâme Allahu ta‘âla iclâlehuyu iğfâl ve Hekimhanı Palankasında kal‘abend olunmaları içün müşârünileyh tarafından arz ve mucebince emr-i ali sâdır olub lakin merkûmlar kendu hallerinde ve hilâf-ı şer‘i şerife kimesneye vaz‘ ve

taaddileri olmayub ve vâkf-ı merkûme.....sulehâdan olub mukaddema hakklarında inhâ' olunan keyfiyet ifk ve iftirâ ve kizb-i sarîh olub mağdûr olduklarını karye-i mezbûre ve Gümüş Kazâsında sâkin ulemâ ve sulehâ vesâir ahalileri bi-seruhum meclis-i şer'â haber virdiklerini halen bu def'a Gümüş kazâsı nâibi Seyyid Selim zide ilmuhu arz ve ahalileri mahzar itmeleriyle kal'a-i merkûmeden ıtlâk olunmalarını merkûmlar dahi arzuhalleriyle istirhâm eyledikleri vâkf-ı merkûmun müteveli kâimakâmı olan el-Hac Hasan zide kadrehu i'lâm itmeğin i'lâmı mucibince ıtlâk vesilesiyle tahliye olunmak bâbında ferman-ı alîşanım yazılmışdır

Fî evâhir-i ZA (Zilka'ade) sene 1158

79-3

Kütahya Kal'sı Dizdârına hüküm ki:

İstanbul Fenalı(?) mahallesi sâkinelerinden Fatıma nam hatun gelub bunun zevci olan Doğancı Oğlu Molla Ali demekle ma'ruf kimesnenin Bursa Yenişehir'de vâki' pederinden müntakil birkaç kıt'a tarla vesâir emlâklarını zevci mezkûrun ügey karındaşı hilâf-ı inhâ' taarruz.....nizâ' olundukda karındaşı mezbûr fevt haliyesi sebebiyle hevâsına tâbi' kimesneler ile yek-dil ve yek-cihet olub zevci olan karındaşı mezkûr Ali için sâhte temessük ile tarlalarını zabt eyledi diyu kul mücerrediyile aldığı arz ile zevci mezbûru bâ-ferman-ı alî Kütahya Kal'asına kal'abend ve mezbûre Fatıma evlâdlarıyla sefil ve leyle-i 'işâyâ muhtâc ve sezâvâr merhamet olduğun bildirub afv ve ıtlâk olunmak bâbında hükm-ü hümâyûnum rica eylediği ecilden fîmâba'd kendu halinde olub bu makule umûr-u töhmet olur husûsda bulunmamak şartıyla ve bundan sonra dahi mel'anete hıyâneti zuhûr ider ise cezası tertîb olunmak vechiyle mezbûr bu def'a afv ve ıtlâk vesilesiyle tahliye olunmak için yazılmışdır

Fî evâhir-i ZA (Zilka'ade) sene 1158

79-4

Rumeli Valisi Sadr-ı Esbâk Vezir Abdullah Paşa'ya ve Vidin Kadîsına ve Kelmeriye Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Sen ki Vidin Kadîsı mevlâna es-Seyyid Osman zide fazluhusun südde-i sâadetime mektub gönderub medine-i Vidin'e ve nâhiyesinde sâkin ehl-i islâm ve zımmî re'âyâ fukarası bi'l-cemihum meclis-i şer'a varub yine Vidin sâkinlerinden olub dâima kendu halinde olmayub mkız fitne ve fesâd ve şerîr ve gammaz olan çakır Oğlu Ahmed dimekle ma'ruf kimesne nifâkıyla halkı birbirine düşürüb dâima fttâk itdirmeğe sebeb ve bâdi ve kazâlarının nizâm ve intizâmı bozub mâl-ı mîri ta'tiline bâis ve yaramazlığının nihayeti olmaduğundan ehl-i ve fukara elinden ve dilinden aciz olub mezbûrun ahvalleri arz ve bir kıt'a mahzar ile Asitâne-i Sâadetime i'lâm ve sen ki vezir-i müşârünileyhsin sana hitaben emr-i şerifim iltimâs ve mezbûr Cafer Oğlu Ahmed kangî mahallede bulunur ise ahz ve Vidin'îye ihzâr ve şer'a ashâb-ı hukûkun hakları istirdâd olundukdan sonra Selanik'de Kelmeriye kal'asında kal'abend olunmak bâbında emr-i şerifim sudr içün bi'l-iltimâs arz eylediğın ecilden vech-i meşrh üzre şer' grlb ihkâk-ı hakk olundukdan sonra kal'abend mucceb üzerine töhmet sâbit olur ise kal'abend olunmak bâbında ferman-ı alışanım yazılmışdır

Fî evâhir-i ZA (Zilka'ade) sene 1158

80-1

Kandiye Muhafızı Vezir Ahmed Paşa'ya ve Kandiye Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Yüzelli senesine mahbsen Girid Ceziresi mülhakatından İsfakiye re'âyâsının cizye-i şer'iyeleri nahiye-i mezbûrede sâkin ve mevcd olan re'âyâyâ esnâf-ı sâlise-i a'şârla ve halen Girid defterdârı olan Rıdvan-Zade Ali zide mecduhu ma'rifetiyle ale-r-rs tevzî ve cizye-i şer'ileri cibâyet ve tahsîl mücerreden zam olunan evrâkdan ziyâde evrâk olmayub diyu re'âyâyı mesfrenin fî.....ve yahd evvelki gibi maktan cizye akçesi tekâlifleri zâhir olur ise men'-i külli men' olunmak içün nizâm-ı hâvi mâliye tarafından mücerreden emr-i şerif-i alışanım sâdır olub lakin zikr olunan İsfakiye re'âyâsı haşîn ve muhil bir tâife olmalarıyla cizyelerini nizâm ve ferman olunan hars-ı şerife akçesi tahsiline hitâm verilinceyedek temşiyet-i maslahata vesile olmak içün re'âyâ mesfresinin kapudânı birle vesâir kapudanları Kandiye Kal'asına kal'abend ve tekmîl-i maslahat sebepleri tahliye olmak üzre emr-i şerif verilmek ricasıyla Girid defterdârı mmâileyh istid'â eylediğın bi-lfi'l başdefterdârım olan

Yusuf dame uluvvuhu i' lām itmeğin zikr olunan Kefre kapudanları mutazammın emri-
i şerifime mugair harekete cesaret iderler ise vech-i meşrûh üzre kal'abend olunmaları
içün yazılmışdır

Fî evâsıt-ı ZA (Zilka'ade) sene (1)158

80-2

Sinop Kadısına İstanbul Gümrük Emmini es-Seyyid İshak Zide Mecduhuya
hüküm:

Saime nam hatun südde-i sâadetime arzuhal idub mezbûrenin vasîyesi olduğu
oğlu Hasan nam hakkında babasından müntakıl kazâ-i mezbûrede vâki' malumetü'l-
hudud yerlerini beher sene vesâyeten zirâat ve hırâset ve öşr ve resmin sahib-i arzına
eda idub aherden bir ferdle dahil olunmak icâb itmeziken zümre-i cebbâre ve
mütegallibeden Sinob'da sâkin büyük camii hatîbi Oğlu Mehmed nam şâkî hevâsına
tâbi' refikalarıyla yek-dil ve hakîr-i mezbûrun yedlerine hilâf-ı kânun fuzuli müdahale
ve taaddi ve muraftaa-i şer' için daveti şer' olundukda dahi itâat-i şer'i şerif itmeyub
külliyat ile gadr-ı murad eyleduğun bildirub mezbûrun taaddisi men' ve def' olunmak
bâbında hüküm-ü hümâyûnum rica itmeğin sen ki gümrük emmini mûmâileyhsin
ma'rifetinle Sinob'a giden sefâinden birine mezbûre Saima'yı vaz' vaz' ve irsâl ve
mahalinde şer'le görölüb babasından müntakıl araziye aherin hilâf-ı şer'i şerif ve
kanun müdahalesi vâki' ise men' ve def' ve zabt itdirilub keyfiyet-i halleri alâ vukû'
arz olunmak için ferman-ı alîşanım yazılmışdır

Fî evâhir-i ZA (Zilka'ade) sene 1158

80-3

Pravadi Kadısına ve (Hisar-ı) Kaza-i Mezbûr Serdârına ve Tulca Kal'ası
Dizdârına hüküm ki:

Pravadi kazâsı muzâfâtından dizdâr karyesinden ehl-i mezbûr re'âyâları kendu
hallerinde iken karye-i mezbûr sükkânlarından yeniçeri zümresinden Uzun Ömer Oğlu
Mustafa ve oğlu Mehmed ve Kör Oğlu Ahmed nam kimesne zümre-i eşkiyadan olub
karye içinde dâima alât-ı harb ile.....ve merâm gezub kendu hallerinde olmayub ahaliyi

karyenin ba‘zılarını katl ve ba‘zılarının ıyâl ve evlâdına dest-i dirâzlık idub bunun emsâli nice nice ef‘al-i kıbâheleri zâhir ve aşikâr olub ehliyi karye bir vechle mezbûrdan eşkıyalardan emin olmayub herbirileri perâkende ve perişân olmalarına bâis ve bâdî olduklarını müş‘ir re‘âyâ fukaraları nizâm-ı hâl itmeleriyle merkûmun eşkıyaların kendu hallerinde olmaduklarını ve karye-i mezbûr ahalilerini şerr mazaratları vâki‘ olduğu taraf-ı şer‘den i‘lâm olmağla i‘lâmı tahrîr olduğu vâki‘ ise merkûmun yaramazları bulundukları mahalde ahz ve meclis-i şer‘a ihzâr ve cümle muvâcehelerinde davaları görölüb i‘lâmı tasaddim olunan mevaddlar şer‘an üzerlerine sâbit olur ise mübâşir ma‘rifetiyle ıslah-ı nefis için Tulca Kal‘asına kal‘abend olunmak fermanım olunmağın (...) ile irsâl olundu.....vusûlünde gerektiği merkumdan eşkıyalar bulundukları mahalde ahz ve huzûr-u şer‘a ihzâr ve cümle muvâcehelerinde davaları görölüb i‘lâmın tasaddim olunan mevaddlar merkûmun üzerlerine şer‘an sâbit olur ise ıslah-ı nefis için Tulca Kal‘asına götürüb dizdârına teslim eylesun ve sen ki dizdârsın mübâşir yediyle varan mezbûrları dizdârı olduğun kal‘ada habs ve kal‘abend idub idub tekrar ıtlâkları için ocak tarafından mühürlü mektub vârid olmadıkça ıtlâk itmekden hazer ve mücânebet eylesuz diyu bi‘l-fi‘l Ddergâh-ı muallâm yeniçerileri ağası olan İbrahim Ağa dame uluvvuhu tarafından mühürlü mektub verilmekle vech-i meşrûh üzre amel olunmak bâbında ferman-ı alısanım yazılmışdır

Fî evâhir-i ZA (Zilka‘ade) sene 1158

80-4

Bâ-işaret-i Aliyye afv ve ıtlâk yazılmışdır

evâhir-i M (Muharrem) sene (1)159

Çavuşbaşı Ağaya ve Midilli Nâibine ve Nazırına hüküm ki:

Aydınlı es-Seyyid Süleyman Efendi ve Ebubekir Efendi dimekle ma‘ruf kimesneler merhûm ve magfûrû’n-leh Sultan Mehmed Han tâbe sırrıhu cami-i şerifinin tadrîs bahanesiyle sâir muvazzaf ve muayyen olan dersiam efendilere muhâlefet ve birbirleriyle müşâcere ve muhâlefet itmeleriyle li-ecl-it-tagrîb mezbûr es-Seyyid Süleyman Midilli’ye nefîy ve iclâ olunub şerri üzerlerinden def‘ olunsun diyu cami-i şerin kayyumları ref‘ ve ref‘i iştikâ itmeleriyle mezbûr es-Seyyid

Süleyman arzuhalleri mucebince nefy ve iclâ olunmak bâbında bi'l-fi'l Şeyhü-l-islâm ve Müftiyü'l-enâm Mevlâna Mehmed Piri-Zade Edâme Allahu Ta'âla Feza'ilehu işaret itmeleriyle işaretleri mucebince amel olunmak fermanım olmağın sen ki çavuşbaşı mûmâileyhsin mezbûr es-Seyyid Süleyman Dîvân-ı Hümâyûnum çavuşlarından (...) çavuş zide kadrehu ile Midilli Ceziresine irsâl ve siz ki nâib ve nazır mûmâileyhsiz vusûlünde cezire-i mezbûrede ikâmet ve itlâkı için emr-i şerifim sâdır olmadıkça sebebi tahliye olunmakdan mücânebet ve vusûlünde çavuş mûmâileyh ile i'lâm ve işaret eylemek bâbında ferman-ı alışanım yazılmışdır

Fî evâhir-i Za (Zilka'ade) sene (1)158

80-5

Bâ-işaret-i Aliyye afv ve itlâkı yazılmışdır

Çavuşbaşı Ağaya ve Sakız Nâibine ve Muhassılına hüküm ki:

Aydınlı es-Seyyid Süleyman Efendi ve Ebubekir Efendi demekle ma'ruf kimesneler merhûm ve magfûrû'n-leh Sultan Mehmed Han tâbe sırruhu cami-i şerifinde tadrîs bahanesiyle sâir muvazzaf ve muayyen olan dersiam efendilere muhâlefet ve birbirleriyle müşâcere ve muhâlefet itmeleriyle li-ecl-it-tagrîb mezbûr Ebubekir Sakız'a nefiy ve iclâ olunub şerri üzerlerinden def' olunsun diyu cami-i şerifin kayyumları ref' ve ref'i iştikâ itmeleriyle mezbûr Ebubekir arzuhalleri mucebince nefiy ve iclâ olunmak bâbında bi'l-fi'l Şeyhü-l-islâm ve Müftiyü'l-enâm Mevlâna Mehmed Piri-Zade Edâme Allahu Ta'âla Feza'ilehu işaret itmeleriyle işaretleri mucebince amel olunmak fermanım olmağın sen ki çavuşbaşı mûmâileyhsin mezbûr Ebubekir'i Dîvân-ı Hümâyûnum çavuşlarından (...) çavuş zide kadrehu mübâşeretle cezire-i mezbûreye irsâl ve siz ki nâib ve muhassıl mûmâileyhsiz vusûlünde çavuş mûmâileyh ile i'lâm ve işaret eylemek bâbında ferman-ı alışanım yazılmışdır

Fî evâhir-i ZA (Zilka'ade) sene (1)158

81-1

Trablusşam Valisine ve Trablusşam Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Mevâlî zevi-l-ihirâmdan.....fezâdan müslimin sâbikan Mekke-i Mükerreme Kadısı mevlâna el-Hac İsmail zide fazluhu sütte-i sâadetime arzuhal gönderub mevlânayı mûmâileyh ber-vech-i arpalık halen mutasarrıfı olduğu Trablusşam kazâsına elliye di senesi zilhiccesinde zabt itmeyub üze taraflarına nâib nasb ve ta'yin eylediği Seyyid Ahmed Efendi demekle ma'ruf kimesneye kaza-i mezbûru ellisekiz senesi zilka'adesi.....degin bir sene kâmile zabt ve tasarruf idub karyemden biru mahsûl-u.....olan beher-i teşhir üçer yüzyigirmi beş guruşdan mevlânayı mûmâileyh ancak elliye di zilhiccesi ve ellisekiz muharremi mahsûlleri olmak üze otuzelli guruş teslim idub bâkî on aydan hasıl olan üçbinikiyüzelli guruş zimmetinde olmağla kendunden talep oldukdan bolca tedârükü müş'ir olduğundan nâ-haber olduğu karîben irsâl iderum beni azl eylemeye bu mükâtib.....ile avk ve te'hîr idub bu suretle mahsûl-ı mezkûr iken ve gadr sevdasında olduğun ve nâib-i mezkûr.....ve kazânın olmayub henüz mevadd(?) zimmetinde dâhî olamamağla halen mezbûrun zimmetinde bâkî kalan on aylık mebla-i mezkûr üçbinikiyüzelli guruşu irsâlinde muhâlefet ider ise sen ki vezir-i müşârünileyhsin ma'rifetinle Trablusşam Kal'asında kal'abend ve meblağ-ı mezkûr tahsil olunmadıkça itlâk olunmamak bâbında hükm-ü hümayûnum rica eylediği ecilden vech-i meşrûh üze amel olunmak fermanım olmağın imdi fermanım olduğu üze nâib mezkûr zimmetinde bâkî kalan on aylık meblağ-ı mezkûr üçbinikiyüzelli guruşu irsâlde muhâlefet iderise sen ki vezir-i müşârünileyhsin kal'a-i merkûmede kal'abend ve meblağ-ı mezkûr tahsil olunmadıkça itlâkıdan begayet hazer ve mücânebet olunmak bâbında ferman-ı alışanım sâdır olmuştur

Fî evâhir-i ZA (Zilka'ade) sene (1)158

81-2

Karamürsel Nahiyesi Nâibine hüküm:

Sen ki Karamürsel nâibi mevlânâ İbrahim zide ilmuhusun sütte-i sâadetime mektub gönderub nahiye-i Karamürsel mahalesinden Camı mahallesi ahalileri bi-seruhum meclis-i şer'a varub mahalle-i mezbûre sâkinelerinden Halime ve kızı Aişe nam hatunlar kendu hallerinde olmayub ebbâl ve evlâdlarına ihlâl ve bâ-ma'kûl kelâmat fâhişe ile her birini.....ve bundan akdem birkaç def'a huzûr-u şer'a ihzâr ve tenbih olduklarında mütenebbih olmayub yevmen fî yevmen şekâvetleri müzdâd

olunmağla bir vechle emn ve rahatları kalmayub der(r)-sâadetime i'lâma hıdîmetde iken mezbûran refîkalarıyla malik oldukları menzillerin ahire mebi' ve ahz-ı semen eyleyub diyâr-ı ahire gitdiklerinden sonra şerîr-i salike olub menzilimizi fuzûli zabt iderler diyu hilâf-ı inhâ' teşekki ve bu bahane ile yine karyelerine gelmek murad eylemeleriyle mezbûran Halime ve Aişe'nin keyfiyet-i ahvalleri nahiye-i mezbûre ahalisinden sûal olundukda kendu hallerinde olmayub şerîrleri oldukları haber vermeleriyle mahalle-i mezbûrda ihrac olunmaları bâbında hükm-ü hümâyûnum verilmek ricasına vâki' hüsn-ü bi'l-iltimâs arz eylediğın ecilden hilâf-ı şer'î şerif bu makule taaddileri men' ve ihrac olunmaları bâbında ferman-ı alişan yazılmışdır

Fî evâhir-i ZA (Zilka'ade) sene 1158

81-3

Kastamonu Kadîsına hüküm ki:

İstanbul gümrük emini Seyyid İshak zide mecduhu sūdde-i sâadetime arzuhal idub Asitâne-i Sâadetime gelen revgan-ı sade ve don ve zahâir-i müteveni' ihtifâ olmayub doğru.....nakl olunmak üzre bundan akdem.....evâhir-i Aliyyeme sâdır olmuşken İstanbul gümrüğü sarrafı hamallarından Kanberoğlu (...) ve Deli Musa revgan don tüccarlarıyla altmış altına kabul ve firâr ve otuzyedi revgan donu.....nakl itmeyub diledikleri mahaleye nakl ve refîkalarından Hasan Beğ oğlu dimekle ma'ruf kimesneye kantârcı Abdülgani nam kimesne siziniçün yedikleri.....nakl itdirmeyub hilâf-ı ferman-ı ali aher mahaleye nakl ve idersiz sâdır olan ol-emr-i aliyyeye itâatiniz yokmudur diyu cevab eyledikde merkûm Hasan Beg Oğlu mezbûr kantarcı Abdülgani'yi darb itmek kasdıyla üzerine bıçak ile hücûm ve bir tağrîb ile bundan halâs olub zikr olunan üç nefer hamalların ber-vecihle zabtın imkanda olmaduğundan maada itâat-i emr-i ali itmeyub öteden beru bu güne hareket-i adet-i müstemirreleri olduğun bildurub merkûmlar fîmâba'd İstanbul gümrüğü sarrafı hamallığı hizmetinde istihdâm olunmayub zâbitleri ma'rifetiyle vatan-ı asliyeleri olan Kastamonu'ya nefiy ve iclâ olunmaları bâbında emr-i şerifim rica eylediğın vech-i meşrûh üzre amel olunmak bâbında ferman-ı alişanım yazılmışdır

Fî evâhir-i ZA (Zilka'ade) sene 1158

81-4

İtlâk için emr-i şerif yazılmışdır

Fî evâhir-i CA (Cemâziye'l-evvel) sene (1)159

Bursa'da Haremeyn-i Şerifeyn Müfettişi Vekili (...) Zide İlmuhu ve Hüdavendigâr Sancağı Mütessellimine hüküm ki:

Bi'l-fi'l dâr-üs-sââdetim ağası olan el-Hac Beşir Ağa dame uluvvuhu sūd-de-i sââdetime arz gönderub müşârünileyhin taht-ı nezâretinden olub Bursa'da Hazret-i Emir Sultan Kudüs.....Efkâfı kuralarından Gençli(?) karyesi sükkânından Cavdarlı Hacı Mehmed nam kimesnenin acemü'l-asl ğulamı Abdullah nam şâkî kendu halinde olmayub erâzil ve eşkıya ile....ve leylek ve nehâren alet-i harb ile geşt ü güzâr ve merkûm Hacı Mehmed'in damadı(?) Halil nam kimesneyi dahi katl ve zevcesini la-hakk sevdasıyla vakt-ı işâ'da yolda eglenub.....Celil nam kimesneye tesâdüf ve bi-gayri-hakk katl eylediği tevâtüren sâbit olduğundan karye-i mezkûre re'âyâsı bin gurus mütecâviz tecrîm olunub ve mezbûr Abdullah elân menzilhane(?) ve alat-ı cariha ile geşt ü güzâr üzre olub re'âyâ fukarasının emn ve rahatları meslûb olduğun ehl-i karye bi-seruhum meclis-i şer'a varub inhâ' ve istid'â inâyet eyledikleri sen ki müfettiş vekili mûmâileyhsin i'lâm itmekle şâkî merkûm Abdullah ahz veistirâhat-ı fukara için diyâr-ı ahire nefiy ve iclâ şerr ve mazaratı men' ve def' ve refikâları dahi müekkid tenbih-i ekîd olunub fîmâba'd hilâf-ı emr-i ali tasaddîye ictisâr ider olur ise haklarında lazım gelen icra olunmak üzre isim ve resimleriyle alâ vukû' der-i devletmedâra i'lâm ve arz ile sâdır olan emr-i ali mucebince icra ve hilâfına bir ferde vaz' ve hareket itdirilmemek bâbında sen ki müfettiş vekili ve ve müsellemler mûmâileyhsiz size hitâben emr-i şerifim verilmek ricasına ağayı müşârünileyh arz eylediği ecilden vech-i meşrûh üzre amel olunmak için yazılmışdır

Fî evâhir-i ZA (Zilka'ade) sene 1158

82-1

İtlâk-ı için emr-i şerif yazılmışdır

Fî evâil-i N (Ramazan) sene (1)159

Pınarhisarı ve (...) Kadîları Nâiblerine hüküm ki:

Kurûnü'l-emâcid ve'l-ayân Çakal-Zade İbrahim zide mecduhu sūdde-i sâadetime mühürlü arzuhal gönderub mûmâileyhin evlâdiyet ve meşrutiyet üzre mütevellisi olduğu mütevevfe Rüstem Paşa efvâkı karyelerinden Pınarhisar kazâsına tâbi' Derbend karyesi re'âyâlarından Kara Kâfir Oğlu Yorgi Kocabaşları ile Kurudere(?) nam vakf-ı karye sükkânından istirâdiye Destu nam zımmî kendu halinde olmayub mesfûr Yorgi zimmetinde binyüzelli senesinde beşyüz gurus alacak haklarından bâki ikiyüz seksen(?) gurus hafâ fukara olduğundan gayri bunlar mesfûru tarafından umûrunu görmek üzre vekil ve akçe cerh ile diyu emr itmeyub üzerlerine şer'an sâbit olmuş değil iken sizin için İstanbul'a gittim diyu hilâf-ı şer'a cebren icâbatda birkaç re'âyâ.....dörtüüzonsekiz gurusluk ahz ve Pınarhisar'ına giderleriken iki nefer Bulgar zımmîleri bi-gayr-i hakk darb eyledikden nâşî bunların hakları yoğiken zâbit ve kadî için yüz gurus ve def'a kırk gurusları alub tekâlif vukûnda emr ve defterden ziyâde kendu nefsi için elliüç gurus ile yüzseksen gurusları ahz idub mesfûreden teşekkî için Asitâneye gelmek vârid iden (...) nam zımmînin menzilini ihrâk-ı bi-n-nâr idub mesfûr Destu zımmî dahi kendu halinde olmayub şerîr ve gammâz olub re'âyâ fukarasını ehl-i örfe tecrîm ve kendusu akçeleri alub mesfûrların zulm ve taaddilerinden duracak halleri kalmayub re'âyâ vâkfın tasfirinden ziyâdesi perâkende ve perişân ve bâki kalanlar dahi eger haklarından gelinmez ise firâr idecekleri mesfûrdan diyu re'âyâ fukarası muhızrlarıyla i'lâm-ı hâl eyledikleri bildirub mesfûrların zimmetlerinde sâbit olan hakk fukarâ kura-i mezbûr zâbit ma'rifeti ve ma'rifeti şer'le tahsil ve icâb-ı hukûka idiyor bilub icra-i hakk olundukdan sonra ıslah-ı nefis idince kürege vaz' olunub re'âyâ şerrlerinden tahlis ve...olunmak bâbında emr-i şerifim rica eylediği ecilden vech-i meşrûh üzre şer'a ihkâk-ı hakk olundukdan sonra kürege vaz' olunmak bâbında ferman-ı alışanım yazılmışdır

Fî evâhir-i ZA (Zilka'ade) sene 1158

82-2

(...) ve (...) Pravişte Kazâsı Nâibine hüküm ki:

Sen ki Pravişte kazâsı nâibi mavlâna Mehmed zide ilmuhusun sūdde-i sâadetime mektub gönderub Pravişte kazâsında sâkin ulemâ ve sulehâ ve eimme ve hutebâ ve sedât vesâir ahalisi meclis-i şer'î şerife varub Pravişte kazâsında sâkin Arnavud tâifesinden olub müteğellibeden el-Hac Abdi ve el-Hac Ali nam şâkîler kendu hallerinde olmayub öteden beru şekâvet ile mar'ûf mukiz-i fitne ve ser-cemiyet ve nizâm-ı memleketine muhill olmalarıyla mezbûrlardan bir dürlü emn ve rahatları olmayub dâima ümmet-i Muhammedi taacîz ve zuhûr iden Arnavud eşkıyasına emânet ve kendu hanesinde meks ve hakklarında şehâdet iden adamları katl kasdında oldukları cümle ahalinin malûmu olub muzırr-ı ibâd ve sâî-bi'l-fesâd olduklarından maada ehl-i ırzın ırzını hetk ve müfti-i ibtâl ve şer'î şerife itâat itmeyub mezbûrların şerr ve mazaratlarından adem emniyetlerinden nâşî nizâm-ı hâl ve Limni Kal'asında bâ-ferman-ı ali kal'abend olunub âsûde olmuşlariken bir tarîkle kendulerini itlâk ve kemâfi-l-evvel fesâd ve şekâvete tasaddî ve ahvâlî fukara diğer gün olmağla mezbûrlar vatan-ı asliyelerine varub ikâmet ve şerr ve mazaratı def olunmak bâbında hükm-ü hümâyûnum verilmek ricasına arz ve Pravişte ve Kavala kal'ası ahalileri başka başka muhzır bilâ i'lâm eyledikleri ecilden vech-i meşrûh üzere evtan-ı kadimelerine ikâmet eylemeleri için yazılmışdır

Fî evâhir-i ZA (Zilka'ade) sene 1158

82-3

Lefkoşe Kazâsı Nâibi ve Kıbrıs(?) Muhassılına ve Mağosa Kazâsı Dizdârına hüküm ki:

Ahmed nam kimesne gelub mezkûr Ahmed Cezire-i Kıbrıs'da mukaddema alaybegi olub kendu halinde ırzıyla mukayyed ve muayyen fukara olub nizâm-ı beldeye tahsil(?) olur ednâ hareket örf-e vukûna kemâl-i tahaffuz ve mücânebet üzere iken ba'zı eshâb-ı agrazın sevk ve hilâf-ı inhâ'larıyla mezbûrun hakkında nice isnâd.....mücerred alaybeglerinden tarf ve ikâd için ihtilâl-i memlekete bâis der diyu tahrîr ve i'lâm olunmağdan nâşî alaybeglerinden azl itdirub ve bâ-ferman-ı ali Mağosa kal'asında kal'abend ve altı aydan beru kal'a-i mezbûrede mahbûs olub mağdûr ve ehl-i eyâlî(?) sefil ve ser-gerdân ve isnâd-ı mezkûrdan.....ve li-hakk ile mahal-i merhâmeten olduğun bildirub mezbûr fîmâba'd kendu halinde olmak üzere cürmü afv

ve kal'a-i mezbûreden ıtlâk vesilesiyle tahliye olunmak bâbında emr-i şerifim rica eylediği ecilden mezbûr alaybegi Ahmed fîmâba'd cezire-i mezbûrede ikâmet ve İstanbul havalisi ve aher mahallelere gitmemek şartıyla afv ve ıtlâk olunmak bâbında ferman-ı alışanım yazılmışdır

Fî evâhir-i ZA (Zilka'ade) sene 1158

82-4

Kal'a-i merkûmdan ıtlâk ve mahbûsen Asitâne-i Sâadete ihzâr için emr-i şerif yazılmışdır

Evâsıt-ı R (Rebî'ü'l-âhir) sene (1)159

(...) Kadîsına ve Kütahya Kal'ası Dizdârına hüküm:

Dergâh-ı muallâm kapuçubaşlarından olub hassa-i silahşorlarımdan Numan dame mecduhu gelub mûmâileyhin birkaç malikâne berat-ı şerifle mutasarrıf mutasarrıf olduğu Danişmendlu mukataası aşîretlerinin binyüzellialtı ve elliyedi ve ellisekiz senelerinde üzerlerine edası lazım gelen mâl-ı mîrileri henüz zimmetlerinde olub birkaç def'a taleb olundukda illet ve bahane ile edada ta'lîl ve muhâlefet eylediklerinden maada envâî'-i şekâvete ictisâr ve mukaddema mâl-i mîrilerinin tahsili için sâdır olan emr-i şerifim mucebince aşîret-i mezbûrenin sürsatlarından Keş-Oğlu Süleyman ve Ammi-Zadesi İnce ve Kara Yakup Oğlu Ali (...) ve (...)ve (...) ve (...) ve (...) nam kimesneler ahz ve Kütahya Kal'asına kal'abend olunub mezbûrlar....kal'a-i mezkûrede olmalarıyla seneyi mezkûrelere mahbûsen aşîret-i mezkûre zimmetlerinde kalan emvâl-i mîri tamâmen tahsili olunmadıkça mezbûrlar kal'a-i merkûmdan ıtlâk vesileleri tahliye olunmamak bâbında emr-i şerifim rica itmeğin vech-i meşrûh üzre zimmetlerinde şer'le sâbit olunub tahsili icab iden mâl-ı mîrileri tâmâmen tahsil ve mahaline eda olunmadıkça kal'a-i mezkûreden ıtlâk vesileleri tahliye olunmamak bâbında ferman-ı alışanım sâdır olmuşdur buyruldu

Fî evâil-i Z (Zilhicce) sene 1158

82-5

İzmir Mollasına hüküm ki:

İstanbul ve tevâbi‘-i Rum Patriği olan Baliyus Nam patrik südde-i sâadetime mühürlü arzuhal gönderub sâbıkan Kara karye metropolidi Makaryos nam rahip bundan akdem metropolid iken kendu rızasıyla ahire kasr-ı yed ve kendusu İstanbul’da durmayub varub ikâmet eylemek üzre taahhüd itmişken bu anagelince gitmeyub halen İstanbul’da mütemekkin ve kendu halinde olmayub polidinde ihlâlê bâis ve üzerine lazım olmayan hilâf iden ifsâde cesâret ve bunun emsâli taaddisinin nihâyeti olmamağla bundan akdem birkaç def’a taahhüdü üzre gitmeniz tenbih olunmuşken ilkâ itmeyub taannüt üzre olduğun bildirub taahhüdü olan mesfûr yasakçı(?) (...) zide kadrehu ma‘rifetiyle İstanbul’dan kaldırılıub İzmir’e irsâl ve.....hanesinde ikâmet itdirilub aher mahalle gitmesine ruhsat verilmemek üzre sen ki mevlâna mûmâileyhsin sana hitâben emr-i şerifim rica itmeğın vech-i meşrûh üzre amel olunmak içün yazılmışdır

Fî evâil-i.....sene (1)158

83-1

Mezbûran Ceren Oğlu Musa ve Ördek Abdurrahman fîmâba’d kendu hallerinde olmayub haklarında bir dahi şikâyet olunur ise.....ref ve lazım gelen ceza-i şer‘aleri verilmek şartıyla sibâhdar Ağası i‘lâmı mucebince ıtlâkları içün emr-i şerif sâdır olmuşdur

Fî evâil-i-CA (Cemâziye’l-evvel) sene (1)159

Karaman Valisine Konya Kal‘ası Dizdârına hüküm ki:

Bi’l-fi‘l Silahdâr Ağası olan el-Hac Halil dame mecduhu mektub gönderub halen Aksaray sâkinlerinden olub zümre-i sipâhdaran olmağın neferâtından Ceren Oğlu Musa ve İspir İsmail ve Ördek Abdurrahman dimekle ma‘ruf kimesneler kendu hallerinde olmayub ocağın kanûn-u kadimine muhalif hareketleri zuhûr ve kazâ-i mezbûrede kethüdarları olanların yedinde olan memhurlu ağa mektublarına amel itmeyub kendu saray....ile istedikleri kimesneye kethüdarları kadî ve kazâ-i mezbûreye gelen kadîları dahi fevt-i irtişâ birle itmâ ve dürlü dürlü hilâf-ı şer‘i şerif ve mugayir

ve kanûn-u münif hareketlere tasaddî ve ehl-i ırzın hetk-i ırzını mevzû olacak fesâdata iftirâ ve bî-gayr-i-hakk katl-i nüfûs eyledikleri dahi tevâtüren sâbit ve bundan akdem kazâda kethüdarı olan Mehmed dahi ehl-i kazâ taraflarından merkûmanın sû-i hallerini mebni memhûrlu mahzar ile olan Asitâne-i Sâadetime gelub cümle tarafından arz ve ilticâ olunmağla mezbûrlar ıslah-ı nefis için evvelince ocak tarafından ta'yin olunan mübâşir çavuş ma'rifetiyle Konya Kal'asında kal'abend olunmaları için sen ki vezir-i müşârünileyhsin sana hitâben emr-i şerifim verilmek ricasına....arz itmeğin vech-i meşrûh üzre kal'abend olunmaları için yazılmışdır

Fî evâil-i Z (Zilhicce) sene 1158

83-2

Kavala Kal'ası Dizdârına hüküm:

İlbasan sâkinlerinden Hasan Ket Oğullarından Ahmed'in bundan evvel ba'zı hareket.....sebebiyle halen kadim-i hâyâ(?) olan cenâb-ı emâret hal-i icâb-ı ikâb saâdet-i iktisâb Selimgiray Han dâmet maalihunun memhûr arzları mucebince Kavala Kal'asında kal'abend olunması için emr-i şerifim sâdır olmuş idi el-hâletü hâzihi merkûm Ahmed ıslah-ı nefis itmişken kal'a-i merkûmeden itlâk vesilesiyle tahliye olunmak bâbında tekrar müşârünileyh iltimas itmeleriyle Han-ı müşârünileyhin iltimâs-ı müş'iri üzre afv ve itlâk vesilesiyle tahliye olunmak bâbında ferman-ı alışanım yazılmışdır

Fî evâil-i Z (Zilhicce) sene 1158

83-3

Bâ-işaret-i Aliyye afvına cemi' itlâkı yazılmışdır

Fî evâhir-i M (Muharrem) sene (1)159

İslimiye Kazâsında Mezûn bi'l-iftâ Olan Mevlâna Hafız Veli es-Seyyid Bin Zide İlmuhuya hüküm ki:

Lazıme-i hâl ve şanın olmayan ba‘zı.....ile sû-i hareketin ve Devlet-i Aliyyem tarafından varid olan umûr-u mühimmenin nâ-haber ve ta‘tiline bâis olduğun inhâ’ ve ihbâr olunduğuna binâen fetvâdan hacr ve Karaçek(?) kazâsında meks ve ikâmet eylemek iradem olmağın imdi min-ba‘d umûr-u fukaraya bi-vechin mâ müdahale itmeyub ve me’mur olduğun Karaçek kazâsında meks ve ikâmet ve hilâfıyla hareketden begâyet tevakki ve mücânebet eylesesun diyu bi’l-fi’l Şeyh’ü-l-islâm ve Müftî’ü-l-enâm olan mevlâna Mehmed Piri-Zade Edame Allahu Ta‘âla fezâilehu tarafından mûmzâ mektub verilmekle vech-i meşrûh üzre amel ve hareket ve hilâfıyla hareketden begâyet tevakki ve mücânebet eylemek bâbında ferman-ı alişan sadır olmuştur buyruldu

Fî evâil-i Z (Zilhicce) sene 1158

83-4

İstanköy Ceziresinde Nâibü’l-şer‘a Olan Mevlâna (...) Zide İlmuhuya hüküm ki:

İmâm-ı evvelim olan Mustafa zide ilmuhusun sūdde-i sâadetime arzuhal idup mûmâileyhin mukaddema kethüdası olan Molla Hasan dimekle ma‘ruf kimesne ile hesabını görüb nâibden ihrac ve ba‘de ıslah-ı nefis olması için vatan-ı asliyesi olan İstanköy ceziresine bundan akdem bâ-ferman-ı ali nefiy ve iclâ olunmağla mezbûrun salâh-ı hâli zâhir olduğunu.....kimesneler ihbâr itmeleriyle afv ve ıtlâk olunmak bâbında emr-i şerifim sudûrunu istid‘â itmeğın mezbûrun salâh-ı hâli olmağla vech-i meşrûh üzre afv ve ıtlâk olunmak bâbında ferman-ı alişanım yazılmışdır

Fî evâil-i Z (Zilhicce) sene 1158

83-5

Kayseri’ye Mollasına ve Seddûlbahir Kal‘ası Dizdârına hüküm ki:

Seyyid Mahmud nam kimesne sūdde-i sâadetime arzuhal idub bunun karındaşı Hüseyin kendu halinde iken bundan akdem İstanbul’da Cevad Paşa’da avrat nizâyla ahz ve bâ-ferman-ı ali Seddûlbahir kal‘asında zâbit ma‘rifetiyle kal‘abend olunub ahvali diğer gün olduğun bildurub kal‘adan ıtlâk olunmak bâbında istid‘â inâyet

itmeğin mezbûr fîmâba'd Asitâne-i Sâadetime ve havalisine gelmeyub gelur ise ahz ve bilâ-emân cezası tertîb olunmak şartıyla zâbit ma'rifetiyle itlâk ve vilâyeti olan Kayseriye'ye nefiy ve iclâ olunmak için yazılmışdır

Fî evâil-i ZA (Zilka'ade) sene (1)158

84-1

Edlib Kadîsına ve Şuur Palankası Dizdârına hüküm ki:

Kandiye muhafızı vezirim el-Hac Ahmed Paşa Edame Allahu Ta'ala iclâlehu südde-i sâadetime mektub gönderub evlâdiyet ve meşrûtiyet mütevellisi olduğu veziri-iazam sâbık müteveffâ Köprülü Mehmed Paşa evkâfindan Haleb eyaletinde vâki' Edlib kazâsında sâbıkan me'zûn bi'l-iftâ olan Hasan Efendi dimekle ma'ruf kimesneye bundan akdem Edlib zâbit-i olan Rüstem-Zade Mehmed nam kimesnenin garaz-ı dünyevisi olmağla avneleri olan birkaç nefer kimesneler ile yek-dil ve kazâ-i mezbûr kadîsı Seyyid Mustafa'yı dahi itmâ' ve tezvîr davaya tasaddi vemer'î.....şâhidzor olub arz nefsâneleri icra kasdıyla mezbûrdan bi-gayr-i hakk-ı hukûk iddâsıyla taaciz ve mezbûrun merkûmlar ile bir dürlü mukavemete iktidârî olmamağla cebren ve kehren fîmâba'd umûr-u vilâyete karuşub ve ehliyi tekdîr için Haleb ve asitâne taraflarına kimesneden teşekkî eylemeyub kendu hanesinde sâkin olub eger hilâfına hareketi zuhûr iderse haremeyn-i şerife fukarasına onbin gurus ve cânib-i miriye dahi onbin gurus virmek üzre nezd kıt'a ve iki kıt'a nezd hücceti alub zikr olunan hüccetlerin bir kıt'ası başmuhasebe ve bir kıt'ası dahi haremeyn muhasebesine kayd olunmak üzre kadî-i merkûmun arzıyla bâ-mahfûz emr-i şerif ısdâr ve ol-mikdârı nezr için aldıkları hüccetin bir kıt'asını haremeyn muhasebesine ve bir kıt'asını başmuhasebeye kayd itdirdikleri vezir-i müşârünileyh tarafına inhâ' olunmağla müşârünileyh tarafından mahalleye adam irsâl olunub keyfiyeti ahvali sırran ve 'alenen taaciz olundukda mezbûrun kendulere tâbi' olan kadî ve zâbit ile yek-dil ve yek-cihet olub husûs-u mezbûr mücerred icrayı arz kasdıyla olduğunu müş'ir cümle ehl-i tarafından müşârünileyh tarafına mahzarla i'lâm olunduğundan maada on nefer ulemâ ve sulehâ ve sâdât müşârünileyh tarafına varub bu husûsda mezbûr Hasan Efendi'ye gadr olmuşdur diyu şahâdet itmeleriyle mezbûr Hasan ulemâ ve sâdâtdan ve Müftizade mahl-i merhâmet olmağla hakkında sâdır olan emr-i şerifin mahalleri

terkîn ve afv olunmak bâbında vâki' hüsn-ü arz eylediği ecilden hazine-i amiremde mahfûz olan başmuhasabe defterlerine nazar olundukda vech-i meşrûh üzere onbin gurus miriye ve onbin gurus haremeyn-i-şerifeyn fukarasına verilmek üzere virdikleriyle kat'a nezd hüccetleri işbu sene-i mübarekde mahallelerine kayd için bi'l-hassa sâdır olan emr-i şerif mucebince onbin gurus nezd için bir kıt'a hüccet haremeyn muhasebesine kayd olunmak üzere başmuhasabeden haremeyn muhasebesine ilm-i muhâba kimesi virilub ve onbin gurus nezd için bir kıt'a hüccet dahi başmuhasabede mastûr ve Dîvân-ı Hümâyûnumda mahfûz kuyûd-u ahkâma müracat olundukda Edlib kazâsında ehl-i ve re'âyâsı Edlib kazâsında sâbikan me'zûn bi'l-iftâ olan Hasan Efendi demekle ma'ruf kimesne re'âyâyı vakf-ı tenbih.....ihtilâl ile muayyen'ü-l-irsâl olan surrenin ta'tiline bâis ve zimmetinde olan re'âyânın alacak akçelerini dahi virdirmeyub icra-i arz sevdasıyla Bakî Hacı Havan(?)ile Asitâne tarafına azimet eylemiştir diyu arz ve mahzar ve mezbûran her ne mahalde bulunursa ahz ve Şuur Palankasına vaz' ve kal'abend olunmaları için mütevellî kaimakamı ve başdefterdarım i'lâmları mucebince iş bu sene-i mübareke ramazanında kal'abendleri için emr-i şerif verildiği mukayyed olunmağın vech-i meşrûh üzere afv ve itlâk ve nezd-i kayd ile verilen emrin kayd-ı mahalleri terkîn olunmak için yazılmışdır

Fî evâil-i Z (Zilhicce) sene 1158

84-2

Galata Kazâsı Muzâfâtından Kapıdağı Nahiyesi Nâibine hüküm ki:

Sen ki nahiye-i mezbûr nâibi Mehmed zide ilmuhusun südde-i sâadetimi mektub gönderub mahrûse-i Galata muzâfâtından Erdek kazâsında sâkin ulemâ ve sulehâ ve eimme ve hutebâ vesâir ahaliden cemm-i gafîr ve cemm-i kesîr meclis-i şer'a varub kazâ-i mezbûr sükkânından Fazıl Oğlu Ahmed nam kimesne kendu halinde ırzıyla mukayyed ve salâh-ı zâhir ve.....tagayyüs ve emvâl nas-ı adem taarruz velhasıl her husus da dahil icab ider hali olmayub dahil olunmak icab itmeziken icâbından ba'zı kimesneler mücerrred icrâ-i arzlarından nâşî merkûmun hakkında kendi halinde olub ibâdullaha hilâf-ı şer'î taaddi ve rencide ider diyu hilâf-ı inhâ' nefiy olunması bâbında emr ısdâr itdirub ehl-i ve ıyâli bekes kalub mağdur olmağla ehl-i ve ıyâline merhameten mezbûr nefiyden itlâk ve kemâ-fi-l-evvel kazâ-i mezbûrda

ikâmetine muhalefet olunmamak bâbında emr-i şerif verilmek ricasına hüsn-ü arz eylediğin ecilden vech-i meşrûh afv ve ıtlâk olunmak bâbında ferman-ı alışanım yazılmışdır

Fî evâil-i Z (Zilhicce) sene 1158

84-3

İstanbul Gümrük Eminine Hüküm ki:

Rumilinde vâki‘ İslimye kazâsında Mustafa nam kimesne bir alâmet-mûr fârıka ve bir balta ve bir sopa bilde idub Kasımpaşa mahalesinden Zincirlikuyu mahalesinde serkâ ile mahalle-i mezbûr beyninde leylen saat sekizde(?) Tersâne-i Amiremde saha kethüdası kul ile giderler iken müsâdefe ve ahz itmekle istintâk olundukda Sarıyar nam mahalde musâlihîm var idi alat-ı mezkûreyi dünki tedârük itmişdim sabâha karib olmak zanlı mahalle-i mezbûre giderken ahz olundum diyu tagrîr idub ancak olmakule alât ile bî-hengâm leylâ mahalle arasında geşt ü güzâr itmesi bir halet-i mebni olduğundan başka kelâmından râbıta olmayub ilâm-ı şerr nümâyân olmağla ahz olunduğu alât-ı mezkûresiyle mezbûrlar safhaya ihzâr olunmağın sen ki gümrük emini mûmâileyhsin ma‘rifetinle mezbûru Tekfurdağı’na giden sefâinden birine vaz‘ ve vilâyeti olan İslimye’ye nefîy ve iclâ olunub üzre irsâl eylemek bâbında ferman-ı alışan sâdır olmuştur

Fî evâil-i Z (Zilhicce) sene (1)158

85-1

İtlâkı için emr-i şerif yazılmışdır

Fî evâsıt-ı CA (Cemâziye’l-evvel) sene (1)159

Mihaliç Kadîsına ve Kazâ-i Mezbûr Serdârına ve Boğazhisar Kal‘ası Dizdârına hüküm ki:

Mihaliç Voyvodası Halil arzuhal idub Asitâne-i Sâadetimde Galata’da vâki‘ Arab kapusu kurbunda merhûme ve magfûrû’n-leha Valide Sultan tâbe sırrihunun binâ

ve inşâ eylediği sebil-hâne ve çeşme-i.....evkâfı maâ mukataalarından uhdesinde olan Mihaliç ve tevâb'î mukataaları hatt-ı hümayûn şevket-makrûn ile muanven emr-i şerif celil-üş-şân ile hazirü'l-kalem(?) ve maktu'-ül-fiham ser-lest olub mukataa-i merkûm voyvodaları tarafından ser-lest üzre zabt ve tasarrufuyla ahzdan dahil olunmak icab itmezken hala kazâ-i mezbûr âyânından olub mütegalibeden ve zümre-i yeniçeri başdan ser-bölük mütekaidi Hacı Macar Oğlu dimekle ma'uf Hacı Mehmed nam kimesnenin bundan akdem kazânın voyvoda olanların zabt ve tasarruflarına karuşmamak için istirâhat-ı ıbâd için iclâyı vatan olunması bâbında emr-i şerif ahrâ olunub mütegalibe-i merkûmun sittne-i merhâmeten afv olunmuşken mütegalibe-i merkûme.....mezkûr olan arz-ı nefsâniyeti icra için yine kendu halinde olmayub binyüzellisekiz senesine mahbûsen uhdesinde olan mukataa-i merkûmun zabt ve tasarrufuna voyvoda-i mûmâileyh gadr ve intikâm için Mihaliç kazâsı ve havâlilerinde olan Bulgar Çobanları zâileri ve kendu hevâdarlarının çobanlarını ve voyvodayı mûmâileyhin üzerine tahrîk ve dört beş ay zabtına dahi müddet-i vâfire variken mütegalibe-i merkûmun tasallutu ile kazâ-i mezbûre re'âyaları zimmetlerinde mal-ı mezkûrun sekiz kise akçeden mütecâviz mal-ı haremeyn mevcûddur an bâr olunan terekesini dahi birağub merkûmun her varan voyvodalara dest-i tasallutu adet-i müstemerrisi olub bu vecihle kendüsüne külli gadr eylediğin bildirub istid'â-i inâyet eylediği ecilden merkûm Hacı Macar Oğlu Hacı Mehmed mübâşir ma'rifetiyle bulunduğu mahalde ahz ve ıslah-ı nefis idinceye değin Boğazhisar kal'asında kal'abend olunmak bâbında (...) ile irsâl olunmuşdur vusulünde sen ki mübâşir merkûmsun gerektiği vech-i meşrûh merkûm Hacı Macar Oğlu Hacı Mehmed'i bulunduğu mahalde bî-eyyi-vechkan ahz ve mahbûsen götürüp Boğazhisar kal'ası dizdârına teslim eylesun ve sen ki dizdârı merkûmesin mübâşir yediyle varan merkûmu dizdârı olduğun kal'a-i merkûmede muhkem habs ve kal'abend idub tekrar mühürlü mektub vârid olmadıkça itlâk itmekden ve firârından be-gayet ihtimad(?) eylesun diyu bi'l-fi'l dergâh-ı muallâm yeniçerileri ağası olan İbrahim Ağa dame uluvvuhu tarafından mühürlü mektub verilmekle vech-i meşrûh üzre amel olunmak bâbında ferman-ı alışanım sâdır olmuşdur buyruldu

Fî evâsıt-ı Z (Zilhicce) sene 1158

Gümüş Kazâsı Nâibine Samsun Kal'ası Dizdârına ki:

Kurunü'l-nüvâb.....'ayn Gümüş kazâsı nâibi mevlâna es-Seyyid Selim zide ilmuhu südde-i sâadetime mektub gönderub Gümüş Kazâsı ahalisinden cemm-i gafîr ve cemm-i kesîr meclis-i şer'a varub kazâ-i mezbûrede sâkin Ahmed Beşe demekle ma'ruf ve Hacı Osman nam kimesneler ehl-i ırz ve müedeyyin ve kendu hallerinde olub bir ferde dahi zulm ve taaddileri yoğiken iki sene mukaddem kasabâ-i mezbûre sâkinlerinden ba'zı erbâb-ı ağrazdan hevâlarına tâbi' (...) nam kimesneler ile yekdil ve mücerred ve ahz-ı intikâm sevdasıyla hilâfa vâki' mevâd-ı isnâdla aldıkları i'lâm mucebince Samsun kal'asına kal'abend olunmaları için emr-i ali sâdır ve lakin tarih-i mezbûrda mezbûran İran seferinde bulunub hakklarında olan ifk-i iftirâ ve arzına mebni olmağla afv ve ıtlâk vesileleri tahliye olunmak için vâki' hüsn-ü arz idiyor diyu ilhâh ve iltimâs itmeleriyle ol-bâbda hükm-ü hümâyûnum verilmek ricasına arz eylediği ecilden vech-i meşrûh üzre fîmâba'd kendu hallerinde olmak şartıyla kefilleri ba'del-ahz ıtlâk olunmaları için yazıldı

Fî evâil-i Z (Zilhicce) sene 1158

85-3

Afv ve ıtlâkları için emr-i şerif yazılmışdır

Fî evâhir-i RA (Rebi'ül-evvel) sene 1159

Ağrıboz'da Yeniçeri Zâbiti Ebubekir Zide Mecduhuya hüküm ki:

Muhafız mezbûreye geştlü haseki tekaüdlerinden Hüseyin ve kadimden kul çavuşları iken ser-piyâde tekaüd olan İbrahim ve refikâlarından İstinceli Kabaoğlu dokuzuncu cemâtin Osman nam şâkîlerin bundan akdem ba'zı fesadât-ı marziyeleri zuhûr ve ferman-ı ali ile Asitâne-i sâadetime ihzâr olunub te'dîb oluna hakkları iken bir takrîble hallerine merhâmet olunub hasekilik ve ser-piyâdelik terbiyeleri virilmekle ihtiyâr verilmişken yine de tertib olan hıyânet ve mel'anetden ferâgat itmeyub kal'a-i mezbûre muhafızısına me'mur olan dergâh-ı ali yeniçerileri öteden sükûnet ve istikâmet üzre olmalarının(?) rızâlarıyla hareket idegelunub iken beyinlerinde ilkâyı fitne ve fesâda bâdi ve müdâhalenin istemek digerleriyle ağaları habs ve kal'abend

itdirmeye cesaret itdirdikleri ve envâ'-i fesâdane sâ'y oldukları mütehakkık olub ol-
misüllü erâzil....ve menba'-i fesâd olan eşhâs fukarâlarına hasekilik ve ser-piyâdelik
kanûn ve ocağa mugayir olmağın ferman ile merkûm Haseki Hüseyin'in hasekilik
terbiyesi ve merkûm İbrahim'in ser-piyâdelik terbiyesi üzerlerinden ref' ve mahal-i
terkîn olunub yevmiyeleri ve geştleri bi'l-küllîye.....olduğundan gayri sâire ma'rîfet
ibâret ve kendileri te'dîb ve te'hîr olunmak için ıslah-ı nefis idinceye değin Kavala
kal'asına nefiy ve kal'abend olunmaları fermanım olunmağın (...) ile irsâl olmuştur
inşallahu vusûllünde gerektiği merkûm Hüseyin'i ve İbrahim'i ve dokuzuncu
cemâatinde Osman'ı mübâşir mûmâileyhe teslim ve kal'a-i mezbûreye irsâl idub
anlardan maada mahfuz mezbûrede olanlardan sâî-bi'l-fesâd olanları teslim ve
resmleriyle i'lâm eylesun sen ki mübâşir mûmâileyhsin gerektiği merkûman
Hüseyin'i ve İbrahim'i ve Osman'ı mahalinde ahz ve Kavala kal'ası dizdârına teslim
ve kal'abend itirdesun ve sen ki dizdârı mûmâileyhsin mübâşeretiyle varan
mezbûrları dizdârı olduğun kal'a-i mezbûrda muhkem habs ve kal'abend idub ıtlâkları
içün emr-i şerifimle ocak mektubu vârid olmadıkça ıtlâklarından ve firârlarından
begayet ihtirâz eylesun diyu bi'l-fi'l dergâh-ı muallâm yeniçerileri ağası İbrahim
Ağa dame uluvvuhu tarafından mühürlü mektub verilmekle vech-i meşrûh üzre amel
olunmak bâbında fermanı alışanım yazılmışdır

Fî evâsıt-ı Z (Zilhicce) sene 1158

85-4

Tulca Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Darhanlar(?) karyesi sâkinlerinden el-Hac İbrahim ve Karin(?) Oğlu ve Dereci
Oğlu ve refikleri kendu hallerinde olmayub hareket-ı nâ-hevâdarları zuhûrundan nâşî
cümlesi ahz ve Tulca kal'asında kal'abend olunmaları fermanım ve ocak mektubu
mucebince ocakdan Köçek Çavuş vekili Osman Çavuş mübâşir ta'yin olunmak mârr-
üz-zikr Darhanlar karyesinden Hacı İbrahim'in ve dürlü medhali olmayub ehl-i ırz ve
kendu halinde olduğunu mütegalibe ve Karasu kadîları i'lâm ve ehl-i fesâd olan
merkûman Dereci Oğlu ve Karin ve refikleri olmağla.....mezkûranın bî-eyyi-hâl üzre
götürülmeleri için ta'yin olunan mübâşir-i merkûme.....eylemek şartıyla mezkûr dahi
İbrahim'in cürm-ü afv ve ıtlâk olunması fermanım olmağla sen ki dizdârı

merkûmsun.....ferman mucebince mezbûr Hacı İbrahim'i kal'adan ıtlâk vesilesiyle tahliye eylesun diyu dergâh-ı muallâm yeniçerileri ağası İbrahim Ağa dame uluvvuhu tarafından verilen mühürlü mektub mucebince amel olunmak için yazılmışdır

Fî evâhir-i Z (Zilhicce) sene (1)158

86-1

Mezbûranın ıtlâkları için emr-i şerif yazılmışdır

Fî evâsıt-ı M (Muharrem) sene (1)159

Rumili'nde Yeniçeri Serdengeçti Bayrağı Küşâdına Me'mur Turnacıbaşı Mehmed Zide Mecduhuya ve İslimye Kadîsına ve İnöz Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Baht-ı kulu sene-i cedîde de muhakkak ve mukarrer olan sefer-i hümâyûnum için Kars canibi seraskeri maiyyetine mahâllde Rumili ve diyâr-ı Anadolu'dan asâkir küşâde mücerreden tertîb ve ta'yin olunmağla Rumili cânibinden küşâdı fermanım olan dergâh-ı muallâm yeniçerileri serdengeçtiyani bayraklarının ocak mektubu mucebince şeref sudûr bulan emr-i şerifim ile küşâdına ocağın mugayir ve muhtâr ağalarından Turnacıbaşı mûmâileyh ta'yin kılındığı cihetden mûmâileyh İslimye Kazâsına varub sâdır olan emr-i şerifimi feth ve kırâat ve hakkiçün münifini ilân ve işâ'at itdikde kazâ-i mezbûr âyânı serdengeçdi ağalarına ve alemdâr ve ihtiyarlarına eger biriniz bu sene bayrak küşâd iderseniz sizi katl itdirub hanelerinizi dahi ihrâk ideruz diyu tahvîf eylediklerine binâen ne mikdar ağa ve işe yarar adamlar var ise havflarından ba'zıları firâr ve ba'zıları dahi gıybet idub mücerreden bayrağa tâlib olanlar dahi havflarından karye be-karye firâr idub Devlet-i Aliyyemin böyle bir emr-i azîminin ta'tiline bâdî ve husûs-u mezbûre kazâ-i İslimye'de Kul Oğlu Ahmed ve kethüda biri Mustafa nam müfsidlerin sebep ve müeddî oldukları Turnacıbaşı mûmâileyh tarafından i'lâm ve inhâ' olunmağla merkûmların bu misüllü şenâate cesaretleri Devlet-i Aliyyeme hıyânet ve ihânet itdiğı zâhir olmakdan nâşî bilâ-emân hakklarından gelinmek lazım gelinmişken ekâbirin ekberin dahi İnöz Kal'asında muhkem habs ve kal'abend olunmaları fermanım olunmağın iş bu emr-i şerifim ısdâr ve (...) ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlunda siz ki mûmâileyhsiz zâbitleri ma'rifetiyle

mezbûrları alâ-eyyi-hâl ahz ve İnöz Kal'asına irsâl ve sen ki dizdârı merkûmsun vusûllerinde ikisini dahi kal'a-i merkûmede muhkem habs ve kal'abend ve muhafızlarına cer ve ceher idub emr-i şerifim sâdır olmadıkca itlâklarından begâyet hazer ve mucânebet ve keyfiyet-i der-sâadetime i'lâm ve istinatınız bâbında ferman-ı alışanım sâdır olmuştur buyruldu

Fî evâil-i Z (Zilhicce) sene 1158

86-2

(...) Kadîsına ve Karamürsel ve (...) Nâiblerine ve Seddülbahir Kal'ası Dizdârına ki:

Sen ki Karamürsel nahiyesi nâibi mevlâna İbrahim zide ilmuhusun mektub gönderub Karamürsel mahallâtından el-Hac Osman mahalesi sâkinlerinden Ali Beşe dimekle ma'ruf kimesne meclis-i şer'a varub yine Karamürsel nahiyesine tâbi' Akçaabad(?) nam karye sükkânından Mehmed ve refiki Deli Ahmed nam kimesneler kendu hallerinde olmadıklarından nâşî bu sene yine karye-i mezbûrede bunun karındaşı Oğlu Mustafa Bin Mustafa nam şâb-ı emred karye-i mezbûre kurbunda Hocabekâri(?) nam mahalinden kendu halinde gelur iken merkûm Mehmed refiki mezkûr Ahmed ile mezbûr Mustafa'nın önüne itub cebren fi'l-i şenî hetk-i ırz eylemeleriyle fi'l-i şer'adan li-ecl-il-murafaa zâbitleri ma'rifetiyle bi-d-def'ât adam tayin ve daveti şer'a olduklarında merkûmlar adem itâatlerinden nâşî firâr ve gıybet itmeleriyle merkûman Mehmed ve Deli Ahmed bulundukları mahalde ahz vesâire mûceb-i ibret ve kendulere sebep-i nasihat olmak için ıslah-ı nefis idinceye değin kal'abend olunmaları bâbında râfi' hüsn-ü hüküm-ü hümâyûnum verilmek ricasına bi'l-iltimâs arz eylediğin ecilden vech-i meşrûh üzre Seddülbahir Kal'asında kal'abend olunmaları için yazılmışdır

Fî evâhir-i Z (Zilhicce) sene 1158

86-3

Itlâkları için emr-i şerif yazılmışdır

Fî evâil-i S (Safer) sene (1)159

Rumili Kadîsına ve Drac Kadîsına ve Galos Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Drac ve tevâbî-i Duhan gümrüğü mukataa-i enderûn-u Hümâyûnuma hazinedârı kurunü'l-havâss ve-l.....Beşir zide ilmu huya şeref-bahş sâdır olan hatt-ı hümâyûn marifeti.....mucebince malikâne tevcih ve ihsânım olmak hasebiyle mukataa-i merkûmenin yüzelli (...) senesinde Drac sâkinlerinden Kapudan Beg nam kimesneye ba'de-l-iltizâm merkûme-i Kaplan fevt olmağla Kebir Oğlu Mahmud'a deruhde olunduktan sonra mûmâileyhin mir-i mirândan ihsân ve inâyet ve İran seferine me'mur kılındıkda merkûm Mahmud dahi fevt olmağla ellialtı ve yedi senelerinden mukataa-i mezbûr malından bâkî kalan yigirmibeşbin gurus lazım gelenlerden tahsili için mukaddemâ emr-i şerifim sâdır ve bundan başka müteveffâ Paşayı mûmâileyhin Drac mukataasından mutasarrıfı olduğu hissesi hassa-i ihraba mutasarrıf-ı müştereki ve karındaşı Süleyman'a malikâne tevcih olunmağla müteveffânın eşbâh-ı.....gadr olunmak üzre mukataa-i merkûme yed ve aherden zabt ve.....nasbindan iktizâ iden hisseleri teslim olmak üzre hüsn-ü nizâm ikzâ' olmuşken Drac sâkinlerinden kasabada kat'a medhali olmayan Mehmed Beg ve Ahmed Beg ve Tiryaki Muzaffer ve Hafız İbrahim ve İbrahim Hoca ve Cafer ve Sel İskender ve Mir Ahmed nam kimesneler mücerred tamm-ı hâmlarından nâşî ikiyüzden mütecâviz eşkıyabaşlarına cemi' ve sadr olan emrin ihmali yokdur bunları def' ideriz diyu nâ-münâsib kelâm ile gerek bekâyayı mezbûrenin ve gerek mâl-ı mîrinin tahsilat ihlâl-i külli îrâs ve sarfına bâis olmalarıyla eşkıyayı mezbûran ahz ve Galos kal'asında kal'abend ve mukataa-i mezbûre.....zabt ve bekâya-i mâlım haseki mübâşeretiyle lazım gelenlerden tamamen ve kâmilten tahsil olunmak için emr-i şerifim sudûru bâbında hazinedârım mûmâileyh arzuhalıyla istid'â itmeğin vech-i meşrûh üzre amel olunmak bâbında ferman-ı alışan sâdır olmuştur

Fî evâhir-i Z (Zilhicce) sene 1158

87-1

Karamürsel Nahiyesi Nâibine ve Boğazkesen Kal'ası Dizdârına hüküm:

Sen ki Karamürsel nahiyesi nâibi mevlâna İbrahim zide ilmu husun mektub gönderub sâbıkâ Karamürsel nahiyesi dizdârı olan el-Hac İbrahim nam kimesne meclis-i şer'a varub yine nahiyeye-i mezbûr sükkânından Acem Kara Ali nam şâkî kendu

halinde olmayub askerlik iddiasıyla bundan akdem nahiye-i mezbûr sokakda(?) sekrânen ve nehâren alet alet-i harbından olan.....ta'bîr olunur bıçak ve fiston (?) ta'bir olunur tüfenk ile mezbûr Hacı İbrahim'in üzerine hucûm ve şutûm-u galîz ile şetîm ve davet-i şer' olundukda itâat-ı(?) şer'i şerif itmediğinden maada alet-i harb ile mezbûru katl sevdasıyla götürüb şekâvetinden hüsn-ü olmamağla şâkî mezbûr zâbit ma'rifetiyle ahz ve kenduye sebep-i nasihat ve ibâre muceb gayret olunmak içün ıslah-ı nefis idince Boğazkesen kal'asında kal'abend olunub vilayetden yarar kefilleri olunub sicilâtı kayd olmadıkça ıtlâk olunmak bâbında hükm-ü hümâyûnum verilmek ricasına vâki' hüsn-ü i'lâm idiyor diyu ilhâh ve iltimâs ve itmekle fi'l-hakîka mezbûr Kara Ali zümre-i eşkıyalar olduğuna ehl-i nahiye bi-seruhum meclis-i şer'de haber vormeleriyle vâki' hüsn-ü bi'l-iltimâs arz eylediğın ecilden vech-i meşrûh üzre amel olunmak bâbında ferman-ı alîşanım yazılmışdır

Fî evâsıt-ı Z (Zilhicce) sene 1158

87-2

Keşân Nâibine ve İnöz Kal'ası Dizdârına ki:

Sen ki nâibi mevlânayı mûmâileyh el-Hac Mehmed Sarı zide ilmuhusun mektub gönderub Keşân kazâsında sükkân mehterân-ı hayme hassa neferâtın Kul Oğullarından Hacı Oğlu Mustafa nam kimesne dâima şarab-ı hamr ve sekrânen gezub adet-i müstemirresi olduğundan her-bâr kendu halinde olmayub nice ibâdullaha ezâ ve cefâ eylediğinden maada iş bu binyüzellisekiz senesi zilka'adde yigirmi ikincigününde Kahvecioğlu İsmail nam Emrullah(?) sekri halinde alâ mele-in-nâs fi'l-i şeni' kasdıyla taarruz eylediğın mezbûr İsmail meclis-i şer'da iddiâ ve şühûd-u udûl ile taarruzu mezbûr Mustafa'nın muvâcehesinde sâbit olundukdan sonra şer'an te'dîb olunması içün zâbitleri olan kazâ-i mezbûrede.....Hasan zide kadrehuya teslim olundukdan adet-i me'lûfesin icra içün benim zâbitim serdârdır diyu ta'lil eyledikde bu kullu mehterân-ı hayme hassa neferâtları ve kul oğulları ihzâr-ı şer' ve ahz ve habsleri lazım geldikde kadîm.....biru zâbitleri kethüdâ biri ma'rifetiyle görüle gelub serdârları ve ehl-i örf tâifesi tarafından hilâf-ı vaz'da ahz ve habs olunmak içün zâbit-i merkûmun ısdâr eylediği emr-i ali mezbûr Mustafa muvâcehesinde ferâid ve mazmûn mebnîği üzre zâbit-i merkûma teslim olunmuşken itâat-i emr-i ali ve inkıyâd-ı şer'i şerif

itmeyub belinde akva tabîr olunur alet-i cârihe ile zâbit-i merkûmun üzerine meclis-i şer‘dan hücum ve murâd itmekle şâkî mezbûr Mustafa sâire mûceb ibret ve te’dîb ve ıslah-ı nefis idince zâbit-i merkûm Hasan zide kadrehu ma‘rifetiyle ahz ve İnöz Kal‘asında kal‘abend olunmak bâbında hükm-ü hümayûnum verilmek ricasına vâki‘ hüsn-ü bi’l-iltimâs arz eylediğin ecilden vech-i meşrûh üzre zâbit ma‘rifetiyle ahz ve kal‘abend olunmak için yazılmış

Fî evâsıt-ı Z (Zilhicce) sene 1158

87-3

Samsun Kal‘ası Dizdârına hüküm ki:

Heklinye(?) kazâsına tâbi‘ Hızır(?) nam karye sâkinlerinden Deli Osman dimekle ma‘ruf kimesne ile karındaşı Mehmed nam kimesne gelub ve kendu halinde kimesneye hilâf-ı şer‘a vaz‘ ve taaddisi yoğiken yine karye-i mezbûrdan Hüseyin nam kimesne.....ve bunun için üç kıta‘ tarlâları tagallüben zabt eylediklerinden maada menzilim civârında bir menzil ve bir ahûr ihdâs eyledi diyu teşekkî ve Heklinye nâibi Mustafa zide ilmihunun i‘lâmıyla kal‘a-i mezbûrda kal‘abendleri için emr ısdâr ve gadr-ı külli eylediklerini bildurub ıtlâk olunmak bâbında emr-i şerifim rica eyledikleri ecilden mezbûr kendu halinde olmak üzre ıtlâkları için yazılmışdır

Fî evâhir-i Z (Zilhicce) sene (1)158

87-4

Afv ve ıtlâkları için emr-i şerif yazılmışdır

Evâsıt-ı RA (Rebî‘ü’l-evvel) sene (1)190

Halen Aydın Muhassılı Vezir-i Şerif Halil Paşaya ve Kalan(?) Kal‘ası Dizdârına hüküm ki:

Menzil-i sayb(?) sükkânından Abdülgafur Ağa Zade nam kimesne kendu halinde olmayub ibâdullaha olan zulm ve taaddisi sebebiyle Menteşe Sancağı mütesellimi tarafından ahz ve husemâlarıyla murafaa-i şer‘ için habs eylediği esnâda

avnesinden ba‘zı eşkıya merkûmu istihlâs için habs olduğu haneye hücum ve hilal merkûmede mezbûr katl olunduğun.....kadısı ve kadıları mukaddeman i‘lâm idub ve der-akab mezbûr Abdullah kendu halinde iken edeb karındaşı Mehmed Ağa dimekle ma‘ruf kimesne garaz-ı fasideni icra için hileye sâkit ve mâid ve.....merkûme zarar-ı isâbet itmek üzere bade-l-tekeffül murafta bahanesiyle cem‘lerine idhâl eyledikten sonra bi-gayri-hakk zulmen....cesaret eylediği müşâhîde iderek ihbârlarıyla reside....tevâtür ve eşhâd olunduğun Güzelhisar nâibi dahi arz itmekden nâşî husûs-u merkûmede iştibâh vâki‘ (silinmiş) muktezâ-i şer‘ kadîm(?) ihkâk-ı hakk olunmak için taraf-ı keyfiyetlerine itlâ‘ tahsiliyeden mezbûr Mehmed ahz ve havâli-i merkûmeye karîb ve bir münâsib kal‘ada kal‘abend olunması bâbında mütesellim mûmâileyh bundan akdem emr-i şerifimle tenbih zikr olunmuşken ahz ve kal‘abendine zafer bulamadığından.....mazmûn emr-i şerife icrası mukaddeman....nâ-hayr olub el-hâletü hâzihi merkûm Mehmed’in alâ-eyyi hâl ahz ve kal‘abend olunması husûsuna İrade-i Aliyyeme tealluk itmekden nâşî husûs-u mezbûr sen ki vezir-i müşârünileyhsin senin uhde-i dârende ve.....havâle olunmağa iş bu emr-i şerifim (...) ile vâsıl olduğu anda mezbûrun tarafına ser-rişte virmezsizin.....tarîk ve yine vecihle olur ise tevasun idub zulm üzere alâ-eyyi hâl ahz ve kal‘a-i mezbûrede muhkem habs ve kal‘abend itdirub keyfiyetini karhal muacelen der-i devletmedarama i‘lâm ve inhâ oluna güne emr-i şerifim vârid olur ise icra eyleyub ve sen ki dizdârı merkûmsun vezir-i müşârünileyh tarafından varan merkûm Mehmed’i vusulunda kal‘a-i merkûmede muhkem habs ve kal‘abend ve firâr ve gıybetinden emniyet hasıl olacak vecihle muhafazasına kemâl-dikkat eylesun şöyleki.....günü bir tarik ile firâr ve gıybet idecek olunur ise sen bilâ-emân katl olunub sen ana göre gözünü açub leyl ve nehâr muhafazasına ihtimâm ve sermed hilâfından begayet ihtirâz olunmak bâbında ferman-ı alışanım sâdır olmuştur

Fî evâsıt-ı Z (Zilhicce) sene 1158

88-1(TERKÎN)

Bâ-işaret-i Aliyye sadır olan ferman-ı ali mucebince terkîn olunub sebebiyle tahliye olunmak için emr-i şerifim yazılmışdır

Fî evâhir-i B (Receb) sene (1)159

Ereğli Karaman Kadîsına ve Konya Kazâsı Nâibine hüküm ki:

Medine-i Konya'da Sultan Alaaddin cami-i şerifi şeyh'i(?) olan İbrahim Efendi demekle ma'ruf kimesnenin ba'zı hareket-i marziyesi inhâ' olunub aher-i mahalde meks ve ikâmeti mutazammın olmağla Ereğli Karaman kazâsında meks ve ikâmet eylemek bâbında emr-i şerifim surûr için bi'l-fi'l Şeyh'ü-l-islâm ve Müftîyü'l-enâm olan Mehmed Piri Zade Edame Allahu Ta'ala Fezailehu işaret itmeleriyle müşârünileyhin işaretleri mucebince amel olunmak için ferman-ı alışan yazılmışdır

Fî evâsıt-ı Z (Zilhicce) sene 1158

88-2

Mevlâna İzmir Kadîsına hüküm ki:

Üsküdar'da sâkine Salman Ağa mahalesinde Cerime nam hatun gelub bunun zevci Bartınlı hancı İbrahim nam kimesne kendu halinde ve hilâf-ı şer'i şerife kimesneye bir dürlü kat' ve taaddisi yoğiken ashâb-ı ağrazdan kimesnelere dürlü dürlü ifk ve iftira ile bundan akdem bâ-ferman-ı ali zevci mezbûru İzmir'e nefiy ve iclâ itdirub zevci mezbûr ol-tarafda zelîl ve bu dahi bu tarafda dört nefer evlâdlarıyla sefil ve sergerdân olduğunu bildirub zevci mezbûr nefiy ve iclâdan afv vesilesiyle tahliye olunmak bâbında emr-i şerifim rica ve sâdır olan ferman-ı alışanıma imtisâlen bâlâda.....içün Hâncı İbrahim'in habs haline ve lede-l-iktizâ huzûr-u hükkâm ve ihzârına kendu halinde olub hilâf-ı şer'i şerife hareket itmemek üzre sâkin olduğu mahalesi karîbinde sâkin kuzâtdan Salim Efendi ve Hancı el-Hac İbrahim ve Hancı el-Hac Mehmed ve Kemerciler Kethüdası Abdülbaki ve Toykar Hamza müezzini es-Seyyid İsmail ve.....mahallesi müezzini Mehmed vesâir mâcidü'l-esâmi altı nefer begarez müsliminden ihtibâr ve tekeffül itdikleri mübâşir dergâh-ı muallâm çavuşlarından İbrahim Çavuş zide kadrehu hatt olduğu halde ba'de-t-tecîl için mezbûr İbrahim'in ıtlâkını rica eyledikleri Üsküdar kazâsı nâibi Mevlâna Mehmed zide ilmuhu i'lâm ve Dîvân-ı Hümâyûnumda mahfûz olan kuyûd-u ahkâma müracaat olundukda binyüzellisekiz senesi şevval-i evâsıtında mezbûr Hancı İbrahim ve oğlu Ahmed'in İzmir'e nefiy ve iclâları için emr-i şerif verildiği mukayyed olunmağın i'lâmı mucebince oğlu ile maan ıtlâk olunmaları bâbında ferman-ı alışan yazılmışdır

Fî evâhir-i Z (Zilhicce) sene 1158

88-3

Bosna Valisi vezire Bosnasaray Mollasına hüküm ki:

Sâbıkan eyâlet-i Bosna'nın tımar defterdârı olan el-Hac Mehmed zide kadrehu gelub bundan akdem Ülgün kal'asına kal'abend için emr-i şerif sâdır olub ancak pir ve ihtiyar olub ahvali mükedder olmağla ihtiyarlığına merhameten kal'a-i mezbûreden ıtlâk vesilesiyle tahliye olunmak bâbında emr-i şerifim sudûruna mukaddeman Deyre muhafızı sadr-ı esbâk vezirim Abdullah Paşa Edame Allahu Ta'ala İclalehu mektubuyla iltimâs vezir-i müşârünileyhin iltimâsıyla ıtlâk vesilesiyle tahliye olunmak bâbında emr-i şerifim sâdır olmağın vilâyetinde hanesinde ikâmet kimesneye muhâlefet eylememek bâbında emr-i şerifim rica eylemek Dîvân-ı Hümâyûnumda mahfûz olan kuyûd-u ahkâma müracaat olundukda vech-i meşrûh üzre afv ve ıtlâk vesilesiyle tahliye olunmak bâbında emr-i şerifim verildiği mastûr ve mukayyed olunmağın mukaddema sâdır olan emr-i şerifim mucebince hanesinde ikâmet itdirilmek bâbında ferman-ı alîşanım yazılmışdır

Fî evâhir-i Z (Zilhicce) sene 1158

88-4

Yenişehir Mollasına ve Tırhala ve.....ve Tırnova ve Galos ve Erciye ve (...) Kadîları.....Ve Zikr Olunan Kazâlar Serdârı Voyvodaları vesâir Âyân Vilâyeti ve Başerlerine ki:

Dergâh-ı Muallâm yeniçerilerinin binyüzellidokuz senesi istinâdlarının cemi' ve tahsili husûsu beşinci bölükden Mehmed Çavuş zide kadrehu ilgâ ve müferrid olub isnâdlar kazâ-i mezbûrlarda vâki' kura reâyâlarının bedel-i nuzûl ve avâızları ve ba'zıları adet-i ağnam ve celil-i küşâtları masrafın.....ocaklık kayd olunmağla beher sene mugayyir-i kadîm...Asitâne-i Sâadetime tevzî' olunagelen havf-ı yaranın sarguları beyaz ve sipâh isnâdları re'âyâyı merkûma teslim ve ifşâ ve tekemmül ve dikkat ve zemânıyla mübâşire teslim ve tesellümlerini müsfir berata eda tezkereleri ve kıbel-i şer'de ma'dil senedât ile isnâd çavuşa olanlar dahi isnâd-ı husûsuna

tekemmüller görölüb Asitâne-i Sâadetime irsâl ve teslim eyledikden sonra hesâbları görmeleri adet-i kadîm ve zât-ı müstedîm iken birkaç seneden beru re'âyâ tâifesi ba'zı kimesnelere istinâd ile kadîmden isnâd-ı hususuna merbût ve kazâ-i mezbûrlarda nesne ve inşâ ve tekemmül olunmak lazım-i zimmetleri olan husûs-u mezbûra nâ-hisse virur ve agrâr vâhibe irâdiyla hizmet-i mezbûrede tekâsül ve mübâşir-i mezbûra ve ta'til-i maslahata mübâderet ve bazı senelerde dikkat ve zemânı hulûl idub tahsil olunmamağla isnâd çavuşa mutâlebe ve tekemmülde te'kîd eyledikde ezhâr-ı hasûtta ve gah şekâyet eylediklerinden nâşî isnâd-ı husûs re'âyâ tâifesinin inâd ve muhalefetleri sebebiyle.....el-vusûl bir hıyânet ve Adana'dan ber-ocaklık kayd olunan ferâid isnâd Mübâşir ile alâ gune ber-muceb fakirhanelerine ve bedel-i nuzûl ve avâriz ve adet-i ağnam celîl-i küşâtlarına göre şer'a hesâbları görölüb her birilerinin edâ-i tezkereleri igtâ' ve kat'â nizâ' zuhûr itmemişiken ve Yenişehir kazâsına tâbî' Tırnova kazâsı re'âyâsı için beyâz isnâda merbût iken guna gun ber-virâne sülûk ve isnâdlarının tezbîl ve.....sa'y itmeleri sâirleri dahi kendu.....tekâlifî ve gerek ve dikkat ve zamânı imrârıyla muhalefet ve istimlâk nizâm ve ta'til maslahatı mucceb hareketları mesmû'olmağla isnâd kazâ-i mezbûr re'âyâsının üzrelerine edası lazım umûr Debrene(?) Erzif(?) sâir kazâlardan dahi bu ana değin isnâd-ı nesîm ve inşâ ve olmamağla muhtâc-ı eda olundukları fermân-ı hümayûnumda tekâsül ve taaddi ve zikr ve nesne-i hayâliyle hizmet-i kadimlerin görmekten âyâ eyledikleri için içlerinden müfsid ve mahrekleri(?) ibreten ve lisairen muhkem te'dîb olunmaları mukteza olmağla zaman-ı saltanat-ı sinniyemde re'âyâ ve fukara ve zuafânın her vechle emn ve refâhiyet ve....mezâlimden hıyânet ve cürmlerinde mücerred şer' ve isnâd çavuş olunmaları dahi hilâf-ı şer'a ve mugayîr-i kanun re'âyâyı bir dürlü rencide ve remide itmeyub mücânebet tam eylediklerine intibâh olmamağla siz ki mevlâna vesâir mûmâileyhsiz re'âyânın beher sene eda-i muhtâc oldukları isnâd hususunda dürlü dürlü bahane ve bilâ mucceb teşekkileri ihfa olunmayub ber mugayir-i kadîm isnâd-ı hususa mukayed olmaduğuna(?) mugayir hareket ve emr-i şerife itâat itmeyub dergâh-ı muallâm yeniçerilerin havflarının sarguları olan isnadlarının tetrîb ve noksanına bâis hareket idenlerden müfsidlerî nûmayan olan koçabaşına ve hevâlarına tâbî' kimesnelerden (S:89) her kim bu sene-i mübarekede dahi inâd ve muhâlefet ider ise mübâşir ma'rifetiyle Fener ve Galos kal'alarına irsâl ve kal'abend ve viran olan senedâtların aher ve i'lâm ve siz ki kılâ'-i mezbûr dizdârlarsız isnâd çavuş tarafından

kal‘abend olunmak için getirirlenleri dizdârı olduğunuz kal‘alarda muhkem habs ve kal‘abend idub ıtlâkları için tekrar emr-i şerifim sâdır olmadıkça ıtlâklarından ihtizâr eyleyesiz ve mübâşir merkûm bizler maktû‘ ve derbendiz diyu taaddi ve muhâlefet ve mugayir idecek senedât azâd idenler her kim olur ise isim ve resimleri ve senedâdlarıyla asitâne-i Sâadetime i‘lâm eyleyesiz ve sen ki isnâd Çavuş mûmâileyhsin sen dahi hilâf-ı şer‘i şerife mugayir-i kanun muhalif-i emr-i hümâyûn hareket birle cevır ve taaddi eyledikde istimâ olur ise hakkında lazım gelen icra olunacağı muhakkık bilub ana göre hareket ve umurunu şer‘i şerif ve kanun-i kadîm ve emr-i münife tatbik iderek me‘mur olduğun beyaz ve siyah isnadların cemi‘ ve tahsil ve dikkat ve zemânıyla ayrışdırılmasına sa‘y ve ihtimâm eyleyesuz diyu bi‘l-fi‘l dergâh-ı muallâm yeniçerileri ağası olan İbrahim Ağa Dame uluvvuhu tarafından mühürlü mektub verilmekle vech-i meşrûh üzre amel olunmak bâbında ferman-ı alîşanım yazılmışdır

Fî evâsıt-ı Z (Zilhicce) sene (1)158

89-1

Kal‘ası Dizdârına hüküm ki:

Hassa-i mezbûr nâibi mevlâna Mehmed zide ilmuhu südde-i sâadetime mektub gönderub kazâ-i hassa-i mezbûrda sükkân ulemâ ve sulehâ ve (...) ve tüccâr ve fukara bi-cemihum meclis-i şer‘a varub yine kazâ-i mezbûrede sükkân Tüccâr-Zade Ahmed ve Yusuf Ağa dimekle ma‘ruf kimesne (kendu) hallerinde olub hilâf-ı şer‘i şerif kimesneye vaz‘ ve taaddileri yoğiken ashâb-ı ağrazdan ba‘zı kimesnelerin hilâf-ı inhâ teşekkîleriyle bundan akdem emr-i şerifimle refikâlarıyla Birecik’de kal‘abend olunub ahvâlleri diğer gün ve mahal-i merhâmet olmalarıyla mezbûr Tüccâr-Zade Ahmed ve Yusuf kal‘a-i mezbûrdan ıtlâk vesileleri tahliye olunmak bâbında vâki‘ hüsn-ü hükm-ü hümâyûnum verilmek ricasına bi‘l-iltimâs arz eylediği ecilden vech-i meşrûh üzre mezbûranın afv ve ıtlâk olunmaları için yazılmışdır

Fî evâhir-i Z (Zilhicce) sene 1158

89-2

Tırhala Kadîsına ve Tırhala Sancağı Mütessellimi (...) Zide Kadrehuya ki:

Tırhala kazâsının karyelerinde vâki‘ gerek çiftlikân ve gerek nefsi-i Tırhala re‘âyâsının avârız ve bedelleri Dergâh-ı Ali de yeniçerilerinin istârlarına ocaklık olub mübâşir merkûm tahsili için taleb eylediğinde âyânından Hacı Ömer Zade Mustafa Ağa ve Hoca Oğlu ve İmam Mustafa Efendi ve Ahmed demekle ma‘ruf kimesneler perâkende ve çiftlikdir diyu ve bahane ile yedinde olan defter mucebince isnâdi eda eylemeleriyle umûru mühimmenin ta‘tiline bâis oldukları haber verilmeğin gerek giriftesi ve gerek perâkenleri ve gerek çiftlikanlardan ayândan ve Koçabaşlarından her kimden verilmiş ise Astar(?) karyesi dahi olunur ise siz ki mevlâna ve mütessellimi mûmâileyhsiz zikr olunan Tırhala kazâsının karyelerinde vâki‘ gerek çiftlikan ve gerek Tırhala re‘âyâsının avârız ve bedelleri mukâbili olan isnadlar ki tahsili husûsunda bir kimesneye mudahale ve muhâlefet itdirmeyub mübâşir merkûm ahz ve kabz itdirilub tarafgiran(?) isnad-ı umurunu şipariş eylediği vekiline dahi muhâlefet ve muhâlefet itdirilmeyub ve anadan sonra isnadların cemi‘ ve tahsili husûsuna illet ve muhâlefet idenler olur ise mezbûrlar isnad Çavuş ma‘rifetiyle ahz ve Mora Ceziresi kılâlarının yerine vaz‘ ve kal‘abend olunmaları fermanım olunmağın (...) ile vusûlatı gerektiği vech-i meşrûh üzre zikr olunan Tırhala kazâsının karyelerinde vâki‘ perâkende ve gerek çiftlikanlardan ve ayanlardan kocabaşların ve gerek giriftesi ve gerek nefsi-i Tırhala re‘âyâlarının avarız ve bedelleri mukâbili olan isnâdların tahsili husûslarında kat‘â bir kimesneye müdahale ve muhâlefet itdirilmeyub isnâd çavuş ta‘yin olunan mübâşir merkûmun ahz ve kabz itdirilub ve mübâşir merkûm tarafından isnâd-ı umuruna sipariş eylemediği vekiline dahi bir dürlü muhâlefet ve muhâlefet olunmayub ve eger bundan sonra isnâdların cemi‘ ve tahsili husûslarında bilâde tahrîr olunan kimesneler vesâirler dahi illet ve muhâlefet üzre olurlar ise isnâd çavuş ma‘rifetiyle mezbûrlar ahz ve Mora Ceziresi kılâlarının birine vaz‘ ve kal‘abend olunmaları husûsuna her birileriniz ziyade-i mukayyed tam diyu umûr-u mühimmenin bir gün evvel husûl-u bezirine say ve ihtimâm eyleyub hilâfindan hazer ve vazîçün emr-i şerifimle amel olası diyu bi’l-fi’l dergâh-ı muallâm yeniçerileri ağası olan İbrahim Ağa dame uluvvuhu tarafından mühürlü mektub verilmekle vech-i meşrûh üzre amel olunmak için yazılmışdır

Fî evâhir-i Z (Zilhicce) sene (1)158

89-3

Konya Nâibine ve Kazâ-i Mezbûr Serdârına hüküm ki

Derûn-u Konya'da olan keriha(?) re'âyâ taîfelerinin kadîm-i evtânlarına iskânı için Konya Valisi vezirim Mehmed Paşa Edâme Allahu Ta'ala İclalahu tarafından tenbih ve tekîd olunan medine-i Konya sâkinlerinden serdengeçti ağaları Soyluoğlu(...) ve Hacı....nam....hevâları Sultan Alaaddin cami Şeyhi İbrahim Ağa dimekle ma'ruf kimesnelerle bi'l-ittifâk ba'zı yaramazlara ittihât ve adem-i itâat birle re'âyânın dahi adem meks....bâis ve eşkıyâyı merkûmenin müşârünileyh tarafına bu güne hareket hevâdarları sâire dahi saraya ve nizâmı memleketin ihtilâlîne bâdi olduklarına binâen i'lâm olunub merkûm Taluoğlu(?) (...) ve Hacı Ahmed'i Antalya'ya nefiy ve iclâyı vatân eylemeleri için (...) irsâl oluşdur inşallahu ta'ala vusûlünde.....vech-i meşrûh üzre mezkûran Taluoğlu (...) ve Hacı Ahmed'i Antalya'ya iclâ-i vatan itdirilub bir dürlü gadr ve....vir dahi Konya'da ikâmet itdirilmesi diyu bi'l-fi'l dergâh-ı muallâm yeniçerileri ağası olan İbrahim Ağa dame uluvvuhu tarafından mühürlü mektub verilmeğin vech-i meşrûh üzre amel olunmak bâbında ferman-ı alîşanım yazılmışdır

Fî evâhir-i Z (Zilhicce) sene (1)158

90-1

Merkûm Hüseyin'in vâki' olan cezası afv olunub karye-i mezbûrede ikâmet ve ıyâliyle sâkin ve kendu haliyle meşgul olub Rıza Ağa mektubu mucebince emr-i şerif yazılmışdır

Fî evâhir-i M (Muharrem) sene (1)159

Marmara Kazâsı Nâibü'l-şer'a Olan Mevlâna (...) Zide İlmuhuya ve Kazâyı Mezbûr Serdârı ve Ocak İhtiyarları ve Âyân Vilâyeti ve Başerlerine hüküm ki:

Marmara nahiyesine tâbi' Paşalimanı nam karye re'âyâları bundan akdem kendu hallerinde zuamâlarınca dü-kevn ve ayânlarıyla bir mahalde ayin-i batilelerini icra iderleriken yeniçeri zümresinden Hüseyin kendu halinde olmayub fuzûlî bunların icâblarına duhûl ve hilâf-ı şer' bunlara taaddi ve rencide eylediğinden maada kıbtîyâ

tâifesinden Ahmed nam kıbtıyanı bıçak ile cerh idub merkûm Hüseyin'in zulm ve taadisi karye-i mezbûre re'âyâlarının bir dürlü emn ve rahatları olmayub bundan akdem merkûmun Asitaneye ihsârı için mübâşir ta'yin olunub vardıkda merkûm Serdâr Hüseyin'in bir takrîb ile firar ve gıybet ve merkûm Hüseyin'in hilâf-ı şerife hareket ve re'âyâ fukaralarını dâima rencide ve taaddi eylemek adet-i müstemirresi olmağın merkûm fîmâba'd karye-i mezbûrede sâkin olmayub ve meks ve ikâmet itdirilmeyub diyar-ı ahire nefiy ve iclâ olunmak bâbında ferman-ı ali sâdır olmağın (...) ile irsâl olmuştur vusûlünde gerektiği vech-i meşrûh üzre merkûm Hüseyin'i fîmâba'd karye-i mezbûrede bir an meks ve ikâmet itdirilmeyub diyar-ı ahire nefiy ve iclâ olunub bir daha karye-i mezbûra sâkin olmasına bir dürlü ruhsat verilmeyub re'âyâ fukaralarını emn ve rahatları için her biriniz ziyâde-i mukayyed-i tam ve sa'y-ı ihtimâm eyleyub hakkiçün ferman-ı alışanım amel olasız diyu bi'l-fi'l dergâh-ı muallâm yeniçeri ağası olan İbrahim Ağa dame uluvvuhu tarafından mühürlü mektub verilmekle ancak mezbûr Hüseyin'in (silinmiş) ve ibâd vech-i meşrûh üzre nefiy ve iclâ olunması için ferman yazılmışdır

Fî evâhir-i Z (Zilhicce) sene 1158

90-2

İdincik Kazâsı Nâibi ve Kazâ-i Mezbûr Serdârı (...) Zide Kadrehuya ve Limni Kla'ası Dizdârına hüküm ki:

Kemahlı Hacı Mehmed Ağa dimekle ma'ruf kimesne gelub kazâ-i mezbûr sükkânından ve yeniçerilik iddiâsında olan Sirac Oğlu Mustafa nam kimesne ile yüzelliyedi senesinde mal-ı mukataadan onbeşbin guruş mikdarı hisâbı olub üç ay mukaddem merkum Mustafa Asitaneye gelub bu gün yarın hisâbı görüb akçe eda iderim diyu avk ve nâ-hayr iderek bir akçe virmeden firâr idub merkûm ile mahalinde firar(?) ve ihkâk-ı hakk mümkün olmamağla ihzarı için sâdır olan emr-i şerifimle ocakdan mübâşir ta'yin olub mahaline vardıkda merkûm Mustafa bir takrîb ile gıybet idub mübâşir-i merkûm nehri(?) dest Asitâneye avdet eyledikten tekrar ferman-ı ali ile mübâşir ta'yin olunub mahaline vardıkda bir-vecihle itâat itmeyub Asitaneye gitmem ve bir akçe dahi virmem diyu mübâşir-i mezkûre cevab virub mezbûrun zimmetinde Merkûm Hacı Mehmed'in hali kalmaduğundan mâdaa mezbûr

mütegallibe ve muğayir ve adem-i itâat eylediğin bildurub mukaddema sâdır olan iki kıt'a emr-i şerifim mucebince mezbûr Mustafa bulunduğı mahalde mübâşir mar'ifetiyle alâ-eyyi-hâl ahz ve Asitâneye ihzâr olub lakin bu def'a dahi itâat-i emr-i ali itmeyub inâd ve muhâlefet üzre olur ise İdincik Voyvodası ve Serdârı ma'rifetleri ile bulunduğı mahalde ahz ve zimmetinde olan mebla'-i mezbûr tahsil olundukdan sonra sâire muceb-i gayret için merkûm Mustafa ta'yin olunan mübâşir ma'rifetiyle Limni Kal'asına kal'abend olunmak bâbında ferman-ı ali sâdır olmağın (...) ile irsâl ve vusûlünde gerektiğı sen ki mübâşir mûmâileyhsin merkûm Sirac Oğlu Mustafa'yı bulunduğı mahalde alâ-eyyi-hâl ahz ve Asitâneye irsâl eylesesun eger bu def'a dahi itâat-i emr-i ali itmeyub inâd ve muhâlefet üzre olur ise kazâyı mezbûr voyvodası ve serdârı ma'rifetleriyle bulunduğı mahalde alâ-eyyi-hâl ahz ve zimmetinde olan mebla'-i mezbûr ma'rifet-i şer'a tahsil olundukdan sonra saire muceb-i gayret için merkûm Mustafa ta'yin olunan mübâşir merkûma teslim ve Limni Kal'asına götürüb dizdâra teslim eylesesun ve sen ki dizdârsın varan merkûmu dizdârı olduğun kal'a-i merkûmede muhkem habs ve kal'abend idub itlâk-ı için tekrar emr-i şerif sâdır ve mühürlü mektub varid olmadıkça itlâk itmekden ve firârından ihtirâz eylesesun diyu bi'l-fi'l dergâh-ı muallâm yeniçerileri ağası olan İbrahim Ağa dame uluvvuhu tarafından mühürlü mektub verilmekle vech-i meşrûh üzre amel olunmak bâbında ferman-ı alişan yazılmışdır

Fî evâhir-i Z (Zilhicce) sene 1158

90-3

Zimmetinde müteahhid olduğu mebâliğ-i merkûmeyi mahallerine eda ve teslim ve fîmâba'd kendu halinde olmak üzre Edirne'ye gelmeden afv ve vilâyeti olan Arnavud Belgrad'da ikâmet için emr-i şerif yazılmışdır

Fî evâhir-i S (Safer) sene (1)159

Edirne Mollasına ve Edirne Bostancıbaşına Dergâh-ı Muallâm Kapucubaşlarından Olub ve Mübâşeret Tarihiyle Halen Avlonya Taraflarında Olan Süleyman Dame Mecduhuya hüküm ki:

mukaddeman.....tarafından zuhûr idub Tırhala ve Ağrafa ve Narda caniblerini bâzda-i garet ve azrâr iden.....ve merkûmun Amcazadesi Veli vesâir hevâdarlarının üzerlerine varulub şekâvet beşeleri ahz ve üzerlerine sâbit olan hukûku inâd-ı imkana ba‘de-l-istirdâd hakklarında lazım gelen şer‘le icra ve inkıyâd olunmak içün halen Avlonya Mutasarrıfı Kaplan dame ikbalehunun sâir mütenebbih ta‘yin kılınanlar ile memûrunu içün mahsûsen emr-i şerifim ısdâr ve irsâl olmuşken eşkıyayı merkûmun sâbıkan Avlonya Sancağı mutasarrıfı Derviş İsmail Paşa’ya ilticâ ve istinâd ile şekâvetleri ezhâr ve nefiyiçün emr-i şerifimden adem icrâ ve inkıyâdına Paşayı mezbûr sebep ve illet olduğunu.....viremedi vesâir kazâlar ahvallerini Dîvân-ı Hümâyûnuma ref‘-i ref‘ tazallüm iştikâ itmeleriyle sen ki kapucubaşı mûmâileyhsin diger emr-i şerifimle me’mur olduğun husûsa temşiyet ve nizâm virdikden sonra Mir-i Miran mûmâileyh İsmail Paşa’yı bulduğu mahalden kaldurdub Edirne’ye nefiy ve tesyîr ve anda ikâmet ve tavnî itdirilmek fermanım olmağın iş bu emr-i şerifim ısdâr ve (...) ile irsâl olmuşdur imdi vusûlatda fermanım olduğu vech üzre diger emr-i şerifimle me’mur olduğun eşya-ı itmâm ve ikmâl eyledikden sonra Paşayı mûmâileyhi bulduğu mahalden alub Edirne’ye gidub anda ikâmet ve tavnî ve siz ki mevlâna ve bostancıbaşı mûmâileyhsiz paşayı mûmâileyhi Edirne’de meks ve ikâmet itdirmeniz bâbında ferman-ı alışanım sâdır olmuşdur

Fî evâhir-i Z (Zilhicce) sene 1158

91-1

Adana Beylerbeyine Adana ve Kadîlarına ve Adana Kal‘ası Dizdârına hüküm ki:

Receblü Afşar cemâat-i re‘âyâları gelub el-hâletü hâzihi cümlelerin salâh halleri olub kendu işleri mukayyed ve zer‘ ve her ne meşgul olmalarıyla hilâf-ı şer‘i şerif bir ferd vaz‘ ve taaddileri olmayub rencide olmaları iktizâ itmekden aşireti merkûmeden Halil Oğlan dimekle meşhûr Mehmed nam şâkî Adana’dan беру tuğyân ve şekâvet olduğundan ıslah ve kat‘â nefis olmayub re‘âyâ fukaralarının ihtilâlîne bâis sâi-bi’l-fesâd ve kat‘ ve katl-i nüfûs adet-i müstemirresi olub fukaraya eylediği zulm ve taaddisinin nihayeti olmaduğundan ekserisi perâkende ve perişân eylediğinden sonra şakîyi mezbûr birkaç nefer eşkıya ile firâr ve sen ki mir-i mirân mûmâileyhsin

yalnız.....ve tahsîn idub lakin şâkî mezbûr ba‘de-zaman tekrar aşiretlerin derûna gelub dahil olur ise bâis fitne olub mâl-ı mirinin vesâir salyânelerin tahsiline muhalefet ve nizâmlarına hâlel ve harâb olmalarına bâdî olacağı bildurub şâkî mezbûr bi-eyyi hâlin ahz ve Adana Kal‘asında kal‘abend ve şerr ve mazaratı fukara üzerlerinden men‘ ve def‘ ve cümlesinin iltimâsıyla zâbitleri ve mîr aşiretleri taraflarından arz olmadıkça ıtlâk olunmamak bâbında siz ki mîr-i mirân mûmâileyhimsiz size hitâben emr-i celîl-i alişan rica eylediği ecilden vech-i meşrûh üzre amel olunmak için yazılmışdır

Fî evâhir-i Z (Zilhicce) sene 1158

91-2

İtlâkı için emr-i şerif yazılmışdır

Evâil-i L (Şevvâl) Sene (1)159

Bosna Valisi Vezir Süleyman Paşa’ya ve Bosna Kadısına hüküm ki:

Kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Muhterem-zade Abdurrahman nam kimesnenin sû-i hareketinden nâşî Tuzla kazâsı ahalileri mütekerrir olub ve mukaddeman dahi vatan-ı asliyesi olan Berçe kazâsına tâbî‘.....nam karyeye nefiy ve iclâ olunmuşken bu esnâda dahi kendu halinde durmayub nice beyne-l-ahaliyi ilkâ-i nifâk ve fitneye tasaddî eylediği ihbâr olunmağla kemâ-fî-s-sâbık.....merkûmu vatan-ı asliyesi olan karyeyi merkûmeye nefiy ve iclâ olunmak için emr-i şerifim sudûrunu sen ki vezir-i müşârünileyhsin mektubunla istid‘â eylediğin gayri keyfiyeti mahzar ile dahi telbîsin ve inhâ olmağın merkûm Muhterem-zade Abdurrahman’ın vilâyeti canibine nefiy ve iclâ olunmak emrim olunmuşdur için yazılmışdır

Fî evâhir-i Z (Zilhicce) sene 1158

91-3

Geyve Kazâsı Nâibine hüküm ki:

Kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Süleyman Oğlu Mustafa nam yeniçeri gelub bundan akdem kazâ-i mezbûrun serdârı bayrağıyla me’mur olduğu sefer-i

hümâyûnuma gidub bir-vechle dahi olunmak iktizâ itmez iken kazâ-i mezbûrdan muallim'ü-l-esâmi kimesneler ile me'mur olduğu sefer-i hümâyûna gitmedi diyu ba'zı ashâb-ı agrazın sevkleriyle Kul Kethüdasının i'lâmına binâen Samsun Kal'asına kal'abend için emr-i ali sâdır ve Geyve kefilleri istincâd olundukda me'mur oldukları sefere gidub hakkalarında olan isnâd ifk ve iftirâ dürlü i'lâm olunmak cihetiyle cümlesi kal'a-i merkûmeden ıtlâk ve cürmlerinin afv için emr-i şerifim sâdır olub ancak merkûm Mustafa'nın ıtlâkı emr-i şerifde ismi muharrer ve mastûr olduğundan ba'zı ashâb-ı agraz ıtlâk olunmadan bu taaddi ve rencideden hüsn-ü olmadıklarını bildurub kayd-ı mahalinden terkin ve fîmâba'd ol-vecihle rencide ve teâdi olunmamak için emr-i şerifim rica eylediği mezbûr ıtlâk olunmağla hakkında verilen emrin kayd-ı terkîn olunmak emrim olmuşdur

Fî evâhir-i Z (Zilhicce) sene 1158

91-4

Haleb Valisi Sadr-ı Esbâk Vezirim el-Hac Ahmed Paşaya ve Mevlânayı Haleb Kadîsı Zide Fazluhu ve (...) Kadîsına ve Adana Kal'ası Dizdârı (...) Zide Hıfzuhuya hüküm ki:

İstanbul ve tevâbi' Rum Patriği Baliyus nam Patrik gelub bundan akdem Haleb metropolidi olan Maksimus nam rahib aslından Rim Papası gelub bir tarikle metropolid olub lakin kendu halinde olmayub re'âyâyı tahrik ve ihtilâl ve kadîmi enbiyâlarından ihrac ve freng mezhebine ta'yin idub mel'anet ve fesâd ve şekâvetinden nâşî ehl-i zümre rum re'âyâsını ekserin freng idub bunun emsâli zulm ve taaddi ve mazarratının nihâyeti olmadığı nâtık bundan akdem patrik-i mesfûr ve metropolidanın memhûr arz ve mahzarlarıyla keyfiyeti i'lâm olundukda merhameten azl ve birini aher metropolid nasb ve ta'yin ve re'âyâ fukarası şerrinden tahlîs ve tatmîn olub ancak mesfûr ol-tarafda oldukça re'âyâ beyninde ihtilâl ve.....olmayub kalan re'âyâyı dahi ihtilâl ve ahz ve intikâm sevdasıyla mel'aneti icradan münfek olmayub her vecihle te'dîbi ve şerr ve mazarratının mebnî.....olmağla rahib-i mesfûr bulunduğu mahalde ta'yin olunan mübâşir ma'rifetiyle ahz ve Adana Kal'asında kal'abend olunmak bâbında hüküm-ü rica itmeğin vech-i meşrûh üzre amel olunmak için yazılmışdır

Fî evâhir-i Z (Zilhicce) sene 1158

91-5

İtlâkı için yazılmışdır

Fî evâhir-i Z (Zilhicce) sene (1)159

Halen Dîvân-ı Hümâyûnumda Çavuşbaşı Olan Ali Dame Mecduhuya ve Seddûlbahir Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Manav Oğlu Kayıkcı Mehmed ve refiki.....ve diğer Mehmed ve kayık.....Boyabadlı İbrahim ve diğer refiki Ahmed nam kimesneler bağçe kapusunda kayıkcılık idub bundan akdem Emir Mehmed nam kimesne bağçe kapusundan Üsküdar'a götürmek bahanesiyle bir fahişe avratı bir kayık bin(dirub)(?) Kızkulesi canibine gidub mezkûr Manav Oğlu Mehmed beş nefer refika ile geruden yetişub avratı kayıklarına aktarub adalar cânibine götürür iken ardlarından yedi çift piyâde tayin olundukda görüb firar itmeleriyle üç neferi ahz ve üç nefer refikaları firar itmekle merkûmlar bağçe kapusunda kayıkcılık iderler iken lakin böyle eşkıyalık adet-i müsterirreleridir hatta merkûm Manav Oğlu geceyin yine kurşunla muharref önünde yine bir kayıkcıyı kürek palası ile kayık içinden urub deryaya düşürüb helâk eyledikten ahz olmuşken bir kayık ile halâs olub yine mel'anet ve.....iden vukuları ihbâr olmağla sen ki çavuşbaşı mûmâileyhsin zâbitleri ma'rifetinle ahz olunan üç nefer Seddûlbahir Kal'asına irsâl ve sen ki kal'a-i mezbûr dizdârı merkûmsun vusûllerinde mezbûru kal'a-i merkûmda kal'abend eylemek bâbında ferman-ı alışanım yazılmışdır

Fî evâhir-i Z (Zilhicce) sene 1158

92-1

Şam Valisine ve Mir Hacı Vezir Esâd Paşaya ve Şam-ı Şerif Kadîsına ve Limni Kal'ası Dizdârına ki:

Şam-ı Şerif Rum Patriği ve metropolidan ve ruhbanlar ehl-i zümre-i rum re'âyâsı taraflarından halen vekil olan Mihail nam zimmî öteden beru kendu halinde olub evzâ' ve etvarından cümlesi razı ve hoşnud ve hazne-i şer'a ve kadîmden Şam

valilerine verilegelen tahsiline sa'y ve ilzâm ve hükkam taraflarından dahi zuhûr iden umûr ve husûsa sadâkat ve istikâmet birle hizmet idub bir dürlü dahl ve rencide olmak icab itmez iken Şam-ı şerif'imde sâkin frenk ruhbanlarına ve frenk kavmine ta'yin idenlere mesfûr Mihail ta'yin itmeyub ve idenleri dahi men' eylediği içün guna gun ifk ve iftirâ ile kendu haline kavimdekilerinden gayri gah arzuhal ve gah frenk tercümanı yediyle ahz-ı intikâm içün arz olunmak üzere iltimâs olduğuna binâen vekîl-i mesfûrun keyfiyeti ahvaline vukûf-u tamı olan bazı müsliminden ve millet-i nasarâdan isticâr olundukda fî-l-hakika mesfûrun her vecihle sadâkat ve istikâmet ile kendu halinde olub bir kimesneye gadr ve taaddisi olmayub cümlesi kenduden razı olduğuna ihbâr ve inhâ' ve hakkında hilâf-ı inhâ' teşekkî olur ise ifk ve iftira olmağla ihtivâ olub kemâkân vekâlet-i mezkûrede istihdâm olunmak içün hakkında hüsn-ü müş'ir Şam-ı Şerif Kadîsı mevlâna Mehmed zide fazluhu arz ve sâdır olan ferman-ı aliye imtisâlen mesfûr Mihail ber-vech-i muharrer kendu halinde olub lakin ol-havalilerde ehl-i zümre-i rum re'âyâları tahrik ve ihtilâl ve frenk eylemelerine sa'y üzere olan efrenc rahiblerinin ve emâre ta'yin idenlerin hevâlarına tâbi' olmayub re'âyâyı hıyanet üzere olduğu içün kenduye arz ve frenk tâifesi rum re'âyâsına karışmaziken hilâf-ı mûtad-ı kadîm kendu taraflarından arzuhalleriyle hilâfa vâki' ba'zı mevâd-ı istinâdiyla mesfûru diyar-ı ahire nefiy ve bu vechle mezbûr re'âyâyı dahi yevmen fî-yevmen frenk idub re'âyâ fukarasına külli gadr olmağla re'âyâ fukarasına merhâmeten mesfûr Mihail zımmî ıtlâk ve.....vekâleti umûruna aherden bir ferde müdahale eylemek içün emr-i şerifim sudûru İstanbul ve tevâbi'-i Rum Patriği Basiyus nam patrik i'lâm itmeğin i'lâmı mucebince ıtlâk olunmak içün yazılmışdır

Fî evâhir-i Z (Zilhicce) sene (1)158

92-2

Sehv olunmağla zîrde sahîha üzere kayd olunmuşdur

Fî evâil-i M (Muharrem) sene 1159

Hısn-ı Mansur Kadîsına ve Rişvan Voyvodasına ve Birecik Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Sen ki Rişvan Voyvodası.....zide mecduhusun südde-i sâadete mektub gönderub Hısn-ı Mansur müftüsü Seyyid İsmail Efendi dimekle ma‘ruf kimesne hevâsına tâbi‘ eşkıyadan.....Seyyid Ahmed ve diger kadî oğulları Emin ve Mehmed ve Bekir ve Sirazlı(?) Ahmed dimekle meşhur mütegalibeleriyle ittifâk ve cumhûr ile mahkemeye hücum ve ibâdullahın hakkını ibtâl eyledikten sonra ve şehir kethüdâsı el-Hac Osman nam kimesnenin hanesini basub baltalarla kapusun kırub emvâl ve eşyasını nehb ve garet ve bu vecihle re‘âyânın ihtilâline bâis ve mâl-ı mirinin dahi ibtâlîne bâdî ve mezbûrlar dâima ibâd-ı müslümanın ırz ve mallarına mesnûni(?) olub.....ve sâî-bi’l-fesâd ve muzırrü’l-nâs olduklarından birkaç def‘a vatan-ı asliyelerine nefiy ve iclâ olunmaları için ferman-ı ali sâdır olmuşken itâat-i emr-i ali itmediklerinden maâda sâbıkan Rişvan Voyvodası Ali nam kimesneyi dahi azl halinde cumhûr ile mahalde emvâl ve erzakın hilâf-ı şer‘ ahz ve mezbûrların şerr ve şekâvetleri yevmen fi-yevmen.....re‘âyâya taaddileri hadd-ı efzûn olub perâkende ve perişân olmalarıyla re‘âyâdan bi-gayri-hakk aldıkları ashâb-ı hukûk redd ve ıslah-ı nefis idince kal‘a-i mezbûrda kal‘abend olunmaları için bundan akdem Rişvan Voyvodası Mehmed ve sen ki Hısn-ı Mansur kadîsı mevlânayı mûmâileyh İsmail zide fazluhusun başka başka arz ve Hısn-ı Mansur kal‘asında bi’l-cümle ulemâ ve sulehâ ve eimme ve hutebâ ve sâir re‘âyâ ve berâyası mahzarlarıyla inhâ’ eylediklerinde salâh-ı halleri zâhir olunca Birecik kal‘asında kal‘abend olunmaları için emr-i şerifim sâdır olmuşken müftüyü sâbık mezkûr İsmail ile merkûm Ahmed.....sâdır olan emr-i şerife itâat ve inkıyâd eylemediklerinden maâda yine kendu hallerinde olmayub ehlinin umûruna müdâhale ve nice fitne ve fesâda sâlik.....meslûb ve mâl-ı mirinin dahi ta‘tiline ve ehl-i ve re‘âyânın perişân olmalarına bâis olmalarıyla kal‘a-i mezbûrda kal‘abend olunub olunmak bâbında hükm-ü hümayûnum verilmek ricasına vâki‘ hüsn-ü sen ki voyvoda mûmâileyhsin arz ve Dîvân-ı Hümayûnumda mahfûz olan ruznâme-i hümayûnuma müracaat olundukda ve vech-i meşrûh üzre emr-i şerif verildiği mastûr ve mukayyed bulunmağın mukaddema sâdır olan emr-i şerifim mucebince amel olunmak için yazılmışdır

Fî evâhir-i Z (Zilhicce) sene 1158

92-3

İtlâkı için emr-i şerif yazılmışdır

Fî evâhir-i RA () sene (1)159

Ber-vech-i Arpalık Üsküb Sancağı Mutasarrıfına ve Galos Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Bi'l-fi'l Bâbü-s-sâadetim ağası olan İbrahim Ağa dame uluvvuhu arz gönderub nezâretinde olan evkâfdan Üsküb'de vâki' müteveffâ Kara Mustafa Paşa ve.....ve Kebir Mehmed Çelebi evkâfından Üsküb sâkinlerinden Köçek Çelebi demekle ma'ruf Mustafa nam kimesne âyânlık iddiâsında olub Üsküb mutasarrıfları vesâir ehl-i örfün yed rüşveti ve gelan hükkâm belde ile ittifâk fukârayı raiyyeti birer bahane ile tecrîm itdirmek adet-i müstemirresi olmağla bundan akdem Galos Kal'asına kal'abend için emr-i şerifim sâdır olub lakin mezbûr Mustafa vilâyet kadîsı ile yek-dil ve fukarayı tecrîm ve tağrîm eylediğini fukara arzu halleriyle inhâ' itmeleriyle mezbûr Mustafa muceb-i ibret ve ıslah-ı nefis idince Galos kal'asına kal'abend olunmak bâbında emr-i şerifim verilmek ricasına vâki'hüsn-ü arz eylediği ecilden vech-i meşrûh üzre amel olunmak bâbında emr-i şerif yazılmışdır

Fî evâhir-i Z (Zilhicce) sene 1158

92-4

Seddülbahir Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Halen Turnacıbaşı olan el-Hac Mustafa zide mecduhu südde-i sâadetime mektub göndersaub ferman-ı ali Turnacılarından altmışdukuzuncu cemâatin Hasan nam kimesne kendu halinde olmaduğu cihetden bundan akdem ıslâh-ı nefis için bâ-ferman-ı ali Seddülbahir kal'asında kal'abend olub ıslâh-ı nefis eylemesiyle merhâmeten mezbûrun sebebiyle tahliye ka'le-i mezbûreden ıtlâk olunmak bâbında emr-i şerifim verilmek ricasına arz eylediği ecilden vech-i meşrûh üzre ıtlâk olunmak bâbında ferman-ı alişan yazılmışdır

Fî evâsıt-ı Z (Zilhicce) sene 1159

SONUÇ

Bu çalışma ile Divan-ı Hümayun Kalebend Defterleri kataloğunda bulunan Dokuz numaralı defter transkribe edilerek içinde bulunan hükümler günümüz insanın anlayabileceği, faydalanabileceği ve değerlendirme imkânı bulabileceği hâle getirilmiştir.

Buna göre; Osmanlı Devleti'nde mahkemece karara bağlanan hükümler çerçevesinde işlenen suçun mahiyetine göre hangi ceza veya cezaların nasıl uygulandığı somut belgelerle ortaya konulmuştur. Bazen de işlenen suç sübut bulmasına rağmen cürmü işleyenin affedildiği olmuştur. Affetme koşullarının neler olduğu, şikayetlerin ya da isteklerin nasıl yapılacağına dair, genel olarak adli sisteminin işleyişi hakkındaki bilgiler ve uygulamalar meydana çıkarılmıştır.

Adaleti sağlamak için verilen cezaların, keyfiyetten uzak ve kanunlara uygun olmasına dikkat edildiği, kanun ve kuralların uygulanmadan önce devlet tarafından halka duyurulduğu ve halkın da büyük ölçüde duyurulan kanunlara itaat etmesi yönünde hareket ettiği anlaşılmaktadır.

Devlet kurumları içinde huzuru ve adaleti sağlamak amacı ile devlet erkânına sürgün uygulandığı gibi, toplumun huzurunu bozan bireylere de uygulamıştır. İşlenen suçlara yönelik verilen cezalar konusunda sadece ulema sınıfına ayrıcalık tanınmıştır. Çünkü ulema sınıfının suç işlemesi durumunda verilen ceza çoğunlukla nefiy ve icla olmuştur.

Osmanlı Devleti, adli sistemini halkın değer yargılarına ve dönemin koşullarına göre şekillenen örfî hukuka ve İslam dininin koymuş olduğu kurallar bütünü olan şer'î hukuka göre oluşturmuştur.

Osmanlı Devleti'nin tarih boyunca sürgün cezasına bu kadar sık başvurmada, belki de bu ceza şeklinin caydırıcı özellikte olması yatar. Sürgün

cezası görünürde sadece suçu işleyene verildiği şeklinde görülmektedir. Ancak dolaylı yoldan dahi olsa sürgün cezasına maruz kalanların aileleri de bir nevi cezalandırılmış olmaktaydı. Çünkü kişi sürgüne gittiği zaman, gittiği yerde kendisi zorluk çekerken, arkada bıraktığı ailesi de benzer sıkıntılar çekerdi. Yaşanılan bu iki taraflı sıkıntı, aile bireylerinin birbirlerini suç işleme konusunda daha temkinli olmaya itmiştir.

Halk veya askeri sınıftan herhangi birinin kanun veya kurallara uymaması durumunda Osmanlı Devleti, adaleti, huzuru ve devletin devamlılığını sağlamak amacıyla gerekli gördüğü müdahaleyi yapmaktan çekinmediği anlaşılmaktadır. 9 Numaralı Kal‘abend Defteri’ndeki bilgilerden Osmanlı Devleti coğrafyasında birçok suç işlenmiş olmasına rağmen, devletin bütünlüğüne zarar vermeyi amaçlayan suçlar işlenmediği anlaşılmaktadır. İşlenen suçlar arasında sayıca en fazla olan, adam öldürme, re‘âyâ’ya zulüm, kazanın nizamını bozma gibi birçok suçu bünyesinde barındıran ve eşkıyalık diye sınıflandırdığımız gruptur. incelenilen dönem içerisinde sefere gitmeyenler ile ilgili hükümler de bulunmaktadır. İncelenen dönem içerisinde sefere gitmemek ve eşkıyalık suçlarının varlığı da dikkat çekmektedir.

Günümüz modern hukuk uygulamalarında, suçun kişiselliği ilkesi ön plamdadır. Osmanlı Devleti’nde bazen suçu işleyen yanında ailesinin de cezalandırıldığı görülmektedir. Mesela 72-1 hükümde, kazanın düzenini bozma suçundan kürek cezası alan kişinin ailesi de başka bir şehire sürgün edilmiştir. Hükümde ailenin bir suç işleyip işlemediği ile ilgili herhangi bir şey bulunmamaktadır. Bu hükmün varlığı yukarı da sözünü ettiğimiz “cezanın şahsi olması” ilkesine ters düşmektedir.

Defterde affedilme nedenleri incelendiğinde, hükümlerde yazılan ailesine merhameten ifadesi, Osmanlı Devleti’nin, re‘âyâdan suç işleyen kişilerin ailelerinin durumlarını göz önünde bulundurduğunu göstermektedir. Ceza alan kişilerin çoğunluğunu erkeklerin oluşturması ve arkasında geçimini sağlamakta zorlanan eş ve çocuk bırakmasından dolayı, ailesi tarafından talep edilen affedilme isteği devlet tarafından durumun oluşturduğu mağduriyetin ciddiyeti göz önünde bulundurularak af talebine olumlu yanıt verdiği görülmektedir. Ya da kazanın ileri gelenlerin suçluya kefil olmaları istenmiştir. Askeri zümreden herhangi birinin affedilmesi ise sefere

gitme şartı ile olmuştur. Aynı şekilde bağlı bulunğu kurumun yetkili kişisi tarafından mühürlü mektup verilmesi, yani suçluya kefil olmaları istenmiştir.

Defterde, 369 hükümden sadece 8 hüküm kadınlarla ilgili suç ve cezaları kapsamaktadır. Kadınlarla ilgili hükümlerin az olmasının nedeni Osmanlı Devleti’nde kadınların sosyal hayatta çok fazla yer almamsından kaynaklanmaktadır. Bu hükümlerden sadece bir tanesinde, kaza işlerine müdahale suçundan sürgün, 32 ay sonra affedildiği görülmektedir. Diğer hükümlerde affedilmeleri ile ilgili hükümler bulunmamaktadır. Hükümlerin genelinde sadece iki suç, ceza süresi olarak müebbed verilmiştir. Bu hükümlerden bir tanesi eşkıyalık suçunu işleyene verilen cezirebend cezasıdır. Diğerisi ise, fuhuş suçundan dolayı kadına verilen zindanbend cezasıdır.

Bu çalışma ile Osmanlı Devleti’nde işlenen suçlar için uygulanan ağır cezalara rağmen suç işlemenin önüne tamamen geçilemediği ortaya konulmuştur. İncelenilen bir yıllık süre zarfında ıtlak edildiği halde yine suç işlemenin tekrür ettiği görülmüştür. Cezaların suç işlemeyi sonlandırmadığı anlaşılmaktadır.

İncelenen defterde, bazen aynı suçu işleyenlere farklı cezaların uygulanmış olduğu müşahade edilmektedir. Bunun yanında dinî görevde bulunanlara hafif cezalardan olan sürgünün verilmiş olması dikkate şayan bir husustur.

Bu çalışma ile beşgelerde kullanılan lisan vasıtasıyla dil bilimcilere, cezaya konu olan olaylar ile sosyolog, tarihçi ve ceza hukukçularına önemli miktarda ham bilginin sunulmuştur. Böylece farklı disiplinlerde çalışan araştırmacılara kısmen de olsa bir faydanın sağlandığı düşünülmektedir.

SÖZLÜK

Adâvet: Düşmanlık.

Afv u itlâk: Suçunu bağışlayıp serbest bırakma.

Ahz: alma, Kabul etme.

Akdem: İlk, önce, önceki.

Alâ-eyyi-hâl: Her halde, her nasıl olsa.

Alâ melei-n-nâs: Gözönünde, herkesin önünde.

Alâ-tarîk-iş-şehâde: Şahitlik yoluyla.

Alâ-vech-i isti'câl: Acele üzere.

‘Ale’t-tevâli: Arka arkaya, birbiri ardınca.

Avn: yardım, Yardım eden.

Ba‘de-l-istidâd: Alıştıktan sonra.

Ba‘de’l-yevm: Bugünden sonra.

Bâ-fermân-ı âlî: Fermân ile birlikte.

Begayet: Aşırı, son derece, pek ziyâde.

Bevc: Haykırma, yorulma, büyüklük gösteriş.

Bi’d-defâat: Bir kaç kere, defalarca.

Bî-eyyi hâl: Herhalde, mutlaka, elbette.

Bilâ-eman: Şikayetsiz, aman dilemeksizin.

Bi'l-muvâcehe: Yüz yüze, yüzleşerek.

Câ-be-câ: Yer yer.

Cebâbire: Zorlayıcılar, cebrediciler, zorbalar.

Cebren ve kahren: Zorla.

Cem': Toplama, yığma.

Cemm-i gafîr: İnsan kalabalığı.

Cevr: Haksızlık, cefâ, ezâ, eziyet, zulm.

Cihet: Yan, yön, taraf, sebep, bahane, vazife, hizmet.

Cumhûr: Halk, ahali, kalabalık, başıboş kalabalık.

Diyar-ı âhar: Başka memleket.

Ebna-i sebîl: Yolcular.

Eimme: İmamlar.

Eknâf: Cânipler, yanlar, taraflar, nahiyeleler.

Elfâz-ı mühmel: Boş sözler.

El-hâletü hâzihi: Henüz, şimdi, hâlâ, şimdiye kadar.

Envâ: Çeşitler, türler.

Eşirrâ: Azıllılar, fesat karıştıranlar, kötülük edenler.

Etbâ': Birinin sözüne, işine, mesleğine uyanlar, hizmetçiler, uşaklar.

Evsâf-ı hamîde: Övülen, beğenilen nitelikler.

Eytâm: Anası babası ölmüş, yalnız kalmış küçük çocuklar, öksüzler, yetimler.

Fâside: Kötü, fena, yanlış, bozuk, münâfık, fesat çıkaran.

Fezâhat: Rezillik, edepsizlik, rüsvâlık.

Fi'l-i şenî': Irza geçme.

Fitne-engîz: Fesat koparan, fesat çıkaran.

Gadr: Hainlik, vefasızlık, zulüm, haksızlık.

Gayetü'l-gaye: En son derecede.

Geşt ü güzâr: Gezme, gezip tozma, geçme.

Gun-â gun: Renk renk, türlü türlü, çeşit çeşit, alaca.

Hacir: Birini malını kullanmaktan menetme, birine bir şeyi yasaklama, hak mahrumiyeti koyma, kollama, gözetme. himâye.

Hasârât: Zararlar, ziyanlar.

Hatve: Adım.

Hazer: Sakınma, kaçınma, korunma, çekinme.

Hetk-i ırz: Namus perdesini yırtma.

İslâh-ı nefis: Nefsin terbiye edilmesi.

İtlâ': Bildirme, haberli kılma.

İtlâk: Salıverme, koyuverme.

Iyâl: Evlat.

İbkâ: Bâki, devamlı, dâim, sürekli kılma.

İbrâm: Can sıkacak derecede ısrar etme, üstüne düşme, zorlama.

İclâ': Uzaklaştırma, sürme.

İfk: Bir suçu birine yükleme.

İgal: Pek uzağa gitme, acele ile birini bir yere sokma.

İhkak-ı hakk: Bir hakkı usûlü dâiresinde yerine getirme, bir hakkı mürâfaa ve muhâkeme neticesinde ispat ve izhâr etme.

İhrâk bi-n-nâr: Ateşte yakma, yangın.

İkdâm: Gayret ve sebatla çalışma, devamlı çalışma.

İlhâh: Üzerine düşme, zorlama, ısrar etme.

İlkâ: Bırakma, bırakılma, terk, atma, telkin etme.

İltimâs: Kayırma, yapılmasını isteme.

İmtisâlen: Uyararak, bağlı olarak.

İrsâl: Gönderme, gönderilme, yollama, salıverme.

İrzâ: Razi, hoşnudetme, gönlünü etme, kandırma.

İsâl: Vüsul buldurma, ulaştırma.

İsâl-i mazarrat: Zarar verme.

İstid'â: Yalvararak isteme, dilekçe.

İstishâb: Birlikte götürme, yanına alma, sahip çıkma.

İşâât: Duyurmalar, yaymalar.

İtâle-i lisân: Dil uzatma, sövüp sayma.

İttifak-ı ârâ: Oybirliği.

İttihâd: Bir olma, birleşme, aynı fikirde olma, birlik.

İttika: Sakınma, çekinme.

İzâat: Zâyi etme, kaybetme.

Kal‘abend: Kaleye bağlanmış, bir kale içinde yaşamaya hüküm giymiş olan.

Kasabât: Kasabalar.

Katl-ı nüfus: Adam öldürme.

Kayd-ı terkîn: Kaydı silme.

Kemâ-fi’l-evvel: Evvelki gibi.

Kemâ-kân: Eskisi gibi, evvelden olduğu gibi.

Kizb: Sakat, yanlış, yalan.

Lede-l-nez‘: Halkı birbirine düşürdüğü sırada.

Leyl ü nehâr: Gece-gündüz.

Mâadâ: -den başka.

Maan: Beraber, birlikte.

Mahzar: Büyük bir kimsenin önü, gösteriş, hazır olma, birkaç kişi tarafından imzalanmış olan dilekçe.

Ma‘lûm’ü-l-esâmi: İsimleri belli olan.

Medîd: Çekilmiş, uzatılmış, uzun, çok uzun süren.

Meks: Durma, bekleme, bir yerde kalma.

Mel‘anet: Mel’unluk, lânete sebeb olan, lanet edilmeye değer iş, hareket.

Melhuz: Mülâhaza edilen, düşünülebilen, olabilen.

Memhûr: Mühürlü, mühürlenmiş.

Mesfûr: Yazılmış, adı geçmiş.

Meşâyiḥ: Şeyhler.

Meşhûdât: Gözle görülen şeyler.

Min ba‘d: Bundan böyle, bundan sonra.

Muâraza: Birbirine karşı gelme, kavga.

Mugaderet: Salıvermek, bırakmak.

Muharrif: Tahrîfeden, bozan, silen, hilecilik yapan.

Muharris: Tahrîs eden, hırslandıran, hırs ve tamah artıran.

Muhit: İhata eden, etrafını çeviren, kuşatan.

Mukaddemâ: Önce, eskiden.

Mukiz: İkaz eden, gafletten, dalgınlıktan kurtaran.

Muktezâ: İktiza etmiş, lazımgelmiş, kanun icabına göre yazılan yazı.

Murâfaa: Mahkemeye verme, mahkemeye getirtme, duruşma.

Mutazarrır: Zarar gören, zarara uğrayan.

Mu‘temed: Kendisine îtimâdedilen, inanılıp güvenilen kimse.

Mutî: İtaat eden, boyun eğen.

Muzırr-ı nâs: Zararlı olarak tanınan.

Mücab: Kabul cevabı almış olan.

Mücânebet: Bir şeyden sakınma çekinme.

Müfsid: İfsâdeden, bozan.

Münkâd: İnkıyâdeden, boyun eğen.

Mükedder’ül-ahvâl: Üzüntülü hal.

Mülzem: ilzâm edilen, baskın çıkarak susturulan, susturulmuş kimse.

Münîf: Yüksek, ulu, büyük.

Mürtekib: İrtikâbeden, kötü, yakışsız iş yapan, rüşvet alan, rüşvet yiyen.

Mürûr ve ubûr: Gelip geçme.

Müstemirr: Sürekli, devamlı, dâimâ.

Müş'ir: İş'âr eden, haber veren.

Müteakkıd: Taakküdeden, düğümlenen, karışık, çapraşık olan.

Müteallik: Asılı, bağlı, ilişkisi olan.

Mütecâviz: Tecâvüz eden, geçen aşan, sataşan, saldıran, sarkıntılık eden.

Mütegalib: Zorba.

Müteharrik: Hareket eden, kımıldayan, oynayan.

Mütenebbih: İntibâh eden, uyanan, uyanık, uslanan, aklını başına toplayan.

Müvekkel: Vekil tâyin edilen, vekil edilen kimse.

Müvellâ: Bir iş tâkibi için şerîatçe vazîfelendirilen memur.

Müverrah: Târihli, târihi atılmış.

Müzevvir: Arabozucu.

Nâ-marzi: Arzuya, isteğe uygun olmayan.

Nâtık: Söyleyen, konuşan, lakırdı eden.

Nefiy: Sürme, sürgün etme.

Nefs-ül-emr: İşin hakikatı, aslı.

Nehb: Yağma, çapul.

Nevâhî: Yanlar, taraflar, nahiyeler, bucaklar.

Nisâ: Kadınlar.

Nizâ': Çekişme, kavga.

Nümâyân: Görünücü, görünen, meydanda.

Rahne-dâr: Gediği, yıkığı olan, eksiği bozuğu olan, zarara uğramış.

Sâi-bi'l-fesâd: Ortılığı birbirine katan, fesatçı.

Sarîh: Açık, belirgin, âşîkar.

Sa'y: Çalış, çabalama, gayret etme.

Ser-gerdân: Başı dönen, sersem, şaşkın, perişân.

Serika: Çalınmış, çalınmış şey.

Sû-i hal: Hal kötülüğü, fenâ, kötü hal.

Şâhid-zôr: Yalancı şahit.

Şeka: Bedbahtlık, bahtı karalık, rezillik, alçaklık.

Şekâvet: Bedbahlık, eşkıyalık, haydudluk.

Şeref-bahş: Şeref veren, şereflendiren.

Şetîm: Sövülmüş, küfredilmiş.

Şûtûm-i galize: Kaba küfürler.

Taaddî: Zulmetme, örf, âdet ve kanunların sınırını aşma.

Tafsîl: Etrafiyla, etraflı olarak bildirme, uzun uzadıya anlatma, açıklama.

Tağrîm: Ödenme, ödetme, ödenilme.

Tağrîr: Müşteriyi aldatma.

Tahvîl: Değiştirme, değiştirilme, çevirme, döndürme, borç senedi.

Takrîb: Yaklaştırma, tahmin, yolunu bulma, bahane.

Tard: Kovma, sürme, uzaklaştırma.

Tashîh: Sağlığını iade etme.

Tavassut: Aracılık etme, ara bulma.

Tavattun: Yerleşme, yurt tutma.

Tazhîr: Arkaya atma, atılma, arkaya bırakma, bırakılma, savsaklama.

Tecemmu': Toplanma, yığılma, birikme.

Tecrîm: Birinden cerime alma, birini cezalandırma, para cezası alma.

Tedennî: Aşağılama, gerileme.

Te'dîb: Edeplendirme.

Teehhül: Ehlileşme, evlenme.

Tefahhus: İnceden inceye araştırma.

Tehâvün: Ehemmiyet vermeme, mühimsememe, ağır davranma, hafifseme.

Tekâsül: Üşenme, tenbellik, ilgisizlik.

Tekdîr: Bulandırma.

Tekeffül: Birine kefil olma, kefâlet etme veya verme.

Telbisât: Hileler, ayıbını kusurunu örterek sahtelendirmeler.

Temşiyet: Yürütme, Yürütülme.

Tenezzül: Kendine aykırı düşen bir işi veya durumu kabul etme, aşağılama, gönül alçaklığı.

Terâfu‘: Duruşmaya girme.

Terhîb: Çok korkutma, korkutulma.

Terkîn: Boyama, yazma, yazılı bir şeyi bozma, çizme, silme.

Tesyâr: Gönderme, gönderilme.

Teşekkî: Şikayet etme, sızlanma.

Tevliyet: Vakıf işlerine bakma vazifesi.

Tüfeng endâz: Tüfek kullanan.

Ümenâ: Güvenilir kimseler.

Zâyi‘: Elden çıkan, kaybolan, yitik, zarar, ziyan.

Zuafâ: Zayıflar, dermansızlar, hastalar.

KAYNAKÇA

Arşiv Kaynakları

BOA, A.DVNS.KLB.d.09

Araştırma Kaynakları

ACEHAN, Abdullah, “Osmanlı Devleti’nin Sürgün Politikası ve Sürgün Yerleri”, **Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi**, c. 1, S. 5, 2008, s. 15-20.

AKGÜNDÜZ, Ahmed, **Osmanlı Kanunnameleri ve Hukuki Tahlilleri**, Fey Vakfı Yayınları, İstanbul 1990, c.1.

ARIK, Feda Şamil, “Eski Türk Ceza Hukukuna Dair Notlar”, **Tarih Araştırmaları Dergisi**, c. 17, S. 28, 1995, s. 1-50.

AYDIN, M. Akif, “Osmanlı Hukukunun Genel Yapısı ve İşleyişi”, **Türkler**, c. 10, İstanbul 2002, s. 15-20.

AVCI, Mustafa, “Osmanlı Uygulamasında İnfazı Gösteren Habis Türleri: Kal‘abendlik, Kürek, ve Prangabendlik”, **Yeni Türkiye**, yıl 8, sy. 45, Mayıs-Haziran 2002.

_____, “Osmanlı İnfaz Hukukundaki Gelişmelere Genel Bir Bakış”, **Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, c. 12, S. 3-4, 2004, s. 87-159.

BARKAN, Ömer Lütfi, “Osmanlı İmparatorluğunda Bir İskân ve Kolonizasyon Metodu Olarak Sürgünler”, **İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Mecmuası**, c.13, S:1-4, 1952, s. 56-78.

BAYINDIR, Abdülaziz, “Örneklerle Osmanlı’da Ceza Yargılaması”, **Türkler**, c. 10, İstanbul 2002, s. 69-82.

DAŞÇIOĞLU, Kemal, **İskân, Suç ve Ceza Osmanlı’da Sürgün**, Yeditepe Yayınevi, İstanbul 2007.

DEVELİOĞLU, Ferit, **Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lügat**, 23. Baskı Aydın Kitabevi, Ankara 2006.

- ERİM, Neşe, “Osmanlı İmparatorluğunda Kalabendlik Cezası ve Suçların Sınıflandırılması Üzerine Bir Deneme”, **Osmanlı Araştırmaları**, c. 4, İstanbul 1984, s. 79-88.
- ERKEK, Mehmet Salih, “ Osmanlı Temeşvar’ında Suç ve Suçlular (1652-1653)”, **Tarih Okulu Dergisi**, S. xxxıı, Aralık 2017, s. 421-444
- FENDOĞLU, Hasan Tahsin, “Osmanlı’da Kadılık Kurumu ve Yargının Bağımsızlığı”, **Osmanlı Ansiklopedisi**, c. 6, Ankara 1999, s. 453-469.
- İNALCIK, Halil, , “Osmanlı Örfi Hukukuna Giriş”, **Ankara Üniversitesi Siyasal Bilimler Fakültesi Dergisi**, c. 13, sy. 2, 1958, s. 102-126.
- _____, **Osmanlıda Devlet, Hukuk, Adalet**, Eren Yayınları, İstanbul 2000.
- _____, **Osmanlı İmparatorluğu Klasik Çağ (1300-1600)**, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 2003.
- KARATAŞ, Ali İhsan, **Osmanlı Dönemi Bursa Sürgünleri (18.-19. Asırlar)**, Emin Yayınları, Bursa 2009.
- KOCA, Uğur, **17 Numaralı Kal‘abend Defterine Göre Hicri 1182-1188 (M.1768-1774) Yılları Arasında Osmanlı Devleti’nde Suç, Suçlu, Hapishaneler ve Cezalar**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 2015.
- KOCACIK, Faruk, “Rumeli’den Anadolu’ya Yönelik Göçler ve Sonuçları”, **Osmanlı Ansiklopedisi**, c. 4, Ankara, 1999, s. 655-660.
- MAKAN, İbrahim, **II. Abdülhamid Döneminde Trablusgarb ve Fizan Sürgünleri:1876-1909**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Isparta 2012.
- MUMCU, Ahmed, **Hukuksal ve Siyasi Karar Organı Olarak Dîvân-ı Hümayûn**, Birey ve Toplum Yayınları, Ankara 1987.
- _____, **Osmanlı Devletinde Siyaseten Katl**, Birey ve Toplum Yayınları, Ankara 1985.
- PAKALIN, M. Zeki, **Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terim Sözlüğü**, M.E.B Basımevi, İstanbul 1983, c. 1,2,3.
- PARLATIR, İsmail, **Osmanlı Türkçesi Sözlüğü**, Yargı Yayınevi, Ankara 2016, 8. Baskı.
- SEZER, Tahir, **Osmanlı Yer Adları**, Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Yayını, Ankara 2006.
- ŞEMSEDDİN, Sami, **Kâmûs-ı Türkî**, Çağrı Yayınları.

ŞEN, Murat, , “Osmanlı Hukukunun Yapısı”, **Osmanlı Ansiklopedisi**, c. 6, Ankara 1999, s. 327-339.

TÜRCAN, Talip, “Sürgün”, **DİA**, c. 38, Ankara 2010.

ULUÇAY, M. Çağatay, “Sürgünler, Yeni ve Yakın Çağlarda Manisa’ dan Sürülenler”, **Belleten**, c. 15, S. 60, Ankara 1951.

UZ, Ramazan, **24 Numaralı Kal’abend Defterine (H. 1203-1205/ M. 1788-1790) Göre Osmanlı Devleti’nde Suçlar, Suçlular ve Cezalar (Değerlendirme ve Metin)**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 2017.

_____, “Osmanlı Tarih Çalışmalarında Kalebend Defterlerinin Rolü ve Önemi”, Abdülkadir Özcan’a Armağan Tarihin Peşinde Bir Ömür, (Haz.) Hayrunnisa Alan, Ömer İşbilir, Zeynep Aybicin, Muhammet Ali Kılıç, **Kronik Kitap**, İstanbul 2018, s. 447-464.

UZUNÇARŞILI, İsmail Hakkı, **Osmanlı Devletinin Merkez ve Bahriye Teşkilatı**, TTK Basımevi, Ankara 1988, 3.Baskı.

_____, **Osmanlı Tarihi**, TTK Basımevi, Ankara 2011, c. 3/1.

YAKUT, Esra, “Osmanlı Hukukunda Bir Suç Olarak Eşkıyalık ve Cezalandırılması”, **Kebikeç**, S. 33, 2012, s. 21-34.

YÜCEL, Yaşar, Selami PUHALA **I. Selim Kanunnameleri (1512-1520)**, TTK Basımevi, Ankara 1995.

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

(Faint handwritten Persian script)

